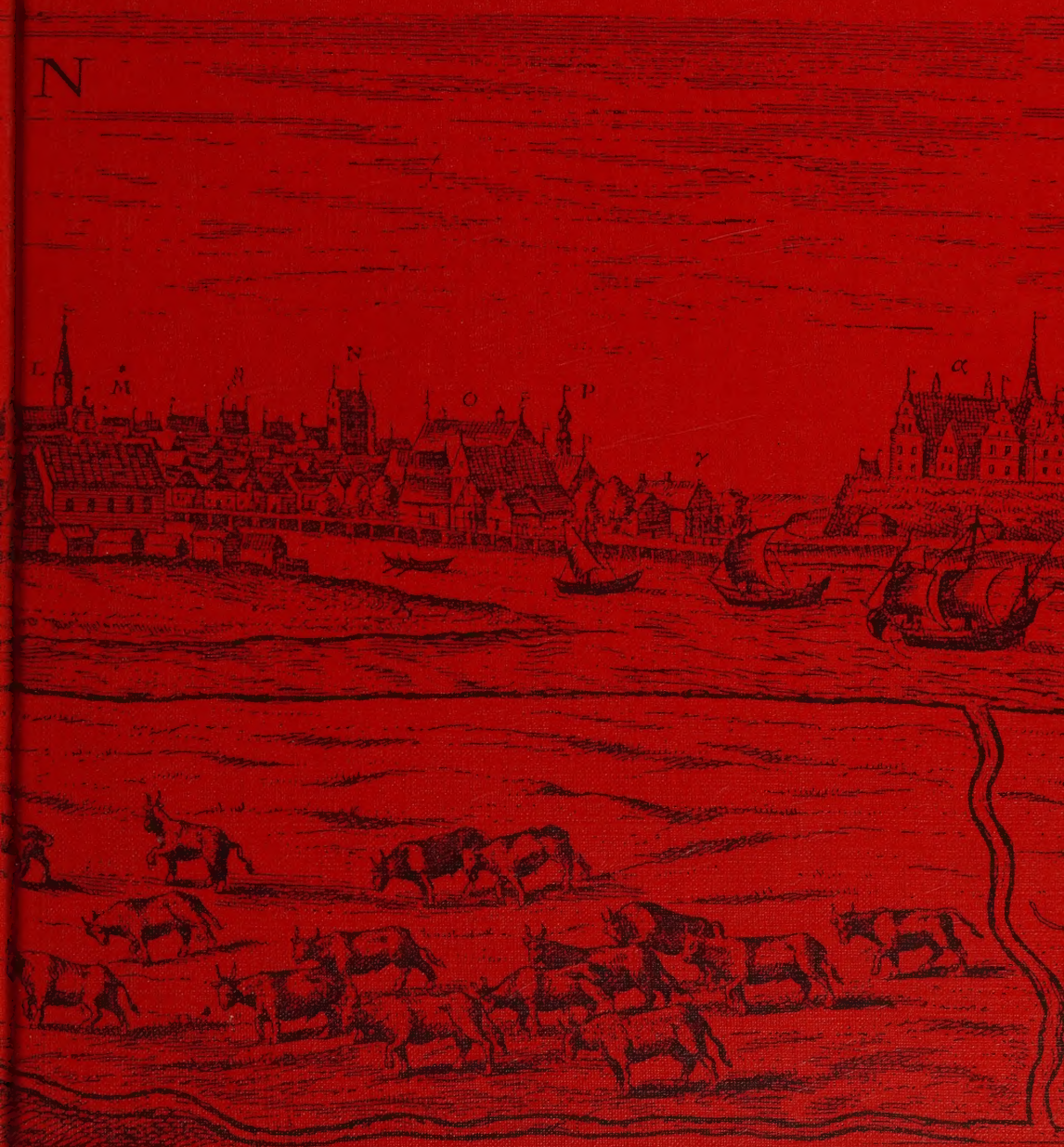

Ole Degn

Odense 1979

Rig og fattig i Ribe

Jysk Selskab for Historie
Universitetsforlaget i Aarhus 1981

Rig og fattig i Ribe

With an English summary:
Rich and poor in Ribe.
Economic and social conditions in
the society of Ribe 1560-1660.

Ole Degn

Rig og fattig i Ribe

Økonomiske og sociale forhold
i Ribe-samfundet 1560-1660

Bind 2

Universitetsforlaget i Aarhus 1981

© Ole Degn 1981

Trykt på Statens humanistiske Forskningsråds bekostning og på en bevilling til illustrationer fra Landsdommer V. Gieses Legat.

Special-Trykkeriet Viborg a-s

ISBN 87-504-04-717

*Omslagsbilledet viser Ribe 1580, set fra nordøst.
Kobberstik i Georg Braun und Franz Hogenberg:
Civitatis orbis terrarum, 5, Köln 1598*

Indhold

Bind 2

Tabelfortegnelse	7
Tabelbilagsfortegnelse	11
Tavler	15
Kortfortegnelse	15
English summary	16
Om mål og vægt og priser og lønninger	35
Tabelbilag 1-95	39
Forkortelser	294
Kilder og litteratur	298
Noter og henvisninger	324
Sagregister	365
Personregister	367
Stedregister	388

Tabelfortegnelse

Bind I

1. Socialstrukturen i det danske samfund omkring 1650	37
2. Aldersfordelingen for landbefolkningen på Møn 1645 og i Danmark 1940	37
3. Skatteydere i Ribe 1672	42
4. Borgerskabstagere i Ribe 1587-1660, fordelt efter hjemsted og på tiår	46
5. Borgerskabstagere i Ribe 1587-1660, fordelt efter hovedområder og på ti-år	47
6. Ribere udvandret 1530-1731 til en række byer	49
7. Personer fra Ribe gift første gang i Amsterdam 1595-1800	50
8. Erhvervsstrukturen i Ribe 1570 og 1640 og i København 1660 ifølge skat- telisten samt fordelingen af skatteansættelsen i Ribe	52
9. Arbejdsdag og dagløn i Ribe i årets måneder 1640	69
10. Antal kendte borgerskabstagere (født i og udenfor byen) og ikke-borger- skabstagere i Ribe 1640, fordelt på fjerdingen	73
11. Hovedgårdsoprettelser og -udvidelser og bondegårdsnedlæggelser i Ribe stift 1550-1660	78
12. Producenters og handelsleds andele i % af forbrugerpriserne for øksne 1550-1660	86
13. Ribe-områdets fiskerflåder og deres ejerforhold 1581-82, 1626-27 og 1642- 43	92
14. Hans Friis' import 1620-43: hjemtransporten fordelt på erhvervsgrupper	102
15. Samlede indtægter og udgifter for vin- og saltkompagnierne i Ribe, Varde og Ringkøbing	116
16. Øksneeksporten over Ribe og Kolding og Ribe søværts i fem-årige gen- nemsnit 1569-1660	122
17. Øksne og heste eksporteret gennem Ribe 1569-70	124
18. Øksneeksportører fra Ribe og deres eksport 1641	125
19. Øksneeksporten over Ribe ved Ribe-købmænd 2/3-17/4 1641	127
20. Øksneeksporten over Ribe 2/3-17/4 1641, fordelt på købmænd og andre eksportører	128
21. Eksport af fisk ved Ribe-eksportører 1596, 1615, 1619	129
22. Personer, der foretog køb på konto hos Hans Friis 1640	135
23. En række købs- og salgspriser for rug i Hans Friis' regnskabsbøger 1633-50, med beregnet fortjeneste	138
24. Ribe- og Rømø-skippernes skibsfart passerende Øresund 1557-1657	151
25. Ribe- og Rømø-skippernes skibsfart passerende Øresund 1557-1657, for- delt på afgangshavne og årtier	152
26. Ribe- og Rømø-skippernes skibsfart passerende Øresund 1557-1657, for- delt på hovedområder efter afgangshavne og årtier	155

27. Ribe- og Rømø-skippernes skibsfart passerende Øresund 1580-1657: ladningernes tilhørsforhold	156
28. Ribe-skippernes fragtfart på Newcastle 1593...1662	157
29. Danske, slesvigske og norske skibes anløb af Newcastle 1593...1661	158
30. Fartøjer, der besejlede Ribe 1638	165
31. Ribe-skipperen Niels Jensens betaling af lygtepenge ved Øresundstolden 1635-41	165
32. Ribe- og Rømø-skipperes skibsfart passerende Øresund 1635-43	166
33. Fordeling efter læstetal af Ribe- og Rømø-skippernes skibe passerende Øresund 1635-43 og Listerdyb 1642-43	167
34. Pramlejeindtægterne 1638 og 1648 fordelt på erhvervsgrupper	171
35. Handelsflåder med hjemsted ved den jyske Vestkyst 1642-43	172
36. Øl- og brændevinsproduktion og -salg i Ribe 1630-31	178
37. Skifter med øl- og/eller brændevinsredskaber og bryggers i Ribe 1650-56	179
38. To Ribe-håndværkeres kundekredse 1660	181
39. Tjenestefolk hos Hans Friis' kunder 1630-50	190
40. De danske lensmænds indtægter (genanter) 1642	208
41. Formuerne i skifter fra Ribe 1650-60, grupperet efter formuernes størrelse og fordelt på erhvervsgrupper	213
42. Huse og boder i Ribe 1661, beboet af ejer, udlejet og øde	217
43. Adelens hartkornsfordeling 1625 og 1638	220
44. Ribe stifts adels hartkornsfordeling 1625 og 1638	220
45. Hovedgårdenes jordtilliggende 1638	221
46. Ribe stifts adelige hovedgårde, jordbrug og ugedagstjenere 1651	222
47. Jordegne bønder i Ribe stifts nørrejyske område 1610 og 1651	223
48. Købmanden Niels Grisbecks statusopgørelser 1591-1618	225
49. Ribes indskydere i Ostindisk Kompagni 1618-19 og Vin- og saltkompagniet 1623	225
50. Erhvervs- og selvforsyningsøkonomiinvesteringer i Ribe-skifter 1650-56	226
51. Underskrifter af kunder i Hans Friis' regnskabsbøger 1629-50	231
52. Antal underskrifter pr. kunde i Hans Friis' regnskabsbøger 1629-50	232
53. Hans Friis' tilgodehavender i gælds- og pantebreve 1625-49: procentvis fordeling af femårsgennemsnit på stænder og erhvervsgrupper	233
54. Hans Friis' domme m.m. på kunder 1632-50, fordelt på borgere, gejstlige og bønder	239
55. Personer, Hans Friis fik dømt ved Ribe byting 1640-43, fordelt på erhvervsgrupper	240
56. Boligforhold i Ribe ifølge skifter 1650-56: boligtypers fordeling på erhvervsgrupper	250
57. Boligforhold i Ribe ifølge skifter 1650-56: boligtypers fordeling på hoved- og baggader	250
58. Ejendomme i Ribe 1661, grupperet efter taksationsværdi	251
59. Ribes gader 1640: Skatteborgere, gennemsnitlig skatteansættelse og ejendomme	255
60. Inderster i Ribe, ifølge skattelister 1622-40	256

61. Alder for ægteskabs indgåelse og for første barns fødsel for en del borgere og gejstlige i Ribe 1600-60	260
62. Døbte/fødte børn i Ribe domsogn 1623-60, fordelt efter fædrenes skatteansættelse og på årtier	262
63. Fødselshyppighed: antal år mellem børnefødsler, angivet for forskellige skatteborgergrupper 1623-60	263
64. Børnetal for skatteyderne i Ribe domsogn 1640	265
65. Begravede i Ribe ifølge begravelsesregnskaber 1626-56	265
66. Døbte i Ribe domsogn 1623-59	266
67. Forældres levetid: antal år fra sidste barns fødsel til faderens og moderens død	270
68. Udskiftningen af bybefolkningen (skatteborgerne) i Ribe 1640-1650-1660	271
69. Købmand Hans Friis' salg og udlån, væksten i hans tilgodehavender samt hans oppebørsler i naturalier og i alt 1630-49	282
70. Købmand Hans Friis' salg 1640, fordelt på stænder og varegrupper	283
71. Jørgen Krag's køb og lånoptagning hos og naturalieleverancer til Hans Friis 1627-49	295
72. Forbrug: Livklæder, sølv, tin, kobber og messing i Ribeskifter 1650-56, fordelt på erhvervsgrupper	297
73. Skrædderes køb på kundekontoer hos Hans Friis 1640	298
74. Omkostninger 1623 til beklædning af børn	300
75. Sølvskat (brandskat) 1644, fordelt på erhvervsgrupper	301
76. Dødsfald (begravelser) i Ribe domsogn 1645 og 1650, fordelt på årets måneder	306
77. Passiver i Ribe-skifter 1650-57: Husleje, fordelt på erhvervsgrupper	308
78. Begravelsesomkostninger i skifter fra Ribe 1650-60, fordelt efter afdødes (efterladtes) erhverv og formue	309
79. Omkostninger i rdl. med specifikation ved fem begravelser i Ribe, 1634, 1652, 1653 og 1659 (2)	310
80. Bøger i Ribe-skifter 1650-60, fordelt efter (afdøde) ejeres skatteansættelse og erhvervsgruppe	313
81. Bøger i Ribe-skifter 1650-60, fordelt på erhvervsgrupper	314
82. Bøger i Ribe-skifter 1650-60, fordelt efter indhold og ejernes erhvervsgruppe	315
83. Fordelingen af malerier, kobberstik og stentavler m.m. på de forskellige erhvervsgrupper i Ribe ifølge skifter 1650-60	315
84. Beskatningen af forskellige erhvervsgrupper, set på baggrund af formuer ifølge skifter fra Ribe 1650-60	322
85. Beskatningen af håndværkere og arbejdere, set på baggrund af arbejdslønninger 1640 og 1650	322
86. Brugerne af byens kran 1633 og 1638, fordelt på erhvervsgrupper	326
87. Større brugere af byens vægt 1638, fordelt på erhvervsgrupper	326
88. Sager (indførsler i tingbogen) ved Ribe byret 1640 og Ribe rådstueret 1634-46	330

89. Sagsøgere og sagsøgte ved Ribe byting 1640, fordelt efter erhvervsgrupper	331
90. Tilgodehavender for undervisning i skolemester Henrik Sørensens skifte 1650	335
91. Adelige latinskoleelever i en række danske købstæder, fordelt på årtier 1530-1650	338
92. Latinskoleelever og/eller fattige elever, der understøttedes i Ribe Domscole 1594, 1597-1600, 1662-63	338
93. Antal kendte studenter, dimitteret fra Ribe Domscole 1570-1660	339
94. Disciple i Ribe Domscole, hvis forældres erhverv kendes 1600	339
95. Rekrutteringen af borgmestre og rådmænd og deres ægtefæller i Ribe 1550-1660	347
96. Borgmestre og rådmænds hverv i byens og anden tjeneste forud for deres indtræden i rådet 1550-1660	350
97. Borgmestre og rådmænd i Ribe 1550-1660: alder ved indtræden, funktions-tid og mands og kones alder ved 1. ægteskab	351
98. De 24 mænds erhverv 1544...1654	356
99. Personer, der fik fattigunderstøttelse i Ribe 1640-41, fordelt efter skattean-sættelse	363
100. Personer, der fik fattigunderstøttelse i Ribe 1640-41, fordelt efter er-hverv	368
101. Personer, der fik fattigunderstøttelse i Ribe 1606, 1628, 1633, 1634, 1640-41 og 1656, fordelt på mænd, kvinder og børn	369
102. Ribe-rådmandskredsens børn 1550-1660, fordelt efter social placering	379
103. Lærepladser med kendte lærlinge i Ribe 1580-1660	381
104. Erhvervsfordelingen for seks generationer af efterkommere efter Ribe-rådmanden Niels Grisbeck (1549-1618) og hans kone Kirsten Christens-datter (1546-1618)	382
105. Skudsmålsgivere og nævninge i hekseprocesserne i Ribe 1637-42, fordelt på erhvervsgrupper	397
106. Skudsmålsgivere og nævninge i hekseprocesserne i Ribe 1637-42, fordelt efter bopæl i hovedgader og baggader	398
107. Skatteborgere med og uden våben i 1. fjerding 1657	404
108. Skatteborgere med og uden våben i 2. fjerding 1657	405
109. Branden i Ribe 1580: ødelagte gader og huse	411
110. Skatteudskrivningen i Danmark 1550-1660	426
111. Priser og arbejdslønninger i Ribe 1560-1660	435
112. Priser, arbejdslønninger og embedslønninger i Ribe 1585-1660	435
113. Skatteborgere og skattegrundlag i Ribe 1550-59-1660	439
114. Borgerskabstagere i Ribe og Århus 1600-60	439
115. Begyndte kundekontoer i Hans Friis' indenbys og udenbys regnskabsbog, specificeret på år 1630-50	445
116. Ejendomme og beboere i en række gader i Ribe 1581, 1594, 1599 og 1640	447

Tabelbilagsfortegnelse

Bind 2

1. Ribe stifts administrative inddeling 1652	40
2. Øksneproduktionen i Jylland 1640-41: øksne udført over Ribe, efter staldningssted og ejerforhold fordelt på len og stænder	41
3. Adelige øksneproducenter 1640-41 med eksport over eller salg til eksport over Ribe	42
4. Ribe bys enge og marker 1661	42
5. Ribe bys eng- og damskifter, fordelt på hovedgader og baggader, ca. 1626-75	43
6. Fæstere af Ribe bys enge og marker, fæsteafgifter og disses fordeling på erhvervsgrupper, 1580-1620 og 1625-60	44
7. Fæstemål, fæsteafgifter, disses fordeling på erhvervsgrupper og fæstere af Ribe bys enge og marker 1625-60	45
8. Fæsterne af Ribe bys enge og marker og deres fæsteafgifter 1625-60	46
9. Niels Grisbecks import fra Hamborg, Lybeck og Amsterdam 1601-16, fordelt på år	48
10. Hans Friis' import fra Hamborg, Lybeck, Amsterdam og Enkhuizen 1620-43 og 1650, fordelt på år	48
11. Købmænd i Amsterdam med leverancer til Niels Grisbeck og Hans Friis 1610-43 og 1650	49
12. Købmænd i Enkhuizen med leverancer til Hans Friis 1625-41	50
13. Købmænd i Hamborg med leverancer til Niels Grisbeck og Hans Friis 1601-43 og 1650	50
14. Købmænd i Lybeck med leverancer til Niels Grisbeck og Hans Friis 1601-43	51
15. Ribe-købmændenes Revier-toldafgifter af importeret gods og kramvarer 1641-42	52
16. Regnskab over Varde Vin- og saltkompagnis virksomhed 1623-26	53
17. Den årlige øksneeksport over Ribe søværts 1568-70 og 1596-1660, fordelt efter købmændenes hjemsteder	54
18. Øksneeksporten over Ribe søværts 1596-1660, fordelt på eksportørernes hjembyer og hjemsteder og på årtier	58
19. Øksneeksporten over Ribe søværts 1596-1660 i % for områder og årtier	59
20. Øksneeksporten over Ribe søværts 1596-1660, tiårsgennemsnit pr. eksportør for de enkelte områder	60
21. Øksnekøbmænd i Ribe 1596-1660	60
22. Øksnekøbmænd i Ribe og deres årlige eksport 1568-70 og 1596-1660	65
23. Familieforbindelser mellem Ribes øksnekøbmænd 1596-1660	75
24. Hans Friis' opkøb af landbrugsvarer og kundernes naturaliebetalinger	

1630-49 (24.1 rug, 24.2 byg, 24.3 smør, 24.4 flæsk, 24.5 honning, 24.6 øksne, 24.7 øksnestaldning, 24.8 øvrige varer, 24.9 samlede tal)	77
25. Hans Friis' opkøb af landbrugsvarer og kundernes naturaliebetalinger 1630-49, opgjort i femårsperioder	83
26. 11 Ribe-købmænds kundekredse ifølge skifter 1650-56: kundetal og gældsbeløb ifølge <i>gældsbreve</i> , fordelt på geografiske områder	85
27. 11 Ribe-købmænds kundekredse ifølge skifter 1650-56: kundetal og gældsbeløb ifølge <i>købmandsbøger</i> , fordelt på geografiske områder	86
28. 11 Ribe-købmænds tilgodehavender i skifter 1650-56 ifølge gældsbreve og købmandsbøger, fordelt på de fire stænder	87
29. Ribe købmændenes (større) leverancer til Riberhus 1616-49	88
30. Skatteborgerne i Ribe 1640, fordelt på erhverv	89
31. Indtægter 1642 og 1650 for adelige lensmænd, der stammede fra Ribe stift	91
32. Formuer i Ribe ifølge skifteregistreringer 1650-60: de enkelte skifter	92
33. Formuer i Skast herred ifølge skifteregistreringer 1636-37: de enkelte skifter	102
34. Formuesammensætningen i Ribe 1650-60 ifølge skifter: formuernes hovedposter fordelt på erhvervsgrupper	104
35. Formuesammensætningen i Ribe 1650-60 ifølge skifter: sammensætningen i % for de enkelte erhvervsgrupper og deres andele af samlede	105
36. Formuer i Ribe ifølge skifter 1650-60, fordelt efter afdødes (efterlades) erhverv	106
37. Formuer i Ribe ifølge skifter 1650-60, fordelt efter afdødes (efterlades) skatteansættelse	108
38. Adelsmanden Gregers Krabbes skifte 1656	108
39. Ejendomsbesiddelses- og boligforhold i Ribe 1661	109
40. Erhvervsfordeling og boligforhold i Ribe 1661	112
41. De 15 største ejendomsbesiddere i Ribe 1661	115
42. Adelige, gejstlige, borgerlige og kongelige kapitalindskud i Ostindisk Kompagni ca. 1620	116
43. Indskudte kapitaler i de jyske vin- og saltkompagnier (Ribes, Ålborgs og Århus') 1622-23	117
44. Købmanden Niels Grisbecks statusopgørelser 1591-1618, sammenholdt med skatteansættelsen	117
45. Deltagerne fra Ribe i Ostindisk Kompagni 1618-37 og i Ribes Vin- og saltkompagni 1623	119
46. Gældsbrevs- og pantebrevstilgodehavender i 9 Ribe-købmandsskifter 1650-55	121
47. Hans Friis' tilgodehavender i gælds- og pantebreve 1625-49	124
48. Passiver i Ribe-skifter 1650-57, fordelt efter gældens art	123
49. Adelige bosat i Ribe stift og fremmede godsbesiddere 1640	126
50. Hans Friis' salg på konto 1630-49, fordelt på stænder, erhvervsgrupper, geografiske områder og femår	138
51. Hans Friis' kunders køb på konto 1630-49, fordelt på stænder og topografisk og på år	140

52. Hans Friis' kunders køb på konto 1630-49: gennemsnitligt årligt køb pr. kunde fra stænder og erhvervsgrupper i de fire femår	144
53. Hans Friis' kunders køb på konto 1630-49: kundeår, kunder og gennemsnitligt køb for stænder og erhvervsgrupper	144
54. Hans Friis' kunders køb på konto 1630-49 fordelt på femår: stænders og geografiske områders andele i %	145
55. Lån og udlæg og tilskrevne renter på kontoer i Hans Friis' regnskabsbøger 1630-49	146
56. Hans Friis' salg på konto 1640, fordelt på varearter, varekvaliteter og stænder	147
57. Hans Friis' salg på konto 1640, fordelt på hovedgrupper og stænder	166
58. Hans Friis' varelager 1650	168
59. Adelsmanden Jørgen Krag's køb på konto hos og naturalieleverancer til Hans Friis 1627-49	172
60. Malerier og kobberstik og stentavler m.m. i Ribe-skifter 1650-60, fordelt på erhvervsgrupper	173
61. Skatteborgernes og skatteligningsbeløbenes fordeling på de fire fjerdinge i Ribe 1545...1660 (61.1 Gennemsnitlige tal pr. år 1550-59-1650-59)	175
62. Pengemesterregnskaber fra Ribe 1585 og 1641, indtægter og udgifter	180
63. Kæmnerregnskaber fra Ribe 1585(-86), 1620(-21) og 1640(-41): hovedgrupper af indtægter og udgifter	181
64. Borgmestre og rådmænd i Ribe 1550-1660	182
65. Gennemsnitlige skatteansættelser for borgmestre og rådmænd og 24 mænd 1545...1654	199
66. Borgmestre og rådmænds skatteansættelse 1545-1660	200
67. Fattigkassen Gildens indtægter og udgifter 1580-1658 (67.1 Gennemsnitlige tal pr. år 1580-89-1620-29)	202
68. Indtægterne af blokpengene (posepengene) i Ribes to kirker 1597-1660	203
69. Fattigordningen 1630-43: indtægter og udgifter	204
70. Bidragyderne til fattigordningen 1630-43: 1630 og 1640, fordelt på erhvervsgrupper	205
71. Understøttelser til fattige 1595-1657 (71.1 Gennemsnitlige tal pr. år 1600-09-1650-57)	206
72. Fattigbidrag 1640: bidragydere og bidrag, fordelt på erhvervsgrupper og skatteansættelsesgrupper	207
73. Ribe-købmænd og adelige og gejstlige med kendte lære-/tjenesteplasser 1580-1660	208
74. Hekseforfølgere og hekseforsvarere i Ribe 1637-42	209
75. Kapitelstakster på korn 1584-1655 (75.1 femårs- og tiårgennemsnit med indekstal)	210
76. Kornpriser 1639-50: Hans Friis' købs- og salgspriser måned for måned (76.1 rug, 76.2 byg, 76.3 havre)	212
77. Hans Friis' købs- og salgspriser for rug og byg og kapitelstaksterne 1630-50	224
78. Priser på en række varer 1560-1660	216

79. Arbejds- og embedslønninger i Ribe 1560-1660 (79.1 Arbejdslønnings-, 79.2 Embedslønninger)	220
80. Udskrevne skatter i Ribe 1545-1660 (80.1 samlede tal)	225
81. Skatteyderne i Ribe 1545...1660, fordelt på fjerdinge og efter skatteansættelse	234
82. Indgåede skatter (skatmestrenes afregninger) i Ribe 1580-1660	237
83. Fordelingen af skattebyrden på fattige, mellemklassen og overklassen i Ribe 1545...1660	240
84. Skatterestanter i Ribe december 1650 med restancer fra 1644-45, fordelt på erhvervsgrupper og efter skatteansættelse	241
85. Pengemesterregnskaber fra Ribe 1566-1660: indtægter og udgifter (85.1 beløb i rdl. fordelt på tiår og med indekstal)	242
86. Kæmnerregnskaber fra Ribe 1548-1657: indtægter og udgifter (86.1 beløb i rdl. fordelt på tiår og med indekstal)	244
87. Kranpenge-, prampenge- og søtøndepengeregnskaber fra Ribe 1576-94	246
88. Havnekæmnerregnskaber fra Ribe 1596-1660 (88.1 beløb i rdl. fordelt på tiår)	250
89. Lejeindtægter af Ribe bys enge og marker 1565-1660 (1580-1660 i femårsgennemsnit)	251
90. Stadenpengeindtægter fra markederne i Ribe 1548-1660 (90.1 beløb i rdl. fordelt på tiår med indekstal)	252
91. Revier-tolden 1640: toldbetalere, fartøjer og vigtigste varer, fordelt på geografiske områder	254
92. Toldindtægter i Ribe 1623-24...1660	256
93. Revier-toldindtægterne i Ribe 1640-50 og samlede toldindtægter 1656 fordelt på måneder	257
94. Øde huse og boder, hussteder og jorder i Ribe 1565...1661	257
95. Liste over skatteborgerne i Ribe 1640	258

Tavler

Familieforbindelser mellem Hans Friis' adelige kunder 1627-50	141
Rådmandskredsens familieforbindelser 1550-1660	349

Kortfortegnelse

	Bind 1
Ribe-området ca. 1650, ca. 1:900.000 (Johannes Mejer)	12
Ribe ca. 1650 (Johannes Mejer)	34
Fjerdingsinddelingen i Ribe før og efter december 1567	39
Ribes skatteborgere 1640: fødesteder	44
Ribe stift med len og købstæder ca. 1650	61
Amsterdam ca. 1610 (Johan Isachsen Pontanus)	101
Hamborg ca. 1650 (Johannes Mejer)	108
Toldbetalere ved den såkaldte Revier-told i Ribe 1640	131
Afgangshavne for Ribe-skipperne, der 1635-43 passerede Øresunds-tolden i Helsingør	153
Ribes socialtopografi 1640	254
Storegade (Overdammen)-Mellemdammen-Nederdammen i Ribe med angivelse af borgmester- og rådmandsgårde	257
Købmanden Hans Friis' kunder i Ribe 1640	280
Købmanden Hans Friis' kunder i Ribes opland 1640	281
Ribe ca. 1675 (fugleperspektiv fra Peder Hansen Resens atlas)	408
Omfanget af storbranden i Ribe 3.-4. september 1580	412
	Bind 2
Ribe 1640: skatteborgere, gader m.m.	bagest

English summary: Rich and poor in Ribe

Economic and social conditions in the society of Ribe 1560-1660

Translated by Sheila and Jørgen Peder Clausager

The main purpose of the present work has been to provide a comprehensive analysis and description of the economic and social conditions in a single community in its entirety. On an empirical basis the individual elements of the social fabric are analysed; then follows a description of their positions in the overall pattern of society, their influence on and interaction with the other elements; and finally an attempt is made at explaining the structure of the whole community and the development in the period dealt with. The selected community comprises the City of Ribe in South-west Jutland and its surrounding rural districts; for practical reasons, however, treatment of the latter is mainly limited to providing an understanding of conditions in the urban community. The chronological frame is about 1560-1660, or approximately the period of the estate-divided Danish Renaissance society and society on the eve of absolutism.

The subject under examination is thus a local community, a small community, and the approach is micro-historical. The investigation was planned and executed on the basis of a concept, according to which individual groups and phenomena within the community should be analysed and viewed in consideration to their place and function in relation to other groups and to the entire community. With the micro-historical approach this takes place mainly on an individual level. Through systematic studies and analyses of a series of variables with the individual as a unit, historical insight is gained into groups of individuals, whose position, circumstances, behaviour and connections within the group and with the rest of the community is described in different situations on the basis of many different sources. The economic, social and political differences between various social groups and the economic and social stratification play a very important part in the narrative. Hitherto these aspects have been overlooked or neglected because local historians have focused too narrowly on the locality and on the manifestations of the interdependence of the local population.

In the analysis and description of the community examined, I have used a social model which is defined partly in formal and legal terms and partly in economic and social terms. Formally and legally the Renaissance society was an estate society, in which the four estates, nobility, clergy, freemen and peasants, traditionally played their roles in the social hierarchy: the nobility – since the Reformation the highest-ranking estate – as the »guarding estate«, the clergy as the »instructing estate«, the freemen as the estate of tradesmen and craftsmen and the peasants as the soil-cultivating estate. This formal and legal structure of society had, however, in several respects been modified by economic and social developments, as will be shown below. For this reason, economic and social criteria play a significant part in the present description of society. Economic and social criteria stratified not only the nobility and the clergy, but also the far larger class of freemen and the numerically dominating class of peasants. As far as the latter is concerned, the source material only permits occasional light to be thrown on the stratification.

After a brief introduction, the present work comprises four sections. Section 1 deals with the physical environment and the population which constituted the community; section 2 deals with industry, which provided a livelihood for the population, and section 3 deals with the social and economic conditions which were products of industry and which in turn influenced that industry. In the last section – section 4 – the periods of prosperity and of recession and the economic, social and demographic changes are analysed. In the conclusion, an attempt is made at uniting the many threads in an explanatory synthesis of the social structure and development.

In the *Introduction* (pp. 13-31), account is rendered of the scope and problems of the work, as well as its delimitations, approach and method, and of patterns, as well as of previous literature and unprinted sources. It is emphasized that all classes of society must be included in the analysis if the differences between the various classes and their relations in the social structure and within the individual classes are to be understood: personally, from a family viewpoint, from the business side, and between various factors such as business activities and influence, education and business activities, the business conditions and economy of the town, its surroundings and foreign countries. Because of the nature of the source material, which is determined by the social structure, it will be difficult to describe the conditions of the humbler sections of the community in any detail which is remotely comparable to that with which it is possible to describe the well-to-do. But the source material which has survived from Ribe and the surroundings of that City is outstanding, insofar as it permits a description to be made which contributes significantly to an understanding of Danish history at that time, not merely social and economic, but also political. This is

apparent from the main results of the investigation, which are presented in the last section of the introduction.

Part 1. The Population and the Physical Environment (pp. 33-66) is opened by a description of The Estate Society (pp. 35-37) and of the relationships among nobility, clergy, freemen and peasants; then follows a description of the physical environment and the population in *The City* (pp. 38-59) and in *The Rural Districts* (pp. 60-65). The setting of the life and work of the urban community in the City of Ribe with its 700 houses is described as well as part of the Diocese of Ribe with some 10,000 farms and cottages and 123 (landed) estates. An estimate is made of the sizes of the various population groups, and in *The Estate Society of the Ribe Area* (p. 66) it is suggested that around 1640 the whole of the Diocese had a population of approx. 45,000-54,000 people, of which the nobility accounted for 0.6-0.7%, the clergy for 4-5%, the freemen for 19-23%, and the peasants for the remaining 71-76%. It is already hinted here (and further elaborated and documented in part 3) that there were large economic and social barriers within the individual estates. However, it is impossible to group the nobility, the clergy and the peasants accurately according to formal economic and professional criteria; on the other hand, more evidence exists on which to base a survey of the professional groups within the urban community, i.e. the freemen. According to this, a reconstructed population register shows Ribe to have had a tax-paying population of 770 in 1640, of whom 12% were merchants, 1% goldsmiths, 5% skippers, 29% craftsmen, 5% civil servants, 7% »otherwise«, such as unskilled labourers, market gardeners, carriers, etc., 30% widows and single women and 11% unknown. The two latter groups probably contain a number of paupers, but the other groups also comprise numerous destitute individuals, and according to the tax rolls at least half, perhaps three quarters of the urban population must be characterized as poor.

Part 2: Industry (pp. 67-197) treats the various aspects of industry, and the fruits of industrial activity are seen as the foundation of the existence of the individual social classes and their members. Industry created and distributed values in a way which depended on the social conditions and which in turn had repercussions on the social pattern.

A brief section on *Labour Conditions* (pp. 69-75) deals with the general working conditions. The length of the working day seems to have varied between 8 and 12-13 hours, according to the season. The barriers for industrial activity are dealt with; it is shown with a high degree of certainty that the age at which the freedom of the City was obtained was high, and that probably no more than half the taxpayers of the City has obtained its freedom; a fact that has hitherto received but little attention.

In the section on *Agriculture and Fisheries* (pp. 76-95) a survey is made of agriculture as the basic and primary industry. In order to provide a back-

ground for the income pattern it is assumed that of some 8,500 farms in the North Jutland section of the diocese, a mere 850 were freeholdings, whilst some 3,600 were owned by the Crown and some 4,000 by the nobility; furthermore, the Crown owned ten outlying manor farms (*ladegaarde*) and the nobility 123 manors and outlying manor farms. A description is given of the relationships between manors and peasant farms and between their administrations; it is shown that in the period 1550-1660 at least two per cent of the peasant farms in the North Jutland area of the diocese were discontinued to make room for the extension of the manor farms. The source material only permits an occasional glimpse into crops and livestock; but on the basis of earlier research one may emphasize the low level of production for the grain crops: maximum yield was 8- or 9-fold, and an ordinary harvest yielded 3-4-fold, which most likely also holds true for the West Jutland area with its not too fertile soil. To obtain a complete understanding of the yields of agriculture, one must, however, in the case of the noble landlords, include the production of cattle, which was a monopoly of the nobility – and of the Crown – and which was an important source of income. Through analyses of a fortuitously preserved customs account from 1640-41, one may discover the structure of cattle raising in the western part of North Jutland in this year; of the 7,228 bullocks that were exported via Ribe 73% had been stall-fed by nobles (of which 11% were for freemen), 2% by clergy, 13% by freemen and 12% by peasants. In view of the statutory monopoly of the nobility and the great interest of this estate in the raising of cattle, the freemen's share, 24%, is actually a large one, and it testifies to the growing importance of the estate of freemen in the economic life and the failing ability of the nobility to make investments.

This phenomenon is accentuated when one follows the agricultural activities of a number of the Ribe merchants, who not only exploited the fields and meadows of the City, but also rented or leased fields and farms in the neighbourhood, whereby they were able to use their capital to appropriate part of the agricultural produce; they seem to have taken particular interest in hay crops for the feeding of cattle; it is demonstrated that the proposition that merchants and craftsmen in the 17th Century had a common interest in the fields of the town is incorrect; the craftsmen took no part in the exploitation of the fields because their economic resources were too small.

A similar interest of the freemen in the fisheries is shown through analyses of the accounts of the Lord Lieutenant (*lensregnskaber*); they permit an assessment to be made of the share of the fishing fleet which was owned by freemen. Incidentally, both the fishing fleet and its catch was drastically reduced during the period covered by the present study.

Trade (pp. 96-148) is surveyed in its different forms: import trade, export trade, trade of the merchants' houses and trade on markets and at fairs.

In the import trade the imports from Hamburg dominated; then followed imports from Amsterdam, and – far behind – imports from Lübeck and other towns in Northern Europe. In a number of ways the source material permits one to follow the trade connections through a number of years and one obtains a clear impression of the importance of foreign cloth and textile goods as well as other manufactured articles – something which has previously only been elucidated sporadically. As far as the agricultural exports to North Germany and the Low Countries are concerned, the information is more scanty, though not with regard to the all-important cattle export; throughout the years 1596-1660 it is possible to follow the export which went by sea to the Low Countries quite closely; it comprised a total of at least 139,000 heads of cattle, since the figures for five years are missing; of these, 40 Ribe merchants, or less than one tenth of the total number of exporters, accounted for nearly one third; 180 other Ribe merchants accounted for just over one third between them; the remaining cattle were exported by various Jutland, Funen and foreign merchants as well as by peasants and noblemen; the peasants' share, however, was a mere 0.7%, the same as that of the noblemen; it is thus incorrect to maintain that the cattle trade in the 16th and early 17th Centuries was altogether in the hands of the nobility. On the other hand, the share of the Dutch merchants was considerable, in that it amounted to just over one seventh; the Dutchmen first began to play an important role in the 1620'ies and by the 1650'ies they handled one fifth of the export trade.

Light is thrown on the trade of the merchants' houses by a couple of fortuitously preserved accounts from what was possibly the largest trading house in Ribe in the decades prior to 1650. The information gleaned by analyses of these accounts is supplemented by information from the port customs accounts (*Revier- toldregnskaber*) 1639-60 and from probate inventories from the 1650'ies; a picture emerges of the trading area of Ribe, of the stocks of the merchants, of trade usages and methods of payment, of circles of customers and types of merchants. In the year 1640, a daily average of only three customers had purchases entered against their accounts in the largest merchant's house of the City; this fact clearly indicates the limited possibilities of the turnover. Comparisons of purchase prices and retail prices allow estimates to be made of the profit; depending on the kind of commodity and on the state of the market, profits seem to have fluctuated between 10 and 60%. The daily trade has offered considerable opportunities of making a profit, especially when combined with agricultural exports such as was practised by the large-scale merchants, and with shipping trade, agriculture, revenue from real property, etc.

The source material does not permit us to determine exactly the importance of the market trade and the trade at fairs. The two fairs, at Midsum-

mer and in early September, appear to have attracted a considerable number of traders to the City, not only from North Jutland but also from Schleswig, Holstein and certain areas of North Germany; the local merchants also increased their turnover on these occasions.

Shipping (pp. 149-73), which was intimately connected with trade, is analysed on the basis of the harbour accounts and the Sound Toll Registers. The period 1570-1620 displays an impressive increase in Ribe's Baltic shipping; this fact would seem to belie the assertion previously made, that Danish foreign trade and shipping had few opportunities due to lack of capital accumulation and inferior mercantile organization and trading and navigating techniques. Ports such as Danzig, Hamburg, Newcastle and Amsterdam were among the most frequent ports of departure for those Ribe ships that passed through the Sound. The frequently eulogized technical superiority and low freight rates of the Dutch mercantile marine throw the success of the Ribe skippers into relief. The majority of the cargoes of the Ribe skippers were, however, carried for foreign merchants; in the early years of the 17th Century for Hamburgers, in the 1630'ies and -40'ies for British and to a lesser extent Dutch merchants; but the 1620'ies saw the beginnings of a decline, and after the Torstensson War between Denmark and Sweden 1643-45, Ribe's shipping in the Baltic had virtually terminated.

The immediate reasons for the serious decline in shipping, which is also manifest in harbour accounts from Britain and Northern Germany, are found through an analysis of the conditions of the shipping business; during the Torstensson War the greater part of the town's trading fleet was lost, and after the war economic conditions prohibited the purchase of new ships. Such purchases in the 1630'ies and early -40'ies are illustrated by merchants' accounts, and by drawing on a number of sources, including the accounts of a special duty in the Sound Toll Registers, it is possible to elucidate a number of conditions concerning the purchase and price of ships, sizes and types of vessels, etc., and figures for the whole mercantile fleet of the City are compared to previously published figures for the mercantile fleets of Copenhagen, Amsterdam, Hamburg, Lübeck, Emden and Bremen.

Judging by the orders of the upper classes for work in Hamburg, Lübeck and Amsterdam, *the Crafts* (pp. 174-85) in Ribe seem to have been on a rather primitive level in several respects. The businesses were very small; in the years round 1660 relatively few had a skilled journeyman or an apprentice, and very few had two journeymen. In some professions, such as the cobbler's and the tailor's, tools were few and simple; in others, such as the smith's and the weaver's, they could be costly and amount to a considerable proportion of the value of the craftsman's estate. The same is true of the materials, and indeed one finds a few instances of the putting-out system, which was to be one of the steps on the way to capitalism: a merchant would

furnish a craftsman with raw materials and receive payment in finished products. Conditions varied, however, from one profession to another. Altogether, 30 crafts were represented in the City in 1640. Of these, the more important, within clothing and textile, the production of food and beverages, etc., have been singled out for individual treatment. As was the case with the merchants, an attempt has been made at describing the craftsmen's circles of customers; these have been found to be much smaller than those of the merchants, a fact which reflects the size and earning potential of the businesses, such as may be measured by the daily wages. Corresponding to the size and number of the businesses there were only few guilds, since most professions had too few practitioners locally to establish a guild.

Of *Other Professions* (pp. 186-87), brief treatment is accorded to road transport and innkeeping.

Outside the professions, but as helpers to them as well as to the households were *Day Labourers and Domestic Servants* (pp. 188-92), whose activities are somewhat difficult to follow. It is attempted to define their spheres of work and their functions, and on the basis of a couple of merchant's account books and a tax list from 1662, an attempt has been made at establishing the total number of servants in the City and their distribution among various groups of the population. In 1662, one finds 0.4 servant (i.e. journeyman, manservant or female servant) per taxpayer; this figure is somewhat lower than that which has been found on the less secure basis of the merchant's accounts for 1640, viz. 0.7; this fact, however, is probably attributable to the economic recession and decline in population which were results of the wars against Sweden 1657-60 and the plague in 1659. It is shown that the distribution of servants among various groups of the community was very uneven. In 1662, 95% of the taxpayers with the highest assessments (16 Skilling or more) had servants; of the intermediate group of taxpayers (6-14 Skilling), 65% had servants; and of the taxpayers with the lowest assessments (0-4 Skilling), 16% had servants. Corresponding to this, one finds an average of 2.4 servants for mayors and councillors; 1.0 for merchants; 0.8 for skippers and 0.3 for craftsmen; figures which correspond to those found for 1640. In the rural districts, both the above-mentioned merchant's accounts and a tax list of 1640 show that only one out of every 18 farmers had a farm-boy or farm-hand; these figures are further illustrated by a survey of the merchant's accounts which indicate that the number of servants of the urban clergy corresponded to that of the merchants, whilst the number of servants of the village parsons seems to have been somewhat smaller.

The Civil Servants (pp. 193-97) played a numerically less significant role in the Renaissance society. This is born out by a survey based on compiled lists of the holders of the offices of the King or Crown, of the City, of the law

courts and of the church. Attention is here drawn to the connection between a number of offices of major and minor civil servants on the one hand and on the other hand professional activity.

In *Section 3: Social and Economic Conditions* (pp. 199-406), the social structure is analysed; it is seen as being determined by the conditions of industry; but legislation, privileges, traditions and laws of wills and succession are also seen as determining factors. The social structure is revealed in *Social Groups and Social Differences* (pp. 201-341), with regard to conditions of earnings and capital, the holding of real property, business investments, assets in cash and securities, conditions of debt, housing conditions, family conditions, consumption, standard of living and material culture, spiritual culture, tax payment, public services, law courts and education. Two chapters deal particularly with *Privileged Groups* (pp. 342-61) and with *The Impecunious* (pp. 362-71). The stability of the social structure may only be sporadically illuminated by analyses of *Social Status and Mobility* (pp. 372-82), whilst observations of *Social Unrest* (pp. 383-406) in several instances reveal the tensions within the community.

Of the social differences that are treated under *Social Groups and Social Differences* (pp. 201-341) those that reveal themselves in the incomes are fundamental; the investigations have revealed that in the years around 1640, members of the land-owning nobility in the Ribe area, from the humblest to the greatest, have had annual incomes ranging from at least 36 Rigsdaler (Rdl.) to at least 3,000 Rdl. Merchants would earn up to 1,000 Rdl. per annum, noble lords lieutenant between 700 and 2,900 Rdl., members of the Chapter 130-490 Rdl., and other civil servants in Ribe 7-100 Rdl. In several instances these sums of money will have been supplemented with payment in kind: food, clothing, footwear, etc. Craftsmen's annual incomes varied between 50 and 80 Rdl.; day labourers had 30-50 Rdl. annually; servant girls 2½-4 Rdl. in addition to board and lodging. To this may be further added that the annual poor relief fluctuated between 2 and 11 Rdl.

Financial circumstances have been analysed in a similar way. On the basis of a survey of 219 probate inventories from Ribe of the 1650's, one finds that the fortunes of mayors and councillors averaged 13,000 Rdl.; those of other merchants 850 Rdl., those of craftsmen 225 Rdl., of others 200 Rdl., and those of persons of unspecified profession 120 Rdl. The inequality in the distribution of wealth is seen by the fact that the assets in the five richest estates balance the assets of the remaining 214. Corresponding information about the fortunes of other social groups does not exist; fortuitously preserved figures of the fortunes of a couple of well-to-do noblemen with connections to the Ribe area are 149,000 and 162,000 Rdl. respectively; for a number of peasants of Skast Hundred 1636-37 the average figure is 350 Rdl. For all the groups, part of the fortune or assets is balanced by liabilities; but

this fact does not alter the overall picture of the relationship between the various social groups. On the other hand, large variations are found in the composition of fortunes, made up as they are from chattels, real property, business investments and outstanding claims; in the case of the peasants, particularly, a large proportion of the fortune was made up of business investments, in livestock, implements, raw materials, etc.

Corresponding to the distribution of wealth, the ownership of real property shows great inequality. In 1661, the merchants and skippers of Ribe owned 246 of the City's 695 houses and hovels; the small number of clergymen owned 52 and the many craftsmen only owned 92 houses and hovels; the 15 largest property-holders between them owned 40% of the total value of the City's real property. A similar concentration is observed among the noble landlords of the Diocese in 1638, when 14% of the landlords owned 41% of the land.

The term 'business investments' covers partly the investment of the nobility in bonds and mortgage deeds and in industrial and trading businesses; partly the investment of the freemen in stock-piles, ship's shares, real property, trading concerns and coastal fishing, in which fields of activity the merchants and especially the circle of councillors dominated; and partly the investment of the peasants in livestock, implements, etc.

Under 'assets in cash and securities and conditions of debt', the surveys of the probate inventories are dealt with, as well as other inventories of the small number of cash fortunes and the much more numerous fortunes consisting of bonds. Both kinds of assets are mostly found in the estates of noblemen and merchants, and they are listed in the outstanding accounts of the probate inventories with the names of the debtors mentioned. Analyses of the distribution of these assets of bonds in merchants' estates as well as of the outstanding debts of the merchants' accounts listed in the probate inventories show that the most numerous class of debtors is the freemen, followed by the peasants, nobility and clergy; but whereas the nobility and clergy only provided a small number of debtors when compared to the debtors from other classes, their debts amounted to far larger amounts on average. This is linked with the results of the analyses of the age of the bonds, where – in contrast to an earlier survey – it is shown that old bonds were very frequent, especially such as were issued by the nobility. A number of explanations of this fact is proffered. The widespread indebtedness encountered in the probate inventories of freemen is found again in probate inventories of peasants. Not only merchants, but also noblemen and clergy have been able to loan money or provide credit, which is apparent from similar analyses of the liabilities of the probate inventories. In the court records, however, the merchants dominate with numerous suits against freemen and peasant debtors.

The chapter dealing with housing conditions describes the huge differences in the housing standards from the small hovels to the large, dignified houses and mansions; the sources of the description are probate inventories and computations based on modern surveys and drawings of some of the preserved houses from the period prior to 1660. Analyses of the probate inventories reveal connections between the number of rooms listed in the inventories, the assessed values of the houses and the professions of their owner-inhabitants; there is also a connection between these aspects and the situation of the houses in the main streets such as Nederdammen, Mellem-dammen and Storegade, and in alleys such as Hundegade, Klostergade and Sortebrødregade; the larger houses were mostly situated in the former, and the hovels in the latter streets. Preserved assessments of the values of houses from 1657 and 1661 permit analyses to be made of the relations between professional groups, prices of houses and owners/tenants; one finds that an overall 46% of the families lived in a house of their own, whilst 54% rented; but the ratio varied considerably from one professional group to another; whilst 70% of the merchants lived in their own houses, only 53% of the craftsmen did so, and only 25% of the unskilled workers; on average, the value of the proprietary or rented houses of the merchants was assessed at three or four times that of the craftsmen's houses. Computation of average tax assessments for individual streets reveals large differences, and it is possible to distinguish between merchants' and craftsmen's streets, between rich and poor quarters; however, the physical distance between them was not necessarily very large.

Analyses show differences between the classes of population even where family conditions are concerned: the age for contracting marriage, number of children, infant mortality, children born out of wedlock and duration of life. The class of freemen appear to have married late: the males at an average age of 30, the females at 24. Contrary to common assumptions the number of children seems to have been small; but one finds correspondence between the tax assessment of the fathers and the number of children, in that the number of children baptized in poor families (0-4 Sk) in the period 1623-50 can be computed at 3.4 children per head of family (this computation excludes childless marriages); in middle class families (6-14 Sk) the number of children averaged 5, and in the upper classes (16 Sk and more) 6. Correspondingly, the material seems to indicate a higher degree of infant and juvenile mortality (i.e. deaths before 21 years of age) in the poorest families; for those families who had their first child baptized between 1623 and 1629, the infant and juvenile mortality in the three groups of taxpayers works out at 50, 35 and 28% respectively. A similar social inequality is apparent where illegitimately born children are concerned; their parents usually belonged to the humbler social classes; the percentage of children

born illegitimately is found to be high, 7.3%, also when viewed on a European background.

Corresponding to the high infant mortality, the duration of life of the adult population seems to have been short; the lapse of time between the birth of the last child and the death of the parents can be ascertained in a large number of cases, and amounted to an average of 9 years for the fathers and 11 years for the mothers. If one compares the tax-paying population of 1640 to those remaining of it in 1650 and 1660, one finds an uncomfortably large degree of change, in that only 46% reappear in 1640 and a mere 11% in 1660; once again, differences are observed among the social groups; of the three groups of taxpayers (0-4 Sk, 6-14 Sk and 16 Sk plus), 40, 62 and 61% respectively remained in 1650, and 10, 16 and 15 respectively in 1660.

The source material pertaining to the peasant class that has been preserved for examination is less abundant. The age of the clergy in Ribe at the first marriage was 32 years for the males and 21 for the females; they had an average of five children. A computation of the average number of children in noble families arrives at an average of four; but there have probably been special reasons for this, since the figure is much lower than that which has previously been found for other areas.

It has been attempted to elucidate the consumption and its extent and distribution among population groups in various ways. Initially it is ascertained that, with the low level of income and the dominating principle of self-sufficiency, consumption had to be low. That this was in fact the case is proved by an analysis of a merchant's accounts for the years 1630-50; even though the merchant in question was probably the proprietor of the largest trading business in the City at this time, his entire turnover on credit during the whole period 1630-50 amounted to a mere 40,000 Rdl, distributed thus: 39% on 211 freemen customers, 30% on 24 nobles, 7% on 30 urban clergy and 13% on 66 rural clergy, and finally 11% on 178 peasants. Most revealing is the fact already mentioned that in the year 1640 this merchant entered a mere three daily customers into his ledger; many days there were none, only a few days more than four, e.g. 24th December, when there were 16 customers, and one of the market days, in September, which saw the maximum of the year, 24 customers. The latter-day consumer society was certainly far removed, and one sufficient reason for this was the low level of income and production. Through analyses of the merchant's customers and the tax list it is shown that only the better off were potential customers: of the taxpayers assessed at 0-8 Sk, 10% appear to have been customers of the merchant in question; of those assessed at 10 Sk or more 48%.

Through a survey of the merchant's accounts mentioned, further analyses of the composition of the consumption and its distribution among population groups are carried out; one has a good impression of the large consump-

tion in the upper classes of refined and richly varied luxury goods, especially within the fields of cloth and textile; the peasants, on the other hand, made more modest purchases of cloth, iron, flax, hemp, etc.; and for many goods one finds a characteristic graduation of the various qualities in the various social groups. This points to a series of phenomena, which are further elucidated through a survey of the extensive contemporary legislation on the consumption of luxury goods and a more detailed treatment of the consumption of the various social groups within different fields: clothes, gold and silver, food, housing and funerals. Social stratification is evident throughout the pattern of consumption, even if certain changes are found, as for instance in the funeral costs, which are relatively higher for the poor than for the rich.

Of special interest for the understanding of the consumption are the computations of the relationship between the annual income of a craftsman's household and the annual expenditure on food for the family members. On the basis of the estimates of feeding costs and of consumption needs as far as cereals are concerned, it is possible – by using a number of concrete prices of rye and barley – to estimate the annual food expenditure. When this is related to the known craftsmen's incomes, one finds that in the 1630'ies and -40'ies the cost of cereals alone – judging by the figures of the assizes of the Chapter (*kapitelstaksterne*) – must have taken up between 14 and 50% of the annual income of a craftsman, depending on whether the supply of grain was plentiful or whether it was a time of scarcity. Accordingly, the cost of food must, at least at times, have made deep inroads into the income of the craftsmen and thus of the majority of the population; a fact which is familiar from surveys made in other countries.

In a separate section the probate inventories have been employed to describe the standard of living of the various groups of the urban community, as expressed in the material culture: furniture and domestic utensils. A subsequent section deals with the spiritual culture, such as it is reflected in the probate inventories' lists of books, paintings, engravings and musical instruments. As might be expected, the clergy dominates as book owners with an average of 54 books each; then come the councillors with 27 books on average; the remaining population owned an average of 10 books. Thus there seems to be a certain connection between economic status and possession of books. The horizon which shows itself in the titles and subjects of the books has been narrow: religious books, bibles, prayer books, collections of sermons, etc., are predominating; other kinds of books are found to have been almost exclusively owned by councillors and other merchants; some Statute Books and a few historical, philosophical and geographical works, medical books, fiction, etc. The distribution of paintings and copper engravings was very similar: three councillors accounted for nearly one sixth, four

civil servants for another sixth, and 11 merchants for yet another sixth, whilst 12 craftsmen owned a few more, since four painters had a larger number of paintings, some of which had perhaps been commissioned by clients. Of those pictures whose subjects are mentioned, half were portraits, a quarter had religious subjects, and the last quarter other subjects: allegorical, still lifes, etc. As far as can be ascertained, the most advanced pictures are found in the circle of councillors, just as two of the musical instruments mentioned in the probate inventories were owned by a councillor, and the remaining ones by two merchants.

The tax payment and tax system also shows the social differences between the wealthy and the poor; the former were relatively much more lightly taxed than the latter; this is demonstrated by comparisons between the fortuitously preserved statements of a merchant's fortune 1591-1618 and the assessments of the tax lists and between the figures of the probate accounts and the tax lists. Taxation was not only not progressive, it was in fact *degressive*: the wealthier the man, the relatively lower the tax. However, the concept of progressive tax was known, since it was used at one imposition of taxes, in the year 1638. Apart from this one instance, one finds an almost merciless taxation of people of limited means; this is emphasized by surviving lists of tax arrears and by the fact that instances occur where almost half the assets in an estate of limited means are balanced by tax arrears.

The inequal distribution of taxes in favour of the well-to-do is thrown into relief by considering the public budget and public facilities. Through analyses of some of the accounts of the City treasurer (*pengemester*) and sub-treasurer (*kæmner*) an account is given of the sources of the City's revenue and of the purposes for which it was spent. It is ascertained that the bulk of the revenue was derived from the taxation and the renting of the City's fields and meadows, and that most of the expenditure went on taxes to the government in Copenhagen, on maintenance of buildings and installations, on urban facilities and on the salaries of civil servants. By a survey of the public facilities: the quay, the crane, the weighing shed, the barges, the beacons and the City Hall, it is shown that these were intensively used by the well-to-do, i.e. the merchants, whereas the community spent no money whatsoever on areas which were later to be important, such as health and education (with the exception of the grammar school); nor, in view of the prevailing conditions, were large sums spent on public assistance or on poor relief.

Social inequality is also apparent in the administration of justice. After an introductory description of the structure and function of the judicial system analyses of the records of the sheriff's court (*bytinget*) from 1640 and of the councillors' court (*raadstueretten*) from 1634-46 are employed to show that cases of debt and property dominated in the city and borough courts. This is further emphasized by analyses of the two groups facing each other, plain-

tiffs and defendants, where one most frequently finds merchants and clergymen versus craftsmen and peasants; if all cases, with the exception of witchcraft trials, are seen as a whole, one finds that plaintiffs of the freemen class and other plaintiffs have an average tax assessment of 22.4 Sk, whereas the defendants of the freemen class have 4.8 Sk. On this background, the sheriff's (*byfogedens*) seat in the Council and the social status of the jurymen or attesting witnesses are discussed; the latter prove to have been mainly recruited from among the craftsmen.

Finally, the social inequalities are analysed with regard to education and illiteracy. An attempt is made at determining the extent of the ability to write, and a survey is made of the educational system: apprenticeship, the two »Danish« schools, the grammar or »Latin« school, foreign schools, the University of Copenhagen and foreign universities. Attempts are made in a number of ways to determine the recruiting for education, which is seen as an important factor behind the social inequalities.

The main results are collected and their background illustrated in two chapters headlined *The Privileged Groups* (pp. 342-61) and *The Impecunious* (pp. 362-71) respectively. Privileges and legislation containing advantages for the nobility and the clergy are mentioned with reference to earlier chapters, and matters concerning mayors and council, the »24 Men« and the circle of merchants are brought to life.

The powers and authority of the Council are surveyed, as are its size and recruiting basis. It appears that out of 75 councillors from the period 1550-1660, 11 were sons and 28 sons-in-law of councillors or mayors, and that no less than 58 out of the 75 were bound together by ties of relationship; to this figure should be added at least 12 councillors and mayors appointed *prior to* 1550 and *after* 1660. The importance of the councillors' previous activities in the service of the City, for instance as tax-collector or sub-treasurer, member of the »24 Men« etc., is emphasized, just as is the status of the wives, children and children-in-law of the circle of councillors; here, one finds numerous connections with the councillors of other towns, higher clergy and other civil servants. The results are emphasized by an investigation of the residences of the councillors, which are clustered round the main streets Storegade, Mellemdammen and Nederdammen.

An analysis is made of the group known as the »24 Men«, who played a prominent part in the political life of the City; thus, they always took part in the assessment of taxes. It is proved that they formed the recruiting basis from which councillors were chosen. This result means a thorough revision of the previous concept of this group, which has traditionally been seen as a democratic element in the life of the City; the contemporary labels »humble commoners«, »common 24 men« and so on have led to this misconception. The analysis of the professional status of the 24 men shows most of them to

have been merchants; this, in addition to their tax assessments, suffices to prove the earlier concept of them wrong.

From the 24 Men there is only a small step to the merchant group as a whole. Their opportunities, through connections with landowners and clergy and by virtue of education and economic standing, are surveyed, for instance as they were manifest in the exploitation of the City's fields. A description of the development of the status and self-knowledge of the freemen class throws the merchant group into relief, and an overall estimate of the situation of the upper class indicates closer ties between the members of the upper class in different towns and in the rural districts: nobles, clergy and merchants (the latter especially from the circle of the councillors) – than between the various population groups in the individual urban community.

At the other end of the social scale is the numerous group of impecunious, the many humble people in society: small tradesmen, day labourers and unskilled labourers, domestic servants, orphans, the aged and infirm and the paupers. They comprised the majority of at least the urban population. The rudimentary system of poor relief which was maintained by the community for the support of this numerous group is described on the basis of the poor relief accounts of the City and of some charitable institutions, including the more ambitious scheme of poor relief which was initiated in 1630, but which failed after a few years and was completely abandoned in 1643, because of the lacking will or ability of the well-to-do to contribute to the scheme.

The description of *Social Status and Mobility* (pp. 372-82) utilizes the many scattered bits of information throughout the large amount of source material which bear on the position of the individuals and their possibilities of changing station. With the estate society, a number of circumstances were fixed; nevertheless, it is possible to detect some movement between social groups, excluding the nobility. These instances seem to have been few, however, and much more obvious are the connections between, for instance, the professions of fathers and sons, between the social backgrounds of man and wife, between the pursuit of the mercantile profession and the discharge of public office, between the members of the merchant circle, between a young man's being apprenticed to a councillor and his later economic and social rise, between a good family background and employment as a civil servant.

Assuming that rigid social barriers and social tensions will manifest themselves in *Social Unrest* (pp. 383-406), a special chapter is devoted to the not infrequent instances of events and circumstances which – when one is conscious of the problem – must be interpreted as instances of social unrest. This is true of the relations between the poor and the well-to-do, and the relations among the poor themselves, in the relations between the municipal

authorities and the freemen and between the freemen and the nobility. That the great economic and social inequalities have been keenly felt at the time is shown by examples; and a number of episodes and circumstances are analysed and interpreted as symptoms of social unrest, thus also the very complicated and protracted witchcraft trial against Maren Splids in the years 1637-41, which had a number of ramifications. Consideration is given to those factors which may have helped keep the polarized society in balance; mention is made here of the civic guard.

Because of the concentration of the source material round the three decades between 1630 and 1660 and the consequent concentration of the work of the present author on these decades for reasons of time and economy, it has been deemed expedient to add a fourth part to the book; here, on the basis of the findings from the mid-17th Century, some outlines of the development during the previous hundred years are traced; the purpose of this is to determine development trends of importance to the understanding of the community that has been analysed and described. These comprise the external influences on the community and the internal development of the community.

The social structure which is observed has been moulded and influenced by a number of external factors during the period of the Danish Renaissance. They manifest themselves in *The Pulse of Society: Economic, Social and Demographic Movements* (pp. 407-50), influenced by *Economically Determining Factors* (pp. 409-32) such as natural catastrophes, climate, the King's foreign policy, wars and tax impositions, factors which are described in a number of successive paragraphs; then follows the treatment of the consequences for The Development in Prices and Wages (pp. 433-37), *The Population Development* (pp. 438-40) and *The Economic Development* (pp. 441-50).

It is shown that destructive floods have been more frequent than is generally assumed; evidence of them is especially abundant in the 1620'ies and -30'ies. The economic consequences of the flood damage are stressed, just as the consequences for the whole western part of the Ribe area of the sand drift and the consequences of the great fire in 1580 to the City itself.

The climate and its importance for the harvest yield is surveyed on the basis of printed literature and a sizable collection of contemporary records, the purpose being to elucidate and estimate the background of the all-important prices of grain.

The main characteristics of the foreign policy of the Danish King are briefly traced; in several cases this policy was harmful to Danish commercial interests and thus to the entire economic life. It involves the relations with Sweden and the policy towards Hamburg, which City King Christian IV partly wanted to subjugate and partly to restrain in order to render the

Danish market towns more competitive; and it involves the tariff policy where large increases in the tariff rates in the Sound created animosity, especially in the Low Countries.

The most fatal consequences of the foreign policy were to be the wars: the »Imperial War« (i.e. against the German Emperor) 1627-29, the Torstensson War against Sweden 1643-45 and the Charles Gustavus Wars against Sweden 1657-60. The wars and their consequences and implications for the Ribe area are described; the debate on their economic importance is summarized, and it is emphasized that the economic and material losses due to the wars should not be underestimated.

The imposition of taxes is seen as being very closely related to foreign policy and the wars. The level of taxation has been computed for the years 1550-1660 on the basis of the taxation patents and – in the case of the City of Ribe – of tax lists and treasurer's accounts. Computed on the basis of the number of tax impositions, the index figures for tenant farmers for the 11 decades between 1550 and 1660 are as follows: 100, 875 (the Northern Seven Years' War 1563-70), 400, 125, 50, 138, 325 (the Kalmar War against Sweden 1611-13), 463 (the »Imperial War«), 400, 713 (the Torstensson War) and 238. For the City of Ribe, however, one finds a drastic increase towards the end of the period, partly because the number of taxpayers was declining, partly because the taxable capacity was diminishing. For the City, the index figures arrived at for the decades between 1550 and 1660 are as follows: 100, 487 (the Seven Years' War), 295, 137, 100, 92, 337 (the Kalmar War) 542 (the »Imperial War«), 734, 1505 (the Torstensson War) and 3700 (the Charles Gustavus Wars); it should be noted here that for the City of Ribe it has been possible to include the contributions extorted by the enemy occupation forces in the computations. The drastically increased burden of taxation resulted in arrears; both the arrears of the individual taxpayer and the City's arrears to the King are discussed in an attempt to elucidate further the growing economic importance of the taxes.

The chapter on *The Development in Prices and Wages* (pp. 433-37) includes not only the prices of grain but also of a number of important commodities, and the wages of craftsmen, labourers and civil servants are followed in an attempt to arrive at conclusive evidence of the development of the real wages during the period. There does not seem to have been any general change in the conditions of living between 1585 and 1660 when the development in prices and wages is considered on its own; there were, however, considerable fluctuations between individual years.

There can be no doubt that the economic development and the wars were an important contributory factor towards *The Population Development* (pp. 438-40) which can be observed in the period prior to 1660; the decade 1650-60 alone saw a population decrease which was probably in the region of 40%.

For the City of Ribe, however, the population decrease is shown to have started as early as the 1610's; in the second half of the 16th Century there seems to have been a slight population increase, although the 1590'ies display a decrease; if the index of the number of taxpayers in the 1550'ies is set at 100, the development in the subsequent decades is as follows: 100, 105, 106, 99, 102 and the summit of 121 reached between 1610 and -20; then follows a steady decline via 111, 99, 92 and 87 to the sudden fall in 1660, right down to 55. That the tax lists do in fact reflect the actual development of the population is emphasized by comparing them to a number of other parametres: the declining percentage of lodgers (*inderster*) in the City, the decline in the number of baptized children from 1623 onwards, the decline in the number of those who obtained the freedom of the City. The number of taxpayers as it appears in the tax lists has been tentatively compared to what knowledge we possess of epidemics of plague.

The population figures already testify vividly to the economic decline; and *The Economic Development* (pp. 441-50) further shows itself clearly in a number of contexts, which are analysed more closely: the entire taxable capacity of the City and the tax assessments of the individual freemen, the overall figures in the accounts of the City treasurer and sub-treasurer, the revenue from the renting of the City's meadows and fields, the revenue from the renting of market stalls, the various items in the accounts of the harbour treasurer, the customs accounts, the figures of a great merchant's turnover and the number of his customers, Ribe's participation in the navigation through the Sound and the appearance of derelict farms. In several of these spheres, one finds a decline which commences in the 1610's or -20'ies; in the treasurer's and sub-treasurer's accounts, however, the development results in a drastic rise in expenditure and a corresponding increase in revenue, beginning in the 1620'ies.

The results of the economic, political and social development in Denmark in the decades prior to 1660 are observed, inter alia, in a number of concentration trends. Economically and businesswise the development is clearly seen in the group of taxpayers in Ribe, where the number of well-to-do declines, and connectedly it may be observed in the cattle trade, which became concentrated on fewer hands. Also where the land ownership of the nobility is concerned one detects traces of concentration, at least in the years 1625-38. Throughout the period one finds an increasing tendency in the kingdom towards economic and political concentration around the Capital City of Copenhagen and its leading social groups. From the Ribe area, large sums of money were transferred via the Crown to the Capital City in the form of taxes and payments in kind to great merchants of Copenhagen. This development reached its climax during the Charles Gustavus Wars with the Charter of Copenhagen in 1657 and the bloodless revolution of 1660.

With the concentration on the Capital City, the development had taken a course whose consequences were to make themselves felt for centuries. The provincial towns, and among them Ribe, had in many ways been reduced to insignificance.

On the foundations of the results that have been achieved through the analysis of the social conditions, of the external influences and the internal development, a concluding chapter, headlined *The Renaissance Society: A Tentative Explanation* (pp. 451-58) discusses the possible explanations of the structure and development of the Danish Renaissance society. It emphasizes the importance of the low level of production and the rigid barriers between the population groups and discusses the theories propounded by E.J. Hobsbawm and H. R. Trevor-Roper. Hobsbawm has interpreted the crisis symptoms of the 17th Century as expressions of a crisis of capitalism, whilst Trevor-Roper sees them as results of the growth of the central administration and the state expenditure at the expense of the possibilities of the population. A combination of elements from both theories is proffered as a basis for an attempt at understanding the structure and development of the Renaissance society.

Om mål og vægt og priser og lønninger

1600årenes komplicerede mål- og vægtangivelser er i fremstillingen ofte omregnet til metersystemet, med anvendelse af *Poul Rasmussen*, 1967, *Staring*, 1902, og *Böttger und Waschinsky*, 1952. Speciel for Ribeområdet var tøndemålet, idet man i Riberhus len havde en særlig Ribe-tønde, der var lidt større end den, der brugtes i det øvrige land, nemlig på 174,24 l mod 139,39 l, altså i forholdet 10:8 (*Poul Rasmussen*, 1967, s. 57-60). Ribe-tønden var for rug på 10 opmålte skæpper, hvoraf der gik 12 på en ørte, for havre på 10 opmålte skæpper, hvoraf der gik 20 på en ørte (*LR Riberhus* 1616-17; både for rug, byg og havre gik der 24 ørter på en læst). I Riberhus lensregnskaber benyttes også en såkaldt smaltønde, der for både rug, byg og havre var på 8 opmålte skæpper. I Hans Friis' købmandsregnskaber ser man Ribe-tønden benyttet (jfr. *Sh*, s. 120a, 1637).

Skal man beskæftige sig med økonomiske og sociale forhold og forstå forskelle og ligheder mellem forskellige grupper i samfundet og se udviklingslinjer gennem tidsrum, må man have en måler. Mange har hér valgt f.eks. sølvet og målt lønninger og varepriser i vægtenheder af dette metal (således *Falbe-Hansen*, 1869, og *Ladewig Petersen*, 1965, s. 464). Men sølv er også en vare, dets værdi svinger gennem tiderne, og sådanne tal siger i grunden så lidt (jfr. *Riemersma*, 1952 B, s. 69). Vil man have en måler, der virkelig kan sige noget om lønninger og varepriser og om forholdene i et samfund, må man vælge arbejdet og måle med den værdi, som en håndværkers eller arbejders arbejde på en dag repræsenterer. Arbejderens eller håndværkerens dagløn kan sætte priser og lønninger og værdier i relation til hinanden, og man kan sammenligne fra tidsalder til tidsalder (jfr. hér *Abel*, 1966, s. 14-17 og 120 om bevægelser i priser, prisgrupper og lønninger som prishistoriens kerneproblem; *Abel* benytter dog ofte sølvet som måler).

Omkring 1640 kunne en virkelig driftig og heldig købmand i en stor købstad som Ribe skaffe sig en daglig indtægt på 3 rdl.; en adelig lensmand kunne i sin egenskab af kongelig embedsmand have en daglig indtægt på 5 rdl.; og en håndværker kunne ved en dags arbejde tjene 0,3 rdl., mens en arbejdskarl fik 0,2 rdl. Arbejdslønnen var altså for så vidt ikke høj. Alligevel kunne de varer, som arbejdskraften producerede, blive forholdsvis dyre, fordi dyrkningsmetoderne var dårlige, foldudbyttet ringe og høst- og tærskearbejdet ikke blot møjsommeligt, men også langsommeligt. Man kan derfor

finde ejendommelige forhold mellem forskellige varers pris og mellem varepriser og arbejdslønninger.

Varepriser og arbejdslønninger er i fremstillingen angivet i renæssancetidens hovedmønt: rigsdaleren, evt. sletdaleren, marken og skillingen. Dale- ren var 1541-72 på 48 sk., 1572-1602 på 64 sk.; 1602-24 som *rigsdaler* grad- vist stigende til 96 sk. og derefter fastholdt på dette tal; mens sletdaleren var på 64 sk. og marken på 16 sk. Hér er priser og lønninger i sk. med få undtagelser omregnet i rdl., dvs. som procentandele af daleren, hvorved man får en egnet måler, idet daleren 1602-25 holdt sin værdi, også i forhold- det til f.eks. hollandske gylden og lybske mark, da blot småmønten, skillin- gerne, blev forringet ved Christian 4.s møntpolitik (jfr. *Wilcke*, 1919, s. 55- 227). De mange andre møntsorter, man træffer i tidens kilder, rigsorten (24 sk.), rigsmarken (20 sk.), hviden (1/3 sk.), penningen (1/12 sk.), kronen (128 sk.) og de mange udenlandske mønter, er normalt omregnet til rdl., mark og sk.

Sætter man rigsdaleren i forhold til håndværkerens dagløn, får man et begreb om datidens priser. Da Danmark i 1875 gik over til kronesystemet, blev den gamle rdl. sat lig med to kroner, en »daler«. Denne omregning kan være højst forvirrende, når man beskæftiger sig med renæssancetidens Dan- mark. En rdl. fra 1600årenes midte må svare til ca. 600 kr., hvis man sætter en nutidig håndværkers dagløn til 200 kr. (en arbejdsuge på 40 tm à 30 kr. = 1.200 kr., fordelt på 6 arbejdsdage, som i 1600årene, = 200 kr. pr. dag; en håndværkerdagløn ca. 1650 var ca. 32 sk. = 1/3 rdl.); tilsvarende må en sldr. sættes til 400 kr., en mark til ca. 100 kr. og en skilling til ca. 6 kr.

Sætter man ikke stadig priser og pengebeløb i forhold til arbejdstid og arbejdsløn, vil man ikke få en rimelig opfattelse af ældre tiders pris- og lønforhold. Når den norske historiker O. A. *Johnsen*, 1943, s. 153, blot omregner *Falbe-Hansens* tal fra 1869, s. 58, for kornpriser fra begyndelsen af 1500årene, tager han ikke højde for den inflation, der har fundet sted i tiden mellem de to afhandlinger; *Falbe-Hansens* tal for perioden 1508-48 er 85 sk. pr. td. rug og 70 sk. pr. td. byg; de omregnes mekanisk (1 rdl. = 2 kr.) af *Johnsen* til henholdsvis 1,75 og 1,50 kr., tal, der var urimelige i 1943 og yderligere ville være det flere årtier senere.

Udenlandsk mønt, som lybske mark og sk., hollandske gylden og styvere, er normalt omregnet i rdl. Kurstabeller for 1600årene findes tilsyneladende ikke; men materialet afslører ofte selv omregningskurserne, idet man flere steder har opgivelser i både fremmed og dansk mønt. Det fremgår, at i hvert fald i tiden 1618-50 var 1 hollandsk gylden à 20 styvere = 2/5 rdl. (3/5 sldr.), 1 rdl. altså = 2½ gylden, 1 sldr. = 1 2/3 gylden (*Da. Kanc, B 244b*, 1617-48, III-IV, 1618; *L*, s. 72, 76; *Sr*, s.6a, 1631; *Brahe*, 1955, s. 70; *Sr*, s.113b; *Sh*, s.148a; *Sr*, s.285b; *Sk ef Hans Friis 1650*). Og i årene 1603-59 var 1 mark lybsk à 16 sk. = 2 mk. dansk, således at 1 sk. lybsk altså svarede til 2 sk.

dansk (*L*, s. 14, 23; *tb* 1622 17/12; *L*, s. 72, 78; *Sr*, s.298a; *Sk* II 92, 1659, passiver; jfr. *Wilcke*, 1919, s. 55). Dette sidste ser man anført utallige gange i materialet fra Ribe (jfr. *L*, s. 1 ff.), idet man definerede en dansk daler ud fra det antal lybske sk., den svarede til, hvilket man vel har gjort under indflydelse fra Tyskland, hvor man foretog opgørelser i Zahlthaler à 32 sk. lybsk. (*Wilcke*, 1919, s. 18); en sldr. må dermed have svaret til en Zahlthaler, 32 sk. lybsk, mens rigsdaleren fra 1602 til 1609 har svaret til 33 sk. lyb., fra 1609 til 1610 til 34 sk. lybsk osv. (jfr. her *Wilcke*, 1919, s. 55-227).

I brugen af henholdsvis rdl. og sldr. i Ribeområdet synes forholdet at være det, at man lokalt brugte sletdaleren, mens man i forholdet til regeringen i København brugte rigsdaleren. Sletdaleren er pengeenheden i pengemesterregnskaber, kærnerregnskaber, skattelister, kirkeregnskaber, Gildens regnskaber, Hans Friis' købmandsbøger m.m., mens rigsdaleren bruges i lensregnskaberne, pengemesterregnskabernes angivelser af skattebeløb, der er sendt til København, regeringens skattebreve til Ribe m.m. Med sin brug af sletdaleren har man altså i Ribe-området holdt fast ved den gamle daler, og man slap i nogen grad for regnevanskeligheder i forbindelse med rigsdalerens stadig stigende skillingtal indtil 1625, om end man har haft besvær med stadig at skulle definere daleren i lybske sk. og omregne, når man havde pengemellemværender med centraladministrationen. Til gengæld kunne man bevare det gamle forhold til den lybske mk.; en sldr. var fortsat to lybske mk. (Vedrørende eksempler på vanskeligheder for befolkningen på grund af Christian 4.s stadige forringelse af mønten 1588-1625, se *Sr*, s.83a; *pmrgsk* 1618 2/6; *Fattigrsk* 1597-1659, blokpengergsk. 1617, 1624, 1626, 1629, 1630, der anfører omveksling af »onde mønter«, som folk altså har skilt sig af med ved at lægge dem i kirkebøsserne).

Foruden rdl. og sldr., mk. og sk., optræder i regnskaberne ikke blot andre danske mønter, som de nævnte, men også en række udenlandske, som rosenobel (= 4 rdl.), guldkrone (3 rdl.), ungarsk dukat (3 sldr.), guldgylden (1 7/8 sldr.), Stück van Achten, også kaldet real eller piaster (92 sk.), de førnævnte lybske mk. og hollandske gylden osv. Et godt udtryk for den brogede mangfoldighed giver skiftet efter Hans Friis 1650, med opgørelse af mere end en snes mønttyper.

I fremstillingen behandles en del priser, som grundlag for en belysning af prisudviklingen og dennes forhold til lønudviklingen, idet der lægges vægt på enkelte vigtige varers priser og priser på varer, der er nogenlunde ensartede og fast defineret. Det gælder først og fremmest korn, der var et vigtigt fødemiddel, for hvilket vi i de såkaldte kapitelstakster har samtidige prisnoteringer.

Kapitelstaksterne og kornpriserne er et problem for sig. I 1869 og 1904 er kapitelstaksterne for Sjælland udgivet med de originale noteringer (*Scharling*, 1869, s. 434; *Statistiske Meddelelser*, 4.r.15.1, 1904, s. 2-3), og de er

siden blevet benyttet som *danske* kapitelstakster (om kapitelstaksterne, se *H. Pedersen*, 1905 (der s. 789 hævder, at for tiden før 1660 kendes blot kapitelstakster for Sjælland), *Skrubbeltrang*, 1946, og *Glamann*, 1953-56). Skal man beskæftige sig med et område, er det imidlertid rigtigst at benytte de lokale takster. Det træffer sig her så heldigt,* at der er bevaret kirkeregnskaber både for Domkirken og Skt. Katharinæ Kirke, for henholdsvis årene 1591-1660 og 1580-1660 (dog med en del huller, jfr. tabelbilag 75-75.1). Af disse fremgår år for år kapitelstaksten, og af et par formuleringer kan man se, hvornår den blev sat, altså hvilken årstids priser den giver: den blev i 1620 sat 16/10. Når det tidligere har været hævdet, at kapitelstaksterne indtil ca. 1650 blev sat i tiden nærmest efter nytår, at der altså var tale om vinterpriser (*Statistiske Meddelelser*, 4.r.15.1, s. 108-09), så synes dette ikke at gælde for Ribe; i hvert fald i 1620 var der tale om en efterårspris.

Disse kapitelstakster kan sammenholdes med tilsvarende for Hardsyssel o.a. (se tabelbilag 75-75.1) og med det store antal købs- og salgspriser i Hans Friis' regnskabsbøger (tabelbilag 76-77), så mange, at man i flere tilfælde kan angive prisen måned for måned.

Ved udgivelsen i 1904 af de originale sjællandske kapitelstakster blev det fremhævet, at det var vanskeligt at udtale sig om, i hvilken grad disse vinterpriser repræsenterede en middelprijs for året. Kornprisernes bevægelser året rundt var et spørgsmål, der ikke forelå oplyst, og det blev hævdet, at til besvarelsen ville det formodentlig være en meget vanskelig opgave at skaffe et materiale. Derfor ville der være en forskel mellem den officielle kornpris, kapitelskøbet, og markedsprisen, det almindelige landkøb.

Disse forhold kan belyses ud fra materialet i Hans Friis' købmandsbøger. De mange kornprisangivelser lader os se, hvorledes priserne svingede året igennem, et forhold, kapitelstaksterne intet siger om, men som man kan ane allerede af en formulering i én af Hans Friis' købmandsbøger, fra oktober 1633 (*Sh*, s. 93b); han noterede, at bonden på Tornumgård i Lintrup sogn havde lovet ham en læst god ren rug »for den værd, som det kan gælde hér på Riber gade om Kyndelmisse tider.«

Tabelbilag

Tabelbilag 1. *Ribe Stifts administrative inddeling 1652.*

Len Herred	Landet			Købstæder			Sog- ne i alt	Præ- ste- emb. i alt
	Bir- ker	Sog- ne	Sog- præ- ste- emb.	An- tal	Sog- ne	Præ- ste- emb.		
<i>Nørrejylland</i>								
<i>Riberhus len</i>								
1. Ribe købstad				1	2	5	2	5
2. Gørding	1	8	5				8	5
3. Malt		8	4				8	4
4. Skast	1	17	10				17	10
5. Vester Horne	2	12	8	1	1	2	14	10
<i>Koldinghus len</i>								
6. Slavs		4	3				4	3
7. Anst		10	6				10	6
8. Jerlev		4	2				4	2
9. Brusk		9	5	1	1	1	10	6
10. Elbo		6	2	1	1	1	7	3
11. Holmans		6	4				6	4
12. Nørvang	2	16	10				16	10
13. Tørrild	1	10	6				10	6
<i>Lundenæs len</i>								
14. Øster Horne	1	6	4				6	4
15. Nørre Horne	1	10	4				10	4
16. Bølling	1	13	8				13	8
17. Hammerum	2	16	10				16	10
18. Hjerm	1	14	9				14	9
19. Ginding	1	9	5				9	5
<i>Bøvling len</i>								
20. Hind	1	11	8	1	1	1	12	9
21. Ulfborg		12	7	1	1	1	13	8
22. Skødborg	2	14	8	1	1	1	15	9
23. Vandfuld	1	10	8				10	8
<i>Sønderjylland</i>								
24. Kalvslund		5	3				5	3
25. Frøs		5	4				5	4
26. Hvidding	1	12	12				12	12
27. Gram		3	3				3	3
28. Nørre Rangstrup		5	4				5	4
29. Sønder Rangstrup		4	4				4	4
30. Højer		1	1				1	1
31. Lø	1	6	6				6	6
32. Tønder	1	2	2	1	1	1	2	2
Amrum		1	1				1	1
Vesterland Føhr	1	3	3				3	3
	22	272	179	8	9	13	282	192

Birkernes og købstædernes placering på herrederne: *Birker*: 2.: Hunderup (Kærgård) (adeligt). 4.: Fanø (kongeligt). 5.: Kærgård (k), Henne(gård) (a). 12.: Hastrup (a), Grundet (Hornstrup) (a). 13.: Jelling (k). 14.: Nørholm (a). 15.: Lønborg(gård) (k). 16.: Skern (Lundenæs) (k). 17.: Herningholm (a). Tvis Kloster (a). 18.: Volstrup (a). 19.: Sevel (a). 20.: Tim(gård) (a). 22.: Bøvling (k), Gudum (k). 23.: Harboøre (k). 26.: Lustrup (med Mandø) (k). 31.: Ballum (med Rømmø) (k). 32.: (Møgel)Tønder (k). Vesterland Føhr (k). – *Købstæder*: 1.: Ribe. 5.: Varde. 9.: Kolding. 10.: Vejle. 20.: Ringkøbing. 21.: Holstebro. 22.: Lemvig. 32.: Tønder.

Kilde: Da Kanc B 96. indlæg i rostienestetaksering 1652. Jylland. *Fridericia*. 1894. s. IX.

Tabelbilag 2. Øksneproduktionen i Jylland 1640-41: øksne udført over Ribe, efter staldningssted og ejerforhold fordelt på len og stænder, øksne staldet af ejer (a) og for andre (b).

Len	Adelige		Gejst- lige a	Borgere		Bønder		I alt	
	an- tal hgd.	a	b	a	b	a	b	by/la.	i alt
Riberhus Ribe	1	115	44	133					
Varde			16	372	2			682	2.002
herreder	16	770	2 A 164B	24		360		1.320	
Koldinghus	(1)								
Kolding				46				62	213
Vejle		99		16					
herreder	4					52		151	
Lundenæs									
Holstebro				28				28	1.324
herreder	12	686	40 A 288 B	52		230		1.296	
Bøvling									
Lemvig				211				241	1.166
Ringkøbing				30					
herreder	(2)								
	17	900	24 B			1		925	
Stjernholm			4			6			10
Silkeborg	2	24							24
Århusgård									
Århus				6				6	52
herreder	1	46						46	
Hald									
Nykøbing M.				2				2	577
herreder	8	575						575	
Skivehus	2	185							185
Dronningborg	(1)								
	1	151							151
Ørum Thisted				38				38	
herreder	4	89						89	127
Mariager	1	90							90
Ålborghus Ålborg			8					8	572
herreder	12	368	196 B					564	
Åstrup Hjørring				7				7	
herreder	1	3						3	10
Sejlstруп Sæby				15				15	244
herreder	5	113	116 B					229	
Rugård Bogense				2				2	2
herreder	(1)								
Søllemarkgård									
på Samsø	1	40							40
Haderslevhus			4			40	4 B		48
Uangivet		201				190			391
I alt	91*	4.455	830	152	906	2	879	4	7.228
i %		73		2	13		12		

Anm.: Hovedgård i () = medregnet i samlet antal under anden hovedgård med samme ejer, idet øksnetallet er uspecificeret for denne. A = staldet for adelige. B = staldet for borgere.

* I dette tal er ikke medregnet en hgd. forpagtet af en borgerlig og Søllemarkgård, der indehavdes af en fogedenke.

Tabelbilag 3. *Adelige øksneproducenter 1640-41 med eksport over eller salg til eksport over Ribe.*

Produktion (staldning) på	Antal		Antal øksne på				Heraf staldet for andre	
	per- soner	går- de	adel. sæde- el. ladegde gde	øksne	lensgdes ladegde gde	øksne	gde	øksne
1 gård	65	64	57	3.033	7	346	12	626
2 gårde	11	22	22	1.163	0	0	4	188
5 gårde	1	5	2	206	3	280		
uangivet	2			201				
Hgd. forpagtet af borgerl.	79	91	81	4.603	10	626	16	814
Fogedenke på kgl. gods	1	1		16				16
	1	1				40		

Anm.: Af de 65 adelige, der staldede øksne på én gård, fik én staldet hos en anden, der selv opdrættede øksne. De 10 lensgårde var: Sejlstrup, Århusgård, Gudum Kloster, Bøvling Slots ladegård, Lønborg Bisgård, Hald Slots ladegård og Vestervig Kloster; og Riberhus ladegård, Møgeltønderhus ladegård og Pandumgård

Kilde: LR Riberhus, øksnetoldregnskab 1640-41.

Tabelbilag 4. *Ribe bys enge og marker 1661, med angivelse af høavl og udsæd.*

	læs hø		læs hø
Soeng	7	Private	
Hovedeng	16	Frieng på Vestermade	18-20
Segholm	8	Eng på Mølleeng	3
Lille Kobro	75	Eng og 6 engstykker på	
Store Kobro	90	Mandø Hølade	33
Tyreeng	12	35 overagre	27
Snebeltang	15		
Kors(?kapel)eng	8		82
Teglgård- og SkrIVEReng	10	= td.htk.	3,5
Vittenberg	5		
Store Klostereng	5		td. udsæd
Riber Kær	30	Store Jernkær Mark	6
Fogedeng	3	Lille Jernkær Mark	4
Svinholm	2	Ingeborgsmark	4
Surkær	8	Segebjerg toft	1,5
Rådmandsskifte	15	Gravslund Mark	1
		Teglgårds mark	0,2
	309	Borgmestrenes markjord ved	
= td.htk.	12,9	Ladegårds Mark	6
		Kirkejord på Ladegårds Mark	1,5
Holm- og Østermadeskifter	300	= td.htk	10,1
= td.htk.	12,8		

Kilde: Hustakst 1661.

Tabelbilag 5. *Ribe bys eng- og damskifter, fordelt på hovedgader og baggader, ca. 1625-75.*

	Riber- Holme	Hoved- engene på Holmen	Store Øster- made- skifter	Små Øster- made- skifter	Vestre dam- skif- ter	Østre dam- skif- ter	Enge i alt
<i>Hovedgader</i>							
Dammen	0	1	1	7	0	0	9
Fiskergade	8	8	0	0	4	10	16
Svinkrog	1	0	0	0	0	1	1
Grønnegade	21	5	0	0	6	15	26
Mellemdammen	5	1	2	2	0	10	10
Overmøllen	0	0	1	1	0	0	2
Nederdammen	9	0	5	5	2	13	19
Ved Nørreporten	1	1	5	3	3	5	10
Midtmøllen	0	0	2	1	0	1	3
Skibbroen	4	0	1	3	1	4	8
Ny Jord	2	2	0	0	1	5	4
Stenbogade	4	3	9	11	2	12	27
Storegade	5	1	11	6	5	10	23
Tinggården	0	1	0	0	0	0	1
Sønder(ports)gade	6	5	2	1	2	12	14
Bispegårdsgades hjørne	0	1	3	2	0	5	6
Smedegade	0	0	0	0	0	0	0
Ved Rellufs Kjeld	2	0	0	0	0	0	2
Ved Sønderporten	16	3	0	0	6	8	19
Torvet	1	1	4	3	0	5	9
Hovedgader i alt	85	33	46	45	32	116	209
<i>Baggader</i>							
Badstuegade	0	0	10	11	0	6	21
Bredeslippe	2	0	0	0	0	0	2
Graven, Ved	0	0	0	0	0	1	0
Gråbrødregade	16	0	1	1	3	12	18
Horsfald	4	0	0	0	1	2	44
Hundegade	0	0	2	5	1	1	7
Klostergades Hjørne	0	0	0	1	0	0	1
Korsbrødregade	0	0	0	0	0	0	0
Mag. Mads Højnes gade	0	1	0	0	0	0	1
Omgangen	0	0	0	0	0	0	0
Peder Dovns gade	0	0	0	2	0	0	2
Præstegade	2	1	0	0	0	3	3
Skolegade	0	0	0	1	0	2	1
Skovgade	1	0	0	0	0	1	1
Slippen (ml. Grønnegade og Fiskergade)	0	1	0	0	0	1	1
Sortebrødregade	0	0	13	11	2	12	24
Sortebrødre kirkegd.	0	0	3	2	0	3	5
Sviegade	0	1	0	0	0	1	1
Vægtergade	0	0	0	0	0	0	0
Baggader i alt	25	4	29	34	7	45	92
Uangivet	4	10	7	3	2	24	24
I alt	114	47	82	82	41	185	325

Kilde: Fortegn Ribe engskifter og holme 1626-75.

Tabelbilag 6. *Fæstere af Ribe bys enge og marker (a), fæsteafgifter (b) og disses fordeling i % på erhvervsgrupper (c) hvert 5. år 1580-1620 samt 1625-60.*

	1580			1585			1590			1595			1600		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
Købmænd, der var el. blev rådm.	18	394	74	11	274	56	10	385	75	12	423	76	12	252	43
heraf i anførte år	10	176	33	6	128	27	9	275	53	11	397	71	11	232	40
Borgm.- el. rådm.senker							1	8	2				2	37	6
Købmænd i familie med rådet															
Øvrige købmænd	1	5	1				1	7	1						
Skipper															
Håndværkere							2	38	7	1	8	1	1	4	1
Uangivet	5	121	27	4	187	39	7	79	15	8	126	23	9	289	50
Embedsmænd	1	10	2	1	6	1									
Adelige				1	18	4									
I alt	25	530	100	17	485	100	21	517	100	21	557	100	24	582	100

	1605			1610			1615			1620			1625-60		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
Købmænd, der var el. blev rådm.	11	365	69	9	270	43	11	414	47	7	616	58	24	26.690	58
heraf i anførte år	4	46	9	6	92	15	6	126	15	7	616	58			
Borgm.- el. rådm.senker	2	30	6	1	30		1	30	3	2	38	4	3	402	1
Købmænd i familie med rådet													14	9.285	20
Øvrige Købmænd	2	34	7	1	9	2				1	29	3	46	8.483	18
Skipper							1	10	1				2	452	1
Håndværkere	1	34	7	1	3	1							4	254	1
Uangivet	3	43	8	8	280	45	6	413	47	4	144	14	7	562	1
Embedsmænd	1	18	3	2	25	4	2	20	2	3	230	21			
Adelige															
I alt	20	524	100	22	617	100	21	887	100	17	1.057	100	100	46.128	100

Anm.: 1625-60 er to bønder udeladt, jfr. tabelbilag 7.

Kilde: Rådstb enge og jorder 1544-96, 1596-1654 og 1655-72 og tabelbilag 8.

Tabelbilag 7. *Fæstemål (a), fæsteafgifter i sldr. (b), dissens fordeling i% på erhvervsgrupper (c) og antal fæstere af Ribe bys enge og marker (d) 1625-60.*

	1625-29				1630-34				1635-39			
	a	b	c	d	a	b	c	d	a	b	c	d
Købmænd, der var el. blev rådm.	21	2.003	27	7	27	2.927	44	10	52	4.716	78	12
Borgm.- el. rådm.senker	5	352	5	3								
Købmænd i familie med rådet	25	2.871	39	6	27	2.635	40	5	12	922	15	6
Øvrige købmænd	25	2.090	29	11	16	1.092	16	8	13	321	5	7
Skippere									1	60	1	1
Håndværkere									2	42	1	2
Uangivet	2	4	0	1	1	15	0	1				
Bønder												
I alt	78	7.320	100	28	71	6.669	100	24	80	6.061	100	28
	1640-44				1645-49				1650-54			
	a	b	c	d	a	b	c	d	a	b	c	d
Købmænd, der var el. blev rådm.	44	4.091	66	9	48	4.371	74	9	62	5.383	73	10
Borgm.- el. rådm.senker	5	50	1	1								
Købmænd i familie med rådet	2	150	2	1					10	1.049	14	1
Øvrige købmænd	20	1.425	23	11	31	1.148	20	13	21	862	12	11
Skippere					1	320	5	1				
Håndværkere	1	92	2	1					2	94	1	2
Uangivet	1	352	6	1	1	22	0	1	1	25	0	1
Bønder					2	34	1	×				
I alt	73	6.160	100	24	83	5.895	100	24	96	7.414	100	25
	1655-60				1625-60							
	a	b	c	d	a	b	c	d				
Købmænd, der var el. blev rådm.	51	3.199	49	10	305	26.690	58	24				
Borgm.- el. rådm.senker					10	402	1	3				
Købmænd i familie med rådet	22	1.656	25	4	100	9.285	20	14				
Øvrige købmænd	21	1.545	23	11	146	8.483	18	46				
Skippere	1	72	1	1	4	452	1	2				
Håndværkere	1	26	0	1	7	254	1	4				
Uangivet	7	144	2	3	9	562	1	7				
Bønder					2	34	-	×				
I alt	102	6.643	100	30	583	46.162	100	100				

Kilde: Rådstb enge og jorder 1596-1654 og 1655-72; pmrgsk 1625-60.

Tabelbilag 8. *Fæsterne af Ribe bys enge og marker 1625-60 og deres fæsteafgifter i sldr., fordelt på femår.*

	1625 -29	1630 -34	1635 -39	1640 -44	1645 -49	1650 -54	1655 -60	1625- 1660
<i>Borgmestre og rådmænd</i>								
Kjeld Jørgensens E	80							80
Lydik Andersen Guldsmeds E	8							8
Morten Madsen Lime, 1640- E	56	30	50	50				186
Bagge Pedersens E	264							264
Søren Andersen Guldsmed	840							840
Las Jensen Bonum	28							28
Hans Nielsen Friis	104	25	260					389
Morten Frederiksen	6							6
Knud Lambertsen	28	166						194
Hans Lauridsen		61						61
Peder Sørensen Skriver		1.547	292	200	30			2.069
Peder Olufsen Roed			250		150	275	116	791
Jep Poulsen Vilslev							178	178
Mads Lassen Lime	941	946	86	352				2.325
Johan Pouch, apoteker		55	365				324	744
Anders Hansen Svane			73	1.548	1.990	1.058	725	5.394
Morten Lassen Hillerup				300				300
Jens Jonsen Trellund		56	1.736	280	179	182		2.433
Peder Baggesen			1.125	529	128			1.782
Laurids Baggesen		24	191	106	1.227	1.929	240	3.717
Karsten Olufsen						198	197	395
Johan Ratlev			253	317	492	1.037	243	2.342
Hans Jensen Vandel				459	148	36		643
Bagge Baggesen						68	105	173
Laurids Christensen Friis						546	961	1.507
Peder Gregersen, skipper		17	35		27	54		133
Jens Mortensen							110	110
<i>Øvrige (købmænd, skippere o.a.; * = i familie med borgmestre og rådmænd).</i>								
Andersen ?Gredsted, Jakob				17				17
Arrild, Thomas Nissen	87	36						123
Baggesen, Lambert*						1.050	266	1.316
Baslund, Nis Rasmussen	15							15
Bennedsen, Benned	3	14	44					61
Brunsvig, Jakob Mortensen							22	22
Brøndum, Christen Pedersen			85	80	85	53		304
Brøndum, Jens Pedersen					110			110
Brøndum, Søren Pedersen				24				24
Christensen Teglmænd, Jens							103	103
Christensen, Tønnes			60					60
Clemendsen, Nis		23						23
Ditlevsen, Cornelius*			54					54
Farup, Hans Sørensen				352				352
Frandsen, Jørgen, guldsmed							26	26
Frederiksen, Las	495							495
Guldager, Hans, skipper					320		72	392
Guldsmed, Anders Hansen			19			32		51
Guldsmed, Hans Ditlevsen*			23	92				115
Hansen, Christen					22	25		47
Hansen, Villum*	1.253	1.334	490	150				3.227
Hatstofferer, Peder Jakobsen					21			21

	1625 -29	1630 -34	1635 -39	1640 -44	1645 -49	1650 -54	1655 -60	1625- 1660
Hindhede, Søren Pedersen	1.503	422						1.925
Hjerting, Peder Pedersen	166	418		123				707
Hvid, Poul Hansen						69	33	102
Ibsen, Mads		15						15
Ibsen, Morten	163							163
Jakobsen, Anders					121			121
Jensen Gamst, Thomas		123	44					167
Jessen Tiset, Peder	32							32
Kjeldsen, Christoffer*	126	363						489
Knudsen, Mikkel						15		15
Knudsen, Villum							154	154
Kærgård, Hans Jessen					24	38		62
Kærgård, Jes Hansen	38		12	22				72
Kærsing, Rasmus Jessen*	37	102	13					152
Ladefoged, Peder Nielsen			27					27
Lambertsen, Hans*	356							356
Lassen, Dynes			61					61
Lassen, Ebbe*	604	606						1.210
Lauridsen, Bagge*							59	59
Madsen Kældersvend, Clemend				12	116			128
Mortensen Hillerup, Anders						21		21
Måde, Laurids Hansen, skrædder						57		57
Nielsen Kirkeby, Claus							29	29
Nielsen, Ib							59	59
Nielsen, Jørgen (km og stadskaptajn)					40			40
Nielsen, Molte				516				516
Nissen, Iver				167	12	14	10	203
Nissen, Jørgen					27			27
Pallesen, Jon			48					48
Pallesen, Peder				412	49	232		693
Pedersen, Jens, kærmand	4							4
Pedersen, Knud	37							37
Poulsen, Hans							260	260
Rebslår, Jens Rasmussen	43							43
Roager, Niels Andersen					19	18		37
Roager, Oluf Hansen				28				28
Skomager, Troels Hansen		22						22
Splidsen, Peder Hansen					105		530	635
Struck, Jørgen Bertelsen*			21					21
Sørensen, Karsten						16		16
Teglmund, Hans							9	9
Terpager, Niels Pedersen						25	19	44
Terpager, Peder Jensen		34						34
Tornum, Peder Jørgensen							59	59
Tønding, Niels Ibsen	3							3
Ullerup, Nis							32	32
Verlohren Friskuster, Andreis				24	419	361	370	1.174
Vilslev, Mathis Jepsen*							861	861
Vilslev, Poul Jepsen							471	471
Vintapper, Hans Jessen*		230	24					254
Vintapper, Laurids Jensen*			320					320

Kilde: Rådstb enge og jorder 1596-1654 og 1655-72.

Tabelbilag 9. *Niels Grisbecks import fra Hamborg, Lybeck og Amsterdam 1601-16, fordelt på år: a = antal leverandører, b = beløb i sldr.*

	1601 a b	1602 a b	1603 a b	1604 a b	1605 a b	1606 a b	1607 a b	1608 a b	1609 a b
Hamborg	2 186	2 106	6 222	7 777	4 184	5 255	5 173	3 152	2 25
Lybeck		1 10		2 26					
I alt	2 186	3 116	6 222	9 803	4 184	5 255	5 173	3 152	2 25
	1610 a b	1611 a b	1612 a b	1613 a b	1614 a b	1615 a b	1616 a b	1601-16 a b %	
Hamborg	2 92	2 52	2 138	4 209	5 531	6 783	3 189	24 4.074	92
Lybeck						1 15		3 51	1
Amsterdam	× 20	2 108	2 48	1 56		1 49	1 43	3 324	7
Enkhuizen									
I alt	× 112	4 160	4 186	5 265	5 531	8 847	4 232	30 4.449	100

Tabelbilag 10. *Hans Friis' import fra Hamborg, Lybeck, Amsterdam og Enkhuizen 1620-43 og 1650, fordelt på år: a = antal leverandører, b = beløb i sldr.*

	1620 a b	1621 a b	1622 a b	1623 a b	1624 a b	1625 a b	1626 a b	
Hamborg Lybeck Amsterdam Enkhuizen	6 614 	13 3.462 3 543	3 1.061	5 2.504	10 2.329 3 150 2 313	8 3.172 8 2.160 1 244	2 1.514 × 147	
I alt	6 614	16 4.005	3 1.061	5 2.504	15 2.792	17 5.576	× 1.661	
	1627 a b	1629 a b	1630 a b	1631 a b	1632 a b	1633 a b	1634 a b	1635 a b
Hamborg Lybeck Amsterdam Enkhuizen	2 1.256 6 1.228	1 30 	5 1.737 3 270 4 1.154	4 1.420 1 274 5 1.898	1 690 2 210	3 997 1 324 1 74	1 72	4 1.269 1 23
I alt	8 2.484	1 30	12 3.161	10 3.592	3 900	5 1.395	1 72	5 1.292
	1636 a b	1637 a b	1638 a b	1639 a b	1640 a b	1641 a b	1642 a b	
Hamborg Lybeck Amsterdam Enkhuizen	3 921 3 536	4 1.582 4 504 1 157	2 796 7 1.571	2 225 	5 1.579 	5 1.029 1 181 1 83	4 1.515	
I alt	6 1.457	9 2.243	9 2.367	2 225	5 1.579	7 1.293	4 1.515	

	1643		1650		1620-43 og 1650		
	a	b	a	b	a	b	%
Hamborg	3	906	2	680	39	31.360	72
Lybeck					9	1.731	4
Amsterdam			4	365	27	10.194	23
Enkhuizen					2	494	1
I alt	3	906	6	1.045	77	43.769	100

Kilde: L.

Tabelbilag 11. *Købmænd i Amsterdam med leverancer til Niels Grisbeck og Hans Friis 1610-43 og 1650.*

Aldewerelt (Aldewelt), J(oh)an van, Heerengracht, lev. 1650: 108 gyl.

Bee, Hybert, kompagnon med Franciscus Swager, lev. 1638: 559 gyl.

Butler (Bottelier), Jan, Warmoesstraat, lev. 1637-38: 341 gyl.

Claeszoon, Adrian, wijnkuiper, Warmoesstraat, fra før 1646 hans enke i kompagni med Johan van Aldewerelt, lev. 1627: 136 gyl.

Codde, Marten Pieterszoon de (ca. 1581-1631), lakenkoper, Kalverstraat, lev. 1624, 1625, 1627, 1630-31: 1.164 gyl. (sammen med Roleff de Codde) + 2.418 gyl.

Codde, Roleff de, Kalverstraat, lev. 1624, 1625: se Marten de Codde.

Conkuer, Cornelis, Wapen van Kölln i Warmoesstraat, lev. 1624, 1625: 372 gyl.

Drill, Bodwin Janszoon van, Warmoesstraat, lev. 1636-38, 1650: 1.117 gyl.

Fracken, Antonis, De tre Marianshoveder på Nieuwen Dijk, lev. 1632: 250 gyl.

Gerijtzoon (Gerdtzen), Wolter, lev. 1637: 38 gyl.

Hendrickszoon, Aaris, lev. 1627: 184 gyl.

Janszoon Scheepmaecker, Jochim, Stadt Riga, wijnkoopman, lev. 1625, 1627, 1630-33, 1638: 1.702 gyl.

Lambring, Marten, Wapen van Lübeck i Warmoesstraat, lev. 1638: 835 gyl.

Leiden, Wolter, Warmoesstraat, lev. 1636: 187 gyl.

Lindtkoff, Hendrick, Warmoesstraat, lev. 1627: 125 gyl.

Lingen, Aarent van, Spanden, lev. 1611: 80 gyl.

Lintelo (Lindtle), Hendrick van, lev. 1625: 288 gyl.

Linthoff, Evert van, Warmoesstraat, lev. 1612: 48 gyl.

Læer, Johan van, Wapen van Riisell i Warmoesstraat, lev. 1625: 660 gyl.

Pauw, Claes, Voorburgwal, lev. 1625: 125 gyl.

Pira, Anna de, Prædikestolen i Warmoesstraat, lev. 1611-13, 1615-16: 378 gyl.

Rulandt (Roelandts), Daniel, Strudsen i Warmoesstraat, lev. 1625, 1627: 923 gyl.

Schouten (Skauw, Schoudt), Cornelis, Den forgyldte Klokke (De vergulden Klok) i Warmoesstraat, lev. 1631, 1636-38: 1.241 gyl.

Swager(s), Franciscus (Franchois), kompagnon med Hybert Bee (s. d), Wapen van Lübeck i Warmoesstraat, senere (1656) Fluweele Burgwal, lev. 1650: 64 gyl.

Vecht (Fest), Jacob van der, lev. 1638, 1650: 510 gyl.

Werdt (Waert), Goris (Joris) de (ca. 1590-1641, f. i Breda), Wapen van Lübeck i Warmoesstraat, lev. 1625, 1630-31: 1.345 gyl.

Wesseling, Johan, lev. 1641: 302 gyl.

Wickvoort, Casper (Jasper) Janszoon van (1554-1634, f. i Antwerpen), Warmoesstraat, silkehandler, far til Jochim van W., lev. 1630-31: 1.500 gyl. (sammen med Jochim og Johan van W.).

Wickvoort, Jochim van (1600-70), søn af Casper van W., lev. 1630-31: se Casper van W.

Wickvoort, Johan van, Warmoesstraat (hjørnet af Papenbrugsteech), lev. 1630-31: se Casper van W.

Kilde: L; van Dillen, 1929-33; Sayous, 1937, 1938; Elias, 1963.

Tabelbilag 12. *Købmænd i Enkhuizen med leverancer til Hans Friis 1625-41.*

Skumager, Cornelis, lev. 1625: 401 gyl.
 Willomzoon, Hendrick, lev. 1637; 1641: 400 gyl.
 Kilde: L.

Tabelbilag 13. *Købmænd i Hamborg med leverancer til Niels Grisbeck og Hans Friis 1601-43 og 1650.*

Amsinck, Arent (?Arnold, 1579-1656, B. 1609, 1625-28 forstander for Vajsenhuset), lev. 1614: 185 mk.
 Amsinck, Willem (Wilm) (ca. 1542-1618, f. i Deventer, familie fra Zwolle, flygtet 1576 til Hamborg på grund af sin evangeliske tro), lev. 1602-04, 1606: 321 mk.
 Arens (Arendtz), Henrich, B. 1610 14/9 (Wandtbereder), lev. 1637: 2.209 mk.
 Bari (Bare, Bhar), Willem, lev. 1604-08, 1612-16: 1.917 mk.
 Bart (Bare, Bhar), Hans, B. 1598, lev. 1602-11: 422 mk.
 Bruer (Brouwer, Bruwer), Peter, B. 1603 11/10, er død 1606, Hopfenmarkt (Skt. Nikolai), lev. 1603-04, 1606-07 (arvinger): 357 mk.
 Brun(s), Bartel (Bartholdt) (f. i Kölln), B. 1625 3/6 (Kröger), Auf dem Nesse (Skt. Petri), lev. 1620: 327 mk.
 Böckmann, Cordt, lev. 1625: 199 mk.
 Busk, Karsten (1570-1655, f. i Neuenkirchen im Lande Hadeln), B. 1602 (mercator), svoger til Jakob Elers og Jakob Gerbrandt, Kremon (Skt. Katharinen), lev. 1613, 1615, 1620: 577 mk.
 Clausen (Clausing), Gotschel (Godtschalck), B. 1633 20/11 (Wandtschneider), lev. 1630: 223 mk. (sammen med Willom Stadtlender).
 Eggebrecht, Hans, B. 1603 19/10, Kayen, possementmager, lev. 1613, 1621: 168 mk.
 Elers, Jakob (d.J.), søn af rådmand, B. 1615 24/3 (Mercator), Skt. Katharinenstrasse, svoger til Karsten Busk og Jakob Gerbrandt, lev. 1624, 1639-40, 1642: 2.108 mk.
 Essen, Johann (von), Kleine Reichenstrasse, lev. 1605, 1610: 224 mk.
 Fudct, Klaus van der, lev. 1616: 90 mk.
 Gardener (Garner), Magnus, B. 1619 25/8 (Wandtschneider), Grosse Reichenstrasse, lev. 1621, 1623: 478 mk.
 Geelkark (Geilkark), Heinrich, Mönnikedam, lev. 1601: 127 mk.
 Gerbrandt, ?Jürgen (Jakob), ?B. 1620 22/11 (Mercator), sandsynligvis svoger til Karsten Busk, lev. 1620: 74 mk.
 Ginckel, Arendt van., lev. 1636-37: 1.443 mk.
 Grotum, Johann, lev. 1650: 732 mk.
 Guldsmed, Johannes, lev. 1641: 441 mk.
 Heistermann, Dirich, B. 1620 2/6 (Semfarer), lev. 1621, 1626: 301 mk.
 Heldt, Jochim (1588-1627, fra Meldorf), B. 1609 1/6 (Wandtschneider), lev. 1612: 158 mk.
 Herinck (Hering), Garloff, B. 1612 31/1 (Wandtschneider), lev. 1624: 200 mk.
 Herinck (Hering), Henrich (-1628), Oberalter -1619, Bei dem kran, lev. 1604: 18 mk.
 Hertoghe (Hartog), Cornelis de (stammede fra Brabant), B. 1609 9/1 (Mercator), Grosse Skt. Johannisstrasse, lev. 1633: 102 mk.
 Holtz(e), Diderich (von) (?søn af borgmester og g.m. datter af Oberalter), B. 1641 28/5, lev. 1641, 1643: 1.525 mk.
 Horn(e)mann, Carsten (ca. 1563-), Kayen, lev. 1614, 1620-21, 1623-25: 3.240 mk.
 Horn(e)mann, Magnus (1596-1654), søn af Carsten H., g.m. datter af Oberalter, B. 1620 31/8 (Mercator), Oberalter 1649, Kleweburg, lev. 1620-21, 1630-31, 1635-36, 1638, 1641-42: 10.139 mk. (1620-21 sammen med faderen).
 Jakobsen, Anders (Andreas), bror til Peter J., B. 1627 27/7 (Kramer), Kleweburg, lev. 1630-31: 1.121 mk. (sammen med broderen).
 Jakobsen, Peter, B. 1627 27/8 (Cossbecker), Hopfenmarkt, lev. 1630-31: se broderen Anders J.

Kock, Henrich (-1635, g.m. datter af Oberalter), B. 1623 25/4 (Kröger), Kattrepel, lev. 1624: 468 mk.

Krafting (Krechting), Johann, B. 1603 11/10, Grosse Reichenstrasse, lev. 1621: 141 mk.

Krudenerer, Jakob Jakobsen (-1650), B. 1622 2/9 (Schiffer), Kleweburg, lev. 1621, 1624-25, 1629-31, 1633-38, 1640-41: 1.800 mk.

Kölln, Jakob (van), B. 1631 1/7 (Kaufmann), lev. 1642-43: 64 mk.

Laas, Arild di, Köningstrasse, lev. 1603: 55 mk.

Müller, Jürgen, B. 1619 16/6 (Semfarer) (?1618 12/6 (Tripmaker)), ?Skt. Katharinenstrasse, lev. 1620: 80 mk.

Ocker, David, B. 1609 5/5 (Mercator), lev. 1624: 647 mk.

Petersen, Jeronimus (Hieronymus), B. 1621 20/4 (Mercator), Grosse Reichenstrasse, lev. 1625: 514 mk.

Prenick (Prenecke), Lorentz, B. 1624 30/4 (Kramer), Kleweburg, lev. 1624-25, 1627: 1.473 mk.

Ratlev, Johann, B. i Ribe 1633 9/8, lev. 1631-33 og 1635: 4.504 mk. (heraf 1635: 945 mk.).

Rentzell (Rundsell), Kaspar (g.m. datter af Oberalter), B. 1619 19/7 (Mercator), Kleweburg, lev. 1621: 380 mk.

Rodenburg (Rownborg), Johann, d.J., (1574-1640, g.m. datter af borgmester), B. 1603 11/10, 1609 rådmænd (Senator), 1620-26 amtmand Ritzebüttel, Grosse Reichenstrasse, lev. 1601, 1603, 1607: 447 mk.

Rump, Cordt (familie fra Bundheim i Braunschweig, har faster i Amsterdam, g.m. datter af rådmænd), B. 1609 21/6 (Kramer), Neue Markt, lev. 1611, 1613-15, 1620-27, 1640-43, 1650: 15.623 mk. (sammen med Erich, Heinrich og Johann Rump).

Rump, Erich, ?søn af Cordt R., B. 1638 11/5 (Kramer), lev. 1640-43, 1650: se Cordt R.

Rump, Heinrich, Kleweburg, lev. 1611, 1613-15, 1620-27, 1640-43, 1650: se Cordt R.

Rump, Johann (1567-1643), Oberalter 1623, Fülentwite, lev. 1611, 1613-15, 1620-27, 1640-43, 1650: se Cordt R.

Rönlöff, Jakob, (Grosse) Bäckerstrasse, lev. 1624: 441 mk.

Rörinck (Röring), Evert, B. 1620 3/11 (Mercator), lev. 1621, 1623: 1.412 mk.

Sabell, Peter, B. 1607 7/8 (Wandtschneider), Gröningstrasse, lev. 1608: 93 mk.

Schmale, Berent, B. 1605 30/3 (Høker), Breiten Strasse, lev. 1621, 1624-25: 948 mk.

Schoushusen (Schaffshausen), Tönnes (familien 1550 fra Stade til Hamborg), B. 1620 7/10 (Mercator), vistnok nevø til Jakob Elers, lev. 1620-23: 2.492 mk.

Schwerte (Suarte), Claus, B. 1611 8/8 (Tripmaker), Steinstrasse, lev. 1640: 600 mk.

Sillem (Selmer), Johann (-1627, familien fra Lande Kehdingen i Niedersachsen), 1618 Kämmerbürger, Bankbürger ved den i 1619 oprettede Hamburger Bank, lev. 1615: 200 mk.

Stadtlander (Stadtlander), Willom (Wilm) 1606-86, født i Lübeck, 1621 til Hamborg), B. 1636 6/5 (Kaufmann), lev. 1630: sammen med Gotschel Clausen, s.d.

Stampeel (Stampell), Heinrich (ca. 1562-1619), B. 1603 11/10, 1608 oldermand for Gewandtschneider, Oberalter 1612, Kayen, lev. 1602, 1604: 375 mk.

Stampeel (Stampell), Jochim (ca. 1567-), B. 1603 12/10, lev. 1603-04, 1607, 1611. 279 mk.

Suntler, Laurids, lev. 1604: 155 mk.

Trappe, Hans, lev. 1614-16: 728 mk.

Wichmann, Joachim (1574-1651, søn af rådmænd), B. 1603 12/10, Oberalter 1619, rådsherre 1619, Grosse Skt. Johannistrasse, lev. 1606: 125 mk.

Kilde: L; Staatsarchiv Hamburg, Bürgerbücher 1596-1663; Hypotekenamt, Hauptbrücher St. Petri, St. Nicolai, St. Katharinen, St. Jacobi, St. Michaelis A-B. Amsinck, 1886-91, 1932; Buek, 1840, 1857; Sillem, 1883; Ehrenberg, 1885, 1896; Meyer und Tesdorpf, 1890; Baasch, 1910 A; Schramm, 1949; Kellenbenz, 1954 B.

Tabelbilag 14. *Købmænd i Lybeck med leverancer til Niels Grisbeck og Hans Friis 1601-43*

Glöy, Jürgen (-1629), An der Trave (1620), B. 1613 7/6, lev. 1621: 125 mk.
 Mauskoﬀ, Wendel, Lorentz Numens' svoger, lev. 1630: 116 mk.

Medendorff (Middeldorp), Jochim, B. 1608 4/8, gravsted i Skt Mariæ Kirke 1646, lev. 1624, 1630, 1635: 238 mk.
 Numens (Numsen), Lorentz (-1638), Firschstrasse, Kopmann, lev. 1615, 1630-31, 1633, 1636: 1.658 mk.
 Ostermann, Hans (-1625), B. 1598, Kramer, lev. 1602, 1604: 47 mk.
 Ostermann, Mattis (-1634), B. 1590, Kramer, Klingenberg, (1602, 1610), oldermænd 1603, lev. 1604, 1621: 124 mk.
 Rode, Oluf, hans enke Katrine, lev. 1621: 386 mk.
 Rode, Theuss, lev. 1621: 600 mk.
 Schlüter, Hans, lev. 1624: 100 mk.
 Thögler, Anders, lev. 1624: 100 mk.

Kilde: L; Archiv der Hansestadt Lübeck, navneregistre til Bürgerbücher, Niederstadtbücher mv. Richter, 1913; Wegemann, 1941; Asch, 1961.

Tabelbilag 15. *Ribe-købmændenes Revier-toldafgifter af importeret gods og kramvarer 1641-42.*

	sldr.
<i>Borgmestre og rådmænd</i>	
Hans Friis	12
Peder Olufsen Roed	3
Jep Poulsen Vilslev*	5
Johan Pouch	10
Anders Hansen Svane	6
Morten Lassen Hillerup*	6
Laurids Baggesen	6
Johan Ratlev	5
Bagge Baggesen	5
	58
<i>Øvrige</i>	
Bendetsen, Peder*	4,5
Hatstafferer, Peder Jakobsen	7,5
Jakobsen, Anders	4
Jakobsen Bonum, Niels	4
Jessen (Kærgård), Hans	4
Lassen, Laurids	4
Pallesen, Peder	4
Sørensen, Niels*	3
	35

Anm.: De med * mærkede er ikke kendt som eksportører af øksne over Ribe søværts, mens de øvrige findes i havnekæmnerregnskaberne (jfr. tabelbilag 21). Kun de større købmænd med et samlet beløb er medtaget.

Kilde: Rgsk 1641-42 over bytold.

Tabelbilag 16. *Regnskab over Varde vin- og saltkompagnis virksomhed 1623-26 i sldr.*

Indtægter

Salg af salt til borgere, fiskere, udenbys	
375 td. à 12 mk.	1.125
72 td. à 11 mk.	198
Salg af 5 oksehoveder og ½ pibe vin	154
Afgift af frisisk salt/strandsalt	
1623 745 td. à 2 2/3 sk.	31
1624 802 td. à 2 2/3 sk.	33
1625 638 td. à 2 2/3 sk.	27
Beholdning salt 36 td. værdi	102
Beholdning vin 2 oksehoveder, ½ pibe og ½ amme	78
I alt (483 td. salt (ikke medregnet svind 21 td.) 7 oksehoveder, 1 pibe og ½ amme vin)	1.748

Udgifter

Køb af 7 oksehoveder, 1 pibe og ½ amme vin, dels hos 3 Varde-borgere og 1 Ribe-borger, dels i Hamborg	216
Køb af 36 td. salt i Hamborg à 7 7/9 mk.	70
Køb af 379 td. salt fra »spanske skib«	525
Køb af 72 td. salt i Hamborg à 7 5/9 mk.	136
Køb af 4½ td. salt i Hamborg	8
Omkostninger: vognleje	30
skibsfragt	68
prampenge	1
bæren	3
målerpenge, dragerpenge, told, fortæring, bud, deler til saltbeholder med snedkerløn	22
husleje af pakhuse i 1½ år	13
Forbrudt salt 13 td. à 0 mk.	0
Forvalteren Mads Gellerups løn i 2 år	40
Omkostninger ved regnskab	4
I alt (504,5 td. salt, 7 oksehoveder, 1 pibe og ½ amme vin)	1.136
Overskud	612

Kilde: *Rgsk for Ribes, Vardes og Ringkøbings Vin- og saltkomp 1623-26*, rådmand Mads Christensen Gjellerups rgsk.

Tabelbilag 17. Den årlige øksneeksport over Ribe søværts 1569-70 og 1596-1660, fordelt efter købmændenes hjemsteder: antal købmænd (a) og antal øksne (b).

	1569		1570		1596		1597		1598		1599	
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
Ribe bm og rådm.	11	2.347	12	2.030	12	738	13	1.133	11	881		
øvrige	11	1.112	11	1.297	26	1.563	25	2.010	20	1.118	22	1.160
i alt	22	3.459	23	3.327	38	2.301	38	3.143	31	1.999	35	1.741
Kolding					1		1	103	1	50	1	89
Lemvig											2	140
Nykøbing M.											1	150
Randers											1	303
Vejle							1	70			1	95
Bogense							1	40			2	309
Odense											1	422
Landdistrikter												
bønder												
adelige					2	204					1	97
Slesv.-h.købst.					1	22	1	40			3	44
Amsterdam												
Øvr. Holland									1	4	1	3
Uangivet					1	92					1	21
I alt		5.404		5.333	43	2.661	42	3.396	33	2.053	50	414
	1600		1601		1602		1603		1605		1606	
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
Ribe bm og rådm	13	679	13	456	7	410	11	541	9	494	10	833
øvrige	24	1.155	11	452	10	369	21	527	9	243	10	422
i alt	37	1.834	24	908	17	779	32	1.068	18	737	20	1.255
Horsens	1	30	1	24	1	32	1	46				
Kolding	1	77	1	52								
Lemvig					1	51	1	93				
Nykøbing M.	1	311	1	60	1	133	1	170	1	92	1	78
Randers	1	164	1	39	1	63						
Vejle	1	35	1	52	2	169						
Bogense	2	194	1	7								
Landdistrikter												
bønder	2	22							1	19		
adelige							2	228				
Sl.-h.købst.												
Amsterdam												
Øvrige Holland	1	3										
Uangivet	1	1							1	2	2	54
I alt	48	2.671	30	1.142	23	1.227	37	1.605	21	850	23	1.387
	1607		1608		1609		1610		1611		1612	
	a	b	a	b	a	b	a	n	a	b	a	b
Ribe bm og rådm	9	1.081	11	985	10	1.144	8	1.199	10	1.407	11	1.452
øvrige	11	432	11	543	11	1.001	16	746	22	1.003	22	1.216
i alt	20	1.513	22	1.528	21	2.145	24	1.945	32	2.410	33	2.668
Horsens	4	184					1	15	1	9	1	30
Kolding							1	61	1	62	2	134

	1607		1608		1609		1610		1611		1612	
	a	b	a	b	a	b	a	n	a	b	a	b
Nykøbing M	1	100	1	107	1	82	2	67	1	94	1	267
Århus							1	30	1	39		
Bogense	3	100	1	30					1	52		
Landdistrikter												
bønder			1	10			3	48	1	10		
adelige												
Slesv.-h.købst.									1	23		
Amsterdam							1	17				
Øvr. Holland									1	83		
Uangivet					1	128	1	192	1	11	1	14
I alt	28	1.897	25	1.675	23	2.355	34	2.375	41	2.793	38	3.113
	1613		1614		1615		1616		1617		1618	
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
Ribe bm og rådm	9	1.074	9	1.071	8	1.102	9	865	12	1.318	10	1.170
øvrigt	22	869	21	1.028	21	1.273	16	726	24	1.036	19	722
i alt	31	1.943	30	2.099	29	2.375	25	1.591	36	2.354	29	1.892
Kolding	2	84	2	126	1	68						
Nykøbing M	1	84	1	100	1	148	1	50				
Varde							2	88	3	205	2	98
Århus					1	16						
Bogense												
Landdistrikter												
bønder									1	47	3	150
adelige									1	50		
Slesv.-h.købst.							1	46				
Amsterdam												
Øvr. Holland												
Uangivet			1	20	1	61			1	2		
I alt	34	2.111	34	2.345	33	2.668	29	1.775	42	2.658	34	2.140
	1619		1620		1621		1622		1623		1624	
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
Ribe bm og rådm	9	1.214	8	939	8	864	8	829	7	1.158	8	1.376
øvrigt	17	878	16	835	21	927	17	1.174	24	1.993	31	2.602
i alt	26	2.092	24	1.774	29	1.791	25	2.003	31	3.151	39	3.978
Horsens									1	63	1	92
Ringkøbing							1	54				
Varde	1	50	2	103			1	50			3	118
Ålborg									2	157	3	390
Århus											1	64
Bogense												
Odense									1	157	1	246
Landdistrikter												
bønder	3	67	1	9	1	6			1	50	3	151
adelige	1	87			1	130						
Slesv.-h.købst.												
Amsterdam												
Øvr. Holland							1	50	5	637	2	988
Uangivet												
I alt	31	2.296	27	1.886	31	1.927	28	2.157	41	4.215	53	6.027

	1625		1626		1627		1630		1631		1633	
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
Ribe bm og rådm	7	847	6	413	7	729	4	344	4	187	4	336
øvrige	21	1.262	27	1.399	36	1.487	20	752	17	769	13	761
i alt	28	2.109	33	1.812	43	2.216	24	1.096	21	956	17	1.097
Horsens	2	146	2	43	1	95						
Varde	1	50										
Viborg	1	58							1	×	1	72
Ålborg	4	357	6	610	9	855	8	586	3	216	4	350
Århus	1	100	1	150	1	50						
Assens					1	60						
Bogense					1	116						
Middelfart							1	237			1	53
Odense			1	206	1	272	1	320	1	211	5	720
København							1	40				
Landdistrikter												
Slesv.-h.købst.												
Hamburg							1	107				
Amsterdam			1	380					1	58	1	388
Øvr. Holland					4	838	1	98	2	837	3	660
Uangivet	1	100	2	256	6	987	1	16			1	200
I alt	38	2.920	46	3.457	67	5.489	38	2.500	29	2.278	33	3.540
	1634		1635		1636		1638		1640		1641	
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
Ribe bm og rådm	6	491	7	635	5	668	7	626	5	338	5	302
øvrige	14	794	17	1.018	15	787	16	1.070	9	526	10	489
i alt	20	1.285	24	1.653	20	1.455	23	1.696	14	864	15	791
Holstebro							1	138				
Ringkøbing	1	102	2	154	1	96	2	136			1	60
Varde	1	50					1	30	1	37		
Vejle							1	86				
Viborg	4	227	1	111	1	111	1	190				
Ålborg	4	198	3	200	3	200	8	666			3	138
Bogense							1	271				
Middelfart	1	60			1	40	1	303				
Odense	1	161										
Landdistrikter												
bønder							1	14	1	16		
adelige							1	114				
Slesv.-h.købst.			1	40			1	81				
Hamburg									1	20		
Amsterdam	2	637	2	211	1	24	2	95				
Øvr. Holland			2	247	3	220	1	6				
Uangivet	1	180					2	650				
I alt	35	2.900	35	2.616	30	2.146	47	4.476	17	937	19	989
	1642		1643		1646		1647		1648		1649	
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
Ribe bm og rådm	6	400	7	602	7	500	5	450	5	276	7	388
øvrige	6	488	6	416	8	338	8	275	7	203	5	150
i alt	12	888	13	1.018	15	838	13	725	12	479	12	538
Horsens					1	84 ^a						
Varde			1	48								

	1642		1643		1646		1647		1648		1649	
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
Viborg									3	115		
Ålborg			2	255	2	219 ^a					1	28
Odense							2	249				
Landdistrikter												
bønder												
adelige												
Slesv.-h.købst.												
Hamburg												
Amsterdam					1	20						
Øvr. Holland					2	120	2	416	2	648		
Uangivet							1	288	3	460		
I alt	12	888	16	1.321	21	1.281	18	1.678	20	1.702	13	566
	1651		1652		1653		1654		1655		1656	
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
Ribe bm og rådm	9	682	8	822	5	342	7	706	6	510	5	528
øvrige	8	328	14	642	8	337	9	466	8	557	10	1.025
i alt	17	1.010	22	1.464	13	679	16	1.172	14	1.067	15	1.553
Horsens			2	153	1	103						
Varde											1	100
Viborg	1	116	1	112	1	40					4	584
Ålborg			2	634	2	410						
Landdistrikter												
bønder												
adelige												
Slesv.-h.købst.	1	309	1	380								
Hamburg												
Amsterdam			2	510	2	769			2	1.144	2	820
Øvr. Holland	5	1.247	4	1.130	5	1.470	1	430			1	416
Uangivet			1	150					1	83	1	100
I alt	24	2.682	35	4.533	24	3.471	17	1.602	17	2.294	24	3.573
	1657		1658		1659		1660					
	a	b	a	b	a	b	a	b				
Ribe bm og rådm	4	278	3	194	3	343	4	286				
øvrige	7	621	6	547	3	104	15	876				
i alt	11	899	9	741	6	447	19	1.162				
Horsens												
Varde	1	156	1	108	1	356						
Viborg	1	80										
Ålborg							1	108				
Landdistrikter												
bønder					1	78						
adelige												
Slesv.-h.købst.			1	24								
Hamburg					2	112						
Amsterdam	3	1.060	1	1.200	2	599	2	980				
Øvr. Holland	1	50	1	56	5	686	2	1.436				
Uangivet			1	266	1	459	3	958				
I alt	17	2.245	14	2.395	18	2.737	27	4.644				

Anm.: a) 1646 Horsens 84 og Ålborg 117 øksne fra Ribe bys tingbog 1646 29/6.

Kilde: *Hkmgsk; Reg 108B*, nr. 168 (omfatter samlede eksport 1568-70).

Tabelbilag 18. Øksneeksporten over Ribe søværts 1596-1660, fordelt på eksportørernes hjembyer og hjemsteder og på årtier: antal købmænd (a), antal øksne (b) og øksne i % (c).

	1596-99			1600-09			1610-19			1620-29		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
Ribe bm og rådm	17	3.333	29	20	6.623	45	17	11.872	49	11	7.155	25
øvrige	41	5.851	50	46	5.144	34	48	9.497	39	56	11.679	42
i alt	58	9.184	79	66	11.767	79	65	21.369	88	67	18.834	67
Horsens				6	316	2	1	54	0	3	439	2
Kolding	2	284	3	1	129	1	3	535	2			
Lemvig	2	140	1	1	144	1						
Nykøbing M	1	150	1	1	1.133	8	3	810	4			
Randers	1	303	3	1	266	2						
Ringkøbing										1	54	0
Varde							3	441	2	3	321	1
Vejle	1	165	1	2	256	2						
Viborg										1	58	0
Ålborg										12	2.369	9
Århus							1	85	0	1	364	1
Assens										1	60	0
Bogense	2	349	3	3	331	2	1	52	0	1	116	0
Odense	1	422	4							1	881	3
Landdistrikter												
bønder				4	51	0	10	322	2	6	216	1
adelige	3	301	3	2	228	2	2	137	1	1	130	0
Slesv.-h.købst.	4	106	1				2	69	0			
Hamborg												
Amsterdam							1	17	0	1	380	1
Øvrige Holland	1	7	0	1	3		1	83	0	11	2.513	10
Uangivet	2	113	1	5	185	1	5	300	1	8	1.343	5
I alt	78	11.524	100	93	14.809	100	98	24.274	100	119	28.078	100
	1630-39			1640-49			1650-59			1596-1660		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
Ribe bm og rådm	13	3.287	16	12	3.256	34	10	4.405	17	40	40.217	29
øvrige	47	5.951	29	27	2.885	31	20	4.627	18	180	46.510	34
i alt	60	9.238	45	39	6.141	65	30	9.032	35	220	86.727	63
Holstebro	1	138	1							1	138	0
Horsens				1	84	1	2	256	1	11	1.149	1
Kolding										6	948	1
Lemvig										3	284	0
Nykøbing M										3	2.093	2
Randers										1	569	0
Ringkøbing	3	488	2	1	60	1				4	602	0
Varde	2	80	0	2	85	1	1	720	3	9	1.647	1
Vejle	1	86	0							3	507	0
Viborg	5	711	4	3	115	1	5	932	4	12	1.816	1
Ålborg	21	2.416	12	9	640	7	2	1.044	4	36	6.577	5
Århus										2	449	0
Assens										1	60	0
Bogense	1	271	1							4	1.119	1
Middelfart	2	693	3							2	693	1

	1630-39			1640-49			1650-59			1596-1660		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
Odense	6	1.412	7	2	249	3				9	2.964	2
København	1	40	0							1	40	0
Landdistrikter												
bønder	1	14	0	2	16	0	1	78	0	21	710	1
adelige	1	114	1							8	910	1
Slesv.-h.købst.	2	121	1				2	713	3	10	1.009	1
Hamborg	1	107	1	1	20	0	2	112	0	4	239	0
Amsterdam	4	1.413	7	1	20	0	7	6.102	24	15	8.912	6
Øvrige Holland	10	2.068	10	5	1.184	13	17	5.485	22	44	12.779	9
Uangivet	4	1.046	5	4	748	8	5	1.058	4	34	5.753	4
I alt	126	20.456	100	70	9.362	100	74	25.532	100	464	138.694	100

Kilde: Tabelbilag 17.

Tabelbilag 19. Øksneeksporten over Ribe søværts 1596-1660, i % for områder og årtier.

	1596 -99	1600 -09	1610 -19	1620 -29	1630 -39	1640 -49	1650 -59	1596 -1660
Ribe bm og rådm	29	45	49	25	16	34	17	29
øvrigt	50	34	39	42	29	31	18	34
i alt	79	79	88	67	45	65	35	63
Øvrige jyske købst.	9	15	8	13	19	11	12	12
Øvrige danske købst.	7	3	0	4	12	3		3
Landdistrikter								
bønder		0	1	1		0	0	1
adelige	3	2	1	0	1			1
Danmark i alt	98	99	98	85	77	79	47	80
Slesv.-holst.købst.	1		1				3	1
Hamborg					1	0	0	0
Holland Amsterdam				1	7	0	24	6
øvrigt			0	9	10	13	22	9
i alt			0	10	17	13	46	15
Uangivet	1	1	1	5	5	8	4	4
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal øksne	11.524	14.809	24.276	28.078	20.456	9.362	25.532	138.694

Anm.: Tallet 1596-1660 omfatter også 4.644 øksne 1660 (tabelbilag 17).

Kilde: Hkrmrgsk; tabelbilag 18.

Tabelbilag 20. *Øksneeksporten over Ribe søværts 1596-1660, tiårsgennemsnit pr. eksportør for de enkelte områder.*

	1596 -99	1600 -09	1610 -19	1620 -29	1630 -39	1640 -49	1650 -59	1596 -1659
Ribe bm og rådm	196	331	698	650	253	271	440	998
øvr. købmænd	143	112	198	208	127	107	231	254
i alt	158	178	328	282	154	157	300	390
Øvr. jyske købst.	149	187	175	172	119	61	295	183
Øvrige danske købst.	257	110	52	352	242	125	—	286
Landdistrikter								
bønder	—	13	32	36	14	14	78	34
adelige	100	114	68	130	114	—	—	114
Danmark i alt	159	168	259	244	146	125	294	304
Slesv.-holst. kbst.	26	—	35	—	60	—	356	101
Hamborg	—	—	—	—	107	20	56	60
Amsterdam	—	—	17	380	353	20	875	530
Øvr. Holland	7	3	83	228	206	237	322	258
Holland i alt	7	3	50	241	248	201	481	326
Uangivet	56	37	60	168	261	187	211	170
I alt	148	159	248	238	162	134	345	289

Kilde: Tabelbilag 18 og 17.

Tabelbilag 21. *Øksnekøbmænd i Ribe 1595-1660: købmændene og deres offentlige hverv, eksportperiode (a) og -år (b), heraf med o (c), samlet eksport (d) og gennemsnit pr. år (e).*

Købmænd, der var borgmestre eller rådmænd, står forrest, efter deres anciennitet som rådmænd; for dem anføres blot deres periode som borgmestre eller rådmænd; derefter følger de øvrige købmænd, i alfabetisk orden; for dem anføres deres hverv som medlem af 24 mænd (FM) eller, hvis de ikke er kendt som sådanne, som skatmestre (skm). E = enken. Eksportperioden er de år, vedkommende optræder i kabepengeregnskaberne; ved beregningerne er udeladt de år, hvorfra der mangler havnekæmnerregnskaber. B = borgerskab.

<i>Borgmestre og rådmænd</i>	a	b	c	d	e
Hans Jessen Søhane, rm 1575-1604	1596-1603	8	3	330	41
Hans Jensen, rm 1581-ca.1598	1597	1		128	
Ebbe Mogensen, rm 1588-1617	1596	1		28	
Thomas Jørgensen, rm 1588-ca.1614	1596-99	4	1	91	23
Anders Sørensen Klyne, rm 1588-98, så E	1596-1600	5		310	62
Niels Poulsen, rm 1592-1602, bm 1602-06	1597-1603	8	1	390	49
Kjeld Jørgensen, rm 1594-95, bm 1595-1623	1596-1618	22	15	276	13
Jens Laugesen, rm 1595-1611, så E	1596-1612	16	6	425	27
Niels Hansen Grisbeck, rm 1595-1618	1600-12	12	8	118	10
Oluf Pedersen Roed, rm 1595-1620, så E	1608-20	13	2	152	12

Bertel Jørgensen Struck, rm 1595-1621	1596-1611	15	6	568	38
Thomas Bonum, rm 1603-06	1596-1606	10		599	60
Peder Knudsen, rm 1603-08	1596-1607	11		462	42
Hans Jensen Hegelund, rm 1607-23	1596-1606	10	1	161	16
Lydik Andersen Guldsmid, rm 1607-16, så E	1599-1627	28	1	3.424	122
Magnus Grave, rm 1607-35	1601-31	26	4	5.061	195
Morten Madsen Lime, rm 1607-17, bm 1617-38	1596-1638	38	5	1.771	47
Baltser Knudsen, rm 1616-ca.1623	1599-1603	5	2	70	14
Bagge Pedersen, rm 1616-21, så E	1597-1630	32	6	5.146	161
Søren Andersen Guldsmid, rm 1616-26	1597-1625	28		4.901	175
Anders Pedersen Spandet, rm 1620-21	1600-20	20	5	762	38
Mads Pedersen Roed, rm 1620-35	1617	1		31	
Las Jensen Bonum, rm 1620-45	1607-38	30	5	3.285	109
Hans Nielsen Friis, rm 1620-23, 1638-50, bm 1623-38	1638-49	11	3	616	56
Morten Frederiksen, rm 1623-ca.1641	1600-31	31	16	298	10
Knud Lambertsen, rm 1623-32	1621-27	7	5	109	55
Peder Sørensen Skriver, rm 1633-38, bm 1638-46	1633-42	8	3	432	54
Peder Olufsen Roed, rm 1633-50, bm 1650-59	1621-52	28	13	565	20
Mads Lassen Lime, rm 1638-43	1608-41	30	26	122	4
Johan Pouch, apoteker, rm 1638-59	1616-52	33	29	114	3
Anders Hansen Svane, rm 1638-47, bm 1647-57	1633-53	18	5	1.302	72
Jens Jonsen Trelund, rm 1642-55	1617-54	34	29	120	4
Peder Baggesen, rm 1642-50	1633-49	15	7	582	39
Laurids Baggesen, rm 1650-55	1634-55	19	5	1.811	95
Karsten Olufsen, rm 1650-59	1640-46	7	5	88	13
Johan Ratlev, rm 1650-59	1634-56	20	3	1.496	75
Karsten Tønnesen, rm 1655-57, bm 1657-67	1654-60	7	2	427	61
Peder Gregersen, skipper, rm 1655-59	1623-31	9	5	46	5
Bagge Baggesen, rm 1655-81	1643-60	17	2	1.279	75
Laurids Christensen Friis, rm 1655-59, så E	1647-60	13	1	1.135	87
Ib Hansen Friis, rm 1662-68	1651-60	10		725	73
<i>Øvrige købmænd</i>					
Albretsen, Hans	1626-27	2		114	57
Andersen Kirkeby, Ib, skm 1631-32	1626-35	9	6	38	4
Andersen ?Gredsted, Jakob, skm 1631-32	1636	1		6	
Andersen, Karl, skm 1605, 1607	1598-1611	13	3	123	9
Andersen, Nis	1619-31	12	4	188	16
Arrild, Jens, skm 1626, 1629	1626-30	5	2	59	12
Arrild, Thomas Nielsen, B 1618, skm 1621-33	1624	1		13	
Askov, Mads Mortensen, skm 1608, 1613	1596-1618	22	15	202	9
Askov, Niels ?Hansen	1605-11	7		652	93
Bager, Jakob ?Hansen	1630-31	2		233	116
Baggesen, Lambert, FM 1652, 1659	1649-56	7	1	229	33
Baslund, Nis Rasmussen, skm 1615, 1616	1609-26	18	1	833	46
Bennedsen, Benned, B 1622, skm 1625	1624-41	15	6	228	15
Bennedsen, Christen	1648	1		13	
Bertelsen, Anders	1627	1		20	
Bjerklev, Peder Pedersen, B 1622, skm 1626	1623-35	12	4	228	19
Bjerrum, Jep	1660	1		9	
Brem(me), Christen, FM 1587-1601	1596-97	2		72	36
Brunsvig, Jakob Mortensen, FM 1659	1657	1		3	
Brøndum, Christen Pedersen, B 1625, FM					

1646	1634-40	5		167	33
Brøndum, Jens Pedersen, B 1631, FM 1646	1634-52	16	2	1.098	69
Brøndum, Søren Pedersen, B 1635	1636-43	6	2	323	54
Bundsen, Hans, skm 1596-1602	1597-1600	4	2	33	8
Christensen, Hans	1613-15	3		123	41
Christensen, Knud	1596-99	4		773	193
Christensen, Las	1601	1		58	
Christensen, Peder, FM 1590-1600	1596-1600	5	1	250	50
Christensen, Søren, FM 1626	1622-27	6	4	49	8
Clemendsen, Nis, B 1616, skm 1622-24	1625	1		24	
Ditlevsen, Cornelius, skm 1640-24	1638-40	2		61	30
Fanninger, Poul	1617-18	2		54	27
Fanninger, Terkel	1596-98	3		294	98
Foged, Nis	1627	1		10	
Frederiksen, Las, skm 1624	1619-30	12	2	918	77
Friis, Christen, mag., lektor ved Domkirken	1638-52	13	6	198	15
Friis, Søren Christensen, B 1603, hosp. forst. 1605-07	1606	1		148	
Gammelby, Søren	1596	1		20	
Grave, Villum	1622-26	5		246	49
Gredsted, Anders Sørensen, FM 1579-1607	1600	1		12	
Gredsted, Hans ?Henriksen, FM 1601-10	1597-1603	7	1	170	24
Gredsted, Lauge Andersen, FM 1617-56	1617-22	5	1	142	28
Gregersen, Hans, skipper, FM 1654-59	1623	1		12	
Grisbeck, Christen Jensen, skm 1614	1621	1		22	
Guldager, Claus Nielsen, FM 1659	1660	1		416	
Guldager, Hans, skipper, 1660 E	1636-60	22	14	324	15
Guldsmed, Engelbrekt Andersen, FM 1609-32	1600-17	17	7	266	16
Guldsmed, Hans Andersen, kaptajn	1623-24	2		119	60
Guldsmed, Jens Andersen, FM 1606-24	1606-18	13	3	427	33
Guldsmed, Las	1630-38	7	1	402	57
Guldsmed, Terkel	1596-98	3		615	205
Gødesen, Hans	1596	1		39	
Hansen ?Drengsted, Anders, skm 1595-96	1600-12	12	8	105	9
Hansen Hjort, Christen, FM 1654-56	1647-51	4	2	24	6
Hansen, Gregers, skipper, FM 1597-1626	1598-1627	29	4	1.055	36
Hansen, Hans, FM 1615-26	1610-34	24	5	1.058	44
Hansen, Jens	1597-1602	6	1	266	44
Hansen Gesten, Jørgen	1600	1		12	
Hansen, Karl	1597	1		24	
Hansen Lang, Mads, B 1612, FM 1613-34	1612	1		16	
Hansen, Niels, skm 1598, 1600	1596-1612	16	11	340	21
Hansen, Villum, FM 1624	1622-24	3		201	67
Harbo, Just Jensen, FM 1590-1600	1596-1600	5		681	136
Hatstatterer, Peder Jakobsen, FM 1621-34	1613-41	26	20	171	7
Hatstatterer, Rasmus Jakobsen, FM 1629	1627-38	10	6	696	70
Hatstatterer, Søren Andersen, FM 1619-23	1611	1		8	
Hjerting, Peder Pedersen, FM 1623-34	1627-41	12	4	601	50
Hjort, Mads Jensen, FM 1579-1607	1596-1607	11	1	404	37
Hjort, Terkel Andersen, FM 1606-32	1623-24	2		45	23
Høgsbro, Anders	1599-1603	5	3	70	14
Ibsen, Las	1630	1		10	
Ibsen, Morten, FM 1606-29	1603-27	24	1	2.106	88
Ibsen, Niels	1660	1		9	
Iversen, Anders	1627	1		36	
Iversen, Bagge	1648-52	4		168	42

Iversen, Daniel, FM 1621-29	1612-27	16	12	88	6
Iversen, Enevold	1613	1		14	
Jakobsen, Anders	1647	1		29	
Jakobsen, Morten	1600	1		40	
Jakobsen Bonum, Niels, B 1635, FM 1646	1641-48	8	6	52	7
Jensen Hofmand, Mads, FM 1597-1617	1596-1618	22	5	754	34
Jensen, Thomas, FM 1595-96	1597	1		24	
Jensen Gamst, Thomas, FM 1634	1627-41	12	4	668	56
Jenskone, Boel	1596	1		19	
Jostensen, Karsten	1613-15	3		113	38
Juel, Christen Nielsen, B 1638 og 1648	1649	1		12	
Jørgensen, Jens, skm 1609	1603-22	19	6	686	36
Jørgensen Askov, Laurids, FM 1615-25	1618	1		29	
Kallesen, Gravers	1596-1613	12	9	144	12
Kallesen, Oluf	1596-1600	5		804	161
Katkær(?), Hans Andersen, skm 1611-24	1626-27	2		56	28
Kjeldsen, Christoffer, tolder 1619-34	1615-34	19	10	668	35
Klyne, Jens Andersen	1600	1		36	
Knudsen, Villum	1660	1		40	
Kærgård, Hans Jessen, kæmner 1649	1641-48	8	3	214	27
Kærgård, Jes Hansen, FM 1625-34	1623-40	15	2	852	57
Kærsing, Rasmus Jessen, B 1620, FM 1622-34	1621-24	4	1	50	13
Ladefoged, Søren	1660	1		9	
Lambertsen, Christen, skm 1633	1627-35	8	6	71	9
Lang, Christen	1596	1		40	
Lassen, Dynes, B 1618, FM 1629-34	1633-36	4		127	32
Lassen, Ebbe, FM 1629	1612-33	20	12	777	39
Lassen Teglmund, Niels, B 1642, FM 1659	1660	1		47	
Lauridsen, Ib, skm 1550	1596	1		20	
Lauridsen, Lambert	1606-15	8		1.432	179
Lauridsen, Oluf	1620-33	13	4	419	32
Lime, Hans Lassen, FM 1606-15	1603-15	12		1.244	104
Lime, Mads Nielsen, FM 1606-17	1596-1621	20	3	942	47
Lund, Jens Andersen, FM 1609-13	1605-08	4		113	28
Madsen Kældersvend, Clemend, B 1637, skm. 1641-42	1638-57	18	11	191	11
Madsen, Niels	1658	1		28	
Mikkelsen, Knud	1630	1		15	
Miltersen, Thomas, FM 1587	1596	1		10	
Mortensen Hillerup, Anders, B 1630, skm 1632-49	1638	1		18	
Mortensen, Christen	1626-27	2		30	15
Mortensen, Erik	1652-59	8	2	104	13
Mortensen, Jakob	1615-30	16	2	543	34
Mortensen, Mikkell	1624-27	4		144	36
Mortensen, Peder, FM	1598-1612	14	8	79	6
Mouridsen, Thomas, skm 1626	1627	1		28	
Mulvad, Mads Jessen	1651-56	6		147	25
Nielsen, Bakken, skm 1625, 1629	1626-27	2		67	34
Nielsen, Christoffer	1660	1		50	
Nielsen Kirkeby, Claus, FM 1656	1652-58	7		1.309	187
Nielsen, Ib, FM 1656, 1659	1651-60	10	1	252	25
Nielsen, Iver, B 1613, skm 1615...34	1622-31	10	3	455	46
Nielsen, Molte	1633	1		10	
Nielsen, Poul	1607-17	11	4	271	25
Normsted, Hans	1603-05	2		26	13

Olufsen, Jep	1660	1		27	
Pallesen, Jon, B 1630, skm 1632, 1634	1630-38	7		376	54
Pallesen, Peder, B 1640, FM 1646, byskriver 1650-55	1642-43	2		340	170
Pedersdatter, Anne	1619	1		34	
Pedersen, Gregers, FM 1659	1659	1		16	
Pedersen, Knud, skm 1603, 1621	1596-1631	35	18	1.233	35
Pedersen, Lauge	1596	1		47	
Pors, Lambert	1611	1		18	
Pors, Mads, magister	1617	1		66	
Poulsen, Christen	1652-53	2		73	37
Poulsen, Hans	1660	1		10	
Rebslår, Jens Rasmussen, FM 1621-26	1611-30	20	12	253	13
Remsnider, Morten	1598-1600	3		71	24
Roager, Hans	1660	1		60	
Roager, Niels, Andersen, B 1618, FM 1634, 1646	1619-49	28	6	958	34
Roed, Jep, FM 1588-95	1599-1603	5	3	12	2
Simensen, Jep	1596-1601	6	1	161	27
Skomager, Troels Hansen	1626-31	6	2	154	26
Skriver, Christen Pedersen, slotsskriver ca. 1632-35	1635	1		50	
Skriver, Laurids Staffensen, FM 1587-1604, byfoged 1602-18	1596-1608	12	4	292	24
Skrædder, Bastian, FM 1613	1616-17	2		48	24
Skrædder, Jens Jensen, FM 1584-1617	1599	1		19	
Spildsen, Peder Hansen, 1660 E	1646-60	14	12	54	4
Stjerne, Molte	1630-31	2		35	18
Struck, Laurids Iversen, FM 1618-20, hershabsfoged 1633-45	1611-43	30	14	430	14
Styrck, Johan Pedersen	1640-56	16	10	476	30
Svane, Hans, FM 1603	1596-1603	8		362	45
Svane, Jens	1597-99	3	1	47	16
Svane, Jens	1658	1		28	
Svanes, Maren	1597-99	3	1	45	15
Svendsen, Jens	1602-03	2		28	14
Sørensen, Christen	1600-21	20	14	205	10
Sørensen, Hans, FM 1646-52	1638-47	9	6	34	4
Sørensen, Jesper	1600	1		20	
Sørensen Libstrup, Niels	1621-27	7	2	543	78
Terkelsen, Hans	1647-60	13	4	564	43
Terpager, Niels Pedersen, FM 1654	1651-57	7	1	185	26
Terpager, Peder Jensen, FM 1617-34	1614-36	22	8	575	26
Tolstrup, Morten, skm 1620	1611-27	17		987	58
Trellund, Niels, FM 1596	1597	1		43	
Tygesen (Tøgersen), Niels, FM 1598-1606	1596-1603	8	1	371	46
Tønding, Laurids Hansen, FM 1616-20	1602-18	16	9	183	11
Tønding, Niels Ibsen	1618	1		11	
Verlohren Friskuster, Andreis, FM 1646-56	1630	1		22	
Viborg, Niels	1631-36	5	1	175	35
Vilslev, Mathis Jepsen, FM 1654	1654-60	7		786	112
Vilslev, Poul Jensen, FM 1579-1626	1600	1		34	
Vintapper, Hans Jessen, B 1611, FM 1634-46	1613-35	22	14	348	16
Vintapper, Johan Henriksen, B 1603	1605-24	20	3	1.486	74
Vintapper, Laurids Jensen, FM 1632-46, byskriver 1634-43	1625-34	9	4	381	42
Susanne	1596-97	2		86	43

Kilde: Hkmmrgsk 1596-1660.

Tabelbilag 22. Øksnekøbmænd i Ribe og deres årlige eksport 1568-70 og 1596-1660.

Borgmestre og rådmænd og personer, der senere fik disse poster, anføres først, i rækkefølge efter deres anciennitet som rådmænd, derefter øvrige købmænd, i alfabetisk orden. Hvor 2-4 personer i regnskaberne er opført under ét, er deres samlede øksnetal fordelt på de enkelte. Ved tegnet * før og efter en persons navn er angivet, om vedkommende står som eksportør i det foregående eller følgende årti.

	1569	1570		
<i>Borgmestre og rådmænd</i>				
Søren Jacobsen Stage	1.151	789		
Peder Brun	24	33		
Lambert Ibsens enke Else	216	82		
Bagge Jensen	172	115		
Peder Mortensen Hegelund	81	173		
Peder Trellund	106	135		
Laurids Thøgersen	222	224		
Mikkel Thomsen		37		
Mads Jørgensen Kock	176	254		
Hans Jensen*	16	20		
Christen Laugesen (Lauridsen)	144	122		
Peder Knudsen	39	46		
<i>Øvrige købmænd</i>				
Bang, Jesper	140			
Borre (Borris), Niels	102	204		
Hansen, Poul		102		
Hegelund, Christen, FM 1578		70		
Jensen, Markor	9			
Lambertsen, Ib	172	133		
Munk, Frans, FM 1577	10			
Nielsen, Christen, K 1558	213	158		
Pedersen, Bunde, FM 1570-78	85	80		
Thomsen, Niels, Skm 1555-68	138	179		
Vandel, Iver, FM 1578	55	133		
Vandel, Jep, FM 1570-71		111		
Vandel, Peder, FM 1570-71	73	86		
Ål, Søren	115	41		
	1596	1597	1598	1599
<i>Borgmestre og rådmænd</i>				
Hans Jessen Søhane*	60		224	
Hans Jensen		128		
Ebbe Mogensen	34	37		20
Thomas Jørgensen	28			
Anders Sørensen Klyne* fra 1598 E	80	92	77	24

	1596	1597	1598	1599
Niels Poulsen*	70	100	50	30
Kjeld Jørgensen	37	48	48	25
Jens Laugesen*	80	60		67
Bertel Jørgensen Stuck*	123	150	144	151
Thomas Bonum*	80	78	40	36
Peder Knudsen*	80	87	59	59
Hans Jensen Hegelund*	36	46	30	14
Lydik Andersen Guldsmæd*				56
Morten Madsen Lime*	30	29	40	24
Baltser Knudsen*				25
Bagge Pedersen*		228	103	
Søren Andersen Guldsmæd*		50	66	50
<i>Øvrige købmænd</i>				
Andersen, Karl*			4	4
Askov, Mads Mortensen*	42	31	22	
Brem(me), Christen	41	31		
Bundsen, Hans*		32		
Christensen, Knud	200	276	265	32
Christensen, Peder*	40	46	86	
Fanninge, Terkel	80	158	56	
Gammelby, Søren	20			
Gredsted, Hans ?Henriksen*		30	41	26
Guldsmæd, Terkel	176	392	47	
Gødesen, Hans	39			
Hansen, Gregers, skipper*			14	
Hansen, Jens*		34	45	42
Hansen, Karl		24		
Hansen, Niels*	45	128		110
Harbo, Just Jensen*	76	160	106	123
Hjort, Mads Jensen*	56	80	25	25
Høgsbro, Anders*				34
Jensen, Hofmand, Mads*	20		30	
Jensen, Thomas		24		
Jenskone, Boel	19			
Kallesen, Gravers*	89			22
Kallesen, Oluf*	150	163	66	315
Lang, Christen	40			
Lauridsen, Ib	20			
Lime, Mads Nielsen*	42	52	64	81
Miltersen, Thomas	10			
Mortensen, Peder*			13	10
Pedersen, Knud*	30	29	51	72
Pedersen, Lauge	47			
Remsnider, Morten*			18	22
Roed, Jep*				10
Simensen, Jep*	15	24		50
Skriver, Laurids Staffensen*	39	42	62	50
Skrædder, Jens Jensen				19
Svane, Hans*	100	42	33	14
Svane, Jens		16		31
Svanes, Maren		15		30
Trellund, Niels		43		
Tygesen (Tøgersen), Niels*	87	92	70	38
Susanne	40	46		

Borgmestre og rådmænd

*Hans Jessen Søhane	12	30		4				
*Anders Sørensen Klyne	37							
*Niels Poulsen	64		16	60				
*Jens Laugesen	60	58		20			10	16 38
Niels Hansen Grisbeck	28							31 19
Oluf Pedersen*							12	3
Bertel Jørgensen Struck	195	77	172			15		
*Thomas Bonum	40	52	80	40	83	70		
*Peder Knudsen	63	18	13	42	20	12	9	
*Hans Jensen Hegelund		24	4	3	2	2		
Lydik Andersen Guldsmid	22	46		130	61	161	196	158 230
Magnus Grave*		2			94	189	186	150 192
Morten Madsen Lime	27	18	12	52	44	11	72	26 74
*Baltser Knudsen		25		20				
Bagge Pedersen				57	57	186	214	298 269
Søren Andersen Guldsmid	59	88	113	113	111	151	208	164 179
Anders Pedersen Spandet*	46				22	36	54	58 48
Las Jensen Bonum*							132	64 92
Morten Frederiksen*	26	18						
Mads Lassen Lime*								8

Øvrige købmænd

Andersen, Karl	14	18		19		8	5		14
Askov, Mads Mortensen									20
Askov, Niels Hansen*					30	78	117	110	232
Baslund, Nis Rasmussen*									14
*Bundsen, Hans	1								
Christensen, Las		58							
*Christensen, Peder	78								
Friis, Søren Christensen						148			
Gredsted, Anders Sørensen	12								
*Gredsted, Hans ?Henriksen	35		22	16					
Guldsmid, Engelbrekt Andersen*	67	40		26			49		13
Guldsmid, Jens Andersen*						25	53	76	
Hansen ?Drengsted, Anders	26	25		18					
Hansen, Gregers, skipper				25	22	12	28	34	49
*Hansen, Jens	75		70						
Hansen Gesten, Jørgen	12								
*Harbo, Just Jensen	216								
*Hjort, Mads Jensen	42	54	40	50		25	7		
*Høgsbro, Anders				36					
Ibsen, Morten*				41	42	40	6		150
Jakobsen, Morten	40								
Jensen Hofmand, Mads				24	24	24	46	46	60
Jørgensen, Jens*				16					
Kallesen, Gravers				18				9	
*Kallesen, Oluf	110								
Klyne, Jens	36								
Lauridsen, Lambert*								96	300
Lime, Hans Lassen*				21	34	45	60	110	124
Lime, Mads Nielsen	67	39	30	24					25
Lund, Jens Andersen					30	17	31	35	
Mortensen, Peder								8	
Nielsen, Poul*							30		
Normsted, Hans				14	12				

	1600	1601	1602	1603	1605	1606	1607	1608	1609
Pedersen, Knud	41	51	49						
*Remsnider, Morten	31								
*Roed, Jep				2					
*Simensen, Jep	26	46							
*Skriver, Laurids Staffensen	36	36		20				7	
*Svane, Hans	38	45	56	34					
Svendsen, Jens			16	12					
Sørensen, Christen*	27	40	48	41					
Sørensen, Jesper	20								
*Tygesen (Tøgersen), Niels	71		8	5					
Tønding, Laurids Hansen*			30	65	13				
Vilslev, Poul Jensen	34								
Vintapper, Johan Henriksen*					36			12	

	1610	1611	1612	1613	1614	1615	1616	1617	1618	1619
<i>Borgmestre og rådmænd</i>										
*Kjeld Jørgensen							24	48	46	
*Jens Lauridsen, 1612 E			16							
*Niels Hansen Grisbeck			40							
*Oluf Pedersen Roed	18	22		21	8		10	10	16	16
*Bertel Jørgensen Struck		48								
Lydik Andersen Guldsmid, fra 1616 E	234	211	222	252	179	171	128	88	86	88
Magnus Grave	268	400	282	220	224	204	127	420	173	158
Morten Madsen Lime	34	40	73	52	65	69	68	67	55	40
Bagge Pedersen	206	207	298	179	226	276	213	253	292	311
Søren Andersen Guldsmid	231	212	218	217	213	152	134	177	242	344
Anders Pedersen Spandet	78		87	20	28	34		43	58	95
Mads Pedersen Roed								31		
Las Jensen Bonum	130	221	146	107	106	170	124	122	167	128
Morten Frederiksen		22	30	6	22	26		18	35	34
Mads Lassen Lime		24	40							
Johan Pouch*, apoteker							37			
Jens Jonsen Trellund*								41		
<i>Øvrige købmænd</i>										
*Andersen, Karl	17	20								
Andersen, Nis*										17
*Askov, Mads Mortensen	36	29							22	
*Askov, Niels ?Hansen	30	55								
Baslund, Nis Rasmussen	51	92	36	48	47	22	38	50	30	100
Christensen, Hans *				23	30	70				
Fanninger, Poul								30	24	
Frederiksen, Las*										30
Gredsted, Lauge Andersen								21	32	40
*Guldsmid, Engelbrekt Andersen	8	17	27		15			4		
*Guldsmid, Jens Andersen	39	40	40		34	40		40	40	
Hansen ?Drengsted, Anders*			36							
Hansen, Gregers, skipper	58	76	83	52	48	39	48	54	46	48
Hansen, Hans*	8	10	43	33	32	39	37	50	66	80
Hansen Lang, Mads			16							
*Hansen, Niels		17	40							

	1610	1611	1612	1613	1614	1615	1616	1617	1618	1619
Hatstafferer, Peder Jakobsen*				9	45	57	6			
Hatstafferer, Søren Andersen		8								
Ibsen, Morten	50	71	20	48	56	72	60	103	64	100
Iversen, Daniel*		22						18		
Iversen, Enevold				14						
*Jensen Hofmand, Mads	98	72	104	45	56	23	24	27	31	
Jostensen, Karsten				20	25	68				
Jørgensen, Jens	50	40	104	80	38	77	70	44		9
Jørgensen Askov, Laurids									29	
*Kallesen, Gravers				6						
Kjeldsen, Christoffer*						48				46
Lassen, Ebbe*			62	60						
*Lauridsen, Lambert	172	210	127	121	172	234				
*Lime, Hans Lassen	90	120	270	100	150	120				
Lime, Mads Nielsen	28	24	30	24	30	42	40	60	60	60
Mortensen, Jakob*						20	33	41	36	46
*Mortensen, Peder	10	18	20							
*Nielsen, Poul			13	23	30	66	84	25		
Pedersdatter, Anne										34
Pors, Lambert		18								
*Pors, Mads, magister								66		
Rebslår, Jens Rasmussen*		13		16	48	49	46	51		
Roager, Niels Andersen*										30
Skrædder, Bastian							24	24		
Struck, Laurids Iversen*		13	20	20	20	30	24	23	38	24
Sørensen, Christen								10	29	
Terpager, Peder Jensen*					18		64	79	10	2
Tolstrup, Morten*		20	48	53	60	54	58	84	72	64
*Tønding, Laurids Hansen			35	14				14	12	
Tønding, Niels Ibsen									11	
Vintapper, Hans Jessen*				10	44	52		47		
Vintapper, Johan Henriksen	1	20	20	50	30	51	70	71	70	148

	1620	1621	1622	1623	1624	1625	1626	1627
*Oluf Pedersen Roed		16						
*Lydik Andersen Guldsmed	60	60	66	100	281	66	30	42
Magnus Grave	202	150	182	285	165	175	111	286
Morten Madsen Lime		46	26	116	90	56	17	80
Bagge Pedersen 1622 - enken	181	195	113	190	219	117	120	82
*Søren Andersen Guldsmed	256	178	232	221	264	258		
*Anders Pedersen Spandet		55						
Las Jensen Bonum	159	154	160	230	283	148	75	105
Morten Frederiksen	10		16	16	10			
Knud Lambertsen		51						58
Peder Olufsen Roed*		30	34		64	27	60	76
Pedersen Gregersen*, skipper				8	26			2
Øvrige købmænd								
Albertsen, Hans							48	66
Andersen Kirkeby, Ib*							12	

	1620	1621	1622	1623	1624	1625	1626	1627
Andersen, Nis			7	40	27	23	20	24
Arrild, Jens*							15	30
Arrild, Thomas Nissen					13			
*Baslund, Nis Rasmussen	82	35	44		32	96	16	
Bennedsen, Benned*					54	30	32	20
Bertelsen, Anders								20
Bjerklev, Peder Pedersen*				32	90	30	24	30
Christensen, Søren			19					30
Clemendsen, Nis						24		
Foged, Nis								10
Frederiksen, Las	35	40	116	200	150	127	125	65
Grave, Villum			27	59	74	25	61	
*Gredsted, Lauge Andersen		22	27					
Gregersen, Hans, skipper				12				
Grisbeck, Christen Jensen		22						
Guldsmed, Hans Andersen				53	66			
Hansen, Gregers*, skipper	31	40	30	48	68	28	40	34
Hansen, Hans	51	48	65	180	140	88	65	12
Hansen, Villum			40	89	72			
Hatstufferer, Rasmus Jakobsen*								46
Hjerting, Peder Pedersen*								33
Hjort, Terkel Andersen				19	26			
*Ibsen, Morten	145	134	140	174	180	130	150	130
Iversen, Anders								36
*Iversen, Daniel					30			18
Jensen Gamst, Thomas*								42
*Jørgensen, Jens	48	50	60					
Katkær(?), Hans Andersen							26	30
Kjeldsen, Christoffer				50	90	88		80
Kærgård, Jes Hansen*				50	84	35	28	41
Kærsing, Rasmus Jessen		20	4		26			
Lambertsen, Christen*								50
Lassen, Ebbe		30			90	76	89	120
Lauridsen, Oluf*	20	20		70	96	71	68	50
*Lime, Mads Nielsen	60	60						
Mortensen, Christen							14	16
*Mortensen, Jakob	25	39	40	51	72	49	47	34
Mortensen, Mikkel					28	28	38	50
Mouridsen, Thomas								28
Nielsen, Bakken							51	16
Nielsen, Iver*			57	64	116		28	80
Pedersen, Knud	35	56	49	132	251	144	91	77
Rebslår, Jens Rasmussen	20							
Roager, Niels Andersen	38	60	7		25	23	20	26
Skomager, Troels Hansen*							28	40
Struck, Laurids Iversen	16	44	13	27	52	38		
*Sørensen, Christen		10						
Sørensen Libstrup, Niels		49	112	197	155			30
Terpager, Peder Jensen	54	6	53	68	29		40	
*Tolstrup, Morten	59	50	60	66	72	49	68	50
Vintapper, Hans Jessen			21	99	57			
*Vintapper, Johan Henriksen	116	92	183	205	311			
Vintapper, Laurids Jensen*						60	155	21

	1630	1631	1633	1634	1635	1636	1638
<i>Borgmestre og rådmænd</i>							
*Magnus Grave	110	106					
*Morten Madsen Lime	68	8		80	82		80
*Bagge Pedersen	56						
*Las Jensen Bonum	110	64	30				58
*Hans Nielsen Friis (1637: 60 stk., Sr, s. 37a)							60
*Morten Frederiksen		9					
Peder Sørensen Skriver*			56		102	132	106
Peder Olufsen Roed					28		
Anders Hansen Svane*			200	100	125	100	110
Jens Jonsen Trelund				7			22
Peder Baggesen*			50	50	48	50	80
Laurids Baggesen*				48	100	240	
Johan Ratlev*				206	150	146	110
*Peder Gregersen, skipper		10					
<i>Øvrige købmænd</i>							
*Andersen Kirkeby, Ib		16			10		
Andersen ?Gredsted, Jakob						6	
*Andersen, Nis	20	10					
*Arrild, Jens	14						
Bager, Jakob Hansen	83	150					
Bennedsen, Benned	15		32		23		14
*Bjerklev, Peder Pedersen			8	4	10		
Brøndum, Christen Pedersen*				18	30	18	47
Brøndum, Jens Pedersen*				100	52	28	52
Brøndum, Søren Pedersen*						27	52
Ditlevsen, Cornelius*							23
*Frederiksen, Las	30						
Friis, Christen*, mag.							24
Guldager, Hans*						8	
Guldsmed, Las	40	32		70	70	74	116
*Hansen, Hans				11			
*Hatstofferer, Peder Jakobsen							60
*Hatstofferer, Rasmus Jakobsen					150	200	300
Hjerting, Peder Pedersen	130		50		160	80	78
Ibsen, Las	10						
Jensen Gamst, Thomas	54	54	82	120	164	56	
*Kjeldsen, Christoffer		86	100	80			
Kærgård, Jes Hansen	90	72	81	90	67	80	74
*Lambetsen, Christen					21		
Lassen, Dynes			36	29	29	33	
*Lassen, Ebbe		100	150				
*Lauridsen, Oluf		12	12				
Madsen Kældersvend, Clemend*							38
Mikkelsen, Knud	15						
Mortensen Hillerup, Anders							18
*Mortensen, Jakob	10						
*Nielsen, Iver	50	60					
Nielsen, Molte			10				
Pallesen, Jon	12	24	24	67	56	81	112
*Pedersen, Knud	55	20					
Rebslår, Jens Rasmussen	10						

	1630	1631	1633	1634	1635	1636	1638
Roager, Niels Andersen	31	32		30	60	54	54
*Skomager, Troels Hansen	45	41					
Skriver, Christen Pedersen					50		
Stjerne, Molte	16	19					
Sørensen, Hans*							8
*Terpøger, Peder Jensen			116	30		6	
Verlohren Friskuster, Andreis	22						
Viborg, Niels		31		60	48	36	
Vintapper, Hans Jessen					18		
*Vintapper, Laurids Jensen			60	85			

	1640	1641	1642	1643	1646	1647	1648	1649
<i>Borgmestre og rådmænd</i>								
*Las Jensen Bonum		/2						
*Hans Nielsen Friis		58/58	86	88	92	80	82	70
*Peder Sørensen Skriver		/39	36					
Peder Olufsen Roed		50/62	20	70	20		20	10
*Mads Lassen Lime		50/56						
Johan Pouch, apoteker								20
Anders Hansen Svane	54	/96	100	120	80		80	
Jens Jonsen Trellund		/23						
*Peder Baggesen	190	/387		64				50
Laurids Baggesen	20	104/189	140	150	150			
Karsten Olufsen	60				28			
Johan Ratlev	14	40/336	18	60	80	120		120
Hans Jensen Vandel		/66						
Bagge Baggesen*				50	50	60	64	48
Laurids Christensen Friis*						40	30	70
<i>Øvrige købmænd</i>								
Baggesen, Lambert*								12
Bennedsen, Benned		8/12						
Bennedsen, Christen							13	
*Bjerklev, Peder		/4						
*Brøndum, Christen Pedersen	54	/64						
Brøndum, Jens Pedersen	50	153/249	104	104	112	100	80	48
*Brøndum, Søren Pedersen	200	/112		44				
*Clemendsen, Nis		/8						
Ditlevsen, Cornelius	38	/49						
Eliesen, Thomas		/6						
Friis, Christen, mag.	30	24	24	24	32			
Guldager, Hans					40	40		
Hansen, Christen*						16		
*Hatstofferer, Peder Jakobsen		4/4						
*Hjerting, Peder Pedersen	20	50/20						
Iversen, Bagge*							10	30
*Jakobsen, Anders						29		
Jakobsen Bonum, Niels		36/97					16	
*Jensen Gamst, Thomas		96						
Juel, Christen Nielsen								12

	1640	1641	1642	1643	1646	1647	1648	1649
Kærgård, Hans Jessen		34/30	100		60	16	4	
*Kærgård, Jes Hansen	60	/20						
*Lassen, Dynes		/53						
Madsen Kældersvend, Clemend		/54			12			
Pallesen, Peder		/71	190	150				
*Roager, Niels Andersen	54	64/92	64	66	54	54	64	48
Roager, Oluf Hansen		/3						
Splidsen, Peder Hansen					12			
Struck, Laurids Iversen				28				
Styrck, Johan Pedersen*	20	20/50	6					
Sørensen, Hans					16	10		
Terkelsen, Hans*						10	16	

Tallene 1641 efter skråstregen stammer fra Lensregnskab Riberhus 1640-41, bilag, jfr. bd. 1, s. 124-25.

	1651	1652	1653	1654	1655	1656	1657	1658	1659
<i>Borgmestre og rådmænd</i>									
*Peder Olufsen Roed	10	46							
*Johan Pouch	15	42							
*Anders Hansen Svane	90	103	40						
*Jens Jonsen Trellund	14			36					
*Laurids Baggeen	159	224	88	178	60				
*Johan Ratlev	90	84	50	56	60	92			
Karsten Tønnesen*				132	107	108	20		
Bagge Baggesen	80	120	100	104	110	100	100	74	140
Laurids Christensen Friis	144	120		150	120	120	100	40	149
Ib Hansen Friis	80	83	64	50	53	108	58	80	54
<i>Øvrige købmænd</i>									
*Baggesen, Lambert		74	57	32	24	30			
Brunsvig, Jakob ?Mortensen							3		
*Brøndum, Jens Pedersen	100	15							
*Friis, Christen, mag.		40							
Guldager, Hans, skipper	48	114	26	34					
*Hansen, Christen	8								
*Iversen, Bagge	96	32							
*Madsen Kældersvend, Clemend	20	30			25	46	20		
Madsen, Niels								28	
Mortensen, Erik		10	13	27		16		20	18
Mulvad, Mads Jessen	12	30	15	16	20	54			
Nielsen Kirkeby, Claus		65	90	158	150	254	260	332	
Nielsen, Ib*	24	26	14	28	24	26	30	33	
Pedersen, Gregers									16
Poulsen, Christen		31	42						
*Styrck, Johan Pedersen		60			70	300			
Svane, Jens								28	
Terkelsen, Hans		65	80	51	82	104	108		
Terpager, Niels Pedersen	20	50		25	25	45	20		
Vilslev, Mathis Jepsen*				95	137	150	180	106	70

Borgmestre og rådmænd

*Karsten Tønnesen	60
*Bagge Baggesen	79
*Laurids Christensen Friis' E	52
*Ib Hansen Friis	95

Øvrige købmænd

Bjerrum, Jep	9
Guldager, Claus Nielsen	416
*Guldager, Hans	14
Ibsen, Niels	9
Knudsen, Villum	40
Ladefoged, Søren	9
Lassen Teglmænd, Niels	47
Nielsen, Christoffer	50
*Nielsen, Ib	47
Olufsen, Jep	27
Poulsen, Hans	10
Roager, Hans	60
*Splidsen, Peder Hansen	42
*Terkelsen, Hans	48
*Vilslev, Mathias Jepsen	48

Anm: Terminen for de to ældste regnskaber er 1568 1/5 – 1569 1/5, 1569 1/5 – 1570 1/5.

Kilde: Reg. 108B, nr. 168, brudstykker af toldregnskaber, Ribe 1568-70; hkmsgsk 1596-1660.

For- hold	An- tal	For- hold	An- tal	For- hold	An- tal
b Søren Andersen Guldsmed rm 1597-1625	4.901	sv	Johan Pouch rm (se 1. spalte)		
b Hans Andersen Guldsmed 1623-24	119				
b Jens Andersen Guldsmed 1606-18	427				
b Engelbrekt Andersen Guldsmed 1600-17	266				
Mogens Grave rm 1601-31	5.061	ss	Villum Grave 1622-26	246	
sv Knud og Christen Lambertsen (se 2. spalte)					
Morten Madsen Lime bm 1596-1638 steddatter g.m. Christoffer Kjeldsen (se 2. spalte)	1.771				
Bagge Pedersen rm 1597-1621	4.249	s	Peder Baggesen rm 1633-49	582	
E Margrete 1622-30	897	s	Laurids Baggesen rm 1634-55	1.811	
		s	Bagge Baggesen rm 1643-60	1.279	
		s	Lambert Baggesen 1649-56	229	
		sv	Peder Olufsen Roed (se ovf)		
Anders Pedersen Spandet rm 1600-20	762	sv	Rasmus Jessen Kærsing 1621-24	50	
svo Jens Andersen Lund 1605-08	113				
Mads Lassen Lime rm 1608-41	122				
b Ebbe Lassen 1612-33	777				
Johan Pouch apoteker 1616-52	114	sv	Anders Hansen Svane (se ovf)		
Peder Jakobsen Hastafferer 1613-41	171				
b Rasmus J. Hastafferer 1627-38	696				
Peder Jensen Terpager 1614-36	575	s	Niels Pedersen Terpager 1651-57	185	
I alt borgm og rådm og deres E	23.907			8.203	3.191
øvrigt	3.549			3.697	0
i alt	27.456			11.900	3.191
Kilde: Tabelbilag 22.					42.547

Tabelbilag 24. *Hans Friis' opkøb af landbrugsvare og kundernes naturaliebetalinger.*

24.1: *rug*: antal leverandører (a), antal tønder (b) og beløb (c).

	1630			1631			1632			1633			1634		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
Adelige				4	100	410	4	54	211	6	210	684	5	106	516
Gejstlige							1	20	65	2	53	200	2	34	145
Borgere										1	1	6			
Bønder															
I alt				4	100	410	5	74	276	9	264	890	7	140	661
	1635			1636			1637			1638			1639		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
Adelige	3	37	150	3	60	219	5	179	611	3	111	425	2	42	126
Gejstlige	2	6	24	3	32	116	7	65	219	6	117	384	3	40	130
Borgere													3	23	80
Bønder	1	1	4	1	3	10	3	7	22	4	43	116	4	23	69
I alt	6	44	178	7	95	345	15	251	852	13	271	925	12	128	405
	1640			1641			1642			1643			1644		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
Adelige	1	36	149	2	91	315	2	142	461	1	22	66			
Gejstlige	7	123	481	5	42	150	10	139	461	8	66	196			
Borgere	1	9	36												
Bønder	1	1	4	2	2	7	1	1	4	5	30	99			
I alt	10	169	670	9	135	472	13	282	926	14	118	361			
	1645			1646			1647			1648			1649		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
Adelige	1	28	90	3	70	242	1	10	31	1	5	20	2	29	147
Gejstlige	4	40	123	10	98	323	6	49	149	6	66	206	8	64	303
Borgere															
Bønder							3	6	19	5	16	50	3	14	64
I alt	5	68	213	13	168	565	10	65	199	12	87	276	13	107	514

24.2: *byg*: antal leverandører (a), antal tønder (b) og beløb i sldr. (c).

	1630			1631			1632			1633			1634		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
Adelige				1	4	12				1	12	35			
Gejstlige													1	12	33
Borgere															
Bønder															
I alt				1	4	12				1	12	35	1	12	33

	1635			1636			1637			1638			1639		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
Adelige				1	10	27	3	31	83	2	16	46	3	42	116
Gejstlige				2	6	16	3	33	92	1	4	10			
Borgere													1	17	51
Bønder				1	11	27	2	11	28				1	1	3
I alt				4	27	70	8	75	203	3	20	56	5	60	170
	1640			1641			1642			1643			1644		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
Adelige	3	109	327				3	81	228						
Gejstlige	3	15	54	4	34	96	2	21	58	1	2	6			
Borgere															
Bønder	1	3	8	2	2	6	1	2	6						
I alt	7	127	389	6	36	102	6	104	292	1	2	6			
	1645			1646			1647			1648			1649		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
Adelige	1	12	36	1	6	18							1	17	42
Gejstlige	2	9	13	4	26	84	2	2	5	1	4	9	1	2	7
Borgere	1	1	4												
Bønder	1	2	5	1	3	8	2	2	5	2	3	9	2	2	7
I alt	5	24	58	6	35	110	4	4	10	3	7	18	4	21	56

24.3: smør: antal leverandører (a), antal tønder (b) og beløb i sldr. (c).

	1631			1633			1636			1637			1638		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
Adelige	1	3	60	1	–	5				1	1	12	2	2	56
Gejstlige							2	–	10	1	1	16	2		10
Bønder													1		6
I alt	1	3	60	1	–	5	2	–	10	2	2	28	5	2	72
	1639			1642			1643			1644			1649		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
Adelige										2	2	22			
Gejstlige	3	3	50	2	1	21	2	1	15	1	1	15	1	–	5
Bønder	1	1	12												
I alt	4	4	62	2	1	21	2	1	15	3	3	37	1	–	5

24.4: *flæsk*: antal leverandører (a), vægt i skålpd. (b) og beløb i sldr. (c).

	1634			1635			1636			1637			1638		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
Gejstlige Borgere Bønder	2	442	27	1	135	7	5	1948	134	2	838	40	5	2389	127
										1	336	16			
I alt	2	442	27	1	135	7	5	1948	134	3	1174	56	5	2389	127
		1639			1640			1641			1642			1644	
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
Gejstlige Borgere Bønder	2	905	48	1	116	6				1	208	10			
	7	5273	305	6	2703	163	5	1883	138	1	410	20	3	882	45
										1	104	5	1	180	11
I alt	9	6178	353	7	2819	169	5	1883	138	3	722	35	4	1062	56
		1645			1646			1647							
	a	b	c	a	b	c	a	b	c						
Gejstlige Borgere Bønder	2	685	35	2	848	44	2	341	17						
I alt	2	685	35	2	848	44	2	341	17						

24.5: *honning*: antal leverandører (a), antal stob (b) og beløb i sldr. (c).

	1630			1631			1632			1633			1634		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
Adelige Gejstlige Borgere Bønder				1	27	8									
	1	145	40							1	30	9			
I alt	1	145	40	1	27	8				1	30	9			
		1635			1636			1637			1638			1639	
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
Adelige Gejstlige Borgere Bønder							1	33	9	1	100	28			
				1	63	19	1	71	20	2	12	3	2	58	15
I alt				1	63	19	2	104	29	3	112	31	2	58	15

	1640			1641			1642			1643			1644		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
Adelige													1	16	5
Gejstlige															
Borgere															
Bønder	4	121	35	1	5	1	1	16	5	7	298	96	2	71	22
I alt	4	121	35	1	5	1	1	16	5	7	298	96	3	87	27
	1645			1646			1647			1648			1649		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
Adelige															
Gejstlige	1	5	2	2	40	10	2	72	17				2	122	31
Borgere				1	15	4									
Bønder	2	72	19	5	53	14	5	76	17				4	71	18
I alt	3	77	21	8	108	28	7	148	34				6	193	49

24.6: *øksne*: antal leverandører (a), antal øksne (b) og beløb i sldr. (c).

	1633			1635			1636			1637			1638			1639		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
Adelige																1	4	79
Gejstlige	1	2	30				1	2	15	1	4	50	1	2	28			
Borgere				1	2	52	2	4	45	1	4	20				1	3	82
Bønder				3	7	44	2	5	31	2	4	28	1	4	56	1	2	26
I alt	1	2	30	4	9	96	5	11	91	4	12	98	2	6	84	3	9	187
	1640			1641			1642			1643			1644					
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
Adelige																		
Gejstlige				1	12	168				2	26	557						
Borgere				1	4	50	1	2	27	1	6	75				1	5	42
Bønder							1	1	18	2	4	21	4	13	201			
I alt				2	16	218	2	3	45	5	36	653	4	13	201	1	5	42
	1645			1646			1647			1648			1649					
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
Adelige																		
Gejstlige				1	5	90	1	24	302				3	26	318			
Borgere							3	10	127	2	6	64	2	6	134	2	6	120
Bønder				1	12	150				1	2	25						
							1	4	72	2	8	144	4	11	154	3	7	134
I alt				2	17	240	5	38	501	5	16	233	9	43	606	5	13	254

24.7: øksnestaldning: antal foderværter (a), antal øksne (b) og beløb i sldr. (c).

	1635				1637			1638			1639				
	a	b	c		a	b	c	a	b	c	a	b	c		
Adelige	1	13	40												
Gejstlige															
Borgere															
Bønder					2	6	10	5	17	31	1	2	3		
I alt	1	13	40		2	6	10	5	17	31	1	2	3		
	1640				1641			1642			1643				
	a	b	c		a	b	c	a	b	c	a	b	c		
Adelige	1	20	45					1	17	60					
Gejstlige	1	5	10												
Borgere								1	26	43					
Bønder	2	6	6	2	8	15	2	3	10		2	15	56		
I alt	4	31	61	2	8	15	3	29	53	1	17	60	2	15	56
					1646			1647			1648				
					a	b	c	a	b	c	a	b	c		
Adelige				2	56	162	1	20	60	1	13	39			
Gejstlige															
Borgere															
Bønder				2	6	18	1	9	28						
I alt				4	62	180	2	29	88	1	13	39			

Anm.: Følgende tal er ansat skønsmæssigt efter de i tid nærmest forekommende tal i købmandsbøgerne: For adelige antal øksne 1635, for gejstlige beløb 1640, for bønder beløb 1637 og antal øksne 1647.

24.8: øvrige varer: antal leverandører (a) og beløb i sldr. (b).

	1630 a b	1631 a b	1632 a b	1633 a b	1634 a b	1635 a b		
Adelige		1 31	1 10		1 6	2 60		
Gejstlige				1 18	2 220	3 54		
Borgere						1 6		
Bønder								
I alt		1 31	1 10	1 18	3 226	6 120		
	1636 a b	1637 a b	1638 a b	1639 a b	1640 a b	1641 a b	1642 a b	1643 a b
Adelige	1 33		1 247			2 6		1 15
Gejstlige	1 10		1 5			1 6	1 34	2 24
Borgere	6 61	1 53	1 26	7 225	6 198	11 168	8 66	8 165
Bønder	1 8	10 74			1 2	4 5	5 121	8 56
I alt	9 112	11 127	3 278	7 225	7 200	18 185	14 221	19 260

	1644		1645		1646		1647		1648		1649			
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b		
Adelige					1	6					1	10		
Gejstlige	1	5	3	39			2	27	3	59				
Borgere	2	9	6	45	6	106	9	152	3	15	6	59		
Bønder	6	31	7	18	7	22	4	20	5	12	11	71		
I alt	9	45	16	102	14	134	15	199	11	86	18	140		

Anm.: Tabellen omfatter følgende landbrugsprodukter m.m.: havre, maltbyg, gryn, boghvede-gryn, hør, hørfrøder, heste, tyre, kreaturer, magre svin, gildinger, bukke, lam, gæs, ister, skuld, (høst)hvilling, sild, saltede torsk, huder, (bukke)skind, sælskind, olmerdug, (bleget) (hørgarns)lærred, hyssing, hynder, bænkedynere, (hør)garn, fjer, hør, (gul) voks, mursten, kalk, tømmer, tømmerlast, fyrdeler, tag(rør), honningtønder, ved, klyner, balsambøsse, sengested.

24.9: samlede tal: antal leverandører (a) og beløb i sldr. (b).

	1630		1631		1632		1633		1634	
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
Adelige			7	513	5	221	8	724	6	522
Gejstlige			1	8	1	65	3	230	3	178
Borgere							2	24	4	662
Bønder	1	40					1	9		
I alt	1	40	8	521	6	286	14	987	13	1.362
	1635		1636		1637		1638		1639	
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
Adelige	6	250	5	279	9	706	8	774	6	321
Gejstlige	2	24	9	167	13	386	12	465	8	228
Borgere	5	113	13	240	4	113	6	153	19	743
Bønder	5	54	6	95	21	198	13	212	10	128
I alt	18	441	33	781	47	1.403	39	1.604	43	1.420
	1640		1641		1642		1643		1644	
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
Adelige	6	689	4	321	7	1.246	3	141	3	27
Gejstlige	13	601	11	279	17	659	13	241	3	62
Borgere	13	397	16	306	10	129	8	165	5	54
Bønder	9	55	12	52	13	172	24	452	11	120
I alt	41	1.742	43	958	47	2.206	48	999	22	263
	1645		1646		1647		1648		1649	
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
Adelige	3	216	8	730	2	91	5	377	4	199
Gejstlige	10	177	19	544	14	262	13	408	13	466
Borgere	10	234	9	154	12	194	3	15	6	59
Bønder	10	42	16	134	17	233	16	225	23	294
I alt	33	669	52	1.562	45	780	37	1.025	46	1.018

Kilde: Sr og Sh.

Tabelbilag 25. *Hans Friis' opkøb af landbrugsvarer og kunders naturaliebetalinger 1630-49, opgjort i femårsperioder: antal leverandører (1), mængde (2) og beløb i sldr. (3), fordelt på stænder: adelige (a), gejstlige (b), borgere (B) og bønder (b).*

rug td												
1630-34				1635-39			1640-44			1645-49		
1	2	3		1	2	3	1	2	3	1	2	3
a	19	472	1.821	16	429	1.531	6	291	991	8	142	530
g	5	107	410	21	260	873	30	370	1.288	34	317	1.104
B	1	1	6	3	23	80	1	9	36		5	33
b				13	77	221	9	34	114	11	36	133
	25	580	2.237	53	789	2.705	46	764	2.429	53	495	1.767
										177	2.568	9.138 = 47 %
byg td.												
1630-34				1635-39			1640-44			1645-49		
1	2	3		1	2	3	1	2	3	1	2	3
a	2	16	47	9	99	272	6	190	555	3	35	96
g	1	12	33	6	43	118	10	72	214	10	43	118
B				1	17	51				1	1	4
b				4	23	58	4	7	20	8	12	34
	3	28	80	20	182	499	20	269	789	22	91	252
										65	570	1.620 = 8 %
smør td.												
1630-34				1635-39			1640-44			1645-49		
1	2	3		1	2	3	1	2	3	1	2	3
a	2	3	65	3	3	68	2	2	22			
g				8	4	86	5	3	51	1	-	5
B												
b				2	1	18						
	2	3	65	13	8	172	7	5	73	1	-	5
										23	16	315 = 2 %
flæsk skålpd.												
1630-34				1635-39			1640-44			1645-49		
1	2	3		1	2	3	1	2	3	1	2	3
a				2	905	48	2	324	16			
g				20	10.583	613	15	5.878	366			
B	2	442	27	1	336	16	2	284	6	6	1.874	96
b												
	2	442	27	23	11.824	677	19	6.486	398	6	1.874	96
										50	20.626	1.198 = 6 %
honning stob												
1630-34				1635-39			1640-44			1645-49		
1	2	3		1	2	3	1	2	3	1	2	3
a							1	16	3			
g	1	27	8	2	133	27				7	239	60
B										1	15	4
b	2	175	49	6	204	57	15	511	159	16	272	68
	3	202	57	8	337	84	16	527	164	24	526	132
										51	1.592	437 = 2 %

øksne 1630-34				1635-39			1640-44			1645-49			I alt		
1	2	3		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
a				1	4	79	3	38	725	5	55	710	9	97	1.514
g	1	2	30	3	8	93	4	17	194	9	28	445	17	55	762
B				5	13	199				2	14	175	7	27	374
b				9	22	185	7	18	240	10	30	504	26	70	929
	1	2	30	18	47	556	14	73	1.159	26	127	1.834	59	249	3.579 = 18 %
øksnestaldning 1630-34				1635-39			1640-44			1645-49			I alt		
1	2	3		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
a				1	13	40	2	37	105	4	89	261	7	139	406
g							1	5	10				1	5	10
B							1	26	43				1	26	43
b				8	25	44	8	32	87	3	15	46	19	72	177
				9	38	84	12	100	245	7	104	307	28	242	636 = 3 %
øvrigt 1630-34				1635-39			1640-44			1645-49			I alt		
1	2	3		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
a	3	47		4	340		3	21		2	16		12	424	
g				2	15		5	69		8	125		15	209	
B	3	238		18	419		35	606		30	377		86	1.640	
b				12	88		24	215		34	143		70	446	
	6	285		36	862		67	911		74	661		183	2.719 = 14 %	
i alt 1630-34				1635-39			1640-44			1645-49			I alt		
1	2	3		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
a	26	1.980		34	2.330		23	2.424		22	1.613		105	8.347	
g	8	481		44	1.260		57	1.842		69	1.857		178	5.440	
B	6	668		47	1.362		52	1.051		40	656		145	3.737	
b	2	67		55	687		69	851		79	928		205	2.533	
	42	3.196		180	5.639		201	6.168		210	5.054		633	20.067 = 100 %	

1625-29 og 1650	rug 2 3		byg 2 3		smør 2 3		øksnestaldning 2 3		øvrigt 2 3		I alt 3
Adelige	193	832	40	64	1	20	6	22			938
Gejstlige									3		3
Borgere									172		172
Bønder	17	86					8	19	5		110
I alt	210	918	40	64	1	20	14	41	180		1.223

Kilde: Tabelbilag 24.1-9.

Tabelbilag 26. 11 Ribe-købmænds kundekredse ifølge skifter 1650-56: kundetal (a) og gældsbeløb (b), ifølge gældsbreve, fordelt på geografiske områder.

Område	Adelige		Gejstlige		Borgere		Bønder		I alt	
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
Ribe			7	671	151	12.751			144	13.422
byen						300				300
Skt. Katharinæ K.				907						907
Kongerigske enklaver										
Under Ribe købstad							10	139	10	139
Øvrige områder			3	473			9	193	12	666
Nørrejylland										
Gørding herred	4	1.566	1	74			58	1.093	63	2.733
Malt herred	5	1.066	5	202			22	352	32	1.620
Skast herred	2	1.969	5	481			19	749	26	3.199
Slavs, Anst og N.										
Tyrstrup herreder			2	33			1	1	3	34
Varde og Kolding					7	215			7	215
V., Ø. og Nørre										
Horne herreder	2	1.525	1	68			6	215	9	1.808
Brusk, Elbo, Nør-										
vang, Holmans,										
Vrads, Hatting,										
Tyrsting, Jelling										
og Tørrild herre-										
der og Vejle	2	47	3	95			2	6	7	148
Øvrige Nørrejyll.			1	10			11	331	12	341
Øvrige Danmark			1	6			6	199	7	205
Hertugdømmet Slesv.										
Kalvslund herred			3	116			66	1.774	69	1.890
Frøs herred			3	535			32	469	35	1.004
Hvidding herred			5	209			61	1.520	66	1.729
Gram, N. og S.										
Rangstrup, Tønder,										
Højer og Lø										
herreder	3	705	4	156			8	182	15	1.043
Hertugdømmet Slesv.										
udenfor Ribe stift			3	42			7	308	10	350
Norge, Hamborg,										
Bremen, Garlèben,										
Holland					7	169			7	169
Uangivet	1	75					14	279	15	354
I alt	19	6.953	47	4.078	165	13.435	332	7.810	563	32.276

Kilde: Sk 1646 (1), 1650-56.

Tabelbilag 27. 11 Ribe-købmænds kundekredse ifølge skifter 1650-56: kundetal (a) og gældsbeløb (b), ifølge købmandsbøger, fordelt på geografiske områder.

Område	Adelige		Gejstlige		Borgere		Bønder		I alt	
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
Ribe	2	28	20	162	597	4.746			619	4.936
byen						547				547
Skt. Katharinæ K.										
Kongerigske enklaver										
Under Ribe købstad							34	88	34	88
Øvrige områder			1	14			18	53	19	67
Nørrejylland										
Gørding herred	3	62	4	16			146	593	153	671
Malt herred	5	86	2	61			69	353	76	500
Skast herred	2	102	2	7			113	554	117	663
Slavs, Anst og N.										
Tyrstrup herreder	1	3	1	102			25	57	27	162
Varde og Kolding			1	3	24	207		25	210	
V., Ø. og Nørre										
Horne herreder	2	37	4	63			68	1.339	74	1.439
Brusk, Elbo, Nør-										
vang, Holmans,										
Vrads, Hatting,										
Tyrsting, Jelling og										
Tørrild herreder										
og Vejle	1	1	5	46			9	31	15	78
Øvrige Nørrejylland			4	22			24	485	28	507
Øvrige Danmark							5	53	5	53
Hertugdømmet Slesv.										
Kalvslund herred							147	769	147	769
Frøs herred			1	2			113	544	114	546
Hvidding herred			12	67			151	701	163	768
Gram, N. og S.										
Rangstrup, Tønder,										
Højer og Lø herr.	1	4	2	11			30	201	33	216
Hertugdømmet Slesv.										
udenfor Ribe stift			2	23			21	106	23	129
Norge, Hamborg,										
Bremen, Garleben,										
Holland					7	558			7	558
Uangivet							49	224	49	224
I alt	17	323	61	599	628	6.058	1.022	6.143	1.728	13.123

Kilde: Sk 1646 (1), 1650-56.

Tabelbilag 28. 11 Ribe-købmænds tilgodehavender i skifter 1650-56, ifølge gældsbreve og købmandsbøger, fordelt på de fire stænder: antal skyldnere (1) og gæld i % af den samlede gæld (2).

Gældsbreve	Adelige		Gejstlige		Borgere		Bønder		I alt		sldr.
	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	
Morten Hillerup, 1646	4	19	8	9	50	39	80	33	142	100	4.545
Peder Baggesen, 1650			1	5	6	50	13	45	20	100	1.534
Hans Friis, 1650	14	33	26	12	49	43	32	12	121	100	18.286
Jes Hansen Kærgård, 1652	1	1	4	18	1	19	104	62	110	100	2.541
Hans Sørensen, 1653			5	4	19	40	54	56	78	100	2.129
Peder Tolstrup, 1653			2	9	7	41	21	50	30	100	452
Clemend Nissen, 1654					1	9	7	91	8	100	162
Jørgen Harbo, 1655			1	9	1	85	1	6	3	100	70
Christen Bøvl, 1655					14	72	7	28	21	100	655
Christen Brøndum, 1655					15	96	4	4	19	100	532
Karsten Sørensen, 1656					2	44	9	56	11	100	163
I alt	19		47		165		332		563		31.069
% af kundetal	3		8		30		59		100		
% af gæld	22		10		43		25		100		
Købmandsbøger											
Morten Hillerup, 1646	9	2	24	4	283	50	420	44	736	100	3.038
Peder Baggesen, 1650	2	2	4	3	48	27	95	68	149	100	2.027
Hans Friis, 1650	6	7	22	10	135	52	139	31	302	100	3.308
Jes Hansen Kærgård, 1652			4	1	29	33	104	66	137	100	2.233
Hans Sørensen, 1653			7	4	114	76	59	20	180	100	1.124
Peder Tolstrup, 1653					9	13	119	87	128	100	564
Clemend Nissen, 1654					1	3	10	97	11	100	35
Jørgen Harbo, 1655									0		0
Christen Bøvl, 1655									0		0
Christen Brøndum, 1655					2	91	1	9	3	100	33
Karsten Sørensen, 1656					7	20	75	80	82	100	214
I alt	17		61		628		1.022		1.728		12.576
% af kundetal	1		4		36		59		100		
% af gæld	3		5		43		49		100		

Anm.: I Hans Friis' tilgodehavender i gældsbreve er under gejstlige ikke, således som i tabelbilag 26-27, medregnet 907 sldr. lånt til Skt. Katharinæ Kirke, og under borgere ikke 300 sldr., lånt til byen; i Peder Baggesens tilgodehavender i købmandsbøger er under borgere ikke medregnet 547 sldr. lånt til byen.

Kilde: Sk 1646 (1), 1650-56.

Tabelbilag 29. *Ribe-købmændenes (større) leverancer til Riberhus
1616-49 i rdl.*

	1616 -19	1620 -24	1625 -29	1630 -34	1635 -39	1640 -44	1645 -49	1616 -49
<i>Borgmestre og rådmænd og deres enker</i>								
Morten Madsen Lime			298					298
Bagge Pedersen	40	27						67
Hans Nielsen Friis	1	50	64	18	240			373
Hans Lauridsen	20							20
Peder Sørensen Skriver				270	189			459
Johan Pouch			274	5	23			302
Anders Hansen Svane				42	17			59
Morten Lassen Hillerup				55	259			314
Jens Jonsen Trellund					24			24
Peder Baggesen				120				120
Laurids Baggesen					4		31	35
Johan Ratlev					37	45		82
Hans Jensen Vandel					42	82		124
Mette Andersdatter Lund, E	23							23
<i>Øvrige købmænd</i>								
Andersen, Peder		14						14
Baggesen, Lambert							165	165
Christensen, Hans					60			60
Ditlevsen, Cornelius					98			98
Guldsmed, Johannes			57					57
Hansen, Lauge		27						27
Hansen, Villum		224	54					278
Hjerting, Peder Pedersen	16			160				176
Ibsen, Jesper					61			61
Jepsen, Dynes		31						31
Jepsen, Peder							12	12
Jespersen, Hans		11						11
Jespersen, Jens				54				54
Jørgensen Askov, Laurids	91							91
Kjeldsen, Christoffer				91				91
Lambertsen, Christen					12			12
Lambertsen, Knud		17						17
Lang, Mads					20			20
Madsen, Termen						382		382
Nissen, Christen					73			73
Nissen, Iver					273	179	52	504
Olufsen, Rasmus					35			35
Pedersen, Knud					32			32
Roager, Oluf Hansen				56	5			61
Staffensen, Laurids	19							19
Struck, Laurids Iversen	70		22					92
Sørensen, Hans	1			18				19
Sørensen, Jens, ridefoged		52						52
Terpager, Peder Jensen			37	1.026	3.798	4.645	3.305	12.811
Tolstrup, Morten	6	8						14
Vintapper, Johan Henriksen		55						55

	1616	1620	1625	1630	1635	1640	1645	1616
	-19	-24	-29	-34	-39	-44	-49	-49
<i>Skipper</i>								
Gregersen, Peder							603	603
Guldager, Hans				51				51
Pedersen, Christen					159			159
I alt	287	516	806	1.966	5.461	5.333	4.168	18.537

Anm.: Peder Jensen Terpger leverede sammen med Jørgen Jensen 1632-37, 1639 og 1642, med Niels Andersen og Hans Gregersen 1638, med Clemend Madsen 1640-41 og 1643, med Hans Hansen, foged på Fanø, 1645, 1647 og 1649, med Peder Baggelsen 1648.

Kilde: LR Riberhus 1616-49.

Tabelbilag 30. *Skatteborgerne i Ribe 1640, fordelt på erhverv: antal (a), samlet skatteansættelse (b), gennemsnitlig skatteansættelse (c) og mindste/største skatteansættelse (d).*

Erhverv:	a fjerding:					b	c	d	Kinch 1641	
	1.	2.	3.	4.	i alt					%
<i>Købmænd o.a. handlende</i>	33	18	26	25	102	13	1.598	15,7	0-88	6
Købmænd og kræmmere	29	17	21	19	86		1.444	16,7	0-88	1
Apotekere	1				1		48		48	
heraf bm og rådm	6	1	0	3	10		374	37,4	6-88	-
Guldsmede	2	0	3	4	9		62	6,8	4-16	4
Humlemænd	1	1	2	1	5		40	8,0	4-12	0
Æblemænd				1	1		4		4	0
<i>Skipper og skudemænd</i>	3	8	4	21	36	5	324	9,0	2-28	10
<i>Håndværkere</i>	41	85	75	24	225	30	940	4,2	0-20	137
Levnedsmidler	2	8	3	2	15	2	74	4,9	0-14	10
Bagere	0	2	2	1	5		22	4,4	2-6	3
Møllere	1	1	0	1	3		22	7,3	2-14	2
Slagtere	1	5	1	0	7		24	3,4	0-6	5
Beklædning og tekstil	25	47	36	13	121	16	522	4,3	0-20	69
Buntmagere	2	4	7	2	15		70	4,7	2-20	12
Felberedere	0	8	0	0	8		32	4,0	2-12	5
Hattemagere,										
hatsstafferere	1	0	1	1	3		12	4,0	4	2
Rebslagere	0	1	2	1	4		4	1,0	0-4	2
Remsnidere	0	2	0	0	2		16	8,0	4-12	2
Sadelmagere,	0	0	1	0	1		4		4	1
Skomagere	13	14	6	6	39		208	5,3	2-18	16
Skræddere	7	18	11	3	39		138	3,5	2-16	24
Vævere	2	0	8	0	10		38	3,8	2-8	5
Jern og metal	1	10	7	2	20	3	64	3,2	2-8	20
Bøssemagere	0	1	1	0	2		10	5,0	2-8	1
Kandegydere, grydestøbere	0	1	1	0	2		10	5,0	4-6	2
Kedelsmede	0	0	1	0	1		8		8	1
Klejnsmede	0	5	1	1	7		12	1,7	0-4	6
Knivsmede	0	1	0	0	1		2		2	2
Notlere	1	0	0	0	1		4		4	1

Erhverv:	a fjerding:						b	c	d	Kinch 1641
	1.	2.	3.	4.	i alt	%				
Smede	0	2	2	1	5		14	2,8	2-4	6
Sværdfejere	0	0	1	0	1		4		4	1
Træ	1	4	6	2	13	2	38	2,9	0-6	5
Hjulerne	0	1	1	2	4		14	3,5		3
Kimmere, bødkere	1	2	1	0	4		16	4,0	4	0
Kurvemagere	0	0	2	0	2		4	2,0	2	0
Svarvere (drejere)	0	1	2	0	3		4	1,3	0-2	2
Bygning og anlæg	12	16	20	5	53	7	226	4,3	0-14	31
Blytækkere, blymestre	0	0	2	0	2		6	3,0	2-4	2
Brolæggere	0	0	1	1	2		2	1,0	0-2	1
Glarmestre	1	0	2	1	4		28	7,0	2-4	3
Malere	4	1	1	0	6		46	7,7	2-14	3
Murmestre	2	9	2	1	14		48	3,4	0-16	5
Snedkere	3	2	3	1	9		34	3,8	2-6	5
Tækkere	1	1	2	0	4		16	4,0	2-8	2
Tømmermænd	1	3	7	1	12		46	3,8	0-10	10
Bartskeerere	0	0	2	0	2		8	4,0		2
Andre: Bogbindere	0	0	1	0	1	0	8		8	0
Ufaglærte	9	6	5	3	23	3	52	2,3	0-4	1
(Arbejds)karle, arbejdsmænd	6	5	4	1	16		36	2,3	0-4	
Bude	1	0	0	0	1		2		2	
Bådsmænd (= matroser)	0	0	1	0	1		2		2	1
Dragere	0	1	0	0	1		2		2	
Kalkslåere	1	0	0	0	1		2		2	
Kuske	0	0	0	2	2		6	3,0	2-4	
Skoflikkere	1	0	0	0	1		2		2	
<i>Andre</i>	5	10	10	1	26	3	88	3,1	0-12	9
Blegmænd	1	1	0	0	2		4	2,0	2	3
Fiskere	0	4	0	0	4		14	3,5	0-6	2
Gartnere	1	0	0	0	1		0		0	1
Vognmænd	3	5	10	1	19		70	3,7	2-12	3
<i>Liberale</i>	3	0	1	2	6	1	4		0-4	
									<i>fri</i>	
Skolemestre, skoleholdere	2	0	1	2	5		4		0-4	
Svinesnidere	1	0	0	0	1		<i>fri</i>		<i>fri</i>	
Embeds- og best.mænd	7	5	15	7	34	5	30		0-6	1
									<i>fri</i>	
Berider (slots-)	0	0	0	1	1					
Biskop	0	1	0	0	1					
Byfoged	0	0	0	1	1					
Byskriver	0	0	1	0	1					
Feltskærer	0	0	1	0	1					1
Fogedsvend	0	0	0	1	1		6			
Fropæd.spræd. og hosp.spræst	0	0	1	0	1					
Herskabsfoged	1	0	0	0	1					
Hørere ved Domskolen	0	0	5	0	5					
Kapellaner	0	1	1	0	2					
Klokkere	1	0	0	0	1					
Kranmester	0	0	0	1	1					
Kærmand/markmand	0	0	0	1	1					
Ladefogeder	0	0	0	1	1		6			

Erhverv:	a fjerding:					%	b	c	d	Kinch 1641
	1.	2.	3.	4.	i alt					
Lektor ved Domkirken	0	1	0	0	1					
Portnere	0	0	3	0	3		14			
Rektor ved Domskolen	0	1	0	0	1					
Skytter	0	0	1	0	1		4			
Sognepræster	0	0	2	0	2					
Stadskaptajn	1	0	0	0	1					
Tolder	0	0	0	1	1					
Trommeslager	0	1	0	0	1					
Vægttere	4	0	0	0	4					
Uangivet mænd	24	23	27	14	88	11	358	4,1	0-20	2207
Enker	39	42	42	19	142	18	435	3,1	0-72	
Enlige kvinder	20	19	33	16	88	11	115	1,3	0-4	220
I alt	184	216	238	132	770	100	3.944	5,2	0-88	591

Anm.: Kinchs tal for 1641 har yderligere 1 brygger; foruden de 591 skatteydere forudsætter hans tal måske de 138 0-skatteydere (se note 2/15). – 1 stadsmusikant, 2 stadsbude, 2 hyrder, 1 slotsskriver og 1 organist er ikke medtaget, idet de ikke har kunnet placeres på fjerding; den ene af byens 2 klokkere er tillige bogbinder og placeret der; byskriveren er tillige købmand. – Af de 142 enker er 2 bagkoner, 2 spindersker og 2 væversker; af de 88 enlige kvinder er i ølbryggerske, 1 sypige, 3 tjenestepiger og 9 væversker.

Kilde: Tabelbilag 95.

Tabelbilag 31. Indtægter 1642 og 1650 for adelige lensmænd, der stammede fra Ribe stift.

Len	1642 lensmand	genant rdl.	1650 lensmand	genant rdl.
<i>Ribe stift</i>				
Riberhus	Gregers Krabbe	2.479	Otte Krag	2.564
Koldinghus	Ernst Normand	2.480	Sten Bille	2.081
Bøvling	Malte Juel	2.272	Mogens Sehested	1.970
Lundenæs	Iver Vind	1.670	Peder Reedtz	2.025
Lønborg				
bispegård	Hartvig Sachs	uang.	(Hartvig Sachs)	uang.
Gudum Kloster	Erik Juel	uang.	Erik Juel	720
<i>Viborg stift</i>				
Viborg Skt. Hans og Asmild Kloster			Peder Lange	735
Dueholm Kloster	Jørgen Krag	1.684	*	
Pandum	Erik Juel	uang.	*	
<i>Århus stift</i>				
Skanderborg og Åkær	Laurids Ebbesen	2.460	*	
<i>Ålborg stift</i>				
Ålborghus	Gunde Lange	2.357	*	
Ørum Slot	Christoffer Hvas	2.660	*	

Len	1642 lensmand	genant rdl.	1650 lensmand	genant rdl.
Odense stift				
Dalum	*		Iver Vind	3.353
Sjællands stift				
Korsør og Ant- vorskov	Wenzel Rotkirch	2.522 + 374	Wenzel Rotkirch	2.980

Anm.: Adelige, der var lensmænd i Ribe stift, er medtaget, selv om de ikke hørte til stiftets adel. Len underfor Ribe stift med lensmænd, der ikke havde hjemme i Ribe stift enten 1642 eller 1650, er mærket med *

Kilde: Grundtvig, 1872, s. 118-23. Erslev, 1885, s. 95-97.

Tabelbilag 32. Formuer i Ribe ifølge skifteregistreringer 1646, 1650-60: de enkelte skifter med beløb i sldr.

L = løsøre m.m. (herunder erhvervsinvesteringer), H = hus/e, T = tilgodehavende i gælds- og pantebreve og købmandsregnskaber, jfr. anm., P = passiver, O = overskud; E(e) = enke (efter), Em(e) = enkemand (efter), B = børn, rm = rådmand, km = købmand; skillingsangivelser er skatteansættelsen nærmest forud for dødsfaldet.

Nr.		L	H	T	i alt	P	O
1	1646 2/11 Maren Jensdatter, gm km, bm Morten Lassen Hillerup, Storegade, 72 sk.	1.215	3.065	9.610	13.890	4.103	9.787
2	1650 25/6 Peder Baggesen, km, rm, gm Maren Lauridsdatter, Storegade, 8 sk., 3 B	5.803	8.425	4.238	18.466	18.996	+530
3	28/12 Kjeld Bennedsen, Em, Præstegade, 4 sk., 1 B	105	leje	124	229	73	156
4	7/8 Henrik Sørensen, da. skoleholder, g.m. Dorete Olufsdatter, Præstegade, 0 sk.	148	leje	71	218	146	72
6	28/9 N.N., gm Jørgen Jakobsen Harbo (se 88a), Søndergade, 8 sk, 1 B	204	410		614	451	163
7	9/10 Laurids Pedersen, slagter, gm Maren, Hundegade, 4 sk.	134	210		344	447	+103
8a	12/10 Margrete Jepsdatter, gm Jens Nielsen, vognmand, Peder Dovnsgade, 4 sk.	61	150	28	239	202	37
8b	14/11 Sindet Andersdatter, gm Hagen Hagensen, murmester, Fiskergade, 4 sk	105	240	163	508	117	391
RA	2/11 Hans Nielsen Friis, km, bm, Eme Lene Kjeldsdatter, Storegade, 72 sk. 7 B	11.128	12.740	26.656	50.524	5.791	44.733
11	1651 7/1 Maren Hanskone, ?væverske, Ee ?Hans, 0 sk.	36	leje		36	36	0
13	20/1 N.N., gm Hans Rasmussen, 4 sk.	139	leje	43	182	15	167
14	22/1 Jakob Jakobsen Hørup, Skovgade, 6 sk.	64	leje		64	55	9
15	25/1 Hans Svendsen, Gråbrøddregade, 4 sk	31	150	15	196	89	107
17	29/1 Hans Termensen, skipper, Grøn-negade, gm N.N., 8 sk.	291	712	88	1.091	160	931

Nr.		L	H	T	i alt	P	O
19	18/2 Niels Bertelsen, tømmersmand, Præstegade, ÷ sk.	33	leje	10	43	32	11
20	19/3 Maren, Ee Ole Karlsen, km, Puggårdsgade, 0 sk.	199	leje		199	101	98
21	14/4 Jørgen Ibsen, skipper, gm Mette (-1661), Grønnegade, 16 sk.	316	550	252	1.118	384	734
22	5/8 Jørgen Hansen Måde, km, gm Dore- te Bertelsdatter Struck (se II 122), Sortebrødregade, 10 sk., ?1 B	147	430	800	1.377	487	890
23	20/8 Jens Madsen Hjort, km, gm Mette Christensdatter, Nederdammen, 32 sk., 1 B	1.130	663	1.004	2.797	376	2.421
24	1/9 Jørgen Pedersen Gram, km, gm Karen, Hundegade, 12 sk., 2 B	480	1.620	194	2.294	1.059	1.235
25	15/9 Anne Enevoldsdatter, gm Eske Hansen, km (se II 37), g 2° m Else Bennedsdatter, Skibbroen, 4 sk, 2 B	189	240	142	571	395	176
26	22/9 Jelle Andersen, skrædder, gm Maren, Hundegade, 6 sk., x B	89	330		419	152	267
30	1652 12/1 Bent Hansen Friis, ?Em, 4sk	35	50		85	22	63
31	26/1 N.N., gm Christen Christensen Stolmand, ?svarver, 2 sk.	8	leje		8	18	÷10
32	13/3 Maren Nielsdatter, ugift, 2 sk.	78	leje	2	80	41	39
33	3/4 Thomas Hansen Hæued og Anne Pouls- datter, Puggårdsgade, 2 sk., 3 B	113	240		353	329	24
34	29/4 Niels Andersen Roager, km, gm Kirsten, ved Sønderport, 4 sk.	90	650	384	1.124	984	140
35	10/8 Eskild Laursen, ?km, gm Maren, Puggårdsgade, 4 sk.	173	160	61	394	209	185
36	11/8 Hans Thomsen Arrild, ?øl- og brændevinshandler, gm Maren Jørgens- datter, 2 sk.	60	leje		60	57	3
37	26/8 Jes Hansen Kærgård, km, gm Inge- borg Nielsdatter (-1693), Nederdammen, 20 sk., 7 B	2.546	1.928	4.778	9.252	814	8.438
38	22/9 Nis Pedersen, klejnsmed, gm N.N. 4 sk.	68	leje	7	75	46	29
40	5/10 Christen Madsen, delefoged, kran- mester, gm Gertrud Sørensdatter, ?Grønnegade, fri sk., 0 B	209		184	393	232	161
41	11/10 Anders Børgesen Koch og Else, 2 sk.	23	80	30	133	94	39
42	23/10 Mogens Ankersen, skomager, gm N.N., 2 sk.	53	leje		53	90	÷37
44	29/12 Jens ?Jørgensen Mejlvang, Eme Boel, Hundegade, 4 sk., 5 B	135	300		435	330	105
45	1653 26/1 Christen Mikkelsen, blegmand, gm Maren, ?÷ sk.	3			3	0	3
46	26/1 Hans Juel d.U., ?vognmand, gm Anne, 2 sk.	18	leje		18	44	÷26
47	29/1 Anne Thomasdatter, gm Søren Knud- sen, felbereder, ved Sønderport, 14 sk.	347	260		607	91	516
48	3/3 N.N., gm Baltser Henriksen, fel- bereder, Sviegade, 2 sk., 2 B	77	leje		77	66	11
49	5/3 Jørgen Pedersen Fjærsted, Eme Kir- sten Adersdatter (skifte 1647 24/4,						

Nr.		L	H	T	i alt	P	O
	tabt), Sortebrødregade, ÷ sk.	9				9	4 5
50	8/3 Christen Jepsen, notler, gm Anne (rejste), 4 sk., 5 B	132	leje			132	333 ÷201
51a	31/3 Hans Sørensen, km, gm Anne Lauridsdatter (Sk II 24), 22 sk., 6 B	2.750	345	2.653	5.748	1.291	4.457
51b	13/4 Gunder Andersdatter af Øster Vedsted, gm Las Jensen Nollund, 2 sk.	12				12	14 ÷2
52	2/5 Anders Mortensen Fjærsted, Eme N., Gråbrødregade, 6 sk.	108	260	389	757	92	665
53	7/5 Niels Hansen, skomager, gm Bege Olufsdatter, ved Sønderport, 6 sk., 1 B	438	leje	438	159		279
54	6/7 Jep Ballumer, gm Maren Christensdatter, 2 sk., 1 B	53	80		133	94	39
55	1/8 Kirsten Nielsdatter, ? sk.	56	leje	33	89	47	42
56	3/8 Dorte Hansdatter, gm Søren Ebbesen, guldsmed, Gråbrødregade, 6 sk.	192	540		732	714	18
57	22/9 Jens Obeck, skomager, gm N.N., 8 sk., 3 B	183	leje	3	186	127	59
58	23/9 N.N., gm Peder Hansen Als, smed, Skovgade, 8 sk.	230	240		470	96	374
59	26/9 Hans Jensen, maler, gm Anne Andersdatter, Skibbroen, 10 sk.	169	240		409	96	313
60	14/10 Jens Olesen, ?vognmand, gm Kirsten, 2 sk.	8	100		108	78	30
61	14/10 Boel Jørgensdatter, gm Jakob Clausen, væver, Gråbrødregade, 4 sk., 3 B	98	180		278	62	216
62	15/10 Peder Mortensen Tolstrup, km, gm. Karen Sørensdatter (Skifte 1666 25/1), Grønnegade, 20 sk., 3 B	503	505	1.040	2.048	66	1.982
63	25/10 Kirsten Pedersdatter, gm Niels Lauridsen, stadsbud (Sk II 89a), Skibbroen, 8 sk., 1 B	277	220	18	515	139	376
64	27/10 Jeng Lasdatter, gm Jens Villumsen, portner Sønderport, Horsfald	53	90		143	37	106
65	x/x Knud Nygård, byens tjener (1646), gm Maren Hansdatter, ÷ sk., x B	214	280	35	529	164	365
66	1654 23/2 Anne Nielskone, Ee Niels	121	leje	38	159	71	88
67	11/4 x Christensdatter, gm Christen Andersen Munk, skrædder, Præstegade, 2 sk., ?2 B	152	leje	4	156	81	75
68	17/5 Hans Christensen Skade, skrædder, gm Johanne Svendsdatter, Stenbogade 4 sk., 4 B	183	350	44	577	156	421
69	31/5 Jørgen Nielsen, stadskaptajn, ?km, gm Sidsel Andersdatter, 12 sk., x B	662	900	354	1.916	738	1.178
70	20/7 Anne Christensdatter, gm Ole Christensen, ?hakkelsemand, Præstegade, 2 sk., 1 afd. B	113	leje		113	155	÷42
71	4/8 Maren Nielsdatter, ugift, spinder-ske, ?o sk.	35	70		105	69	36
72	17/8 Laurids Nielsen, slagter, g 2° m Anne Hansdatter, 4 sk., 2 + 2 B	210	180	144	404	176	228
73	x Mikkel Nielsen, gm Kirsten, ? sk.	75	24	10	109	71	38

Nr.		L	H	T	i alt	P	O
75	18/10 Boel Lauridsdatter, gm Peder Sørensen, portner, 4 sk.	34	150	1	185	230	÷45
76	22/11 Peder Christensen, skomager, gm Anne Jesdatter, slippet Sortebrødegade-Talkes Vandbro, 2 sk.	131	leje		131	135	÷4
77	28/11 Knud Knudsen, gm Gertrud, ? sk.	7	leje		7	4	3
78	28/11 N.N., gm Peder Hansen, væver ÷ sk.	55	leje		55	17	38
82	1655 25/1 Ludvig Enevoldsen, skolelærer, ugift, Badstuegade, 2 sk.	45	logi	92	137	58	79
84	22/2 Clemend Nissen, km, gm Mette, ved Sønderport, 12 sk., 1 B	520	550	196	1.266	689	577
85	2/3 Anne Hansdatter, gm Jørgen Madsen, ?4 sk., 2 B	95	leje		95	26	69
88a	28/4 Jørgen Jakobsen Harbo, Eme N.N. (se Sk 6), Søndergade, 4 sk.	200		70	270	7	263
88b	30/4 Christen Pedersen Bøvl, km, Eme Lene, 10 sk.	509	leje	662	1.171	413	758
90	8/5 Oluf Jakobsen, murmester, gm Maren, ved Graven, 0 sk., 2 B	30	leje		30	58	÷28
91a	25/9 Peder Pedersen Dall d.U., km, ugift, 4 sk.	377		302	679		121
91b	8/10 Christen Pedersen Brøndum, km, gm Kirsten Jensdatter, 10 sk.	324	pant	475	799	572	227

II

1-2	1656 28/1 Karen Poulsdatter, gm Jens Sørensen, Klostergade, 2 sk., 2 B	81	70		151	61	90
3	7/2 Else Vessels, Ee Niels Vessel, ÷ sk., 4 B	75	leje		74	96	÷22
4	8/2 Karen Pedersdatter, gm Hans Frederiksen, skomager, ?Almisseboder, 4 sk.	41	350		391	386	5
6	13/3 Søren Bjert, gm Karen Andersdatter, 2 sk.	23	leje		23	53	÷30
7	23/4 Else Jokumsdatter, pige, væverske	74	leje	2	73	41	32
8a	15/7 Niels Clemendsen, gm Maren Mathisdatter, ved Sønderport, 6 sk.	177	leje	25	202	132	70
8b	6/11 Kirsten Knudsdatter, g 1° m Peder Nielsen Ladefoged, 2° m Karsten Sørensen, km, ved Nørreport, Møllebroen, 16 sk., 2 + 2 B	687	900	490	2.077	970	1.107
9	10/11 Johanne Adams, g 1° m Adam Kande-gyder, 2° m Hans Reders, kande-gyder, 2 sk., 2 + 2 B	51	160		211	222	÷11
11	2/12 Mads Steffensen Koch, ?vognmand, gm Mette, Korsbrødregårds mur, 4 sk., 4 B	78	80	9	167	61	106
12	22/12 Maren (Moltesdatter) Nielsdatter (jfr. Sk II 26b), Ee Hans Adamsen, smed, Skibbroen, 12 sk., ÷ B, 12 sk.	289	600	68	957	382	575
13	1657 18/2 Maren Christensdatter, gm Hans Nielsen Prong, snedker, Gråbrødregade, 6 sk., 2 B	189	260	2	451	188	263
14	19/2 Rasmus Jessen Kærsing, km, gm Anne (-ca. 1660), Gråbrødregade, 6 sk., 5 B	572	152	192	916	201	715
15	25/2 Hans Jensen Obeck, skomager, gm						

Nr.		L	H	T	i alt	P	O
	Karen Sendsdatter, 10 sk., 0 B	519	leje	135	654	524	130
17	26/2 Morten Pedersen Dall, km, gm Maren Christensdatter, 12 sk. 0 B	761	leje	397	1.158	414	744
18	3/3 Mikkel Christensen, gm Kirsten, ?Peder Dovnsgade, 2 sk.	68	200		268	241	27
19	14/4 Birgitte Jakobs, gm Jakob, 3 B	31			31	43	÷12
20	26/3 Lisbet Pedersdatter, Ee Christen Kjeldsen, tolder, 2 sk.	235	500	315	1.050	762	288
21	25/5 Hans Ditlevsen, guldsmed, byfoged, gm Anne Simensdatter, Grønnegade, 6 sk., 3 B	806	1.240	119	2.165	1.368	797
22	23/7 Karen Clemensdatter, gm Søren Backensen, skipper, 2 sk., 1 B	164	84		248	121	127
23	8/6 Maren Jokumsdatter, Ee Hans, væverske, ? sk., 1 B	45	leje		45	58	÷13
24	11/6 Anne Lauridsdatter, Ee Hans Sø- rensen, km (Sk I 51a), ?Stenbogade, 20 sk., 6 B	780	763	1.094	2.637	489	2.148
25	25/6 Hans Jespersen, ugift	130			130	2	128
26a	27/6 Dorte, gm Søren, ? sk.	18			18	21	÷3
26b	1656 22/12 Maren Moltesdatter, se Sk II 12						
27	1657 31/7 Mads Sørensen, skomager, gm N.N., Nederdammen, 6 sk.	168	480	31	679	915	÷236
28	1658 13/7 Jakob Andersen Gredsted, km, gm Gertrud Henriksdatter (Sk II 66), 6 sk, 1 B	97	92	52	241	170	71
29	8/1 N.N., gm Knud Nielsen Kønigsberg, maler (g 2° m Karen Hansdatter, Sk II 74), 4 sk., 1 B	89	250		339	169	170
30	26/8 Morten Laursen, møller, gm Ma- ren, Midtmøllen, 2 sk., 1 B	37			37	12	25
31	15/4 N.N., gm Niels Knudsen, km, Væg- tergade, 6 sk., 4 B	530	leje	134	664	131	533
32	13/7 Niels Sael, karl, gm Anne, 2 sk., 1 B	12	56		68	48	20
33	21/9 Maren Pedersdatter, gm Hans Ben- nedsen, kimmer, 8 sk., 3 B	161	360		521	124	397
34	20/4 Morten Lassen, klokker, gm Ma- ren Iversdatter, 0 sk.	230	55		285	137	148
35	28/7 Maren Andersdatter, gm Peder Madsen, ÷ sk.	20	leje	24	44	20	24
36	1659 29/6 Christen Christensen Dyr- by, ?km, gm Boel Madsdatter, Peder Dovnsgade, 16 sk., 3 B	199	290	76	565	216	349
37	1658 15/6 Eske Hansen, gm Else Ben- nedsdatter, Skibbroen, 0 sk., 1 B	5			5	1	4
38	21/8 Anne Holsteds, gm Peder Farsen, fisker, Skibbroen, 4 sk.	31	120		151	87	64
39	3/9 Jakob Bartholomæussen, maler, g 1° m Lene Engelbrektsdatter (Sk 1654 30/12, mgl.), 2° m Maren Eliasdatter, Gråbrødregade, 4 sk., 5 B	19	150		169	208	÷39
40	1/9 Ellen Jespersdatter, Ee Erik Ja- kobsen, kræmmer (Sk I 5, ufuldst.),						

Nr.		L	H	T	i alt	P	O
41	Sortebrødregeade, 6 sk., 4 B	428	leje	594	1.022	153	869
	26/8 Peder Ditlevsen Friis, gm Karen, 0 sk., 3 B	10	leje		10	41	÷31
42	2/12 N.N., gm Jep Dynesen Norsk, ?væver, 2 sk., 1 B	51	leje		51	24	27
43	3/12 Henrik Diriksen, skomager, g 2° m Sidsel Sørensdatter, Grønnegade, ÷ sk., 5 B	36	16		52	35	17
44	1659 x/x Jørgen Jakobsen Wolf, ?rektor i Lemvig	54	leje	75	129	50	79
45	15/2 Johanne Christensdatter, gm Tøste Eliesen, km, Søndergade, 6 sk., 4 B	384	440	5	829	902	÷73
46	7/3 Jon Kjeldsen, gartner, og Jeng, Hundegade, 2 sk.	85	100	35	220	151	69
47	7/3 Anne Kjelds, Ee Kjeld. ?sk., x B	20			20	9	11
48	1/7 Boel, Ee Iver Nielsen, Nederdammen, ÷ sk.	19			19	1	18
49	8/7 Urban von Engsterberg, remsnider-svend, ugift, ÷ sk.	14			14	0	14
50	9/7 Else Jepsdatter, Ee Hans Harre, ?skomager, ÷ sk., ?0 B	25			25	5	20
51	11/7 Hans Jensen Als, Eme N.N., ÷ sk. x B	6			6	2	4
52	18/7 Karen, Ee Anders Lauridsen, udri-der, ? sk., 2 B	230		75	305	0	305
53	23/7 Kirsten Nielsdatter, gm Christen Nielsen, skomager, Hundegade, 2 sk., 0 B	130	leje		130	94	36
56	2/8 Karen Pedersdatter og Erik Morten-sen Hollænder, km, Skibbroen, 8 sk, 4 B	525	440	365	1.330	600	730
57	12/8 Anders Mortensen Surhave, gm Ma-ren Pedersdatter/Clemends, 2 sk.	144	leje		144	141	3
60	16/8 Kirstine Thomasdatter, tjeneste-pige hos Peder Gregersen, ? sk.	30		8	38	38	0
61	20/8 Mette Hanskone, ?væverske, Fiskergade, 2 sk.	75			75	30	45
62	29/8 Use Pedersdatter, tjenestepige, 2 sk	75			75	0	75
63	1/9 Niels Pedersen Kastbjerg, gm Susa-ne, Sortebrødregeade, 0 sk., x B	13	leje		13	14	÷1
65	5/9 Lauge Fradsen og Dorte Bertelsdat-ter Struck, km, Grønnegade, 12 sk., 1 B	819	850	478	2.147	53	2.094
66	9/9 Gertrud Henriksdatter, Ee Jakob Andersen Gredsted (Sk II 28), 2 sk., 1 B	39		26	65	0	65
67	9/9 Niels Holdensen, portner ved Søn-derport, gm Kirsten Nielsdatter, 0 sk.	70	leje		70	75	÷5
69	3/10 Mikkil Knudsen, km, gm Karen Hans-datter, Nederdammen, 12 sk., 0 B	686	leje	321	1.007	0	1.007
70	6/10 Hans Troelsen, skomager, gm Lene Hans/Jensdatter, 4 sk.	125			125	3	122
71	7/10 Peder Jepsen, toldskriver, og Gertrud Pedersdatter Dall, 6 sk., 3 B	472	450	438	1.360	0	1.360
72	10/10 Anne Jensdatter, gm Thomas Mad-sen, knapmager, 2 sk., 0 B	129	leje		129	115	14
73	10/10 Jens Markursen, skrædder, og In-geborg Jensdatter, Korsbrødregeade, 4 sk., 2 B	103	200	24	327	252	75
74	12/10 Karen Hansdatter, gm Knud Niel-						

Nr.		L	H	T	i alt	P	O
	sen Königsberg, maler (Sk II 29), 4 sk., 1 B	215	180	10	405	282	123
75	13/10 Hans Madsen Beck, km, og Anne Svendsdatter, Grønnegade, 4 sk., 2 B	212	160	700	1.072	167	905
76	13/10 Hans Hansen Als, km, og Else Hansdatter, 14 sk. 3 B (+ 2 døde)	1.389	leje	24	1.413	197	1.216
78	19/10 Lauge Andersen Gredsted, km, og Abeline Thomasdatter, Grønnegade, 8 sk., 20 B	128	500	814	1.442	311	1.131
79a	2/11 Christen Tønder og Gyde Hansdatter, 4 sk.	82	leje	10	92	127	÷35
79b	2/11 Karen Lydiksdatter, gm Johan Ratlev, km, rm, Storegade, 24 sk., 0 B	1.455	2.165	138	3.758	1.856	1.902
81	14/11 Hans Henriksen, snedker, og Johanne Andersdatter, Gråbrødre-gade, 8 sk., 1 B	380	400	142	922	566	356
82	15/11 Mette Olufsdatter, ?gm Mor-ten Knudsen, væver, Grønnegade, 24 sk., 1 B	55	leje		55	53	2
83	16/11 Christen Munk, skrædder, og N.N., Gråbrødre-gade, 2 sk., 2 B	102	leje		102	106	÷4
84	16/11 Anders Hansen, byskriver, og Gertrud Nielsdatter, ÷ sk., 1 B	867	900	1.981	3.748	1.957	1.791
85	21/11 Else Christensdatter, gm Niels Lassen Teilmand, km, ved Graven, 28 sk., 5 B	515	450	156	1.121	158	963
86	30/11 Maren Bertelsdatter, gm Søren Hansen, skipper (g 2° m Kirsten An-dersdatter, Sk 1672 4/7), Grønnegade, 20 sk., 6 B	271	710	94	1.075	262	813
87	30/11 Peder Hansen, km, og N.N., 24 sk., 2 B	249	leje	207	456	57	399
89a	1/12 Niels Lauridsen, stadsbud, g 1° m Kirsten Pedersdatter (Sk I 63), 2° m Anne Hansdatter, 4 sk., 2 B	144	250	72	466	401	65
89b	5/12 Niels Hansen og Johanne, Bre-deslippe, 2 sk., 2 B	77	leje		77	86	÷9
90	6/12 Jeng Bertelsdatter, gm Jørgen Nielsen, skipper, 6 sk., 3 B	224	200	80	504	227	277
91	7/12 Niels Timsen, ?km, Eme N.N. og N.N., gm N.N., 12 sk., 2 + 4 B	345	300	93	738	142	596
92	7/12 Kirsten Jakobsdatter, Ee Lau-rids Lassen (-1645), km, Søndergade, 20 sk., 1 B	1.629	500	1.353	3.482	463	3.019
93	15/12 Maren Graversdatter, gm Hans Nielsen Vilslev, km, delefo-ged, Storegade, 20 sk., 4 B	1.084	780	924	2.788	79	2.709
94	30/12 Maren Sørensdatter, gm Iver Nissen, ?km, Søndergade, 24 sk.	360	520	767	1.647	266	1.381
95a	17/12 Ebbe Christensen, fisker, og Maren, 0 sk., 4 B	44	420		464	367	97
95b	21/12 Maren Madsdatter, Ee Jens Jon-sen Trellund, km, Nederdammen, 24 sk., 5 B (+ 2 døde)	893	2.650	963	4.506	2.433	2.073
97	1660 5/1 Gertrud Andersdatter,						

Nr.		L	H	T	i alt	P	O
98	ugift, ? sk. 5/1 Maren Troelsdatter, gm Peder Nielsen, remmer (g 2° m Kirsten Andersdatter, Sk 1674), Søndergade, 8 sk., 1 B	88			88	60	28
99	17/1 Svend Clausen, Eme Anne Hansdatter, 4 sk., 5 B	194	226	58	478	206	272
100	18/1 Maren Staffensdatter, Ee Hans Pedersen Jels (-1642), hjuler, Mellem-dammen, 2 sk., ?1 B	77		98	175	116	59
101	19/1 Karen Sørens datter, gm Laurids Hansen, svarer, 2 sk., 1 B	40	100		140	26	114
102	23/1 Peder Gregersen, km, rm, og Bodil Madsdatter, Grønnegade, 16 sk., 4 B	28	leje		28	47	÷19
103	25/1 Maren Christensdatter, gm Jør-gen Jensen Fårkrog (g 2° m Katrine Villumsdatter, skifte 1661), 6 sk., 1 B	208	1.850	299	2.357	1.547	810
104	26/1 Rasmus Andersen Gasse, gm Ma-ren Lauridsdatter, Gråbrøddregade, 8 sk., 2 B	319	60	39	418	222	196
105	10/2 Bagge Iversen, km, dødsdømt for drab, gm Kirsten Thomasdatter, 4 sk.	175	530		705	417	288
106	1/3 Katrine Christensdatter, gm Fre-derik Dresler, klejnsmed, Skibbroen, 8 sk., 1 B	84			84	?	?84
107	2/3 Knud Friis, slagter, og Maren Jørgensdatter (han g 1° m N.N. (-1651)), Sviegade, 6 sk., 4 B	272	260		532	296	236
108	6/3 Barbara Jørgensdatter, gm Jens Nielsen, vægter, Vægtergade, 2 B	184	80	15	279	304	÷25
109	7/3 Else Sørens datter, g 1° m Jørgen Jørgensen, møller (1653), 2° m Niels Jensen, møller, Kongens Mølle, 16 sk., 1 + 4 B (+ 1 død)	53	leje		53	29	24
110	14/3 Karen Clemendsdatter, gm Peder Jørgensen Tornum, km (g 2° m Sidsel, enke efter Jørgen Nielsen, Sk 1662), Korsbrøddregade, 20 sk., 2 B	992	310	900	2.202	788	1.414
111	15/3 Hans Nielsen, glarmester, gm Kirsten Andersdatter, Sønderports-gade, 14 sk., 5 B	873	250	649	1.772	282	1.490
112	17/3 Karen Nielsdatter, g 1° m Jens, 2° m Hans Mathisen, 4 sk., 1 B	328	385	29	742	86	656
113	21/3 Maren Pedersdatter, gm Chri-sten Sørens en, sadelmager (trolovet med Kirsten Hansdatter), Nederdam-men, 8 sk., 3 B	177	500	18	695	527	168
114	22/3 Dorte, Ee Rasmus Skonebøl, ÷ sk., x B	495	450	106	1.051	745	306
115	22/3 Jens Jensen, (klejn)smed, gm Kirsten Hansdatter (trolovet med Christen Sørens en, sadelmager), Søn-	25	leje		25	3	22

Nr.		L	H	T	i alt	P	O
	derportsgade, 10 sk., 1 B	246	570		816	213	603
116	29/3 Mads Jensen Hjort, ?km, gm Kirsten Thomasdatter, 4 sk., ? B	230		1.004	1.234	1.277	÷43
117	2/4 Johan Johansen Pouch, mag., kapellan ved Domkirken, ugift,	206	660	74	940	472	468
118	4/4 Søren Hansen, væver, gm Anne Pedersdatter, Præstegade, 6 sk., 2 B	100	200		300	226	74
119	6/4 Lambert Baggesen, km, gm Lene Johansdatter Pouch, Stenbogade (Porsborg), 28 sk., 4 B	2.085	3.685	1.593	7.363	4.336	3.027
120	17/4 Hans Hommersen, gm Lene Madsdatter, 2 sk., 0 B	142			142	163	÷21
121	25/4 Anne Olufsdatter, gm Peder Jensen, km, 4 sk., 1 B	197	leje	40	237	107	130
122	28/4 Dorete Bertelsdatter Struck, Ee Jørgen Hansen Måde (Sk I 22), km, 2 sk., 2 B	16	330		346	39	307
123	1/5 Mads Jensen, skomager, gm Kirsten Nielsdatter, 4 sk., 1 B	196	leje		196	107	89
124	2/5 Peder Sørensen, bagmand, gm Anne Nielsdatter (trolovet med Niels Pedersen), Søndergade, 6 sk., 3 B	146	240		386	133	253
125	12/5 Jens Sønniksen, skipper, og Karen Jespersdatter, Grønnegade, 12 sk., 6 B	723	400	134	1.257	443	814
127	16/5 Dorte Moltesdatter, gm Anders Clemensden, bager, Grønnegade, 4 sk, 0 B	83	250		333	485	÷152
128	19/5 Maren Pedersdatter, gm Anders Andersen Vejrs, skrædder, 4 sk., 1 B	149	leje		149	9	140
130	13/6 Dorte Andersdatter, gm Troels Ibsen Ellum, skomager, Sønderportsgade, 4 sk., 6 B	358	350	17	725	260	465
132	19/6 Ingeborg Nielsdatter, gm Niels Hansen, bagmand, Gråbrødregade, 8 sk., 2 B	301	300	2	603	73	530
133	20/6 Moritz Kortsen, kobbersmed, og Maren Mathisdatter, Gråbrødregade, 8 sk., 2 B	193	180	10	383	371	12
134	27/6 Anne, Ee Oluf Thomsen, skrædder, 0 sk., 2 B (+ 1 død)	32	90		122	34	88
135	17/7 Karen Nielsdatter, Ee Peder Laursen, tømmermand (-1651), ved Graven, 4 sk., 6 B	43	150		193	7	186
136	17/6 Maren Lauridsdatter, gm Peder Jessen, skrædder, 2 sk., 4 B	42	260		302	211	91
137	17/7 Anders ?Nielsen Arnum, ?skrædder, gm Kirsten Jepsdatter, Smedegade, 0 sk., 2 B	62	180		242	225	17
138	25/7 Svend Nielsen, gm Anne Lauridsdatter, ved Graven, 6 sk., 2 B	84	530	180	794	206	588
139	28/7 Claus Johansen, ?løjtnant, gm Margrete Hansdatter, ved Nørreport	183	0	401	584	281	303
140	7/8 Maren Nielsdatter, gm Peder Hansen Alsbro, tømmermand, 2 sk., 3 B	53	leje		53	29	24

Nr.		L	H	T	i alt	P	O
141	7/8 Hans Andersen Vedsted, tømmermand, gm Anne Sørensdatter, Søndergade, 4 sk., 3 B	45	120	12	177	64	113
142	9/8 Maren Andersdatter Spandet, gm Jens Jespersen, skipper, overformynder, Mellemdammen, 28 sk., 2 B	1.189	1.570	126	2.885	172	2.713
143	20/8 Johanne Nielsdatter, gm Bertel Andersen, portner, Nørreport, ÷ sk, 2 B	118	120	81	319	45	274
144	22/8 Karen Jensdatter, gm Hans Poulsen, km, Gråbrødregade, 14 sk, 5 B	674	700	35	1.409	316	1.093
145	28/8 Niels Pedersen, km, ugift, 2 sk.	73	320		393	1.237	+844
146	28/8 Else Jakobsdatter, gm Johan Meinertsen, felbereder (g 2° m Maren Lasdatter), 8 sk., 2 B	690	50		740	182	558
147	28/8 Backen Madsen, skipper, gm Maren Lasdatter (trolovet med Johan Meinertsen), Smedegade, 8 sk., 1 B	417	440		857	418	439
148	29/8 Laurids Baggesen, km, rm, og Mette Jensdatter, Torvet, 24 sk., 6 B	2.755	7.630	6.709	17.094	7.037	10.057
149	19/9 Mette Henriksdatter, gm Bastian Kønigken, tolder, km, 8 sk., 4 B	1.100	52		1.152	566	586
150	14/11 Niels Thomsen, skomager, gm Maren Hansdatter, trolovet med Hans Madsen, skomager, 4 sk., 2 B	378	leje	3	381	131	250
151	14/11 Maren, Ee Terkel, ÷ sk., 1 B	31			31	13	18
152	7/12 Ellen Jepsdatter, gm Jens Thomsen, øl- og brændevinshandler, Puggårdsgade, 12 sk., 3 B	604	238	86	928	226	702
154	30/3 Margrete Nielsdatter, gm Thomas Jakobsen, skomager, Hundegade, 4 sk., 3 B (+ 1 død)	155	250	5	410	157	253
162	15/5 Hans Jensen Vandel, km, rm og Anne Hansdatter, Grønnegade, 36 sk., 4 B (+ 1 død)	1.322	4.010	9.833	15.165	1.667	13.498
170	25/8 Peder Villandsen, tømmermand, og Kirsten Jørgensdatter, 4 sk., 1 B	169	leje		169	30	139
171	9/11 Søren Nielsen Kolle, ?øl- og brændevinshandler, Sortebrødregade, 12 sk., 3 B	423	654	166	1.243	865	378
172	21/12 Ingvar Pedersen, gm Maren Andersdatter (trolovet med Samuel Lauridsen), 4 sk., 1 B	193			193	94	99

Anm.: 7 skifter, der ikke er fuldstændige, er ikke medtaget, nemlig nr. I 5, II 54, 58, 59, 64, 68, 153, ligesom heller ikke II 77, der er efter en fremmed, mens II 44, formentlig efter en rektor i Lemvig, anføres. – Under T (tilgodehavender i gælds- og pantebreve og købmandsbøger) er for en del skifter en del anført som »uvisse«, nemlig for følgende: Sk I 1: 3.054 sldr., 2. 1.672, 3: 33, 4: uang., 8 (c): do., 17: 42, 23: 57, 24: 74, 25: 8, 34: 372, 37: 2.205, 40: 123. 51a: 911, 52: 263, 53: 438, 62: 298, 66: 30, 88b: 587, 91b: 254, Sk II 8b: 127, 12: 68, 24: 361, 35: 24, 36: 76, 40: 115, 56: 294, 65: 261, 69: 238, 76: 24, 84: 349, 89a: 36, 92: uang., 93: 116, 119: 600, 142: 45, 148: 2.102 + 2.108 uang., 162: 6.224.

Kilde: Sk 1646 (1), 1650-60.

Tabelbilag 33. *Formuer i Skast herred ifølge skifteregistreringer 1636-37: de enkelte skifter med beløb i sldr.*

Skifte efter	Børn	Byg- nin- ger	Be- sæt- ning	Land- brugs- red- sk.	Land- brugs- prod.	Ind- bo	Hus- holdn. redsk.	Teks- ti- ler	Sølv	Løs- øre i alt	Re- de pen- ge	Gælds- bre- ve	I alt	Pas- si- ver	Over- skud
1. 1636 26/4 Ingeborg, g.m. Peder Jepsen, Fåborg s.	5	35	78	5	54	7	8	12		164			199	159	40
2. 14/6 Søren Pedersen, g.m. Maren, V. Starup s.	1	43	120	14	52	5	20	3		214		9	266	200	66
3. 30/8 Jep Jensen, g.m. Anne, Fåborg s.	5	170	324	32	112	42	83	121	75	789		271	1.230	339	891
4. 30/8 Marine Nielsdatter, g.m. Christen Nielsen, Grimstrup s.	1	29	40	6	53	8	4	32		143		17	189	56	133
5. 11/10 N. N., g.m. Søren Smed, Jerne s.	3	45	98	4	114	7	28	35		286			331	415	÷84
6. 1637 10/1 Johanne, g.m. Ib Jessen, Årre s.	24	44	31	3	27	5	9	4		79			123	96	27
7. 14/2 Hans Jepsen, g.m. Boel Nielsdatter, Fåborg s.	3	73	145	6	51	9	3	0		214		57	344	0	344
8. 21/2 Jakob Hansen, V. Nebel s.	1	0	5	0	0	16	4	13		38		261	299	0	299
9. 14/3 Lauers Bennedsen, V. Nebel s.	?	61	106	18	51	16	8	24		223		4	288	544	÷256
10. 14/3 Christen Pedersen, g.m. Anne, Næsbjerg s.	7	50	104	4	57	12	6	4		187			237	77	160
11. 18/4 Mikkel Esbensen og hans kone, Hostrup s.	?	16	34	6	31	6	4	8		89		4	109	25	84
12. 9/5 Peder Hansen, g.m. Karen, Tjæreborg s.	20	58	130	17	72	6	19	x	x	244		306	608	300	308
13. 9/5 Frans Jessen, g.m. N. N., Skast s.	7	58	172	20	116	11	27	54		400		28	486	141	345
14. 16/5 Maren, g.m. Tonis Hansen, Tjæreborg s.	5	129	199	43	153	61	95	176	5	732		144	1.005	521	484

Skifte efter	Børn	Byg- nin- ger	Be- sæt- ning	Land- brugs- red- sk.	Land- brugs- bo	Ind- bo	Hus- holdn. redsk.	Teks- ti- ler	Sølv	Løs- øre i alt	Re- de pen- ge	Gælds- bre- ve	I alt	Pas- si- ver	Over- skud
15. 25/7 Peder Grumsen, g.m. Anne, Brøndum s.	5	82	117	18	162	26	44	33	6	406		13	501	288	213
16. 22/8 Marine Christensdatter g.m. Niels Hansen, Guldager s.	5	400	298	24	428	34	58	61	8	911	180	242	1.733	17	1.716
17. 7/11 Søren Nielsen, V. Nebel s.	2	142	220	19	131	9	26	39	3	447		716	1.305	178	1.127
18. 12/12 Jens Olufsen, g.m. Else Christensdatter, Næsbjerg s.	4	7	22	2	22	2	2	2		52			59	39	20
I alt		1.442	2.243	241	1.686	282	448	621	97	5.618	180	2.032	9.312	3.395	5.917
gennemsnit		80	125	13	94	16	25	35	5	311	10	114	516	189	328
%		15	24	3	18	3	5	7	1	61	2	22	100	37	63

Anm.: Under rubrikken Tekstiler mangler for de fleste skifter i hvert fald beklædnings, blot nr. 4, 6, 13 og 14 registrerer beklædning for én person, nr. 9 og 11 for to. Tallene under Indbo for nr. 5 og 17 og under Sølv for nr. 16 og 17 er ikke fuldstændige.

Kilde: *Skat herreds tingbog 1636 og 1637.*

Tabelbilag 34. Formuesammensætningen i Ribe 1650-60 ifølge skifter: formuernes hovedposter i sldr., fordelt på erhvervsgrupper.

Erhvervsgruppe	Antal per- soner	Løs- øre	Ejen- domme	Skibs- parter	Erhvervsinvesteringer Vare lagre	Hånd- v.- redsk.	Håndv. mat.	Hus- dyr	Rede penge	Udest. fordr. gælds- breve	Aktiver i alt	Passi- ver	Over- skud
Købmænd	57	41.707	62.949	1.048	7.443			471	4.206	83.940	201.764	67.850	133.914
bm og rådm	7	14.784	39.087	988	4.160			288	4.176	75.767	139.250	58.995	80.255
øvrige	50	26.923	23.862	60	3.283			183	30	8.173	62.514	8.855	53.659
Guldsmede	1	191	540								731	714	17
Skipperne	8	2.644	4.532	134	608			60	280	773	9.031	2.188	6.843
Håndværkere	63	9.037	9.881		175	142	1.050			951	21.236	11.472	9.764
Uangivet	49	4.014	3.413						100	1.391	8.918	4.744	4.174
Øvrige	41	5.980	6.421		40			56	211	4.211	17.013	8.675	8.338
I alt	219	63.573	87.736	1.182	8.266	142	94	587	4.797	91.266	258.693	95.643	163.050

Kilde: Sk 1646 (1), 1650-60.

Tabelbilag 35. Formuesammensætningen i Ribe 1650-60 ifølge skifter: den procentvise sammensætning for de enkelte erhvervsgrupper og deres andele af samlede.

Erhvervsgruppe	Antal personer	%	Løse øre	Ejendomme	Skibsparter	Erhvervsinvesteringer Vare- Hånd- Væve lagre v.- redsk.	Håndvæverier	Husdyr	Rede penge	Udest. fordr. gælds- breve	Aktiver i alt	Passiver	Over- skud
Købmænd	57	26	21	31	1	4		0	2	41	100	34	66
bm og rådm	7	3	66	72	89	90		80	88	92	78	71	82
øvrige	50	23	23	45	84	50		49	3	54	100	42	58
			43	39	0	5		0	87	83	54	62	49
			43	27	5	40		31	-	13	100	14	86
Guldsmede	1	1	26	74					1	9	24	9	33
			0	1								98	2
Skippere	8	4	29	50	2	7		1	3	8	100	1	-
			4	5	11	7		10	6	1	4	24	76
Håndværkere	63	29	43	47		1	5				100	2	4
			14	11		4				-		54	46
			45	38	2	100	100			1	8	12	6
Uangivet	49	22							1	16	100	53	47
			6	4					2	2	3	5	3
Øvrige	41	18	35	38		0		0	1	25	100	51	49
			10	7	1	1	100	10	4	5	7	9	5
I alt	219	100	25	34	1	3	-	0	2	35	100	37	63
			100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Kilde: Tabelbilag 34.

Tabelbilag 36. Formuer i sldr. i Ribe ifølge skifter 1650-60, fordelt efter afdødes (efterlades) erhverv.

Erhverv	An- tal	Gnstl. skat- telign. sk.	Løsøre gnst	Ejen- domme gnst.	Bo ialt gnst	lav.-høj. gnst.	Skat i % af gnst.	Overskud gnst.	lav.-høj. gnst.	Skat i % af gnst.
<i>1. Skifter, hvor afdøde eller efterladte er fundet i skattelisten</i>										
<i>Købmænd</i>										
bm og råd	54	14,9	744	1.185	3.704	59-50.523	0,4	2.469	÷844-44.733	0,6
øvrige	7	36,0	2.243	5.653	19.607	2.357-50.523	0,2	11.465	÷530-44.733	0,3
<i>Guldsmede</i>										
	47	11,7	520	515	1.293	59-9.252	0,9	1.129	÷844-8.438	1,0
	1	6,0	191	540	731	-	0,8	17	-	-
<i>Skippere</i>	8	11,8	331	567	1.129	247-2.884	1,0	855	126-2.712	1,4
<i>Håndværkere</i>										
skomagere	57	5,0	152	169	362	7-1.026	1,4	166	÷236-1.072	3,0
skræddere	13	4,5	146	110	346	53-725	1,3	109	÷236-465	4,1
bagere	9	2,7	101	156	266	101-577	1,0	130	÷4-421	2,1
felberedere	3	6,0	176	263	440	333-603	1,4	210	÷151-530	2,9
glarmestre	2	11,0	392	130	672	606-739	1,6	536	536-1.072	2,1
	1	14,0	327	385	741	-	1,9	655	-	2,1
hjulere	1	2,0	39	100	139	-	1,4	113	-	1,8
kandegydere	1	2,0	50	160	210	-	1,0	÷11	-	-
kimmere	1	8,0	161	360	521	-	1,5	397	-	2,0
knapmagere	1	2,0	129	0	129	-	1,6	13	-	15,4
malere	4	4,5	122	205	330	169-408	1,4	141	÷38-312	3,2
murmestre	2	2,0	67	120	268	29-507	0,8	181	÷28-390	1,1
møllere	2	9,0	360	155	1.119	36-2.203	0,8	719	24-1.415	1,3
notlere	1	4,0	131	-	131	-	3,1	÷201	-	-
remmere	1	8,0	193	226	478	-	1,7	271	-	3,0
sadelmagere	1	8,0	495	450	1.051	-	0,8	305	-	2,6
slagtere	3	4,7	175	156	342	279-403	1,4	33	÷102-227	14,2
smede	6	8,3	192	308	538	75-1.026	1,5	305	11-603	2,7
snekere	1	8,0	380	400	922	-	0,9	355	-	2,3
svarvere	2	2,0	17	0	17	7-27	11,8	÷14	÷18-÷10	-
tømmermænd	4	3,5	77	67	147	52-192	2,4	114	23-185	3,1
<i>Øvrige</i>	22	3,5	113	127	334	18-2.203	1,1	189	÷45-1.415	1,9
vognmænd	4	3,0	41	82	134	18-239	2,2	36	÷26-106	8,3
fiskere	2	2,0	36	270	306	150-463	0,7	79	63-96	2,5
gartnere	1	2,0	84	100	219	-	0,9	68	-	2,9
vævere	5	2,8	49	76	144	36-300	1,9	70	0-215	4,0
arbejdsmænd	1	2,0	12	56	68	-	2,9	20	-	10,0
portnere	2	2,0	51	75	127	60-185	1,6	÷24	÷45-÷4	-

skoleholdere	2	1,0	95	0	182	136-	228	0,6	116	78-	155	0,9
Uangivet	26	3,6	98	97	236	4- 1.170	1,5	114	÷36-	758	3,2	
I alt	168	8,1	372	497	1.449	4-50.523	0,5	933	÷844-44.733		0,9	

2. Skifter, hvor afdøde eller efterladte ikke er fundet i skattelisten, eller er fundet i liste, der er ældre end året før registreringen												
Købmand	3	569	50	917	680-	1.157		526	121-	742		
Håndværkere	6	62	43	110	25-	451		56	11-	263		
skomagere	2	30	0	38	25-	51		18	16-	20		
felberedere	1	77	0	77	-			11	-			
remsnidersvend	1	14	0	14	-			14	-			
snekkere	1	188	260	451	-			263	-			
tømmermænd	1	32	0	42	-			11	-			
Øvrige	14	139	144	326	3- 2.165			135	÷42-	797		
blegmænd	1	3	0	3	-			3	-			
hakkelsesmænd	1	112	0	112	-			÷42	-			
vævere	3	57	0	57	45-	53		7	÷13-	32		
portnere	2	85	105	231	143-	319		189	106-	273		
udridere	1	230	0	304	-			304	-			
tjenestepiger	2	52	0	60	37-	74		37	0-	74		
ugifte piger	2	56	35	91	79-	104		36	35-	38		
byfogeder	1	806	1.240	2.165	-			797	-			
toldere	1	235	500	1.050	-			288	-			
Uangivet	23	64	35	119	5- 584			52	÷31-	364		
I alt	46	118	74	244	5- 1.157			107	÷31-	742		

3. Skifter, hvor afdøde eller efterladte var skattefri												
I alt	5	313	323	1.084	53-	3.748		518	24-	1.790		
byskrivere	1	866	900	3.748	-			1.790	-			
delefoged	1	209	0	393	-			161	-			
kapellan	1	206	660	941	-			468	-			
klokker	1	230	55	285	-			148	-			
vægttere	1	53	0	53	-			24	-			
I alt	219											

Anm.: Enker er placeret under afdøde mands erhverv (skattebestemt: enkerne efter 6 købmænd, 1 skrædder, 1 hjuler, 1 smed, 1 tømmemand og 2 uan-
 givet; ukendt skat: enkerne efter 1 skomager, 1 udrider, 1 tolder og 7 uangivet).
 Kilde: Tabelbilag 32.

Tabelbilag 37. *Formuer i Ribe ifølge skifter 1650-60, fordelt efter afdødes (efterladtes) skatteansættelse.*

Skatte-ansættelse i sk.	Antal skifter	Bo i alt		Skat i % af gnst.	Overskud		Skat i % af gnst.
		gnst.	lav.-høj.		gnst.	lav.-høj.	
0	11	143	4 – 463	–	35	÷ 38 – 155	–
2	34	149	7 – 856	1,3	22	÷ 844 – 439	9,1
4	46	354	55 – 1.234	1,1	141	÷ 201 – 905	2,8
6	16	596	64 – 1.360	1,0	316	÷ 236 – 1.360	1,9
8	19	1.676	186 – 18.465	0,5	363	÷ 530 – 1.131	2,2
10	4	943	408 – 1.377	0,1	640	312 – 889	1,6
12	10	1.375	738 – 2.293	0,9	915	378 – 2.093	1,3
14	4	1.042	606 – 1.412	1,3	869	515 – 1.215	1,6
16	5	1.664	565 – 2.357	0,9	883	349 – 1.421	1,8
20	6	3.402	1.074 – 9.252	0,6	3.078	812 – 8.438	0,6
22	1	5.747	–	0,4	4.455	–	0,5
24	5	5.928	1.647 – 17.095	0,4	3.512	1.381 – 10.058	0,7
28	3	3.789	1.121 – 7.363	0,7	2.234	963 – 3.027	1,3
32	1	2.796	–	1,1	2.420	–	1,3
36	1	15.164	–	0,2	13.497	–	0,3
72	2	32.206	13.889 – 50.523	0,2	27.260	9.787 – 44.733	0,3
gnst. 8,1	168	1.452	4 – 50.523	0,6	933	÷ 844 – 44.733	0,9

Kilde: Tabelbilag 32.

Tabelbilag 38. *Adelsmanden Gregers Krabbes skifte 1656 (aktiver).*

	rdl.	%
Jordegods (hovedgården Torstedlund med jus patronatus til Hornum Kirke og bøndergods samt andet gods (nævnes: Enggård, Jerstrup, Fuglsang)*560 td. htk. (à 50 rdl. = Gældsbreve 58 stk.: breve: personer ^a : beløb:	28.000)	19
adelige 53 33 38.888		
borgerlige 5 4 3.200		
	42.088	28
Pantebreve adelige 11 2	9.272	6
Uvisse gældsbreve	3.640	3
Indskud i våbenfabrikken Brobyværk	300	0
Skibspart	159	0
To jagter (solgt)	200	0
Rede penge	39.800	27
Rede penge i guldmønter	3.009	2
Korn o.a. levnedsmidler og råvarer på Akershus	7.259	5
Korn på Torstedlund	1.362	1
Øksne	1.250	1
Kreaturer	204	0
Silketøj, sengeklæder, linned og uld, gangklæder, tin, messing, kobber, kister, skrin, skabe, borde, bænke, rustkammeret o.a.	3.000	2

	rdl.	%
Bygningen på Torstedlund	600	0
Materialer	300	0
Hø	50	—
Guld- og diamantsmykker og -genstande	4.443	3
Perler	300	0
Sølvsmykker og sølvgenstande	2.550	2
Forgylt sølv	732	1
	148.518	100

Ann.: a) Heraf fra Ribe stift: Jakob Grubbe til Kabel, 3 breve på tilsammen 2.285 rdl., og med gods i Ribe stift: Ingeborg Skeel, 1 brev på 500 rdl.

Kilde: *Sk ef Gregers Krabbe* 1656.

Tabelbilag 39. *Ejendomsbesiddelses- og boligforhold i Ribe 1661: antal huse (h) og boder (b) og samlet taksation i sldr.*

Ejere	An- tal per- so- ner	1. fjdg.		2. fjdg.		3. fjdg.		4. fjdg.		I alt			
		h	b	h	b	h	b	h	b	h	pris	b	pris
<i>1. Ejendomme beboet af ejeren</i>													
Købmænd o.a. handlende	71	15		14		22	3	17		68	13.911	3	76
Købmænd	47	12		6		15	3	11		44	11.535	3	76
borgm. og rådm.	4	1						3		4	2.500		
borgm.- og rådm.enker	4	3						1		4	1.430		
sen. borgm. og rådm.	4	3				1				4	1.075		
øvrige købmænd	35	5		6		14	3	7		32	6.530	3	76
Øl- og brændevins- og brødsælgere	24	3		8		7		6		24	2.376		
Guldsmede	4	2				1		1		4	510		
Skipper	4					1		3		4	230		
Håndværkere	63	12	3	18	4	10	5	11		51	3.177	12	356
Vævere og spindere	35	2	2	5	4	6	11	5		18	1.027	17	325
Ufaglærte	3			2								3	48
Andre	9	2		2		2		3		9	675		
Embeds- og best.mænd	9	1		5		2		1		9	2.120		
heraf gejstlige	7			5		2				7	2.010		
Uangivet mænd	1			1						1	80		
Uangivet kvinder	4			1		1	1	1		2	140	2	22
Intet mænd	16	4	1	3		2	2	3	1	12	816	4	116
Intet kvinder	15	3		4	4		1	3		10	950	5	69
Fattige mænd	0												
Fattige kvinder	3		1	1				1		1	16	2	24
I alt	237	41	7	53	15	47	24	48	2	189	23.652	48	1.036

Ejere	An- tal per- so- ner	1. fjdg.		2. fjdg.		3. fjdg.		4. fjdg.		I alt			
		h	b	h	b	h	b	h	b	h	pris	b	pris
2. Ejendomme ejet af andre end beboerne eller øde													
Købmænd o.a. handlende		20	33	11	36	6	26	15	20	52	6.215	115	1.686
Købmænd		20	30	10	32	5	24	14	15	49	6.035	101	1.612
borgm. og rådm.		3 ^a	2	2	13	1	6	1	4	7	620	25	538
borgm.- og rådm.enker		14	20	3	8	1	7	10	7+1	28	4.145	43	733
sen. borgm. og rådm.		1 ^b	3	1	4	1		2		5	685	7	94
øvrige købmænd		2	5	4	6+1	1+1	8+3	1	2+1	9	585	26	247
Øl- og brændevins- og brødsælgere			1+2	1	3+1	1	1+1	1	4+1	3	180	14	74
Guldsmede			+1				+1					+2	-
Skipper						2		1	+1	1	60	3	60
Håndværkere		1	1+3	1	6	2	4+1	2	+2	6	362	17	217
Vævere og spindere			+1			3						4	55
Embeds- og best.mænd:													
gejstlige		1	6	2	14+1	2	18	1		6	1.155	39	756
Institutioner		1	9	7	7	5		42		13	665	58	136
Gilden, de fattige			7	1				41		1	-	48	-
byen				1	3	4				5	340	3	20
klosteret/hospitalet			1	1	1			1		1	-	3	16
kapitlet, kirken, lat.sk.		1 _c	1	4	3	1				6	325	4	100
Kongen		1		1						2	-		
Adelige		1				1	6			2	350	6	165
Udenbys		7	12	3	8	2	12	5		17	2.370	32	502
Uangivet mænd		4	12	7	9	11	13	7	4	29	2.041	38	414
Intet mænd		1		1	2		6	1		3	180	8	111
Intet kvinder		1		1			2	1		3	530	2	14
I alt		38	78	34	83	29	94	33	69	134	13.928	324	4.116

Kilde: Se tabelbilag 39.1.

Tabelbilag 39.1. *Ejendomsbesiddelse og boligforhold i Ribe 1661: samlede tal i sldr.*

Ejere	Antal per- soner	Huse		Boder		Begge i alt		% af taksat- tion
		an- tal	taksa- tion	an- tal	taksa- tion	an- tal	taksa- tion	
Købmænd og kræmmere	71	120	20.126	118	1.762	238	21.888	51
Købmænd	47	93	17.570	104	1.688	197	19.258	45
borgm. og rådm.	4	11	3.120	25	538	36	3.658	9
borgm- og rådm.s- enker	4	32	5.575	43	733	75	6.308	14
sen. borgm og rådm	4	9	1.760	7	94	16	1.854	4
øvrige købmænd	35	41	7.115	29	323	70	7.438	17
Øl- og brændevins- og brødsælgere	24	27	2.556	14	74	41	2.630	6
Guldsmede	4	4	510	2	—	6	510	1
Skipper	5	5	290	3	60	8	350	1
Håndværkere	63	57	3.539	29	573	86	4.112	10
Vævere og spindere	35	18	1.027	21	380	39	1.407	3
Ufaglærte	3			3	48	3	48	0
Andre	9	9	675			9	675	2
Embeds- og best.mænd	9	15	3.275	39	756	54	4.031	9
heraf gejstlige	7	13	3.165	39	756	52	3.921	9
Institutioner	—	13	665	58	136	71	801	2
Kongen		2	—			2	—	
Adelige (udenbys)	3	2	350	6	165	8	515	1
Udenbys	24	17	2.370	32	502	49	2.872	7
Uangivet	52	32	2.261	40	436	72	2.697	6
Intet	31	28	2.476	19	310	47	2.786	7
Fattige	3	1	16	2	24	3	40	0
I alt	311	323	37.580	372	5.152	695	42.732	100

Anm.: til tabelbilag 39: a-c: herunder henholdsvis Ydermøllen, Midtmøllen og Kongens Mølle. Ved + angives bygninger, der er vurderet under ét med én eller flere andre. Boder, der er takseret sammen med huse, der er beboet af ejeren, er med hensyn til taksationsbeløbet medregnet under disse, idet bodernes værdi kun udgør en ringe del af husenes. – Vurderingstallene for de fire fjerdinge for huse og boder beboet af ejeren var henholdsvis 7.036 og 164, 5.131 og 302, 5.055 og 525, 6.430 og 45 sldr., for huse og boder ejet af andre end beboerne eller øde henholdsvis 6.111 og 1.028, 2.617 og 1.400, 2.490 og 1.414, 2.710 og 274 sldr.

Kilde: *Hustakst 1661.*

Tabelbilag 40. *Erhvervsfordeling og boligforhold i Ribe 1661: a = antal personer, b = gnstl. taksationsværdi af hus/bod, c = det antal huse/boder, der er grundlag for b.*

	Bor i egen ejendom						Bor til leje					Per- so- ner i alt	Her- af kvin- der		
	hus			bod			hus			bod					
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b			c	
Købmænd o. a. handl.	68	210	59	3	25	3	21	158	17	9	26	7	101	20	21
Købmænd	44	269	39	3	25	3	13	194	12	5	29	4	65		10
borgm og rådm	4	625	4				2	650	2				6		
bm- og rådm.enker	4	358	4										4		
sen. bm og rådm	4	269	4										4		
øvrige købmænd	31	209	26	3	25	3	11	103	10	4	36	3	49		6
Fiskehandlere	1	50	1							1	8	1	2		
Øl- og brændevins- og brødsælgere	24	96	20				8	72	5	4	22	3	36		11
Guldsmede	4	170	2				1	100	1	1	30	1	6	1	
Skipper	4	53	3				1	120	1				5	1	
Håndværkere	52	55	46	12	30	12	21	52	20	34	23	31	118	23	1
Levnedsmidler	13	54	11	1	30	1	2	80	1				16	3	
Bagere	9	52	7				1	80	1				10		
Møllere							1	—	—				1		
Slagtere	4	58	4	1	30	1							5		
Beklædn. og tekstil	22	65	19	7	29	7	12	50	12	17	23	16	58	11	1
Buntmagere	3	90	3	1	30	1	1	50	1	2	24	2	7		
Felberedere	2	73	2							1	35	1	3		
Hattemagere	1	40	1	2	33	2							3		
Knapmagere										1	25	1	1		
Rebslagere	1	—	—										1		
Remsnidere				1	25	1				1	4	1	2		
Sadelmagere	1	90	1										1		
Skoflikkere							1	32	1	6	23	6	7		
Skomagere	9	65	7	3	27	3	7	52	7	2	28	2	21		1
Skræddere	5	47	5				3	50	3	4	21	3	12		
Jern og metal	7	45	7	3	32	3	3	53	3	5	21	5	18	4	
Bøssemagere				1	35	1				1	22	1	2		
Grovsmede				1	30	1	2	40	2	1	23	1	4		
Grydestøbere	1	30	1										1		
Kandegydere	1	60	1										1		
Kedelsmede	1	30	1										1		
Klejnsmede	1	40	1	1	30	1				2	19	2	4		
Knivsmede	1	25	1										1		
Notlere										1	20	1	1		
Smede	1	70	1				1	80	1				2		
Sværdfege	1	60	1										1		
Træ	3	50	3				3	54	3	4	21	3	10	2	
Hjulere	1	60	1				1	50	1				2		
Kimmere (bødkere)	2	45	2				2	56	2	2	20	2	6		
Kurvemagere										1	24	1	1		
Svarvere										1	—	—	1		
Bygning og anlæg	6	40	5	1	30	1	1	30	1	7	22	6	15	3	
Blytækkere	1	—	—										1		
Glarmestre							1	30	1	2	6	1	3		

	Bor i egen ejendom						Bor til leje					Per- so- ner		Her- af kvin- der
	hus			bod			hus			bod		i alt	%	
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b			
Malere	1	50	1							1	30	1	2	
Murmestre	1	60	1										1	
Snedkere	2	35	2	1	30	1				2	26	2	5	
Tømmermænd	1	20	1							2	21	2	3	
Andre: Bartskærere	1	45	1							1	40	1	1	0
Bogbindere										1	40	1	1	0
Vævere og spindere	18	57	17	17	20	16	4	45	4	38	22	33	77	15 69
Spindersker	13	48	13	10	18	9	2	50	2	28	23	25	53	53
Vævere	2	36	2	2	15	2				4	18	4	8	
Væversker	3	138	2	5	26	5	2	39	2	6	23	4	16	16
Ufaglærte				3	16	3				10	19	9	13	3
Arbejdskarle				1	16	1				5	24	5	6	
Bådsmænd										1	—	—	1	
Hakkelsesmænd										1	6	1	1	
Kalkslåere				1	20	1				2	15	2	3	
Rejseledsagere										1	15	1	1	
Tærskere				1	12	1							1	
Andre	8	79	8				6	116	6	13	38	11	27	5 5
Blegekoner/mænd							1	45	1	1	25	1	2	1
Farvere							1	300	1				1	
Fiskere	2	35	2							1	30	1	3	
Gartnere							1	50	1				1	
Gæstgivere	4	113	4										4	2
Pramfarere/mænd	1	50	1							2	12	1	3	
Syning og vask										2	36	2	2	2
Vognmænd	1	60	1				3	101	3	7	23	6	11	
Liberale							4	80	3	1	—	—	6	1
Prokuratorer							1	—	—				1	
Skolemestre/lærere							3	80	3	1	—	—	4	
Embeds- og best.mænd	9	228	8				24	156	14	19	17	14	52	10 7
Kongens, byens	2	55	2				10	141	5	16	16	13	28	5
Lensmanden							1	—	—				1	
Byfogeden	1	80	1										1	
Byskriveren							1	160	1				1	
Amtsskriveren							1	450	1				1	
Tolderen							1	—	—				1	
Visiterer	1	30	1										1	
Fogedsvende										1	24	1	1	
Vægttere										4	12	3	4	
Portnere							1	45	1				1	
Bomsluttere										1	30	1	1	
Hyrder										2	10	2	2	
Skytter (Slottet)										1	—	—	1	
Gartnere (Slottet)										1	—	—	1	
Instrumentister							1	25	1	2	18	2	3	
Trommeslagere										1	20	1	1	
Pibere										1	20	1	1	
Skarpretter							1	25	1				1	
Skorstensfejere										1	6	1	1	
Organister							1	—	—				1	
Orgeltrædere										1	20	1	1	

	Bor i egen ejendom						Bor til leje						Per- so- ner i alt	Her- af kvin- der %	
	hus			bod			hus			bod					
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c			
Klokkere							2	-	-				2		
Gejstlige	7	285		6			9	191	7	1	-	-	17	3	7
Bispen							1	-	-				1		
Sognepræster	1	650		1			1	200	1				2		
Andre præster	1	120		1			2	275	2				3		
Fhv. præster							1	150	1				1		
Gejstlige enker	4	113		3			2	160	2	1	-	-	7		7
Rektoren							1	-	-				1		
Lektor Domkirken							1	120	1				1		
Medikus	1	600		1									1		
Militære							5	73	2	2	23	1	7	1	
Oberstløjtnant							1	-	-				1		
Kaptajn løjtnant							1	65	1				1		
Regimentskvartermestre							2	-	-				2		
Sergenter							1	80					1		
Gefreitere										2	23	1	2		
Uangivet mænd	1	80		1			1	34	1	2	16	1	3		
Uangivet kvinder	2	70		2	2	11	2						4		4
Intet erhverv mænd	12	68		12	4	29	4	11	86	8	21	21	18	48	9
Intet erhverv kvinder	10	85		10	5	14	5	2	70	2	10	16	9	27	5
Fattige mænd										7	23	6	7	1	
Fattige kvinder	1	16		1	2	12	2			16	21	13	19		19
I alt	189	123	169	48	22	47	96	105	77	181	22	153	514	100	153 = 30 %

Kilde: Hustakst 1661.

Tabelbilag 41. *De 15 største ejendomsbesiddere i Ribe 1661.*

Fjdg. Ejendomsbesidder	Ejer af:					Samlet takst	Heraf værdi af egen bolig
	hu- se	bo- der	stal- de	ha- ver	møl- ler		
1. Jørgen Hansen, km, rm	2	7	2			1.325	800
4. Arv. ef. Johan Pouch, apoteker, km, rm	4	1	2	2		1.310	÷
1. Else Johansdatter Pouch, enke efter Anders Svane, km, bm	4	7	2	1		1.295	500
2. Ludvig Johansen Pouch, dr., medikus	2	18		2		1.236	600
4. Vibeke Jensdatter, enke efter Laurids Christensen Friis, km, rm	4	13	1			1.160	400
4. Bagge Baggesen, km, rm	2	7	2	1		1.151	900
3. Arv. ef. Hans Vandel, km, rm	6	11				1.132	÷
x Thomas Jensen af Harlem, km*)	1			1		1.070	—
1. Ib Hansen Friis, km, rm	5	7	1	2	1	1.048	400
1. Ide Clausdatter Grave, enke efter Karsten Olufsen, km, rm	4	2	2			925	400
1. Lene Johansdatter Pouch, enke efter Lambert Baggesen	1	4				922	900
4. Morten Lassen Hillerup, km, fhv. bm	5	7			1	847	300
2. Lisbet Hansdatter Mauritius, enke efter Lauge Andersen Vedel, mag., sognepræst	2	11				760	÷
1. Karsten Tønnesen, km, bm	1	4		1		640	500
3. Voldborg Mikkelsdatter, enke efter Hans Guldager, km	2	3	2			492	300
	45	102	14	10	2	15.313	6.000

Anm.: *) født i Ringkøbing, jfr. tabelbilag 64, nr. 65.

Kilde: *Hustakst 1661.*

Tabelbilag 42. *Adelige, gejstlige, borgerlige og kongelige kapitalindskud i rdl. i Ostindisk Kompagni ca. 1620.*

g = gejstlige, b = borgerlige, bm+r = borgmestre og rådmænd, × = ukendt antal

			Antal personer	Indskud	Indskud I alt
Kongefamilien			4		22.800
Adelige (heraf 2 norske)			41		28.626
Professorer, doktorer, magistre og præster i København			20		12.550
Borgmestre og råd, byfogder, embedsmænd o.a. borgere i København			75		59.545
Provinsbyerne i Danmark					30.853
Jylland	Ribe	b og bm+r	48	3.000	
		g	9	425	
	Varde	bm+r		×	400
		b og bm+r		×	5.000
Fyn	Ålborg	b	3	700	
		g	1	200	
	Odense		8	2.800	
Sjælland	Helsingør		9	4.081	
	Køge				
	Landskrone	bm+r		×	1.200
		b	44	8.400	
Sundprovinserne	Malmø	g	1	100	
			1	47	
	Trelleborg		25	4.500	
	Ystad				
Provinsbyerne i Hertugdømmerne					4.400
	Flensborg	b og bm+r		×	3.000
		g	1	300	
	Haderslev		1	100	
	Itzehoe		1	1.000	
Provinsbyerne i Norge					5.844
	Bergen		13	2.957	
				×	2.214
	Trondheim		1	×	673
Stavanger					
Borgere i Hamborg			8		4.931
Borgere i Amsterdam			3		5.700
Borgere i Rotterdam			1		3.000
Hollænder (?)			1		350
Rostocker Kompagni				×	1.500
			319+7×		180.099

Anm.: Kilden har som samlet sum 181.083. Dateringen ca. 1620: Ribes første indlæg er med i regnskabet; det blev indbetalt 1619 22/10.

Kilde: Kort ekstrakt over participanters indlæg udi den Ostindianske handel fra dessen første begyndelse indtil Johan Braem sig underhåndetagne regnskab ender, *Da. Kanc.* B 244 III 3.

Tabelbilag 43. *Indskudte kapitaler i de jyske vin- og saltkompagnier (Ribes, Ålborgs og Århus') 1622-23.*

	Antal ind- skydere	Indskud sldr.	Gnstl. indskud
Ribe Kompagni	68	6.200	91
Ribe	46	2.900	63
Varde	8	500	63
Ringkøbing	11	1.000	91
Adelige	3	1.800	600
Ålborg Kompagni	85	10.220	120
Ålborg	31	6.500	210
Viborg	31	1.820	59
Lemvig	9	650	72
Skive	4	200	50
Holstebro	9	550	61
Adelige	1	500	500
Århus Kompagni	162	10.750	66
Århus	47	3.050	65
Kolding	25	1.550	62
Vejle	12	800	67
Horsens	30	1.600	53
Hobro	5	300	60
Mariager	10	500	50
Randers	32	2.450	77
Adelige	1	500	500
I alt	315	27.170	86

Kilde: *Da. Kanc.*, B 103, indskudsopgørelse 1623.

Tabelbilag 44. *Købmanden Niels Grisbecks statusopgørelser i sldr. 1591-1618, sammenholdt med skatteansættelsen i sk.*

År	Aktiver Tilgo- deha- vender	Rede penge	Varer, gods	I alt	Passi- ver	Formue	Formue- fremg., »fortje- neste«	Skatte- ansæt- telse sk.	% af for- mue
1590						1.363		48	3,5
1591	1.389	309	674	2.372	920	1.452	89	56	3,9
1592	1.460	496	660	2.616	930	1.686	234	56	3,3
1593	1.378	301	792	2.471	634	1.837	151	52	2,8
1594	1.983	228	772	2.983	687	2.296	459	56	2,4
1595	1.731	81	1.635	3.447	597	2.850	554	64	2,3
1596	2.206	800	915	3.921	139	3.782	932	64	1,7
1597	2.276	7750	1.187	4.213	102	4.111	329	64	1,6
1598	2.043	900	1.019	3.962	416	3.546	÷ 565	64	1,8
1599	2.185	32	1.527	3.944	525	3.419	÷ 127	64	1,9
1600	2.256	287	1.340	3.883	227	3.656	237	64	1,8
1601	2.685	420	1.238	4.343	420	3.923	267	72	1,8
1602	2.639	290	1.628	4.557	500	4.057	134	72	1,8

År	Aktiver Tilgodehaver	Rede penge	Varer, gods	I alt	Passi- ver	Formue	Formue- fremg., »fortje- neste«	Skatte- ansæt- telse sk.	% af for- mue
1603	2.282	1.200	1.275	4.757	626	4.131	74	72	1,7
1604	2.480	1.025	1.351	4.856	292	4.564	433	80	1,8
1605	2.897	981	1.748	5.626	675	4.951	387	88	1,8
1606	3.168	684	1.931	5.783	188	5.595	644	88	1,6
1607	3.114	946	2.044	6.104	120	5.984	389	96	1,6
1608	3.848	352	2.676	6.876	209	6.667	683	104	1,6
1609	3.632	670	3.018	7.320	164	7.156	489	104	1,5
1610	4.095	572	2.891	7.558	128	7.430	274	104	1,4
1611	4.734	800	2.987	8.521	145	8.376	946	104	1,2
1612	5.690	1.089	2.639	9.418	222	9.196	820	104	1,1
1613	5.848	1.068	2.985	9.901	160	9.741	545	112	1,2
1614	6.860	1.000	3.061	10.921	400	10.521	780	112	1,1
1615	7.724	1.310	2.951	11.985	450	11.535	1.014	116	1,0
1616	8.384	1.100	3.339	12.823	510	12.313	778	116	0,9
1617	8.717	1.391	3.459	13.567	500	13.067	754	120	0,9
1618	8.422	1.778	3.914	14.114	118	13.996	929	død	—

Anm.: Regnefejl i regnskabet er korrigeret. Om rubrikkerne gælder: »Tilgodehaver« er ifølge bøger, 1606: »og indgæld håndskrifter«, fra 1607: »bøger, håndskrifter og indgæld«; fra 1615 rummer denne rubrik »og 1/8 part skib«. »Varer, gods«: omfatter bl.a. hø og korn (1603), »delere, stude« (1605), øksne, hø og honning (1609), hø, korn, stude, pander og ambolt (1611); under rubrikken er 1611 placeret 72 dal., betalt i en skibspart med Christen Hjaresen. »Formue« betegnes »Fri gods, foruden ejendomme« eller »huse og ejendomme«, som altså ikke er medtaget i status. – 1591 er udover »fortjenesten« på 89 dal. nævnt »min bygning og (steddatteren) Margretes bryllup«; 1595: foruden formuefremgangen på 74 dal. anføres køb af hus ved Sønderport til 75 dal.; 1603: Rede penge omfatter også sølv og et gælds-brev; 1604: Rede penge omfatter også sølv og guld og smør og 135 dal. ejet af N. G.s kone Kirsten; 1618 anføres udover formuefremgangen på 928 dal. en stald udenfor Nørreport og et begravelsessted i kirken, »kostede 200 dal.«

Skatteansættelsen: 1581 var N. G. ansat til 8 sk., 1583 16 sk., 1584 28, 1585 32, 1586 og 1587 40, 1588 og 1589 48 sk.

Kilde: L.

Tabelbilag 45. *Deltagere fra Ribe i Ostindisk Kompagni 1618-37 og Ribes Vin- og saltkompagni 1623, med angivelse af indskud i rdl.*

	Skat 1622 i sk.	Ostindisk Kompagni						Vin- og Saltkom- pagniet 1623
		lov- et 1618 29/12	1619 30/4	1619 9/10	betalt 1630 24/3	1635 6/2	1637 jan.	
<i>Borgmestre og rådmænd</i>								
Kjeld Jørgensen	16							50
Oluf Pedersen Roed (1623 E, sen. sønnen Peder)	80	100	50	150		5,5		50
Bertel Jørgensen Struck E.	88	100	100	200	20	10		
Magnus Grave	128	100	100	200				100
Morten Madsen Lime	48	100		100	20	10		150
Baltser Knudsen	14	50		50				
Bagge Pedersen E.	112	100	100	200		20		200
Søren Andersen Guldsmed	72	100	100	200				100
Peder Sørensen Skriver	÷				40	20		
<i>Sen. borgm. og rådm.</i>								
Anders Pedersen Spandets E	16	25		25				
Mads Pedersen Roed	40	25	15	40		4		50
Las Jensen Bonum	40	50		50				50
Hans Nielsen Friis 1630 + Jens Rebslårs	80	50	25	75	15	12,5	5,5	150
Hans Lauridsen	64	50		50	4	5		100
Morten Frederiksen	28	25		25		2,5		
Knud Lambertsen barn	40 ÷		50	50		5		100
Peder Olufsen Roed	20							50
Johan Pouch	60	25	25	50	10	5		50
Jens Jonsen Trellelund	16	50	50	100	20	10		50
<i>Rådmandsenker</i>								
Kirsten, E e Anders Sørensen Kiyne	88		50	50				50
Line, E e Lydik An- dersen Guldsmed ved Johan Pouch	32		25	25		2,5		50
Ingeborg, E e Laurids Tøgersen			25	25				
<i>Øvrige købmænd o.a.</i>								
Andersen/Guldsmed, Jens	28		30	30				50
Arrild, Thomas	16							50
Bager, Jakob	28		40	40				50
Billum, Hans	52	50		50	10			50
Christensen, Søren	24							50
Dall, Peder Hansen	56	30	20	50	10	5		
Grave, Villum	6							50
Gregersen, Peder	44							50
Grisbeck, Christen Jensen	÷	25		25				
Guldsmed, Engelbrekt Andersen	8		25	25				

	Skat 1622 i sk.	Ostindisk Kompagni						Vin- og Saltkom- pagniet 1623
		lov	betalt					
		1618 29/12	1619 30/4	1619 9/10	1630 24/3	1635 6/2	1637 jan.	
Guldsmid, Hans Andersen, kaptajn	fri		25	25				50
Thomas Jensen Gamst	16					2,5		
Hansen, Gregers	40		20	20				50
svigersøn Peder Terpager	a)				5	2,5		
Hansen, Hans	40	50	15	65				50
Hansen, Mads	56	50	50	100				50
Hansen, Villum	40							50
Hatstofferer, Peder Jakobsen	24							50
Hjerting, Peder Pedersen	40				5	2,5		
Hjort, Terkel Andersen	52							50
Ibsen, Morten	24	25	15	40				50
Ibsen, Peder	52		40	40				50
Jensen, Ebbe, hans E. Anne Jensdatter	?		25	25				
Jensen, Jep	12		25	25				
Morten Madsen Lime	b)					3,5		
Jepsen, Christen, notler	24		25	25				
Jessen, Ebbe	40	30		30				50
Mads Lassen Lime, byskriver	fri					4		
Jørgensen, Hans, hans E. Boel Madsdatter	8		25	25				
Jørgensen Askov, Laurids	24	30	10	40				50
Kjeldsen, Christoffer, tolder (ved faderen Kjeld Jørgensen)	fri	50	50	100	20			50
Lassen, Dynes	40							50
Lauridsen (Lassen), Ebbe	16							50
Lauridsen, Oluf	20							50
Libstrup, Niels Sørensen	18							50
Nielsen, Iver	24							50
Olufsen, Niels, skipper	48	25		25				
Mads Lassen Lime	c)				3	2,5		50
Pedersdatter, Anne, E efter Mads Jensen ? Hofmand	?		25	25				
Rebslår, Jens Rasmussen	56	30		30				50
Sørensen, Jon, kræmmer Morten Madsen Lime	84	50	45	95				
Terpager, Peder Jensen	38	50		50		11		100
Trellund, Jon Pedersen	72							50
Tønding, Laurids	52		25	25	5			
Vandel, Hans	24		25	25				
Vilslev, Poul Jensen	72	25	25	50				50
Hans Lauridsen og Jep Poulsen Vilslev	d)					5		
Vintapper, Johan Henriksen	48	30		30				50
Elise Norby, adelsfrøken	fri		200	200		20		

Anm.: a) se nedenfor. b) se ovenfor. c) se ovenfor under senere borgmestre og rådmænd. d) se ovenfor under borgmestre og rådmænd.

Kilde: Prot indeh. kopier af kongebr. 1608-39, 1618 29/12, 1619 30/4, 9/10, med tilføjelser; Da Kanc. B 103, Indskudsopgørelse 1623.

Tabelbilag 46. *Gældsbrevs- og pantebrevstilgodehavender i ni' Ribe-købmandsskifter 1650-55, fordelt efter debitorernes stand og efter gældens alder: a = antal breve, b = % af standens samlede gældsbeløb.*

A = adelige, g = gejstlige, B = borgere, b = bønder, R = Ribe.

		før 1625		1625-29		1630-34		1635-39		1640-44		1645-49		1650-54		I alt 100 % = sldr.	
		a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
1.	A							1	52	2	34	2	14			5	872
	gR							1	54			1	46			2	165
	g					1	34	2	55	1	5	1	6			5	133
	BR	6	10	11	14	5	26	5	16	4	12	10	22			41	1.628
	B	2	30	2	16	2	12	1	1	1	39	1	2			9	310
	b	1	1	4	1	22	15	15	10	15	50	22	23			80	1.428
		9		17	7	30	16	26	22	23	29	37	20			142	4.536
2.	gR											1	100			1	80
	BR									1	7	1	45	2	48	4	143
	B											1	100			1	130
	b							1	2	1	13	7	71	1	14	10	389
								1	1	2	8	10	74	3	17	16	742
3.	A			2	13	2	21	1	13	2	11	8	42			15	5.775
	gR							1	37			3	63			4	406
	g					3	35	3	11	4	16	13	38			23	1.597
	BR			2	5	8	14	4	11	11	38	21	32			46	7.354
	B											5	100			5	182
	b					2	19	5	21	4	23	19	37			30	1.732
				4	7	15	18	14	13	21	24	69	38			123	17.046
4.	A									1	100					1	15
	g											1	0	2	100	3	450
	b					5	2	6	4	41	32	25	36	21	26	98	1.476
						5	2	6	3	42	25	26	27	23	43	102	1.941
5.	g							1	7			2	11	2	82	5	77
	BR							1	25			1	9	2	66	4	76
	B													5	100	5	191
	b					1	0			2	8	11	16	20	76	34	688
						1	0	2	2	2	5	14	13	29	80	48	1.032
6.	gR													1	100	1	3
	g													1	100	1	37
	BR	1	20					1	2			1	6	3	72	6	123
	B									1	100					1	6
	b					1	5	4	11	7	31	3	16	5	37	20	269
		1	6			1	3	5	8	8	20	4	11	10	52	29	438
7.	BR									1	100					1	14
	b	1	5			2	21					3	74			6	141
		1	5			2	19			1	9	3	67			7	155

A = adelige, g = gejstlige, B = borgere, b = bønder, R = Ribe.

		før 1625		1625-29		1630-34		1635-39		1640-44		1645-49		1650-54		I alt 100 % = sldr.	
		a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
8.	g									1	100					1	9
	BR							1	2	1	23	1	35	3	40	6	329
	B											2	44	3	56	5	79
	b							1	6	2	89			1	5	4	157
								2	3	4	39	3	26	7	32	15	574
9.	BR			1	15	1	13	3	21	4	44	2	7			11	244
	B							2	98	1	2					3	59
	b											3	100			3	19
				1	11	1	10	5	34	5	34	5	11			17	322
I alt																	
	A			2	12	2	18	2	18	5	13	10	39			21	6.662
	gR							2	37			5	63	1	0	8	654
	g					4	26	6	11	6	12	17	27	5	24	38	2.303
	BR	7	2	14	6	14	15	15	12	22	32	37	30	10	3	119	9.911
	B	2	10	2	5	2	4	5	7	3	13	39	37	8	24	29	957
	b	2	0	4	0	33	9	33	10	72	31	93	33	48	17	285	6.299
		11	1	22	5	55	15	61	13	108	24	171	34	72	8	500	26.786

Numrene angiver følgende skifter:

1. Morten Lassen Hillerup, 1646.	2. Peder Baggesen, 1650.
3. Hans Nielsen Friis, 1650.	4. Jes Hansen Kærgård, 1652.
5. Hans Sørensen, 1653.	6. Peder Mortensen Tolstrup, 1653.
7. Clemend Nissen, 1654.	8. Christen Pedersen Bøvl, 1655.
9. Christen Brøndum, 1655.	

Anm.: Udaterede gældsbreve er udeladt i opgørelsen; det drejer sig for de enkelte købmænd om følgende: 1. 4 breve på 9 sldr.; 2. 2 breve på 202 sldr.; 4. 8 breve på 599 sldr.; 5. 37 breve på 1.310 sldr.; 6. 2 breve på 11 sldr.; 7. 1 brev på 7 sldr.; 8. 6 breve på 79 sldr.; 9. 2 breve på 210 sldr.

Af de 255 sldr., der under nr. 1 anføres fra tiden før 1625, var 13 fra 1605-09, 31 fra 1610-14, 93 fra 1615-19 og 118 fra 1620-24. Af brevene 1605-24 i skifte 1 var alle med undtagelse af 2 betegnet som uvisse, af de øvrige kun 2, hvortil kommer et udateret brev.

Kilde: Sk. 1646 (1), 1650-55.

Tabelbilag 48. *Passiver i Ribe-skifter 1650-57 i sldr., fordelt efter gældens art.*

Gæld til/for	Antal kreditorer		Antal debitorer		Beløb		Gnst.
		%		%		%	
Private	454	87	890	75	35.968	70	79
Købmænd	86	16	382	32	9.626	18	112
heraf bm og rådm	16	3	152	13	5.335	10	330
Guldsmede	3	1	4	0	76	0	
Skipper	10	2	19	2	121	0	12
Håndværkere	43	8	60	5	404	1	9
Embedsmænd	11	2	36	3	1.180	2	110
Uangivet eller ukendt	150	29	179	15	2.966	5	20
heraf kvinder	67	13	77	7	913	2	
Øvrige(vognmænd, kusk, fisker, møllere, skoleholdere, vævere)	10	2	11	1	147	0	15
Borgere i andre købstæder	16	3	35	3	4.359	9	272
Adelige	13	3	13	1	6.456	12	496
Gejstlige Ribe	12	2	46	3	3.777	7	314
Gejstlige udenbys	9	2	10	1	1.940	4	216
Bønder	78	15	82	7	3.449	7	45
Hamborg	4	1	4	0	814	2	204
Lübeck	1	0	1	0	2	—	
Holland	6	1	6	1	599	1	100
Øvrige udland	2	0	2	0	52	0	26
Uangivet gæld	x	—	22	2	634	1	
Arv til børn	13	3	13	1	1.084	2	83
Institutioner	6	1	16	1	9.335	18	
Gilden	1		7		1.315	3	
Hospitalet	1		3		605	1	
Kirken	1		2		5	—	
Domsken	1		1		219	0	
Rentekammeret	1		1		7.183	14	
Skomagerlavet	1		2		8	—	
Husleje	20	4	27	2	392 ^c	1	20
Honorarer foged og skriver ^a	2	0	82	7	456	1	
Omkostninger sagfører	—	—	17	1	33	—	
Stadsbudene for medhjælp	—	—	32	3	27	—	
Skatter, kontribution	—	—	7	1	622	1	
Engpenge, byen uangivet	—	—	3	0	192	0	
Tjenestefolks løn	25	5	19	2	552	1	22
Begravelser ^b	—	—	55	5	2.340 ^d	5	
I alt	520	100	1.183	100	51.635	100	99

Anm.: a) svinger mellem 1 og 40 sldr. b) heraf 145 sldr. beløb, der ikke omfatter hele begravelsen, fra andre skifter, og dobbeltbeløb fra skifter, hvor der for den efterladte afsattes et beløb til begravelse svarende til afdødes. c) beløbet er specificeret i tabel 77. d) beløbet er specificeret i tabel 78.

Kilde: Sk. 1646(1), 1650-57.

Tabelbilag 47. *Hans Friis' tilgodehavender i gælds- og pantebreve 1625-49, fordelt på stænder og erhvervsgrupper: beløb i sldr. ; a = antal personer.*

HF = Hans Friis; skat i sk. = taksering.

		1625	1626	1627	1628	1629
	a					
Adelige	3	1.878	2.229	2.704	2.704	2.854
Gejstlige Ribe						
Gejstlige	6	1.670	2.410	2.390	2.570	3.729
Borgere	1	150	150	150	350	150
bm og rådm	2	1.150	1.150	1.270	1.270	2.479
øvrige købmænd	-	-	-	-	-	-
guldsmede	-	-	-	-	-	-
skippere	-	-	160	460	460	460
håndværkere	2	250	380	210	190	190
øvrige	-	-	-	-	-	-
embedsmænd	-	-	-	-	-	-
enker	-	-	-	-	-	-
uangivet	-	-	-	-	-	-
Bønder	1	120	570	300	300	150
Byen Ribe	4	246	429	569	569	569
Skt. Kath. Kirke						300
I alt	13	3.794	5.068	5.663	5.943	7.552
HF skat i sk.		80	80	-	-	72
HF skat i %		2,1	1,6	-	-	1,0
	a					
Adelige	9	4.575	4.575	3.975	4.275	4.125
Gejstlige Ribe	3	649	75	275	350	450
Gejstlige	6	900	988	988	988	1.128
Borgere	24	5.304	5.364	6.464	6.775	7.295
bm og rådm	4	1.650	1.650	1.650	1.500	1.500
øvrige købmænd	8	1.910	1.940	2.690	2.890	3.330
guldsmede						
skippere						

håndværkere	3	190	152	100	100	60	2	135	135	285	501	501
øvrige	-			140	140	140	1	180	180	230	230	230
embedsmænd	-						-					
enker	1	150	189	189	404	484	1	254	254	254	374	404
uangivet	2	685	590	260	550	550	5	550	580	730	580	580
Bønder	6	646	499	406	921	921	9	1.056	1.108	1.148	954	913
Byen Ribe	1	300	300	300	300	300	1	300	300	300	300	300
Skt. Kath. Kirke				750	750	750	1	750	750	750	750	750
I alt	31	8.818	9.475	7.540	11.720	11.180	53	13.534	13.160	13.900	14.392	14.961
HF skat i sk.		72	72	72	72	72		72	72	72	72	96
HF skat i %		0,8	0,8	1,0	0,6	0,6		0,5	0,6	0,5	0,5	0,6
	1640	1641	1642	1643	1644	1645	1646	1647	1648	1649		
a	a											
Adelige	7	3.465	4.215	5.015	5.062	5.172	11	5.172	4.886	4.422	4.572	5.381
Gejstlige Ribe	4	525	350	350	483	150	2	250	250	250	400	400
Gejstlige	8	1.278	1.310	1.460	1.560	1.566	10	1.566	1.666	1.516	1.457	1.269
Borgere	39	9.891	11.578	10.830	9.723	9.003	35	8.803	8.653	8.389	7.616	7.353
bm og rådm	5	2.400	3.900	3.900	3.150	2.850	5	2.850	2.850	2.850	2.950	2.950
øvrige købmænd	13	3.930	3.830	3.730	3.390	3.140	11	3.120	3.220	2.956	1.933	1.670
guldsmede	1	150	150	150	150	150	1	150	150	150	150	150
skippere	4	850	950	650	400	400	2	400	400	400	550	550
håndværkere	6	851	921	921	1.171	1.181	7	1.201	891	891	891	891
øvrige	2	230	230	230	180		-		60	60	60	60
embedsmænd					200	200	1	200	200	200	200	200
enker	2	650	837	350	350	350	2	350	350	350	350	350
uangivet	6	830	760	899	732	732	6	532	532	532	532	532
Bønder	12	984	1.023	1.023	1.136	1.166	13	1.166	1.270	1.418	1.585	1.510
Byen Ribe	1	300	300	300	300	300	1	300	300	300	300	300
Skt. Kath. Kirke	1	750	750	750	750	750	1	750	750	750	750	750
I alt	72	17.193	19.526	19.728	19.014	18.107	73	18.007	17.775	17.045	16.680	16.963
HF skat i sk.		88	88	80	-	80		-	72	72	72	72
HF skat i %		0,5	0,5	0,4		0,4			0,4	0,4	0,4	0,4

Kilde: L.; skt. 1625-49.

Tabelbilag 49. *Adelige bosat i Ribe stift og fremmede godsbesiddere 1640.*
Om data og forkortelser, se anm.

Len, herred, sogn	Nr.	Navn	Nr.	Ejer af hgde (førstnævnte = bopæl)	hg hik	1638	1625	1638	1647	1652
Riberhus len	1	Gregers Krabbe (1594-1655), lensmand, g 1° m Helvig Corfitzdatter Rud (1613-38), 2° 1646 m Dorte Clausdatter Då (1617-75). B 1° 2/3. K: 1639-50.			1638	1625	—	1.515	1.708	—
<i>Malt herred</i>										
Føvling	2	Hans Pedersen Harbo (-1660), gm NN. B 1/1.	1	Nielsbygård	x	—	—	36	25	—
Malt	3	Thomas Christoffersen Juel (1562-1647), gm	2	Estrup	16	627	—	1.110	—	—
Folding		Maren Mortensdatter Bølle (1572-1648). B 0. K: 1626-48. L: 1626-50.	3	Sønderskov	39	—	—	—	—	—
Vejen	4	Manderup Hansen Abildgård (ca. 1594-ca. 1657) g 1° m Elsebe Jensdatter Juel (-ca. 1634), 2° 1636 m Helvig Hansdatter Arenfeldt (1596-ef. 1658). B 2/0. K: 1626-47. L: 1626-50.	4	Skodborghus Rugballegård (100)	12	208	—	379	—	511
Læborg	5	Erik Pedersen Juel (1591-1657), g 1618 m Sofie Clausdatter Sehested (1594-1658). B 7/7. K: 1634-49. L: 1624-50.	5	Hundsbæk	40	483	—	1.199	1.335	—
Lindknud			6	Hyldehund	x	—	—	—	—	—
<i>Gørding herred</i>										
Gørding	6	Margrethe Eriksdatter Krag (1598-1648), g ca. 1627 m Erik Mogensens Bille (-1638), g 1° m Ellen Rosengjedde. B 0. K: 1627-50. L: 1633-48.	7	Varbo	20	79	—	—	—	—
			8	Stårupgård Rørbæk (114)	13	276*	—	174	113	—
Bramminge	7	Iver Christensen Lange (1 r) (-1649), g 1620 m Inger Jensdatter Hvas (-ef. 1655). B 3/1. K. 1630- 47.	9	Bramminge	28	276*	—	91	—	—
Hunderup	8	Peder Hansen Lange (3 r) (-1661), gm Lisbet Nielsdatter Friis (1587-). B 2/4. K: 1631-42. L: 1630-50.	10	Kærgård Sneumgård (14)	64	616 920*	—	602	741	713
Øse			11	Østerholm, se 17	x	—	—	—	—	—
Øse			12	Halstrup, se 17	x	—	—	—	—	—

Len, herred, sogn	Nr.	Navn	Nr.	Ejer af hgde (førstnævnte = bopæl)	hgd htk 1638	1625	1638	1647	1652
<i>Skat herred</i>									
Vester Nykirke	9	Jørgen Eriksen Krag (1589-1643), g 1609 m Anne Christensdatter Vind (-1667). B 0. K: 1627-50. L: 1634-50.	13	Endrupholm Sønderris (18)	24	213	239	14	115
Sneum	10	Jørgen Godsken Rathlou (-ef. 1650), gm Barbra Ahlefeldt (-1653). B 0. K: 1638-42.	14	Sneumgård, se 8	84				
Tjæreborg	11	Christence Mogensdatter Krag (-ca.1657) (og mht købmandskontoen datteren Sofie Staverskov Glambek, se 51), gm Fasti Staverskov Glambek (-1607). B 2/2. K: 1630-50 og (datteren) 1630-42. L: 1630-47.	15	Krogsgård	96	-	369	-	-
Vester Nebel	12	Margrete Alefeldt (-1672), g 1631 m Adolf Jørgen Ahlefeldt (1596-1636). B 0/3. K: 1647-49.	16	Øllufgård	12	455*	96	-	-
Alslev	13	Hans Christensen Lange (1 r) (-1649), gm Karen Clausdatter Strangesen Bild (-1607). B 2/1. L: 1623-37.	17	Visselbjerg	x	-	213	293	-
Guldager			18	Sønderris, se 9	x				
<i>Vester Horne Herred</i>			19	Lunderup	28	600*	2.002	-	
Skt. Jakobi	14	Christen Eriksen Krag (1595-1645), gm Elle Christensdatter Vind (-1651). B 1/1. K: 1630-49. L: 1623-45.	20	Frøstrupgård, us 7	x				
Lunde	15	Christoffer Hvas (1598-1658), g 1630 m Anne Fastisdatter Staverskov Glambek (-1678). B 2/2. K: 1630-50. L: 1633-50.	21	Søvigsgård, se 15	x				
Ovtrup	16	Christen Christensen Lange (1 r) (-1657) g 1637 m Margrete Jørgensdatter Worm (1592-ca.1676). B 0/4. K: 1644-50.	22	Lydmugård	69	211	255	-	
Lyдум			23	Hennegård Søvigsgård (21)	x	220	265	363	413
Henne			24	Hesselmed	24	293	309	267	502
Ål									

Len, herred, sogn	Nr.	Navn	Nr.	Ejer af hgde (førstnævnte = bopæl)	hgd hik 1638	1625	1638	1647	1652
Lundenæs len									
Øster Hørne herred									
Torstrup	17	Iver Jakobsen Vind (1590-1658), lensmand på Lundenæs, g 1621 m Helvig Nielsdatter Skinkel (1602-77). B 1/3. K: 1639-48.	25	Nørholm Østerholm (11) Haltrup (12)	72	311*	593	-	-
Tistrup					x				
Ølgod	18	Ide Henriksdatter Gøje (1606-54), g 1624 m Jens Pedersen Juel (1594-1636). B. 2/6	26 27	Agerkrog, us 14 Lindbjerggård	45	319*	728	-	795
Nørre Hørne herred									
Sønder Bork	19	Laurids Hansen Pogwisch (ca. 1607-67), g 1638 m Kirsten Nielsdatter Lange (-1656). B 3/2.	28	Skrumsager	x	-	-	-	200
Nørre Bork	20	Jakob Lauridsen Grubbe (ef. 1606-55), g 1635 m Ingeborg Enevoldsdatter Kruse (1604-44). B 1/1 (uf ægtesk.).	29	Grubbesholm Ørnhovedgård (38) Kabel (76)	x	-	911	-	900
Sønder Vium	21	Hartvig Sachs (-1652), lensmand på Lønborg- gård, gm Lisbet Christoffersdatter Skade (1602- 60). B ?	30	Viumgård Ørs (79)	x	-	-	11	51
Lyne									
Hammerum herred									
Tvis			31	Østergård, us 3	x				
Aulum			32	Tvis Kloster, se 57	x				
Sinding			33	Lergrav, us 10	x				
Ikast	22	Erik Hansen Lykke (-1644), g 1642 m Mette Henriksdatter Lange (1 r) (-ef. 1655). B 0.	34 35	Sindinggård, us 1 Højris	36 x	-	53	-	-
Herning			36	Herningsholm, us 24	49				
Snebjerg			37	Tanderup, us 17	38				
Tørring			38	Ørnhovedgård, se 20	x				
Sønder Felding	23	Dorte Godskesdatter Friis (af Vadskærgård) (-). g 1597 m Jakob Hartvigsen Skram (1547-1625). B 0/1.	39	Fruergård	12	171	159	-	-

Len, herred, sogn	Nr.	Navn	Nr.	Ejer af hgde (førstnævnte = bopæl)	hgd htk 1638	samlet htk.		
						1625	1638	1647 1652
Skarrild	24	Jakob Mogensens Ulfeldt (ca. 1600-ef. 1670), g 1° m Maren Pedersdatter Juel (-ca. 1639), 2° m Regitze Akselsdatter Galt (-). B 1° 0, 2° 3/4.	40	(Nørre) Karstoft	27	-	46	78 178
<i>Bølling herred</i>								
Brejning	25	Gunde Hansen Lange (3 r) (-1652), g 1616 m Anne Nielsdatter Krabbe (-1658). B 10/4.	41	Brejninggård	48	471	809	458 -
Sønder Lem	26	Knud Sørensen. B ukendt.	42	Tredje	73	302*	177	- 161
Skern	27	Henrik Lange (1 r) (-1651), g 1619 m Ellen Andersdatter Skram (-før 1634), B 2/2.	43	Holmgård	x			
Dejbjerg			44	Oldager	30	402	826	1.040
Hanning			45	Dejbjerglund	40			
Sædding				Vennergård (60)				
<i>Ginding herred</i>			46	Rækkergård, us 5	x			
Estvad	28	Frantz Johansen Rantzau (ca. 1620-76), g 1° 1649 m Lisbet Pallesdatter Rosenkrantz (1631-57). 2° 1660 m Helle Jørgensdatter Urne (-1668). B 1° 4/0, 2° 3/5 (+ 1 uk).	47	Slumstrup, us 2	28			
			48	Estvadgård	x	-	x	600 1.600
				Handbjerg Hovgård (54)				
Ejsing	29	Anne Nielsdatter Lykke (Munk) (1568-1645), g 1593 m Claus Maltesen Sehested (1558-1612). B 7/4.	49	Landting, us 22	x			
Ryde			50	Rydhave	43	1.024	1.039	
Sevel	30	Christence Hermansdatter Juel (-1658), g 1° 1604 m Kjeld Juel (1540-1606), 2° 1611 m Kjeld Nielsen Krabbe (1583-1612), 3° m Knud Akselsen Gyldenstjerne (1591-1638). B 1° 0, 2° 0, 3° 3/3.	51	Stubbergård	72	3.183	595	- 564
<i>Hjerm herred</i>								
Borbjerg		Ukendt	52	Abildholt	x			
Borbjerg		Ukendt	53	Store Hessel	x			
Handbjerg			54	Handbjerg Hovgård, se 28	13			

Len, herred, sogn	Nr.	Navn	Nr.	Ejer af hgde (førstnævnte = bopæl)	hgd htk	1638	1625	1638	1647	1652
Hjerm	31	Aksel Iversen Juul (1606-71), g 1634 m Elisabet Christensdatter Friis (af Haraldskær) (1619-77). B 1/4.	55	Volstrup	120	582*	542	585	995	
Gimsing			56	Kvistrup, us 9	72					
Vejrum			57	Avsumgård ladegård, us 9	17					
Bøvling len		Malte Iversen Juul (1594-1648), lensmand, g 1625 m Anne Henriksdatter Ramel (1606-61). B 4/7.				296	450	468		
Hind herred										
Rindum			58	Rindumgård, us 2	x					
Velling		32 Iven v. Buchwald (-ca.1648), gm Katrine Godskesdatter Ahlefeldt (-1687). B 0.	59	Rybjerg	36	-	86	120	-	
Velling			60	Vennergård, se 27	60					
Velling			61	Tranemose, us 20	x					
Hee			62	Voldbjerg, us 6	72					
Hee			63	Agersbæk, us 6	x					
Torsted			64	Sørup	x	-	-	-	-	
Tim		33 Mikkel Hvas (1583-ef. 1655), gm Ellen Lauridsdatter Basse (-ca. 1647). B 0. 34 Øllegård Akselsdatter Gyldensjerne (-1697), g 1° 1649 m Christen Christensen Friis (1617-57), 2° 1660 m Kai Lykke (-1699). B 1° 1/2, 2° 0.	65	Timgård	x	-	-	-	-	
Stadil			66	Søndervang, us 23	x					
Nysogn		35 Hans Tygesen Krabbe (1595-1647), g 1621 m Christence Nielsdatter Juul (-). B ?0.	67	Søgård	236	318*	157			
Ulfborg herred										
Sønder Nissum			68	Udstrup, us 8	24					
Staby			69	Pallisbjerg, us 21	36					
Ulfborg			70	Nørre Vosborg, us 8	72					
Ulfborg		36 Mogens Jensen Juel (ca. 1600-45), g 1627 m Margrete Melchiorisdatter Ulfstand (-1653). B 0.	71	Sønder Vosborg	66	242*	400			
Råsted			72	Stenumgård, us 8	24					
Nørre Felding			73	Krogsdal, us 15	x					

Len, herred, sogn	Nr.	Navn	Nr.	Ejer af hgde (førstnævnte = bopæl)	hgd htk	1638	1625	1638	1647	1652
Timring Skodborg herred Nees					x					
	37	Claus v. Andersen (-1632), gm Katrine Johans- datter v. Kahlen (-1630), deres arv. B 1/3 (+ 1 u- kendt).	74	Møltrup, us 11						
			75	Ulsund	24	319*	135			
Nørlem Nørre Nisum	38	Birgitte Akselsdatter Brahe (1591-1653), g 1° 1623 m Niels Clausen Sehested (1595-1627), 2° 1630 m Hans Casper v. Riebnitz (1596-1635). B 0.	76	Kabbel, se 20	50					
			77	Kongensgård	24	644	450			262
				Bækmark (80)						
				Kviesgård (83)						
Tørring Rom	39	Just Jørgensen Friis (-1661), ugift	78	Vadskærgård	21	291*	306	319		314
			79	Ørs, se 20	24					
Flynder Flynder			80	Bækmark, se 38	38					
Møborg Fabjerg			81	Krogsgård, ?us 9	x					
			82	(Nørre) Holmgård, us 13	55					
Humlum	40	Erik Christiansen Krabbe (1593-1659), gm Maren Mogensdatter Kruse (1606-ef. 1649). B 5/2.	83	Kviesgård, se 38	x					
			84	Strandbjerggård	24	319*	246			
			85	Vejbjerggård, us 24	12					
Humlum Vandfuld herred Ferring	41	Jakob Godskesen Krabbe (-1652), g 1608 m Ma- ren Christensdatter Lange (1 r) (1577-1653), g 1° m Ove Skade. B 2/2.	86	Damsgård	24	150*	95	?106		
Dybe	42	Anders Mogensen Vognsen (Mormand) (-sen. 1662), gm Kirsten Godskesdatter Krabbe (-ef. 1632), g 1° m Laurids Kruse (-ca. 1608). B 0/3.	87	Møgelgård	x					
Ramme	43	Maren Eriksdatter Skram (-1673), g ca. 1622 m Hartvig Andersen Huitfeldt (1582-1637), g 1° før 1608 m Bente Jonsdatter (Skalk). B 1/1.	88	Rammegård	36		263			281
Trans	44	?Oluf Krabbes (-ca. 1632) arv.	89	Herpinggård	24	319*	51			

Len, herred, sogn	Nr.	Navn	Nr.	Ejer af hgde (førstnævnte = bopæl)	hgd htk 1638	1625	1638	1647	1652
Koldinghus len									
<i>Anst herred</i>		Ernst Jochumsen Normand (1579-1645), lens- mand, g 1615 m Ingeborg Hansdatter Arenfeld (1594-1658). B 1/2.				742	1.326	-	1.531
Vamdrup			90	Østerbygård, se 58	x				
<i>Slavs herred</i>									
Grindsted	45	Bendix Norby (-ca. 1668), gm Dorte Hansdatter Lange (-1643). B 2/2.	91	Urup	14	314*	145	-	-
Hejnsvig			92	Donslund	16				
<i>Tørrild herred</i>									
Bredsten			93	Kjeldkær, us 19	x				
Bredsten (sen. Nørup)			94	Abildgårdsholt, us 16	x				
Skibet	46	Jørgen Frederiksen Munk (Lange) (-ca. 1655) (m moderen Sofie Friis), ?ugift. K: moderen L: 1639-46.	95	Haraldskær Højgård (105)	x	140*	104	-	104
Gadbjerg			96	Refstrup, se 51	x				
Nørup			97	Engelsholm, us 16	x				
Jelling			98	Fårupgård, us 19	30				
Hover	47	Johan Kjeldsen Brockenhuus (1588-1648), g 1627 m Helvig Eriksdatter Bille (ca. 1610-74), g 2° m Henning Pogwisch (-1664). B 2/1	99	Lerbæk	72	610	734	940	225
Hover			100	Rugballegård, se 4	25				
Kollerup			101	Brandbjerg, us 18	35				
Kollerup			102	Skovgård, us 24	19				
<i>Nørvang herred</i>									
Hornstrup	48	Niels Nielsen Vind (1615-46), g 1642 m Mette Holgersdatter Rosenkrantz (1624-83), g 2° 1653 m Erik Bille (1629-56), 3° 1660 m Niels Krabbe (1603-63). B 2/1.	103	(Store) Grundet	68	-	x	-	-
Øster Snede			104	Agersbøl, se 49	32				
Grejs			105	Højgård, se 46	x				

Len, herred, sogn	Nr.	Navn	Nr.	Ejer af hgde (førstnævnte = bopæl)	hgd htk	samlet htk.		
						1638	1625	1647 1652
Sindbjerg	49	Jørgen Frandsen Juul (1610-ef. 1666), g 1638 m Ellen Hansdatter Arenfeldt (1601-76). B 70. K: (hun) L: 1637.	106	Låge Agersbøl (104)	x	150	-	328
Langskov					48			
Hvejsel				107 Hvolgård, us 25	27			
Øster Nykirke	50	Lene Juel (-1655), ugift.	108	Mindstrup, us 12	38	166	-	210
Give	51	Laurids Ebbesen Udsen (1549-1646), g 1° 1587 m Ellen Andersdatter Gøje (1540-1626), 2° 1627 m Elisabeth Hansdatter Arenfeldt (1608-32), 3° m Sofie Staverskov Glambek (jfr. 11), g 1° m Otto Mogensen Kruse (-1628) (hun K: 1627-49, L: 1629-30, han K: 1627-28). B 1° 0, 2° 0, 3° 0.	109	Alsted	x	302	1.189	647 997
Give	52	Dorte Mogensdatter Kruse (-ca. 1653), g m Terkel Godskesen Krabbe (-1622). B 0.	110	Donneruplund	x	46	314*	60
Tyregod					99			
Vester				113 Hastrup, us 4	x			
Brande	53	Eskil Henriksen Gøje (1600-47), g 1625 m Eme-rentze Karstensdatter Rosenkrantz (-). B 2/3.	114	Rørbæk, se 6	24	214	-	
Sønder Omme	54	Christoffer Jørgensen Friis (af Vadskegård) (-1657), gm Vibeke Jensdatter Juel (-). B 3/6.	115	Brandholm	36	559	582*	502
Sønder Omme	55	Edel, Anne og/eller Sofie Lange (Munk), ugifte.	116	Juellingsholm	x	-	-	-
Hertugdømmet Slesvig				117 Møbjerg (Omvrå)				
Kalvslund og								
Frøs herreder								
Gram herred	56	Dionysios v. Pudewils (1590-1647), g 1° 1623 m Anne Christoffersdatter Buchwald (1598-1629), 2° 1632 m Katarine Hedevig Gregersdatter Ahlefeldt (1610-77). B 1° 3/0, 2° 1/3. K: 1639-50.	118	Gram	x	-	-	
Gram	57	Ditlev Christoffersen v. Buchwald (-ef. 1662), gm Margrete Rantzau (-ef. 1670). B 1/2. K: 1639-48.	119	Nybøl Tvis Kloster (32)	x	-	-	239

Len, herred, sogn	Nr.	Navn	Nr.	Ejer af hgde (førstnævnte = bopæl)	hgd htk 1638	1625	1638	samlet htk. 1647	1652
<i>Nørre Rangstrup herred</i>									
<i>Hvidding herred</i>									
<i>Hvidding</i>									
<i>Sønder Rangstrup herred</i>									
<i>Lø herred</i>									
<i>Visby</i>									
	58	Anna Didrikzdatter Blome (»Rantzau«) (1572-1650), g før 1600 m Gudske Rantzau (-1616), B 5/3.	120	Høgsbrogård, us 24	x				
<i>Højer herred</i>									
<i>Emmerlev</i>									
<i>Emmerlev</i>	59	Casper Rudolf v. Gersdorff (-1672), g 1 ^o ca. 1640 m Margrete Godskedatter Rantzau (-1658), 2 ^o m Marta Sofie v. Lindenau (-). B 1 ^o 1/0, 2 ^o 70. K: 1631, 1634.	121 122 123	Trøjborg Østerbygård (90) Køgsbøl, us 24 Søndergårde	312 x x	1.596 -	1.290 -	1.069 200	172
<i>Tønder herred</i>									
<i>Udenfor stiftet boende besiddere af hovedgårde i Ribe stift 1640</i>									
<i>Jylland</i>									
<i>Ørum, Bjerger herred</i>	1	Birgitte Knudsdatter Bille (1576-1648), g 1607 m Jens Mogensen Harbou (1559-1635).	34			313	414		
<i>Tirsbæk, Hatting herred</i>	2	Henrik Bille (-1655), g 1616 m Lisbet Eilersdatter Bryske (1585-1674), g 1 ^o m Mogens Krabbe (1576-1614). K: ks 1650.	47, 58			1.340	1.017		214
<i>Hvolris, Rinds herred</i>	3	Christen Nielsen Harbo (1630-87), g 1657 m Else Ottesdatter Thermo (-1671).	31			314*	17	-	74*
<i>Bustrup, Rødding herred</i>	4	Christen Holck (1558-1641), g 1 ^o 1595 m Karine Eilersdatter Krafse (1561-1602), 2 ^o 1605 m Marie Henriksdatter Below (1586-1651).	113			1.049	1.022	-	
<i>Brusgård, Galten herred</i>	5	Ove Frandsen Juul (1608-44), g 1638 m Elsebe Jensdatter Juel (-ef. 1678).	46			-	301		341

Len, herred, sogn	Nr.	Navn	Nr.	Ejer af hgde (førstnævnte = bopæl)	hgd htk 1638	1625	1638	1647	1652
Trudsholm, Voldborg h.	6	Niels Mogensen Krag (1574-1650), g 1610 m Jytte Stygesdatter Høg (Banner) (1589-1659). K: 1633.	62, 63			776	1.363	1.412	56
?Krabbesholm, Skive	7	Mogens Kås' arv.	20			272*	685	-	-
Kjeldgård, Salling Nørre herred	8	Ide Lange (3 r) (1589-1649), g 1610 m Jens Hermansen Juel (1580-1634)	68, 70, 72			952	1.494	542	
Villestrup, Hindsted h.	9	Ingeborg Christensdatter Parsberg (1584-1665), g 1602 m Iver Juel (1563-1627)	56, 57, 81			2.149	2.076	1.541	1.547
Rosenholm, Øster Lisbjerg herred	10	Erik Holgersen Rosenkrantz (1612-81), g 1° 1644 m Margrete Albertsdatter Skeel (1626-47), 2° 1649 m Mette Pallesdatter Rosenkrantz (1632-65), 3° 1666 m Margrete Iversdatter Krabbe (1640-1716)	33			-	-	800	500
Vesløsgård, Vester Han herred	11	Palle Børgesen Rosenkrantz (1588-1651), g 1° m Kirsten Eggersdatter Abildgård, 2° m Ingeborg Nielsdatter Krabbe (-1651)	74			432	364	425	
Tanderup, ?Kbh. (regnet til jyske adel)	12	Christen Thomesen Sehested (1596-1657), g 1620 m Mette Holgersdatter Rosenkrantz (1600-44)	g 108			957	928		1.123
Højris, Mors Sønder h.	13	Mogens Clausen Sehested (1598-1657), g 1630 m Lisbet Knudsdatter Gyldenstjerne (1608-50)	82			726	1.170	1.748	2.210
Rølsegård, Mols herred	14	Hans Skade (-), g 1° m Edele Eriksdatter Vognsen (-), g 1° m Godske Krabbe (af Damsgård), 2° m Ingeborg Emmikesdatter Sparre (-)	26			161	188	112	-
Skovsgård, Nørlyng h.	15	Corfitz Ulfeldt (-1644), gm Else Andersdatter Thott (-), g 1° m Hans Lindenov (-1620)	73			-	-	-	-

Len, herred, sogn	Nr.	Navn	Nr.	Ejer af hgde (førstnævnte = bopæl)	hgd hik 1638	1625	1638	1647	1652
<i>Fyn</i>									
Hvedholm, Sallinge h.	16	Jørgen Steensen Brahe (1585-1661), g 1615 m Anne Predbjørnsdatter Gyldenstjerne (1596-1677)	94, 97		2.028	3.195	2.762		734
Lykkesholm, Vin- dinge herred	17	Eiler Henningsen Quitzow (1565-1640), g 1598 m Anne Akseldatter Brahe (1583-)	37		773	782			
Lundsgård, Bjerger h.	18	Palle Markorsen Rodsteen (1590-1643), g 1616 m Ingeborg Akseldatter Skeel (-1655)	101		x	837	-		743
Boltinggård, Gudme h.	19	Henrik Christensen Thott (1606-tidl. 1674), g 1° 1635 m Lisbet Henriksdatter Huitfeldt (1615-38), 2° 1642 m Beate Holgersdatter Rosenkrantz (1608-47), 3° 1650 m Berete Jespersdatter Friis (-). (Hans mor, Sofie Below, på Fårupgård, K: 1639-49).	93, 98		963*	685	534		2.466
<i>Sjælland</i>									
Selsø, Horns herred	20	Anne Fredeniksdatter Munk (1599-1677), ugift	61		-	-	-	-	-
Trolldholm, Vester Flakkebjerg herred	21	Niels Birgersen Trolle (1599-1667), g 1° 1626 m Mette Corfizdatter Rud (1606-32), 2° 1636 m Helle Holgersdatter Rosenkrantz (1618-85)	69		553	2.294	2.056		-
<i>Skåne</i>									
	22	Holger Akselsen Rosenkrantz (1586-1647), g 1° 1614 m Lene Mogensdatter Gyldenstjerne (1588-1639), 2° 1641 m Karen Tagesdatter Krabbe (1597-1662)	49		311	-	4.026		
Næs, Onsø herred	23	Otte Tagesen Thott (1607-1656), g 1° 1634 m Jytte Knudsdatter Gyldenstjerne (1617-40), 2° 1643 m Dorte Holgersdatter Rosenkrantz (1613-ef. 1663).	66		-	-	-	-	5.853

Len, herred, sogn	Nr.	Navn	Nr.	Ejer af hgde (førstnævnte = bopæl)	hg htk	1638	1625	1638	1647	1652
-------------------	-----	------	-----	--	-----------	------	------	------	------	------

Holsten

Breitenburg	24	Christian Gertsen Rantzau (1614-63), g 1636 m Dorete Dillevsdatter Rantzau (1619-62)	36, 85, 102, 120, 122		hg		-	2.579	-	2.775
Schmoel	25	Henrik Jespersen Rantzau (1590-1644), g 1619 m Ida Benediksdatter Pogwisch (1605-)	107		htk	997				

Anm.: a) tillige med Åbjerg (Vedersø sogn), der var beboet af bønder.

Tabellen anfører de enkelte hovedgårde topografisk efter len, herreder og sogne, med Ribe som udgangspunkt. Ved hovedgårde, der er bopæl for adelige, anføres ejeren 1640, med dennes nummer i opstillingen, og herunder dennes øvrige hovedgårde i stiftet, med angivelse af disse sidste numre, i parentes, i det topografiske system.

Ved de enkelte hovedgårde, der ikke er bopæl for adelige, henvises til ejerens nummer (se x eller, for ejere boende uden for stiftet, us x, anført efter stiftets adel). Ved hver adelig anføres fødsels- og dødsår, ægteskaber, børnetal (B), fordelt på sønner/døtre, samt årstal for konto (K) hos købmand Hans Friis i Ribe, for lån (L) ifølge dennes lille regnskabs- og notatbog 1601-50 eller gæld ifølge kladdeseddel (ks) i skiftet 1650, desuden samlet hartkorn 1625, 1638, 1648, og 1652 (kursive tal = tal for den anførte ægtefælle før ægteskabet, * = takseret i læg med flere). Ved hver hovedgård anføres dens hartkorn 1638.

I listen over de uden for stiftet boende besiddere af stiftets hovedgårde anføres for hver enkelt bopælsamt numrene på vedkommendes hovedgårde. Øvrige forkortelser: 1 r, 3 r = én rose, tre roser, adelsfamilierne Langes våbenet.

Tallene for øksne staldet 1640-41 var for de enkelte hovedgårde, med henvisninger til deres nr. (kursive tal = staldet for andre): 3: 71, 4: 10, 7: 4 + 20, 9: 20, 10: 51 + 42, 13: 16, 14: 80, 16: 40, 17: 11 + 94, 19: 20, 20: 114, 21: 48, 22: 48, 27: 141, 28: 43, 32: 50, 33: 109, 36: 94, 37: 60 ? + 40, 41: 55, 42: 96, 46: 25, 55: 70, 56: 29, 60: 95, 61: 28, 62: 110, 67: 30, 69: 96, 70: 90, 71: 62, 73: 42, 75: 23, 76: 120, 78: 24, 80: 80, 84: 24, 86: 10, 100: 40, 109: 37, 115: 18, 116: 4.

Refstrup, nr. 96, var tilsyneladende bolig iflg. konto hos Hans Friis.

Kilde: D.A.Å, 1881-1973: *Trap*, 1964-67; *Erslev*, 1885, 1887-89; *Fridericia*, 1889-90 C. R.A, Militære regnskaber, Rd, Jyske kommissarieregnskaber, 1645-51, IV d, nr. 5. Rc, Fynske landkommissarieregnskaber, 1642-48, III c, nr. 6. Rd, Skånske kommissarieregnskaber, 1647-52, IV 2b. *Da Kanc*, B 96, Rostjenestetakseringer, 1574-1652. *LR* Riberhus, 1640-41, bilag, regnskab over øksnetold 1640-41.

Tabelbilag 50. *Hans Friis' salg på konto 1630-49: antal kunder (a) og salgsbe-
løb (b), fordelt på stænder: adelige (a), gejstlige (g), borgere (B)
og bønder (b), erhvervsgrupper, geografiske områder og femår.*

		1630-34		1635-39		1640-44		1645-49		1630-49	
		a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
<i>Ribe</i>											
Adelige		1	118	2	567	1	364	1	112	2	1.161
Gejstlige		8	491	17	1.855	22	1.582	15	421	30	4.349
Borgere		62	2.656	141	8.859	175	8.392	137	2.941	207	22.848
Bm og rådm		10	560	14	1.053	15	1.309	14	793	17	3.715
Øvrige købmænd		17	801	34	2.853	41	1.765	29	529	51	5.948
Guldsmede				3	86	5	100	3	17	5	203
Skipper		7	616	15	1.310	21	802	13	96	22	2.824
Håndværkere		14	409	38	1.329	46	1.455	37	268	52	3.461
Øvrige		2	14	9	408	10	646	7	376	11	1.444
Embedsmænd		6	225	10	1.033	12	829	11	412	17	2.499
Enker, kvinder		3	3	9	278	12	1.154	12	255	16	1.690
Ukendt		3	28	9	509	13	332	11	195	16	1.064
I alt		71	3.265	160	11.281	198	10.338	153	3.474	239	28.358
<i>Oplandet</i>											
Konger. enkl.	g	2	53	3	78	2	90	1	8	4	229
	b			3	22	5	87	7	111	9	220
Gørding herred	a	3	437	3	1.168	3	1.376	2	549	3	3.530
	g	5	527	6	564	7	457	3	160	7	1.708
	b	5	170	24	397	33	334	26	137	38	1.038
	a	4	1.128	4	1.514	4	308	4	220	4	3.170
Malt herred	g			2	312	3	316	3	90	3	718
	b	2	x	13	398	17	103	10	68	18	569
Skast herred	a	3	637	3	1.798	3	966	5	1.109	5	4.510
	g	1	172	1	11	4	72	4	38	5	293
	b	16	454	30	1.186	26	275	17	75	36	1.990
	g	2	0	3	391	3	243	3	0	4	634
Slavs, Anst og N. Tyr- strup herreder	b			1	8					1	8
	a							1	154	1	154
Varde, Kolding	g					1	75			1	75
	B			1	55	1	0	3	52	3	107
V., Ø. og N. Horne h.	a	2	1.272	3	829	4	456	4	351	4	2.908
	g	1	42	2	97	1	10	1	0	4	149
	b	1	3			2	138	1	27	3	168
Brusk, Elbo og Hol- mans herreder	g	3	275	4	1	2	0	1	0	5	276
	a							1	53	1	53
Nørvang, Hatting og Tørrild herreder	g	1	76			4	145	3	0	5	221
	b			1	64	1	106			1	170
Bølling, Hammerum og Hind herreder	g			1	96	2	106	2	0	3	202
	a	1	144							1	144
Galten og Gerlev h.	g			1	156	1	40	1	0	1	196
	g	2	391	1	220			2	10	3	621
Øvrige Danmark	g					2	168	1	2	2	170
	b	5	7	18	301	25	440	24	179	31	927

		1630-34		1635-39		1640-44		1645-49		1630-49	
		a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
Frøs herred	g	2	91	3	571	3	331	4	136	4	1.129
	b			2	58	7	101	6	7	7	166
Hvidding herred	g	2	2	6	130	6	100	7	62	9	294
	b	4	44	20	498	21	497	17	161	30	1.200
Gram, S. Rangstrup,	a	1	240	2	90	2	9056	2	615	3	1.850
Højer og Lø herreder	g			3	715	5	268	4	136	6	1.119
	b	1	63	4	97	3	103	3	51	5	314
Haderslev	B					1	59			1	59
I alt		69	6.228	168	11.825	204	8.675	173	4.561	271	31.289

Kilde: Sr og Sh.

Tabelbilag 51. *Hans Friis' kunders køb på konto 1630-49, fordelt på stænder og topografisk og på år: antal kunder (a), heraf kunder, der ikke købte (b), og salgsbeløb i sldr. (c).*

	1630			1631			1632			1633			1634			1630-34		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
<i>Stænderne</i>																		
Adelige Ribe																		
Adelige oplandet	10	1	1.055	12	2	686	1		62	1		29	1		27	1		118
Gejstlige Ribe	4		x	4		115	12	3	470	13	2	610	13	1	1.037	14		3.858
Gejstlige oplandet	2	1	93	4	1	319	6		170	7	2	104	8	2	102	8		491
Borgere Ribe	31		x	34		177	8	1	154	12	4	594	14	4	469	21		1.629
Borgere oplandet							46		823	51	3	1.049	61	9	607	62		2.656
Bønder	2		x	4		259	7	1	137	9	2	100	18	1	245	34		741
I alt	49	2	1.148	58	3	1.556	80	5	1.816	93	13	2.486	115	17	2.487	140		9.493
<i>Topografisk</i>																		
Ribe	35		x	38		292	53		1.055	59	5	1.182	70	11	736	71		3.265
Kongerigske enklaver													2		53	2		53
Gårding herred	3	1	131	5	1	221	6	1	230	7	1	220	9		332	13		1.134
Malt herred	5		192	5		239	5	1	146	5		167	6		384	6		1.128
Skast herred	3		169	4	1	270	5	1	150	5		204	11		470	20		1.263
Slavs, Anst og N. Tyrstrup herreder	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0				2		0
Varde og Kolding																		
V., Ø. og N. Horne herreder	2		656	2		165	2		97	3		152	4	1	247	4		1.317
Brusk, Elbo og Holmans herreder				1		73	2		50	3	2	149	3	2	3	3		275
Nørvang, Hatting og Tørrild herreder							1		6	1		27	1		43	1		76
Bølling, Hammerum og Hind herreder																		
Galten og Gerlev herreder										1		144				1		144
Øvrige Danmark				1		176				1		180	1		35	2		391
Kalvslund herred										1		3	1		4	5		7
Frøs herred										2		58	2		23	2		91
Hvidding herred							1		10	2		0	2		0	3		46
Gram, S. Rangstrup, Højer og Lø herreder							2		9	2	2	0	3	2	37	6		
Haderslev				1		120	2	1	63	2	2	0	2	1	120	2		303
I alt	49	2	1.148	58	3	1.556	80	5	1.816	93	13	2.486	115	17	2.487	140		9.493

	1635			1636			1637			1638			1639			1635-39		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
<i>Stænderne</i>																		
Adelige Ribe	1		41	1		13	1		38	1		63	2		412	2		567
Adelige oplandet	12	2	1.497	12	1	1.040	12	1	791	12	1	814	15	1	1.257	15		5.555
Gejstlige Ribe	12	2	275	11		610	11		223	11	1	427	12	2	320	17		1.855
Gejstlige oplandet	19	6	331	24	11	426	25	9	853	28	10	792	32	7	940	36		3.186
Borgere Ribe	71	10	1.355	90	10	1.935	103	17	2.143	113	27	1.666	132	30	1.760	141		8.859
Borgere oplandet										1		41	1		14	1		55
Bønder	27	7	339	47	9	619	74	12	728	96	23	901	102	44	442	116		3.029
I alt	142	27	3.838	185	31	4.643	226	39	4.776	262	62	4.704	296	84	5.145	328		23.106
<i>Topografisk</i>																		
Ribe	84	12	1.671	102	10	2.558	115	17	2.404	125	28	2.156	146	32	2.492	160		11.281
Kongelige enklaver	1	1	0	1	1	0	2	1	11	2	1	3	5	1	86	6		100
Gørding herred	11	3	304	12	3	367	19	2	443	27	4	514	32	12	501	33		2.129
Malt herred	7	1	618	10	1	460	11	1	368	17	2	351	18	8	427	19		2.224
Skast herred	16	3	814	25	4	626	31	6	563	34	11	490	31	13	502	34		2.995
Slavs, Anst og N. Tyrstrup herreder	1	1	0	3	1	72	4	2	172	4	2	77	3	1	78	4		399
Varde og Kolding										1		41	1		14	1		55
V., Ø. og N. Horne herreder	3	1	231	4	1	231	4	1	133	4		126	4		205	5		926
Brusk, Elbo og Holmans herreder	3	2	1	4	4	0	3	3	0	3	3	0	3	3	0	4		1
Nørvang, Hatting og Tørrild herreder										1		37	1		27	1		64
Bølling, Hammerum og Hind herreder										1		62	1		34	1		96
Galten og Gerlev herreder										1		147	1		9	1		156
Øvrige Danmark	1		42	1		62	1		69	1		47				1		220
Kalvsund herred	2	1	14	3	2	5	7		65	11	2	128	16	4	89	18		301
Frøs herred	4		17	4	1	66	5		232	5		113	5	2	201	5		629
Hvidding herred	6	1	46	12	1	122	19	5	130	20	8	214	21	6	116	26		628
Gram, S. Rangstrup, Højjer og Lø herreder	3	1	80	4	2	74	5	1	186	5	1	198	8	2	364	9		902
Haderslev																		
I alt	142	27	3.838	185	31	4.643	226	39	4.776	262	62	4.704	296	84	5.145	328		23.106

	1640			1641			1642			1643			1644			1640-44		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
<i>Stænderne</i>																		
Adelige Ribe	1		114	1		98	1		115	1		16	1		21	1		364
Adelige oplandet	15	1	1.171	15	3	1.194	14	4	866	14	6	598	15	6	182	16		4.011
Gejstlige Ribe	13	2	386	14	3	457	16	4	479	15	4	186	14	6	74	22		1.582
Gejstlige oplandet	37	10	687	38	12	814	38	18	463	38	17	427	31	25	30	46		2.421
Borgere Ribe	147	35	2.497	147	46	1.965	151	39	2.268	147	52	1.259	114	72	403	175		8.392
Borgere oplandet	2	1	30	2	2	0	2	1	15	2	1	14	1	1	0	2		59
Bønder	114	46	521	113	53	489	118	53	620	107	64	460	94	78	94	140		2.184
I alt	329	95	5.406	330	119	5.017	340	119	4.826	324	144	2.960	270	188	804	402		19.013
<i>Topografisk</i>																		
Ribe	161	37	2.997	162	49	2.520	168	43	2.862	163	56	1.461	129	72	498	198		10.338
Kongerigske enklaver	6	1	51	5	1	56	4		25	4	1	35	4	3	10	7		177
Gjørding herred	35	11	539	32	13	588	37	13	529	34	13	432	27	19	79	43		2.167
Malt herred	19	10	272	19	8	209	17	10	142	19	11	67	18	13	37	24		727
Skast herred	31	16	381	33	17	469	31	14	267	27	20	159	23	20	37	33		1.313
Slavs, Anst og N. Tyrstrup herreder	3	1	85	3	2	79	3	2	36	3	1	43	3	3	0	3		243
Varde og Kolding	2	1	40	2	1	35	1	1	0	1	1	0	1	1	0	2		75
V., Ø. og N. Horne herreder	6		217	6	2	145	6	3	149	6	4	54	6	4	39	7		604
Brusk, Elbo og Holmans herreder	2	2	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0				2		0
Nørvang, Hatting og Tørrild herreder	2		8	4	1	41	4	2	45	5	2	157	3	3	0	5		251
Bølling, Hammerum og Hind herreder	1		39	2		60	2	1	7	2	2	0	2	2	0	2		106
Galten og Gerlev herreder	1	1	0	1		40	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1		40
Øvrige Danmark																		
Kalvslund herred	19	6	48	22	5	258	25	9	163	23	11	124	21	18	15	27		608
Frøs herred	8		193	8	3	110	9	4	88	8	5	37	8	6	4	10		432
Hvidding herred	23	8	168	21	11	85	22	12	193	19	12	120	17	14	31	27		597
Gram, S. Rangstrup, Højer og Lø herreder	9	1	338	8	4	322	8	3	305	7	3	257	7	3	54	10		1.276
Haderslev	1		30	1	1	0	1		15	1		14				1		59
I alt	329	95	5.406	330	119	5.017	340	119	4.826	324	144	2.960	270	182	804	402		19.013

	1645			1646			1647			1648			1649			1645-49		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
<i>Stænderne</i>																		
Adelige Ribe	1	32	31	1		38	1		2	1		9	1		1	1	112	
Adelige oplandet	15	8	93	16	9	315	16	5	699	14	6	726	11	1	1.218	19	3.051	
Gejstlige Ribe	14	6	77	13	5	120	12	6	99	9	4	57	7	4	68	15	421	
Gejstlige oplandet	34	26	100	35	19	304	31	24	177	29	23	37	22	19	24	40	642	
Borgere Ribe	132	77	474	122	55	848	102	57	518	85	37	711	76	33	390	137	2.941	
Borgere oplandet	1	1	0	1	1	0	1	1	0	2	1	10	2	1	42	3	52	
Bønder	93	74	136	88	62	244	75	54	217	70	45	149	58	44	70	111	816	
I alt	290	192	912	276	151	1.862	238	147	1.748	210	116	1.692	177	102	1.821	326	8.035	
<i>Topografisk</i>																		
Ribe	146	83	583	136	60	999	115	63	655	95	41	770	84	37	467	153	3.474	
Kongerigske enklaver	4	4	0	4	2	11	5	3	28	7	3	75	7	5	5	8	119	
Gørding herred	27	18	58	26	19	153	23	15	213	19	8	388	14	7	34	31	846	
Malt herred	17	13	57	17	11	50	15	9	99	12	8	137	7	5	35	17	378	
Skast herred	23	19	81	18	13	73	17	13	92	15	11	84	14	8	892	26	1.222	
Slavs, Anst og N. Tystrup herreder	3	3	0	3	3	0	3	3	0	3	3	0	3	3	0	3	0	
Varde og Kolding	1	1	0	1	1	0	1	1	0	2	1	10	3	1	196	4	206	
V., Ø. og N. Horne herreder	6	5	9	6	3	120	5	3	66	6	5	119	5	2	64	6	378	
Brusk, Elbo og Holmans herreder				1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	
Nørvang, Hattang og Tørrild herreder	3	3	0	4	3	23	4	3	30	4	4	0	4	4	0	4	53	
Bølling, Hammerum og Hind herreder	2	2	0	2	2	0	2	2	0	2	2	0	1	1	0	2	0	
Galten og Gerlev herreder	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	
Øvrige Danmark	1	10		1		0	1		0							2	10	
Kalvslund herred	22	17	34	24	14	88	18	14	52	17	12	4	12	11	3	25	181	
Frøs herred	9	5	10	8	6	107	6	4	26	5	4	0	4	4	0	10	143	
Hvidding herred	17	14	20	16	8	102	14	9	56	16	11	20	13	10	25	24	223	
Gram, S. Rangstrup, Højer og Lø herreder	7	4	50	8	4	136	7	2	431	6	2	85	5	3	100	9	802	
Haderslev																		
I alt	289	192	912	276	151	1.862	238	147	1.748	210	116	1.692	177	102	1.821	326	8.035	

Kilde: Sr og Sh.

Tabelbilag 52. *Hans Friis' kunders køb på konto 1630-49: gennemsnitligt årligt køb pr. kunde fra stænder og erhvervsgrupper i de fire fem-år: antal kundeår (a), samlet køb (b) og gennemsnitligt køb pr. kundeår (c).*

	1630-34			1635-39			1640-44			1645-49		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
<i>Ribe</i>												
Adelige	4	118	30	6	567	95	5	364	73	5	112	22
Gejstlige	29	491	17	57	1.855	33	72	1.582	22	55	421	8
Borgere	223	2.656	12	509	8.859	17	706	8.392	12	517	2.941	6
Bm og rådm	30	560	19	65	1.053	16	69	1.309	19	57	793	14
Øvr. købmænd	55	801	15	132	2.853	22	166	1.765	11	115	529	5
Guldsmede	0	0	0	9	86	10	17	100	6	12	17	1
Skipper	32	616	19	55	1.310	24	84	802	10	42	96	2
Håndværkere	55	409	7	125	1.329	11	181	1.455	8	139	268	2
Øvrige	10	14	1	25	408	16	43	646	15	26	376	14
Embedsmænd	18	225	13	33	1.033	31	51	829	16	48	412	9
Enker, kvinder	13	3	0	28	278	10	47	1.154	25	43	255	6
Ukendt	10	28	3	37	509	14	48	332	7	35	195	6
<i>Oplandet</i>												
Adelige	60	3.858	64	65	5.555	85	73	4.011	55	72	3.051	42
Gejstlige	40	1.629	41	126	3.186	25	182	2.421	13	151	642	4
Bønder	40	741	19	346	3.029	9	546	2.184	4	384	816	2
Borgere	—	—	—	2	55	28	9	59	7	7	52	7
I alt	396	9.493	24	1.111	23.106	21	1.593	19.013	12	1.191	8.035	7

Kilde: *Sr og Sh* og tabelbilag 50-51.

Tabelbilag 53. *Hans Friis' kunders køb på konto 1630-49: kundeår, kunder og gennemsnitlige køb for stænder og erhvervsgrupper.*

	Antal kunde- år	Heraf 0- køb	0-år i %	Antal kun- der	Gnstl. antal kunde- år pr. kunde	Gnstl. køb pr. kunde slidr.	Gnstl. pr. kundeår slidr.
<i>Ribe</i>							
Adelige	19	0	0	2	9	581	61
Gejstlige	213	53	25	30	7	145	20
Borgere	1.955	609	31	207	9	111	12
Bm og rådm	221	39	18	17	13	220	17
Øvrige købmænd	468	150	32	51	9	116	13
Guldsmede	38	10	26	5	8	40	5
Skipper	213	75	35	22	10	129	13
Håndværkere	500	195	39	52	10	67	7
Øvrige	104	27	27	11	9	131	14
Embedsmænd	150	42	28	17	9	147	17
Enker, enlige kvinder	131	30	23	16	8	106	13
Ukendt erhverv	130	41	32	16	8	67	8

	Antal kunde- år	Heraf 0- køb	0-år i %	Antal kun- der	Gnstl. antal kunde- år pr. kunde	Gnstl. køb pr. kunde sldr.	Gnstl. pr. kundeår sldr.
<i>Oplandet</i>							
Adelige	268	64	24	22	12	742	61
Gejstlige	501	247	49	66	8	122	16
Bønder	1.316	672	51	179	7	38	5
Borgere	18	11	61	4	4	42	9
I alt	4.290	1.656	39	510	8	117	14

Kilde: Sr og Sh og tabelbilag 50-52.

Tabelbilag 54. *Hans Friis' kunders køb 1630-49 fordelt på femår: stænders og geografiske områders andele i % i de fire femår.*

	1630-34	1635-39	1640-44	1645-49	1630-49 antal kunder	1630-49 sldr.	%
<i>Stænderne</i>							
Adelige Ribe	1	3	2	1	2	1.161	2
Adelige oplandet	41	24	21	38	22	16.606	28
Gejstlige Ribe	5	8	8	5	30	4.349	7
Gejstlige oplandet	17	14	13	8	66	7.802	13
Borgere Ribe	28	38	44	37	207	22.848	39
Borgere oplandet		0	0	1	4	111	0
Bønder	8	13	12	10	178	6.770	11
I alt	100	100	100	100	509	59.647	100
<i>Geografisk</i>							
Ribe	34	49	54	43	239	28.358	48
Kongerigske enklaver	1	0	1	2	13	449	0
Nørrejylland	56	39	29	38	157	22.951	39
Gørding herred	12	9	12	10	48	6.276	10
Malt herred	12	10	4	5	25	4.457	8
Skast herred	13	13	7	15	46	6.793	11
Slavs, Anst og N. Tyrstrup h.	0	2	1	0	5	642	1
Varde og Kolding	0	0	0	2	5	336	1
V., Ø. og Nørre Horne herreder	14	4	3	5	11	3.225	5
Brusk, Elbo og Holmans h.	3	—	0	0	5	276	1
Nørvang, Hatting og Tørrild h.	1	0	1	1	7	444	1
Bølling, Hammerum og Hind h.	0	0	1	0	3	202	0
Galten og Gerlev herreder	1	1	0	0	2	300	1

	1630-34	1635-39	1640-44	1645-49	1630-49 antal kunder	sldr.	%
Øvrige Danmark	4	1	0	0	3	661	1
Hertugdømmet Slesvig	5	11	16	17	97	7.228	12
Kalvslund herred	0	1	3	2	33	1.097	2
Frøs herred		3	2	2	11	1.295	2
Hvidding herred	1	3	3	3	39	1.494	3
Gram, S. Rangstrup, Højer og							
Lø herreder	3	4	7	10	13	3.283	5
Haderslev	0	0	1	0	1	59	0
I alt	100	100	100	100	509	59.647	100
sldr.	9.493	23.106	19.013	8.035		59.647	

Kilde: Sr og Sh.

Tabelbilag 55. *Lån og udlæg og tilskrevne renter på kontoer i Hans Friis' regnskabsbøger 1630-49: antal kontoer (a) og beløb (b).*

	1630-34		1635-39		1640-44		1645-49		1630-49	
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
Adelige Ribe					1	51			1	51
Adelige oplandet	3	413	3	500	8	581	7	562	11	2.056
Gejstlige Ribe	1	20	2	72	7	216	2	86	8	394
Gejstlige oplandet	3	84	10	334	13	492	10	239	23	1.149
Borgere	7	536	24	1.045	60	1.536	36	796	81	3.913
Bm og rådm	3	268	3	303	9	547	3	118	9	1.236
Øvrige købmænd	2	123	6	139	8	242	4	95	14	599
Guldsmede			1	37	1	103	1	6	1	146
Skipper	1	129	6	252	9	178	3	90	11	649
Håndværkere	1	16	3	23	17	165	12	162	22	366
Øvrige			1	20	3	28	1	6	3	54
Embedsmænd			1	80	3	192	4	243	7	515
Enker, kvinder			1	78	4	50	4	58	6	186
Ukendt			2	113	6	31	4	18	8	162
Bønder	1	16	14	127	17	188	15	114	36	445
I alt	15	1.069	53	2.078	106	3.064	70	1.797	160	8.008

Kilde: Sr og Sh.

Tabelbilag 56. *Hans Friis' salg på konto 1640, fordelt på varearter, varekvaliteter og stønder.*

a = antal alen (S.al = sjæll. alen), dusin, stk., lod, tdr., kander, fæde osv., b = antal kunder; alle tekstilpriser er i alen; beløb i sldr.-sk.

Vare	Pris, sldr. pr. enhed	Adel		Ribe		Borgere		Adel		Oplandet		Bønder		I alt	
		a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
<i>Klæde alen</i>															
fin sort	8-00			4,5	1									4,5	36-00
fin sort	7-00					1,8	1							1,8	12-16
fin sort S.al	6-48					4,0	1					6,3	1	10,3	69-12
fin sort S.al	6-00			0,3	1	0,4	1							0,7	3-48
fin sort S.al	5-32	3,0	1											3,0	16-32
fin sort	5-00					1,5	1	19,0	3			1,0	1	21,5	107-32
fin spansk	4-32					2,0	1							2,0	9-36
fin sort	4-10					1,6	1							1,6	6-48
fin spansk S.al	4-00					6,3	1							6,3	25-00
fin sort	4-00					6,0	1							6,0	24-00
fin sort	3-40					15,0	2							15,0	54-40
fin sort (8 al), spansk (13,5 al) og rød (1,5 al)	3-32					0,3	1	23,0	2	1,6	1			24,9	87-04
fin spansk (11 al), sort (8,5 al)	3-16							11,0	2	7,0	1	1,5	1	19,5	63-32
spansk	3-08			4,0	1	7,0	2							11,0	34-24
sort (10 al), fin rød (2,3 al), fillemort spansk (12,8 al), fin spansk (20,8 al), lys spansk (16 al), fin skarlagenrød (2 al), spansk (3 al)	3-00			0,8	1	28,3	8	28,5	3	6,5	2	5,0	1	69,1	207-00
fillemort spansk (0,4 al), sort (10,5 al)	2-48			0,4	1	7,8	2			4,5	2			12,7	34-46
spansk	2-40					2,8	1							2,8	7-16
sort (12,6 al), fillemort (0,1), brun (2,5), grå spansk (6), fillemort spansk (1,5)	2-32			0,9	1	5,6	6	7,5	1	12,0	3	0,3	1	26,3	65-40
sort (8,5 al), fillemort (9)	2-16					7,5	3			3,5	1	6,5	2	17,5	39-32
fillemort	2-08									3,5	1			3,5	7-28
brun	2-04									7,8	1			7,8	16-00
sort (5,8 al), fillemort (9), brun (12,8)	2-00	3,0	1			15,4	5					5,3	3	23,7	49-48
brun	1-56					2,5	2							2,5	4-44
lysebrun (1,8), mørkegrå damask (3), brun (0,5)	1-48			1,8	1	0,5	1					3,0	1	5,3	9-12

a = antal alen (S.al = sjæll. alen), dusin, stk., lod, tdr., kander, fade osv., b = antal kunder; alle tekstilpriser er i alen; beløb i sldr.-sk.

Vare	Pris, sldr. pr. enhed	Ribe				Oplandet				I alt			
		Adel		Gejstlige		Borgere		Adel		Gejstlige		Bønder	
		a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
1-44						3,0	1					3,0	5-04
brun													
grå (1,5), rød (4,5), brun (4,5), mørk													
spansk (2,8)				3,0	1	2,8	1			1,5	1	6,0	3 13,3 21-34
grå (29), brun (18), rød (11,6)		1,5	1	1,6	1	14,6	7	9,5	2	19,6	7	24,5	9 71,3 107-04
brun damask						2,3	2						
rød										1,0	1	1-00	2,3 3-16
rød						0,5	1			2,0	1		1,0 1-00 2-12
gemen				2,0	1								2,5 2-12
rød (2,8), grøn (1,3), blå (2,3)								5,8	2			0,5	1 2,0 1-40
rød										1,5	1		6,3 5-04
uangivet (herunder beredning o.a.)				2			13		1		8		1,5 0-60
Fløjl												12	311-52
sort løkke	7-00							0,5	1				0,5 3-32
fin trehår	6-24									0,5	1		0,5 3-12
sort trehår	6-00					3,5	6			0,4	1		3,9 23-16
trehår	5-32			0,5	1								0,5 2-48
sort	5-21							0,4	1				0,4 2-00
sort (slet)	5-00					1,0	2			1,0	2		2,0 10-00
hår	4-42			0,4	1								0,4 1-48
sort flos	4-12											0,6	1 0,6 3-00
Flos													
sort lang (2 al), kort (0,5)	6-00							2,5	2				2,5 15-00
sort kort S.al	5-32	1,5	1	1,0	1								2,5 13-48
sort kort (4 al), lang (0,4)	5-00						4,0	2	0,4	1			4,4 22-00
lang	4-48			0,3	1								0,3 1-32
sort, ringe foer	2-08							5,0	1				5,0 10-40
Tersenelle													
sort dobbelt	3-32							0,5					0,5 1-48
sort dobbelt, silke (0,4)	3-16					0,4	1	0,6	1	8,3	2		9,3 14-16
(sort) dobbelt (bred)	3-00			1,0	1	0,6	1			0,5	1		2,1 6-24

a = antal alen (S.al = sjæll. alen), dusin, stk., lod, tdr., kander, fade osv., b = antal kunder; alle tekstilpriser er i alen; beløb i sidr.-sk.

Vare	Pris, sidr. pr. enhed	Adel				Ribe				Oplandet				Bønder				I alt			
		a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
sort	uang.																	x			2-00
<i>Kaffa</i>																					
sort	3-32													0,5	1			6,6			23-12
sort (4,5), sort blommet (1,9), små-																					
blommet (1)	3-16																	7,4			23-62
sort (rudere) (2,3), brun (1,3)	3-00	0,5	1	1,0	1	2,9	2					3,0	1					3,5			10-32
blommet	2-56					1,0	2							0,4	1			0,4			1-08
brun	2-32			0,5	1													0,5			1-16
buren (11,5), grøn buren (2,5)	0-40					4,3	2	1,3	1	7,3	3			1,3	1			14,2			7-07
brun (6,3), grøn buren (1,1)	0-36			6,3	2					1,1	1							7,4			4-10
1 stk.	0-32																	x			0-32
	uang.															2					3-48
<i>Taft</i>																					
sort Neapels S.al	3-00	4,5	1															4,5			13-32
sort Neapels	2-48					1,5	1			1,5	1							3,0			8-16
uang.	2-32						5,8	1						1,4	1			7,2			17-52
grøn	2-16									0,8	1							0,8			1-44
<i>Atask</i>																					
sort	3-00					0,3	1			0,4	1							0,7			1-56
uang. (? bånd)	0-10					7,0	1											7,0			1-06
<i>Floret</i>																					
grøn	2-00			5,5	2	1,0	1											6,5			13-00
grøn	1-56			1,5	1													1,5			2-52
grøn	1-48					1,5	1											1,5			2-40
grøn	1-32					1,3	1											1,3			1-56
grøn med beredning							1											x			2-42
<i>Borat (baratte)</i>																					
dobbelt	2-00							8,5	1									8,5			17-00
dobbelt	1-48									2,0	1							2,0			3-32
(sort) gekepert (10,5), sort (6,3), fin (25,5)	1-16			35,1	4	2,0	1	5,0	1	1,8	1			3,8	2			47,7			58-18

a = antal alen (S.al = sjæll. alen), dusin, stk., lod, tdr., kander, fæde osv., b = antal kunder; alle tekstilpriser er i alen, beløb i sldr.-sk.

Vare	Pris, sldr. pr. enhed	Adel				Ribe				Oplandet				I alt			
		a		b		a		b		a		b		a		b	
fin	1-12									2,5	1			2,5		2-62	
sort	1-08															7,1	8-01
vederskin	0-48									1,0	1					8,8	6-36
vederskin	0-44															2,5	1-46
<i>Fifskafi (femsel)</i>																	
sort	2-00															0,5	1-00
fin S.al	1-00															12,5	12-32
hel fin	0-60															7,0	6-36
fin sort	0-56															15,0	13-08
fin sort	0-52									7,0	1					16,3	13-13
sort (34,5), brun (0,5)	0-48									21,3	5					51,4	36-54
sort (30,3), brun (8), fin (13)	0-44	3,0	1			3,5	1			4,0	1					51,3	35-23
uang.	0-42					8,0	1									1,5	1-00
sort (15,3)	0-40									0,5	1					17,6	6-36
sort (38,8)	0-36									26,0	1					38,8	21-53
sort (43,4)	0-32									3,0	1					44,4	23-12
med beredning	uang.															2	95-34
<i>Heereisaen</i>	1-48									11,0	1					11,0	19-16
	1-32									30,0	2					30,0	45-00
<i>Kammerdug</i> fin	1-32	0,8	1													0,8	1-08
	1-24															0,5	0-44
	1-20															2,4	3-08
	1-16					2,4	1									8,0	10-10
	1-12					0,5	1									1,8	2-05
	1-08									0,4	1					0,4	0-28
uang.																x	0-32
										0,4	1					0,4	0-28
<i>Grofgrøn</i> tyrks	1-56															0,5	0-48
fin	1-32	0,5	1														
dobbelt fillemort (8,1), fin sort tyrks (1), dobbelt bred (1,5), fillemort (13)	1-16	1,0	1							14,5	2					24,6	30-50

a = antal alen (S.al = sjæll. alen), dusin, stk., lod, tdr., kander, fæde osv., b = antal kunder; alle tekstilpriser er i alen; beløb i sldr.-sk.

Vare	Pris, sldr. pr. enhed	Ribe				Oplandet				I alt			
		Adel		Gejstlige		Borgere		Adel		Gejstlige		Bønder	
		a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
fin tyrks	1-13					23,0	1			14,0	1		
fin	1-12											23,0	27-52
fillemort Leidensk (8,5), sort tyrks (1,5)	1-08			1,5	1	8,5	1					14,0	16-40
tyrks	1-00					1,0	1			0,5	1	10,0	11-16
<i>Kirse (kersey)</i>												1,5	1-32
sort (6,5), grå (6,3), rød (5,0)	1-32					1,0	1	16,8	3			17,8	26-40
rød (11,8), grøn (2,5)	1-16					3,8	2					14,3	17-52
rød (2,5), blå (5,3), grå (3,5), brun (0,6)	1-00	10,5	1			0,6	1	1,0	1	6,8	2	3,5	1
blå (4,5), brun (3,3)	0-59					6,5	2					1,3	1
brun (6,4), grøn (0,5)	0-56			2,9	1	4,5	2					7,4	6-01
hvid (13,5)	0-48					6,5	1					7,0	2
brun og rød m. m.	uang.						2					1	1
<i>Kamelot</i>												x	14-43
karmesin brun	1-24							14,0	1			14,0	19-16
fin sort	1-16									14,0	1	14,0	17-32
sort	1-00			24,5	1					5,0	1	29,5	29-32
brun Rissels	0-56					1,0	1					1,0	0-56
<i>Damask</i>													
blå i rød Brügge	1-00							1,3	1			1,3	1-16
<i>Sars</i>													
sort (10), grøn kronsars (1,8)	1-00							11,8	2			11,8	11-48
sort	0-56					1,8	1					1,8	1-34
<i>Olnerdug</i>													
dobbelt (2,8)	0-56											4,8	4-10
dobbelt kron (5)	0-52	4,8	2			4,0	1					5,5	4-30
<i>Perpetuan</i> brun	0-48	1,4	1			9,4	1	27,0	2			37,8	28-31
sort (25,5), brun (11), blå (2,8), grøn (11,5)	0-52					2,0	1					2,0	1-40
grøn	0-48			3,0	3	17,6	6	28,0	3	2,5	1	51,1	38-22
grøn (19), brun (2)	0-44									19,0	1	19,0	13-42
uang.										19,0	1	21,0	14-28
												x	1-11

a = antal alen (S.al = sjæll. alen), dusin, stk., lod, tdr., kander, fade osv., b = antal kunder; alle tekstilpriser er i alen; beløb i sldr.-sk.

Vare	Pris, sldr. pr. enhed	Ribe				Oplandet				I alt	
		adel a	adel b	gejstlige a	gejstlige b	adel a	adel b	gejstlige a	gejstlige b	adel a	adel b
<i>Rye</i>											
blå hollandsk	0-52	3,3	1							3,3	2-41
blå hollandsk (2,3), grøn. holl. (34,5), blå holl. (41,8), rød holl. (48,4), blå (7,8), rød eng. (1,3), grøn (14,5), rød (5,8), holl. (11,8)	0-48	2,3	1	5,4	2	95,0	21	21,8	6	28,1	8 168,1
blå holl. (11,3), rød holl. (4), blå (6), grøn (15,2), rød (4)	0-44					24,8	4	12,0	1	4,0	1 40,8
blå (53,3), rød (54,3)	0-42					106,8	1			0,8	1 107,6
blå hamborgsk (2,3), rød hamb. (5,3), blå (10,3), grøn (12,8), rød (28,8)	0-40			1,5	1	18,5	8	7,3	2	16,8	6 58,6
rød	0-38					5,3	1				5,3
uang.						4				3	x 17-40
<i>Baj</i>											
grøn engelsk	0-52							5,5	1	5,5	4-30
sort engelsk (20,1), grå eng. (1), brun eng. (9,3), grøn eng. (29,3)	0-48	0,5	1	5,5	2	42,8	15	49,0	5	20,8	2 1,8 3 120,4
rød eng. (4,5), blå eng. (9), brandgul eng. (2), fillemort eng. (47,6), rød eng. (7,3)	0-44					8,5	2	1,3	1		9,8
brun eng. (0,8)	0-42					0,8	1				0,8
engelsk	0-40			1,1	1						1,1 0-45
(bred) (sort) hamb.	0-20					11,8	5	5,0	1		16,8
(bred) (sort) hamb.	0-18					15,9	5	7,0	3	24,3	4 47,2
sort hamborger	0-16			14,3	4	14,1	6	5,0	2	14,0	2 47,4
<i>Podesaj</i> (> <i>poffissi</i>)											
blå og rød	0-48					1,1	1				1,1
blå i rød	0-40					1,8	1	1,1	1	2,9	1-51
<i>Rask</i>											
sort holl. (25), blå holl. (5,8), grøn holl. (9,6)	0-48	1,5	1			13,8	4	9,5	2	14,5	4 39,3
sort (6,5), blå (2,3)	0-44	1,5	1			4,8	3	2,5	1		8,8
sort holl. (4,3), blå (1,8), sort (38,2)	0-40			3,5	3	19,5	7	18,0	3	3,3	2 44,3

a = antal alen (S al = sjæll. alen), dusin, stk., lod, tdr., kander, fade osv., b = antal kunder; alle tekstilpriser er i alen; beløb i sldr.-sk.

Vare	Pris, sldr. pr. enhed	Ribe				Oplandet				I alt			
		Adel a	Gejstlige a	Borgere a	Adel b	Gejstlige a	Borgere a	Adel b	Gejstlige a	Bønder a	Bønder b	a	beløb
sort	0-36 uang.							2,0	1			2,0	1-08
<i>Lærred</i>										1		x	0-60
fin små-													
sort (2,3), (fin) smålærred (14,0)	0-48							2,0	1			2,0	1-32
	0-40									1,8	1	16,3	10-10
fin små-	0-36	2,0	1	1,5	1			11,0	2			7,0	3-60
fin små- (1,6), sort (2,3)	0-32									7,0	2		
små-	0-26									3,9	2	3,9	1-14
små (0,5), bleget (1,5)	0-24									1,5	1	1,5	0-34
hvid	0-22			0,5	1					1,5	1	2,0	0-48
små- (3,3), små hør-garns (2), bred blå (2)	0-20	3,3	1					2,0	1	2,0	1	7,9	2-46
hvid (0,5), bleget (7)	0-16	7,5	1									7,3	2-17
hvid (hør-garns) (8,5), grå (0,8)	0-12			0,8	1							7,5	1-56
sort (4,8), grå (2,5)	0-10							2,0	2			10,1	1-56
uang.	0-09							1,3	1			7,3	1-08
grå	0-08			7,0	2							1,8	0-16
<i>Hør-garn</i>												26,8	3-21
bleget	0-14	6,0	1										
grå (8,5), ubleget (0,5)	0-12			3,0	1			3,0	1			9,0	1-62
grå	0-11	2,5	1	1,0	2							9,0	1-44
sort (1), grå (4,3)	0-10	1,0	1	5,0	1			13,0	2			20,5	3-33
grå	0-09							4,3	2			5,3	0-52
<i>Blårgarn</i>								4,0	1			4,0	0-36
grå	0-08,5	7,5	1										
grå (12,3)	0-08	5,3	1					3,0	1			7,5	1-00
grå	0-07			11,3	2							23,6	2-60
<i>Saien</i>				1,5	1					3,0	1	4,5	0-32
(sort) blommet	0-48							5,8	2			6,6	4-54
blommet	0-40			3,5	1							3,5	2-12
<i>Slør</i> sort	0-40	3,0	1									3,0	1-56

a = antal alen (S.al = sjæll. alen), dusin, stk., lod, tdr., kander, fade osv., b = antal kunder; alle tekstilpriser er i alen; beløb i sldr.-sk.

Vare	Pris, sldr. pr. enhed	Ribe						Oplandet						Bønder		I alt		
		Adel		Gejstlige		Borgere		Adel		Gejstlige								
		a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b			
<i>Sardug</i>																		
sort (0,5), grå (8,5)	0-16	0,5	1	3,0	1	2,3	2	3,0	1	0,3	1					9,1	2-16	
sort (6,5), grå (5,5)	0-14			2,0	2	4,0	3			2,0	3			5,5	2	13,5	3-07	
sort	0-12					0,5	1									0,5	0-06	
<i>Dvællik (dvælg, »duvelik«)</i>	0-16					0,3	1							0,4	1	0,7	0-10	
	0-14									1,0	1					2,0	0-28	
	0-12	0,5	1	2,3	3	7,3	6	3,0	3	3,5	6					16,6	3-04	
<i>Overkik</i>	uang.															x	8-00	
<i>Uangiver</i> klæde, rask, perpetuan, fiskast																x	17-32	
<i>Sort klædekåbe</i>															1		8-00	
<i>Hue</i> sortbræmmet																	4-00	
livfarvet klæde																	0-32	
<i>Maniel</i> af felfråds (jærv)																	13-32	
af gråværk																	3-00	
<i>Buksehager, -hægter</i> 76 par à 2/3 sk., 20 par à 3/4 sk., 1 ring à 8 sk., 3 ring hægter à 4 sk.																	1-24	
<i>Bændel</i>																		
fin bred krave- uang.	0-04																0-08	
blå	0-02							2,0	1			10,0	1			2,0	0-20	
kravebændel, hvid	0-00,5							12,0	1							12,0	0-06	
	uang.								2							x	0-50	
<i>Bånd</i>															1			
sort atlask (7), fillemort atlask (0,8)	0-12							5,8	1	2,0	1					7,8	1-29	
brede brune (0,9), sorte silke (1,5), sølv- farvede (3)	0-08									2,4	2					5,4	0-42	
floret: sorte (6), brede røde (24), brune (6); sil- ke: sorte (5), røde (5), brede røde (5), fille- mort (12), brede (5)																		
floret: sorte (21), brune (3,8), grå (4); silke: sorte (4), brandgule (12)	0-06	26,0	1	6,0	2					23,0	3	17,0	4	3,0	1	69,0	7-02	
	0-05			6,0	2	15,0	4			15,8	2	4,0	1			40,8	2-50	

a = antal alen (S.al = sjæll. alen), dusin, stk., lod, tdr., kander, fade osv., b = antal kunder; alle tekstilpriser er i alen; beløb i sldr.-sk.

Vare	Pris, sldr. pr. enhed	Adel		Ribe		Borgere		Adel		Oplandet		Bønder		I alt	
		a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	beløb
floret: sorte (2), grå (4), blå (3)	0-04			3,0	1			4,0	1	2,0	1	2,5	1	11,5	0-36
rullebånd	0-03					4,0	1							4,0	0-12
floret: sorte (25), grå (7), røde (12), grønne (73), blå (23), brandgule (32), brune (10); silke:															
røde (10), smalle blå (6), brune (11.5), grønne (4), røde (20), sorte (2.5); rullebånd: grønne	0-02	18,0	1	21,5	2	23,0	3	88,0	5	99,0	4	2,5	1	252,0	7-55
(4), sorte (12)	0-01,5					2,5	1							2,5	0-04
brede rullebånd															
floret: blå (5); bånd: sorte (5.3), brune (7), blå (50), grønne (38); saiens: sorte (7), grønne (8), blå (6); smalle sorte rullebånd (12)	0-01					83,3	11	12,0	1	11,0	2,0	40,0	4	146,3	2-18
uang.							4				2			x	1-20
<i>Galloner</i>															
sølv	0-16					7,0	1			1,0	1			8,0	2-16
brune i guld (14.5), brune i sølv (5.8)	0-10			6,0	1	11,8	1			2,5	1			20,3	3-03
spejl-, blå i rød	0-05	10,0	1											10,0	0-50
spejl-, sorte (76), grønne (7.5), uang. (8)	0-04			7,5	2	42,3	6			34,0	2	6,8	2	90,6	5-42
<i>Hysing</i>					1		3							x	1-08
<i>Handske</i> , 1 par											1				0-28
<i>Knapper</i> i dusin															
fine store guldmantel	1-00					2,0	1							2,0	2-00
brune	0-36					2,0	1							2,0	1-08
fine små silkemantel	0-32							13,0	1					13,0	6-32
hårknapper	0-08					3,0	1							3,0	0-24
brune (1 dus.), fillemort silke (12 dus.)	0-07							1,0	1	12,0	1			13,0	1-27
sorte (18 dus.), brune (1), blå og sorte (3); silke:															
sorte (39), sølvfarvede (3), brune (7.5), røde (1.5), fillemort (17.5), uang. (11.5), silke uang. (1), hår- (3.5)	0-06	18,5	1	15,0	6	23,0	8	41,0	3	9,5	5	6,5	2	113,5	9-51
stålknapper (slette) (3.5 dus.), fillemort (1.5), sorte silke- (1 dus.)	0-04			1,5	1	1,0	1			3,5	2			6,0	0-25

a = antal alen (S.al = sjæll. alen), dusin, stk., lod, tdr., kander, fade osv., b = antal kunder; alle tekstilpriser er i alen; beløb i sldr.-sk.

Vare	Pris, sldr. pr. enhed	Adel		Ribe		Borgere		Adel		Oplandet		Bønder		I alt	
		a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
<i>Lad</i> grå	0-10					0,8	1							0,8	0-08
brede brandgule og hvide	0-08													9,0	1-08
silke: brede røde (3), fillemørt (5)	0-07	5,0	1					4,0	1					8,0	0-56
silke: sorte (17), fillemørt (29), brun (1,5), blommet (8), sort (17)	0-06							3,0	1	5,0	5				
silke: sort (7,8), sort blommet (1,3), fiolenbrun (3), rød (2)	0-05	3,0	1	5,0	1	45,0	6	17,0	1	2,5	1			72,5	6-51
sort (4)	0-04													14,1	1-06
små blå	0-03													7,3	0-29
<i>Lidser</i>								4,0	1					4,0	0-12
guldliðser (1,5 lod) à 6 mk. i alen à	0-19,2							7,5	1					7,5	2-16
guldliðser (4,3 lod) à 6 mk. al. à	0-16,3							25,0	1					25,0	6-24
guldliðser (2 lod) à 6 mk. al. à	0-13,7							14,0	1					14,0	3-00
sorte (34), fillemørt (27)	0-04	7,5	1	3,3	1	34,0	4	25,0	1			1		69,8	4-23
uang.														x	0-20
<i>List</i>															
sort	0-03					2,0	1	3,0	1			14,0	2	19,0	0-57
<i>Pometekens</i>															
sorte	0-05					33,0	1			7,0	1			40,0	3-08
sorte, lod à 2 mk.	0-04									65,0	1			65,0	4-00
sorte	0-04					109,5	6	75,0	1	28,0	1	38,0	2	250,5	15-50
brune	0-03					18,0	1							18,0	0-54
<i>Remme</i> stk.															
silke: sorte (7 stk.), brune (6 stk.)	0-06			4	1	6	2	2	1	1	1			13	1-14
<i>Silke</i> lod															
rød og gul	0-51									0,6	1			0,6	0-32
sort	0-48					0,5	1							0,5	0-24
karnesinrød	0-40							1,0	1					1,0	0-40
rød, brun, brandgul, blå, grøn, fillemørt, sølv	0-32	0,9	1	2,9	2	18,8	15	13,3	7	6,1	9	0,4	1	42,4	21-08
sort, grå, blå, brun, gul, fillemørt	0-28			1,0	1	9,8	4			0,3	1			11,1	4-52

a = antal alen (S.al = sjæll. alen), dusin, stk., lod, tdr., kander, fade osv., b = antal kunder; alle tekstilpriser er i alen; beløb i sldr.-sk.

Vare	Pris, sldr. pr. enhed	Adel		Ribe		Borgere		Adel		Oplandet		Bønder		I alt	
		a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
sort (dog 4 lod rød og blå og en del uang.)	0-24	3,4	1	6,0	5	16,3	16	23,5	8	17,0	10	3,8	4	70,0	26-13
<i>sysilke</i> lod															
blå, fillemort, brun	0-32	0,3	1			1,5	2	4,0	1					5,8	2-56
fillemort	0-28					8,0	1							8,0	3-32
sort	0-24			6,3	1	5,5	2	13,0	3	8,0	2			32,8	10-02
<i>stiksilke</i> lod															
blå, rød, brun, fillemort, gul	0-32			0,1	1	1,2	5	0,8	2	0,3	1	0,8	2	3,2	1-36
brun, gul, blå	0-28					8,5	2					7,0	1	15,5	6-50
sort	0-24	0,5	1			2,8	1			2,0	1			5,3	1-62
<i>sy- og stiksilke</i> lod															
fillemort, brun	0-32					9,5	4	2,5	2	1,1	1			13,1	7-28
sort	0-24	1,1	1	6,0	2	11,0	2	3,5	1	5,5	2			27,1	10-19
sort	0-20					6,0	1							6,0	1-56
uangivet (bl. a. 20 dukker), brandgul, sort, brun					1		12				3		5	x	2-40
<i>Skrue</i> snore															
sorte (75,5 al), fine holl. (22), sorte holl. (7)	0-06	1,0	1			71,5	5	11,0	1	12,4	3	15,0	3	110,9	10-27
sorte	0-05			45,5	3	100,3	11			16,0	1	11,0	2	172,8	13-35
sorte	0-04,5											3,0	1	3,0	0-14
uangivet							1						2		2-05
<i>Snore</i> noper (?nonpareil), alen															
sorte brede (3,1 lod à 2 mk)	0-33,3					3,0	1							3,0	1-36
sorte (2,3 lod à 2 mk)	0-08,5					8,5	1							8,5	1-08
sorte (1,8 lod à 1 mk 4 sk)	0-07,9											8,0	1	8,0	0-63
brune (1,8) lod à 2 mk)	0-05,6					10,0	1							10,0	0-56
sorte (13,5 lod à 2 mk)	0-05,4							80,0	1			35,0	1	80,0	6-48
på atask	0-12					2,0	1							37,0	6-60
med guld	0-10					2,0	1							2,0	0-20
i guld (4), sorte brede (5)	0-08			3,5	1	5,0	1							12,5	1-36
sorte	0-07							2,3	1	7,0	1			9,3	1-01
(brede) snore	0-06			3,0	1	49,0	10	30,0	1	4,0	1	2,0	1	88,0	8-16

a = antal alen (S.al = sjæll. alen), dusin, stk., lod, tdr., kander, fade osv., b = antal kunder; alle tekstilpriser er i alen; beløb i sldr.-sk.

Vare	Pris, sldr. pr. enhed	Adel		Ribe		Borgere		Adel	Oplandet	Bønder	I alt
		a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
brune	0-05,5					6,0	1				
(sorte)	0-05	5,5	1			26,0	1			3,0	1
sorte	0-04,5								5,0	1	
sorte (dog 16 al kulørt)	0-04			31,3	4	50,8	3	16,0	1	28,0	1
sorte	0-03,5					22,0	1		16,3	2	
sorte	0-03								2	152,4	2
sorte	0-02			3,0	1				12,0	1	
sorte	uang.										
<i>Strømper</i> silke- par	6-48					1	1				
sorte strik-	2-16			1	1				2	2	
firtråd (1 par), sorte strik- (1 par)	2-00					1	1		1	1	
sorte	1-56								2	1	
blå kvinde-	1-32			1	1				2	1	
<i>Tråd</i>											
hvid holl. (1 mk), små (0,6 lod)											
Uang., silke, knapper, bånd								1	1		
Uang., lærred, boldavid, snore, silke, bered-						3				1	
ning mm.											
<i>Gryder</i> 4 stål-, vejede 4 ribersp. 10 mk,					1	3				1	
pr. mk 4 sk											
<i>Knappenåle</i> 1 brev											
<i>Knive</i> 1 par sorte skallede											
<i>Hængelås</i>					1						
<i>Saks</i> 1 liden fin									1		
<i>Kramgods</i>											
<i>Sukat</i> 1 liden td. Madry og 4 lod cremor tatari						1					
<i>Sukker</i> 0,5 pd.											
<i>Bergefisk</i> ribersp.											
<i>Gråsej</i> td.	1-00					10,0	6		5,0	3	
<i>Osterling</i> td.	5-00							2			15,0
	1-32							4			
											10-00
											6-00

a = antal alen (S al = sjæll. alen), dusin, stk., lod, tdr., kander, fade osv., b = antal kunder; alle tekstilpriser er i alen; beløb i sldr.-sk.

Vare	Pris, sldr. pr. enhed	Adel		Ribe			Adel			Oplandet			Bønder			I alt		
		a	b	a	b	a	a	b	a	a	b	a	a	b	a	a	b	beløb
<i>Sild</i> flamsk td.	9-00						1	1										9-00
<i>Torsk</i> nordlandsk td.	7-00					4	2											28-00
<i>Byg</i> skp.	0-24					5	1											1-56
	0-20			1	1	5	1									6		1-56
1 td. gl.	uang.																	ca. 3-00
<i>Havre</i> td.	1-40					1	1											1-40
skp.	0-12																	0-24
<i>Hvedemel</i> skp.	1-16																	1-16
<i>Rug</i> pr. td.	5-40					0,5	1			0,4	1		1,2	2	2,1			11-52
	5-00					6,7	6						1,8	1	8,5			42-32
	4-32					20,0	1								20,0			90-00
	4-24					0,5	1								0,5			2-12
uang. : 8 skp. gl. for 10 ny, samt del:	1-00														1			ca. 5-00
preussisk	5-00					7,0	3						6,0	7	13,0			65-00
preussisk	4-32			3,0	1	2,5	1								5,5			24-48
preussisk	4-24			0,1	1	12,5	2								12,6			55-08
preussisk	4-16					1,0	1								1,0			4-16
<i>Malt</i> td.	3-48			1,1	1	19,6	3								20,7			77-40
<i>Humle</i> stor karsæk	33-00									1	1							33-00
stor karsæk	30-00					2	2											60-00
1 melsæk	9-00									1	1							9-00
skp. løsmålt	0-32					2,0	2						2,3	2	4,3			2-08
skp. løsmålt	0-28																	3-32
skp. løsmålt	0-24					27,0	2			8,0	1							12-24
uang.							1			5,0	1		1,0	1	33,0			11-00
<i>Salt</i> (1 td. = 8 skp.)																		
bajsalt, stort (0,9 td.)	5-00			0,3	1					1,5	2	0,3	1			1,8		8-48
bajsalt	4-32															0,3		1-08
bajsalt	3-16												1,0	1	1,0			3-16
Lüneburg salt	5-00									2,4	2	1,0	1			3,4		16-56

a = antal alen (S.al = sjæll. alen), dusin, stk., lod, tdr., kander, fade osv., b = antal kunder; alle tekstilpriser er i alen; beløb i sldr.-sk.

Vare	Pris, sldr. pr. enhed	Adel		Ribe		Borgere		Adel		Oplandet		Bønder		I alt	
		a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
Lüneburg salt	4-32					1,0	1					1,0	1	2,0	9-00
Lüneburg salt	4-00					1,1	2	2,0	3	1,0	1			5,2	21-00
små salt	4-00							0,5	2					0,5	2-00
spansk salt (stort)	5-00							0,9	2					0,9	4-24
spansk salt	3-00					6,0	2							6,0	18-00
strandsalt (3 tdr. dobbelte = 2)	0-56					2,0	1	3,0	1	2,0	1	1,0	1	8,0	7-00
strandsalt	0-52							1,0	1	1,0	1			2,0	1-40
strandsalt	0-48							1,0	1	2,0	1	2,0	2	5,0	3-48
Mjød kande	0-20			0,8	1	19,5	8	2,5	1					22,8	7-02
Momme fad	10-32			1											10-32
Vin															
rhinskin kande	1-16									0,5	1			0,5	0-40
rhinskin -	0-57							1,8	1					1,8	1-20
fransk vin amme	21-00							1,0	2					1,0	21-00
fransk vin kande	0-32							1,0	1					1,0	0-32
uang. -	0-32			16,1	3	23,3	14	44,8	4	11,8	5			96,0	47-45
uang. -	0-24							18,5	3	10,0	1			28,5	17-10
Vineddike -	0-32							0,8	1					0,8	0-24
Beg td.	6-32					2,0	2							2,0	13-00
Hamp sten															
Rigs- (= Riga)	2-49											0,5	1	0,5	1-16
	2-32									0,9	1			0,9	2-16
	2-16					5,0	2	1,0	1					6,0	13-32
	2-14							2,4	2					2,4	5-24
	2-08					16,5	2							16,5	35-04
Rigs-	1-42							2,7	2	0,2	1	0,8	1	3,7	6-16
Hør ribepd.	2-32					3,2	2							3,2	7-62
	2-00					3,5	1							3,5	7-00
Vognjære												3			0-18
Bly mk	0-03							8,0	1					8,0	0-24

a = antal alen (S.al = sjæll. alen), dusin, stk., lod, tdr., kander, fade osv., b = antal kunder; alle tekstilpriser er i alen; beløb i sldr.-sk.

Vare	Pris, sldr. pr. enhed	Ribe				Oplandet				I alt	
		adel	gejstlige	borgere	adel	gejstlige	bønder				
		a	b	a	b	a	b	a	b	a	beløb
<i>Søm</i>	0-02,5	13,0	1							13,0	0-33
	0-02,4	100,0	1							188,3	7-52
	0-01,7		1.280,0	1					960,0	12240,0	59-44
store svenske pr. 100											
(store) (svenske)											
små		200	1			50	1	50	1	100	0-36
kram søm	0-05										
kram søm	0-04										
<i>Stangjern</i> mk	0-03					400	1			500	0-20
(1 riberpd. 4 mk)						346	3	266,5	5	7 1749,0	82-04
<i>Jernplade</i>	0-02,7	60	1							120,0	5-00
<i>Barkuner</i>	0-05					1				0-32	0-20
<i>Ballinger</i> store stk.				4	1					21-00	
<i>Deler tørre</i> (12 stk.)				20	3			12	1	5-48	
	0-16									2-48	
	0-14,7									5-00	
	0-13			24	1					2-40	
	0-12			14	1					ca. 5-00	
uang.						1				2-16	
<i>2 tyler</i>	0-24			6	2					2-52	
<i>Egebar-kuner</i> dobbelte stk.	0-20			8	1					16-48	
dobbelte (10 stk. er 6 al lange)	0-16			42	2					0-32	
<i>Egeffjæle</i> stk.	0-16			2	1					21-00	
<i>Egetræ</i> stk.	3-00			7	2					2-16	
	2-16			1	1					12-00	
7 al lang (1 stk.), 10 al (4), 12 al (1)	2-00			3	1					2-00	
12 al lange	1-00			2	1					0-40	
<i>Fyrredeler</i> stk.	0-20									0-36	
	0-18			2	1					6-00	
	0-16			9	2						

a = antal alen (S.al = sjæll. alen), dusin, stk., lod, tdr., kander, fæde osv., b = antal kunder; alle tekstilpriser er i alen; beløb i sldr.-sk.

Vare	Pris, sldr. pr. enhed	Adel		Ribe		Borgere		Adel		Oplandet		Bønder		I alt	
		a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
	0-14,7														
Lægter fyr stk.	0-14					1	1							5-32	
Løsholter stk.	0-04					57	4							0-14	
Tømmer	0-12					4	1							3-36	
Kalk td.							1							0-48	
hollandsk (7 td.)	0-35							28	1					45-00	
Kjeldsten 40 stk.	0-40					2,5	3	9,5	1					19-48	
Klinker holl. pr. 100	0-48						1							7-32	
Mursten pr. 100	1-00					200	1							ca. 0-35	
gule pr. 100	0-48					70	2	450	2					1-32	
Tagsten store Emder pr. 100	2-16					100	1	400	1					5-13	
store Emder pr. 100	2-04			30	1									3-00	
store Emder pr. 100	2-00					1.170	3	200	1					2-16	
Enkhuizen-sten pr. 100	1-48							290	2					0-40	
Allun 2 skålpd.							1							27-24	
Bukkeskind beredte, stk.	1-32	2	1											5-04	
Bøssekrudt fin skålpd.	0-48	2	1											0-14	
Glas skov (= 30 stk.)								9	5	1	1	1	1	3-00	
Hessens (2 skov)														9-48	
Holsteins (1 skov)	0-32			3	1										
Hornlim	0-30					5	2							1-32	
Huder barkede stk.	0-28					22	1							2-22	
Hø læs														9-40	
Hvalfinne								2	1					0-04	
Jernkakkellovne pr. skålpd.	0-04					1	1							3-24	
	0-03,5													3-00	
	0-03													0-08	
						3	3							78-36	
				1	1	2	2					1	1	53-14	
						2	2							38-34	
Jernkakkellovnsplade														3-00	
Kort fine (2 stk.)								1						0-12	

a = antal alen (S.al = sjæll. alen), dusin, stk., lod, tdr., kander, fæde osv., b = antal kunder; alle tekstilpriser er i alen; beløb i sldr.-sk.

Vare	Pris, sldr. pr. enhed	Ribe				Oplandet				I alt			
		adel	gejstlige	borgere	adel	gejstlige	bønder	b		a		beløb	
<i>Kønrøg fad</i>	0-20				1	1				1		0-20	
	0-16	1	1	6	1	1				8		2-00	
<i>Lunte al</i>	0-01,2				48,3	2				48,3		0-58	
<i>Okse sorthjælmet</i>	0-48			1	1	1				1		8-32	
<i>Okse hoveder, ledige</i>	0-36				1	1				2		1-32	
<i>Papir pr. bog</i>	0-16									1		0-36	
<i>fint</i>	0-13		6	5						6		1-32	
-	0-12		1	4	1	5				2		0-26	
-	0-10		21	3	3	1				11		2-04	
-	0-09		7	1						25		3-58	
-	0-08			2	1	1				7		1-00	
<i>uang.</i>	0-04			1						3		0-24	
<i>Pasglas stk. store</i>	0-02			7	3	10				x		0-06	
<i>små</i>				46	2	72				90		6-44	
<i>store og små</i>						2				50		8-20	
<i>Rød lak</i>										1	x	0-33	
<i>Skind et rødt ryslæder-</i>						1						0-04	
<i>»røller« (ryslæder), stk.</i>	0-18					1				1		1-00	
<i>Stenflasker stor</i>				1	1	2				2		0-36	
<i>Sæbe holl. (1 fjdg.) fjdg.</i>	5-32					1,0				1		0-12	
<i>i mk à</i>	0-06			2,0	2					1,5		8-16	
<i>grøn (6 mk)</i>	0-05			2,0	2	6,0				2,0		0-12	
<i>uang.</i>										8,0		0-40	
<i>Tønder 2 ledige</i>	0-24					2				1		0-02	
<i>Uldkarter 1 par</i>	0-16									1		0-32	
<i>Voks mk</i>	0-04			20,0	2					1		0-48	
<i>Vinrømere stk.</i>	0-03					4				21,5		5-24	
<i>Øksnereb stk.</i>	2-32			192	1					4		0-16	
<i>Guld fin unse</i>						2				192		9-00	
						2				2		5-00	

a = antal alen (S.al = sjæll. alen), dusin, stk., lod, tdr., kander, fade osv., b = antal kunder; alle tekstilpriser er i alen; beløb i sldr.-sk.

Vare	Pris, sldr. pr. enhed	Adel		Ribe		Borgere		Adel		Oplandet		Bønder		I alt	
		a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
fin	2-16							2	1					2	4-32
Sølv fin	x							x	1					x	2-32
Diverse															
vin, sukker, svedsker						4				1		1			0-61
allehånde, småhånde og lign.						3				1		4			32-43
uangivet															5-40
bekostet på Porsborg										1					0-51
bod i Hundegade															165-00
afgrøde af holmskitte og af 20 overagre				1						1					44-00

Kilde: Sr og Sh.

Tabelbilag 57. *Hans Friis' salg på konto 1640, fordelt på hovedgrupper og stænder: a = antal alen (klæde og tekstiler), b = beløb i sldr.*

Vare	adelige		Ribe gejstlige		borgere		adelige		Oplandet gejstlige		bønder		I alt	
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
Klæde	7	25	19	75	139	578	104	337	72	221	59	214	400	1.450
Fløjl			1	4	5	26	1	6	2	11	1	3	10	50
Flos	2	8	1	7			12	46	0	2			15	63
Tersenelle			1	3	1		1	4	9	13			12	25
Kaffa	1	2	8	9	8	14	10	30	11	16	2	5	40	76
Taft	4	13			2	4	6	14	2	6	1	4	15	41
Atlask					7	2			0	1			7	3
Floret			7	14	4	9							11	23
Borat			35	43	19	18	14	23	7	10	4	5	79	99
Fisckaft	3	1	12	8	101	135	73	51	38	28	28	26	255	249
Heerensaien							41	64					41	64
Kammerdug	1	1	3	4	6	8			4	5			14	18
Grofgrøn	1	2	2	2	47	56	1	1	23	28			74	89
Kirsej	10	13	3	3	23	35	18	26	7	7	12	11	73	95
Kamølot			24	24	1	1	14	19	19	23			58	67
Damask							1	1					1	1
Sars					2	2	12	12					14	14
Olmerdug	8	7			13	10	27	20					48	37
Perpetuan			3	2	19	16	28	21	41	29	2	2	93	70
Rye	5	4	7	5	250	179	23	16	48	33	50	43	383	280
Baj	1	0	21	8	93	50	61	40	70	32	2	1	248	131
Podesai					3	2			1	1			4	3
Rask	3	2	4	2	38	26	29	20	20	15	x	1	94	66
Lærred	13	4	8	1	24	5	15	9	31	9	11	4	102	32
Saien			3	2			6	5	1	0			10	7
Slør							10	4					13	6
Firtråd									2	1			2	1
Ganzogen					1	0							1	0

Vare	adelige			Ribe			borgere			adelige			Oplandet			bønder			I alt		
	a			a			a			a			a			a			a		
	b	0	2	b	0	2	b	0	2	b	0	2	b	0	2	b	0	2	b	0	2
Bommes	1	0	2	0	53	19	12	4	12	5	20	7	100	35							
Bolster							66	21											66	21	
Dynevår							14	5											14	5	
Boldavid	8	3	4	1	31	11	4	3	4	1	3	1	54	20					54	20	
Makei			5	2	3	1	4	1	14	4	1	0	27	8					27	8	
Lybskrått					53	14															
Sardug	1	0	5	1	7	1	3	1	2	1	5	1	23	5					23	5	
Dvællik	1	0	2	0	8	1	4	1	5	1			20	3					20	3	
Hørgarn	9	2	6	1	16	3	11	2	5	1			47	9					47	9	
Blågarn	13	2			13	2	3	0	4	1	3	0	36	5					36	5	
Overkik					x	8							x	8					x	8	
Uangivet					x	8							x	9							
Klæde, tekstiler	95	91	186	221	990	1.249	628	807	455	505	206	338	2.560	3.210							
Beklædningsgenstande																					
Tråd, bånd m. m.		11	24	0	8	145		78	21	53	26			29					337		
Isenkram					2			8						10							
Krydderi, sukker														5					5		
Fisk						38		25	5	5				68							
Korn og mel			14		241	2	2	2	2	2			51	310							
Malt og humle			4		156		38		9	2			2	209							
Salt			6		29		38		14	10				97							
Mjød, vin, øl			19		18		59		11	107				107							
Hamp, hør, metaller			45		110		30		16	42				250							
Tømmer og træ			23		138				3					164							
Kalk, mur- og tagsten			1		28		44							73							
Alun, papir, sæbe m. m.	5		21		179		42		6		31			284							
Diverse			8		186				37		17			248							
I alt	114		386		2.528		1.171		687		517			5.403							

Anm.: Tråd, bånd m. m. omfatter foruden nævnte knapper, galloner, snore, lidser, handsker, strømper. Hamp, hør, metaller omfatter beg. hamp, hør, tjære, bly, jern. Alun, papir, sæbe m. m. omfatter også skind, bøssekrudt, glas, lim, jernkakkelvne, voks, guld og sølv.

Kilde: Tabelbilag 56.

Tabelbilag 58. *Hans Friis' varelager 1650.*

B al. = brabantiske alen	pris pr. enhed i sldr.-sk.	i alt
<i>Klæde</i>		
sort, 6,5 B al. à 6 gyl.	3-38	23-24
sort, 20,25 B al. à 5 gyl.	3-00	60-56
uang., 6 lyb. al. à 3 mk 4 sk. lyb.	1-40	9-48
uang., 11,75 lyb. al. à 3 mk lyb.	1-32	17-40
uang., 3,75 lyb. al. à 2,5 mk lyb.	1-16	4-44
fillemort, 9 al. à 36 sk. lyb.	1-08	10-08
sort, i stuffer, 3,5 al., for 2 rdl.	0-58	3-00
blå og rød, i stuffer, 2,75 al., for 1,5 rdl.	0-52	2-16
uang., 9 lyb. al. à 24 sk. lyb.	0-48	6-48
sort, 1 stuf, for 3 mk.		0-48
sort, 1 stuf, for 12 sk. lyb.		0-24
<i>Fløjl</i>		
3 hår, sort, 2 B al. + 0,5 kvarter à 11 mk. lyb.	5-32	10-20
løkke, 1,5 B al. à 8 mk. lyb.	4-00	6-00
1,5 hår, 1 stuf, for 1 rdl.		1-32
<i>Flos</i>		
foer, 2,25 al. sort, 8,5 al. fillemort à 36 sk. lyb.	1-08	12-06
ulden, 2 al. à 12 sk. lyb.	0-24	0-48
<i>Tersenelle</i> , sort, 7,5 B al. à 40 sk.	0-40	9-24
<i>Kaffa</i>		
ringe sort, 2,75 B al. + 3 B al. ÷ 0,5 kvarter à 3 mk. 2 sk. lyb.	1-36	8-50
brun, 15 al. à 10 sk. lyb.	0-20	4-44
armoisin, 1 stuf, for 12 sk. lyb.		0-24
<i>Taft</i> , 9,5 B al. kulørt à 1 rdl.	1-32	14-16
<i>Atlask</i>		
sort, 2 B al. à 5 mk. lyb.	2-32	5-00
Brügges, 1,5 B al. grøn i blå	0-42	1-00
Brügges, 5 kvarter grøn i gul, for 2 mk.	0-26	0-32
<i>Floret</i> , brun blommet, 1 al. for 2,5 mk. lyb.	1-16	1-16
<i>Borat</i> (barette), 24 B al. à 26 sk. lyb.	0-52	19-32
enkelt, 14 B al. i 2 stuffer, à 22 sk. lyb.	0-44	9-40
uang., 2,5 B al. for 1 rdl.	0-38	1-32
dobbelt bred, 2 B al. à 26 sk.	0-26	1-40
vederskin, grøn i gul, 25,75 B al. à 12 sk. lyb.	0-24	9-42
vederskin, adskillige kulører, i stuffer, 31 B al. à 12 sk. lyb.	0-24	11-40
<i>Kammerdug</i> , 10,75 al. + 18,75 al. middel, à 22 sk. lyb.	0-44	20-38
<i>Grofgrøn</i>		
uang., 12,25 B al. à 24 sk. lyb.	0-48	9-12
blå, 6 al., grøn i brandgul, 9,75 al., à 10 sk. lyb.	0-20	4-59
3 stuffer		4-32
<i>Kirsei</i> , blå og hvid, 2,5 B al. for 1 rdl.	0-38	1-32
<i>Kamelot</i> , fillemort og sort, 5,5 al. à 20 sk. lyb.	0-40	3-28
<i>Damask</i> , gul i brun, 6 al. à 18 sk. lyb.	0-36	3-24
<i>Olmerdug</i> , 3,25 B al. à 16 sk. lyb.	0-32	1-40
<i>Armoisin</i> (armesin), 11,5 B al. à 28 sk. lyb.	0-56	10-04
<i>Perpetuan</i> , grøn, 5 al. à 2 mk.	0-32	2-32
brun, 30,5 al., og grøn, 10,75 al., for 12 rdl.	0-28	18-00
<i>Rye</i>		
Hamborger enkelt, 9,25 al. rød i 2 stuffer, 7 al.		
blå og 26,5 al. rød, à 12 sk. lyb.	0-24	16-02
ry og baj, nogle små stuffer		0-56

<i>Baj</i> , engelsk, 19,5 B al. rød, 20,25 B al. rød og fillemort og 3,75 B al. sort, à 16 sk. lyb.	0-32	21-48
uang., 54 B al. rød, 54,25 B al. blå, 8,75 B al. rød, 11 B al. grøn og 4,5 B al. blå à 14 sk. lyb.	0-28	57-62
<i>Rask</i> , 22,75 al. sort, 8,5 al. ringere, 4,5 al. blå à 14 sk. lyb.	0-28	15-41
<i>Lærred</i>		
fin små, 15 al. à 17 sk. lyb.	0-34	7-62
hørgarns-, 21 al. småbleget, 20 al. småbleget, 12 al. småbleget, à 20 sk.	0-20	16-36
hørgarns-, hvid, 38 al. og 20,5 al., à 12 sk.	0-12	10-46
hørgarns, hvid, 80, 64, 80, 60 og 56 al. à 11 sk.	0-11	58-28
små bleget, 16 og 5,5 al. à 10 sk.	0-10	6-23
hørgarns-, hvid, 29,5 og 122 al. à 10 sk.	0-10	23-43
hørgarns-, hvid, 26, 16,5, 60, 63, 29, 56, 129, 27, 33, 27, 25, 31, 12 al. à 9 sk.	0-09	75-11
hørgarns-, hvid, 67, 22, 42, 41, 42, 42, 28, 60, 41, 27, 38, 87, 29, 61, 17,5 og 16,5 al. à 8 sk.	0-08	77-24
småbleget, 3 al. i en stuf	0-08	0-24
hørgarns, hvid, 54 al. à 7,5 sk.	0-07,5	6-21
hørgarns, hvid, 23, 34, 45, 39,5, 50, 29, 22,5, 33,5, 39, 35, 31, 23,5, 62, 22, 21 al. à 7 sk.	0-07	59-53
hørgarns-, hvid, 41 og 41 al. à 6,5 sk.	0-06,5	8-21
hørgarns-, hvid, 93 al. à 6 sk.	0-06	8-46
blårgarns-, 56 al. à 6 sk.	0-06	5-16
<i>Saien</i>		
sort og kulørt blommet, 54,25 al. à 14 sk. lyb.	0-28	23-47
gul i violet, 14,75 al. à 14 sk. lyb.	0-28	6-29
<i>Firtråd</i>		
fillemort, 17 al. à 14 sk. lyb.	0-28	7-28
sort dobbelt, 9,25 al., og enkelt, 22 al. à 12 sk. lyb.	0-24	11-46
<i>Legatur</i>		
grøn i sort, 3,25 al. à 1 mk. lyb.	0-32	1-40
grøn i brandgul, 21,5 al. à 10 sk. lyb.	0-20	6-46
ringe, grøn i brandgul, 11,5 al. à 10 sk. lyb.	0-20	3-38
<i>Bommes</i> i, kron, 21 al. for 8 mk. lyb.	0-12	4-00
kron, 1 stk., for 9 mk. lyb.		4-32
<i>Makei</i> , 2,5 stk. trykt, udi stuffer, for 5,5 rdl.		8-16
<i>Lybskgråt</i> , 12,25 al. à 12 sk.	0-12	2-19
<i>Frisade</i> , rød, 17,5 lyb. al. à 20 sk. lyb.	0-40	10-60
<i>Trip</i> , sort, 7 al. à 8 sk. lyb.	0-16	1-48
<i>Hårdug</i> , 15,25 al. à 6 sk. lyb.	0-12	2-55
<i>Flor</i>		
sort, 14 B al. à 5 sk. lyb.	0-10	2-12
sort, 41 B al. og 11 B al. à 4 sk. lyb.	0-08	6-32
1 stk. hvid		0-56
<i>Drejl</i> , grov blårgarns-, 26 al. à 8 sk.	0-08	3-16
<i>Hvergarn</i> (hverken), 13 al. rød i blå, à 4 sk. lyb.	0-08	1-40
<i>Barer</i> (?), fløjls, nogle sorte gamle		0-10
<i>Bånd</i>		
chameils, 7 stk. hårbånd à 10 sk. lyb.	0-20	2-12
hårbånd, chameils, 10 stk. forsk., à 10 sk. lyb.	0-20	3-08
silkebånd, blommet, 5,25 B al. for 12 sk. lyb.	0-04,6	0-24
fillemort atlask, 16,5 al. à 6 sk.	0-06	1-35
fillemort atlask, 18 og 7 al. à 5 sk.	0-05	3-32

hattebånd, adskillige gamle for 4 sk. lyb.		2-00
silkebånd, forskellige farver, i stuffer, for 6 mk.		1-32
floretbånd, silke, adskillige farver, 3,5 stk.		
smalle à 36 sk. lyb.		3-60
skobånd, floret, 12 dus. og 8 al. i stuffer		4-32
Galloner, små, 8 dus. med sølv og guld i à 12 sk. lyb.		3-00
Knapper, silke- og stål-, løse, forskellige		4-32
Lidser, 9 lod forskellige farvede à 1 mk.		2-16
Silke, forskellige kulører, 2 skålpd. ÷ 6 lod à 17 mk. lyb.		15-26
sy- og stik-, sort, 2 pd. ÷ 2 lod, for		13-32
Snore, sorte atlaskes, 19 B al. à 2 sk.		0-38
skru(v)-, 6 dus. à 16 styver		3-00
snore, 2 æsker med adskillige gamle		6-00
guld-, 6 stk. à 1 sldr.		6-00
Strømper, kvinde-, 1 par	0-48	0-48
mands-, 3 par à 6 mk.	1-32	4-32
mands-, 3 par à 5 mk.	1-16	3-48
mands-, 2 par à 4,5 mk.	1-08	2-16
Sytråd, hvid, 12 lod à 8 sk. lyb.	0-16	3-00
hvid, 14,5 lod à 7 sk. lyb.	0-14	3-11
hvid, 8 lod à 6 sk. lyb.	0-12	1-32
Høleer, 18 stk. à 1 dal.		18-00
Hårnåle		1-00
Knappenåle, 2,25 dus.		4-32
Synåle, pr. 100 3,5 sk. lyb.		0-56
Korn, 100 td. 4,5 skp. rug (à 5 sldr. 40 sk.)	5-40	565-56
byg, 7 td. (à 3 sldr. 62 sk.)	3-62	27-54
Salt, 1 td. Lüneburg	3-32	3-32
14 td. spansk à 7 mk.	1-48	24-32
2 små td.		1-00
Mjød, af adskillige åringer, i kældrene, 94,5 td. à 8 dal.		756-00
Vin, fransk, 2 oksehoveder à 18 rdl.		54-00
Søm		
800 store, pr. 100 2,5 mk.	0-40	5-00
1.950 store, pr. 100 2 mk.	0-32	9-48
svenske, 3.850, pr. 100 24 sk.	0-24	14-28
svenske, 1.040, pr. 100 18 sk.	0-18	2-58
svenske, 540, pr. 100 15 sk.	0-15	1-17
vindues- og låse-, 3.200 pr. 100 13 sk. lyb.	0-26	1-19
bly-, (pr. 100 18 sk.), 72 stk.	0-18	0-12
vindues-, 2.000 = 1,5 pd., pr. 1.000 9 sk. lyb.	0-18	0-36
vindues-, 1.000 større, pr. 1.000 18 sk. lyb.	0-36	0-36
spigere, 40 store à 1 sk.		0-40
Deler		
22 stk. 9 al. lange à 18 sk., (pr. tylt:)	3-24	6-12
fyr, 30 stk., 7 al. lange à 1 mk., (pr. tylt:)	3-00	7-32
fyr, 44 stk., 6 al. lange, pr. tylt 10 mk.	2-32	9-10
12 tylter à 2 dal.	2-00	24-00
26 tylter 5 stk. à 7 mk.	1-48	45-50
Fjæle, 10 stk. ege-, 5 al. lange, à 1,5 mk.		3-51
70 stk. ege-, à 10 sk.		10-60
Kløft, aske- og pære-		2-00
Lindebuer, 8 stk. à 12 sk.		1-40
Lejdstykker, 12 lange og stakkede à 1 rdl.		18-00
Lægter, 8 fyrre- à 3 sk.		0-24

<i>Løsholter</i> , 20 stk. à 7 sk.		2-12
<i>Opstænger</i> , 2 stk. 6 al. lange, à 1,5 mk.		0-48
<i>Planker</i> , 2 behugne à 12 sk.		0-24
<i>Stolper</i> , eg, 16 stk. norske à 2 mk.	0-32	8-00
eg, 19 stk. à 1,5 mk.	0-24	7-08
eg, 8 stk., 3 al. lange, à 12 sk.	0-12	1-32
eg, 2 små	0-08	0-16
<i>Træer</i> , 16 lange, à 2,5 mk.		10-00
<i>Tømmer</i> , adsk. stk. gammelt		3-00
10 stk. gammelt à 1,5 mk.		3-48
<i>Kalk</i> , 24,5 td. cement-, à 1 dal.	1-00	24-32
156,5 og 50 td. holl., à 26 sk.	0-26	83-57
38,5 td. norsk, à 16 sk.	0-16	9-40
<i>Gulsten</i> , 9 store hugne		3-00
<i>Kampesten</i> , 9 hugne	0-24	3-24
24 store à 10 sk.	0-10	3-48
<i>Kjeldsten</i> , 50 stk.		0-24
<i>Klinker</i> , 900, pr. 100 2 mk.	0-32	4-32
1.212 små, pr. 100 20 sk.	0-20	3-50
2.000 gamle, pr. 100 16 sk.	0-16	5-00
<i>Mursten</i> , 100 stk.		0-48
sten, 5 stk.		1-00
sten, små hvide malede, 200 stk.		3-00
gulsten, glasserede, 280 stk., pr. 100 5 mk.		3-32
stengavl, 1 stor huggen		15-00
<i>Tagsten</i> , 730 ny, pr. 100 1 rdl.		10-60
145 gamle		1-32
<i>Allun</i> , i en fjerding		2-16
<i>Amdam</i> , blå, 26 skålpd. à 5,5 sk. lyb.		4-30
5 lispd. 12 skålpd., tara for træet 26 skålpd., à 2 sk. lyb.		3-32
<i>Billeder</i> , 21 stk. af adskillige farver, à 6 sk.		3-60
<i>Blækhorn</i> , 6 stk., med pennarium ved, à 4 sk.		0-24
<i>Briller</i> , 9 gamle, indlagt udi ben, med 3 huse, à 4 sk.		0-36
<i>Bruntræ</i> , 1 fad, vejede med træet 7 lispd. 2 skålpd., tara for træet 18 skålpd., pr. 100 4 rdl.		4-60
<i>Bukkeskind</i> , beredte, 22 små og store à 1 dal.		22-00
<i>Hvæssesten</i> , 550 stk., pr. 100 4 rdl.		33-00
<i>Kamme</i>		
1 dus. store med vide tænder, for 2 mk. lyb.	1-00	1-00
1 dus. store, for 3 mk. da.	0-48	0-48
4 dus. mindre à 9 sk. lyb.	0-18	1-08
<i>Klædebørster</i> , 4 stk. à 8 sk.		0-32
<i>Kort</i>		
3 dus. af 20 sk. lyb.	0-40	1-56
3 dus. ringere à 16 sk. lyb.	0-32	1-32
5 dus. nok ringere à 12 sk. lyb.	0-24	1-56
<i>Krukker</i> , sten-, 17 stk. for 20 sk. lyb.		0-40
<i>Kønrøgfade</i> , 160 små, pr. 100 5 mk. lyb.		4-00
<i>Lamme- og kalveskind</i> , 15 beredte à 12 sk.		2-52
12 ringere à 7 sk.		1-20
<i>Papir</i>		
1 ris à 3 gyl. 2 styver	1-56	1-56
2 ris à 3 gyl.	1-52	3-40
1 ris ringe à 32 styver	1-00	1-00
<i>Pasglas</i> , 300 store, pr. 100 5 mk. lyb.	2-32	7-32

800 små, pr. 100 40 sk. lyb.	1-16	10-00
Tobakspiber, 2 kasser for 5 mk. lyb.		2-32
Øksnereb, 29 stk.		1-16
Guld og sølv, 3,5 unser à 1 rdl.		5-16
sølv, uægte, 10 strenge à 6 sk. lyb.		1-56
Skåle, vægt og sakse i boden		4-32

2.985-61

Anm.: Varelagerlisten er hér opstillet på samme måde som listen over Hans Friis' salg på konto 1640, tabelbilag 56.

Kilde: *Sk ef Hans Friis 1650.*

Tabelbilag 59. *Adelsmanden Jørgen Krag's køb på konto og låntagning hos og naturalieleverancer til Hans Friis 1627-49, i sldr.*

	Før 1627	1627 -29	1630 -39	1640 -49	I alt
<i>Køb</i>					
Klæde		21	581	471	1.073
Tråd, galloner o.a.		7	146	56	209
(Isen)kram			15	2	17
Specerier, farver			4	2	6
Korn, smør o.a.			6		6
Salt		4	30	16	50
Vin, øl		4	63	4	71
Hamp, tjære, bly		1	19		20
Jern, søm		5	39	3	47
Tømmer, mur- og tagsten			10	26	36
Diverse			87	48	135
Uspecificeret	350				350
I alt	350	42	1.000	628	2.020
<i>Renter og lån</i>		1	1.068	572	1.641
<i>Naturalieleverancer</i>					
Rug			1.082	274	1.356
Byg		20	49	378	447
I alt		20	1.131	652	1.803

Anm.: Naturalieleverancerne omfattede 1627 12 tdr. byg, i 1630erne 281 tdr. rug og 18 tdr. byg, i 1640erne 82 tdr. rug og 126 tdr. byg.

Kilde: *Sh.*

Tabelbilag 60. *Malerier og kobberstik og stentavler m.m. i Ribe-skifter 1650-60, fordelt på erhvervsgrupper.*

	Bm og råd	Øvr. køb- mænd	Skip- pere	Hånd- vær- kere	Em- beds- mænd	Gejst- lige	Øv- ri- ge	Uan- gi- vet	I alt
Uangivet motiv	8	55		77	37	3	44	14	238
Skilderier	5								5
Malede stykker med ramme		4							4
Tavler (gamle, malede, små, store, store og små)		47		51		3	38	13	152
Tavler, sorte				1					1
Tavler, luminerede		1						1	2
Tavler, papir (små)				1	14				15
Tavler, hollandske	3				2				5
Kobberstykker		3			21				24
Kobberstik (med ramme)				24			6		30
Portrætter	22	7		14	8				51
Små kontrafejer				5	1				6
Kongelige: (danske) konger	15	3			1				19
Christian 4.	2			4	1				7
Prinsessen og prinsen	2								2
Fyrsten og fyrstinden af Holsten	1								1
Kongen og dronningen (?Fr.3.)				1					1
Adelige ^a				1	1				2
Gejstlige ^b		2							2
Borgerlige ^c	2	2		3	4				11
Religiøse	11			1	10				22
Salvator	3				4				7
Vor Herre på korset				1	1				2
Kristus-billede ^d	2								2
Maria	1								1
Sara og Jakob					1				1
Abrahams historie	1								1
Vor Herre og Skt. Hans i deres barndom					1				1
Engel brydes med Jakob					1				1
Hyrderne tilbeder Jesus					1				4
Fire monarkier	4								4
Syv miskundhedsgerninger					1				1
Historiske	1				1				2
Den persianske ambassadør	1								1
Lukretia					1				1
Øvrige	14	1			11				26
Dyder					10				10
Døden					1				1
De fem sinde ^e	9								9
De fire tider	1	1							2
Malet stykke med en hummer	1								1
Malet stykke med frugt i en kurv	1								1

	Bm og råd	Øvr. køb- mænd	Skip- pere	Hånd- vær- kere	Em- beds- mænd	Gejst- lige	Øv- ri- ge	Uan- gi- vet	I alt
Nøgen kvinde	1								1
Natstykke med en lygte	1								1
Stentavler m.m.	27	28	3	6	13		1	7	85
Tavler af alabast	21				6				27
Tavler af sten	2	6	3	1	4		1		17
Tavler af sten, dobbelte	1								1
Tavler, af glas					1				1
Messingbilleder, støbte	2								2
Hjortehoveder		6		2	1			7	16
Hjortetakker, par		3		1					4
Krucifix				1					1
Engel, forgyldt	1								1
Englehoveder, små		3							3
Englehoved, formalet				1					1
Englehoveder		3							3
Elefant, malet					1				1
Røde løver		4							4
Små hvide heste		2							2
Globus		1							1

Anm.: a) Adelige portrætter: Albret Skeel (2 stk.). b) Gejstlige portrætter: biskop Iver Iversen Hemmet (1), mag. Jørgen (Pallesen Jerne) af Varde og hustru (1). c) Borgerlige portrætter: Hans Friis og hustru (1), Laurids Baggesen og Mette Jensdatter (1). Christen Pedersen Brøndum (1) og Peder Brøndum (1). Hans Frederiksen skomager, hans hustru og en lille dreng (1), Jakob Bartholomæussen maler og hustru (1), Hans Henriksen snedker (1) (bliver liggende til barnet). Christoffer Kjeldsen, tolder (1), hans enke Lisbet Pedersdatter (1), mag. Morten Lime, stedbror til Lisbet Pedersdatter (1), Mette Henriksdatter, enke efter Bastian Kønigken, tolder (1). d) »og Lukrise efterlignelse«. e) de fire = 4 stk. små brogede glas.

Kilde: Sk 1646 (1), 1650-60.

Tabelbilag 61. Skatteborgernes og skatteligningsbeløbenes fordeling på de fire fjerdedinger (1.-4.) i Ribe 1545 ... 1660.

Skat nr.	Lignet	Antal skatteydere				Ligningsbeløb sk.				Gennemsnit sk.						
		1.	2.	3.	4.	I alt	1.	2.	3.	4.	I alt	1.	2.	3.	4.	I alt
1	1545 2/5	67	249	261	76	653	1.738	2.052	2.010	1.264	7.064	25,9	8,2	7,7	16,6	10,8
19	1559 22/11	60	349	290	81	780	1.248	1.798	1.922	1.220	6.188	20,8	5,2	6,6	15,1	7,9
20	1560 18/12	64	381	352	80	877	1.252	1.964	2.048	1.182	6.446	19,6	5,2	5,8	14,8	7,4
27	1564 jul	64	353	423	73	913	1.234	1.414	1.454	1.308	5.410	19,3	4,0	3,4	17,9	5,9
29	1565 22/10	62	288	234	61	645	1.362	1.484	1.526	1.650	6.022	22,0	5,2	6,5	27,1	9,3
35	1567 19/5	56	282	290	65	693	966	1.036	1.108	1.006	4.116	17,3	3,7	3,8	16,0	5,9
36	1567 ?jul	185	211	238	131	765	1.282	936	892	1.298	4.408	7,0	4,4	3,7	9,9	5,8
38	1568 jul	178	237	232	131	778	1.374	792	764	1.244	4.174	7,7	3,3	3,3	9,5	5,4
39	1569 okt.	178	237	232	131	778	1.300	894	778	1.310	4.282	7,3	3,8	3,4	10,0	5,5
40	1569 jul	199	201	213	137	750	1.300	914	778	1.310	4.302	6,5	4,6	3,7	9,6	5,7
43	1570 18/11	176	198	168	118	660	1.282	958	836	1.288	4.364	7,3	4,8	5,0	10,9	6,6
48	1573 jul	217	246	225	155	843	1.726	1.290	1.116	1.394	5.526	8,0	5,2	5,0	9,0	6,6
53	1576 ?jul	237	261	245	152	895	1.834	1.264	984	1.386	5.468	7,7	4,8	4,0	9,1	6,1
54	1577 ?jul	227	244	251	157	879	1.716	1.144	974	1.410	5.244	7,6	4,7	3,9	9,0	6,0
55	1578 ?jul	237	236	239	152	864	1.616	1.068	868	1.256	4.808	6,8	4,5	3,6	8,3	5,6
56	1579 jul	198	229	214	143	784	1.574	1.014	824	1.356	4.768	8,0	4,4	3,9	9,5	6,1
57	1581 22/11	101	257	288	171	817	1.004	1.068	1.068	1.068	5.018	9,4	4,5	4,6	13,1	6,1
60	1584 18-19/12	155	298	235	135	823	1.462	1.338	1.074	1.762	5.636	9,4	4,5	4,6	13,1	6,9
66	1590 jul	197	280	197	113	787	1.706	1.278	938	1.512	5.434	8,7	4,6	4,8	13,4	6,9
68	1592 jul	192	281	166	123	762	1.552	1.332	1.028	1.602	5.514	8,1	4,7	6,2	13,0	7,2
71	1595 jul	202	336	203	159	900	1.458	1.300	942	1.532	5.232	7,2	3,9	4,6	9,6	5,8
73	1596 jul	209	319	224	170	922	1.564	1.030	1.244	1.538	5.376	7,5	3,2	5,6	9,1	5,8
75	1597 16-17/12	203	299	209	158	869	1.560	1.052	996	1.422	5.030	7,7	3,5	4,8	9,0	5,8
76	1598 15-16/12	191	296	198	161	846	1.484	974	922	1.288	4.668	7,8	3,3	4,7	8,0	5,5
77	1599 12/12	185	295	204	143	827	1.324	862	824	1.216	4.226	7,2	2,9	4,0	8,5	5,1
78	1600 12/12	189	275	193	149	806	1.400	940	978	1.418	4.736	7,1	3,4	5,1	9,5	5,9
80	1601 16-17/12	203	209	201	165	778	1.400	940	978	1.418	4.736	7,1	3,4	5,1	9,5	5,9
82	1602 18/12	190	263	181	147	781	1.548	1.004	904	1.402	4.858	8,2	3,8	5,0	9,5	6,0
83	1603 jul										5.086					6,2

Skat nr.	Lignet	Antal skatteydere				I alt	Ligningsbeløb sk.				I alt	Gennemsnit sk.				I alt
		1.	2.	3.	4.		1.	2.	3.	4.		1.	2.	3.	4.	
84	1604 jul	174	258	196	157	785	1.426	1.346	1.030	1.578	5.380	8,2	5,2	5,3	10,1	6,9
85	1605 jul										5.586					
86	1606 jul	179	266	237	165	847	1.408	1.396	1.122	1.710	5.636	7,9	5,3	4,7	10,4	6,7
87	1607 jul	199	266	241	170	876	1.660	1.414	1.202	1.608	5.884	8,3	5,3	5,0	9,5	6,7
88	1608 jul	202	327	240	167	936	1.706	1.466	1.226	1.594	5.992	8,5	4,5	5,1	9,5	6,4
89	1609 jul										5.968					
90	1610 jul	195	269	237	158	859	1.652	1.380	1.198	1.668	5.898	8,5	5,1	5,1	10,6	6,9
91	1611 26/10						1.916	1.626	1.424	2.012	6.978					
92	1611 jul	214	284	245	185	928	1.800	1.478	1.232	1.830	6.340	8,4	5,2	5,0	9,9	6,8
94	1612 jul	216	277	272	172	937	1.720	1.420	1.240	1.752	6.132	8,0	5,1	4,6	10,2	6,5
95	1613 12/11						1.996	1.722	1.384	2.028	7.130					
96	1613 jul	221	289	272	179	961	1.848	1.560	1.270	1.826	6.504	8,4	5,4	4,7	10,2	6,8
97	1614 14/11						1.970	1.730	1.384	2.178	7.262					
98	1614 jul	214	295	261	184	954	1.680	1.554	1.284	1.892	6.410	7,9	5,3	4,9	10,3	6,7
99	1615 jul	208	298	285	185	976	1.698	1.632	1.342	1.880	6.552	8,2	5,5	4,7	10,2	6,7
100	1616 jul	216	305	258	197	976	1.778	1.600	1.384	1.942	6.704	8,2	5,3	5,5	9,9	6,9
101	1617 jul	220	306	252	197	975	1.992	1.642	1.456	1.998	7.088	9,1	5,4	5,8	10,1	7,3
102	1618 jul	215	303	253	195	966	1.824	1.612	1.530	1.868	6.834	8,5	5,3	4,6	9,6	7,1
103	1619 jul	214	307	261	191	973	1.850	1.608	1.502	1.856	6.816	8,6	5,2	5,8	9,7	7,0
104	1620 febr.	204	299	247	188	938	1.850	1.630	1.494	1.878	6.852	9,1	5,5	6,1	10,0	7,3
105	1620 jul	197	311	244	165	917	1.862	1.696	1.514	1.882	6.954	9,5	5,5	6,2	11,4	7,6
107	1621 14-18/12	198	333	243	164	938	1.772	1.696	1.506	1.958	6.932	9,0	5,1	6,2	11,9	7,4
110	1622 14-18/12	196	336	251	170	953	1.830	1.638	1.434	1.948	6.850	9,3	4,9	5,7	11,5	7,2
111	1623 14-18/12	217	330	261	175	983	1.774	1.642	1.402	1.936	6.754	8,2	5,0	5,4	11,1	6,9
112	1624 18/9	191	335	256	158	940	1.728	1.600	1.412	1.876	6.616	9,1	4,8	5,5	11,9	7,0
113	1624 14-15/10	188	331	250	151	920	1.716	1.620	1.466	1.840	6.642	9,1	4,9	5,9	12,2	7,2
114	1624 18/12	202	341	249	166	958	1.746	1.634	1.490	1.852	6.722	8,6	4,8	6,0	11,2	7,0
116	1625 1/4	193	331	240	165	935	1.782	1.596	1.358	1.864	6.600	9,2	4,8	5,5	11,3	7,1
117	1625 6/5	202	340	233	168	943	1.780	1.610	1.348	1.872	6.610	8,8	4,7	5,8	11,1	7,0
118	1625 9/9	199	321	235	164	919	1.770	1.608	1.394	1.884	6.656	8,9	5,0	5,9	11,5	7,2
120	1625 16-20/12	208	338	244	166	956	1.726	1.580	1.368	1.800	6.474	8,3	4,7	5,6	10,8	6,8

Skat nr.	Lignet	Antal skatteydere				I alt	Ligningsbeløb sk.				I alt	Gennemsnit sk.				
		1.	2.	3.	4.		1.	2.	3.	4.		1.	2.	3.	4.	
121	1626 2/5	209	329	237	153	928	1.760	1.616	1.316	1.744	6.436	8,4	4,9	5,6	11,1	6,9
122	1626 16/10	196	305	230	158	889	1.630	1.488	1.340	1.680	6.138	8,3	4,9	5,8	10,6	6,9
123	1626 10/11	210	300	224	157	891	1.614	1.462	1.308	1.618	6.002	7,7	4,9	5,8	10,3	6,7
124	1626 16-19/12	215	326	248	159	948	1.688	1.486	1.282	1.712	6.168	7,9	4,6	5,2	10,8	6,5
132	1629 16-19/12	193	223	202	136	754	1.494	1.170	1.122	1.474	5.260	7,7	5,3	5,6	10,8	7,0
133	1630 15-18/12	196	237	237	147	817	1.434	1.246	1.162	1.428	5.270	7,3	5,3	4,9	9,7	6,5
134	1631 6/11	185	231	221	130	767	1.468	1.143	1.118	1.378	5.107	7,9	5,0	5,1	10,6	6,7
135	1631 13-19/12	188	227	227	142	784	1.556	1.154	1.040	1.372	5.122	8,3	5,1	4,6	9,7	6,5
136	1632 10/3	181	225	226	143	775	1.420	1.148	1.026	1.330	4.924	7,9	5,1	4,5	9,3	6,4
137	1632 4/6	180	220	207	132	739	1.416	1.160	998	1.358	4.932	7,9	5,3	4,8	10,3	6,7
138	1632 17/10	180	237	208	133	758	1.428	1.180	1.036	1.378	5.022	7,9	5,0	5,0	10,4	6,6
139	1632 16-17/12	186	222	223	139	770	1.432	1.160	994	1.342	4.928	7,7	5,2	4,5	9,7	6,4
142	1633 14-17/12	174	224	206	137	741	1.396	1.072	944	1.222	4.634	8,0	4,8	4,6	8,9	6,3
144	1634 17-18/11	174	216	219	115	724	1.332	1.078	1.008	1.158	4.576	7,7	5,0	4,6	10,1	6,3
145	1634 15-16/12	170	209	223	114	716	1.362	1.054	912	1.106	4.434	8,0	5,0	4,1	9,7	6,2
148	1635 23/12	189	216	237	135	777	1.342	1.058	874	1.030	4.304	7,1	4,9	3,7	7,6	5,5
150	1636 28/12	194	238	231	136	799	1.432	1.140	882	1.034	4.488	7,4	4,8	3,8	7,6	5,6
151	1637 nov.	179	224	235	129	767	1.270	1.110	870	980	4.230	7,1	5,0	3,7	7,6	5,5
153	1637 ?jul	174	224	237	131	766	1.368	1.126	892	986	4.372	7,9	5,0	3,8	7,5	5,7
154	1638 ?forår	175	224	228	131	758	1.398	1.226	878	960	4.462	8,0	5,5	3,9	7,3	5,9
155	1638 10/9	187	226	267	143	823	1.378	1.096	920	1.012	4.406	7,4	4,9	3,5	7,1	5,4
160	1639 22/2	192	226	276	146	840	1.356	1.076	958	1.002	4.392	7,1	4,8	3,5	6,9	5,2
161	1639 18/9	185	216	227	131	759	1.360	1.022	890	994	4.266	7,4	4,7	3,9	7,6	5,6
162	1639 18/12	180	213	241	124	758	1.318	1.000	904	952	4.174	7,3	4,7	3,8	7,7	5,5
163	1640 1/5	187	206	224	127	744	1.276	992	908	932	4.108	6,8	4,8	4,1	7,3	5,5
164	1640 4/11	184	220	228	136	768	1.288	992	876	960	4.116	7,0	4,5	3,8	7,1	5,4
166	1640 19-21/12	184	215	229	129	757	1.214	950	874	906	3.944	6,6	4,4	3,8	7,0	5,2
167	1641 22/2	182	217	230	132	761	1.214	958	862	908	3.942	6,7	4,4	3,8	6,9	5,2
168	1641 17/9	192	225	248	134	799	1.210	968	916	912	4.006	6,3	4,3	3,7	6,9	5,0
171	1642 27/6	174	215	236	128	753	1.196	916	812	840	3.764	6,9	4,3	3,4	6,6	5,0
173	1642 19-20/12	183	217	237	132	769	1.188	844	788	864	3.684	6,5	3,9	3,3	6,6	4,8

Skat nr.	Lignet	Antal skatteydere				Ligningsbeløb sk.				Gennemsnit sk.			
		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
175	1643 17-18/10	148	184	210	113	1.106	768	740	826	3.440	7,5	4,2	3,5
183	1646 23/11	147	188	193	106	1.258	870	856	902	3.886	8,6	4,6	4,4
185	1648 2/3	152	175	177	103	1.204	836	808	832	3.680	7,9	4,8	4,6
187	1649 26/11	186	191	228	136	1.188	848	874	972	3.882	6,4	4,4	3,8
189	1650 22/8	185	184	201	123	1.020	852	862	896	3.630	5,5	4,6	4,3
190	1650 5/12	166	189	228	131	1.168	848	948	926	3.890	7,0	4,5	4,2
194	1652 13/5	175	189	218	126	1.120	890	970	942	3.922	6,4	4,7	4,5
195	1652 16/11	172	190	222	126	1.150	862	922	880	3.814	6,7	4,5	4,2
196	1653 14-15/11	180	172	210	108	1.118	926	938	870	3.852	6,2	5,4	4,0
197	1654 23/9	180	172	210	108	1.092	898	932	894	3.816	6,1	5,2	4,4
198	1654 13-15/12	174	174	205	112	1.122	888	968	920	3.898	6,5	5,1	4,7
199	1655 27/9	174	174	205	112	1.140	860	988	930	3.918	6,6	4,9	4,8
200	1655 17-18/12	166	173	202	117	1.050	874	968	864	3.756	6,3	5,1	4,8
201	1656 7/10	169	171	192	114	1.048	864	950	896	3.758	6,2	5,1	5,0
202	1656 1/12	177	165	196	123	1.232	902	1.034	1.048	4.216	7,0	5,5	5,3
204	1657 7/3					1.224	902	1.046	1.048	4.220			
206	1657 7/9	156	164	183	118	1.216	900	1.024	984	4.124	7,8	5,5	5,6
208	1657 24/9					1.216	890	1.020	986	4.112			
209	1657 17/10					1.204	870	1.020	990	4.084			
210	1657 21/11					1.048	698	794	904	3.444			
211-12	1658 11/1, 16/2					1.044	698	794	904	3.440			
213	1658 22/3					1.044	698	794	914	3.450			
214	1658 21/4					1.044	698	794	922	3.458			
215-24	1658					1.034	714	804	890	3.442			
225-26	1658					1.004	696	822	892	3.414			
227	1659 8/2	129	140	149	102	1.006	692	822	892	3.412	7,8	4,9	5,5
228	1659					1.006	692	822	888	3.408			
229-30	1659	124	139	154	101	1.008	692	820	870	3.390	8,1	5,0	5,3
232-34	1659	124	139	159	98	1.008	692	824	870	3.394	8,1	5,0	5,2
235-37	1659					1.008	696	824	870	3.398			
238	1659 14/12	112	117	123	86	828	558	700	726	2.812	7,4	4,8	5,7
239	1660 24/8	108	113	123	86	802	536	702	730	2.770	7,4	4,7	5,7

Anm.: I skattelisten 1662 er tallene for skatteydere i de fire fjerdinger og i alt henholdsvis 116, 125, 131, 83 og 455, tallene for andre 66, 36, 38, 64 og 204, hvilket giver i alt henholdsvis 182, 161, 169, 147 og 659.

Kilde: Skat 1545-1660 og 1662.

Tabelbilag 61.1. Skatteborgere og skatteligningsbeløb i Ribe, gennemsnit pr. årti 1550-59-1650-59.

	Antal skatteydere					Ligningsbeløb i sk.					= rdl. indeks-		Gennemsnit i sk.					= rdl.
	fjerdning:					fjerdning					tal		fjerdning:					
	1.	2.	3.	4.	I alt	1.	2.	3.	4.	I alt	1.	2.	3.	4.	I alt			
1550-59	60	349	290	81	780	1.248	1.798	1.922	1.220	6.188	129	20,8	5,2	6,6	15,1	7,9		
1560-67	62	326	325	70	783	1.204	1.475	1.534	1.281	5.494	115	19,4	4,5	4,7	18,3	7,0		
1567-69	185	222	229	133	769	1.314	884	803	1.291	4.292	89	7,1	4,0	3,5	9,7	5,6		
1560-69	-	-	-	-	775	-	-	-	-	4.893	102	-	-	-	-	6,3		
1570-79	215	236	224	146	821	1.625	1.123	933	1.348	5.029	82	7,6	4,8	4,2	9,2	6,1		
1580-89	155	298	235	135	823	1.462	1.338	1.074	1.762	5.636	88	7,4	4,5	4,6	13,1	6,9		
1590-99	194	280	181	118	773	1.521	1.118	985	1.444	5.069	79	6,9	7,8	4,0	5,4	12,2		
1600-09	187	254	201	156	798	1.544	1.244	1.086	1.546	5.378	82	7,1	8,3	4,9	5,4	9,9		
1610-19	213	293	260	184	950	1.825	1.582	1.356	1.902	6.665	88	7,7	8,6	5,4	5,2	10,3		
1620-29	201	319	241	163	924	1.737	1.575	1.386	1.813	6.511	68	5,9	8,6	4,9	5,8	11,1		
1630-39	183	224	230	134	771	1.393	1.118	963	1.160	4.634	49	4,3	7,6	5,0	4,2	8,7		
1640-49	174	205	222	125	726	1.213	904	845	896	3.858	40	3,5	7,0	4,4	3,8	7,2		
1650-59	174	177	204	123	678	1.082	794	896	912	3.684	38	6,2	4,5	4,4	7,4	5,4		
1660	108	113	123	86	430	802	536	702	730	2.770	29	7,4	4,7	5,7	8,5	6,4		

Anm.: 1560erne er delt i perioderne 1560-67 og 1567-69 på grund af fjerdingsgrænseændringen 1567 fra maj- til decemberskattelisten, jfr. s. 21-22.
 Kilde. Sktl 1545-1660 og 1662.

Tabelbilag 62. Pengemesterregnskaber fra Ribe 1585 og 1641, indtægter og udgifter i sldr.

<i>Indtægter</i>	1585	1641
Eng- og markleje	431	1.512
Leje af teglgården(e)	51	80
Leje af Skt. Peders kirkegård	3	
Pramleje	10	
Tøndepenge	14	
Leje af vinkælderen	9	
Husleje af 3 boder på Torvet o.a. boder		23
Afgift af stampemøllen	2	10
Skrange-leje		6
Jordleje (i byen)	4	12
Skatter	270	4.244
Skatterestancer	29	
Borgerskabspenge		58
Bøder (slagsmål)	8	
Jordsalg	2	
Renter af udestående fordringer		61
Uangivet	1	
Fra kærnerne		9
Overført fra tidligere	11	364
I alt	845	6.379
<i>Udgifter</i>		
Cementkalk, mur- og tagsten, deler, søm, ris	37	270
Papir, bogindbinding		5
Byens tyre	15	
Søtønder og søtøndeoptagelse		47
Skibsskruer (donkrafte)		9
Jordskyld til hospitalet og kapitlet	5	7
Arbejde på enge og grøfter	9	21
Byens spande lavet		4
Embedslønninger	247	566
Beklædning til embedsmænd		25
Offerpenge for embedsmænd	11	4
Vagt ved byportene	11	
Budpenge, budløn, vognleje	32	35
Ringning med stormklokken (påske, pinse, jul, markeder)		6
Bortkørsel af skarn		11
Hugning og kørsel af ris i Kæret		12
Vognægter		83
Husleje for embedsmænd	24	32
Borgmestre og råd for fortæring på rejser	61	145
Vin til borgmestre og råd og 24 mænd på rådhuset		23
Fortæring til kongens o.a. udsendinge		8
Fortæring til instrumentist til København		29
Fortæring til båds mænd til København		38
Bartskærkiste til kongens skib		30
Gaver og almisser	10	39
Gaver til lensmanden, adelige og personer i København	19	68
Drukket med kongens officerer og folk		20
Rettersværdet renholdt, vægternes horn	2	

Udgifter til indkvartering		249
Tilbagebetaling af gæld	51	
Rentepenge		81
Til kærnerne	60	528
Skatter til kronen		4.191
Uangivet	19	
Diverse	3	4
I alt	616	6.590

Kilde: *Pmrgsk* 1585 og 1641.

Tabelbilag 63. *Kæmnerregnskaber fra Ribe 1585(-86), 1620(-21) og 1640(41): hovedgrupper af indtægter og udgifter.*

	1585	1620	1640
<i>Indtægter</i>			
Stadepenge markeder	19	11	8
Borgerskabspenge	38		
Husleje		23	
Leje af rendebuk			4
Udarv	1		
Bøder	3		
Salg af sten, fjæle, tyrehud m.m.	3		11
Jordskyld	43	39	39
Å conto fra pengemesteren	85	836	
Å conto fra borgmestre og råd	10		270
	202	909	332
<i>Udgifter</i>			
Arbejdsløn, materialer	242		
Broer, sluser, bolværk, svingler, vaser, spange	18		117
Skibbroen, Møllebroen			3
Midtmøllebro, Overmøllebro, broen i Nymark			9
Møllebro, Nybro		127	
Ydermøllebro		161	
Stampemøllen		447	121
Vandbroer (Talkes, Hundegades, Ditlevs)		13	4
Vandhuset			2
Rådhuset, byens huse, finkeburet			52
Skrangen bygget	63		
Teglgårdene	18	164	
Gærder med døre ved byens kålgårdsjord			2
Markhuset, folde og led			24
Sognepræste- og kapellangårde	10	22	35
Rytterstalde til indkvarteringen			65
Gabestok på Torvet			5
Render ved rådhuset	7		
Damskifter		17	
Byens tyre			29
Hekse og heksebrænding		24	
Tyves kost og bevogtning	1		
Ved og kul og lys til rådhuset		5	12
			181

	1585	1620	1640
Vognægter			2
Udkørsel af skarn			3
Kost til kongens brevdragere			3
Diverse kost		20	
Diverse		73	14
Kæmnerløn			50
I alt	359	1.073	552

Kilde: *Kmrgsk* 1585(-86), 1620(-21) og 1640(-41).

Tabelbilag 64. Borgmestre og rådmænd i Ribe 1550-1660.

Rm 1. Før 1537-ca. 1568: Jens Tjellosen (-ca. 1568). ?Skibbroen.

Børn: *Peder* (-1562). – ?*Hans*, Rm 26, under hvem Jens Tjellosen står i skatlisten 1564.

Bm 2. 1537 15/6-1543, bm 1543 10/3-1554: Niels Krabbe (-1554). ?Fiskergade ?Storegade.

F Mulvad, Hunderup s.

G 1° m Margrete (-?ca. 1549), 2° m Karine (-efter 1584), g 2° m Jesper Bertelsen, skm 1558. (Hendes svoger: Iver Jensen Ure, B i Ribe).

Børn: 1°: steddatter *Karen*, gm Rm 14. – *Jørgen* (død ung, ca. 1570). – *Niels*, sen. bosiddende på »Gilloff« i Hammershus len i Norge (?Gile el. Gjerlov i Vang herred, Hedmark fylke, Hamar bispedømme). – *Sidsel*, gm Frands Klyne, B i Ribe, FM 1551, 1556, 1558-61, skm 1550, kv. Skt. K. 1557-61. – 2°: *Margrete Krabbesdatter*, g 1° (el. 2°) m Lars Jørgensen i Horsens, 2° (?1°) 1575 30/1 m Iver Jensen, km i Ribe. – ?*Maren Krabbe*, g 1585 11/12 m Henrik Guldsmid.

Rm 3. 1537-ca. 1555 15/6: Hans Karlsen (-ca. 1555). ?Nederdammen.

Gm Karine.

Børn: ukendt.

Rm 4. 1544-1554: Lauge Steffensen (-1554 1/10). ?Grønnegade.

Bror til Rm 15.

Gm Mette Christensdatter (-1554 15/6), d. af bm Christiørn Nielsen, Varde. (Hendes søster Ellen g 1° m bm Mads Nielsen i Vejle, 2° m bm Clemen Sørensen i Vejle).

Børn: *Hans* (1530-1594 16/8), imm. Wittenberg 1552, biskop i Ribe 1569-94, gm Dorete Hansdatter (-1601 15/4), d. af biskop Hans Tausen. – *Søren* (-1565 12/7). – *Steffen* (1546-1575 7/4), stud. Wittenberg, imm. Leipzig 1571, rektor i Ringkøbing 1574-75. – *Christen* (-1595 14/3), Rm 33. – *Jens* (-ca. 1610), Rm 34. – *Mads* (-1595), g 1572 m Marie Lange, d. af rm Hans Lange, Flensborg. – d., ukendt. – d., ukendt. – *Marine* (-1600 9/2), g 1° 1561 m Bm 17, 2° 1593 21/10 m Laurids Ægidiussen (1531 9/8-1597 16/9), mag., sgp. ved Skt. Kath. K. 1580-96, g 1° m Sofie Iversdatter Stub (ca. 1531-1591 4/3), d. af rm i Ribe Iver Stub og Anne Christensdatter Hegelund (-1578 7/10, søster til Bm 5 og g 2° m Jørgen Pedersen Rentemester) og Ee Søren Svendsen (-1564), stiftsskriver i Ribe.

Bm 5. 1544-1554, bm 1554-1571: Jens Christensen Hegelund (-1571 18/3). Mellemdammen.

F i Viborg. Søn af Christen Hegelund og Offens Pedersdatter. (Søskende: Morten (-1574 15/7), rm i Viborg, far til Mikkel Mortensen Hegelund, der var B i Viborg og g 1578 19/10 m Marine Gundesdatter, d. af bm i Viborg Gunde Christiørns Skrifer. – Peder, bm i Viborg 1550-89 gm, Karen Pedersdatter, d. af Peder Jensen Trane, rm i Viborg. – Søren, B i Viborg. – Anna, mor til Rm 29).

G 1° m Anne Pedersdatter (-1562 6/4) (hendes søster gm Rm 14), d. af Peder Ibsen (-før 1546) og Anne (ca. 1499-1578 1/5), der var g 2° m Jørgen Pedersen Juel (-1546 21/4), bm 1537 15/6-1546. G 2° 1566 15/9 m Marine Christensdatter (-1600), Ee Jens Sørensen Klyne (-1565

23/4, bror til Bm 10's kone), FM 1550, 1555-56, 1558-61, og d. af Christen Pedersen og Anne, Ålborg.

Hosp. forst. 1556-?71.

Børn: *Peder* (1542 9/6-1614 18/2), imm. Kbh. 1561, Leipzig 1564, Wittenberg 1566, mag. hér 1568, biskop i Ribe 1595-1614, g 1° 1571 11/11 m Anne Jensdatter Holm (ca. 1554-1573 27/6) d. af Jens Knudsen Holm (-1568 17/3), lektor ved Domkirken 1546-55, 2° 1580 26/6 m Margrete Jørgensdatter (1562 13/7-1591 22/7), 3° 1594 27/1 m Anne Andersdatter Klyne (1575 21/10-1640) d. af Rm 30. – *Christen* (-1602 12/10), B i Ribe, sen. bopæl på en af kronens fæstegårde i Bøgild, Torning s., sen. bosat i Kbh., g 1569 6/2 m Anna Pedersdatter Krag (søster til Rm 41's kone) d. af Peder Krag, B i Ribe, og Karen Klyne (søster til Jens Sørensen Klyne). – *Iver* (1599 15/2), fetaljeskriver på Kbh.s Slot 1568. – *Jørgen* (-1581 ca. 13/8, Ystad), imm. Leipzig 1564, 1568, adelstjener, gm Margrete. – *Hans* (1551 25/9-1623 12/3), Rm 41. – *Jakob* (1556-1600 29/2), stud. Ribe 1581, imm. Kbh., hører i Sorø 1587-92, sen. i Ribe, sgp. Darum 1595-1600, g 1595 5/10 m Anne Pedersdatter. – *Marine* (ca. 1543-1570 23/4), g ca. 1563 m x. – *Agnete* (-1601 15/10), ?ugift.

Bm 6. Ca. 1544-1546, bm 1546-1571: Oluf Pedersen (Staby) (-1571 7/3). ?Skibbroen

F Ribe ?Bsøn.

Gm Else (Lisabet) (-1581 5/6).

Regnskabsprovst i Jelling syssel 1540-ca. 1569, kgl. tolder 1545-1568, FM 1544-

Børn: *Peder* (-1585 29/1), imm. Wittenberg 1565, mag. hér 1569, 1569 regnskabsprovst i Jelling syssel og sgp. i Bredsten, ?gm Kirstine Nielsdatter (g 2° m mag. Niels Villumsen (1556-1636)). – *Torben*, imm. Wittenberg 1565, B i Ribe, var 1574 gm Kirstine. – *Jens* (-1592 15/5), B i Ribe, ?FM 1583-85, 1591, g 1582 4/2 m Gunder Lambertsdatter, d. af Rm 12, g 2° m Rm 43. – *Hans (Olufsen Riber)* (-1615 2/8), bm i Horsens ca. 1590-1615, g 1590 9/8 m Anne Hansdatter Svane, d. af Hans Svaning, mag., kgl. historiograf. – *Else*, gm Bm 39. – *d.*, ukendt – *Anne*, gm Anders Madsen, (-1606 1/5), bm i Horsens ca. 1573-ca. 1606. – *Kirsten*, trolovet 1° 1575 10/5 m Poul Thomsen (-1575), imm. Wittenberg 1567, Leipzig 1569, kapellan ved Frue Kirke i Kbh. 1573-75, søn af mag. Thomas Knudsen, Ribe, ?trolovet 2° 1576 25/7 m Laurids Thomsen Riber, sgp. i Kolding – ?*Berite* (-1598) g 1° før ca. 1568 m Bunde Pedersen (-1590 ca. 5/3), øksnekm, FM 1565, 1569-71, 1577-78, Skm 1570, 2° m Jakob Lauridsen, sgp. i Skærbæk.

Rm 7. 1544-ca. 1556: Hans Andersen (-ca. 1556). ?Skibbroen eller Mellemdammen.

Gm Marine, ?g 2° ca. 1559 m Rm 26.

Børn: ukendt.

Rm 8. 1544-1572: Niels Hansen Tovskov (1504-1572 28/9). Gråbrødregade.

F ?Ribe. Søn af Hans Tovskov og Karen (-før 1553), g 2° m Christen Friis (-før 1553). (Hans søster: Kirstine Hansdatter, gm Laurids Kældersvend).

Gm Anne N. (-1567, skifte 9/10).

Byfoged ca. 1536-72.

Børn: *Karine* (ca. 1534-1607 12/4), gm Rm 25. – *Marine* (1546-1600 27/9), g 1° m Søren Ibsen Bartskaar (ca. 1531-1577 8/6), B i Ribe, skm 1552, 1570, 2° m Hans Christensen Bartskaar, B i Ribe, FM, 1565-66, 1569-70. – *Gertrud*, gm Ib Poulsen, ?skm 1578. – *Laurids*.

Bm 9. 1544-1571, bm 1571-1582 7/8: Hans Pedersen Fanninge (før 1500-1584 30/4). Mellemdammen.

F på Fanø.

Gm Karen Termensdatter (hendes søster gm Rm 16, en anden søster, Gedske eller Gøse (= Åse), gm Enevold Poulsen; en bror var Jens Termensen, km), d. af Termen Jensen, øksnekøbmand, FM 1545.

Børn: ingen.

Bm 10. 1547-1571, bm 1571 28/5-1577: Søren Jakobsen Stage (ca. 1509-1577 20/6). Nederdammen.

F i Thy, søn af Jakob ?Stage og Maria Burre.

G 1537 m Anne Sørensdatter Klyne (1519-1575 13/6) (hendes bror Jens' E gm Bm 5; hendes

søster Karen g.m. Peder Krag, forældre til professorerne Anders og Niels Krag), d. af Søren (?Nielsen) Klyne, rm 1537 15/6-.

FM 1544-46, hosp. forst. 1556-?1577.

Børn: *Marine* (1539-1615 4/7), g 1554 30/9 m kgl. historiograf Hans Svaning (1503-1584 20/9). – *Jakob* (1545-68). – *Karine* (1548-1567 1/2), g ?1566 m mag. Poul Madsen (1527-1590 30/10), biskop i Ribe 1561-69, g 1° m Ursula (-1561 6/1), d. af B i Kbh., 2° 1562 11/10 m Dorotea Poulsdatter (ca. 1546-1563 16/10), d. af hofpræst Poul Nøvlømagus. – *Anders* (1551 16/11-1598 4/5), Rm 30. – *Dorete* (1558-1602 10/8), gm Rm 27.

Rm 11. 1547-ca. 1565 (vel ophørt): Peder Bruun (-før 1568 30/3). Stenbogade.

G 1° m N. N. Hansdatter (-1565), d. af biskop Hans Tausen, 2° m Gertrud Andersdatter Guldsmid (søster til Bm 20), d. af Anders Lassen, rm 1521-ca. 1544.

FM 1544, 1545.

Børn: *Hans*. – x (-1565).

Rm 12. (1556)-1565: Lambert Ibsen (-1565 1/2). ? Nederdammen.

F ?Ribe, søn af Ib (Jep) Christensen, studepranger. (Hans brødre: Jørgen Ibsen. – Peder Ibsen (Jepsen) (-efter 1531/før 1539) rm, studehandler, dennes E Anne (ca. 1499-1578 1/5) gm Jørgen Pedersen Juel, bm 1537-1546, og hans datter Cecilie gm Rm 14, hans datter Anne m Bm 5).

Gm Lisbet/Else (-1604 23/2).

FM 1549, 1552.

Børn: *Ingeborg* (ca. 1542-1620 21/2), gm Bm 21. – *Marine* (-1608), g 1570 24/9 m Jens Pedersen Viborg (ca. 1500-80), mag., ærkedegn -1580, g 1° m Ellen Timsdatter (-1569 8/11). – *Gunder* (ca. 1555-1644 19/8), g 1° 1582 4/2 m Jens Olufsen, søn af Bm 6, 2° m Rm 43. – *Hans*, FM 1583...1616, g 1582 14/10 m Maren Villadsdatter (sønner: Lambert Hansen, slotsskriver ca. 1611, Villum Hansen, slotsskriver ca. 1600-18, FM 1624, Peder Hansen Riber). – *Ib*, øksnekm, ?gm N.N., søster til Rm 59.

Rm 13. (1556)-ca. 1567 (vel ophørt): Ebbe Ibsen (-ca. 1577). Storegade.

Gm Kirsten, Ee Lambert Andersen, rm 1537 15/6-ca. 1542.

FM 1548-49, 1553, Skm 1545.

Stedbørn: *Peder* (-1617), Bm 39. – *Gertrud*, gm Rm 18. – *Niels*. – *Anders*.

Rm 14. 1557-1578: Bagge Jensen (1511-1578 24/10). Nederdammen.

F ?i Ribe. Søn af Jens og Anne (-før 1556), g 2° m Åge, 3° m Peder Nielsen (-før 1556). Bsøn.

G 1° m Margrete (-før 1545), steddatter af Bm 2, 2° 1545 m Cecilie/Sidsel Pedersdatter (ca. 1528-1579 2/4) (søster gm Bm 5), d. af Peder Ibsen og Anne, stedfar: Jørgen Pedersen Juel, bm 1537-46.

FM 1544...1556, skm 1545, hosp. forst. -1578.

Børn: 1°: *Jannik* (-1566, dræbt af mag. Jørgen Tausen, søn af biskop Hans Tausen). – *Johanne*, g 1° m Peder Graversen (-ca. 1579), skm 1561, 1563, 1577, FM 1571, 2° m Laurids Mortensen Skriver. – *Peder* (1546-91), Rm 27. – *Karen* (ca. 1549-1615 4/5), g 1566 13/10 m Jakob Madsen Vejle (1538-1606), søn af Mads Nielsen (-1539), bm i Vejle, og Ellen Christensdatter (-1586) (g 2° m Clemens Sørensen (1513-84), bm i Vejle); rektor Ribe 1565-67, sgp. Domkirken 1567-87, biskop i Odense 1587-1606. – 2°: *Jens* (-1584 8/5), g 1577 24/11 m Karine (-1587 11/6), d. af Bm 21, Ee Hans Jensen i Vejle. – *Marine* (-1612 2/5), gm Rm 33. – *Anne* (-1601 19/1), gm Rm 28. – *Sidsel* (-1583 8/9), g 1578 9/11 m Lambert Hansen, søn af Hans Diriksen, B i Ålborg. – *Gunder* (-1611 23/6), g 1584 6/12 m Hans Villumsen Skomager (-1602 15/12), bm i Haderslev, søn af bm Villum Skomager i Haderslev. – *Maren* (1563-1602 13/12), g 1° 1587 12/11 m Laurids Knudsen Seeblad (1560-1591 19/5, dræbt), B i Odense, 2° 1595 24/8 m Clemens Sørensen (1573 25/2-1643), bm i Vejle 1601-35, g 2° 1608 26/6 i Vejle m Katarine Stangenet (1592-1640), d. af Hans Stangenet (-1598) og Mette Eriksdatter Urne (1552-).

Rm 15. 1557-1579: Oluf Steffensen (-1579 24/1). Mellemdammen.

Bror til Rm 4.

Gm Marine Torbernsdatter (ca. 1525-1611 24/11).

FM 1544...1556, skm 1549, 1551.

Børn: *Anders*, rm i Flensborg 1613-, g 1589 17/8 m N.N., d. af Thomas Jakobsen (-1593 7/9), B i Flensborg. – *Dorte*, g 1574 14/11 m Peder Jørgensen Fanning (1587 28/2), km, FM 1578, 1581.

Rm 16. 1557-1565: Hans Tygesen (-1565 ca. 25/7).

G 1° m N.N., d. af Anders Darum, 2° m N.N. Termensdatter (-?før 1581) (søster til Rm 9s kone), d. af Termen Jensen, øksnekm, FM 1545.

FM 1544-1556, skm 1552.

Børn: ?*Claus Hansen Junge Bartskaar* (-1601 7/2), havnekæmner 1595-1600, gm Anne Hansdatter, d. af Hans Christensen Bartskaar, FM 1565-66, 1569-570, g 1° 1573 11/10 m Christen Sørensen Bartskaar, 3° 1603 6/3 m (V)Ulf Baltsersen Bartskaar, B 1603 4/3, Skm 1604, sen. byfoged og bm i Århus. – *Jakob*.

Bm 17. 1566 15/4-1577, bm 1577 13/11-1584: Peder Mortensen Hegelund (1527 13/1-1584 3/5). Storegade.

F i Ålborg. Søn af Morten Mortensen Hegelund (-efter 1558), mag., sgp. ved Budolfi Kirke i Ålborg. (Søskende: ?Poul (-1584), stud. Kbh. 1559-60, sgp. Åby og Bjergsted -1568-. – Søren (-1600 20/7), far til Christen Sørensen Hegelund, bm i Viborg 1614-22. – ?Christen, 1565 i Prag).

G 1561 m Marine Laugesdatter (-1600 9/2), d. af Rm 4, g 2° 1593 21/10 m Laurids Ægidiussen (1531 9/8-1597 16/9), mag., sgp. ved Skt. Kath. K. 1580-96.

Imm. i Kbh, Louvain, Paris; baccalaur, skm 1564, kgl. tolder 1568 5/1-1584.

Børn: *Mette* (1562 19/11-1595 26/4), g 1580 11/9 m Niels Nielsen Bang, B i Børgense, g 2° 1597 17/7 m Mette Clausdatter fra Kiel). – *Morten* (ca. 1564-1606), stud. 1584, imm. Kbh. 1584. Wittenberg 1591, Franeker 1592, Heidelberg 1592, sgp. i Vilslev 1594-1606. – *Marine* (ca. 1573-1603 7/11), g 1590 19/7 m Niels Sørensen Glud (?1539-1623 30/4), mag., lektor ved Domk., sgp. ved Skt. Kath. K. 1597-1623, g 2° 1605 22/9 m Maren Christensdatter Friis, g 1° m Hans Hansen Svane (ca. 1560-ca. 1604), B i Ribe. – *Else(be)* (1577 29/8-1641 7/3), g 1° 1595 9/11 m Jakob Jensen Holm (1543-1609 29/5), rektor Viborg 1574-81, biskop Ålborg 1587-1609, 2° 1610 m Lars Hansen Skriver (-1630 31/5), slotsskriver Ålborghus 1611-17, rm Ålborg 1617 29/8, bm 1622, 3° 1631 26/10 m Christen Hansen Riber (1567-1642 11/4), prof. Kbh. 1603, biskop Ålborg 1610 15/1. – *Søren*, B., sen. bm i Børgense, g 1593 30/9 m Karine, Ee Klaus Bang. – *b.* ukendt. – *b.*, ukendt. – *b.*, ukendt.

Rm 18. 1566 15/4-1594: Peder Trellund (ca. 1490-1594 12/8). Skibbroen (Nyjord), 1583 Fiskergade.

F ?Ribe. (?Faderens bror far til Christen Trellund (-før 1571), der var g 1° m sønne- eller datterdatter af Laurids Nielsen (Lange Laurids), bm 1528-43, 2° m d. (?Marine) af Hans Bosen, FM 1554).

G 1° m Gertrud Lambertsdatter, d. af Lambert Andersen, rm 1537 15/6-ca. 1542, hans E gm Rm 13, 2° m Kirsten.

FM 1549, 1558-61, 1565, K 1548, skm 1554, 1563, hosp.forst. 1571 28/5-?1594.

Børn: *Peder* (ca. 1552-1612 28/1), dansk skoleholder i Ribe ca. 1581-1600, Grønnegade, skoleholder i Kbh. ca. 1600-12, g 1582 1/7 m Kirsten. – *Lauge*, imm. Rostock 1574, sgp. Lønborg 1574-. – *Jon* (1553-1628 16/6), B i Ribe, g ca. 1586 m Maren Jensdatter (1567-1649 3/3), fra Kolding, søn Rm 63. – *Niels* (-1597), B i Ribe, Fiskergade, g 1591 12/9 m Lene Findsdatter (-1610 5/1), d. af Find Kaspersen, bm i Vejle, g 2° m Rm 47, søn: Finn (1594-1663), bm i Kbh. og gm d. af bm i Malmø. – *Jens*, g 1588 25/8 m Marine, d. af Christen Sørensen Buntmager (FM 1578...1600), Nederdammen. – *Lambert* (-1577 27/4). – *Søren*, i skattelisten 1549. – *Anne*, g 1575 16/10 m Mads Madsen Roed, B i Ribe, skm 1579, 1592, K 1582, FM 1577...1601.

Rm 19. 1566 15/4-ca. 1593: Oluf Thomsen (-ca. 1593). Grønnegade.

F ?Hygum ved Ribe. ?Søn af Thomas Knudsen (ca. 1503-1581), sgp. i Hygum, provst i Frøs og Kalvslund herreder, kannik i Ribe 1543-81, og Anna. (Søskende: Laurids Thomsen Riber, mag., sgp. i Kolding 1559-86. – Hans Thomesen (1532-73), rektor i Ribe 1557-61, sgp. ved Frue Kirke i Kbh. 1561-73. – Peder (-1583 6/7), sgp. Hygum 1574-83).

G 1° m N.N. (-ca. 1570), 2° 1586 4/9 m N.N.

FM 1553, 1555, 1557.

Børn: ukendt, dog: Birgitte. – Peder.

Bm 20. 1567-1582, bm 1582 7/8-1594: Jens Andersen Guldsmid (1525-1594 13/7). Stenbogade, ved hjørnet til Badstuegade.

F i Ribe. Søn af Anders Lassen, rm 1521-ca. 1544.

Gm N.N. Lydiksdatter (søster til Rm 42s far), d. af Lydik Guldsmid.

Skm 1563, 1565, hosp.forst. ?1568-69, P 1573-ca. 1575, Gld. forst. 1573-86.

Børn: Niels, nævnes 1597, 1600.

Bm 21. 1571 dec.-1584, bm 1584 jun.-1594: Laurids Tøgersen (1517-1594 1/1). Storegade, hjørnet ved Torvet.

F i Ribe. Søn af Tøger og Marine Archis (ca. 1483-1579 10/12, g 2° m Niels Arck (-før 1568)). (Hans søstre: Maren, gm Bm 24; Karen, gm Peder Bosen, K 1549, skm 1558, 1560; Inge, gm Henning Guldsmid).

G 1° 1549 m Karen Jensdatter Varde (1505-1570, begr. 2/4), g 1° m Jens..., d. af Jens Christensen Varde (-1547), mag., sgp. ved Skt. Kath. K. ca. 1537-47, søn af Christjern Nielsen, bm i Varde, 2° 1570 26/11 m Ingeborg Lambertsdatter (ca. 1542-1620 21/2), d. af Rm 12.

Skm 1549, 1552, 1562, 1563, FM 1551...71, pengemester 1571-72, 1583-84, Gld. forst. 1589-92.

Børn: 1°: Lene (-1602 21/11), g 1° før 1572 m Ole/Oluf Nielsen Lime (ca. 1538-1587 15/2), kræmmer i Ribe, skm 1568, 1570, 1584, FM 1569-71, 1577, 1581, pengemester 1572-73, søn af kannik Niels Torkildsen, 2° 1592 19/11 m biskop Iver Iversen Hemmet (1564-1629 6/7), g 2° 1603 27/11 m Karen Pedersdatter (ca. 1589-1639 20/5), d. af Rm 27. – Kirsten (ca. 1552-1634 17/10), gm Rm 30. – Mette, g 1° 1572 12/10 m Bertel Nielsen Skrædder (-ca. 1580), km i Ribe, skm 1552, K 1558, FM 1545...78, 2° 1602 31/1 m Poul Jensen Vilslev, FM 1579...1626, skm 1587, 1591, K 1590, g 1° m Gertrud Jepsdatter (-1601 7/8), forældre til Rm 58. – Karine, gm Hans Jensen i Vejle. – Anne, gm Severin Åle, FM 1560. 2°: Lambert (-1616), forliste med skib og gods på rejse fra Sverige til Frankrig. – Jens. – Oluf. – Karen (-1591 11/6), trolovet 1590 8/11 m Niels Hansen, søn af Rm 25. – Maren, g 1602 22/8 m Hans Pedersen Vandel (-1622 15/6), f. i Ribe, søn af Peder Vandel og Maren Jepsdatter, slotsfoged, ridefoged og slotsskriver på Ålborghus, tolder på Skagen 1611, bm i Ålborg 1614-22. – Margrete (1582-1637 27/11), g 1603 m Rm 46. – Ingeborg (ca. 1592-1631 31/7), g ca. 1617 m Christen Nielsen Friis (1584-1653), mag., lektor ved Domk., bror til Bm 51.

Rm 22. 1571 dec.-1593: Mikkel Thomsen (-1593 28/2). Stenbogade (-1580).

Gm Marine (-1598 30/3), g 2° 1593 18/11 m Hans Jensen, = Rm 26.

FM 1565, 1569. – ?Havnekæmner 1586-92(?93).

Børn: Jens, (-1622) var 1598 19/4 sgp. i Lille Næstved (Herlufsholm sogn). – ?Marine, g 1593 2/9 m Oluf Karlsen (-1601), øksnekm.

Rm 23. 1573 13/1-ca. 1590: Mads Jørgensen Koch (-1607 14/4, død på Tornomgård, Lintrup s.). Mellemdammen.

Gm Mette Vibes (1527-1603 9/3), Ee Jakob Vibe. Han var besvogret med Rm 29. Fra ca. 1590 forpagter på Tornomgård. K 1573.

Børn: Birgitte, g 1599 21/7 m Lauge Dampesen, sgp. i Aller-Taps 1606-34, søn af Damp Lauesen i Aller.

Bm 24. 1575 13/1-1594, bm 1594 4/5-1602: Ib Jensen Tornum (-1602 14/6). Nederdammen.

F i Ribe. Søn af Jens Tornum, øksnekøbmand, FM 1544, 1546, 1554, 1569-70, skm 1545.

G 1566 m Marine Tøgersdatter (ca. 1532-1611 25/12), søster til Bm 21, Ee Knud Nielsen

(-1565), FM 1551, 1553, 1556-57, 1559, skm 1560, 1565.

Skm 1566, 1567, 1568, 1570, FM 1569, 1570, 1577, K 1571, kirkev. Skt. Kath. K. 1574-86, Gld. forst. 1586-89.

Børn: Peder (-?ca. 1627), skm 1601, FM 1601...1610, K 1607. – Anne (-?ca. 1626), gm Bm 32. – d., g 1590 25/10 m Lambert Knudsen (-ca. 1603), skm 1589, 1592, K 1599, FM 1595...1603 (søn Rm 54, d. gm Villum Pedersen Trellund), g 2° m Margrete Christensdatter Friis, g 2° ca. 1605 m Rm 36.

Rm 25. 1575 13/1-1604: Hans Jessen Søphane (1532 25/11-1604 12/12). ?Skibbroen (?Mellemdammen).

F i Ribe. Søn af Jes Hansen (-1576 18/12) og Karine (?Lene) Sørensdatter (-1558 30/11).

G 1563 m Karine Nielsdatter (ca. 1634-1607 12/4), d af Rm 8.

Børn: Niels (-1621 19/9), km, trolovet 1590 8/11 m Karen (-1591 11/6), d. af Bm 21, g 1595 12/10 m Karen Andersdatter (-1615 12/6), d. af Rm 30.

Rm 26. 1581 5/4-ca. 1598: Hans Jensen (-før -1598 1/9). ?Sortebrødregade -1558, derefter Mellemdammen.

F ?Ribe. (Søskende: Karen, gm Christoffer Skriver. – Mette, gm Ib Lambertsen. – Maren, gm Jesper Bang (-før 1573). – Anna, gm Anders Pedersen (-før 1573)).

G (?1°) m x (-før 1561), (?2°) ca. 1559 m Marine, Ee Rm 7, (?3°) 1593 18/11 m Marine (-1598 30/3, Ee Rm 22.

FM 1544...77, skm 1549, 1553, K ?1577.

Børn: Poul (-1573 29/11, dræbt af senere Rm 30), i skattelisten fra 1566, øksnekm.

Rm 27. 1581 5/4-1591: Peder Baggesen (1546-1591 19/4). Mellemdammen, 1590 Stenbogade, i Porsborg.

F i Ribe. Søn af Rm 14.

Trolovet 1571 15/10 m, g 1572 30/11 m Dorete Sørensdatter Stage (ca. 1558-1602 4/8), d. af Bm 10, g 2° 1593 9/12 m Rm 37.

K 1578, FM 1579.

Børn: Anne, g 1592 26/11 m Mads Andersen Pors (-1617 ca. nov.), mag., f. i Horsens, søn af bm Anders Madsen (-1606 maj), rektor ved Domsolen 1585-90, sgp. ved Domk. 1595-1616. – Bagge (1578-1621 1/8), Rm 46. – Søren (ca. 1580-1614), imm. Franeker 1594, Herborn 1594-95, Leiden 1602, 1611, mag. hér 1603, derefter handelsmand, men ved hans død familien fra arv og gæld. – Hans (?1582 8/7-ca. 1606, død i udlandet). – Sidsel, g 1598 27/8 m Klemend Olufsen (1572 4/8-1614 17/8), rm i Horsens, søn af bm Oluf Jørgensen. – Maren (1587-1659 16/8), g 1601 1/11 med Jens Iversen Vandal (1570-1628), søn af Iver Vandel (-1592), skm 1564...1592, FM 1578; mag., sgp. i Magstrup, søn Rm 68. – Christoffer, stud., 1611 i Giessen, B i Århus, g 1613 22/8 m Lene Worm, d. af Villum Johansen Worm (ca. 1563-1629), bm (fra 1613) i Århus, og Inger Olufsdatter (1568-1619, d. af Oluf Jørgensen, bm i Horsens) og søster til Ole Worm. – Karen (1589-1639 20/5), g 1603 26/11 m Iver Iversen Hemmet (1564-1629 6/7), lektor, biskop i Ribe 1614-29, g 1° m Lene (-1602 21/11), d. af Bm 21. – Johanne. – d. (-før 1591). – d. (-før 1591). – d. (-før 1591). – slegfredsøn: Peder [Lund] (ca. 1580-) (skulle iflg. gavebrev af 1590 12/9 af faderen have 500 rdl., når han blev myndig), B i Sæby.

Rm 28. 1588 22/7-1617: Ebbe Mogensen (-1617). Nederdammen, fra 1580erne. Storegade, hjørnet ved Sortebrødregade.

Søn af bonde. (Bror: Knud Mogensen Buch (-1604), sgp. i Skanderup 1553-1604). B 1571, været svend hos svigerfaderen.

G 1574 28/11 m Anne Baggesdatter (-1601 29/1), d. af Rm 14.

FM 1581, 1584-85, 1587, hosp.forst. 1584 16/3-ca. 1596.

Børn: Mogens, stor slagsbror, 1612 sendt i kongens tjeneste på flåden, 1617 i Ribe. – d. (1577 22/8-).

Rm 29. 1588 22/7-1606: Thomas Jørgensen (1542 febr.-1606 11/4).

F i Ribe. Søn af Jørgen Pedersen Rentemester (-1544) (søn af Peder Thomsen, bm -1536), rentemester i Nørrejylland, kannik og kantor i Ribe, og Anna Christensdatter Hegelund (-1578

7/10), g 1° m Iver Stub, rm 1537 15/6-. (Søskende: Birgitte, g 1575 2/1 m Mikkel Müller, fra Königsberg, mag., kgl. maj.s livlæge. – Peder. – Halvsøskende: Peder Iversen Stub, tolder i Ålborg). – Sofie (ca. 1531-1591 4/3), g 1° m Søren Svendsen (-1564), stiftsskriver i Ribe, 2° m Laurids Ægidiussen (1531 9/8 – 1597 16/9), mag., sgp. ved Skt. Kath. K. 1580-96.

G 1589 9/2 m Marine Hansdatter (-1602), d. af Hans Hansen Kedelsmed og Helle.

Slotsskriver Vordingborg 1576 1/5-, Riberhus 1582-84, kirkev. Skt. Kath. K. 1587-92, Gld. forst. 1593-1602.

Børn: ingen.

Rm 30. 1588 22/7-1598: *Anders Sørensen Klyne (Stage)* (1551 16/11-1598 4/5). Grønnegade (østsiden, mellem rådhuset og hjørnehuset ved Torvet), fra 1577 Nederdammen (faderens hus, det næstvestligste på nordsiden, fra 1588 huset øst herfor).

F i Ribe. Søn af Bm 10.

G 1572 29/6 m Kirstine Lauridsdatter (1552 ca. 25/11-1634 17/10), d. af Bm 21.

Hosp.forst. ca. 1596-98.

Børn: *Jens* (1574 29/3-1610 16/7, dræbt), g 1605 29/9 m Anna Jensdatter Pors, d. af Jens Pors, bm i Horsens. – *Anne* (1575 21/10-1640), g 1594 27/1 m Peder Jensen Hegelund (1542 9/6-1614 18/2), mag., biskop i Ribe 1595-1614, søn af Bm 5. – *Karen* (1577 2/10-1615 12/6), g 1594 17/10 m Niels Hansen Søhane (-1621 19/9), ?km, søn af Rm 25. – *Søren* (1581 21/8-1602 2/11, såret i krohuset Klueborg i Altona). – *Hans* (1584 4/11-1604 22/12, henrettet for drab på søsterens svigerfar, Rm 26). – *Lisbet* (1585 6/12-1659 1/9), g 1604 8/7 m Jens Andersen Jubilerer (-ca. 1647, 1625 flyttet til broderen, hr. Christen i Højerup, efter drab på broderen Hans 1625 31/7), øksnekm, FM 1606-24, bror til Rm 42. – *Maren* (1587 26/11-), g 1605 21/4 m Peder Jakobsen (1570-1651), km i Odense, søn af mag. Jakob Madsen Vejle, biskop i Odense, g 1° 1599 23/9 m Marine Hansdatter (-1600 16/11), d. af Hans Friis (1553-ca. 1596), B i Odense. – *Frederik* (1588 19/12-1657 19/3), g 1° 1618 m Margrete Pedersdatter Munk (-1621 14/4), 2° m Elisabet Andersdatter (-1650 2/7), stud. Ribe 1608, imm. Kbh. 1608, Marburg 1610, Giessen 1610, Heidelberg 1612, Enkhuizen 1614, mag. i Kbh. 1615, slotspræst Frederiksborg Slot 1617, sgp. i Vindinge og Kvislemark (fra 1650erne kaldt Fuirendal) 1622-57. – *Ingeborg* (1593 22/4-1668 14/3), g 1616 22/9 m Christen Lauridsen Bordum (Bording) (1578-1640 28/3), f. i Århus, søn af kannik, dr., medikus i Ribe 1614-40.

Bm 31. 1592 28/4-1602, bm 1602 21/8-1606: *Niels Poulsen* (ca. 1539-1606 28/3). Mellem-dammen.

F. i Ilsted, Gørding s. (Søskende: Morten Poulsen Grum, sgp. i Åstrup og Starup ca. 1572-1621-. – Grumme, sgp. Gørding og Vejrup ca. 1562-1610).

G 1573 1/2 m Marine Jepsdatter Bonum (1554-1625).

Skm 1550, slotsfoged 1564-78, herskabsfoged 1570-1606, byfoged 1571-78, 1590-1602.

Børn: *Jakob* (Nielsen Bonum) (1574-1649 19/3), stud. ca. 1594, imm. Zerbst 1594, Wittenberg 1594, mag. hér 1597, sgp. i Darum og Bramminge 1600-49, g 1600 6/7 m Anna Pedersdatter Hegelund (1582 21/6-), d. af biskop Peder Jensen Hegelund. – *Gunder*, g ?1595 m Niels Johansen, sgp. i Gram 1592-1611.

Bm 32. 1594 29/7-1595, bm 1595-1623: *Kjeld Jørgensen* (1549 el. 1550-1623 22/7). Nederdammen.

F Olidt, Ørslev s. (Vends h., Fyn). B 1592 15/6.

G 1588 24/11 m Anne Ibsdatter Tornum (-?ca. 1626), d. af Bm 24.

Slotsskriver Riberhus 1582-87, kgl. tolder 1590-ca. 1620, FM 1592.

Børn: *Jørgen* (ca. 1588-1640), imm. Wittenberg 1608, Heidelberg 1610, Marburg 1612, sgp. Føns 1613-40, g 1° m Lene Hansdatter (-før 1616), d. af dr. Hans Lauridsen Amerinus, medikus i Ribe 1581-1605, 2° m Anna Pedersdatter, d. af dr. Peder Iversen, Viborg. – *Christoffer* (-1634), km, kgl. tolder 1619-34, g 1° før 1621 m Anne Hansdatter Svane (-1633), 2° 1633 m Lisbet Pedersdatter (-1657), d. af Peder Christensen (-1601), km, skm 1587...1593, K 1596, FM 1590...1600, – *Marine* (1591-), g 1610 m Jørgen Pedersen Hegelund (1583 15/10-1653), rektor i Kolding 1608-10, i Ribe 1610-14, sgp. Møgeltønder 1614-53. – *Lene* (1596-1636 15/7), g 1618 28/6 m Bm 51. – *Jens* (ca. 1598-ca. 1658), stud. Ribe 1618, imm. Kbh. 1618, Wittenberg 1619, Leiden 1621, mag. 1623 maj, rektor Ribe 1623-30, sgp. Landskrone 1630-ca. 1658. – d.,

ukendt. – d., ukendt. – d., ukendt. – d., ukendt. – d., ukendt. – d., ukendt. – d., ukendt. – d., ukendt. – d., ukendt.

Rm 33. 1594 29/7-1595: Christen Laugesen (Lauridsen) (-1595 14/3). ?Gråbrødregade
F i Ribe. Søn af Rm 4.

G 1571 14/10 m Marine Baggesdatter (ca. 1552-1612 2/5), d. af Rm 14.

FM 1577...1591.

Børn: *Lauge* (1573 16/3-), stud. Ribe 1591, imm. Franeker 1594, Rostock 1599, Marburg 1600, Leiden 1601, Angers 1604, mag. Marburg 1600, var 1625 rektor i Horsens. – s. (-1576 24/11). – s. (-ca. 1576). – d. (1577 23/8-). – *Hans* (1582 3/11-). – ?*Mette*, gm Hans Christensen, rm i Ålborg 1587-1608, hosp.-forst. 1599, søn af Christen Mikkelsen, bm i Ålborg, og Marine Turisdatter (Bjelke). – *Lene*, gm Hans Christensen.

Rm 34. 1595 2/9-1611: Jens Laugesen (Lauridsen) (-1611 22/2). Storegade, ved Skibbroen.

F i Ribe, søn af Rm 4 og bror til Rm 33.

G 1577 3/11 m Dorte Hansdatter Svaning (1561 2/3-), d. af kgl. historiograf Hans Svaning (1503-1584) og Marine Sørensdatter Stage (ca. 1539-1615 4/7), d. af Bm 10.

FM 1578...1591, skm 1587, hosp. forst. 1596 12/7-?1607.

Børn: *Anne*, g 1° 1602 15/8 m Ebbe Jensen, kræmmer, skm 1602, FM 1606-07, 1608, 1609, 1613, 2° m Peder Pedersen Hjerting (-1645), B 1618 27/11, km, byfoged 1639-42 (bror til Bm 32's søn Christoffers 2. kone), beskyldt for trolddom 1641-42. – *Karine* (-1613 8/10), g 1610 4/11 m Johan Henriksen Vintapper, B 1603 10/12, øksnekm, g 2° m Susanne Ditlevsdatter (-før 1626), d. af Rm 55. – *Mette*, g 1606 2/11 m Knud Madsen, ?km, FM 1578, skm 1577. – *Marine*, g 1609 24/9 m Niels Jørgensen Ærulæus (-1642 1/2), mag. Kbh. 1602, rektor Sorø 1597-1608, lektor Lund 1608, lærer for prins Christian 1611. – *Hans* (1600 28/5-1676 27/9), stud. Lund 1620, imm. Wittenberg 1624, Jena 1627, Franeker 1628, Nürnberg 1629, Basel og Altdorf 1629, mag. Kbh. 1630, rektor Sorø 1630-35, sgp. Besser og Onsbjerg 1635-76, g 1636 31/7 m Anne Jensdatter, d. af bm i Holbæk og Ee prof., sen. provst på Samsø mag. Elias Eisenberg.

Rm 35. 1595 2/9-1618: Niels Hansen Grisbeck (1549-1618 11/12). Storegade.

F i Grisbæk, Vejrup s. Var 1576 i tjeneste hos Bm 21. B 1580 22/12. (Søskende: Jon Hansen).

G 1583 25/8 m Kirsten Christensdatter (ca. 1546-1618 14/4), Ee Christen Friis (-ca. 1574), FM 1569-70, og d. af Christen Madsen (-ca. 1519), FM 1549, 1552, 1555, 1558, 1569, skm 1551, og NN. (-ca. 1568) (han g 2° m NN (-1588 21/2, g 1° m Villum N.N.). – (Konens søskende: Karen, mor til Rm 42. – Voldborg, Rm 48's kones mor. – Marine, g 1591 18/7 m Knud Nielsen, rm i Vejle. – Peder (1564-1610), stud. Ribe 1584, imm. Kbh. 1584, huslærer 1591 hos fru Kirsten Lykke, Ee rigens kansler Eiler Grubbe, imm. Siegen 1595, Genève, mag. i Basel, sgp. Vejle 1603-10, g 1604 25/11 m Mette Jakobsdatter (-1607 12/11), d. af biskop i Odense Jakob Madsen Vejle og Ee kancellisekretær Laurids Hansen Mule. – Konens halvsøskende: Niels Villumsen (-1635), rektor Ribe 1580-85, sgp. Bredsten 1585-1635. – Mads Villumsen, stud.).

Skm 1586, 1588, 1590, K 1591, FM 1591-92, 1594, Gld. forst. 1592-1617.

Børn: stedbørn: *Maren*, g 1° 1596 17/10 m Hans Hansen Svane (ca. 1560-1604 8/5), km, FM 1603, 2° 1605 22/9 m Niels Sørensen Glud (ca. 1539-1623 30/4), lektor ved Domkirken og sgp. Vester Vedsted 1588-96, sgp. ved Skt. Kath. K. 1596-1623. – *Margrete*, g 1° 1591 m Lambert Knudsen (forældre til Rm 54), g 1° m d. af Bm 24, km, skm 1589, 1592, FM 1595...1603, K 1599, 2° m Rm 36. – *Anders* (-1628 28/4), renteskriver i Kbh. 1611-. – *Søren* (-efter 1612), B 1603 nov., hosp.-forst. 1605 22/7-1607, slotsskriver Riberhus ?1607-?1613, g 1604 5/2 m Marine Hansdatter Svaning, d. af kgl. historiograf Hans Svaning (1503-84) og Marine Sørensdatter Stage (ca. 1539-1615 4/7, d. af Bm 10), g 2° m Oluf Jensen, foged på Turebygård. – Egne børn: *Christen* (1584-1653 2/3), stud. Ribe 1603, imm. Kbh. 1603, Strasbourg og Basel 1607-10, 1611-13 udenlands som hofmester for Jürgen von Bülow, mag. i Kbh. 1613 maj, rektor Ribe 1614-23, lektor ved Domk. og sgp. i Vester Vedsted 1623-53, g ca. 1617 m Ingeborg Lauridsdatter (ca. 1592-1631 31/7), d. af Bm 21. – *Hans* (1587 14/10-1650 26/6), Bm 51.

Rm 36. 1595 2/9-1620: Oluf Pedersen Roed (ca. 1548-1620). Storegade.

F ?Vandel. Bror til Rm 49.

G 1° 1589 1/11 m Kirsten Lasdatter Lime (-1602 30/6), d. af Las Lime, FM 1578...1591, skm 1582, 1588, K 1581, og Karine, 2° ca. 1605 m Margrete Christensdatter Friis (-efter 1626), d. af Christen Friis (-ca. 1574), FM 1569-70, steddatter af Rm 35, g 1° m Lambert Knudsen (-ca. 1603), skm 1589, 1592, FM 1595...1602, K 1599.

FM 1589-92, 1594, pengemester 1590-1620, hosp. forst. 1607-?18.

Børn: Dorete (-1620), gm Hans Jakobsen (-1624), B i Ribe. – *Johanne*, g 1612 30/8 m Mads Hansen Lang (-før 1647), B 1612 11/9, km, skm 1612, 1614, FM 1613...1634, K 1617. – *Gertrud*, gm Rm 54. – *Peder* (ca. 1597-1659 29/8), Bm 57. – *Kirsten*. – *Lambert* (-ca. 1638, død i Kbh.).

Rm 37. 1595 2/9-1621: Bertel Jørgensen Struck (ca. 1550-1621 28/5). Omkring 1600 Stenbogade, i Porsborg, sen. ?Storegade.

F i Lund, Skåne. B 1593 17/11.

G 1° 1593 9/12 m Dorete Sørensdatter Stage (ca. 1558-1602 10/8), d. af Bm 10, g 1° m Rm 27; 2° 1604 26/8 m Anne Andersdatter Vedel (1585 18/5-1655 22/1), d. af kgl. historiograf Anders Sørensen Vedel (1542-1614).

FM 1594. Var 1620 medlem af Kbh.s Skydeselskab.

Børn: 1°: *Peder* (ca. 1594-), stud. 1613, imm. Kbh. 1613, Leiden 1622, sgp. Asarum, Blekinge. – *Johanne*, ukendt. – *Dorete d.Æ.* (ca. 1600-1659 26/8), gm Jørgen Hansen Måde (-1649), f. i Ribe, B 1616 29/11, skm 1620...1634. – 2°: *Jørgen* (-efter 1660), km, FM 1634...1654, skm 1630-37, K 1637, pengemester 1646-47, overformynder 1652, gm Susanne Madsdatter Roed, d. af Rm 49. – *Frederik*, død ung. – *Hans* (ca. 1610-før 1639), stud. Ribe 1630, imm. Kbh. 1630, Franeke 1632. – *Lauge*, død ung. – *Anders*, død ung. – *Dorete d.Y.* (ca. 1607-1659 16/7), g 1° m Hans Jessen Vintapper (-ca. 1646), søn af Jes (-1634), B 1611 22/11, f. på Fanø, km, skm 1617, 1622, 1624, 1630, 1642, 1644, K 1630, FM 1632, 1634, 1646, Grønnegade, 2° 1647 jan. m Lauge Frandsen Tanderup, B 1646 11/12. – *Maren* (-efter 1650), g 1° m Laurids Jensen (-1649), B 1626 22/12, f. Nørre Farup, km, vintapper, skm 1626, 1632, FM 1632, 1646, byskriver 1634-40, Gråbrødregeade, 2° m Christen Eskelsen (-efter 1660), ølsalg, FM 1659. – *Johanne*, gm Hans Simonsen From på Havgård (?Nustrup s.). – *Kirsten*, gm Jens Hansen Tausen (ca. 1609-1655 13/3), stud. 1629, kapellan ved Skt. Kaht. K. 1635-55. – ?d., ukendt.

Rm 38. 1603 8/2-1606: Thomas Bonum (ca. 1527-1606 6/4). ?Sønderportsgade.

(Søskende: søster, hvis datter Kirsten blev g 1601 8/9 m Laurids Hansen Vejbjøl, sgp. Farup 1601-49.

G før 1568 m Mette Lauridsdatter (1525-1606 18/5).

Skm 1564, 1567, 1568, 1581, FM 1569...1602, pengemester 1584-89.

Børn: ingen.

Bm 39. 1603 8/2-1606, bm 1606 30/4-1617: Peder Lambertsen (-1617 forår). Stenbogade.

F i Ribe. Søn af Lambert Andersen, rm 1537 15/6 – ca. 1542, og N.N., g 2° m Rm 13. (Søskende: Gertrud, gm Rm 18. – Anders. – Niels).

Gm Else Olufsdatter, d. af Bm 6.

Skm 1568, 1579, 1590, 1593, FM 1577...1598.

Børn: ingen.

Rm 40. 1603 8/2-1608: Peder Knudsen (Weys) (-1608 8/4). ?Sønderportsgade.

Gm Karen (-efter 1635), g 2° 1609 26/11 m Iver Christensen Holm (-1635), kapellan ved Skt. Kath. K. 1603-35.

Skm 1570...1595, FM 1565, 1569...1602.

Børn: *Kirstine*, g 1593 2/12 m Hans Mortensen Guldsmid.

Rm 41. 1607 3/7-1623: Hans Jensen Hegelund (1551 25/9-1623 12/3). Grønnegade, fra ca. 1584 Storegade.

F i Ribe. Søn af Bm 5. 1574 i tjeneste hos Rm 23.

G 1575 27/11 m Mette Pedersdatter Krag (-efter 1617), Ee Ib Rustsen ((-1574 10/12), g 1574 7/2, ?søn af Rust Ibsen, FM 1566), d. af Peder Krag og Karine Sørensdatter Klyne, (?d. af Søren Klyne, rm 1537 15/6-).

Skm 1578, 1590, 1592, 1596, FM 1585, 1587-89, 1606, herskabsfoged 1616-23.

Børn: Jens (1576 16/10-1579 15/8). – *Ib (Jakob)* (1578 10/8-1629), stud. Ribe 1599, rektor Ringkøbing 1603-06, sgp. Gudum og Fabjerg 1607-29, g 1607 19/7 m Agate Henriksdatter, d. af Henrik Villemssen af Zwolle. – *Maren* (1580 16/9-), g 1599 28/10 m hr. Søren Laurensen, f. i Århus, søn af biskop. – *Anne* (1582 3/10-), ?g 1609 8/10 m Poul Nielsen, ?øksnekm. – *Karen* (1584 1/5-). – *Hans* (1586 ca. 9/3-ca. 1622), rektor i Holstebro. – *Sidsel* (1588 6/3-). – *Dorete* (1589 ca. 16/12-). – *Margrete* (1595 22/2-). – *Jens* (1597 3/11-).

Rm 42. 1607 3/7-1616: Lydik Andersen Guldsmed (-1616 20/1). Nederdammen.

F i Ribe. Søn af Anders Lydiksen Guldsmed (-1612 7/12) (dennes søster gm Bm 20), skm 1565, 1568, 1570, 1581, 1584, FM 1570, 1577-78, 1581, 1587-91, K 1587, og Karen Christensdatter (søster til Rm 35's kone og Rm 48's mor). (Søskende: Rm 47. – Engelbrekt, g 1602 16/5 m søster til Rm 58. – Jens, g 1604 8/7 m d. af Rm 30. – ?Marine, g 1593 11/11 m Mads Rasmussen Hjort, skm 1578, 1586, 1588, 1590, 1593, 1602, K 1584, FM 1579...1607. – Hans (-1625 31/7, dræbt), kaptajn. – Christen (-1650 el. 1658), sgp. Højrup og Spandet 1616-50).

G 1592 27/8 m Lene Pedersdatter (-ca. 1630).

FM 1594...1606, K 1597.

Børn: Dorete (-efter 1650), gm Bm 56. – *Margrete* (ca. 1593-1646 9/10), g 1619 m Rm 60. – *Karen* (ca. 1601-1659 14/1), gm Rm 67. – ?*Hans* (-senest 1639). – *Anders* (-1650, død i Oslo), 1618 håndskriver hos lensmanden Albrekt Skeel, dansk skolemester 1640-49, Grønnegade, gm Kirsten (-1649), d. af Rm 59. – *Morten* (-1669), gm Maren Jakobsdatter, Nederdammen.

Rm 43. 1607 3/7-1635: Magnus Grave (ca. 1553-1635 17/2). Mellemdammen.

F i Westfalen. B 1598 14/5.

G 1598 8/10 m Gunder Lambertsdatter (ca. 1555-1644 19/8), d. af Rm 12, Ee Jens Olufsen (-1592 15/5), søn af Bm 6.

FM 1602-03.

Børn: ingen.

Bm 44. 1607 3/7-1617, bm 1617-38: Morten Madsen Lime (1564-1639). Sønderportsgade.

F Keldkær hgd., Bredsten s. Søn af Mads Nielsen (-1602 2/8) på Keldkær og Marine (-1602 25/9). B 1597 1/12.

G 1° før 1599 m Karine Olufsdatter, d. af Oluf Nielsen (-1587 9/2), ?FM 1569...1581, skm 1568, 1570, 1584, pengemester 1572-73, og Lene Lauridsdatter (-1602 21/11), d. af Bm 21, g 1° 1596 14/11 m Mads Nielsen Lime d.Æ. (-før 1599), B 1593 14/11, kræmmer, 2° ca. 1604 m Else Iversdatter Vandel (1563-1665 28/3), d. af Iver Hansen Vandel (-1592), skm 1564, 1568, 1570, 1582, 1592, FM 1578, og Susanne Jensdatter Grundit, og Ee (g 1587 8/10) Peder Christensen (-1601 13/2), km, skm 1587...1593. FM 1590-1600, K 1596.

Skm 1585...1602, FM 1589...1604, hosp.forst. 1607 aug.-?1637, kgl. tolder 1634-39.

Børn: Peder (ca. 1605-ca. 1653), stud. Rostock 1625, imm. Kbh. 1626, mag., sgp. Føvling 1632-ca. 1653. – *Mads* 1610 10/3-1658 7/2), stud. Ribe 1630, imm. Kbh. 1630, Rostock 1630, Leiden 1632, Franeker 1632, Oxford 1633, mag. 1637, sgp. Middelfart 1642-58, gm Elisabeth Clausdatter Bang (-1660 31/8), d. af Claus Madsen Bang, bm i Middelfart (ca. 1594-1653) og Anne Rasmusdatter. – *Karen*, var 1666 ugift. – Stedbørn: 1°: *Laurids Madsen Lime* (ca. 1599-1647 3/12), ?stud. 1620, sgp. Husby 1641-47. – *Lene*. – *Karen*. – *Kirsten*. – *Johanne*. – 2°: *Margrete Pedersdatter* (-?1679), g 1606 12/10 m Jakob Hansen Buch (1549-1634 7/4), g 1° m Karen Hansdatter (ca. 1542-1604 21/2, d. af Hans Lydiksen, skm 1555, og Maren Jepsdatter, g 2° m Peder Vandel, og g 1° 1576 11/11 m Mads Nielsen Vejle (-1579 3/9), kapellan ved Domk.); kapellan ved Domk. 1580-1629. – *Anne Pedersdatter* (ca. 1593-1641 26/8), g 1615 jan. m Hans Olufsen (ca. 1579-1636 28/4), mag., lektor ved Domk. 1614-23, sgp. ved Skt. Kath. K. 1623-36. – *Susanne Pedersdatter* (ca. 1601-1674 6/11), g 1618 23/8 Søren Andersen Vedel (1587 11/7-1653 22/1), mag., rektor Sorø 1608-11, sgp. ved Domk. 1616-53. – *Lisbet Pedersdatter* (-1657), g 1633 m Christoffer Kjeldsen (ca. 1634 aug.), g 1° m Anne Hansdatter Svane (-1633), søn af Bm 32, km, kgl. tolder 1619-34. – ?*Søren Pedersen Hjerting*, i skattemisten 1640, 1650. – *Peder Pedersen Hjerting* (-1645), udlært som købmandstjener hos Rm 35, B 1618 27/11, km, byfoged 1639-42. gm Anne Jensdatter, d. af Rm 34, g 1° 1602 15/8 m Ebbe Jensen, kræmmer, skm 1602, FM 1606-07, 1608, 1609, 1613.

Rm 45. 1616 ca. 23/8-ca. 1623: Baltser Knudsen (-ca. 1623). Grønnegade.

F ikke Ribe. Svend hos Bm 27. B 1587 15/12.

Gm Anna (-ca. 1630). Ee Nis Pedersen Varming.

Skm 1588...1601, FM 1588...1615.

Børn: Dorte, g ca. 1610 28/10 m Niels Mikkelsen. – ?*Niels* (-1659), 1609 i kommunitetet i Kbh., sgp. i Åstrup-Vester Starup.

Rm 46. 1616 ca. 23/8-1621: Bagge Pedersen (1578-1621 1/8). Mellemdammen.

F i Ribe. Søn af Rm 27.

G 1603 18/9 m Margrete Lauridsdatter (1582-1637 27/11), d. af Bm 21.

FM 1607...1615, K 1610 (ved Mads Lime).

Børn: Peder (ca. 1604-1650 29/5), Rm 64. – *Dorete* (-1648), gm Bm 57. – *Laurids* (1606-1655 juli), Rm 65. – *Else*, g ca. 1630 m Laurids Lauridsen Suur (-1649), rm i Ålborg 1636-49, (deres søn Bagge, rm i Ålborg 1666, gm Margrete Karstensdatter, d. af Karsten Olufsen, Rm 66), g 2° 1648 m Margrete Christensdatter, Ee rm Rasmus Jensen Holst. – *Siselle* (-1651), g ca. 1637 m Thomas Lauridsen Suur (-1654), rm i Ålborg 1643-54, g 2° 1651 m Maren (-1654), d. af Hans Sørensen, tolder i Ålborg. – *Maren* (-1692 7/2), g 1° før 1637 m Oluf Jensen (-før 1650 16/10), rm i Ringkøbing, ?søn af Jens Olufsen og (g 1604 5/8) Vibeke Madsdatter, g 2° m rm Poul Jensen i Varde, g 3° m rm Jesper Urbansen Skouboe (-1668 4/9) i Varde. – *Bagge* (1615-1681 8/5), Rm 71. – *Lambert* (-1659 4/8), km, g 1649 26/8 m Lene Johansdatter Pouch (1633 døbt 20/8-), d. af Rm 60, g 2° ca. 1663 m Tobias Franck (-1684 3/2), apoteker, rm 1669-84. – *Ingeborg*, endnu 1637 ugift. – s., død som lille. – s., død som lille.

Rm 47. 1616 ca. 23/8-1626: Søren Andersen Guldsmed (-1626). Nederdammen.

F i Ribe. Søn af Anders Lydiksen Guldsmed (-1612 7/12) (hans søster gm Bm 20), skm 1565, 1568, 1570, 1581, 1584, FM 1577-78, 1581, 1587-91, K 1587, og Karen Christensdatter (søster til Rm 35's kone og Rm 48's mor). (Søskende: Se Rm 42).

G. 1601 m Lene Findsdatter (-1610 5/1), Ee Niels Pedersen Trellund (-1597), K 1595, FM 1596, og d. af Find Kaspersen, Vejle.

FM 1600...1608, skm 1601.

Børn: Niels (ca. 1601-), stud. Ribe 1617, sen. Helmstedt, mag. 1623, sgp. Bjerregrav. Sted-søn: *Find Nielsen Trellund* (1594 26/3-1663 14/7), bm i Kbh., g 1° 1627 m Margrete Pedersdatter (1610-52), d. af fhv. bm i Malmø Peder Bertelsen og N.N., 2° 1654 9/4 m Dorte Nansen (1633 29/1-1675 21/5, g 2° 1665 m km og godsejer Peder Pedersen Lerche (1613-83), d. af præsident Hans Nansen og Sophie Hansdatter.

Rm 48. 1620 14/7-1621: Anders Pedersen Spandet (1574 2/2-1621 21/3). Gråbrødregade.

F i Ribe. Søn af Peder Pedersen Spandet (1530-1596 10/12), B 1571 12/3, skm (?1568), 1579, 1581, 1588, FM 1577...1595, K 1578, pengemester 1589-90, og Else Kjeldsdatter (-1614 14/3), Ee Anders Jepsen, ?skm 1568.

G 1600 20/1 m Mette Andersdatter Lund (ca. 1570-1643), d. af Anders Hansen Lund (-1589 13/3), FM 1569...1600, skm 1567...1593, K 1594, og Voldborg Christensdatter, søster til Rm 35's kone og Rm 42's kone. (Mette Andersdatter Lunds søskende: Anders Andersen Lund (-1601 20/2), FM 1569...1600, skm 1567...1593, K 1594, gm Sara Hansdatter (-1601 3/2), søster til Rm 55. – Jens Andersen Lund (-1625 28/5), g 1608 4/9 m Lene Jakobsdatter (-1620 21/10), Ee Hans Lauridsen Amerinus (ca. 1550-1605) og d. af rektor Jakob Madsen Vejle (1538-1606), biskop i Odense 1587-1606; km, skm 1607, FM 1609...1613. – Marine Andersdatter, g 1° m Just Jensen Harbo (-1601 19/1), FM 1590, 1595, 1600, skm 1587, 1591, K 1598, 2° 1609 m Laurids Staffensen Skrifer, FM 1587...1604, kirkev. Skt. Kath. K. 1592-1617, delefoged 1602-09, byfoged 1602-18).

1582 8/5 sat i Domskolen. FM 1600...1619, skm 1601, K 1602.

Børn: Anne (1600 14/12-1659 4/10), g 1621 18/11 m Rasmus Jessen Kærsing (-1657), km, B 1620 17/11, skm 1621, 1624, FM 1622...1634, K 1626, Gråbrødregade. – *Peder* (1602 3/6-1632 maj, død i Skien), g ca. 1630 m Saiche Catonisdatter. – *Voldborg* (1604 21/5-1629 31/8), ?ugift. – *Anders* (1606 6/1-), 1624 hører i Ribe Domskole. – *Søren* (1607 18/12-1630 16/9), 1626 i tjeneste hos købmand Christoffer Penel i Slangerup. – *Else* (1607 18/12-1608 24/1). – *Else* (1609

3/8-23/8). – *Maren* (1610 26/10-1659 16/7), g 1646 12/7 m Jens Jespersen (-efter 1661), g 1° m Margrete (-1645), skipper, K 1639, 1640, 1641, FM 1646...1654, skm 1650, overformynder 1656-60, Grønnegades slippe. – *Else* (1612 7/3-).

Rm 49. 1620 14/7-1635: Mads Pedersen Roed (-1635). Stenbogade.

F i Vandel. Bror til Rm 36. B 1596 22/12.

Gm Karen Iversdatter (-1638).

Skm 1600, 1601, FM 1601...1619, hosp. forst. 1607-.

Børn: Maren (ca. 1602-1659 24/8), gm Rm 63. – *Peder*, ukendt. – *Lisbet*, g før 1634 m Rasmus Madsen (-1645 31/7, druknet ved Husum), rm i Varde. – *Johanne*, gm Anders Jakobsen (-1655), søn af Jakob Thomsen (-ca. 1633), skm 1612...1629, FM 1613...1632, K 1621, km, Sortebrødregade, og Gunder; km, FM 1646, byfoged 1649-55, Storegade (hjørnet af Sortebrødregade). – *Kirsten*, endnu 1643 1/8 ugift. – *Susanne*, gm Jørgen Bertelsen Struck (-efter 1660), søn af Rm 37, km, FM 1634...1654, overformynder 1652. – *Lambert*, var 1619 18/11 fhv. foged over Hegen og Froland skibrede i Norge.

Rm 50. 1620 14/7-1645: Las (Laurids) Jensen Bonum (ca. 1570-1645 8/1). Sønderportsgade.

F ?ikke i Ribe.

Gm Boel Sørensdatter.

FM 1607...1619, K 1610, skm 1614, kirkev. Skt. Kath. K. 1612-20.

Børn: ukendt.

Bm 51. 1620 14/7-1623 og 1638-50, bm 1623 6/8-1638 (igen rm): Hans Nielsen Friis (1587 14/10-1650 26/6). Storegade.

F i Ribe. Søn af Rm 35.

G 1618 28/6 m Lene Kjeldsdatter (ca. 1596-1636 15/7), d. af Bm 32.

FM 1619, Gld. forst. 1617-50, forvalter for vin- og saltkompagniet 1622 28/10-1625, hosp. forst. 1637-50.

Børn: Niels (1619 31/8-1659), stud. Ribe 1639, imm. Kbh. 1639, Deventer 1644, lagmand i Skien. – *Ib* (1621 27/8-før 1627). – *Kjeld* (1623 29/8-), var 1642 Corfitz Ulfeldts tjener, bosat i Hamborg, gm Anne Ottosdatter Sperling. – *Kirsten* (1624 16/11-1674 23/3), g 1642 m Rm 71. – *Maren* (1626 16/1-), g 1° 1647 28/11 m Peder Byrgesen, slotsskriver på Riberhus 1635-39, ridefoged i Riberhus len, provstiskriver for Vardesysse, bopæl Hillerslev, 2° m Niels Hansen Arensberg (-ca. 1694), sgp. Varde Skt. Jakobi K. 1653-ca. 1694. – *Ib* (1627 6/5-1668 ca. 28/6), ?ugift, km, FM 1656, pengemester 1656-57, rm 1662-68. – *Peder* (1630 4/12-1664), imm. Kbh. 1653, Leiden 1656, Heidelberg 1657, Strasbourg 1658, Oxford 1661. – *Lydik* (1632 5/5-sen. 1662). – *Christoffer* (1635 18/1-), ?gm Elisabet Ottosdatter Sperling.

Rm 52. 1623 før 12/12-1648: Hans Lauridsen (-1648 21/11). Storegade.

B 1597 8/8, af Langetved.

G 1607 11/10 m Lene Bertelsdatter (-1650).

Skm 1606, 1613, FM 1607, 1616, 1621, 1622, K 1616 (ved Terkel Andersen Hjort).

Børn: ?ingen.

Rm 53. 1623 før 12/12-ca. 1641: Morten Frederiksen (-1641 ?før 28/6). Nederdammen.

F i ?Ribe. Søn af Frederik Mortensen (-ca. 1592), B i Ribe, skm 1586, 1589, 1592, og Ingegerd (-ca. 1598). (Søskende: Las Frederiksen (-ca. 1636), gm Anne Pedersdatter (-efter 1650, søster til Jens Pedersen Strudvad, sgp. i Guldager, og g 2° m Mads Jensen (-1649)), steddatter af Morten Frederiksen, skm 1624. – Maren Frederiksdatter – ?Knud Frederiksen).

Gm Marine Jensdatter (-dec. 1639), g 1° m Peder Sørensen Strudvad, km, skm 1584, 1598, 1602, 1603, 1605, 1608, FM 1587, 1600, 1604-06.

Skm 1610, FM 1613, 1615-22, K 1614.

Stedbørn: Jens Pedersen Strudvad (ca. 1590-1645), stud. Ribe 1610, hører Domskolens, sgp. Guldager -1638-45, gm Mette. – *Anne Pedersdatter* (-efter 1650), gm Las Frederiksen (-ca. 1636), øksnekm, skm 1624.

Rm 54. 1623 før 12/12-1632: Knud Lambetsen (-1632 mar.). Storegade.

F i Ribe. Søn af Lambert Knudsen (-ca. 1603), g 1° m d. af Bm 24, og (g 1590 25/10) Margrete Christensdatter Friis, g 2° efter 1603 m Rm 36, skm 1589, 1592, FM 1595...1602, K 1599. (Søskende: Christen Lambertsen (-1638 1/11), gm Maren Hansdatter, d. af Hans Obeling og Anne, km, skm 1633, -?Hans Lambertsen, gm Maren Villadsdatter, skm 1583, 1596, 1602, FM 1583...1616, K 1588. - Ib Lambertsen - Maren. - Karen. - Kirsten, gm Villum Pedersen Trellund, skolemester).

Gm Gertrud Olufsdatter Roed, d. af Rm 36 og Kirsten Lasdatter Lime.

Pengemester 1620-31, forvalter for vin- og saltkompagniet 1622 28/10-1625.

Børn: ?Anders, 1632 køb på faderens konto hos købmand Hans Friis (Bm 51). - Kirstine (1624 29/2-). - Lambert (1625 25/7-). - Oluf (1626 20/9-). - Karen. - Christen (1632 1/4-), uden for ægteskab, udlagt efter Knud Lambertsens død.

Rm 55. 1633 16/3-1633: Ditlev Hansen Guldsmid (før 1576-1633). Grønnegade, sen. Mellemdammen.

F i Ribe. Søn af Hans Dyttersker Guldsmid (-1577 22/12 dræbt). (Søskende: Sara Hansdatter, gm bror til Rm 48's kone).

G 1595 21/9 m Sara Iversdatter Vandel (-1648), d. af Iver Vandel (-ca. 1592) og Susanne Jensdatter Grundet. FM 1578, skm 1564, 1568, 1570, 1582, 1592, K 1593 (ved enken).

Skm 1604, FM 1606, 1616-18, 1620, byfoed 1619-33, guldsmid og prokurator.

Børn: Susanne (-før 1626), g efter 1613 m Johan Henriksen Vintapper, B 1603 10/12, øksnekm, g 1° 1610 4/11 m Karine (-1613 8/10), d. af Rm 34. - Hans (ca. 1596-1657 6/5), km, FM 1634, byfoged ca. 1642-49 (afsat, på grund af udstedelse af falsk tingsvidne) og 1655-57, Grønnegade, gm Anne Simensdatter. - Cornelius (-efter 1660), km, prokurator, skm 1640, 1641, Stenbogade, gm Karen Andersdatter. - ?Sara (1602-70, skifte 11/4), ugift pige.

Bm 56. 1633 16/3-1638, bm 1638-1646: Peder Sørensen Skriver (-1646 27/10). Mellemdammen.

F Kølbygård, Thy. B 1633 16/3.

Gm Dorete Lydiksdatter (-efter 1660), d. af Rm 42.

Slotsskriver -1623-31.

Børn: Søren Pedersen Vinter (1632 23/11-1695), stud. Ribe 1653, var hører Domsolen 1655 22/10, sgp. Janderup 1658-95, gm Anna Hansdatter, ?d af sgp Hans Pedersen i Janderup. - d. (1634 18/9, dødfødt). - s. (1636 19/7, dødfødt). - ?Lene ?(-1684 17/10), gm Hans Jakobsen Hindsholm (1608-1678 7/9), g 1° m Maren Nielsdatter Bang, sgp. Klinte 1636-78. - Bertel, køb på faderens konto hos Hans Friis (Bm 51) 1636. - Jakob, do. 1637, 1638, - Oluf, do. 1643.

Bm 57. 1633 16/3-1650, bm 1650 4/9-1659: Peder Olufsen Roed (ca. 1597-1659 29/8). Storegade, Torvet.

F i Ribe. Søn af Rm 36.

Gm Dorete Baggesdatter (-1648), d. af Rm 46.

Skm 1623, FM 1625-26, 1629, 1632.

Børn: Bagge (1626 døbt 25/12-1659), stud. 1646, imm. Kbh. 1646, Leiden 1650, Strassburg 1650, sgp. Møgeltonder 1654-59, gm Anna Jørgensdatter Hegelund, d. af Jørgen Pedersen H. (-1653). - Oluf (1630 døbt 30/6-1659 29/8). - Laurids (1632 døbt 30/9-). - Kirstine (1634 døbt 25/11-), født udenfor ægteskab ved Johanne Mortensdatter.

Rm 58. 1633 16/3-1658: Jep Poulsen Vilslev (?før 1574-1658 begr. 6/9). Gråbrødregade (1626), sen. Storegade (1636).

F i ?Ribe. Søn af Poul Jensen Vilslev, B i Ribe, kræmmer, FM 1579...1626, skm 1587, 1591, K 1590, Storegade, og Gertrud Jepsdatter (-1601 7/8), han g 2° 1602 31/1 m Mette Lauridsdatter, d. af Bm 21 og (g 1572 12/10) Ee Bertel Nielsen Skrædder (-ca. 1580), FM 1545...1578. (Søskende: Marine (-efter 1640), g 1602 16/5 m Engelbrekt Andersen Guldsmid (-1630erne), skm 1602, 1620, FM 1609, 1618, 1629, 1632).

Gm Boel (-1648, begr. 27/6).

Skm 1620, 1622, 1624, 1626, FM 1629, 1632, K 1631 (ved Terkel Andersen Hjort), hosp. forst. -1636-, Gld. forst. 1653-58.

Børn: Mattis, køb på faderens konto hos Hans Friis (Bm 51) 1643, FM 1654, Gld. forst.

1660-, Skibbroen. – *Gertrud* (1623 døbt 22/11-). – *Hans* (1624 døbt 27/6-før 1630). – *Karine* (1626 døbt 3/9-). – *Poul* (1628 døbt 21/1-?1659 10/8), FM 1656. – *Hans* (1630 døbt 25/4-). – *Mette* (1634 døbt 14/12-før 1636). – *Mette* (1636 døbt 15/4-).

Rm 59. 1638 (8/12)-1643: Mads Lassen Lime (ca. 1584-1643 18/7). ?Stenbogade/Sønderportsgade. Storegade.

F i Ribe. Søn af Las (Laurids) Hansen Lime (-1593 3/3), FM 1578...1591, K 1581, skm 1582, 1588, og Karine (-1601 10/7). (Søskende: Ebbe Lassen, km, skm 1615, FM 1629. – ?Peder Lassen Lime (ca. 1583-1669 26/12), stud. Ribe 1603, sgp. i Vejrum 1618, Skibsted 1642-69. – ?Anders Lassen, Kolding. – ?søster N.N., g. m lb, søn af Rm 12. – Kirsten (-1602 30/6), g 1589 1/11 m Rm 36. – ?Hans Lassen Lime (ca. 1580-1616 23/2), g 1604 12/2 m Sara Pedersdatter Hegelund (1587 17/9-efter 1646), d. af Peder Jensen Hegelund, biskop i Ribe; herskabsfoged og sisemester i Ribe 1611-12, FM 1606, 1608-10, 1613-15, skm 1603.)

G 1605 20/10 m Kirsten Olufsdatter (-?før 1650).

Skm 1606, 1608, 1610, byskrifer 1612-33, havnekæmner 1620-31, herskabsfoged 1624-33, byfoged 1633-39, kgl. tolder 1640-43, forud toldskrifer.

Børn: Maren (-ca. 1637), død som lille, »forgjort« af hekse. – *Lene* (-efter 1651). – *Dorte* (-efter 1651). – *Karen* (-1651), gm Jens Mortensen, km, B i Helsingør. – *Kirsten* (-1649), gm Anders Lydiksén (-1650), søn af Rm 42, skoleholder i Ribe, sen. i Oslo. – *Laurids* (-1665, skifte 14/2), skriver på Århusgård, toldskrifer i Helsingør 1640 8/5-, g 1639 jan. m Kirstine Clausdatter (-1670, skifte 9/9), d. af Claus Rollufsen Wildschyt, Helsingør, og Kirstine Pedersdatter Holst, g 1° m Johan Backers.

Rm 60. 1638 (8/12)-1659: Johan Pouch (1583-1659 15/7). Mellemdammen.

F i Laer, Westfalen.

G 1° m Anne Hansdatter Sperling (1579-1618 14/8), ?d. af Hans Poulsen Sperling guldmed (1554-1601 24/4) og Johanne Gregersdatter (-1655 11/10), Odense, 2° 1619 m Margrete Lydiksén (ca. 1593-1646 9/10), d. af Rm 42.

Havde tjent Cornelius Hamsfort i Odense. Privilegium som apoteker i Ribe 1612 28/11.

Børn: 1°: Hans (ca. 1611-63), stud. Hamborg 1635, sgp. Ringsted 1657-63. – *Else* (1612-1685 20/9), gm Bm 61. – *Hieronymus*. – *Johan* (ca. 1615-1660 apr.), ugift, stud. Ribe 1635, imm. Kbh. 1635, Utrecht 1640, mag. 1641, kapellan ved Domk. 1648-60. – 2°: *Ludvig* (1620 14/10-1681 18/4), imm. Kbh. 1638, Leiden 1641, Orléans 1643, Padova 1643, 1646, dr., medikus i Ribe 1649-, hosp. forst. 1652-56, g 1° m Dorete Sørensdatter Vedel (ca. 1621-1673 17/1), d. af Søren Andersen Vedel, sgp. ved Domk. (g 1° 1638 /9 m mag. Anders Pedersen Romdrup (ca. 1605-1649 29/3), rektor ved Ribe Domscole 1630-49), 2° m Elisabet Pedersdatter Kragelund (1652 28/3-), d. af Peder Jensen Kragelund, biskop i Ribe. – *Anna* (1625 23/3-før 1635). – *Christoffer*, nævnt 1649. – *Lene* (1633 døbt 20/8-), g 1° 1649 26/8 m Lambert Baggesen (-1659 4/8), km, søn af Rm 46 og bror til Rm 64, 65, 71, 2° ca. 1663 m Tobias Frank (-1684 3/2), apoteker, rm 1669-84. – *Anne* (1635 døbt 15/3-), g 1652 5/12 m Mads Clausen Bang (1623 23/9-1667), søn af Claus Bang, bm i Middelfart, mag., konrektor i Ribe 1652 8/9-1653 19/7, rektor i Odense 1653-, sen. professor i Odense. – *Peder* (1639 døbt 11/3-). – Uden for ægteskab: *Thomas* (1646 døbt 11/5-), ved Anna Thomasdatter på apoteket.

Bm 61. 1638 8/12-1647, bm 1647 20/3-1657: Anders Hansen Svane (1601-1657 12/3). Storegade.

F i Ribe. Søn af Hans Hansen Svane (-1604 8/5), km, FM 1603, og (g 1596 17/10) Maren Christensdatter Friis, søster til Rm 35's kone.

Gm Else Johansdatter Pouch (1612-1685 20/9), d. af Rm 60.

Fm 1634, pengemester 1640-46, hosp. forst. 1652-?56.

Børn: Marine (1639 døbt 16/8-), g 1° m Søren Jørgensen Jelling (-1678), sgp. i Jelling 1667-78, 2° m Laurids Andersen Gonsager (1638 31/12-1703 5/2), søn af Anders Jessen Gonsager (-efter 1661), skrædder i Ribe, og Anna Adsersdatter; imm. Rostock 1659, Wittenberg 1660, Tübingen 1661, Kbh. 1661, mag. 1667, sgp. Jelling 1668-1703.

Bm 62. 1640 4/9 (bm, ikke rm først)-1650: Morten Lassen Hillerup (-ca. 1676). Storegade.

F i Hillerup, Vilslev s. Var 1622 5/8 i tjeneste hos Jon Sørensen kræmmer i Ribe. B 1629 21/8.

G 1° før 1630 m Maren Jensdatter (-1646 16/10), d. af Jens Jepsen (-1597 1/1), km i Ribe, ?FM 1584, skm 1565...1585, K 1572, og Ee Jon Sørensen kræmmer (-1626), FM 1613, 1615, 1616-21, 1622-25, K 1614 (ved Morten Ibsen), 2° 1647 31/10 m Ingeborg Christensdatter Friis (1620-1703), d. af Christen Nielsen Friis, lektor ved Domk. og sgp. i Vester Vedsted, bror til Bm 51, og Ingeborg Lauridsdatter.

Skm 1629, 1630, pengemester 1631-40, K 1632 (ved Søren Pedersen Hindhede), FM 1632, 1634, hosp. forst. 1637-52, tolder for Revier-tolden 1639-40. Afsat som bm p.gr.a. dokument-falsk.

Børn: Laurids Mortensen Friis (1648 døbt 13/10-1718), byfoged i Ribe 1683-1718, underkonsumtionsforpagter og delefoged 1689-, tolder, akcise- og vejermester 1692-, g 1683 28/2 m Anne Hansdatter Roager (1661-1743 begr. 11/10), d. af Hans Hansen Roager (-1693), Gld. forst. 1670-74, overformynder 1675-, og Anne Rasmusdatter. – *Christen* (1650 døbt 18/1-1695 6/6), stud. Ribe 1668, hører og kantor i Ribe 1668, sgp. Torstrup og Horne 1675 6/4-1695), g 1675 m Karen Lambertsdatter Barfod (-1713 4/4), d. af Lambert Poulsen Barfod, sgp. i Torstrup, og Inger Jensdatter. – *Hans* (1651 døbt 23/5-1708 29/4), stud. Ribe 1670, kapellan Vilslev 1675 22/4-1679, sgp. Vilslev og Hunderup 1679-1708, g 1673 29/9 m Else Baggesdatter Suur (1657 21/9-1716 14/5), d. af Bagge Lauridsen Suur, rm i Ålborg 1666-78, og Margrete Carstensdatter, d. af Rm 66.

Rm 63. 1642-1655: Jens Jonsen Trellund (1589-1655 21/12). Fiskergade, sen. Skibbroen.

F i Ribe. Søn af Jon Pedersen Trellund (ca. 1553-1628 16/6), skm 1586, 1594, 1596, 1598, FM 1587...1621, K 1590, og (gift ca. 1586) Maren Jensdatter (1567-1649 3/3), fra Kolding. (Søsken-de: søster gm Hans Barthum, Haderslev, kongl. maj.s ridefoged).

Gm Maren Madsdatter Roed (ca. 1602-1659 24/8), d. af Rm 49.

Forvalter i vin- og saltkompagniet 1623 28/10-1625. FM 1623...1629, K 1626, skm 1627.

Børn: Peder (1623 døbt 27/4-sen. 1625). – *Peder* (1625 døbt 1/5), bm i Kalundborg ca. 1660-66. – *Kirstine* (1628 døbt 12/2-før 1655). – *Jon(as)* (1631 24/7-1681, km i Amsterdam, sen. i Kbh., assessor i Admiralitetskollegiet, »den store rige mand på Christianshavn«, g 1654 13/9 m Sara Giessenbier (1638-), d. af Coenraad Giessenbier (1603-) og Catharina Pelt (1606-73). – *Mads* (1634 døbt 15/4-). – *Karine* (1635 døbt 20/12-før 1655). – *Lene* (1637 døbt 9/4-før 1655). – *Gertrud* (1640 døbt 24/1-), gm Jens Olufsen, B i Ribe. – *Iver* (1642 døbt 1/4-1677), anset km i Kbh., gm Cathrine Møllmann (ca. 1642-1714).

Rm 64. 1642-1650: Peder Baggesen (før 1604-1650 29/5). Mellemdammen.

F i Ribe. Søn af Rm 46.

Gm Marine Lauridsdatter.

Skm 1629, FM 1634, K 1635 (ved Rasmus Jessen Kærising), 1640 foreslået som herskabsfoged af kongen, men den hidtidige fortsatte, kgl. tolder 1643-50.

Børn: Ingeborg (1630 døbt 2/9-1689 begr. 16/5), g 1° 1650 15/9 m Jens Jensen (-begr. 1664 2/11), søn af Jens Olufsen (-1646 29/11), bm i Ringkøbing, rm i Ringkøbing, g 2° 1666 m Christian Hansen Legardt (-1672 1/9), livlæge hos den senere Christian 5. – *Bagge* (1631 døbt 25/9-før 1635). – *Johanne* (1632 døbt 20/11-1670 22/12), g 1655 m Rm 73. – *Bagge* (1635 døbt 24/6-efter 1650). – *Margrete* (1638 døbt 19/9-efter 1650). – *Laurids* (?f. under krigen 1643-45-efter 1650). – *Lambert* (?f. under krigen 1643-45-efter 1650). – *Margrete* (1647 7/5-efter 1650).

Rm 65. 1650 2/9-1655: Laurids Baggesen (1607-1655 juli). Storegade, hjørnet ved Torvet.

F i Ribe. Søn af Rm 46.

G ca. 1633 m Mette Jensdatter (ca. 1613-1659 4/9), d. af Jens Olufsen (-1646 29/11), bm i Ringkøbing og søster til Oluf Jensen, gm Rm 46's datter, til Jens Jensen, gm Rm 64's datter, og til Thomas Jensen, km i Amsterdam, sen. Harlem.

Skm 1633, 1634, K 1638 (ved Iver Nissen), pengemester 1647-55.

Børn: Ingeborg (1634 døbt 8/8-), gm Claus Glysing (-1671), rm, fra 1665 bm i Varde, forældre til Maren (-1695 8/8), gm Laurids Lauridsen Baggesen, bm i Varde. – *Bagge* (1635 døbt 15/10-1659 10/6), bestyrede moderens handel. – *Mads* (1637 døbt 11/6-1659 15/8). – *Laurids* (1638 døbt 6/7-før 1643). – *Jens* (1639 døbt 4/8-før 1645). – *Margrete* (1640 døbt 1/10-1729), g 1670 m Niels Nielsen Holstebro (1635-1692 12/10), sgp. Ho 1664-92. – *Laurids Laurid-*

sen Baggesen (1643 døbt 26/4-1695 23/3), rm i Varde 1671-, bm 1679-82, rm 1682-95, gm Maren Clausdatter Glysing (-1695 8/8), d. af Claus Glysing (-1671), rm, fra 1665 bm i Varde. – *d.* (1642 2/1, dødfødt. – *Vibeke* (1644 døbt 22/9-?1645 begr. 23/3). – *Jens* (1645 døbt 4/11-?1647 begr. 28/2). – *Peder Lauridsen Baggesen* (1647 døbt 14/1-1707, rm i Ribe 1686 13/7-1707, ejer af Lunderup ved Varde, gm Karen Pedersdatter (-1700), d. af Peder Nielsen, ejer af Lunderup. – *Jens* (1648 døbt 26/1-), død ung. – *Oluf* (1649 døbt 22/4-?1650 begr. 30/1). – *Jens Lauridsen Baggesen* (1650 19/11-1702 10/3), rm i Ribe 1681 29/1-1702, g 1680 m Susanne Pedersdatter Vedel (1656 4/4-1721 11/4), – *Vibeke* (1652 døbt 8/6-). – *Oluf* (1654 11/1-).

Rm 66. 1650 2/9-1659: Karsten Olufsen (ca. 1599-1659 20/7). Sortebrødregade.

F i Brørup. B 1642 25/2.

Gm Ide Clausdatter Grave (1611-1676 27/1).

Kgl. tolder 1650-55, hosp. forst. 1656 9/5-?1659.

Børn: *Gunder* (ca. 1642-1659 6/7). – *Lene* (ca. 1643-1644 22/5). – *Margrete* (-1660), gm Bagge Lauridsen Suur (ca. 1631-), g 2° m Jakobe Schytte (1634-), d. af Christen Schytte, dr. med., Ålborg, og Margrete Grubbe, km, rm i Ålborg 1666 8/6-.

Rm 67. 1650 2/9-1659: Johan Ratlev (ca. 1606-1659 24/10). Storegade.

F Løbke, Westfalen. B 1633 9/8.

Gm Karen Lydiksdatter (ca. 1601-1659 14/1), d. af Rm 42.

FM 1646.

Børn: ?ingen.

Rm 68. 1650 2/9-1659: Hans Jensen Vandel (ca. 1611-1659 8/8). Grønnegade.

F i Magstrup. Søn af Jens Iversen Vandel (1570-1628), mag., sgp. i Magstrup og Jegerup (bror: Hans, mag.) og Maren Pedersdatter (Baggesen) (ca. 1587-1659 16/8), d. af Rm 27. B 1634 4/7.

G 1637 ca. 1/10 m Anne Hansdatter (ca. 1615-1659 16/6), d. af Hans Jørgensen, B i Ribe, ?skm 1609.

Revier-tolder 1640-43, FM 1646, var 1650 2/6 på stændermødet i Kbh.

Børn: *Jens* (1638 døbt 10/8-). – *Anna* (1640 døbt 21/3-før 1650). – *Hans* (1642 døbt 4/2-1686 4/5), rm i Ribe 1672-86, g 1672 13/10 m Anne Baggesdatter (1650 døbt 24/7-1731 3/5), d. af Rm 71. – *Susanne* (1644 17/2-). – *Else* (1646 4/3-), gm Niels Pedersen Terpager (1618-1698 6/12), g 1° ca. 1652 m Maren Rasmusdatter Harbo (1617-1659 11/7), søn af Peder Jensen Terpager (1579-1667 3/10), km, FM 1617...1634, K 1618, skm 1621, 1626, og (g 1616 13/10) Dorete Gregersdatter (ca. 1595-1684 23/4), FM 1654, K 1654, overformynder 1656-59, rm 1662-98. – *Anna* (1650 21/4-).

Bm 69. 1655 31/12-1657, bm 1657 6/4-1667: Karsten Tønnesen (1616-1667 26/4). Nederdammen.

F i Flensborg. B 1653 23/12.

G 1° m Mette Christensdatter (ca. 1604-1659 12/8), Ee Jørgen Pedersen (-1650 juli), slotsskriver på Riberhus 1639-50, 2° 1663 25/10 m Margrete de Hemmer (1643 22/9-), g 2° m Mathias Worm (-1707), præsidet i Ribe 1667 18/7-1700, d. af Christoffer de Hemmer (-1658), bm i Ålborg 1630-, og Karen Larsdatter Suur (-1671 begr. 16/10), og søster til Rm 74's kone.

Var 1649 foged på Enggård (nu Gyldensteen) ved Bogense, der tilhørte lensmanden på Riberhus Gregers Krabbe, 1650-51 slotsskriver Riberhus, kgl. tolder 1655-59, hosp. forst. 1656 9/5-.

Børn: *Christoffer Christoffersen de Hemmer* (1664-1715), stud. 1684, imm. Kbh. 1684, Leiden 1688, dr., medikus i Ribe.

Rm 70. 1655 31/12-1659: Peder Gregersen (ca. 1593-1659 8/8). Grønnegade.

Søn af Gregers Hansen (ca. 1561-1628 30/6), ?skipper, FM 1597...1626, skm 1601, K 1602, og Maren Pedersdatter (ca. 1562-1644 13/5). (Søskende: Dorete (ca. 1595-1684 23/4), gm Peder Jensen Terpager (1579-1667 3/10), forældre til Niels Pedersen Terpager, rm 1662-98. – Hans (-efter 1660), gm Gertrud, skipper, skm 1631, 1632, 1642, 1645, 1650, FM 1654, 1656, 1659, Skibbroen).

Gm Bodil Madsdatter (ca. 1587-1659 8/8).

Skm 1622, K 1624, FM 1624, 1629, 1632, 1634, 1646, Revier-tolder 1648-56, overformynder 1650-55.

Børn: (nr. 1 vel en stedsøn) *Poul Madsen Trans* (ca. 1628-1707), imm. Kbh. 1648, Leipzig 1654, sgp. Øster Lindet 1656-1707. – *Mads*. – *Anne*. – *Mette*. – *Hans* (1625 døbt 2/1-). – *Ingeborg* (1626 døbt 2/9-). – *Margrete* (1630 døbt 5/2-). – *Gregers* (1632 døbt 13/9-), stud. Ribe 1655, sgp. Gadbjerg og Lindeballe 1659-ca. 1680.

Rm 71. 1655 31/12-1681: Bagge Baggesen (1615-1681 8/5). Mellemdammen, nordvesthjørnet op til Storegade.

F i Ribe. Søn af Rm 46.

G 1642 m Kirsten Hansdatter Friis (1624-1674 23/3), d. af Bm 51.

Var 1636 i tjeneste hos svogeren, Bm 57. FM 1646, 1652, 1654, K 1651.

Børn: *Lene* (1643 døbt 9/2-), g 1662 26/10 m Niels Øgård, der 1670 var provstiforvalter i Vardesyssel. – *Bagge* (1644 døbt 19/3-1686 2/9), B i Ribe, g 1682 m Dorte Margrete Terpager (1657 3/10-1695 25/11), d. af Niels Pedersen Terpager (1618-1698 6/12), FM 1654, K 1654, overformynder 1656-59, rm 1662-98, og Maren Rasmusdatter Harbo (1617-1659 11/7). – *Margrete* (1645 døbt 5/10-død ung). – *Kirsten* (1647 døbt 15/1-1704 22/4), g 1665 m Kasper Christoffer Castensen (-1715), bm i Ribe 1687 29/10-1715. – *Dorte* (1649 døbt 15/5-1695 5/5), g 1672 4/7 m Frederik Hansen Friis (1628 2/5-1704 31/8), søn af Hans Olufsen (ca. 1579-1636 28/4), sgp. ved Skt. Kath. K. 1623-36, og Anne Pedersdatter (ca. 1593-1641 26/8), stud. Ribe 1647, imm. Kbh. 1647, Leiden 1654, 1656, sgp. Gram 1656-1704, g 1° m Anne Hansdatter Lend (-1663 27/4), 2° 1669 31/8 m Maren Larsdatter (-1670 10/8). – *Anne* (1650 døbt 24/7-1731 3/5), g 1° 1672 13/10 m Hans Hansen Vandel (1642 døbt 4/2-1686 4/5), søn af Rm 68, rm i Ribe 1672-86. – *Hans Baggesen Friis* (1652 døbt 28/1-). – *Ingeborg* (1658 døbt 11/8-før 1662). – *Ingeborg* (1662-1685 25/12), g 1681 15/12 m Søren Nielsen Seerup (-1736 9/3), sgp. ved Domk. 1685-1736, søn af Niels Jørgensen Seerup (1621 9/3-1685 18/3), sgp. ved Domk. 1653-85, og Else Sørensdatter Vedel (1624-).

Rm 72. 1655 31/12-1659: Laurids Christensen Friis (1619-1659 22/7). Storegade.

F i Ribe. Søn af Christen Nielsen Friis (1584-1653 2/3) bror til Bm 51, mag., lektor ved Domk. og sgp. Vester Vedsted 1623-53, og Ingeborg Lauridsdatter (ca. 1592-1631 31/7). B 1650 20/12.

G 1° 1649 19/8 m Else Jensdatter (1625-1652 26/12), d. af Jens Thommesen og Maren Nielsdatter, 2° 1656 m Vibeke Jensdatter (1638 17/10-1709 17/10) (bror: rm Niels Jensen i Varde), d. af Jens Nielsen (-før 1659, søn af bm Niels Thomsen i Varde), rm i Varde, og Maren Jensdatter (-efter 1691).

K 1652. FM 1652, 1654.

Børn: 1°: d. (1650 31/5, dødfødt). – *Ingeborg* (1651 døbt 11/5-1727 4/10), g 1667 17/7 m Antonis Barchmann (1636 16/1-1703 1/4), amtsskriver Bøvling amt 1665-68, regimentsskriver. – *Else* (1652 26/12, døbt 1653 1/1-). – 2°: *Maren* (1657 døbt 22/11-1751) g 1681 15/11 m Peder Nielsen Terpager (1654 22/5-1738 5/1), søn af Niels Pedersen Terpager, rm 1662-98, vicelektor ved Domk. 1684-87, lektor 1687-1738. – *Vibeke* (1659 26/1-). – *Laurids* (1660 2/3-1699 17/11), stud. Ribe 1681, forpagter af Bramminge 1689-94, forpagter af Tyrrestrup 1694-99.

Rm 73. 1657-1682 (afgik): Jørgen Hansen Ostindiefarer (-1689 4/4, død i Hodde). Mellemdammen.

F på Fanø. B 1657 6/6.

G 1655 m Johanne Pedersdatter (1632-1670 22/12), d. af Rm 64.

Ca. 1641-57 forbindelse med Vilhelm Leyel. Var 1645 i Trankebar.

Børn: *Marine* (1659 døbt 9/1-). – *Peder* (1660 døbt 1/7-). I alt 4 s. og 4 d.

Bm 74. 1659 17/9-1660, bm 1660-1677: Jesper Hansen (1608-1677). Storegade.

F Havervad, Brøns s. Søn af Hans Andersen Havervad, herredsfoged i Hvidding h. B 1659 7/9. (Søskende: Anna (ca. 1621-1692 13/3), g 1655 m Peder Sørensen Vedel (1630 15/7-1691 14/5), sgp. i Rejsby 1655-91. – Karen, gm Thomas Henriksen Vejle (1616-86), sgp. i Hvidding

1647-86. – N.N., gm Søren Pedersen Hegelund (1594 12/11-1674 24/8), sgp. i Skærbæk 1629-74).

G 1° m Maren Nielsdatter (1588-1659 6/8), 2° 1661 10/3 m Karen Christoffersdatter de Hemmer (1627 2/8-1694 19/1), søster til Margrete, gm Rm 69.

Var 1644 herredsfoged i Kalvslund og Frøs herreder, tillige stiftskirkeskriver i Ribe stifts område i Hertugdømmet. Beboede gården Langetved.

Børn: ukendt.

Rm 75. 1659 17/9-1672: Jens Mortensen (-1672 6/3). Storegade.

Gm Karen Lauridsdatter (-1686).

Slotsskriver på Riberhus 1659, amtsskriver på Bøvling.

Børn: ukendt.

Forkortelser:

Rm: rådmænd. – Bm: borgmester. – F: født. – B: borger, borgerskab (med dato). – gm: gift med. – b: barn. – s: søn. – d: datter. – Ee: enke efter. – km: købmand. – sgp.: sognepræst. – FM: medlem af de 24 mænd. – Skm.: skatmester. – K: kæmner. – Kirkev. Domk./Skt. Kath. K.: kirkevæрге for Domkirken/Skt. Katharina Kirke. – hosp. først.: hospitalsforstander. – Gld. først.: Gildens forstander.

Kilde: Rådstb, tb, pmrgsk, kmrgsk, rådstb enge og jorder, L, Sr, Sh, kb; KBB 1556-1645, Hegelund, 1976. Kinch, 1866-67 B, 1880-81; Schultz, 1906; Friis-Petersen, 1961; Degn, 1971.

Tabelbilag 65. Gennemsnitlige skatteansættelser for borgmestre og rådmænd og 24 mænd i Ribe 1545... 1654.

År	Borgmestre og råd						24 mænd						Gnst. for hele byen i sk.	Bm og råd og 24 mænd andel af samlede skat i %
	Fordelt på fjdg.:				I alt	Gnstl. skat i sk.	Fordelt på fjdg.:				I alt	Gnstl. skat i sk.		
	1.	2.	3.	4.			1.	2.	3.	4.				
1545	2		2	5	9	75	6	6	6	6	24	35	11	19
1570	5		2	3	10*)	50	6	6	6	7	25	29	7	26
1579-80	7		1	2	10*)	33	7	4	5	4	20	38	6	22
1608	4	2	2	4	12	69	7	5	4	8	24	37	6	29
1620	3	3	2	4	12	78	9	5	2	8	24	34	8	24
1629	2	2	1	3	8	35	3	2	4	12	21	29	7	20
1646	5			4	9	44	9	3	3	9	24	20	6	22
1654	8		1		9	33	6	4	2	10	22	23	6	21
I alt	36	7	11	25	79		53	35	32	64	184			

Anm.: *) 1570 er to, 1579-80 én skattefri (som byfoged og tolder) og ikke medregnet i gennemsnittet.

Kilde: Skt m.m., jfr. note 14-41

Tabelbilag 66. Borgmestre og rådmænds skatteansættelse 1545-1660.

	15 45	15 50	15 55	15 60	15 65	15 70	15 75	15 80	15 85	15 90	15 95	16 00	16 05
1. Jens Tjellose	40	16	8	4	÷								
2. Niels Krabbe	32	24	8			4	4	÷	0	0			
3. Hans Karlsen	112	80	32										
4. Lauge Steffensen	72	40											
5. Jens Christensen Hegelund	80	80	80	40	24	4							
6. Oluf Pedersen (Staby)	28	16	16	16	16	8							
7. Hans Andersen	160	128	128										
8. Niels Hansen Tovskov fri ^{a)}													
9. Hans Pedersen Fanninger	32	28	36	48	72	48	32	32	8	6			
10. Søren Jakobsen Stage	112	112	144	128	480	256	112						
11. Peder Bruun	48	44	52	48	64	8	8						
12. Lambert Ibsen	192	192	144	128	80	32	16	12	12	8	8	8	
13. Ebbe Ibsen	32	36	32	32	12	4	2						
14. Bagge Jensen	80	112	120	192	384	288	192						
15. Oluf Steffensen	56	36	72	56	40	8	6	4	0	0	8	6	6
16. Hans Tygesen	52	56	56	16	12								
17. Peder Mortensen Hegelund				16	40	0	16	24	16	16			
18. Peder Trellund	48	32	48	48	48	64	64	56	144	80			
19. Oluf Thomsen		8	8	6	4	4	4	4	6	0			
20. Jens Andersen Guldsmid				10	12	8	8	8	6	0			
21. Laurids Tøgersen	28	48	64	88	96	96	56	64	80	44	40	32	
22. Mikkel Thomsen				20	24	40	4	4	0	0			
23. Mads Jørgensen Koch				8	48	96	48	6	÷ ^{b)}				
24. Ib Jensen Tornom				32	40	44	48	64	56	64	56	48	
25. Hans Jessen Søhane						32	48	72	64	72	56	48	
26. Hans Jensen	48	72	144	240	128	96	64	48	40	24			
27. Peder Baggesen						96	288	480	416				
	15 70	15 75	15 80	15 85	15 90	15 95	16 00	16 05	16 10	16 15	16 20	16 25	16 30
28. Ebbe Mogensen	12	32	28	6	8	12	12	10	6	6			
29. Thomas Jørgensen				12	24	24	12	16					
30. Anders Sørensen Klyne			176	352	288	180	160	144	128	112	80	72	
31. Niels Poulsen						0	16	16					
32. Kjeld Jørgensen					16	16	16	16	16	16	16	24	
33. Christen Laugesen	48	48	8	2	2								
34. Jens Laugesen		20	6	0	10	8	14	20					
35. Niels Grisbeck			32	48	64	64	88	104	116				
36. Oluf Pedersen Roed			12	40	56	56	160	160	152	80	72		
37. Bertel Jørgensen Struck					252	256	224	208	208	176	84	80	
38. Thomas Bonum			144	144	176	108	140						
39. Peder Lambertsen			6	0	6	8	12	10	10				
40. Peder Knudsen Weys	24	24	24	4	4	4	2	8					
41. Hans Jensen Hegelund		20	10	8	8	12	20	14	6	6	12		
42. Lydik Andersen Guldsmid						32	48	44	44	56			
43. Magnus Grave						128	160	176	176	176	128	108	
44. Morten Madsen Lime						80	80	72	64	56	48	32	
45. Baltser Knudsen			4	14	16	12	16	14	12	14	8		
46. Bagge Pedersen						12	64	80	84	112	112	112	
47. Søren Andersen Guldsmid						32	40	48	60	72	56		
48. Anders Pedersen Spandet						48	48	40	28	28	8	6	
49. Mads Pedersen Roed						6	20	32	32	32	40	40	32

	16 00	16 05	16 10	16 15	16 20	16 25	16 30	16 35	16 40	16 45	16 50	16 55	16 60
48. Anders Pedersen Spandet			40	28	28	8	6						
49. Mads Pedersen Roed			32	32	40	40	32	16					
50. Las Jensen Bonom		40	72	60	44	40	32	8	6				
51. Hans Nielsen Friis					72	80	72	72	88	80	72		
52. Hans Lauridsen	10	40	64	80	64	60	64	48	28	8			
53. Morten Frederiksen	6	8	8	24	28	36	28	24	8				
54. Knud Lambertsen					32	48	32						
55. Ditlev Hansen Guldsmid	6	10	6	8	fri ^{a)}								
56. Peder Sørensen Skriver								16	16	16	2	0	÷
57. Peder Olufsen Roed						28	32	24	28	24	20	16	
58. Jep Poulsen Vilslev						20	32	36	40	40	48	32	
59. Mads Lassen Lime		8		0	fri ^{c)}								
60. Johan Pouch				32	56	56	48	48	48	48	48	48	
61. Anders Hansen Svane							12	24	24	32	24	24	16
62. Morten Lassen Hillerup							72	80	88	72	64	(36)	
63. Jens Jonsen Trellund						24	40	32	36	32	40	40	24
64. Peder Baggesen							24	40	48	48	8	40	
65. Laurids Baggesen								32	56	56	48	40	24
66. Karsten Olufsen									32	40	40	40	
67. Johan Ratlev									24	24	24	28	
68. Hans Jensen Vandel								6	14	14	24	40	32
69. Karsten Tønnesen												64	48
70. Peder Gregersen					48	40	32	24	24	20	24	20	
71. Bagge Baggesen										40	44	96	88
72. Laurids Christensen Friis											48	64	40
73. Jørgen Hansen													64
74. Jesper Hansen													16
75. Jens Mortensen													12

Anm.: a) fri som byfoged. b) rejst. c) fri som byskriver, senere byfoged.

Ved kursiverede tal angives skatteansættelserne for tiden *før* vedkommende blev rådmænd og for enken.

Tallet for nr. 2 1545 er fra 1547, nr. 24 1565 fra 1566. Nr. 37: enken var 1635 sat til 80 sk., 1640 72 sk., 1644 64 sk. Nr. 43: enken var 1635 sat til 48 sk., 1640 til 32 sk. Nr. 44: 1635 sat til 0 sk., 1645 6, 1650 0 sk., 1655 og 1660 ÷. Nr. 46: enken var 1635 sat til 80 sk. Nr. 48: Faderen var 1595 sat til 56 sk., enken var 1635 sat til 6 sk., 1640 til 4. Nr. 54: Faderen var 1600 sat til 56 sk. Nr. 55: 1590 og 1595 sat til 4 sk. Nr. 58: Faderen var 1594 sat til 4 sk., 1600 til 52 sk., 1605 og 1620 til 72 sk. Nr. 59: Faderen var 1590 sat til 80 sk., moderen 1594 til 72 sk. Nr. 70: Faderen var 1615 sat til 52 sk.

Tallene for 1580 er fra listen 1579, idet branden 1580 medførte, at der ikke opstilledes en liste dette år. Tallene for 1645 er fra 1644, da en liste for 1645 mangler.

Kilde: Sktl.

Tabelbilag 67. Fattigkassen Gildens indtægter og udgifter i sldr. 1580-1658.

År	Indtægter	+ overført fra foreg. år	I alt	Udgifter	Overskud
1580			41	46	÷ 5
1581			41		
1582			26	31	÷ 5
1583			45	16	29
1584			32	30	2
1585			35	30	5
1586			37	3	34
1587			35	44	÷ 9
1588-89			102	105	÷ 3
1590			53	55	÷ 2
1591			55	55	0
1592			66	59	7
1593-95	299	7	306	313	÷ 7
1596			73	82	÷ 9
1597			86	84	2
1598	61	2	63	82	÷ 19
1599			71	73	÷ 2
1600	94	3	97	88	9
1601	100	9	109	89	20
1602			15	21	÷ 6
1603	127	0	127	83	44
1604	76	44	120	79	41
1605	82	41	123	71	52
1606	167	52	219	188	31
1607	131	31	162	136	26
1608	85	26	111	84	27
1609	92	27	119	89	30
1610	118	30	148	134	14
1611	92	14	106	82	24
1612	114	24	138	78	60
1613	119	60	179	94	85
1614	104	85	189	102	87
1615	107	87	194	90	104
1616	119	104	213	100	113
1617	113	113	226	122	104
1618	119	104	223	115	108
1619	117	108	225	121	104
1620	124	104	228	141	87
1621	122	87	209	111	98
1622	158	98	256	120	136
1623	128	136	264	129	135
1624	145	135	280	150	130
1625	172	130	302	159	143
1626	154	143	297	189	108
1627-29	373	108	481	267	214
1630	136	214	350	111	239
1631	259	239	498	139	359
1632	167	359	526	211	315
1646			1.240	153	1.087
1647	231	1.087	1.318	465	853

År	Indtægter	+ overført fra foreg. år	I alt	Udgifter	Overskud
1648	249	853	1.102	495	607
1654	329	470	799	156	643
1655	327	643	970	214	756
1656	349	756	1.105	238	867
1657	351	867	1.218	243	975
1658	350	975	1.325	183	1.142

Anm.: * Af overskuddet 1656-58 var 400 sldr. udlånt på rente.

Kilde: *Fattigrsgk 1597-1659*. Gildens regnskaber 1597 ... 1660 og *Rgskb for byen 1569-96, 1595-1633, 1654-92*.

Tabelbilag 67.1 *Fattiggassen Gildens gennemsnitlige indtægter og udgifter i sldr. pr. år 1580-89-1620-29.*

	Indtægter	Udgifter
1580erne	39	34
1590erne	76	80
1600erne	97	93
1610erne	111	102
1620erne	138	127

Anm.: I indtægterne er ikke medregnet overførsler fra tidligere år.

Kilde: Tabelbilag 67.

Tabelbilag 68. *Indtægterne af blokpengene (posepengene) i Ribes to kirker i sldr. 1597-1660.*

År	Domkirken	Skt. Katha- rinæ Kirke	I alt 1	I alt 2
1597	70	23	93	
1602				82
1603				108
1604				108
1605				102
1606	82	35	117	116
1607	97	36	133	125
1608	108	42	150	148
1609	104	40	144	162
1610	102	44	146	
1611	101	44	145	150
1612				146
1613	98	43	141	158
1614	92	42	134	146
1615	126	46	172	139
1616	96	42	138	174
1617	120	47	167	148
1618	124	47	171	201

År	Domkirken	Skt. Kathar- inæ Kirke	I alt 1	I alt 2
1619	116	46	162	220
1620				227
1621	108	41	149	208
1622				198
1623	98	56	154	188
1624	96	55	151	183
1625	81	62	143	167
1626	62	62	124	152
1627	118	35	153	200
1628	47	43	90	
1629	73	46	119	144
1630	154	74	228	182
1631	133	60	193	
1632	136	54	190	
1634				192
1644				253
1645				152
1646				200
1649				200
1650				198
1651				215
1652				220
1653				197
1654	159	97	256	229
1655				205

Anm.: Indtægterne, administreret af én af borgmestrene og opgjort i december det angivne år, blev brugt dels samme år ved uddelingen før jul på rådhuset til fattige husarme, dels det følgende år ved uddeling som ugepenge gennem de to fattigfogeder. Opgivelserne for de samlede beløb stammer dels (1) fra blokpengergsk 1597-1655, dels (2) fra *rgskb for byen* 1595-1633 og 1654-92.

Kilde: *Fattigrsk 1597-1659*, blokpengergsk 1597-1655. *Rgskb for byen* 1595-1633, 1654-92.

Tabelbilag 69. *Fattigordningen 1630-43: terminsindtægter, blokpengeindtægter o. a. indtægter samt udgifter til udbetalinger ved fattigfogederne og til skolebørn.*

Indtægter

	Terminsbidrag		Blok- penge	Fra Gil- den	Renter		Re- stan- cer	Di- verse	I alt
	Lens- man- den	Borgere og gejst- lige			Al- bret Skeel	Eline Nor- by			
1630-31	450	1.922	334	100		18		25	2.849
1632	300	1.404	200						1.904
1633	300	1.024	190		45	18	1	5	1.583
1634									1.414
1635	300	713	161		45		35		1.254
1636	300	658	173		45	18		4	1.198 ^{a)}
1637		734	187		45	18	119	21	1.124
1638		710	160			18		33	1.178
1640	150	607	165		45	27	45	6	1.045
1641	300	554	89	75	81			12	1.111

Udgifter

I alt		Heraf uddelt af fattigfogederne		Domsko- lens fattige børn	Danske skoles fattige børn	Over- skud
		1. og 4. fj.	2. og 3. fj.			
1630-31	2.883	680	809			÷ 34
1632	1.589	567	649	293	124	315
1633	1.332	504	611	306	126	251
1634	1.366	553	627			48
1635	1.334	498	446	282	80	÷ 80
1636	1.100	431	329	232	108	18
1637	877	316	225	208	128	247
1638	910	319	(255)	208	128	268
1640	1.134	401		208	156	÷ 89
1641	1.142	402	376	208	156	÷ 31

Anm.: ^{a)} Fra beløbet er trukket underskuddet fra foregående år. – Blokpengene 1630-31 fordelte sig med 91 sldr. fra 1629 og 243 fra 1630.

Kilde: *Fattigrnsk 1597-1659*, regnskaber fra fattigordningen 1630-43.

Tabelbilag 70. Bidragyderne til fattigordningen 1630-43: 1630 og 1640, fordelt på erhvervsgrupper.

	Antal personer 1630	Heraf tilbage i 1640
Købmænd	77	54
Guldsmede	5	2
Skipper	11	9
Håndværkere	65	20
Levnedsmidler (bagere 4, slagtere 3)	7	
Beklædning og tekstil (buntmagere 6/1, felberedere 3/2, remsnidere 1/1, sadelmagere 2, perlestikkere 1, skomagere 16/9, skræddere 9/3)	38	16
Jern og metal (kandegydere 2, klejnsmede 3, knivsmede 1, notlere 1, smede 1, sværdfegere 2)	9	
Træ (kimmere 1)	1	
Bygning og anlæg (glarmestre 1/1, malere 2, murmestre 3/2, snedkere 1, tækkere 1)	8	3
Andre (bogbindere 1/1, bartskårere 1)	2	1
Andre (fiskere 2, vævere 1, vognmænd 1)	4	
Liberale (skolemestre 1)	1	
Embeds- og bestillingsmænd	8	2
Uangivet	45	5
Adelige	2	
Gejstlige	11	3
	229	95

Kilde: *Fattigrnsk 1597-1659*, regnskaber fra fattigordningen 1630-43 fra 1630 og 1640; tabelbilag 95.

Tabelbilag 71. *Understøttelser til fattige 1595-1657 i sldr.: fattigfogedernes regnskaber over ugepenge og juleuddelinger (1. og 4./2.-3.fj.).*

År	Indtægter (fra blokpengene)	Udgifter til uddeling	Overskud beløb	+ uddelt før jul beløb	personer
1595	86	87	÷1		
1596	70	68	2		
1597	72	73	÷1	29	
1598	55	55	0		
1599	52	53	÷1		
1600	46	50	÷4		
1601	60	61	÷1		
1602	57	57	0		
1603	66	66	0	16	
1604	91	77	14		
1605	95	97	÷2	17	
1606	86	91	÷5	18	
1607	95	89	6	20	
1608	119	119	0	24	
1609	120	131	÷11	20	
1610	126	126	0	17	
1611	131	131	0	20	
1612	122	141	÷19		
1613	112	133	÷21	19	
1614	120	134	÷14	24	
1615	101	133	÷32	21	
1616	110	108	2	20	
1617	102	120	÷18	20	
1618	120	131	÷11	25	
1619	120	134	÷14	25	
1620	130	141	÷11		
1621	112	134	÷22	25	
1622	111	132	÷21		
1623	107	133	÷26	26	
1624	130	147	÷17	22	
1625	110	148	÷38	33	
1626	116	140	÷24	18	
1627	173	130	43	30	
1628	170	157	13		
1629	132	146	÷14	81	132
1630	75	82	÷7	12	9
1631	848/689	809/680	39/9	16	20
1632	558/760	567/649	÷9/111	20	29
1633	510/628	504/612	6/16	20	35
1634	553/624	553/628	0/÷4	20	37
1635	500/500	498/446	2/54	22	35
1636	439/329	431/329	8/0	26	51
1637	312/225	316/225	÷4/0	32	57
1638	322/	319/	3/	41	92
1639	411/	411/	0/		
1640	397/	401/	÷4/		
1641	402/382	402/377	0/5		

År	Indtægter (fra blokpengene)	Udgifter til uddeling	Overskud beløb	+ uddelt før jul beløb	personer
1654	340	334	6	61	164
1655	317	316	1	43	64
1656	371	377	÷6	67	148
1657	391	393	÷2		
1658	378	366	12	60	146
1659	302	302	0	59	153

Kilde: Rgskb for byen 1595-1633 og 1654-92. Fattigrgsk 1597-1659, blokpengeregnskaber.

Tabelbilag 71.1 *Understøttelser til fattige: gennemsnitlige tal pr. år 1600-09-1650-59.*

	Indtægter	Udgifter
1600erne	84	84
1610erne	116	129
1620erne	129	141
1630erne	902	877
1640erne	—	—
1650erne	350	348

Anm.: For 1638 og 1639 er tallene for 2.-3. fjerding rekonstrueret i samme forhold til 1. og 4. fjerding som i årene 1631-37. For 1650erne kendes blot tallene for 6 år.

Kilde: Tabelbilag 71.

Tabelbilag 72. *Fattigbidrag 1640: bidragydere (a) og bidrag i sldr. (b), fordelt på erhvervsgrupper og skatteansættelsesgrupper.*

	Fri		0-4 sk.		6-14 sk.		16- sk.		Mangler		I alt		%	%
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
Borgm og rådm			1	10	4	11	14	186			19	207	12	34
Øvrige købmænd					20	46	26	91	2	8	48	145	31	24
Guldsmede					4	6	1	4			5	10	3	2
Skipper			1	1	7	8	4	8			12	17	8	3
Håndværkere			2	2	24	28	7	18	4	4	37	52	23	8
Embedsmænd	5	20	1	2	1	3					7	25	5	4
Gejstlige	9	118									9	118	6	20
Øvrige	3	9			1	1	1	2			5	12	3	2
Uangivet			3	3	11	14					14	17	9	3
I alt	17	147	8	18	72	117	53	309	6	12	156	603	100	100

Anm.: Af håndværkere var der følgende indenfor de enkelte hovedgrupper: Levnedsmidler: bagere 1, slagtere 1; Beklædning og tekstil: buntmagere 3, felberedere 2, rebslåere 1, remsnidere 1, skomagere 13, skræddere 4; Jern og metal: bøsse mestre 1, notlere 1; Træ: hjulmænd 1; Bygning og anlæg: glarmestre 1, malere 2, murmestre 2, tækkere 1, tømmermænd 1; Andre: bogbindere 1.

Af borgmestre og rådmænd var i gruppen 6-14 sk en senere rådmand sat til 3 sldr., i gruppen 16- sk 6 senere rådmænd sat til 48 sldr.

Kilde: Fattigrgsk 1597-1659, regnskab fra fattigordningen 1630-43 fra 1640; tabelbilag 95.

Tabelbilag 73. Ribe-købmænd og adelige og gejstlige med kendte lære-/tjenestepladser 1580-1660.

B = borgerskab, FM = medlem af 24 mænd, Skm = skatmester, sv.sk = svendskat.

Borgmestre og rådmænd:

- Laurids Tøgersen: Niels Grisbeck, B 1580, rm 1595-1618. – Hans Mortensen, B 1590 12/12. – Mads Nielsen Lime, B 1593 14/11, FM 1606, 1617, delefoged, havnekæmner. – Hans Lauridsen, B 1597 8/8, FM 1606, 1616, 1621-22, rm 1623-48. – Jens Christensen Busk, B 1607 18/12.
- Peder Baggesen: Niels Kjeldsen, B 1590 12/12, FM 1606.
- Hans Jensen: Jens Thomsen, B 1597 20/12.
- Kjeld Jørgensen: Karl Andersen, B 1600 25/11, Skm 1605, 1607.
- Niels Grisbeck: Christen Jensen Uldborg, B 1606 31/10, Skm 1608. – Peder Pedersen Hjerting, B 1618 27/11, FM 1623-34, byfoged 1639-42.
- Bertel Jørgensen Struck: Laurids Iversen (Struck), B 1596 7/8, FM 1618-20, herskabsfoged 1633-45. – Christen Jensen, B 1614 10/6.
- Lydik Andersen Guldsmid: Henrik Jakobsen Guldsmid, B 1599 31/8, Skm 1610, 1621. – Jost van Beck, guldsmid, B 1599 9/11. – Jes Svendsen, B 1600 17/10. – Peder Nissen Gredsted, B 1623 10/10.
- Magnus Grave: Christen Jensen Tybo, B 1623 17/12 (1629 skat 10 sk.)
- Morten Madsen Lime: Niels Jensen, B 1612 13/11.
- Bagge Pedersen: Nis Tøstesen, B 1618 16/1.
- Søren Andersen Guldsmid: Jep Jensen, B 1620 4/2.
- Las Jensen Bonum: Eske Nielsen, B 1611 7/12.
- Hans Friis: Anders Jakobsen, borgersøn, FM 1646, byfoged 1649-55. – Niels Lauridsen af Seem, B 1639 8/11. – Laurids Christensen Friis, B 1650 20/12, rm 1655 (1656 skat 64 sk.). – Ib Nielsen Mall, borgersøn, FM 1656, 1659.
- Hans Lauridsen og Jens Kræmmer: Thomas Jensen Gamst, B 1619 20/11, FM 1634 (skat 1622-26 16 sk., 1632 36 sk.). – Eske Hansen, sv. sk 1639, B 1640 23/12.
- Morten Frederiksen: Peder Laursen, tømmermand (!), B 1629 22/12.
- Peder Sørensen Skriver: Niels N., sv. sk. 1639.
- Peder Olufsen Roed: Peder Hansen (i tb 1641-43).
- Jep Poulsen Vilslev: Steffen Jørgensen, sv. sk. 1639. – Sv. sk. 1649, 1650.
- Anders Hansen Svane: Søren Jespersen (i tb 1642-43). – Jens Engelbretsen (i tb 1643). – Peder Styrck, sv. sk. 1639. – Sv. sk. 1649, 1650.
- Morten Lassen Hillerup: Jens Pedersen, B 1646 27/11 (sv. sk. 1639), ?FM 1654. – Anders Andersen Hillerup (tb 1641-43).
- Jens Jonsen Trellund: Christen Eskesen, sv. sk. 1639, FM 1659.
- Peder Baggesen: Morten N., sv. sk. 1639, ?FM
- Laurids Baggesen: Christen Hansen, sv. sk. 1639, ?FM 1654. – Bagge Iversen, B 1650 20/12, Skm 1650. – Hans Pedersen (tb 1641-43).
- Johan Ratlev: Oluf Pedersen, sv. sk. 1639, ?B 1648 8/12. – Sv. sk. 1649, 1650.
- Hans Jensen Vandal: Sv. sk. 1649, 1650.
- Laurids Christensen Friis: Claus Nielsen Kirkeby, B 1651 23/12, FM 1656. – Sv. sk. 1649, 1650.
- Bagge Baggesen: Sv. sk. 1649, 1650.
- Købmænd:**
- Poul Jensen Vilslev: Christen Olufsen Søndernis, B 1623 12/12, Skm 1624.
- Andreis Verlohren Friskuster: Sv. sk. 1649, 1650.
- Jakob Mortensen Brunsvig: Sv. sk. 1649, 1650.
- Lambert Knudsen: Jon Sørensen, B 1603 19/12, FM 1613-25 (skat 1622-25 84 sk.).
- Niels Jakobsen: Peder Jørgensen (i tb 1643).
- Peder Jakobsen Hatstofferer: Søren N., sv. sk. 1639.
- Peder Pallesen: Niels Poulsen (i tb 1642).
- Lambert Baggesen: Sv. sk. 1649, 1650.
- Hans Jessen Kærgård: Sv. sk. 1649, 1650.
- Jens Pedersen Brøndum: Sv. sk. 1649, 1650.
- Peder Hansen Dall: Sv. sk. 1649, 1650.

Peder Hansen Splidsen: Mads Sørensen (*tb* 1643).

Adelige:

Riberhus og lensmanden: Iver Andersen Holm, B 1594 16/8 (ladegården). – Enevold Nielsen, B 1617 5/12 (ladegården). – Laurids Hansen Måde, B 1625 13/12 (ladefoged i ladegården), Skm. 1632-33. – Jørgen Nielsen, B 1631 15/12 (Riberhus), ?FM 1646, ?stadskaptajn. – Anders Christensen, B 1631 29/4 (postrider). – Peder Sørensen, B 1633 16/3 (slotsskriver), rm 1637-38, bm 1638-46. – Peder Nielsen Ladefoged, B 1634 14/12 (skat 1635 12 sk., 1637-40 20 sk.). – Poul Hansen Hvid, B 1636 1/4, FM 1652-59.

Otte Christoffer Rosenkrantz til Boller, på Korsbrødregård: Jens Markvordsen, B 1594 14/9. – Peder Lauridsen, B 1624 26/11, Skm. 1625.

Christoffer Buchwald, Gram: Niels Madsen, B 1606 24/5.

Frederik Munk: Søren Skytte, B 1620 12/7.

Peder Lange, Kærgård: Jes Hansen Kærgård, B 1616 29/11, FM 1625-34.

Gejstlige:

Hans Olufsen, mag., rektor Domsolen: Søren Jensen Sædding, B 1621 18/12.

Christen Friis, mag., lektor ved Domkirken: Jens Frendesen (i *tb* 1643-44), B 1646 11/12.

Ægidius Lauridsen, mag., ærkedegn: Anders Pedersen Lourup, B 1632 22/12.

Maren Svaning, enke efter Hans S., kgl. historiograf: Laurids Hansen, B 1588 ca. 13/12.

Anders Sørensen Vedel, mag., kgl. historiograf: Jakob Andersen, B 1592.

Peder Jensen Hegelund, biskop: Laurids Sørensen, B 1597 1/12. – Iver N., B 1603 3/1.

Christen Bordum, medikus: Mattis Sørensen, B 1642 24/12.

Hospitalet: Søren Laursen, B 1593 14/11.

Christen ?Jørgensen, sgp. i Seem: Mads Clemendsen, B 1605 12/4.

Kilde: Bprot, sktl, LR Riberhus, c. Skattemandtal, tb, L, Sr.

Tabelbilag 74. Hekseforfølgere og hekseforsvarere i Ribe 1637-42: nævninge og skudsmålsgivere.

Personkoder: 1 Villum Hansen. 2 Niels Holdensen portner. 3 Anne Thomasdatter. 4 Margrete Lauridsdatter. 5 Maren Splids. 6 Maren Jelle Skrædders. 7 Anne Ebbes. 8 Maren Mathises. *Numrene* henviser til fjerdingen (1, 2, 3, 4-) og nr. herunder i skattelisten 1640 (tabelbilag 95).

For hekseforfølger og imod hekse: gnstl. skat: 8,5 sk.:

for 1 og imod 2: 1-6, 13, 4-111, 117, 118, 120, 129.

for 1 og imod 3: 3-206, 208, 215, 4-23.

for 4 og imod 5: 2-22.

for 4 og imod 6: 1-149, 161, 2-19.

for 4 og imod 5 og 6: 1-151.

imod 5 og 6: 1-118, 150.

imod 5 og 2: 1-131.

For hekse og imod hekseforfølgere: gnstl. skat: 15 sk.:

for 7 og 8: 1-19, 20, 23, 27, 106, 134, 4-51, 63, 83, 90.

for 5 og imod 1: 2-174, 3-54.

Inkonsekvente: gnstl. skat: 6,8 sk.:

for 4, 7 og 8: 1-26.

for 4 og 5 og imod 2: 4-23.

for 4 og for og imod 5: 2-23.

for og imod 5: 2-68, 125.

imod 5, for 6: 2-30.

for 5, imod 3 og for 1: 3-207.

for 5 og 4: 1-170.

Kilde: tb 1637-42; tabelbilag 95.

Tabelbilag 75. Kapitelstakster på korn 1584-1655 i rdl. pr. td.

År	1. Ribe Domkirke		2. Hardsyssel og Skodsborg og Vandfuld herreder		2. i % af 1.	
	rug	byg	rug	byg	rug	byg
1584			1,25	1,00		
1585			1,25	0,83		
1586			1,50	1,15		
1587			1,25	1,04		
1588			1,25	1,04		
1589			1,25	1,00		
1590			1,50	1,04		
1591	2,00	1,25	1,50	1,25	75	100
1592			1,25	1,00		
1593			1,25	1,00		
1594	1,63	1,25	1,25	1,00	77	80
1595	2,00	1,46	1,25	1,00	63	69
1596	2,25	1,57	1,75	1,25	78	80
1597			2,00	1,50		
1598			2,00	1,47		
1599			2,00	1,47		
1600	1,75	1,25	1,50	1,25	86	100
1601	2,00	1,25	2,00	1,25	100	100
1602	1,70	1,01	1,94	1,21	114	120
1603			1,09	0,91		
1604			0,85	0,71		
1605			0,85	0,71		
1606			0,85	0,71		
1607			1,21	1,02		
1608			1,94	1,42		
1609			1,18	0,98		
1610	1,51	1,08	1,08	0,90	72	83
1611	1,62	1,38	1,30	0,90	80	65
1612	1,73	1,38	1,51	1,27	87	92
1613	1,65	1,18	1,08	0,90	66	76
1614	1,76	1,18	1,30	0,90	74	76
1615	1,84	1,47	1,51	1,08	82	74
1616			1,40	1,00		
1617	1,80	1,33	1,40	0,84	78	63
1618	1,24	1,35	1,14	0,95	92	70
1619	1,62	1,35	0,77	0,81	48	60
1620	1,17	1,25	0,97	0,91	83	73
1621	1,25	1,04	1,08	0,97	86	93
1622	1,67	1,25	1,58	1,04	95	83
1623			1,92	1,39		
1624			2,33	1,67		
1625			2,00	1,39		
1626	1,67	1,11	1,33	0,83	80	75
1627	1,00	0,84	0,67	0,48	67	57
1628	÷	÷	÷	÷		
1629	2,67	1,67	2,17	1,39	81	83
1630	3,33	2,23	3,00	1,94	90	87
1631	2,00	1,39	1,50	1,11	75	80

År	1. Ribe Domkirke		2. Hardsyssel og Skodborg og Vandfuld herreder		2. i % af 1.	
	rug	byg	rug	byg	rug	byg
1632	1,67	1,25	1,67	1,25	100	100
1633	2,17	1,67	2,17	1,53	100	92
1634	2,00	1,39	1,81	1,25	91	90
1635	2,33	1,51	1,81	1,18	78	78
1636	1,67	1,25	1,67	1,11	100	89
1637	1,81	1,32	1,50	1,25	83	95
1638	1,67	1,39	1,50	1,25	90	90
1639	2,00	1,67	2,00	1,25	100	75
1640	2,00	1,51	1,81	1,25	91	83
1641	1,81	1,51	1,81	1,39	100	92
1642	2,08	1,51	1,81	1,39	87	92
1643	1,25	1,11	0,83	0,55	66	50
1644	÷	÷	1,33	1,11		
1645	1,67	1,39	1,50	1,25	90	90
1646	1,67	1,39	1,42	1,18	85	85
1647	1,67	1,39	1,42	1,18	85	85
1648	2,33	1,67	1,81	1,32	78	79
1649	2,33	1,67	2,50	1,74	107	104
1650	2,50	1,67	2,67	1,74	107	104
1651	3,33	1,81	3,17	1,88	95	103
1652	3,33	1,94	2,00	1,67	60	86
1653	1,50	1,11	1,00	0,83	67	78
1654	1,00	0,72				
1655	1,17	0,90				

Anm.: For Hardsyssel mangler tallene for 1644, hvorfor tallene for Skodborg og Vandfuld herreder er anført. Opgivelserne for ørter i Ribe Domkirkes regnskaber og i hardsyssel-ske kirkeregnskaber er omregnet til tønder, i forholdet rug 1:1, byg 6:5. Tallene for byg for Hardsyssel og for Skodborg og Vandfuld herreder er selv efter denne reduktion ikke altid helt identiske, hvilket skyldes datidens vanskeligheder ved nøjagtigt at dele 16 (sk. = 1 mk.) med 3 og 6 osv. Når de to tal har afvejet fra hinanden, er her angivet tallene for Hardsyssel. De afvigende tal for Skodborg og Vandfuld herreder er følgende: 1588 1,00, 1590 1,00, 1599 1,13, 1604 0,73, 1605 0,61, 1606 0,61, 1607 1,21, 1608 1,45 1609 0,94, 1610 0,86, 1611 0,86, 1612 1,30, 1613 0,86, 1614 0,86, 1619 0,84, 1620 0,83, 1627 0,49, 1630 1,95, 1641 1,40, 1642 1,40 rdl. Når tallene for de to områder 1651 er henholdsvis 1,88 og 1,74, må dette skyldes en fejl, ligesom den manglende overensstemmelse for rug 1651: 3,17 og 2,67.

Kilde: *Ribe Domk.s rgsk.* 1591-1688. Kirkeregnskaber fra Hardsyssel og fra Skodborg og Vandfuld herreder (oplysninger meddelt af Troels Dahlerup og hentet fra specialeafhandling af Chr. Klit, Århus Universitet 1972).

Tabelbilag 75.1. *Kapitelstakster på korn 1584-1660 i rdl. pr. td.: femårs- og ti-
årsgennemsnit, med indekstal.*

År	1. Ribe Domkirke				2. Hardsyssel og Skodborg og Vandfuld herreder				2. i % af 1.	
	rug	byg	indeks		rug	byg	indeks		rug	byg
1585-89					1,30	1,01	104	104		
1590-94					1,35	1,06	108	109		
1595-99					1,80	1,34	144	138		
1600-04					1,48	1,07	118	110		
1605-09					1,21	0,97	97	100		
1610-14	1,65	1,23	100	100	1,25	0,97	100	100	76	79
1615-19	1,38	1,38	84	112	1,24	0,91	99	94	90	66
1620-24					1,58	1,20	126	124		
1625-29	1,78	1,20	108	98	1,54	1,02	123	105	87	85
1630-34	2,23	1,58	135	128	2,03	1,42	162	146	91	90
1635-39	1,90	1,43	115	116	1,70	1,21	136	125	90	85
1640-44	1,79	1,41	108	115	1,52	1,13	122	117	85	80
1645-49	1,93	1,50	117	122	1,73	1,33	138	137	89	89
1650-54	2,33	1,45	141	118	2,21	1,53	177	158	95	106
1580-89					1,30	1,01	104	107		
1590-99					1,57	1,20	126	128		
1600-09					1,35	1,02	108	109		
1610-19	1,52	1,31	100	100	1,25	0,94	100	100	82	72
1620-29					1,56	1,11	125	118		
1630-39	2,06	1,50	136	115	1,87	1,31	150	139	91	87
1640-49	1,86	1,46	122	111	1,62	1,23	130	131	87	84

Kilde: Tabelbilag 75.

Tabelbilag 76.1. *Rugpriser 1630-50: Hans Friis' køb (a) og salg (b), måned
for måned: pris pr. td. i mk, med angivelse af antal fore-
komster (ved notetal = antal, 1 er udeladt).*

	jan.	febr.	mar.	apr.	maj	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.
1630												
1631a										16	16	16
b							30					
1632a		16	16				12	12				
b												
1633a 13				13				14				
b		16	16	15	15	16 ²	18 ²					
1634a 19				20								16
20												
b					24	24 ⁴	22,5					
							24					
1635a 16				16								16
b		18			18	20	20	20				
						20						

	jan.	febr.	mar.	apr.	maj	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.
1636a	16				13							14 ²
b	22	22	20	22 ²	22	20 ²	20 ²				16	
	24		22	24	22,5	22 ³	22,5					
1637a	15	13 .16 ²			16						10 ² 13 13,3	10 12 14
b	16	17 18 ²	18 ⁴ 20 ²	20 ²	20 ⁴	20 ⁴	18 20 ⁴					
1638a			16					12		10	12 ²	12 ² 17
b		16			16			15 16				
1639a	12 ²	12	12	12 ²						11,25 12		15
b					16 22,5	15 16	13,3 15	14 15 ⁴ 16 ²			20 22,5	18 20
1640a	16 18	16										15 ² 16 ²
b		20	18 20 ⁴	18 ² 22,5	18 22 22,5	17,5 18	20 ³	17,5	17 17,5 ²	17,5 20 ⁴	18 20 ³	17,5
1641a	15 16	13 15 16						13	13	13 ²	13 ²	13 ²
b			18 20 ²			18 ³	17,5	18 ³	18			
1642a	10,5 13 ³	12,5 13 ³	13 ⁵	13 13,4							13 ²	15
b		16				15 16 ² 16,25 17,5 20 ³	15 16,25 18 ⁶ 18,75 20	16 17 17,5 ⁴ 18 ²	17 18			
1643a	12 ²			16					12	12 ²	12 ⁶ 12,5	12 ²
b				20 ⁴	16 20 ⁷ 21,25	18 ² 20 ³ 21,25	18 ² 20 ⁸ 21 ² 22 22,5	20 ³				18
1644b	16	16 16,25	15	20		16	16,25 20				17,5 20	
1645a		13			13	13				12	12	12
b			20	18	20	17,5 18 20			16			
1646a	12 13 ² 14	12 13 14 ²	12 14	12 13								12 12,5
b		20		18	16 18 ³	18	17,5 ⁴			15		16,25

	jan.	febr.	mar.	apr.	maj	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.
1647a		12 ³									12 ²	10,6 12
b				16 20	15 18 ³ 20	17 ² 18 ²	17,5 18					
1648a	12 ³ 16	10 11,5 12	12						16		16	16 ²
1649a		16	16						18,75 20	17,5 ² 20 ²	20 ³	20
b			20		22,5 ²							
1650a	20 21				20							
b					24 25							

Anm.: Det solgte rug ser man i en del tilfælde betegnet som preussisk rug, nemlig 1636 jun.-jul., 1637 jul., 1639 nov., 1640 jun., aug.-nov., 1641 jun.-sept., 1642 jul., 1643 maj-aug., 1644 nov., 1645 apr., jun., 1646 jul., 1647 maj.

Salgspriserne 1639 maj (16 mk), jul. (15 mk) og aug. (16 mk) og 1645 sept. er for »gammel rug.«

Af hensyn til overskueligheden er købspriserne kursiveret.

For prisen kunne det være af betydning, om rugen blev målt med tønne eller med skæppe: 1640 30/9 solgtes 1 td. rug målt med tønne for 17 mk., 1 td. målt med skæppe for 17,5 mk.

Tabelbilag 76.2. Bygpriser 1630-50: Hans Friis' køb (a) og salg (b), måned for måned: pris pr. td. i mk, med angivelse af antal forekomster (ved notetal = antal, 1 er udeladt).

	jan.	febr.	mar.	apr.	maj	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.
1631a		12										
1633a											11,7	
b							10,7					
1636a									8,75			
b					16							
1637a		10			12							11
1638a			11								11	11
b			15									
1639a	11									11 11,3		
b					12							
1640a	11		12 14									11 12
b			12,5		15	12,6						
1641a	12		12					10			11	11
b	13	13						15			13	
1642a	11 ²	11									11,25	
	12	12										
b						12						

	jan.	febr.	mar.	apr.	maj	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.
1643a											12	
1644b				15	15							
					16,25							
1645a										12	10	12
										12		
1646a	12	14	12									10
1647a		10										
b				15	15							
1648a	10										12	
	11,25											
1649a										12,5	10	12,5
b								17,25				
1650b								16,25				

Tabelbilag 76.3. *Havrepriser 1630-50: Hans Friis' køb (a) og salg (b), måned for måned, pris pr. td. i mk, med angivelse af antal forekomster (ved notetal = antal, 1 er udeladt).*

	jan.	febr.	mar.	apr.	maj	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.
1631b									5			
1636b		6,25										
1637b											7,5	7,5
1638b		7,5	7,5			7,5			6,25 ³			
1639b								6,9		6,25		6,25
1640b	6,5											7,5
1641a									6			
1642b						7,5 ²			6,25			
1644b	7,5	7,5 ²	7									
			7,5 ²									
1645a									6	6	5,8	
									7,5			
1647a											5	
b								7,5				
1648a		5										
1649a											5	5,6

Kilde: Sr og Sh.

Tabelbilag 77: se s. 224

Tabelbilag 78. Priser på en række varer 1560-1660, i rdl.

	1560-64	1565-69	1570-74	1575-79	1580-84	1585-89	1590-94	1595-99	1600-04	1605-09
<i>Fødevarer</i>										
brød td.										
flask mk	0,03	0,03								0,16
honning kd										
ost skpd										
salt uang. td	0,67									
salt strand td										
salt Lüneb. td										
salt baj td	0,83									
salt spansk td										
sild uang. td	2,33									
sild Skåne td	4,00									
sild flamsk td										
smør pd.										0,73
æg snes								0,06-0,07		
vin uang. kd		0,25			0,25-0,31					
vin messe kd							0,38			
vin rhinsk kd										
vin spansk kd										
øl uang. kd	0,01-0,02		0,02							
øl dansk kd									0,03	0,03
øl Hamb. kd	0,06			0,08					0,08	0,08
øl Hamb. td	3,50					4,08	3,50		4,91	
humle td										
humle skp.										
<i>Brændsel</i>										
kul td.	0,15	0,17		0,19		0,11				
kul kurv			0,81				0,63	1,06		
kul læs		1,00					0,97	0,64		
ved læs	0,10-0,18	0,24-0,28	0,21-0,28	0,25-0,27	0,25-0,26	0,19	0,22-0,31	0,17-0,22	0,43	0,75
<i>Metaller</i>										
bly mk		0,03								
guld lod				0,02						

	1560-64	1565-69	1570-74	1575-79	1580-84	1585-89	1590-94	1595-99	1600-04	1605-09
kobber mk										
messing mk									0,05	
stål mk			0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
sølv lod		0,02-0,03		0,50					0,49	
tin mk							0,06			
<i>Diverse</i>										
papir bog				0,09	0,13	0,11-0,13				0,06-0,12
voks mk										
lys mk	0,04		0,06		0,06		0,06	0,06		
beg td	1,44		1,50		2,50					
tallerkener,										
røde holl. dus.										0,24
paglas										0,03
<i>Tekstilråvarer og</i>										
<i>tekstiler</i>										
hamp mk	0,03									
hamp sten		1,33			2,19				1,23	
lærred (blårg.) al				0,05			0,05-0,06		0,05-0,06	
vadmel al				0,08		0,09			0,09	0,11
sko par										0,43-0,49
træsko par				0,04						
<i>Bygningsmaterialer</i>										
kalk uang. td			0,11-0,25		0,13-0,38					
kalk Daugbjerg td			0,21		0,19					
kalk holl. td				0,31-0,36				0,28	0,25-0,37	
mursten 1.000				0,50		5,00		5,00	4,91	4,89
tag(rør) trave	0,05	0,04	0,04			0,03	0,03-0,06	0,03-0,06	0,08-0,15	0,05-0,18
tag store trave					0,06	0,05				
tagsten uang										
1.000	4,81			8,17		7,50		5,00		
tagsten Emden 1.000									9,83	
tagsten Enkhuizen/										
holl. 1.000						13,88		7,50		9,79-12,24
tjære stob	0,06	0,05			0,08	0,09		0,13		
tjære td.	1,38									

	1560-64	1565-69	1570-74	1575-79	1580-84	1585-89	1590-94	1595-99	1600-04	1605-09
<i>Fødevarer</i>										
brød td.	1,41	1,28								
flask mk	0,03	0,03								
honning kd.								0,04		
ost skpd				0,08-0,10	0,52	0,40	0,33-0,44	0,05		0,04
salt uang. td										
salt strand td						0,50	0,50-1,17			
salt Lüneb. td						3,33	2,67-3,33		2,33	
salt baj							2,17-3,33			
salt spansk td			1,83	2,00					1,17	
sild uang. td										
sild Skåne td							6,00			
sild flamsk td										
smør pd.										
æg snes										
vin uang. kd										
vin messe kd	0,27		0,27	0,50		0,33	0,50	0,21-0,25		
vin rhinsk kd							0,42-0,59			
vin spansk kd							0,67			
øl uang kd		0,03						0,03	0,03	
øl dansk kd										
øl Hamb. kd						0,10			0,08	
øl Hamb. td						4,67				
humle td				7,00						
humle skp							0,25-0,33			
<i>Brændsel</i>										
kul td.										
kul kurv										
kul læs		0,73	0,50				0,29			
ved læs	0,28	0,30-0,35	0,19-0,31			0,25		0,29		
<i>Metaller</i>										
bly mk	0,01	0,02			0,02	0,03				
guld lod				6,00						
kobber mk					0,15			7,00	6,00-7,00	0,09-0,16
messing mk								0,10-0,17	0,06-0,17	0,08-0,17

	1560-64	1565-69	1570-74	1575-79	1580-84	1585-89	1590-94	1595-99	1600-04	1605-09
stål mk	0,02	0,03	0,03		0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	
sølv lod						0,46	0,38-0,44	0,46-0,50	0,42,0,50	0,33-0,42
tin mk					0,15		0,11	0,08-0,13	0,08-0,14	0,06-0,19
<i>Diverse</i>										
papir bog							0,17			
voks mk	0,22					0,17	0,17	0,17		
lys mk			0,06						0,05	
beg td							4,33			2,67
tallerkener,										
røde holl. dus.										
pasglas							0,02-0,04			
<i>Tekstilråvarer og</i>										
<i>tekstiler</i>										
hamp mk				0,08-0,13						
hamp sten							1,13-1,83			
lærred (blårg.) al			0,07-0,08			0,07	0,07-0,08		0,06	
vadmæl al.			0,09	0,10						0,42
sko par					0,67	0,67				
træsko par										
<i>Bygningsmaterialer</i>										
kalk uang td.			0,33	0,26-0,29	0,27-0,42	0,29-0,42	0,29-0,50	0,29	0,27	0,38-0,42
kalk Daugbjerg td.										
kalk holl. td.	0,31-0,32	0,35-0,40		0,50		0,25	0,42		0,27	
mursten 1.000	4,32-6,49	5,66-6,06	7,00-7,33	7,00-7,33			4,67-6,67	5,00-7,33	5,00	
tag(rør) trave		0,06-0,24	0,16		0,06-0,10					
tag store trave										
tagsten uang										
1.000										
tagsten Emden uang										
tagsten Enkhuizen/										
holl. 1.000	10,38-11,50		10,00-13,89	10,83	10,00-10,42	11,67	11,67-15,00	15,00-16,67	9,58-10,00	11,33-13,33
tjere stob	0,08				0,13					0,15
tjære td.				3,00						

Kilde: *Kmrqsk, pmrgsk, LR Riberhus, Ribe Domk.s rgsk, Ribe Ski. Katharinæ Kirkes rgsk.*

	1610-14	1615-19	1620-24	1625-29	1630-34	1635-39	1640-44	1645-49	1650-54	1655-59
Blymester	0,22				0,33	0,21-0,25	0,21-0,29			
Brolægger	0,16-0,19	0,20	0,21		0,25	0,19-0,25		0,21-0,29	0,29	0,22-0,25
Murmester	0,16-0,22	0,18-0,28	0,15-0,23	0,19-0,27	0,21-0,28	0,17-0,27	0,25-0,33	0,21-0,33	0,29-0,33	0,21-0,29
Smed jernværdi/ arbejdsløn	1:1	0,03/0,01		1:1	0,03/0,01-		/0,03		0,03/0,02	
Snedker	0,16	0,20	0,18-0,21	0,21	0,21-0,25	0,03/0,04		0,25-0,29	0,25	
Tækker	0,19	0,23	0,17		0,17-0,25	0,17-0,21		0,21		
Tømmermand	0,22-0,27	0,18-0,23	0,13-0,25	0,17-0,26	0,17-0,27	0,21-0,27	0,23-0,29	0,17-0,29	0,29	0,29-0,32
Svende:										
muremester			0,19							
tømmermand		0,20	0,19-0,21							
Arbejdsmand	0,08-0,14	0,11-0,13	0,10-0,13	0,11-0,17	0,10-0,17	0,10-0,19	0,17-0,21	0,13-0,21	0,17-0,25	0,17-0,23
Savmand	0,22	0,20	0,19		0,17-0,23					
Medhjælper:										
tækker		0,13			0,10-0,17	0,13-0,17				
Karl for:										
blymester			0,17							
tømmermand					0,25					
Vagt dag og nat			0,08			0,17				
Agen	0,27									
Arbejdskone		0,09-0,10						0,17		

Anm.: Rigsdalerbeløbene er fremkommet ved, at de enkelte skillingbeløb er beregnet i forhold til (rigs)dalerens skillingstal på de enkelte tidspunkter. – Vagt dag og nat var ved markeder.

Kilde: *Kmrgsk*, suppleret med *LR* Riberhus, *Ribe Domk.s rgsk*, *Ribe Skt. Katharinæ Kirkes rgsk* og *hkmrgsk*.

Tabelbilag 79.2. *Embedsmandslønninger i Ribe 1565-1660: årsbeløb i rdl.*

	1565 -69	1570 -74	1575 -79	1580 -84	1585 -89	1590 -94	1595 -99	1600 -04	1605 -09	1610 -14
Byskriver	28 +	20 +0,5	20 +2	20 +2	20 +2	20 +4	20 +4	19,6 +3,9	24,8 +2	30 +0,9
Pengemester				6	6	6	6	5,9	5,9	5,2
Kranmester										
Tolder reviertold										
Stadsbude	6	10 +4	10 +2	10 +2	10 +2	10 +2,3	10 +2	9,8 +2,4	9,8 +2,9	8,6 +2,2
Vægttere		+0,5	+0,5	+0,5	+0,5	+0,5	+0,5	+0,9	+1	+0,9
Portnere										
Piber	9									
Trommeslager		6+0,5 ÷		6	4	4	4			
Instrumentist	12	6+0,5 ÷		7	÷	÷	÷	14,7	14,7	12,5
Stadskaptajn	50									62,3
Mesterman				4 +1 +0,3	8 +1 5+0,3	8 +1	8 +1	7,9 +1	7,9 +1	7 +1
Skorstensfejer										
Kær-/markmand	8	8 +0,5	8	8	8	8	8	5,9	3,9	3,5 +1,3
Hyrder				+1	+1	+1	+1	+1	+1	+0,9
Stodderkonger							+0,5			
Sognepr. Domkirken	9	9	9	9	9	9	9	8,8	8,8	7,8
Kapellan Domkirken	40	40	40	40	40	40	40	39,3	39,2 +9,8	34,6 +8,6
Hosp.pr./fropæd.- præd. Domkirken	9+28	18	18	10	10	10	10	9,8 +3,8		6,9
Sgp. Skt. Kath.	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	13,2	13,2	11,7
Kapellan Skt. Kath.	40	60	60	50	50	60	50 +12	49 +9,3	48,9	43,2
Orgelmester			÷	10	10	10	10	19,6	19,6	17,3
Orgeltræder										1,2
Skolemester										
Byfoged	16	16	16	16	16	30	40	39,3	35	35
Kgl. tolder										
Toldskriver										

Ann.: Ved + angives beløb, der ikke er egentlige lønbeløb, men tilskud til eller beløb til klædning, sko, støvler, husleje, offerpenge. Skellet mellem pengeløn o.a. ydelser kan dog være flydende; beløbet for stadsbudene betegnes i 1650erne under ét som »for alt«; for vægterne veksler i 1650erne betegnelserne »sommerløn« og »til husleje« for et beløb på 2 rdl., »vinterløn« og til »vadmæl og offer« for et beløb på 4,7 rdl. Om beløbene kan i øvrigt bemærkes: Mestermanen fik 1585-89 desuden pr. hus 2 sk., pr. bod 1 sk. to gange årligt; 1625-29: offer 0,7 rdl., for renholdelse af Torvet og Skibbroen 2,0; 1645-49 offer 0,7, for renholdelse af finkeburets 3 kamre 2,0. Skorstensfejeren fik 1585-89 desuden 4 sk. pr. skorsten. Kærmanden 1650-54: 1650-51 løn 9,3, støvler 0,7, offer 0,7; 1652-54 12 rdl.; i beløbet 1630-34 er husleje. Domkirke-kapellanens tillæg 1605-09 angives som »hjælp til husholdningen«, 1610-14 »fordi hans løn er ikkun ringe«. Fropædikensprædikanten anføres 1570-74 også som organist; hans 28 dal. 1565-69 var for

	1615 -19	1620 -24	1625 -29	1630 -34	1635 -39	1640 -44	1645 -49	1650 -54	1655 -59	1660 -61
Byskriver	36 +0,8	36 +0,7	36 +0,7	36	36	36	36	36	36	36
Pengemester			10	10	10	10	10	10	10	10
Kranmester					20	20	20			
Tolder reviertold						40	30		10	
Stadsbude	8,1 +1,6	6,7	6,7 +8,7	6,7 +8,7	6,7 +8	6,7 +11,3	6,7 +11,3	17,3	17,3	17,3
Vægttere			+6	+6	+8,3	+8,7	+8,7	6,6 +1,3	6,6 +1,3	9,3
Portnere						+0,7	+0,7	+0,7	+0,7	+0,7
Piber										
Trommeslager										
Instrumentist	19,4	33,3	33,3	33,3	33,3	33,3	33,3	33,3	33,3	33,3
Stadskaptajn	58,2	48								
Mestermænd		20 +0,7	13,3 +2,7	20 +0,7	20 +0,7	20 +0,7	10 +2,7	10 +0,7	20	20,7
Skorstensfejer		2								3,3
Kær-/markmand	4,8	4	5,3 +5,3	9,3	9,3	9,3 +1,3	9,3 +1,3	12	12	12
Hyrder	+0,8	+0,7	+2	+2	+2	+3,3	+2	+2	+2	4
Stodderkonger										4
Sognepr. Domkirken	7,3	9	9	9	9	9	9	9	9	9
Kapellan Domkirken	40 +10	40 +10	66,7	66,7	66,7	66,7	66,7	66,7	66,7	66,7
Hosp.pr./fropæd.- pæd. Domkirken	6,5		10	10	10	40 10	40 10	40 10	10	10
Sgp. Skt. Kath.	10,9	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5
Kapellan Skt. Kath.	40,4	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Orgelmester	16,2	21,3	23,3	23,3	23,3	23,3	23,3	23,3	30	33,3
Orgeltræder	1,2				2,7					
Skolemester		20	20	20	20	÷	÷	20	20	
Byfoged	35,5	36	36	36	36	50	50	50	50	50
Kgl. tolder					100		115			
Toldskriver					30		35			

»skriveri«. Skt. Katharinæ Kirke-kapellanens tillæg 1600-04 var hjælp til husleje, kjole og lign. Orgelmesteren Jakob fik i 1580 60 dal. i løn. Byfogeden havde foruden lønnen 1590-94-ca. 1646 engen Gåseholm.

Lønningerne for de gejstlige omfatter kun den del, som byen udbetalte; af Domkirkens regnskaber ses, at orgelmesteren i penge og naturalier af kirken 1610-14 fik 4,9 rdl., 1615-19 4,5, 1620-24 4,0, 1635-39, 9,8, 1640-44 21,7, 1650-54 24,7. På samme måde er orgeltrædernes løn 1610-19 og 1635-39 betalt af Domkirken.

Tolderen og toldskriveren fik 1645-49 tilsammen 150 rdl., der hér er fordelt i forholdet som 1635-39.

1657-60 fik en særlig skatmester (Ib Hansen Friis) 24 rdl. i årsløn.

Kilde: *Pmrgsk; Ribe Domk.s rgsk.*

Tabelbilag 77. *Hans Friis' købs- og salgspriser for rug og byg og kapitelstaksterne 1630-50, i mk pr. td.*

	Rug			Byg		
	Hans Friis' køb	salg	Kapitels-takst	Hans Friis' køb	salg	Kapitels-takst
1630			20			13,3
1631	16	30	12	12	–	8,3
1632	14	–	10	–	–	7,5
1633	13,3	16,3	13	11,7	10,7	10
1634	18,8	24,4	12	–	–	8,3
1635	16	19,3	14	–	–	9,2
1636	14,3	21,5	10	8,75	16	7,5
1637	13,1	20,0	11	11	–	7,9
1638	12,9	15,8	10	15	15	8,3
1639	12,2	16,7	12	11,1	12	10
1640	17,4	19,3	12	12	13,3	9,2
1641	13,8	18,3	11	11,2	13,5	9,2
1642	13,0	17,4	12,5	11,3	12	9,2
1643	12,3	19,9	7,5	12	–	6,5
1644	–	17,3	–	–	15,4	–
1645	12,5	18,4	10	11,5	–	8,3
1646	12,9	17,5	10	12	–	10
1647	11,6	19,2	10	10	15	8,3
1648	13,4	–	14	11,1	–	10
1649	18,8	21,7	14	11,7	17,25	10
1650	20,3	24,5	15	–	16,25	10
1630-39	14,5	20,5	12,4	10,9	13,4	9,0
1640-49	14,0	18,8	11,2	11,4	14,4	9,0

Kilde: Tabelbilag 76.1-2 og *Ribe Domk.s rsgsk*, hvor taksten for byg er reduceret med 1/6, idet den er sat for ørter (1 ørte byg = 12 skp., 1 td. byg = 10 skp., mens 1 td. rug = 10 skp. = 1 ørte).

Tabelbilag 78 og 79: er placeret *før* tabelbilag 77.

Tabelbilag 80. *Udskrevne skatter i Ribe 1545-1660, i rdl.*

Nr.	Udskrevet	Art	Termin	Størrelse fold beløb	Lignet	Skatm. aflev. til pengem.	Pengem. afleveret.
1	1545		12 dg.	6 800	1545 2/5		
2	x			6	1545 6/12		
3	x				1547		
4	1548 29/3			79 1.000	1548		
5	x	1		2	1548 jul		
6	x	1		2	1549 jul		
7	x	1		2	1550 jul		
8	1550 27/12	31	1551 2/2	9 1.000	1551 6/1		
9	x	1		2	1551 12/12		
10	x	1		2	1552 19/12		
11	x	1		2	1553 4/12		
12	x	1		2	1554 19/12		
13	x	1		2	1555 14/12		
14	x	1		2	1556 14/12		
15	x	1		2	1557		
16				4	1558 10/2		
17			straks	3	1558 13/8		
18	x	1		4	1558 17/12		
19	x	1		2	1559 22/11		
20	x	1		4	1560 18/12		
21	x	1		72	1561 18/12		
22	x	1		72	1562 ?jul		
23				4	1563 ca. 26/4		
24	1563 8/10	6	1/11		÷		
25	x	1		2	1563 jul		
26				8	1564		
27	x	1		72	1564 jul		
28	1564 15/12	6	1565 13/1	60 8.000	1565 jan.		
29	1565 3/10	6	11/11	35 2.500	1565 22/10		
30	1566 5/5	6	24/6	12 2.000	1566 31/5		
31	1566 26/8	6,26	9/10	16 skp.			1565 24/12

Nr.	Udskrevet	Art	Termin	Størrelse fold beløb	Lignet	Skatm. aflev. til pengem.	Pengem. afleveret.
32	x	1		?	1566 ca. 10/12		
33	1567 25/4	25	25/5				1567 18/6
34		11	1567 påske				
35		25					
36	x	?1		12	1567 19/5		
37	1568 1/6	6	24/6	24	1567 ?jul		
38	1568 24/11	6	24/12	9	1568 juni		
39	1569 8/10	6	1/11	9	1568 jul		
40	x	1		9	1569 okt.		
41	1570			4	1569 jul		
42	1570 12/3	6	14/5	24	1570 ca. 5/3		
43	x	1		24	1570 11/4		
44	1570 13/12	6	straks	?18	1570 18/11		
45	x	1			1570 dec.-jan.		
46	1572 24/3	6	1/6	?18	1571 28/11		
47	x	1					
48	x	1		2	1572 jul		
49	x	1,27			1573 jul		
50	1575 10/7	27	29/9	?12	1574 jul		
51	x	1			1575		1575 ca. 29/9
52	1576 2/4	6	24/12(?1)	?24	1575 ?jul		
53	x	1			1576		1576 19/2
54	x	1		2	1576 ?jul		
55	x	1		4	1577 ?jul		
56	x	1		4	1578 ?jul		
57	x	1		8	1579 jul		
58	x	1		4	1581 22/11		
59	x	1		4	1582 jul		
60	x	1		4	1583 18-19/12		
61	x	1		4	1584 18-19/12		
62	x			4	1585 dec.		
63	x			4	1586 dec.		
64	1588 15/11	5	1589 9/3	16	1587 jul		
					1588 6/3		
					1589 8/12		
						1580 13/1-	Byen fri
						1582 28/9-	Byen fri
						1583 3/12-	Byen fri
						1584 19/2-	Byen fri
						1585 3/3	Byen fri
						1586 28/11	Byen fri
						1587 29/11	Byen fri
						1588 6/3	Byen fri
						1589 8/12	Byen fri

Nr.	Udskrevet	Art	Termin	Størrelse fold beløb	Lignet	Skatm. aflev. til pengem.	Pengem. afleveret.
65	x			4	1589 jul	1590 18/12	Byen fri
66	x			4	1590 jul	1591 25/11	Byen fri
67	x	1		4	1591 jul	1592 7/12	
68	x	1		4	1592 jul	1593 29/11	
69	x	1		2	1593 jul	1594 25/11	
70	x	1		2	1594 20/12	1595 7-11/2	
71	x	1		2	1595 jul	1596 16/9-	
72	1596 28/2	4	1/5	4	1596 5/3	1596 16/9-	
73	x	1	1596 11/11	6	1596 jul	1597 10-11/12	1597 14/1
74	1596 28/9	5	1597 6/2		1597 3/1		
75	x	1		4	1597 16-17/12	1598 14/3-	
76	x	1	1598 11/11	4	1598 15-16/12	1599 14/4-	1599 3/6
77	x	1		2	1599 12/12	1600 13/11	
78	x	1		2	1600 12/12	1601 3-4/12	
79	1601 22/10	26	snarest		ingen ligning		
80	x	1		2	1601 16-17/12	1602 20/4-	
81	1602 16/8	5	11/11	5,5		1602 1/10-	
82	1602 30/9	11,1		12	1602 18/12	1603 15/1-	1603 31/1
83	x	1		2	1603 jul	1604	1604 6/5
84	x	1		2	1604 jul	1605 29/1-	1605 19/5
85	x	1		2	1605 jul	1606 27/1-	1606 23/5
86	x	1		2	1606 jul	1607 17/1-	
87	x	1		2	1607 jul	1608 6-8/2	1608 12/5
88	x	1		2	1608 jul	1609 23/1-	1609 7/6
89	x	1		2	1609 jul	1610 24/1	1610 22/5
90	x	1		2	1610 jul	1611 21/1-	1611 26/4
91	1611 10/4	2,6	11/11	16	1611 26/10	÷	
92	x	1,11		8	1611 jul	÷	1612 1/6
93	(1611 10/4)	2,6	11/11	16	1612 3/11	÷	1612 16/11
94	x	1,11	8		1612 jul	1613 1-5/2	1613 19/5
95	1613 19/6	6,11	11/11	16	1613 12/11	÷	1613 15/11, 24/11
96	x	1,11		8	1613 jul	1614 23/2-	1614 20/5
97	(1613 19/6)	6	11/11	16	1614 14/11	÷	1614 21/11

Nr.	Udskrevet	Art	Termin	Størrelse fold beløb	Lignet	Skatm. aflev. til pengem.	Pengem. afleveret.
98	x	1,11		4	1614 jul	1615 8/2-	1615 8/6
99	x	1,11		2	1615 jul	1616 20/1-	1616 5/3
100	x	1,11		4	1616 jul	1617 27/1-	1617 13/1, 19/5
101	x	1,11		12	1617 jul	1618 20/1-	1618 12/1
102	x	1,11		8	1618 jul	1619 11/1	19/4, 30/4
103	x	1,11		8	1619 jul	1620 1/2-	1619 12/1, 13/5
104	1619 22/11	16	1620 28/3	16	1620 febr.	1620 27/3	1620 10/2, 8/10
105	x	1,11		8	1620 jul	1621 15/1-	1620 24/8
106	1621 20/7	2,11	11/11	9	1621 26-28/10	1621 23/11	1621 6/1
107	x	1,11		10	1621 14-18/12	1622 29/1-	1621 18/9, 8/12
108	(1621 20/7)	11	11/11	8	1622 23-25/9	1622 30/10-	1621 29/12
109	1622 26/10	15	straks	50			1622 13/3, 24/5
110	x	1,11		8	1622 14-18/12	1623 9/2-	1622 29/11, 9/12
111	x	1,11		12	1623 14-18/12	1624 19/2-	1623 23/4
112		11		10	1624 18/9	1624 21/10	1623 17/10, 13/12
113	1624 8/8	2,14	11/11	7,5	1624 14-15/10	1624 4/11-	
114		11,28		12	1624 18/12	1625 3/2-	1624 4/11
115		11				1625 17/6	1625 28/1
116		12		3	1625 1/4	1625 16/4-	1625 9/3
117	1625 28/2	2,9	24/6	9	1625 6/5	1625 15/6-	1625 16/4
118	1625 3/3	11,12		8	1625 9/9	1625 20/9-	1625 19/6
119				4		1625 14/12-	1625 5/10
120	1625 31/7	11,13	28	8	1625 16-20/12	1626 7/2-	1626 31/1
121	1626 14/3	2	28/5	9	1626 2/5	1626 2/6-	1626 28/6
122		11		8	1626 16/10	1626 6/11-	1626 28/6
123	1626 28/9	2,6	11/11	9	1626 10/11	1626 8/12-	1626 14/10
124	x	1		4	1626 16-19/12	1627 7/3-	1626 20/12
125	1627 25/3	2,6	1/5, 24/8	36	1627 28/3	1627 6/7	1627 7/5
126	(1627 25/3)	2,6	1/11			1627 24/8-	fjenden
127	1628			150		1628 2/8	
128	1629						

Nr.	Udskrevet	Art	Termin	Størrelse fold	Lignet	Skatm. aflev. til pengem.	Pengem. afleveret.
129	1629 10/4	18		80	1629 24/2-		
130		20		1.500		1629 24/7	
131				450	1629 jan.	1629 15/8	
132	x	1		8	1629 16-19/12	1630 10/2-	
133	1630 10/9	2,11	11/11	30	1630 15-18/12	1631 9/2-	1631 6/2, 8/2
134	1631 22/7	2,14	11/11	18	1631 6/11	1631 24/11-	1631 20/11
135	1631 28/10	3,11	24/12	12	1631 13-19/12	1632 7/2-	1632 23/2
136				8	1632 10/3	1632 16/4-	
137		8	1632 24/6	12	1632 4/6	1632 5/7-	1632 6/9
138	1632 27/6	10	11/11	12	1632 17/10	1632 16/11-	1632 7/12
139		11	straks	16	1632 16-17/12	1633 10/1-	1633 1/2
140	1633 22/6	14	11/11	10	1633 16/10	1633 15/11-	1633 22/11
141		11		16	1633 16/11	1633 2/12	1633 4/12
142		11		8	1633 14-17/12	1634 27/1-	1634 11/5
143		28			1634 før 3/4	1634 6/5	
144	1634 3/6	2,14	11/11	12	1634 17-18/11	1634 dec.	Fritaget
145		27		2	1634 15-16/12		
146	1635 23/3	11	24/6				
147	1635 29/4		?11/11				
148		28		4	1635 23/12	1636 8/2	
149	1636 9/6	x	11/11				
150		28		4	1636 28/12	1637 6/2	
151	?1637 26/6	2		10	1637 nov.	1637 28/12	1637 5/12
152		11			x	1638 16/1	
153	1637 5/11	3,24	10/12	12	1637 ?jul		1637 10/12
154	1638 24/4	2,3	24/6		1638 ?forår	1638 6/5	
155	1638 6/7	2,3,24	29/9	16	1638 10/9	1638 10/10	1638 29/11
156	1638 9/9			2%, anm			
157				16	1638 10/10		
158	1638 4/9	3		progr.	1638 9/12	1638 1/12	1639 22/1
159		11			1639 ?jan.		
160	1639 18/1	2,3,24	11/4	12	1639 22/2	1639 12/6	1639 6/7
161	1639 12/6	2,3	29/9, 24/12	12	1639 18/9	1639 26/11	

Nr.	Udskrevet	Art	Termin	Størrelse fold beløb	Lignet	Skatm. aflev. til pengem.	Pengem. afleveret.
162		11,30	24/12	24	1639 18-19/12	1640 9/2	1640 25/9 og x
163	1640 7/4	3	24/6	20	1640 1/5	1640 4/8	1639 23/11
164	1640 6/7	3,24	11/11	12	1640 4/11	1641 4/1	1641 5/4
165							1641 8/1
166		2,11	straks	16	1640 19-21/12		1641 22/2
167	1640 18/11	3,24	7/3	16	1641 22/2	1641 13/4	1641 21/7
168	1641 17/5	3	29/9	32	1641 17/9	1641 nov.	
169		11				1642 25/4	1641 31/12
170	1641 17/11	7	1642 20/2, 24/6		1642	1642 4/9	
171	1642 16/6	3	11/11	24	1642 27/6	1643 14/1	
172	1642 22/7						
173		11	straks	16	1642 19-20/12	1643	1643 21/1
174	1642 29/12	3	24/6	24	1643 24/8	uang.	
175		7	1.-2. termin	40	1643 17-18/10	ikke betalt, ny skat!	
176	1643 30/8	3	straks, 3. jul				
177	1644 jan.	19	11/11	180	1643 24/12	1644 febr.-jul.	og dec.
178	1644	19		90	1644		
179		21		30	1645 13/2	1645 8/5	
180		21		24	1645 21/7		
181				4	1645 sept.		
182	1646	3	29/9		1646		
183	1646	3	11/11		1646 23/11		
184	1647 31/7		1/12				
	1647	3	29/9				
	1647	3	11/11				
185	1648						Byen fri
	1648	3	29/9				Byen fri
	1648	3	11/11				Byen fri
							Byen fri
186					1648 2/3	1648 ca. 31/5	
187							
188	1649 1/9	1,3	29/9	20	1648 19-20/12	?1649	1650
189	x	28		24	1649 26/11		
	x	11		24	1649 jul	1650	
					1650 22/8	u.d.	

Nr.	Udskrevet	Art	Termin	Størrelse fold beløb	Lignet	Skatm. aflev. til pengem.	Pengem. afleveret.
190	1650 15/10	3,11,29	1. term. 49 24/12, 2. 50 11/11	36 520 520	1650 5/12	1651 u.d.	
191	1651 5/8	1,3	11/11	520+13 2/3%, anm.	1651 dec.		1651 28/10
192	1652 17/1	24					
193	1652 1/5	1,11					
194	x	2,11	11/11	24	1652 13/5		?1652 4/1
195	1652 30/9	2,11	11/11	24	1652 16/11		1652 26/12
196	1653 12/8	2,3	29/9	32	1653 14-15/11	1652 u.d.	1654
197	1654 14/7	2,7	ca. 15/10	24	1654 23/9	u.d.	
198	x	11		24	1654 13-15/12		1654
199	1655 10/8	3,7	ca. 15/10	32	1655 27/9		
200	x	1,11	1655 11/11	20	1655 17-18/12		
201	1656 1/9	3	ca. 15/10	32	1656 7/10		
202	x	1,11			1656 1/12		
203	1657 28/2			3%, anm.			
204				20	1657 7/3		
205				?18	1657 9/5		
206		21	1. term. straks	60	1657 7/9		
207		25		anm.			
208		21	2. term. 1/10	40	1657 24/9		
209		21	3. term. 1/11	60	1657 17/10		
210		21	30/11	60	1657 21/11		
211		21	31/1	60	1658 11/1		
212		21	28/2	40	1658 16/2		
213			31/3	40	1658 22/3		
214			30/4	32	1658 21/4		
215-		22	hver uge i	9x200	1658 26/8		
223			9 uger	9x6			
224			straks	36	1658 24/9		
225			1. term. straks	48	1658 28/10		

Nr.	Udskrevet	Art	Termin	Størrelse fold beløb	Lignet	Skatm. aflev. til pengem.	Pengem. afleveret.
226			2. term. straks	48 1.500	1658 3/11		
227			1. term. 18/2	72 2.250	1659 8/2		
228			2. term. 20/3	60 1.500	1659 7/3		
229			straks	24	1659 9/4		
230			straks	32	1659 2/5		
231	25			anm.			
232			30/6	40	1659 21/6		
233			31/7 for juli	48	1659 19/7		
234			3 dg., -aug.	72	1659 15/8		
235			straks	40	1659 24/9		
				+12,8			
236		18	straks	40 1.000	1659 15/10		
237		18	straks	40 1.000	1659 29/10		
238		18	straks	40 1.000	1659 14/12		
239			straks	16	1660 24/8		

Anm.: Om tabellens rubrikker bemærkes følgende: *Udskrevet:* Ved x angives, at de »årlige skatter« og bådsmands- og bøsseskytterhold ikke blev specielt udskrevet i de enkelte tilfælde, men var stående skatter, hvoraf den »årlige skat«, den gamle byskat, traditionelt blev lignet før jul.

Art: Talkoderne er følgende: – 1 Årlig skat, fra 1622 betegnet byskat – 2 Kongeskat, k.m.s skat – 3 Unionsskat, defensionssskat, til landkommissarierne – 4 Kroningsskat (prinsens, kongens) – 5 Frøkenskat – 6 Krigsskat – 7 Rigerens defension – 8 Gransernes befæstning – 9 Sikring af grænserne – 10 I farlig tid – 11 Bådsmands- og bøsseskytterskat, bådsmandsudkrivningsskat, borgeleje penge (1611-19 47 pers., 1620-33 50, 1640 42 pers.) – 12 Soldaterskat – 13 Mandshold soldater – 14 Betaling af rigets gæld – 15 Agent i Sverige – 16 Halmstad bys genopbygning – 17 Til 48 artilleriheste til Frederik 3. – 18 Kontribution – 19 1. og 2. Rothenburg skat til svenskerne – 20 Frikøb for plyndring – 21 Brandskat – 22 Ugepenge til svenske staldmester – 23 Danske officerer – 24 Svendeskat, skat på tjenestefolks løn – 25 Madskat – 26 Kobberskat – 27 Ribe bys befæstning – 28 Stormflodsskader – 29 Til byen – 30 Byens rentepenge – 31 Resterende skatter – 32 Til hjælp.

Fold: En enkeltskat betegnes flere gange »endobbelte«, hvilket forklarer, at alle tal i ligningslisterne er lige.

Beløb: Ved de med anm. betegnede skatter er udskrivningen følgende: skat nr. 33: madskat, omfattede 400 sider flæsk, 5 læster oksekød, 5 læ: fårekød, 1 læ. smør, 50 læ. brød, 1 læ. eddike; nr. 156, 172 og 184 var for købstaderne en 2% skat af penge på rente, 192 havde en sats på 2/3%, 203 på 3%; 158 var lignet progressivt, jfr. bd. 1, s. 324; madskat, ydet aug.-okt. 1657 og omfattede ca. 43.000 pd. brød, 336 td. øl, 300 sldr. til øl, 81 td. salt og 50 sldr. til salt; 231: madskat, ydedes maj, juni og aug. 1659 og omfattede ca. 44.000 pd. brød, 150 td. øl og 170 dal. til brød og øl.

Kilde: Skt 1545-1660, KBB 1550-1645 og CCD, 1-6, 1558-1660.

Tabelbilag 80.1. *Udskrevne skatter i Ribe 1570-1660: samlede tal i rdl.*

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	7. i	8.	9.	10.	11.	12.		
Byskat	Konge- skat	Unions- skat	Båds- mands- og bøs- sesk.sk.	Diverse	Fjen- der	I alt til andre end byen	% af saml. pen- gem. indt.	Skattegrundlag: lignet beløb	Indk. skatter; skatm. afreg- net	In- deks til	Skatte- penge byen (9÷7)	Byens andel i % af saml. skatter (11 i % af 9)		
1570erne	750	0	-	8.000	-	8.750	-	16	9.822	124	9.331	240	581	6
1580erne	0	0	-	1.500	-	1.500	18	9	4.049	52	3.886	100	2.386	61
1590erne	333	0	-	1.125	-	1.458	13	11	3.103	36	2.931	75	1.473	50
1600erne	832	0	-	375	-	1.207	11	12	2.761	36	2.718	70	1.511	56
1610erne	832	6.000	-	5.032	-	11.864	84	15	11.370	130	10.853	279	÷1.011	-
1620erne	666	4.120	-	4.000	3.285	13.213	53	29	15.177	261	14.365	369	1.152	8
1630erne	499	3.361	2.797	5.302	125	12.084	45	30	15.137	334	14.390	370	2.306	16
1640erne	333	-	5.846	3.324	66	19.504	104	26	23.785	644	22.309	574	2.805	13
1650erne	166	-	5.746	3.489	1.621	29.750	162	51	53.090	1.473	50.874	1.309	10.102	20
I alt	4.411	13.481	14.389	21.147	13.954	42.970	69	199	138.294		131.657		21.305	17

Anm.: Kolonne 1-7: Tallene for 1570erne for udskrivningen til andre end byen bygger på skattebreve, ikke på pengemesterregnskaberne; skattegrundlaget er beregnet ud fra tallene for skatterne nr. 43, 48 og 53-56; og beløbet indkommet til skatmestrene er sat til 95% af det udskrevne beløb, som for 1580erne. *Kolonne 5:* Diverse omfatter følgende: 1570erne: krigsskat 7.000 rdl. 1570, 1571 og 1576; til Ribe bys befæstning 1.000 rdl. 1575. 1580erne: frøekenskat 1588, 1590erne: kroningsskat 750 rdl. 1596; frøekenskat 375 rdl. 1597. 1600erne: frøekenskat 1602. 1620erne: til Halmstads genopbygning 1.092 rdl. 1620, til agent i Sverige 50 rdl. 1622. 1630erne: til grænsernes befæstning 1632. 1640erne: uangivet. 1650erne: til artilleriheste til Frederik 3. 1657. *Kolonne 7:* Når skatteindtægterne i 1640-50erne kunne overstie pengemesterregnskabernes samlede indtægter, skyldes det, at væsentlige beløb uden om pengemesteren forvaltedes af borgmestre og rådmænd samt formentlig, for en mindre del, låntagning. *Kolonne 8:* 1570erne: 2 skatter på 28 fold og 14 på skønnet 96 fold; 1660erne: 11 skatter på 36 fold og 1 kobberskat; 1620erne: 21 skatter på 207 fold, 6 på skønnet 54 fold og 2 ukendt; 1630erne: 21 skatter på 266 fold, 6 på skønnet 56 fold, 1 progressiv svarende til 12 fold, 1 ukendt og 1 2% formueskat; 1640erne: 16 skatter på 572 fold, 3 på skønnet 72 fold, 5 ukendte og 2 2% formueskatter; 1650erne: 43 skatter på 1.407 fold, 3 på skønnet 66 fold, 1 ukendt, 2 formueskatter (2/3 og 3%) og 2 madskatter. *Kolonne 9:* Manglende tal for indkomne skatter er for skatterne nr. 91-93, 95; og 97 og 129 rekonstrueret med 95% af det udskrevne beløb, for nr. 148, 150-55 og 157-62; og 163, 166, 176, 180-83, 186 og 188 med 93%; og for nr. 191, 196-202 med 90%, i overensstemmelse med de forhold, der kan iagttages, hvor både udskrivningsgrundlag og de indkomne beløb er kendt.

Kilde: Tabelbilag 80, 82 og 61; *pmrgsk* 1566-1660, jfr. tabelbilag 85 og 85.1.

Tabelbilag 81. Skatteyderne i Ribe 1545...1660, fordelt på fjerdingen og efter skatteansættelse i sk.

sk.:	fj.	0	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	28	32	36	38	40	44	48	52	56	60	64	højere	+	I alt
1545 2/5	1.			6	3	19	5	2		2	2	2	6	1	4	2			3	3	1	2				6	2	67
	2.	1		141	16	42	16	10		5	5	5	8	2	2			3	3	1	1					1		249
	3.	2		134	25	56	2	17	11	4	4	4	2	1	4											2	1	261
	4.	3		20	6	15	2	5	8		1	1	4	1	2	1			3	1				1	1	3		76
	6			301	50	132	4	43	31		12	12	20	5	12	3			9	5	2	2		1	12	3		653
1560 18/12	1.		1	16	2	12	1	6	10		3	3		2	3			1	1	3	1				1	2		64
	2.	25	119	142	28	22	7	15	2	8	4	4	2	3	3			2	2	1	1							381
	3.	10	53	181	34	31	8	13	1	5	2	2	5	4	1	1				2							1	352
	4.	5		20	10	11	2	10	7		3	3	3	1	4									1	3			80
	40	173	359	74	76	18	44	3	30		12	12	10	7	11	1			3	6	2	2		2	2	5	1	877
1570 18/11	1.	26	68	38	8	11	3	6	2	4	2	2	1		1			1	1	3						2		176
	2.	34	91	34	13	6	7	1	1	1	2	2	3	1	1	1				1	3				1	1		198
	3.	2	87	38	9	9	9	5		5	4	4	1	1	2												1	168
	4.		41	24	6	8	6	10	1	11	5	5	1	1				1						1	2			118
	62	287	134	36	34	9	32	4	21		13	13	6	3	4	1			2	4				2	5	1		660
1579 før jul	1.	33	62	47	9	14	1	3	7	1	3	3	4	2	4	1				3	2					1	1	198
	2.	40	104	45	9	11	4	3	7				3		1					1					1			229
	3.	51	81	40	13	10	6	4	3				1	3	1					1								214
	4.	17	28	44	12	11	2	5	1	7	2	2	5	2	2	1				1				1	2			143
	141	275	176	43	46	13	15	1	24	1	5	5	13	7	8	2				6	2			2	1	4	1	784
1590 før jul	1.	27	31	87	13	10		5	1	4	4	4		1	2	1			1	1					2	3	4	197
	2.	66	73	81	17	12	3	12	3		2	2	3	1	1				1							1	4	280
	3.	58	46	44	15	12	3	7	1	4	1	1	2							2				2				197
	4.	14	23	29	3	7	3	2	1	5	1	1	7	1	1				3	3			2	1	3	4		113
	165	173	241	48	41	9	26	3	16		8	8	12	3	4	1			5	6	2			2	5	7	12	787

sk.:	fj.	0	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	28	32	36	38	40	44	48	52	56	60	64	højere +	I alt	
1600 12/12	1.	37	69	31	17	7	2	8		3		1				1			3		3	1	2		2	2	189	
	2.	89	102	44	19	3	4	6	1	2		2				1						1			1	275		
	3.	42	72	37	11	8	2	3	1	5		1	1	2	1	2	1			1	3					193		
	4.	25	42	31	15	4	2	2	3	3	1	5		2	1	3			1		2		2	2	2	1	149	
		193	285	143	62	22	10	19	5	13	1	9	1	4	2	7	1		4	1	8	2	4		2	5	3	806
1610 for jul	1.	23	66	40	22	8	3	7	2	6		1	1	1	1	1	2		2	1	3					5	195	
	2.	51	82	75	24	11	5	5	3	3		2		3	1	2									2	2	269	
	3.	35	79	70	20	13	1	6	2		1	1	1	1	2	1			2		2				1	1	237	
	4.	12	42	44	17	6	3	4	3	4	2	3		4	4	2			1		1	1	1	1	4	4	158	
		121	269	229	83	38	12	22	8	15	2	7	1	9	7	5	5		5	1	5	1	1	1	1	12	859	
1620 for jul	1.	16	24	64	40	15	2	6	1	6	3	2	1	1	2	3				2	2		2			5	197	
	2.	32	69	114	45	21	5	5	4	3	3		3	1					1	1		1			1	2	311	
	3.	30	42	93	30	15	10	2	1	6		1	5	3	1				2		1	1			1	1	244	
	4.	16	16	44	25	14	7	8	6	7		1	4	1	5	1			1		4	1		1	3	165		
		94	151	315	140	65	24	21	12	22	6	7	1	11	6	9	1		4	3	6	3	3		1	10	2	917
1622 14- 18/12	1.	21	30	61	33	10	3	4	1	6	2	7		4	1	1			4		1	1		1		5	196	
	2.	32	101	111	43	21	6	4	5	4		5							2			1			1	1	336	
	3.	30	59	78	37	11	11	4	2	5		3	3		3	2			2	2	2	1			1	251		
	4.	12	27	38	29	13	4	6	4	10	3	3		4	1		1	1	2	2	3	1		1	4	1	170	
		95	217	288	142	55	24	18	12	25	5	18		11	2	3	1	1	10	2	3	4	3	1	1	10	2	953
1626 2/5	1.	20	43	55	34	16	4	1	2	5	1	5	2	4	1	1	2		1		1	1			1	4	5	209
	2.	47	104	89	46	12	9	6		3	1	4		2	1	1			2		1				1	1	329	
	3.	15	79	62	31	14	8	6	4	3		4		3	2				1		2	1			2	237		
	4.	15	20	35	26	13	8	4	1	7	2	1	1	4	1			1	3	1	4	1		1	4	1	153	
		97	246	241	137	55	29	17	7	18	4	14	3	13	5	1	3	1	6	1	4	6	1	1	1	9	8	928

sk.:	fj.	0	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	28	32	36	38	40	44	48	52	56	60	64	højere	+	I alt
1629 16- 19/12	1.	20	46	53	21	10	1	6	2	7		2	1	5		4			1	1	2				1	2	8	193
	2.	36	53	57	35	16	2	6	1	7	1	3	1	3		3	1			1							223	
	3.	22	58	52	23	15	6	9	2	5		2	4	4		1		1				1				1	202	
	4.	6	33	31	21	10	3	6	2	3		3	1	1		2		3		3	4			1	4	2	136	
	84	190	193	100	51	12	27	7	22	1	10	2	11		10		1	5	2	6		1		2	6	11	754	
1640 19- 21/12	1.	41	56	36	10	11	1	2	2	3	2	1	3	6		2	1		2		2		1			1	1	184
	2.	30	92	37	26	5	1	8	1	8	1	1	3	1		1											215	
	3.	40	76	56	20	9	6	2	6	3		2	1		1											7	229	
	4.	30	27	24	14	8	4	4	2	4	1	4	1	1	1	1	2								2		129	
	141	251	153	70	33	12	16	11	18	4	8	1	7	9	3	4		2		2		2	1		3	8	757	
1650 22/8	1.	20	61	42	14	13	5	2		5		1	4	2		2	2	2									10	185
	2.	10	59	55	23	12	6	3				3	1		2	1										9	184	
	3.	21	59	62	27	11	6	6	2	1		1	1						1							4	201	
	4.	19	20	31	17	7	4	4	1	9	2	2	3							1				1	1	1	123	
	70	199	190	81	43	21	15	3	14	3	6		9	2	4	3		2	2					1	1	24	693	
1660 24/8	1.	4	34	24	16	7	1	3		5		4		3				1		1		1				3	108	
	2.	5	56	23	7	6	3	3	1	3	1	1	2	1												1	113	
	3.	5	49	24	20	7	2	1	2	1	1	3		2	2							1				3	123	
	4.	6	21	14	15	7	4	3	1	3		3	2	1		1	1								1	2	86	
	20	160	85	58	27	10	10	4	12	2	11		7	4	2	1	2	2		2		2	2	1	1	1	9	430

Anm.: Ved + anføres sidst personer, der var takseret under ét med andre. Taksationerne for personer takseret højere end 64 sk. var:
 1545: 1. 72, 80, 80, 84, 104, 192, 2. 72, 3. 72, 120, 4. 72, 112, 160. - 1560: 1. 128, 192, 4. 80, 128, 144. - 1570: 1. 96, 288, 2. 80, 4.
 128, 256. - 1579: 1. 288, 2. 144, 4. 72, 256. - 1590: 1. 80, 80, 416, 2. 176, 4. 72, 80, 288. - 1600: 1. 80, 256, 2. 140, 4. 128, 160. - 1610:
 1. 72, 72, 80, 80, 160, 2. 72, 208, 3. 72, 4. 76, 104, 128, 176. - 1620: 1. 72, 72, 80, 112, 2. 176, 3. 80, 4. 72, 112, 176. - 1622: 1. 72,
 72, 72, 80, 112, 2. 88, 4. 80, 84, 88, 128. - 1626: 1. 72, 92, 92, 112, 2. 80, 4. 80, 80, 84, 128. - 1629: 1. 80, 128, 4. 72, 72, 80, 128. -
 1640: 1. 72, 4. 88, 88. - 1650: 4. 72. - 1660: 4. 88.

Kilde: Skat 1545-1660.

Tabelbilag 82. *Indgåede skatter (skatmestrenes afregninger) i Ribe 1580-1660, i rdl., fordelt på fjerdinge (1.-4.).*

Skat nr.	Dato for skat- m.s aflev. el. rgsk.	Beløb i rdl.					Hertil restan- cer
		1. fj.	2. fj.	3. fj.	4. fj.	I alt	
56	1580 13/1	97	83	67	118	365	3
57	1582 28/9	153	148	113	182	596	
58	1583 3/12	70	76	56	71	273	
59	1584 19/2	65	64	54	78	261	
60	1585 3/3	73	60	58	79	270	
61	1586 28/11	82	75	55	84	296	12
62	1587 29/11	81	69	68	84	302	
63	1588 6/3	89	45	66	76	276	
64	1589 8/12	403	203	253	419	1.278	
65	1590 18/12	102	71	61	88	322	
66	1591 25/11	105	69	77	72	323	
67	1592 7/12	66	59	58	85	268	
68	1593 29/11	72	70	62	90	294	
69	1594 25/11	44	34	31	41	150	
70	1595 7-11/2	42	33	34	41	150	
71	1596 16/9-8/12	42	36	36	42	156	
72	1596 16/9, 7/12	94	73	67	99	333	
73-74	1597 10-11/2	154	107	99	142	502	
75	1598 14/3-19/12	96	66	64	83	309	
76	1599 14/4-8/12	87	58	60	99	304	
77	1600 13/11	43	30	29	40	142	1
78	1601 3-4/12	41	31	32	47	151	
80	1602 20/4, 29/11	43	30	32	43	148	
81	1602 1/10, 30/11	109	69	71	109	358	
82	1603 15/1-4/2	275	172	164	253	864	
83	÷	46	31	33	48	158	
84	1605 29/1-23/2	45	29	35	49	158	
85	1606 27-31/1	47	37	37	51	172	
86	1607 17-20/1	48	38	37	53	176	
87	1608 6-8/2	50	40	39	48	177	
88	1609 23-24/1	53	42	39	47	181	
89	1610 24-25/1	49	38	37	50	174	
90	1611 21-22/1	44	35	33	44	156	
91	÷						
92	÷						
93	÷						
94	1613 1-5/2	174	157	130	179	640	5
95	÷						
96	1614 23-24/2	182	161	123	688	154	
97	÷						
98	1615 8-11/2	89	84	66	100	339	
99	1616 20-27/1	45	45	36	49	175	
100	1617 27-29/1	86	79	67	93	325	
101	1618 14-20/1	273	237	209	295	1.014	
102	1619 11-13/1	170	150	141	173	634	
103	1620 29/1-1/2	150	130	121	152	553	
104	1620 27/3-	295	258	239	309	1.101	14
105	1621 15-16/1	146	132	122	165	565	

Skat nr.	Dato for skat- m.s aflev. el. rgsk.	Beløb i rdl.					Hertil restan- cer
		1. fj.	2. fj.	3. fj.	4. fj.	I alt	
106	1621 23/11-	136	120	112	158	526	
107	1622 29/1-5/2	182	164	149	173	668	43
108	1622 30/10-5/11	135	123	113	159	530	9
110	1623 8-11/2	146	131	118	146	541	13
111	1624 18/2-13/3	213	193	170	233	809	22
112	1624 21/10-	178	150	137	184	649	42
113	1624 4-12/11	112	101	95	134	442	74
114	1625 3-12/2	216	186	143	215	760	59
116	1625 16/4-17/6	54	48	37	49	188	17
117	1625 15-27/6	155	121	115	146	537	69
118	1625 20/9-21/10	136	118	109	149	512	21
119	1625 14-16/12	64	48	43	60	215	34
120	1626 7-11/2	197	173	152	193	715	60
121	1626 2-9/6	142	132	105	143	522	44
122	1626 6/11-	192	142	157	195	686	61
123	1626 8-11/12	129	105	104	141	479	66
124	1627 7-8/3	78	75	76	90	319	62
125	1627 6-8/7	289	238	235	282	1.044	44
126	1627 24-28/8	237	164	181	277	859	133
127	1628 2/8	25	35	27	18	105	
128	1629 24-27/2	9	11	7	10	37	11
129	?					[244]	
130	1629 24/7	80	83	75	108	346	
131	1629 15/8	67	80	75	100	322	24
132	1630 10-15/2	69	88	76	79	312	56
133	1631 9-24/2	377	334	303	408	1.422	43
134	1631 24-28/11	197	195	190	213	795	57
135	1632 7-17/2	134	120	112	119	485	60
136	1632 16/4, 14/7	68	63	35	46	212	163
137	1632 5-14/7	96	79	77	123	375	200
138	1632 16/11-19/12	150	126	106	123	505	84
139	1633 10-16/1	189	156	147	185	677	87
140	1633 12-15/11	132	100	82	89	403	164
141	1633 2-5/12	104	64	65	86	319	421
142	1634 27-28/1	58	60	43	66	227	140
143	1634 6-9/5	70	61	56	90	277	66
145	1634 dec.	63	75	61	63	262	232
164	1641 4/1	111	72	67	92	342	144
165	1641 jan.	103	127	106	90	426	163
166						[589]	
167	1641 13/4	97	119	91	106	413	187
168	1641 nov.	174	201	130	181	686	469
169	1642 25/4	142	122	74	135	473	152
170	1642 4/9	187	167	141	115	610	313
171	1643 14/1	246	183	169	190	788	98
173	1643 maj-aug.	171	135	112	135	553	
174		134	197	180	193	704	
176						[1.032]	
177-78	1644 feb.-jul., dec.	3.108	1.422	1.399	1.754	7.683	1.077

Skat nr.	Dato for skat- m.s aflev. el. rgsk.	Beløb i rdl.					Hertil restan- cer
		1. fj.	2. fj.	3. fj.	4. fj.	I alt	
	restancer	257	283	243	148		931
	do. 1647						350
	do. 1650						125
179	1645 8/5-12/6	300				300+x	13
185	1648 ca. 31/5?	75	54	55	56	240	87
186						?	
187	1649	191	148	158	158	655	92
188	1650 jan.-nov.						168
189	1650	59	37	32	42	170	
	rest.	172	72	105	77	426	
190	1651	385	284	321	332	1.322	
194	1652 ?24/5	208	183	207	185	783	104
195	1652	192	172	164	155	683	82
196	1653					390	40
	1653 rest. af 177-78						270
197	1654 24/9					898	
204						879	
205						742	
206						2.578	
208						1.714	
209						2.553	
210						2.153	
211						2.150	
212						1.434	
213						1.438	
214						1.153	
215-23						1.936	
224						1.291	
225						1.707	
226						1.707	
227						2.559	
228						2.130	
229						848	
230						1.130	
232						1.414	
233						1.697	
234						2.549	
235						1.416	
236						1.416	
237						1.416	
238						1.172	

Kilde: *Pmrgsk 1580-1660, Skatterregistre m.m. 1657-77 og Skattergsk 1627, 1643-70.*

Tabelbilag 83. *Fordelingen af skattebyrden på fattige (ansat til 0-4 sk), mellemklassen (6-14 sk) og overklassen (16- sk) ifølge skatteligningslister fra Ribe 1545... 1660.*

Skatte- lignings- liste	Antal skatteydere ansat til				= %			Skatte- lignings- beløb i sk i alt	= % for skat- teborgere ansat		
	0-4 sk	6-14 sk	16- sk	I alt	0-4 sk	6-14 sk	16- sk		0-4 sk	6-16 sk	16- sk
1545 2/5	307	229	114	650+ 3	47	35	18	7.064	17	27	56
1560 18/12	572	215	89	876+ 1	65	25	10	6.446	28	28	44
1570 18/11	483	115	61	659+ 1	74	17	9	4.364	25	23	52
1579 jul	592	118	73	783+ 1	76	15	9	4.768	26	20	54
1590 jul	579	127	69	775+12	75	16	9	5.434	24	20	56
1600 12/12	621	118	64	803+ 3	77	15	8	4.736	24	20	56
1610 jul	619	163	77	859	72	19	9	5.898	25	22	53
1620 jul	560	262	93	915+ 2	61	29	10	6.954	22	29	49
1622 14-18/12	600	251	100	951+ 2	63	26	11	6.850	23	28	49
1626 2/5	584	245	91	920+ 8	63	27	10	6.436	23	29	48
1629 16-19/12	467	197	79	743+11	62	27	11	5.258	22	30	48
1636 28/12	541	170	66	777+22	69	22	9	4.488	28	30	42
1640 19-21/12	546	141	62	749+ 8	73	19	8	3.928	28	29	43
1650 22/8	459	163	47	669+21	69	24	7	3.630	31	35	34
1660 24/8	265	109	47	421+ 9	63	26	11	2.770	24	30	46

Kilde: Tabelbilag 81 og sktl.

Tabelbilag 84. Skatterestanter i Ribe december 1650 med restancer fra 1644-45, fordelt på erhvervsgrupper og efter skatteansættelse: antal (a) og samlet restance (b).

	Skattetaksation i sk 1650:																ikke i skattel.				I alt			
	0		2		4		6		8		10		16		24		a		b		a		b	
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
Borgm og rådm									1	25							1	17	2	1	42	3		
Øvrige købmænd							2	35					1	3	1	5		2	47	6	4	90	7	
Guldsmede					2	26																		
Skipper	1	6	2	13	1	6																		
Håndværkere			16	101	19	161					1	1												
skomagere			1	8	3	42			2	9														
skræddere			5	26	5	35																		
øvrige			10	67	11	84	2	12	1	3														
Øvrige	5	41	6	51	8	86	1	7																
Enker, kvinder	4	38	6	55	1	19	2	8																
Uangivet			10	62	4	37																		
I alt																								
Samlet skattetal	10	85	40	282	35	335	7	62	3	34	1	1	1	3	1	5	61	564	159	100	1.371	100		
		0		80		140		42		24		10		16		24		0						

Anm.: Af de personer, der ikke findes i skattelisten 1650, er 9 anført som døde, 1 som rømt, 1 som flyttet (til Darum).

Kilde: Skattergsk 1627, 1643-70, restanceregister december 1650; tabelbilag 95; sktl/ 1650 22/8.

Tabelbilag 85. *Pengemesterregnskaber fra Ribe 1566-1660: indtægter og udgifter i sldr.*

År	Indtægter	+ overskud fra foreg. år (be- holdning)	I alt	Udgifter	+ fra foreg. år	Overskud
1566			1.647	1.645		2
1572	940	424	1.364	1.301		63
1573				930		
1577	471	2	473	226		247
1578	618	247	865	724		141
1579	681	141	822	711		111
1580	900	111	1.011	1.011		0
1581	473	0	473	467		6
1582	1.137	6	1.143	1.035		108
1583	935	8	943	877		66
1584	750	66	816	805		11
1585	824	11	835	616		219
1586	805	219	1.024	859		165
1587	831	165	996	747		249
1588	866	249	1.115	700		415
1589	740	415	1.155	1.040		115
1590-91	1.377	115	1.492	1.335		157
1592-93	2.417	157	2.574	1.554		1.194
1594	1.118	0	1.118	944		
1595	1.194	1.194	2.388	1.173		1.215
1596	1.437	1.215	2.652	2.124		528
1597	1.530	528	2.058	1.435		623
1598	1.170	623	1.793	1.316		477
1599	1.329	477	1.806	1.113		693
1600	1.069	693	1.762	949		813
1601	1.166	813	1.979	1.201		778
1602	1.383	778	2.161	1.889		272
1603	1.901	272	2.173	1.897		276
1604	1.096	276	1.372	909		463
1605	972	463	1.435	785		650
1606	974	650	1.624	829		795
1607	1.002	795	1.797	728		1.069
1608	1.088	1.069	2.157	1.093		1.064
1609	1.175	1.064	2.239	1.323		916
1610	1.173	916	2.089	1.269		820
1611	1.286	820	2.106	1.097		1.009
1612	1.257	1.009	2.266	1.469		797
1613	1.594	797	2.391	1.720		671
1614	2.176	671	2.847	1.738		1.109
1615	1.822	1.109	2.931	1.739		1.192
1616	1.700	1.192	2.892	2.252		640

År	Indtægter	+ overskud fra foreg. år (be- holdning)	I alt	Udgifter	+ fra foreg. år	Overskud
1617	1.658	640	2.298	2.089		209
1618	2.369	209	2.578	2.122		456
1619	2.033	456	2.489	2.271		218
1620	4.450	218	4.668	4.429		239
1621	3.415	239	3.654	3.101		553
1622	3.497	553	4.050	3.614		436
1623	2.837	436	3.273	2.967		306
1624	4.361	306	4.667	4.325		342
1625	6.250	342	6.592	6.303		289
1626	5.060	289	5.349	4.006		1.343
1627	4.247	1.343	5.590	3.711		1.879
1628-29	3.278	1.879	5.157	9.703		+4.546
1630			4.249	2.885	4.546	+3.182
1631			6.362	5.254	3.182	+2.074
1632 1.			852	826		26
1632 2.			3.518	21.233	22.074	212
1633	4.824	212	5.036	5.631		+595
1634			2.830	1.846	595	389
1635	1.477	389	1.866	2.034		+168
1636-40	mangler					
1641	6.006	373	6.379	6.590		+211
1642			5.507	3.319	211	1.977
1643	3.498	1.977	5.475	5.383		92
1644	intet regnskab					
1645	mangler					
1646		x	2.254	2.534		+280
1647			1.888	1.335	280	273
1648	1.555	273	1.828	2.031		+203
1649			2.649	2.941	203	+495
1650			4.462	3.724	495	243
1651	1.352	243	1.595	1.988		+393
1652			6.628	8.122	393	+1.887
1653		x	x	x	1.887	+1.134
1654			5.970	5.320	1.134	+484
1655			50	613	484	+1.047
1655-56			x	x	1.047	16
1655-56			5.539	5.658		119
1656	3.990	16	4.006	3.964		42
1656-57			3.463	3.456		7
1657	925	42	967	925		42
1658	1.105	42	1.147	972		175
1659	578	175	753	1.055		+302
1660			554	639	302	+387

Kilde: *Pmrgsk, rgskb for byen 1569-96, 1595-1633, 1654-92, antegn til pmrgsk 1632-55.*

Tabelbilag 85.1. *Pengemesterregnskaber fra Ribe 1570-1660: beløb i rdl. fordelt på tiår og med indekstal.*

	Indtægter	indeks	Udgifter	indeks	Overskud
1570erne	6.775	100	6.955	100	÷ 180
1580erne	8.271	122	8.177	118	94
1590erne	11.572	171	10.994	158	578
1600erne	11.502	170	11.279	162	223
1610erne	14.200	210	14.777	212	÷ 577
1620erne	24.930	368	28.107	404	÷ 3.177
1630erne	26.790	395	21.899	315	4.891
1640erne	18.686	276	19.307	278	÷ 621
1650erne	25.169	372	26.252	378	÷ 1.083
I alt	147.895		147.747		148

Anm.: I 1570erne mangler tal for 6 år, i 1630erne for 4 år, i 1640erne for 2 år og i 1650erne for 1 år, hvorfor tallene er forøget forholdsvis.

Kilde: Tabelbilag 85.

Tabelbilag 86. *Kæmnerregnskaber fra Ribe 1548-1657: indtægter og udgifter i sldr.*

År	Indtægter	Udgifter	Overskud	År	Indtægter	Udgifter	Overskud
1548	74	93	÷ 19	1608	298	310	12
1549	338	278	60	1609	667	652	15
1558	319	465	÷ 146	1610	460	462	÷ 2
1559	100	161	÷ 61	1611	229	206	23
1560	60	91	÷ 31	1612	434	434	0
1561	39	76	÷ 37	1613	351	320	31
1562	48	88	÷ 40	1614	241	207	34
1563	122	164	÷ 42	1615	641	641	0
1565	32	37	÷ 5	1616	698	829	÷ 131
1566	54	129	÷ 75	1617	452	511	÷ 59
1567	121	122	÷ 1	1618	404	616	÷ 212
1570	214	255	÷ 41	1619	245	284	÷ 39
1571	204	245	÷ 41	1620	909	1.074	÷ 165
1572	221	162	59	1621	450	591	÷ 141
1573	180	133	47	1622	278	333	÷ 55
1574	192	160	32	1623	815	840	÷ 25
1577	74	110	÷ 36	1624	1.087	1.375	÷ 288
1578	220	523	÷ 303	1625	1.673	1.947	÷ 274
1579	113	161	÷ 48	1626	184	429	÷ 245
1580	259	339	÷ 80	1627-29	1.016	1.287	÷ 271
1581	103	305	÷ 202	1630	945	1.012	÷ 67
1582	105	261	÷ 156	1631	227	327	÷ 100
1583	160	417	÷ 257	1632	331	382	÷ 51
1584	217	325	÷ 108	1633	309	331	÷ 23
1485	201	359	÷ 158	1634	135	216	÷ 81
1586	185	175	10	1635	699	881	÷ 181
1587	171	120	51	1636	630	608	22
1588	200	177	23	1637	389	395	÷ 6

År	Indtægter	Udgifter	Overskud	År	Indtægter	Udgifter	Overskud
1589	206	195	11	1638	596	808	÷ 212
1590	200	173	27	1639	488	708	÷ 220
1591	389	346	43	1640	313	551	÷ 238
1592	267	346	÷ 79	1641	155	336	÷ 181
1593	138	183	÷ 45	1642	335	643	÷ 308
1594	204	262	÷ 58	1643	229	700	÷ 471
1595	333	358	÷ 25	1645	131	192	÷ 61
1596	356	435	÷ 79	1646	499	432	67
1597	257	313	÷ 56	1647	793	850	÷ 57
1598	362	351	11	1648	219	242	÷ 23
1599	378	425	÷ 47	1649	33	97	÷ 64
1600	405	491	÷ 86	1650	271	266	5
1601	356	428	÷ 72	1651	964	1.028	÷ 64
1602	668	775	÷ 107	1652	2.138	2.929	÷ 791
1603	292	345	÷ 53	1653	402	476	÷ 74
1604	177	191	÷ 14	1654	359	537	÷ 178
1605	349	358	÷ 9	1655	125	421	÷ 296
1606	205	202	3	1656	412	472	÷ 60
1607	199	189	10	1657	108	132	÷ 24

Anm.: Ved kursivering af årstallene er angivet de år, hvor blot det ene af de to kæmnerregnskaber kendes. I regnskaberne for 1627-29 mangler i det ene perioden 1629 17/7-1630 21/2. Det ene af regnskaberne for 1630 starter 1629 22/8. For 1654 går det ene af regnskaberne blot til 19/12, og de for 1655 begynder 5/1 og 10/2. Af det ene af regnskaberne for 1655 kendes blot underskuddet, der hér er anført og også lagt til udgift. Regnskaberne for 1656 går blot til 17/12, og de nye for 1657 begynder 1656 24/12 og 1657 27/1.

Kilde: *Kmrgsk og rgskb for byen 1569-96, 1595-1633 og 1654-92.*

Tabelbilag 86.1. *Kæmnerregnskaber fra Ribe 1560-1657: beløb i rdl. fordelt på tiår og med indekstal.*

	Indtægter	indeks	Udgifter	indeks	Underskud	%
1560erne	1.190	38	1.768	46	578	49
1570erne	3.151	100	3.887	100	736	23
1580erne	1.807	57	2.673	69	866	48
1590erne	2.884	92	3.192	82	308	11
1600erne	3.544	112	3.863	99	319	9
1610erne	3.455	110	3.737	96	282	8
1620erne	4.500	143	5.527	142	1.027	23
1630erne	3.333	106	3.978	102	645	19
1640erne	2.005	64	2.995	77	990	49
1650erne	3.983	126	5.218	134	1.235	31
	29.852		36.838		(6.986)	

Anm.: I 1560erne mangler tal for 3 år samt det ene regnskab fra 5 år, i 1570erne for 2 år samt det ene regnskab for 7 år, i 1620erne og 1630erne det ene regnskab for 1 år, i 1640erne regnskaberne for 1 år, i 1650erne for 2 år, hvorfor tallene er forøget forholdsvis.

Kilde: Tabelbilag 86.

Tabelbilag 87. *Kranpenge-, prampenge- og søtøndepengeregnskaber fra Ribe 1576-94.*

Regnskab for år	Indtægter Kranpenge	Prampenge	Tøndepenge	Udgifter
1576	3			
1577				
1578	6		11	
1579	2		13	7
1580			18	10
1581	4		15	6
1582	3			
1583	2	10	12	3
1584	3	2	20	19
1585	5	14	10	8
1586	1	11	21	8
1587	3	12	36	15
1588	2	13	36	27
1589	3	8	42	39
1590	3	10	55	20
1591	2	16	35	17
1592	1	17	34	11
1593	2		51	48
1594			69	

Kilde: *Pmrgsk 1577-79; rgskb for byen 1568-95.*

Tabelbilag 88. Havnekærregnskaber fra Ribe 1596-1660: indtægter og udgifter i sldr.

År	Vægt- hus	Kran	Pram- me	Bro- penge	Tønde- penge Nakken	Tønde- penge Reden	skibe	skude- der	Kabepenge udski- bede øksne	Di- ver- se	Ind- tægt i alt	Ud- gift i alt	Over- skud
1595											87	34	53
1596	x	1	22					6	45	49	127	72	55
1597	5	3	15					5	61	1	95	88	7
1598	4	3	15					4	32	82	143	150	÷7
1599	7	5	19					5	77	23	142	32	110
1600	9	3	37					6	54	12	129	82	47
1601	18	12	25					-	22	35	118	76	42
1602	7	12	19	33				1	30		107	35	72
1603	8	13	25	25				1	35		113	59	54
1604											129	58	71
1605	10	13	30	43				2	14		116	45	71
1606	9	10	26	31				1	25	42	150	115	35
1607	14	12	15	30				1	37		114	57	57
1608	10	18	17	37				1	29		119	37	82
1609	11	12	18	28				2	40		121	67	54
1610	13	2	35	27				2	43		131	81	50
1611	8	8	32	28				2	50		134	50	84
1612	10	10	37	26				-	55		145	62	83
1613	14	11	38	24				4	36	1	146	69	77
1614	14	13	39	22				4	41		165	210	÷45
1615	15	11	31	25			25	4	47		179	112	67
1616	9	10	34	19				5	37		164	108	56
1617	12	11	41	23			÷	5	49		190	184	6
1618	16	8	41	24			÷	4	38		183	86	97
1619	17	4	46	-			28	2	38	59	224	128	96
1620	15	8	48	29			20	6	31		188	81	107
1621	15	8	45	25			38	7	32		192	130	62

År	Vægt- hus	Kran	Pram- me	Bro- penge	Tønde- penge Nakken	Tønde- penge Reden	skibe	skibe	skud- der	Kabepenge udski- bede øksne	Di- ver- se	Ind- tægt i alt	Ud- gift i alt	Over- skud
1651	41	4	16	7		93	67	29	64			254	230	24
1652	59	9	7	i kabep.		127	87	63	114			379	179	200
1653	65	11	1	do.		93	64	72	114		1	357	156	201
1654	89	15	0	do.		38	26	64	18		2	226	88	138
1655	94	13	0	do.		84	59	74	68		7	340	234	106
1656	84	23	0	do.		101	72	72	87			367	140	227
1657	47	8	0	do.		70	50	58	54		1	238	136	102
1658	29	11	0			87	61	50	67			244	260	÷16
1659	27	12	0			110	87	50	79			278	x	x
1660	24	6	0			122	89	91	x			243	x	x

Anm.: I opgørelserne er ikke medtaget sagefald. Indtægter, der skyldes overførsel fra forrige års regnskab, er udeladt. En del huller i regnskabernes tal er udfyldt ud fra sammenhængen; regnskaberne 1596, 1637 og 1642 er fragmentariske.

Havnekæmmerbedet oprettedes i 1595 ved sammenlægning af kranpenge-, vægtpenge-, prampenge- og tøndepengeoprævefunktionerne; indtil da var kranpengene og vægtpengene blevet opkrævet af stadsbudene (1592-94 vægtpengene dog af en særlig opkræver), prampengene og tøndepengene af særlige opkrævere, jfr. tabelbilag 87. Det kan ikke ses, hvorfor tøndepengene først fra 1612 optræder i de bevarede havnekæmmerregnskaber.

Tøndepenge for skibe på Reden er 1641 og 1642 indeholdt i beløbet for tøndepenge for skibe på Nakken. Tøndepenge for skibe på Reden: taksten var 1652 1 rdl. eller 1 Stück van Achten (92 sk.) for 1. rejse, 48 sk. for 2. rejse; 1651 var antallet af skippere på 2. rejse 6, 1655-60 hhv. 3, 5, 3, 29 og 11. Diverse omfatter 1596 - 'gift af Hamborgerøl og rug, 1597-99 af rug, 1598 tillige 80 sldr. fra pengemesteren, 1613 bod på Torvet, 1625 salgsindtægt, 1655 salg af byr - gamle pram.

Kilde: *Hkmgsk* 1596-1660.

Tabelbilag 88.1. *Havnekammerregnskaber fra Ribe 1596-1660: indtægter og udgifter i rdl., fordelt på tiår.*

	Vægt- hus	Kran	Pramme	Bro- penge	Tønde- penge Nakken	Tønde- penge Reden	Købepenge skuder	udski- bede øksne	skul- ler	Di- verse	Ind- tægt i alt	Ud- gift ialt	Over- skud
1600-09	104	115	228	246			17	313	62	98	1.183	615	568
1610-19	107	74	312	185	163	48	27	363	57	46	1.382	909	473
1620-29	132	67	310	186	352	106	37	391	16	3	1.600	1.152	448
1630-39	164	34	345	229	584	59	69	485	0	5	1.974	1.274	700
1640-49	117	31	187	140	186	70	89	128	0	17	965	1.133	+168
1650-59	396	78	17	5		596	394	493	0	8	1.987	1.185	802

Anm.: Af regnskabet for 1604 kendes blot det samlede tal, der her er fordelt procentuelt som for de øvrige regnskaber 1600-09. For 1620'erne er for 1627 et indtægtsbeløb fra foregående år og for 1628-29 et beløb på 73 sldr. placeret under diverse. For 1630'erne er regnskabet 1637, der er ufuldstændigt, ikke medregnet, og 1639 mangler, hvorfor tallene er forhøjet tilsvarende; for 1632 kendes blot de samlede indtægter, der her er fordelt procentuelt på samme måde som i de øvrige regnskaber 1630-39.

Kilde: Tabelbilag 88.

Tabelbilag 89. *Lejeindtægter i sldr. af Ribe bys enge og marker 1565-1660. (1580-1660 i femårsgennemsnit).*

Soeng	Hovedeng (-1616 Trodes Eng)	Segehølm	Lille (Sønder) Kobro	Store Kobro	Stormklokkeng	Tyregng på Holmen (Søndereng)	Tyregng (1588-: på Østermade) Sønderkær (-1605 Tvedekær)	Nørkær	Snebeltang	Teglgårds Mark	Store Jernkær Mark (-1612 Nymark)	Korskapeleng	Lille (Øster) Jern- kær Mark)	Vester Jernkær Mark	Gravsoens Mark	Segebjerg Toft	Vittenberg	Lusby Mark	I alt	Indeks (for rdl. beløb, 1570 = 100)
1565	8	14	18	115	8	8	75	17	20					27	20	9			339	73
1570	11	23		30	9	10	70	21	26		64		30	33	18	15			466	100
1575	11	25		80	7	10	40	13	24		64		31	33	22	16			502	108
1580-84	9	23	21	67	8	8	15	9	20		40		29	33	22	10			456	98
1585-89	8	25	19	83	6	9	11	7	23		40		26	30	19	9			471	101
1590-94	9	27	23	88	9	11	9	32	31		40		29	30	15	8			508	109
1595-99	10	34	29	112	10	13	8	6	42		10		38	34	21	8			647	139
1600-04	10	33	28	118	8	14	9	37	44		10		34	34	21	8			630	133
1605-09	10	31	26	113	8	12	5	29	43		10		20	30	15	8			540	114
1610-14	14	38	35	165	206	13	6	64	58		10		22	20	15	8			778	144
1615-19	13	35	33	192	237	11	13	76	49		10		17	20	15	8			863	150
1620-24	20	65	54	201	272	18	20	93	59		113		8	20	39	8		130	1.205	173
1625-29	22	56	63	230	334	27	30	19	97		144		11	21	11			104	1.428	204
1630-34	17	69	48	289	381	20	26	17	91		6			130		5			1.345	193
1635-39	21	61	47	242	286	14	25	17	73		10		70	76		8			1.209	173
1640-44	20	61	48	252	274	18	19	17	72		8		70	84		8	25		1.216	174
1645-49	22	58	42	211	253	20	16	16	69		64		80	90	33	14	23		1.232	176
1650-54	25	64	36	248	281	21	20	17	60		62		94	91	57	13	28	73	1.496	214
1655-59	18	54	25	204	229	19	15	17	63		66			90	60	12	16	73	1.252	179

Ann.: Teglgårds Mark blev indtaget 1595. – Korskapeleng blev indtaget 1595, 1626 lagt til borgmestrene for skade på disse eng, Korseng. – Gravsoens Mark blev 1629 lagt til borgmestrene for stormflodsskade på deres embedsmark. – Lusby Mark blev indtaget 1624, 1629 udlagt til græsning, men 1652 igen bortfæstet på grund af byens store gæld.

Kilde: Rådsb enge og jorder 1544-96, 1596-1654, 1655-72.

Tabelbilag 90. *Stadepengeindtægter i sldr. fra markederne i Ribe 1548-1660: Midsommermarked (24/6) og Riber marked (Vor Frue marked, 8/9).*

1548	22	33	1576	x	x	1604	3	2	1632	4	2
1549	18	37	1577	12	20	1605	3	4	1633	2	x
1550	x	x	1578	14	31	1606	0	8	1634	5	5
1551	x	x	1579	9	5	1607	3	6	1635	4	3
1552	x	x	1580	7	12	1608	7	9	1636	6	3
1553	x	x	1581	9	18	1609	6	9	1637	4	4
1554	x	x	1582	6	11	1610	7	x	1638	6	3
1555	x	x	1583	9	12	1611	6	9	1639	6	2
1556	x	x	1584	4	15	1612	6	x	1640	5	3
1557	x	x	1585	8	11	1613	5	9	1641	5	2
1558	14	28	1586	8	12	1614	4	5	1642	4	2
1559	11	24	1587	6	10	1615	6	6	1643	4	0
1560	7	17	1588	x	x	1616	8	8	1644	x	x
1561	13	27	1589	5	8	1617	5	7	1645	0	0
1562	16	25	1590	7	14	1618	6	7	1646	6	2
1563	10	14	1591	4	6	1619	x	8	1647	?	?
1564	x	x	1592	4	5	1620	6	5	1648	3	5
1565	x	x	1593	3	3	1621	7	5	1649	5	3
1566	11	29	1594	3	4	1622	6	6	1650	2	2
1567	12	32	1595	2	3	1623	9	x	1651	6	2
1568	x	x	1596	5	3	1624	7	7	1652	3	0
1569	x	x	1597	4	4	1625	6	3	1653	x	x
1570	x	34	1598	3	5	1626	5	x	1654	x	x
1571	21	39	1599	5	5	1627	4	1	1655	2	x
1572	14	35	1600	5	5	1628	0	0	1656	x	2
1573	15	40	1601	2	3	1629	0	0	1657	x	x
1574	20	42	1602	3	3	1630	4	5	1658	x	x
1575	x	x	1603	2	1	1631	6	5	1659	x	x
									1660	x	x

Anm.: Ved de med x mærkede årstal mangler det ene eller begge kæmnerregnskaber. 1549 og 1558 er 8/9 med i begge kæmnerregnskaber, 24/6 kun i det ene, hvis beløb hér er fordoblet. 1563, 1578, 1581, 1583-86, 1589-96 er beløbene hentet fra begge regnskaber, der hver har halvanden af beløbene fra de to markeder. 1548, 1559-62, 1566-67, 1571-74, 1577, 1579-80, 1582 og 1587 er beløbene fremkommet ved en fordobling af de to beløb i det ene af de bevarede regnskaber. 1597-1657 oppebar hver af de to kæmnere hele stadepengebeløbet fra det ene af de to markeder.

1570 opgives 24/6 under ét med anden indtægt. For 1573 er tallene usikre. 1598, 1614 8/9, 1617 24/6, 1656 8/9 er tillagt 1 sldr., til stadsbude og byskriver, i overensstemmelse med regnskabet 1599. 1647 og 1653 har det ene regnskab et stadepengebeløb (henholdsvis 3 og 2 sldr.) uden angivelse af marked, det andet intet.

1656 har regnskabet en beskadigelse ved stadepengebeløbet.

Kilde: *Kmrgsk* 1548-1657.

Tabelbilag 90.1. *Stadepengeindtægterne fra markederne i Ribe 1560-1660: beløb i rdl. fordelt på tiår og med indekstal.*

	Midsommer- marked	indeks	Riber- marked	indeks
1560erne	115	100	240	100
1570erne	150	130	310	129
1580erne	69	60	121	50
1590erne	40	35	52	22
1600erne	33	29	49	20
1610erne	48	42	60	25
1620erne	33	29	22	9
1630erne	31	27	23	10
1640erne	27	23	14	6
1650erne	?		?	

Anm.: Om mangler ved regnskaberne, se anm. til tabelbilag 90.

Kilde: Tabelbilag 90.

Tabelbilag 91. Revier-tolden 1640: toldbetalere, fartøjer og vigtigste varer fordelt på geografiske områder.

Område	Personer 1640/49 () også 1640	Skibe, skuder sld.	Smak- ker	Både	Øksne	Heste	Skuller tus.	Kram- varer sld.	Humle s. el. k.	Strand- salt td	Hør skpd.	Hamp sten
<i>De konger. enklaver</i>												
Ribe	67/1(1)				279	214	37	739	2 s	72	9	
Øvrige	57/10(2)	10	8	6	121		25			46	3	2
<i>Nørrejylland</i>												
Gjørding h.	19/1					70						
Malt h.	4					17						
Skast h.	61/36(15)	4		65		70	53			13	x	53
Vester Horne h.	21/7(1)	1		6			16		1 s		1	73
Slavs og Anst h.	8					41						
Varde og Kolding	6/1				124			75				
Øvr. Nørrejylland	57/7(1)				854	130	15					
<i>Øvr. Danmark</i>												
København	3											
<i>Hert. Slesvig, Ribe stift</i>												
Kalvsl. og Frøs	10					33						
Hvidding h.	82/4				20	95				14		
Gram og N. Rangstrup h.	5					4						
Højer, Lø, Tønder h.	12/1				10	63						
Tønder kbst.	15/4				558	16	1				7	
<i>Hert. Sl. uden for Ribe st.</i>												
Haderslev kbst.	13						3					
Haderslev og Rise h.	1/1					1						
Åbenrå kbst.	4/3					3						2
Slogs og Lundtoft												
h., Sønderborg kbst.	4					9			3 k			
Sild	10/6(2)			5		2						
Galmsbøl	14/24(6)	4	4	20	1	1						
Viding h.	11/7				370	52						1.776

Område	Personer 1640/49 () også 1640	Skibe, skuder	Smak- ker	Både	Øksne	Heste	Skuller tus.	Kram- varer sld.	Humle s. el. k.	Strand- salt td	Hør skpd.	Hamp sten
Bøking h.	37/10(2)				15	229						
Oland, Østerland												
Føhr, Føhr	7/3		2	1		21						
Kær h.	30/7(2)					228						
N. og S. Gøs h.	28/18(6)	2	9	1		217		200		174		
Husum	43/14(4)	2	3		461	28	11	2				
Flensborg	83/60(18)					29	2	122				194
Øvrige	33/7				32	205	1	61	1 k			
Herd. Holsten	15/7(1)					71			8 k			
Tyskland	69/56(8)				252	197		1	177 k			
Holland	3					2			2 skp.			
Uangivet	26/7					120						
I alt	858/302(69)	23	46	85	3.096	2.168	164	1.198	3 s	2.082	216	128
Lokaliteter	226/48								189 k			
									2 skpd			

Ann.: Under *Humle* betyder k kar, s sække. Til Tyskland føjes yderligere: for 450 sldr. humle.

Udover de medtagne varer omfatter toldregnskabet: køer, føl, vin, får, lam, flæsk, kvier, nød, smør, æbler, hvilling, samrask, rokke, torsk, fisk, sild, ål, østers, talg, voks, rug, byg, havre, korn, mel, malt, ærter, stolper, pæle, lægter, fjæle, deler, stænger, stager, par hjul, ny vogne, ris, brændevad, trævarer, hoser, kammerdug, lærred, krydderier, spansk salt, bajsalt, Lüneburg-salt, sæbe, tobak, glas, stenkul, øl, kalk, potter, blå, tjære, sæløg og kål, oste, amdam, vin, peberkager, hvedebrød, hatte.

Kilde: *Rgsk over bytold 1640 og 1649* (antal personer).

Tabelbilag 92. *Toldindtægter i Ribe 1623-24...1660 i rdl.*

Rdl.	Kro- nens øksne	told heste	Kro- nens ny tolda	Skt. told b	Annæ Kom- missa- rietold	Acci- se	Sæd- van- lige told	I alt	Revier- told slidr.
1623-24						159			
1624-25						198			
1626-27							747		
1627							197		
1629-30							224		
1632-33				232	173				
1633-34				328					
1635-36	6.571	1.008		115	77	69	137	7.977	
1636-37				238					
1637-38				137	150				
1638-39	10.249	3.925				217		14.391	
1639-40	7.526	5.430				206		13.162	
1640-41	8.961	3.163		288	130			12.542	962
1641-42									723
1642-43									575
1643-44	40	3.358	776	153	17		84	4.428	516
1644-45	6.195	0	148	41	98		5	6.487	
1645-46	9.178	666	753	109	77	5	25	10.813	
1646-47	14.675	3.012	1.108	229		8	54	19.086	
1647-48	9.603	978	754	129	270		36	11.770	378
1648-49	8.108	1.507	547	195	250		28	10.635	296
1649-50					273				252
1650-51					661				280
1651-52									282
1652-53									378
1653						459			344
1654		15.328		302	1.088	494		17.212	
1655		16.877		384	1.119	391		18.771	692
1656		13.965		821	1.310	72		16.184 ¹	542
1657									328
1658									137
1659									101
1660									222

Anm.: Skt. Annæ told: a = Kontributionstold, b = Lastpenge. Skt. Annæ told betegnes i 1630 Kontributionstold af salt og klæde og silkevarer til Skt. Annæ bygning samt lastpenge til de ny våninger (bådsmandsvåninger), 1637-38: og den halve ortstold af skibes, krejeres og skuders drægtighed.

1) I beløbet er også 16 rdl. »provincialtold«.

I 1660erne udgjorde Revier-tolden i årligt gennemsnit 209 slidr. (for 8 år af de 10).

Kilde: *Reg 108 B*, nr. 168 Jyske købstæder, brudstykker af toldregnskaber; RA, Militære regnskaber, Rd, Jyske kommissarieregnskaber, IVD, nr. 5, 1645-51.

Tabelbilag 93. *Revier-toldindtægterne i Ribe 1640-50 og samlede toldindtægter 1656 i sldr., fordelt på måneder.*

År	jan.	feb.	mar.	apr.	maj	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	i alt
1640	48	37	68	232	42	159	31	47	102	43	69	37	962 ¹
1641	57	35	153	85	50	105	33	12	92	26	32	43	723
1642	17	41	65	61	17	138	29	16	103	28	23	34	572
1643	34	41	48	74	9	95	22	12	108	22	44	7	516
1647	0	41	37	40	26	77	6	7	67	26	39	12	378
1648	18	25	26	20	36	48	13	14	33	19	18	26	296
1649	30	12	17	11	20	32	7	18	55	20	19	11	252
1650	16	26	19	10	27	38	16	7	58	23	22	18	280
1656 indgående	278	182	401	379	413	775	383	195	854	304	265	157	4.586
1656 udgående	364	135	11.923	3.992	509	1.001	914	407	272	111	51	7	19.686

Anm.: 1) I beløbet 1640 er indeholdt 47 sldr. udateret.

De samlede toldindtægter for 1656 omfatter Kronens told, Skt. Annæ told, Kommissarietolden (småtolden) og vinaccise, derimod ikke Revier-tolden. Tallene, der i kilden anføres specificeret måned for måned for hver af toldformerne, gengives, med mange mindre afvigelser, *Fridericia*, 1890, s. 165, idet tolden af ind- og udgående varer lidt uheldigt er slået sammen.

Kilde: *Rgsk over bytold 1640-50; Reg. 108 B*, nr. 168 Jyske købstæder, Ribe, brudstykke af toldregnskab 1656, bl. 91-94.

Tabelbilag 94. *Øde huse og boder (h/b) og hussteder og jorder (ø/j) i Ribe 1565...1661.*

År	1. fjdg.		2. fjdg.		3. fjdg.		4. fjdg.		I alt	
	h/b	ø/j	h/b	ø/j	h/b	ø/j	h/b	ø/j	h/b	ø/j
1564			4		3				7	
1565			13		4		2		19	
1567 maj		8	63		51		6		128	
1579		14	23		8		6		51	
1581		34*							34*	
1590		2	15	4	3	1	8	3	17	22
1600		12	14	15	3	1	3		33	15
1604		27		35		11	4		77	
1606		7	5	2		13	3		25	5
1622		4					2		6	
1623		4		1			1		6	
1624 14-15/10		3							3	
1625 16-20/12		1		1		1			3	
1626 16/10		1		7			3		11	
1626 10/11				6			3		9	
1626 16-19/12				4			1		5	
1629 16-19/12		8		12		10	9		39	
1630		5		2		1	6		14	

År	1. fjdg.		2. fjdg.		3. fjdg.		4. fjdg.		I alt	
	h/b	ø/j	h/b	ø/j	h/b	ø/j	h/b	ø/j	h/b	ø/j
1631	6/11	4	3		6		6		19	
1631	13-19/12	4	2		7		5		18	
1632	10/3	2	2		7		1		12	
1632	4/6	4	2		8		5		19	
1632	17/10	3	4		1		3		11	
1632	16-17/12	7	3		4		3		17	
1633	14-17/12	6	8		6		6		26	
1634	17-18/11	9			3		11		23	
1634	15-16/12	7			2		10		19	
1635	23/12	4	3		4		15		26	
1636		6	1		3		11		21	
1637	nov.	4	3				9		16	
1637		4	2				10		16	
1638		3	3				11		17	
1640	19-21/12	6	1	1	1		3		11	1
1661		33	41		33		25		132	

Anm.: Forholdet huse/boder var for de fire fjerdinge 1567 henholdsvis 5/3, 10/53, 14/37 og 4/2, 1579 8/6, 2/21, 3/5 og 6/0, 1661 13/20, 10/31, 6/27 og 13/12. * = omfatter også hussteder og øde jorder.

Kilde: Sktl og Hustakst 1661.

Tabelbilag 95. Liste over skatteborgerne i Ribe 1640

1. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Fattig		Skat 16-		
				Kunde hjælp/	bidrag	40	50	60
				HFN				
1	Jep Sørensen. (-1653)					4		
2	Jørgen Jørgensen d.U., g 1° m		41-50		1,0	6	8	†
	Maren Tebsdatter (-ca. 1640), 2° m		7/2					
	Else Sørensdatter (-1660, g 2° m							
	Niels Jensen Møller), møller i							
	Overmølle (? og Ydermølle), f. ? Ribe.							
3	Villum Hansen, gm Karen (-1648),	Neder-		34-49		8	0	
	bror til 1-29, brorsøn til 4-110,	dammen						
	fhv. slotsskriver, km, 1641- på gård i							
	Tanderup, f. Ribe, B søn.							
3a	Øde hus (Kjeld Jørgensens).							
3b	Øde hus (Søren Andersens).							
4	Morten Frederiksen (-1641),	do.			2,0	8	†	†
	bror til 4-5's mand, gm							
	Marine Jensdatter (g 1° m Peder,							
	Sørensen Strudvad), km, rm							
	1623-41, ? f. i Ribe.							
5	Christen Pedersen Brøndum,	V Nør-	20		4,0	36	16	†
	(-1655) gm Kirsten Jensdatter, km,	report						
	f. Brøndum pgd., B 1625.							
6	Peder Nielsen Ladefoged (-ca. 1644),	Neder-		36-48	1,0	20	†	†

1. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Fattig		Skat 16-			
				Kunde HFN	hjælp/ bidrag	40	50	60	
	gm Kirsten Knudsdatter (g 2° m Karsten Sørensen), km, fhv. ladefoged, f. Hygum, Nebel s., B 1634.	dammen							
7	Sara Hanskone.					4	4		
8	Anne, (-?1642), Ee Hans Hansen Tange (-ca. 1639).	do.				2	†	†	
9i	Sidsel Mattisdatter.					2			
10	Jens Andersen, gm Anne Knudsdatter, km, f. Jerne, B 1637 18/12	do.		37-40	2,0	8	6		
11	Maren Jensdatter (1567-1649), mor til 4-80, Ee Jon Pedersen Trellund (1553-1628, km).	do.			6,0	32	†	†	
12	Jens Madsen Hjort (-1651), gm Mette Christensdatter, km, f. ? Ribe, Bsøn	do.		42-49	3,0	14			
						32			
13	Mads Sørensen (-1657), gm Mette, skomager, f. ? Ribe, B ?1630.	do.		33-50	0,3	8	8	†	
13a	Midtmøllen (Nebs Mølle).								
14	Mads Hansen Lang(h) (-før 1647), gm Johanne Olufsdatter Roed, søster til 1-109, km, f. Enderup, V. Nykirke s., B 1612.				3,0	8	†	†	
15	Peder Baggesen (før 1604-50), gm Marine Lauridsdatter, km, rm 1642-50, f. Ribe, Bsøn.	Mellem-dammen	30-47 6/2 + 2+/2	39-50	10,0	48			8
16	Bagge Baggesen (1615-81), gm Kirsten Hansdatter Friis (1624-74), d. af 4-58, km, rm 1655-81, f. Ribe, Bsøn.	do.	43-58 9/1	39-50	3,0	32	44	88	
17	Peder Sørensen Skriver (-1646), gm Dorete Lydiksdatter, søster til 4-44, km, rm 1633-38, bm 1638-46, f. Kølbygård, B 1633.	do.	32-36 3/3	30-46	12,0	16			2
17a	Johan Pouchs øde hus.								
18	Johan Pouch (1583-1659), g 2° m Margrete Lydiksdatter (1593-1646), apoteker, rm 1638-59, f. Laer, Westfalen, priv. 1612.	do.	25-46 5/1+4	48	16,0	48	48	†	
19	Peder Jessen, gm Maren Lauridsdatter (-1660), skrædder, f. ? Flensborg, B ?1637.	Overmøllebro	38-52 7/1+2			4	4	2	
19a	Overmølle (Kongens Mølle), med 8 fag stald.								
20	Johan Ratlev (1606-59), gm Karen Lydiksdatter (1601-59), km, rm 1650-59, f. Løbke, Westfalen, B 1633.	Storeg	0	34-50	6,0	24	24	†	
21	Lisbet Pedersdatter (-1657), søster til 2/81 og 4/84, Ee km, tolder Christoffer Kjeldsen	do.	25 1	30-50	3,0	6	4	†	

1. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Fattig		Skat 16-		
				Kunde HFN	hjælp/ bidrag	40	50	60
	(-1634), g 1° m Anne Hansdatter Svane (-1633).							
22	Rasmus Jakobsen Hatstafferer, km.	do.	23-30 8/3	26-37		4	4	2
23	Jørgen Bertelsen Struck, gm Susanne Madsdatter Roed, søn af 1-25 svoger til 1-24, 3-135, 3-224 og 4-80, km, f. ?Ribe, Bsøn.	do.	31-46 10/3	35-46	8,0	28	32	4
24	Jørgen Hansen Måde (-1649), gm Dorte Bertelsdatter Struck (1600-59), f. Ribe, B 1616 Bsøn.		26-48 10+1/ 2+3			8	10	†
25i	Anne Andersdatter Vedel (1585-1655), Ee Bertel Jørgensen Struck (1549-1621, km, rm 1595-1621).	do.	+13/3		20,0	72	÷	†
26	Kalle Laugesen (Lauridsen), gm NN (-1633), skomager.	Sorte- brødreg.	25-33 3/2			4	2	2
27	Las Lauridsen Guldsmed (-?1659), gm NN, km.	do.	29-46 5/2	34-50	2,0	8	?	†
28	Anne Hanskone (-1642), E.	do.				6	†	†
29i	Maren Hansdatter, Ee Christen Lambertsen (-1638), km, søster til 1-3, spinden og væven.		33-36 3	35-43		0	2	÷
30	Peder Kræmmer (-?1649).					0	†	†
31	Dirich Johansen Kniper, søster-søn til 4-110's E, km, f. Walsrode, tidl. B i Hamborg, B 1636.					8		
31a	Anders Svanes stald.	do.						
32	Margrete Jakobs, E.					0		
33	Gunder, Ee Jakob Thomsen (-1634, km).	do.		31-45	2,0	18		
34	Knud Landby, skomager.	do.	49 1/1			2		
34a	Johan Vintappers øde jord							
35	Jørgen Nissen Surhave, gm Karine (-1648), ? vognmand, forladt Ribe 1648.	do.	2+6			rejst		
36i	Niels Sørensen Melby.					4		
37	Jørgen Hansen Føvling (-1643), gm Maren Nielsdatter, B 1623.	do.				4		2
38	Anne Madsdatter.					2		
39i	datter af Morids Kræmmer.					0		
40	Herman Johansen, skrædder, f. uang., B 1631.	Bad- stueg.				4	4	2
41i	Ludvig Enevoldsen (-1655), skole-lærer, tidl. skriver i Klostret, f. uang., B 1640.	do.				4	2	†
42	Søren guldsmed.	V Sor- tebr. K.				4	4	
43	Jens Madsen Beck (-1661), skrædder, ? bror til 1-44, f. ?	Bad- stueg.	5			4	6	2

1. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Kunde HFN	Fattig hjælp/ bidrag	Skat 16- 40 50 60
	Ribe, B 1624.					
44i	Jørgen Madsen Beck, ?km, f. ?Ribe, B 1629.	do.				6 0
45	Daniel Pedersen.	do.				2
46	Christen Christensen, ?B 1620.	do.				2
47	Knud Sørensen Skade, ?bud, f. Ribe, Bsøn.	do.			b52×6	2
48	Maren, Ee Jesper Knudsen (-1640, g 1 ^m NN (-1624), bror til 2-27, ?værtshusholder, f. ?Brendstrup, B ?1613).	do.	3			0
49	Peder Jensen, gm Karen (-1650), ?skipper, f. ?Ø. Åbølling, B ?1625.	do.		38-43	0,5	8 0
50	Karen Andersdatter, Ee Hans An- dersen Katkær, ?g.2 ^o m 3-54.	do.				0 2
51	Jens (?Christensen) Uldbæk (Vold- bæk), f. ?Uldbæk, B ?1616.					0 2
52	Peder Grumsen, f. Gredsted, B 1625.		28-30 2			2
53	Peder Ditlevsen Friis (-1658), skomager, f. Fortoft, B 1639.					2 2 †
54i	Mette (Margrete), Ee N. Skibelund.					0
55	Kirsten, Ee Niels Karlsen.					0 2
56i	Kirsten Stavnagers (Stavnings), E.					0
57	Johanne Jenskone, E.					2
58	foreg.s søster.					2
59	Kirsten, Ee Hans Krag.					0 2
60	Anne Jørgensdatter.					2
61	Kirsten (-1642), Ee Peder Brøndum, sgp. i Brøndum, mor til 1-5, 62 og 63.					0 † †
62	Jens Pedersen Brøndum (-1651), g før 1647 m Kirsten Christensdat- ter Friis (1618-1708), km, f. Brøndum pgd., B 1631.		51 1/1 +x	31-50	4,0	28 24 4
63	Søren Pedersen Brøndum (-1648), g (?1642) m Dorete ?Ægidiusdat- ter, km, f. Brøndum pgd., B 1635.	do.		32-47	3,0	28 † †
64	Hans Trogelsen (Truelsen) (-1659), gm Lene Hans (?Jens)datter, sko- mager f. Bjerklev, B 1613.		39 1 uæ			4 8 †
65	Ingeborg Lauridsdatter.					0 2
66i	Boel Nielsdatter.				52×10	0
67	Gye Sørensdatter.					2
68	Niels Kimmer (?ca. 1647), sen. E.	V Sor- tebr. K.		40-50		4
69	Jens Terp, skomager.			40-45	3,0	18
70	Christen Jepsen (-1653), gm An- ne, notler.	?Sorte- brødreg.	5			4 4 †
71i	Maren, Ee Jens Laugesen.					2
72	Anne, Ee Jørgen vægter.					0

1. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Fattig		Skat 16-		
				Kunde hjælp/ HFN	bidrag	40	50	60
73	Ib Jensen (-1648), vægter, gm N.N.					0		0
74	Jens Bertelsen, snedker.	Vægterg.		30-50		2	4	24
75	Ee Johan Stippel (B 1622, isenkræmmer).	do.				0		
76	Knud Espensen, vægter.	do.				0	0	
77	Jens Nielsen, gm Barbara Jør- gensdatter (-1660), vægter.	do.	40-60 5/1+2			0	0	
78	Johanne Nielskone.	do.				0		
79i	Gunder Moltesdatter.					0	2	
80	Maren Andersdatter.					2		
81i	Kirsten, som tjente hos Hans Ditlevsen.					2		
82	Karen, Ee Niels Tønding.		2			2		
83	Iver Nielsen T(h)ar(u)m, gm Mette.	M Mads Højnesg.				2		
84	Dorte Graverskone (-1641), E.	do.			52×6	0	†	†
85i	Bertel Andersen.	do.				4		
86i	Niels Hansen, gm Ellen, vægter.	do.				fr		
87	Lisbet Andersdatter Klyne (1585-1659), 1625 forladt af Jens Andersen Guldsmed (-1647).	Sorte- brødreg.		39-47		2	4	†
88	Kirsten, Ee Jesper Guldsmed.	do.				0	2	0
88a	Lisbet Laurids Tøndings hus:							
89	Jørgen Simonsen Nytte, skrædder.		24-29 2			2	4	
90	Laurids Nielsen Ballum(er), skipper, f. Ballum, B 1631.	do.	32-43 5/2		52×8	4		
91	Maren, Ee Christen Madsen (Lue-) Skrædder.	Peder Dovnsg.				4		
92	Mikkel Christensen (-1657), gm Kirsten, f. S. Farup, B 1641.	do.	43 1	42-45		6	4	†
93	Jens Nielsen, g 1 ^m x (-1645), 2 ^m Margrete Jepsdatter (-1650), 3 ^m x, vognmand, f. ?Torup, Si- mested s., B ?1646.	do.	45-54 3/1			4	4	
94	Jens Jensen, gm Dorete, B ?1610.	do.				2	4	
95	Else (-1640), Ee Iver Hansen Blymester.	do.		30-37		2	†	†
96	Peder Kallesen/Karlsen, skrædder.	do.				2		
97	Peder Bjørnsen, bror til 1-101, hatstafferer.	do.	26-32 2+1			4	8	4
98	Laurids Lauridsen, gm Anne (-1669), guldsmed, f. Hillerup, Vilslev s., B 1637.	do.	+4			4	8	?
99	Maren, Ee Niels Kjeldsen.	do.				0	2	
100	Karsten Væver (-ca. 1644).		30-41 4			2	†	†
101	Boel, Ee Jens Bjørnsen (-1640), bror til 1-97		23- 29 3+ 1/1			6		

1. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Kunde HFN	Fattig hjælp/ bidrag	Skat 16-40	50	60
102	Niels Pedersen Kastbjerg (-1659), gm Susanne, km.	Sorte-brødreg.	37-51 8/1	39-50	3,0	16	8	+
103	Jørgen Pedersen Fjærsted (-1653), gm Kirsten Adersdatter (-1647), f. Spandet, B 1629.	do.		40-47		4	÷	+
104	Lambert Laursen Pors, skudemand.	do.		41-43		4	4	
105	Niels Stensbæk, skomager.	do.				2		
106	Peder Jakobsen Hatstafferer, gm Lene (-1642), km.	Storeg.		30-47	8,0	40	6	6
107	Anders Hansen Svane (1601-57), gm Else Johansdatter Pouch (1612-85), rm 1638-47, bm 1647-57, f. Ribe, Bsøn.	do.	39 1	32-50	8,0	24	24	16
108	Jep Poulsen Vilslev (-1658), gm Boel (-1648), bror til 4-82, km, rm 1633-58, f. ?Ribe, Bsøn.	do.	23-36 7/2	34-50	12,0	40	48	+
109	Peder Olufsen Roed (1597-1659), gm Dorete Baggesdatter (-1648), km, rm 1633-50, bm 1650-59, f. Ribe, Bsøn.	do.	26-34 4	35-49	10,0	28	20	+
110	Laurids Baggesen (1606-55), gm Mette Jensdatter (1613-59), km, rm 1650-55, f. Ribe, Bsøn.	do.	27, 34-54 17/8	32-50	10,0	56	48	+
110a	Porsborg (fra 1639 indkvartering for garnisonsofficerer).	do./ Stenbog	+1					
111	Thomas Bruun, skrædder, f. »Neyenstoff«, B 1642 (tidl. slotsskrædder).	Stenbog	31-48 10/3	33-46		2	4	?2
112	Andreis Verlohren (ca. 1601-59), gm Kirstine, friskuster, km.	do.	27, 40 2	35-47	5,0	28	28	12
113	Lisbet (Elisabet) (-1655), Ee Laurids Tønding, km, d. gm 2-26	do.	+1		2,0	24	16	+
114	Peder Bendetsen, bror til 3-75, km.	do.	40, 52 -60 4		2,0	28	36	28
115	Hans Hansen Koldborg (-1658), gm Johanne Lauridsdatter Struck, d. af 1-121, f. Tange, Gørding h., B 1633.	M Mads Højnesg.	1/1	40		6	10	2
116	Jørgen Nielsen (-1654), gm Sidsel Andersdatter, stadskaptajn, km. ?tjente på Riberhus, ?B 1631	Hundeg.s. hj.	x		2,0	fr	24	6
117	Bertel Andersen.	Badstg.				4		
118	Niels Nielsen, gm Karen, bror til 3-57, skrædder.	V Sortebr. K.				6	6	
119	Hans Koster, ?gm Madelene Madsdatter, svinesnider.	ovf Sortebr. Kgd.		38-50	6,0	fr	0	
120	Niels Pedersen Koch, gm Maren Lauridsdatter Struck, d. af 1-121, buntmager.	V Sortebr. rist/ Badstg.				8	4	2

1. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Fattig		Skat 16-		
				Kunde HFN	hjælp/ bidrag	40	50	60
121	Laurids Iversen Struck (-1645), g 1 ^m Anne Pedersdatter (-1633), 2 ^o m x, km, herskabsfoged 1633-45, f. ?Ribe, ?Bsøn.	Badstg./ Sorte- brødreg..	33, 42 2+2/2		2,0	fr	†	†
122	Laurids (Las) Mortensen, klok- ker (Skt. Kath. Kirke).					fr		
123	Jørgen Nissen, gm Anne, humle- mand.	Klo- sterg. do.		40-48	1,5	12	8	
124?i	Maren Pedersdatter (1562-1644), Ee Gregers Hansen (1561-1628), mor til 4-43 og 92.	do.				2	†	†
125	Lau(g)e (?Andersen) Vind, snedker, f. ?Hjortlund, B ?1601.	do.				4		
126	Kirsten, Ee Peder Kock, 1661 spinderske.				b52×8	4	4	2
127	Peder Christensen (-1654), gm Anne Jesdatter, skomager, B ?1617, ?1618.		38-42 2			4	2	†
128i	Anne Christoffers, E.					2		
129	Peder Pedersen Lustrup, gm Anne Lasdatter (-1661), arbejdsкарл, f. Lustrup, B 1637.		5			4	4	÷
130	Nis (Niels) Tøstesen, km, f. Brøstrup, B 1618.				52×6	2		
131	Hans Sørensen, væver, f. ?Vil- slev, B ?1618.	do.				4		
132	Søren Lassen, kalkslår.	do.				2		
133	Benned Hansen Friis (-1652), f. ?Roager s., B ?1613.	do.				4	4	†
134i	Hans Bendsen (1616-59), buntmager					2	10	†
135	Hans Olufsen, f. V. Linnet, Gram s., B 1623.	do.				0		
136	Frende Nielsen, gm Mette, sko- mager.	do.				2		2
137	Peder Svendsen, vognmand, f. ?Tømmerby, B ?1603.	do.				2		
138	Søren Pedersen, gm Dorete Lau- ridsdatter, glarmester.					2	2	
139i	Kirsten Olufsdatter	do.				0		
140	Ole (Oluf, Volle) Simensen, f. Randlev, Hads h., B 1631.	do.				2	2	
141	Jørgen Nielsen Rødding, gm x Nielsdatter, ?arbejdsmand, f. Rødding, B 1639.	do.				2	4	
142i	Else Nielskone, mor til foreg.	do.				0		
143	Maren Lauridsdatter Kemsgård.					2	4	
144	Benned Andersen blegmand, ar- bejdsmand, sen. E.				52×4	0		0
145	Hans Pedersen.	do.				2		
146	Oluf (Volle) Puggård.				b52×4	2		
147	Jep ?Terkelsen tækker	do.				4	4	

1. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Fattig		Skat 16-		
				Kunde hjælp/HFN	bidrag	40	50	60
148	Johanne Thomasdatter.	do.s. hj.				4		
149	Hans Laugesen/Lassen Haderslev skomager, f. Haderslev, B 1614.	do.s. hj.	23-32 4			2	4	
150	Hans Jensen (-1653), g 1 ^m Maren (-ca. 1646), 2 ^m Anne Andersdatter (g. 1 ^m 4-104), maler, f. Gammel Haderslev, B 1618.	Badstueg.	43-52 5/2	42-47		1	14	12 6
151	Jakob Adriansen van Meulengracht (Møllengracht), maler, f. Amsterdam, B 1618.	Hundeg.		42-47		8	4	2
152	Thomas Lauridsen ?/Slagter, ?karl, vognmand, f. ?af Tornum, B ?1620.	do.				2	2	
153	Peder Pedersen Starup (-ca. 1643), gm Anne, f. ?Starup, B ?1610.	do.				2		2
154	Morits Mikkelsen, til bispens, g 1636/37, ?tjenestedreng, f. ?Herborg, Vorgod s., B ?1639.	do.	37-38 2/1			2		
155	Inger (Jeng), Ee slagter.	do.				2		
156i	Karen, Ee Niels Skrædder.					0		
156a	øde bod.	do.						
157	Jon Kjeldsen (-1659), gm Jeng (-1659), gartner (på Riberhus).	do.		37-50		fr	0	†
158	Hans Bølling, maler.			37-48		4	4	?6
159	Thomas Aestsen Rovst, ?gm Boel, ?avlsmand, karl, f. Rovst, B 1618	do.	33 1/1	35-50		2	2	
160	Ditlev Graver, graver, arbejdsmand.	do.		37-41		2		
161	Sten Adamsen, gm Anne, maler, f. uang., B 1619.	do.		34-50		4	2	
162	Hans Andersen, tømmermand, f. Hvidding, B 1624.	Hundeg.				10	10	
163i	Maren Hansdatter.	do.				0	4	
164i	Ingeborg Jepsdatter.	do.				0		
165	Niels Lauridsen Arnum (-ca. 1642), gm Anne, f. Arnum, B 1618.	do.				0,8	4	4
166i	Mette Madsdatter, vævepige.	do.				2		
167i	Ingeborg Jepsdatter.	do.				2		
168	Johanne, Ee Jakob Rasmussen Holst, mor til 1-169 og 3-138.	do.		35-41		2		
169i	Thomas Jakobsen, g 1642 m Margrete Nielsdatter (1592-1659), søn af foreg., bror til 3-138, skomager og blegmand, f. Ribe, Bsøn.	do.	4	38-50		4	6	4
170	Niels Lauridsen Søndernæs, f. Søndernæs, B 1622.	do.		36-46		0,8	6	
171	Anne Hansdatter, brygkone.	do.				2	0	
172i	Margrete Lauridsdatter.	do.				2		

1. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Fattig		Skat 16-		
				Kunde HFN	hjælp/ bidrag	40	50	60
173	Mogens Ankersen (-1652), gm x, skomager.	do.				2	2	†
174	Niels Bjørnsen (-1655), sen. E, slagter.		46-53 3			0	6	÷
175i	Peder Jensen, skomager, B ?1614, ?1615.					2		
176	Maren, Ee Peder Mortensen.					2		
177	Anders Christensen Skade, g 1° m x Jørgensdatter (- ca. 1639), 2°m x (-1643), 3°m x, svigerfar til 4-91.	do.	45 2			6		
178	Peder Hansen (-ca. 1642), skoflikker, f. Jerne, B 1614.	do.				2	†	
179	Mikkel Pedersen Sall, skolemester danske skole.			41-50		fr	fr	
180	Laurids Jakobsen, bror til 2-177, murmester.			36-50		0	6	6
181i	Inger (Jeng), Ee x Skade.					0		
182	Frands Hansen, snedker, f. Darum, B 1622.					4	2	
183	Niels Hansen Farup, murmester, f. ?N. Farup, ?B 1608.					2		
184	Jørgen Pedersen Gram (-1650), gm Karen, ?km, ?skipper.	do.	2	30-50	2,0	16		
184a	Peder Mortensen slagters øde hus.	do.					12	
2. fj.								
1	Jens Mortensen Ridefoged (-1643), gm Karen, (?fhv. ridefoged), fisker.	do.				0	†	†
2	Jakob Hillebrandsen (- ?ca. 1644), gm Kirsten, felbereder, f. ?Ribe, ?Bsøn.					2	†	†
3	Jens Nielsen Snedker d.Æ., snedker, f. Kemsgård, Hygum s., B 1622.	do.				2	2	
4	Peder Skonning(er), skomager.					2	2	
5	Morten Nielsen, gm x Sørensdatter, skrædder, f. ?Vilslev, B ?1641.					2		
6	Christen Nielsen, skomager, B ?1615, ?1624.	do.				2		
7	Anne, Ee Anders Roskilde.					0		
8i	Jeng Nielsdatter.					0		
9	Laurids Nielsen (-1654), gm Anne Hansdatter, slagter, f. ?Ribe, ?Bsøn	do.	4			6	6	†
10	Ib Madsen Præst, skudemand, f. ?Ballum, B ?1619.	do.		37-43		2		

2. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Fattig		Skat 16-		
				Kunde HFN	hjælp/ bidrag	40	50	60
11	Mads Nielsen, skrædder, f. ?Ribe, B ?1624, 1629, 1632.					4	?	4
12	Niels Lauridsen Seem, fhv. købmandstjener, ?km, f. Seem, B 1639.			40-49		4		
13	Niels Gabrielsen, f. Sjelborg, B 1631.		32 1			4		
14	Usse Andersdatter (-ca. 1640), Ee Niels Esbensen.					0	†	†
15i	Johanne Tygesdatter.					0		
16	Søren (?Lauridsen) Rejsby, ?vognmand, ?f. Rejsby.					4	4	
17	Maren, Ee Peder x.					2	2	
18i	Anne, Ee Peder ?Madsen.					2		
19	Peder Laur(id)sen, slagter, f. uang., B 1603.	do.				4	4	2
20	Anders Henningsen, gm Boel, søn af 2-172, skomager, f. ?Ribe, ?Bsøn.	do.		39-48	1,5	12	8	14
21	Boel (-1652), Ee Jens Jørgensen Mejlvang.	do.				6	4	†
22	Jerlev (Jelle) Andersen (-1651), gm Maren, skrædder, f. Varde, B 1621.	do.	5		1,5	16	6	†
23	Laurids Pedersen (-1650), gm Maren, slagter.	do.				4		4
24	Maren Andersdatter (ca. 1593-1642), Ee Peder Orloff (1569-1633, g. 1 ^m Maren (ca. 1567-1617), svine-snyder).	do.	6		2,0	16	†	†
25	Jens Jørgensen, gm Edel Nisdatter.	do/M Mads Højnesg. Stenbog.	47-52 3	40-46	1,0	6	4	
26	Hans Sørensen (-1652), gm Anne Lauridsdatter (-1657), kræmmer, km.		45 1+6/1		2,3	20	20	†
27	Karen Knudsdatter, Ee Hans Bertelsen Køningsberg, km, søster til 1-48.					2		
28	Las Ibsen, ?humlemand, f. ?V. Vedsted, B ?1607.	do.	24-30 4	33-50	1,2	10	8	
29	Laurids Sørensen Splid(sen), bror til 2-70 og søn af 4-95's kone, gm Maren Thomasdatter (brændt 1641), skrædder, værtshusholder.	Bispeg./ Sdrp.sg.			2,0	24	10	
30	Jens Christensen, f. ?Brendstrup, ?Uldbæk, B ?1631, ?1616.	Bispegdsg.s hj.				6	4	
31	Else Hansdatter.					2		
32	Peder Norsk (-1647), gm x (-1647), skrædder, tømmerarbejde.		36-39 3+1/4			0	†	†

2. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Fattig		Skat 16-		
				Kunde HFN	hjælp/ bidrag	40	50	60
33	Morten Sindetsen, murkarl, mur- mester.					4		
33a	byens hus, beboer: Jens Tausen (-1655), kapellan ved Skt. Kath. Kirke.					fr	fr	†
34	Peder Lauridsen Mulle, arbejds- mand, kalkslår.	Bispe- gdsg.				2	0	
35	Oluf Klejnsmed.	do.				2	4	2
36	Christen Christensen Varming, skrædder (på Riberhus).	do.				2		
37	Baltser Henriksen Schroeder (-1653), gm x (-før 1653), fel- bereder, f. uang., B 1621.	do.	2			2	2	†
38	Jens Mortensen, gm Maren, klejn- smed, f. Roager by, B 1639.	do.				2	2	
39	Niels Thomsen (-1660), gm Maren Hansdatter, g 2 ^o m Hans Madsen; skomager, f. uang., B ?1612, 1617.	do.				2	10	4
40i	Anne Pedersdatter.					2	2	
41	Peder Christensen Kær.	do.				2		
42	Anne, Ee Laurids Føvling (-ca. 1640).				52×12 b13×6	0		
43	Mogens (Morids) Tromslager, trommeslager, karl.					fr	fr	
44	Kirsten Hansdatter.					0	2	
45i	Anne, Ee Hans Munk.					2		
46	Søren Hjelm, murmester.					2		
47	Hans Sørensen Maler, ?maler.					2		
48i	Clemend Lepper, arbejdskarl.					2		
49	Niels Hansen Fyn (-1648), gm Maren (-1659), fisker.	V Graven		40-50		6		4
50	Jørgen Christensen, gm Marine Pedersdatter, skrædder.	do.				2	2	
51i	Gertrud Gyldenstjerne, ?E.					0		
52	Søren Jakobsen, fisker.					2		
53	Morten Pedersen, slagter.	do.			52×8	0		
54	Peder Jensen Sael, drager, karl.					2	2	
55	Niels Sael (-1658), gm Anne, karl.		1			2	2	†
56	Karen Thuesdatter.					2		
57	Ebbe Christensen (-1659), gm Maren (-1659).	do.	4			6	6	†
58	Christen Hjelm, gm x, murmand.				52×8	0		
59	Svend Nielsen Brøns (-1660), gm Anne Lauridsdatter, f. Sønder- næs, Brøns s., B 1629.	do.		36-50	1,0	12	8	†
60	Enevold Christensen, klejnsmed, f. Højrup s., B 1602.	do.				0		
61	Laurids Pedersen (?Laursen) Koch, f. Flensborg, B 1630.	do.				2		
62	Karen Munks, E.	Bispe- gdsg.				2		

2. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Fattig		Skat 16-		
				Kunde HFN	hjælp/ bidrag	40	50	60
63	Niels Munk, ?vognmand.	do.				4		
64	Anne, Ee Bendet Nielsen kimmer, far til 2-65.	do.				4		
65	Niels Bendetsen, søn af foreg., gm Kirsten Pedersdatter (druket 1644), kimmer, f. ?Ribe, ?Bsøn.					4	4	2
66	Claus Jepsen Fole.					2	2	
67	Jakob Andersen Gredsted (-1658), g 1 ^m Johanne, 2 ^m Gertrud Hen- riksdatter (-1659), bror til 4-55.		58 1	30-50	0,3	6	4	†
68	Søren Jensen, gm Anne (1640), m Marine (1642), skipper, skude- mand, f. Fredrikstad, Norge, B 1630.	Bispe- g.s hj./ Sønderg.		35-47	1,5	18	4	
69	Gregers Pedersen ?Hundermark, gm Johanne, ?murmester, f. uang., B ?1607.	Sdrp.sg./ Smedeg.			2,5	16	4	÷
70	Inger (Jeng), Ee Poul Sørensen Splidsen (-1640, bror til 2/29 og søn af 4-95's kone).				0,8	4		
71i	Peder Hansen Splidsen, gm Marine, km.					8	24	18
72	Jørgen Jensen Lustrup, gm Gertrud ?km, f. Lustrup, B 1630.	Sønderg. tv. ovf. Rykind Puggdsg.	39 1	38-45	3,0	24	32	
73	Maren (-1651), Ee Oluf Karlsen, km.					0	0	†
74	Christen Pedersen Bøvl (-1655), gm Lene (-før 1655).					6	8	†
74a	Tårnborg. Anders Pedersen Romdrup (ca. 1605-49), gm Dorte Sørensdatter Vedel (1620-73), ærkedegn.					fr	†	†
75	Hans Jensen Hillebrandt(sen), gm Kirsten, felbereder, f. ?Ribe, ?Bsøn.					2	2	
76	Maren, Ee Thomas Lauersen.					0		
77	Hans Christensen skrædder.					2	2	
78i	Maren Andersdatter.					2		
79	Hans Christensen Rovst, ?skræd- der, f. Rovst, Grimstrup s., B 1638.					2		
80	Jens Holdensen (Hollendsen) (-1659), gm Karen Ibsdatter (-før 1659), karl.					2	6	†
81	Søren Pedersen Hjerting, bror til 1-21 og 4-84.	do.				0	4	
82	Christen Christensen, B ?1603, ?1620.					2		
83	Peder (?Frandsen) Bøvl, gm Karen (-1643), far til 2-84, vognmand, f. ?Bøvl, S. Omme s., B ?1604.	do.				4		

2. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Fattig		Skat 16-		
				Kunde HFN	hjælp/ bidrag	40	50	60
84i	Tyge Pedersen Bøvl, gm Maren (-1634).	do.				6		
85	Mette, Ee Christen (?Jensen), bagkone.	do.				2	2	
86	Christen Thomsen, blegmand.	do.			d52×6	4	4	
87	Christen Andersen Hvid (-før 1646), svoger til 2-107, g 1 ^m Ma- ren Hansdatter, Ee Hans Hvid, 2 ^m Gye Madsdatter, sted- søn 2-107, snedker, f. Ringkø- bing, B 1604.	do.		36-46		4		
88	Peder ?Pedersen/?Eskelsen Smed d.Æ., f. ?Tornum, Tyrstrup s., B ?1617.	do.		38-46		4	4	
89	Maren, Ee Thomas Knivsmed.	v Graven	2			2	4	
90	Hans Bendetsen, gm Maren Peders- datter (-1658), kimmer.		25-46 7+1/2+1	39-50		4	4	6
91	Jakob Jørgensen Åbenrå, skomager, f. Åbenrå, B 1646.	do.	46-57 7/2			2	4	
92	Ellen Jepsdatter.					2		
93	Anne, Ee Niels Olufsen smed (-1640, bror til 2-135).	do.				2		
94	Bendet Andersen (-?1642), gm ?Maren Simensdatter, tækker, f. ?Roager, B ?1624.	do.				8		
95	Anders Christensen Høm, hjuler, f. Høm, Seem s., B 1631.	do.				4	4	
96	Peder Lauridsen (-1651), gm Ka- ren Nielsdatter (-1660), tøm- mermand, f. V. Vedsted, B 1629.	do.	6			4	4	†
97i	Hans Lauridsen Lustrup, f. ?Lustrup, B 1625.					2		
98	Kirsten Kalles, E.					2	2	÷
99	Christen Jakobsen Friis, gm Karen, vognmand, f. uang., B 1621.	do.	23-27 5/1			4	4	2
100	Thomas Hansen Haved (-ca. 1644), gm Anne Poulsdatter (-1652), f. Haved, B 1628.	Puggdsg.	24 1	36-50		6	2	†
101	Ellen Christensdatter.					2		
102	Maren Jensdatter, Ee Niels x.					2		
103	Anne Blegkone, Ee Thomas x, søn 2-105.					4		
104i	Søren Knudsen ?Årre, felbereder.	do.				2	12	8
105i	Jens Thomsen, søn af 2-103, ?murmester, f. ?Ribe, ?Bsøn.					2		
106	Peder Lauridsen Kaspergård, (-1647) gm Boel, fhv. foged i Korsbrød- regård, B 1624.	do.	ca. 35 1/1			16	2	4

2. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Fattig		Skat 16-		
				Kunde HFN	hjælp/ bidrag	40	50	60
107	Poul Hansen Hvid, stedsøn af 2-87, svoger til 2-87, gm Anna, tjent på Riberhus, km, f. N. Kærbøl B 1636.	do.	37 1/1			4	20	20
108	Jens Pedersen (-før 1646), gm Kirsten, ?klejnsmed.	do.			?52×10	4	2	
109i	Niels Olufsen, svoger til 2-108, knivsmæd.	do.				2	6	4
110	Else, Ee Søren Hansen Møller, kalkslår.	do.				0		
111i	Lauge Hansen, skrædder.	do.			52×16	0		
112?i	Peder Villandsen (-1660), gm Kirsten Jørgensdatter (-1660), søster til 1-2, tømmermand.	do.				2	4	+
113	Mette, Ee Christen Jensen, kalkslår, g 1 ^m x.	do.				2		
114	Jens Hansen Koch, murmester.	do.				4		
115	Morten Poulsen, skomager.	do.				4	6	2
116	Peder Jessen (-1644), gm Maren Troelsdatter (-1643), bror til 3-224 og 4-48, skudemand, f. Fanø, B 1610.	do.				8	+	+
117	Niels Gram (-ca. 1644), skrædder.	do.				6	+	+
118	Anne Ivers, E.					2		
119	Peder Karlsen, gm Line Simensdatter, skrædder.					2	2	
120	Anders Olufsen, f. ?S. Farup, B ?1607.	F Magdl. boder	23-32 1+2/2			2		
121	Jep Buntmager, buntmager, ?karl.					2	2	
122	Maren, Ee Hans Pedersen Hår (-ca. 1640, skrædder).		23-26 2			0	2	
122a	øde hus, tilhørte Anna Andersdatter Klyne, Ee biskop Peder Jensen Hegelund.	Sdrp.sg. /Bispegdsg.						
123	Anders Mortensen Fjærsted (-1653), gm x (-før 1653), f. Fjærsted, B 1633.	Sønderg.	34 1+x		0,5	6	6	+
124	Mette Hansdatter, Ee Broder Andersen Landby, skomager.	do.		40-47		4	4	2
124a	Christen Nielsen Friis, mag., lektor, bror til 4-58.					fr	fr	+
125	Ebbe Jessen Thiset, gm Maren (?Sørens datter, g 1 ^m Jens Skrædder), km, f. Thiset, B 1599.	do.		30-43	2,0	28		
126	Dynes Lassen, gm Karen (-1656), km, f. Vilslev, B 1618.	do.		35-43	2,0	12	4	
127	Jens Pedersen (-før 1647), gm Anne (-1647), skomager f. Stollík, Løjt s., B 1621.					2	+	+

2. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Kunde HFN	Fattig	Skat 16-		
					hjælp/ bidrag	40	50	60
128	Jens Poulsen Vilslev.				<i>752×10</i>	-		
129	Hans Reders, gm Johanne (-1656), g 1 ^m Adam Jokumsen, kandegyder, f. Husum, B 1631.	do.	2+2	42-47		4	4	x
130	Maren Prongsdatter, d. af Niels Tøgersen, ?væverske, ?kræmmerske.	do.		38-46		2	2	-
131i	Maren Nielsdatter (-1652), ugift pige	do.				2	2	†
132	Morits (Morst) Jakobsen bager.	do./ Svieg		34-35		4	6	2
133	Anne bagkone, Ee Laurids Suder.	?Svieg hj.				6	4	
134	Maren Andersdatter.	?do.		34-36		2	?2	
135	Hans (?Christensen) klejnsmed, ?gm Karen Olufsdatter, søster til 2-93, f. uang., B ?1609.					2		
136	Hermen Baltersen, bøssebager.		25-30 2			2		
137	Peder Andersen (-før 1646), g 1 ^m Mette, 2 ^m Anne, skipper, f. ?Rømø, B ?1607.	Svieg		30-46		16		
138	Jes Hansen, dønniker, murmester.				<i>42×4</i>	0		
139	Dirich Harmensen, (slots)skræd- der, f. Jeveren i Jeverland i grevskabet Oldenburg (b.sk.- prot.: Paris), B 1623.		24 1		<i>b52×6</i>	0?rejst		
140	Jørgen Jensen Mørk, gm Maren, brødsalg (1661), f. uang., B 1617.					2	4	2
141	Jørgen Jensen, rebslår.		41 1			0		
142	Niels Christensen Farup, f. ?Kirkeby, N. Farup s., ?S. Farup, B ?1634, ?1633.	do.				2		
143	Hans Ibsen, svarver.					2		
144	Mette, Ee Jakob Mikkelsen.		3			2		
145	Hans Christensen, skrædder.					2		
146	Niels Mikkelsen, skipper, f. ?Hvidding, B ?1610.					2		
147	Maren, Ee Clemend Hansen, væver.		2			2	4	
148	Hillebrandt Tran(d)t, (-ca. 1644), gm Maren, felbereder, f. ?Tysk- land.	V Graven /på by- ens volde				2	†	†
149	Termen Jepsen, gm Anne (-ca. 1638), vognmand, f. S. Farup, B 1619.	V Graven 2				4	4	
150	Jens Mikkelsen Dall (-1646), gm Anne, f. Lustrup, B 1632.	do.	43 1			2	†	†
151	Hans Christensen, murmester.	Svieg				2	2	
152	Maren Thomasdatter, Ee Peder x	?do.				2	2	
153	Knud Friis (-1660), g 1 ^m x	do.			0.8	6	8	

2. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Kunde HFN	Fattig hjælp/ bidrag	Skat 16- 40 50 60
	(-1651), 2 ^m Maren Jørgensdatter (-1660), slagter.					4
154	Anne, Ee Tøste x.					2
155	Mette, Ee Poul Maler.					0
156	Boel Eriksdatter.				52×10	0 0
157i	Mette Hansdatter.				739×6	2
158	Jakob Jakobsen Højrup (-1651), f. Højrup, B 1639.		46-47 2/?2			4 6 †
159	Anne, Ee Bendet Pedersen, skomager.					4 2
160	Jens Eriksen, skrædder, f. uang., B 1618.		24-35 3			2 2
161	Iver Nissen Buch/Skodborg, gm Maren Sørensdatter (1586-1659), km, f. Skodborg, B 1629.	Sønderg. /v Sdrp.		36-50	3,0	16 20 24
162	Anders Mortensen Hillerup, ?søn af 4-57, kræmmer, f. Hillerup, B 1630.	V Sdrp.		49-50	2,0	12 10
163	Niels Sørensen, ?bror til 2-164, km, f. ?Libstrup, B ?1620.	do.		46-47	6,0	36 36
164i	Peder Sørensen, ?bror til foreg., ?skipper, f. ?Havervad, B ?1626.	do.				12
165	Thomas Nielsen (Nissen) Arrild, km, sen. E.	do.		39-45	1,0	6 0
166	Hans Ellum, gm Anne Clausdatter, skomager, f. Ellum, Løgum s., B 1614.	Sønderg.			3,0	12 4 2
167	Troels Ibsen Ellum, gm Dorete Andersdatter (-1660), skomager, f. Ellum, B 1633.	do.		40-46 6	0,8	6 8 4
168	Rasmus Jepsen (1593-1659), gm x (-1654), km, f. ?Ribe, Bsøn.		723-24 75+2/2		2,0	24 20 †
169	Søren Thomsen, søn af 2-176, gm Maren (-ca. 1638), remsnider, sadelmager, f. ?Ribe, ?Bsøn.		24-25 2/2			4 2 ?x
170	Las Jensen Bonum (ca. 1570-1645), gm Boel Sørensdatter, km, rm 1620-45, f. ?Ribe, ?Bsøn.	do.		30-46	1,0	6 † †
171	Niels Hansen Nygård (ca. 1575-), skomager, f. Nygård ved Ribe, B 1604.	do.				2 0
172	Maren, Ee Henning Andersen skomager, mor til 2-20.	mod Sdrp.				6
173	Hans Nielsen Harres, skomager, f. Herris, Lø s., B 1636.	?Skole- slippe				4 4
174	Morten Hansen (søn af Hans Mortensen bagmand), bagmand, f. ?Ribe, ?Bsøn.	Sdrp.				6 2
175	Peder Hansen Dall (-ca. 1649), gm Dorete, km, f. uang., B 1597.	Sønderg. /v Sdrp.			4,0	16 0

2. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Fattig		Skat 16-		
				Kunde HFN	hjælp/ bidrag	40	50	60
176	Thomas Sørensen, far til 2-169, remsnider, f. ?Jernelund, B ?1595.	Sønderg. /v Sdrp.		40-46	2	12		
177	Oluf Jakobsen (-1655), bror til 1-180, gm Maren (?g. 1 ^m Anne), murmester.	mod Graven		30-42		4	4	†
178	Maren, Ee Peder.					0		
179	Hans Hansen (?Stian), gm x, buntmager, f. ?Hunderup, B ?1617.			36-40		6	6	
180	NN, Ee Laurids Madsen, murmester (han -?1640, g 1 ^m x, 2 ^m x), ?g 2 ^m Hans Jørgensen Møller.	V Graven				16		
181	Benned Hansen, f. ?Ø. Åbølling, B ?1615.					2		
182	Ni(el)s Hansen, fhv. hyrde.					2	2	
183	Mads Kallesen, gm Anne, ?karl.		27 1			4	4	
184i	Boel Enevoldsdatter.					2		
185	Ib Skrædder.	V Sdrp.			52×8	0	0	÷
186	Anders ?Madsen, (grov)smed.					4	6	6
187	Maren, Ee Peder.					2		
188	Peder ?Jensen/Jessen Møller (-før 1646), gm Maren, ?møller.	do.				14		
189	Anders Pedersen Vedsted (-ca. 1644), ?skipper, V. Vedsted, B 1633.					6	†	†
190	Else, Ee Peder Christensen Stavning (-ca. 1640).	do.		40 (L)		2		
191	Meinert Bochsén, felbereder, f. Lunden, Ditmarsken, B 1617.	næst inden Sdrp.	23-25 2		0,3	12	32	
192	Kirsten Jenskone (-?1650), E.					2	?	?
193	Søren Lauridsen (?Orre) (-?1647), ?gm Dorete, f. Jerne s., B 1630.	V Sdrp.	31-37 4/2			4		
194	Jørgen Jakobsen Harbo (-1655), g 1 ^m ?Maren, 2 ^m x.	Sønderg.		39-44 (L)	1,5	6	8	†
195	Anders Andersen Seem, g 1 ^m x (-1640), 2 ^m x (-1645), skomager, f. Seem, B 1606.	do.	24-45 9/4			2		
196	Hans Mikkelpborg (-1644), felbereder.	Smedeg.	31-37 4		1,0	6	†	†
197	Jens (?Christensen), buntmager, f. ?N. Farup, B ?1624.	Sønderg.	38-47 5/1			4		
198	Jokum Døss Glarmester, gm Anne (-1648), km.	do.	24-27 3		0,3	8		
199	Mikkel Pedersen, gm Dorete, buntmager, f. ?Gørding s., Hjerm h., B ?1614.					2		
200	Mikkel Mortensen Tolstrup, gm x (-1652), bror til 3-212 og 221. ?km, f. ?Ribe, B søn.	Smedeg./ Sønderg.	35-41 3		?	0	4	

2. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Fattig		Skat 16-		
				Kunde	hjælp/ HFN bidrag	40	50	60
201	Laurids Jørgensen, ?gm Sidsel Bertelsdatter, tømmermand, f. »Lornig« s., B 1638.	Sønderg.	35-40 2/1			4	4	4
202i	Else Mortensdatter.					2		
203	Maren Pedersdatter, Ee Niels Mikkelsen.	Smedeg./ Sønderg.				0	?	2
204i	Line Enevoldsdatter.	Smedeg.				2		
205	Kirsten, Ee Henrik Guldsmed (-1638)					0	2	
206i	Maren Jensdatter.					2		
207	Berit, Ee Jakob Kandegyder (-1640).	Smedeg./ Sønderg.				4		
208	Henrik Diriksen (-1658), g 1 ^m x, 2 ^m Sidsel Sørensdatter, skomager, f. Flensborg, B 1624.	Smedeg.	30-36 +53	30-50	2,3	2	4	†
208a	stenhus, beboet af Ingeborg Andersdatter Klyne (1593-1668), Ee dr. Christen Bordum (-1640).	5+3/2 Stenbog.				fr	fr	fr
209	Mads Hansen Hede (?Ho), skrædder, f. ?Ho, B ?1607.	do.	25-30 4/1			2	2	
210	Cornelius Ditlevsen, bror til 3-214, søn af 4-98, gm Karen Andersdatter, km, prokurator, f. Ribe, Bsøn.	do.	37-44 4/1	34-40	2,0	6	0	6
211	Jep Hansen (-1642), gm Maren, skrædder, f. ?Ål s., B ?1636.	do.	38-42 3	38-43	1,0	6	†	†
212	Niels Olufsen, gm x Christensdatter, skipper, f. Skærbæk, B 1607.	do.				8		
213	Mads Nielsen Lime (-1641), g 1 ^m m Karen Olufsdatter, 2 ^m Line, (1650: hans piger/døtre), defoged og kranmester 1608-18, f. uang., B 1593.	do.	+x			2		4
214	Maren, Ee Hans Christensen Bilum, ?km.	Torvet	23-27 2			6	4	
215	Christen Offersen Dyrtid, skomager.	do./by- ens Skrange	33-51 5/1			2	4	2
3. fj.								
1	Hans Frederiksen, gm Karen Pedersdatter (-1656), skomager, f. Oldensvert, Eidersted, B 1623.					1,5	12	8 4
2	Claus Godsche (også: Does) (-ca. 1641), bager, f. Heide, Ditmarsken, B 1636.					2	†	†
3	Peder Sørensen, gm Boel Lauridsdatter (-1654), portner.					6	2	2
4	Margrete, Ee Mikkel Bjørnsen, skrædder.	Hors- fold				0		

3. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Fattig		Skat 16-		
				Kunde HFN	hjælp/ bidrag	40	50	60
5	Jens Lauridsen, humlemand.	do.				4	8	6
6	Jens Villemssen (søn af Villum Christensen), gm Jeng Lasdatter (-1653), ?portner.	do./Sdrp.				4		
7	Hans Sørensen Farup (-1644), gm Maren, km.	do.		45-50 (L)	73,0	20	12	2
8	Gissel Pedersdatter, Ee Bertel.					0		
9	Søren Mikkelsen, f. S. Farup, B 1639.					2		
10	Simen Nielsen, f. Brøns, siden tjent i Ø. Vedsted (ca. 1580-1614), B 1614.					2		
11	Christen Villumsen, g 1 ^m x (-1638), 2 ^m x, ?vognmand, ?arbejdsmand.		44			2		
12	Anders Lauridsen (?Koch), murmeseter f. ?Darum, B 1618.		1			2		
13	Niels Sørensen Skade (-1670), gm Maren (-?1670), ?vognmand, karl.	Horsfold				4	4	2
14	Laurids Poulsen, gm Beret/Birgitte Poulsdatter.	do./Kongsg.			1,0	14	8	
15	Anders Gillesen, ?karl.					4	0	
16	Laurids (Las) Ibsen, buntmager, f. ?V. Vedsted, B ?1607.				1,0	4		
17	Niels Andersen Roager (-1652), gm Kirsten, km, f. Roager, B 1618.	do./Skovg.		42-44	4,0	10	12	†
18	Ni(el)s Clemendsen (-ca. 1644), km, ?f. Roager s., B 1616.	V Sdrp.		34-38	3,0	16	†	†
19	Mette, (-ca. 1640), Ee 1 ^o (?2 ^o) Anders Drengsted, 2 ^o (?1 ^o) Frederik Christensen.	Skovg.				4	†	†
20	Oluf Sørensen Portner, portner på Sønderport.	do.	40					
21	Karen Jensdatter, Ee x Mørk		1			4	2	2
22	Tøste Eliesen, g 1 ^m x (-1641), 2 ^m Johanne Christensdatter (-1659), km, f. ?Ribe, ?Bsøn.	H Langes bod	36-43	5+4/3		6	6	6
23	Elias Tøstesen (-1641), gm Ingeborg, f. Ål, B 1613.	Skovg./V. Sdrp.				4		
24i	Thomas Eliesen (-1659), km, f. ?Ribe, ?Bsøn	Skovg.					2	
25	Hans Jensen Als (-1659), bror til 4-104, gm x (-1649).	do.	28-31			2	4	†
26i	Knud Lassen Arnum, kurvemager, kurvemand, ?karl, f. Arnum, B 1639.	do./H Langes bod	40-42	2		2		
27	Niels (?Jørgensen), vognmand.	do.	24-46	6/1		2		
28	Jens Gasse, skrædder, var 1646 flyttet til København.	V. Korsbr.gd.				2	rejst	
29	Mette Madskone, E.					0		

3. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Kunde HFN	Fattig hjælp/ bidrag	Skat 16-40	50	60
30i	Hellevig Jepsdatter.				52×6	0		
31	Peder Holdensen, gm Mette, tæker.		57 1			2	2	
32	Maren Thomasdatter, Ee Hans Lambertsen (-ca. 1639).	H Langes bod	29-34 2/1		52×6	0		
33	Kirsten Pedersdatter, ?Ee 1° x Kloby, 2° Jens Arrild.		2		52×8	0	0	
34	Maren Mikkelsdatter.					2		
35i	Anne Madsdatter.					0		
36	Ee Clemend Tømmermand (-1640).	do.	25-37 6/2		52×6	0		
37	Niels Andersen (-ca. 1641), gm Maren, buntmager, f. uang, B 1632.	Skovg.				2	†	†
38	Johanne, Ee Christen Rejsby.					0		
39	Thomas Christensen, gm x (-1636), smed.	H Langes bod	36 1/1			2	4	
40	Peder Hansen Als, g 1°m x Pedersdatter (-1653), 2°m x, smed, ?1660 små købmandskab, f. ?Ribe, Bsøn.	do.	41-59 12+1/7			4	8	?6
41	Maren Pedersdatter.					2		
42	Anne Mikkelsdatter.				?52×6	2		
43i	Maren Thomasdatter.					2		
44	Jes Ibsen, km, f. Skærbæk, B 1619.					0		
45	Johanne, Ee Hans Skrædder.					2		
46	Ingegerd Christens, E.					2		
47	Jakob Harreby, skrædder.		27 1			2	2	
48	Maren Nielsdatter.	Slippen				4	4	
49	Niels Nielsen, bådsmand.	do.				2	4	
50	Anders Jessen Gånsager, gm Anne Adsersdatter, skomager, f. Gånsager, B 1625.	mod Sdrp.	38 1			6	6	4
51	Jens Olufsen (-1653), g 1°m Anne (-ca. 1638), 2°m Kirsten, ?vognmand, f. ?Rejsby, B ?1617.	do.				4	2	2
52	Kirsten Pedersdatter (-ca. 1641).	do.				2		
53	Peder Lassen Rems. byens færdingsti.	på Børsen				2	2	
54	Oluf Hansen Roager (-1590-1659), gm Anne, søn af sgp. Hans Bundsen, km, byskriver 1643-49, f. Roager, B 1625.	Sdrp./Horsfold		33-50	2,5	20	-	4
55	Hans N. Guldager, gm Voldborg Mikkelsdatter (1591-1653, 1660 km), ?g 1°m Tonis, skipper.	Sønderg. /V. Sdrp.	ca. 36 1	40-50	3,0	28	44	34
56	Anders Mikkelsen Kalvslund (-før 1669), gm Anna Sørensdatter (-1669), f. Kalvslund, B 1609.	Sønderg.			1,5	6	4	

3. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Fattig		Skat 16-		
				Kunde HFN	hjælp/ bidrag	40	50	60
57	Hans Nielsen (-1660), bror til 1-118, gm Kirsten Andersdatter, (g 2 ^m Søren Hansen), glarmester.	do.	54 1/1 +5		1,0	14	12	10
58	Else Iversdatter Vandel (-1665), Ee Morten Madsen Lime (1564-1639), rm 1607-17, bm 1617-38.	do.		32-47	10,0	0	0	÷
59	Karen, Ee Hans Bendsen (Bundsen).	do.					6	
60	Clemend Madsen Kældersvend (-1659), gm Anne Nielsdatter, km, sen. herskabsfoged (1645- 57) og byfoged (1657-59), f. N. Bork, B 1637.	do.	44-56 4+2/ 1+2	37-50	0,5	10	8	20
61	Hans Andersen Vedsted (-1660), gm Anne Sørens datter, tømmermand, f. Ø. Vedsted, B 1639.	do.	42 1+3/1			4	6	2
62	Anne, Ee Niels Jensen.						4	6
63	Laurids Lassen (-1645), gm Kir- sten Jakobsdatter (1613-59), km, kræmmer, E handlede.	do.	45 1		2,0	14		8
64	Søren (?Hansen) Gram, ?skrædder, f. Thiset, Gram s., B 1598.						2	
65	Christen Christensen Ravsted (-før 1646), gm Maren, skomager, f. Ravsted, B 1626.	do.			1,2	8		4
66	Hans Pedersen, skomager, sko- flikker, f. ?Ø. Gasse, Skærbæk s., B ?1633.		33 1				2	
67	Christen Lauridsen, ?km.						4	6
68	Jens Jensen d.U. (-?1647), sadelmager	do.	40 1/1	30-35		4	†	†
69	Oluf Mikkelsen, snedker.	do.	33 1/1			4		
70	Henrik (?Johansen), gm x, g 1 ^m x, grydestøber, kandegyder, f. ?København, B ?1641.	Gråbrg.	32 1	37-47		6	8	4
71	Hans Nielsen Prong, gm Maren Christensdatter (-1657), snedker.	do.	37-43 3+1/1			6	6	4
72	Maren, Ee Henrik Henriksen (-ca. 1640, svarver).	do.	33-40 4	37-43		4		
73i	Laurids Sørensen Ulfeld, gm Sid- sel Tygesdatter, svarver, f. uang. (?Mø- geltønder), B 1641.	do.	30-46 5/1	40-47		0	4	2
74	Søren Ebsen, g 1 ^m Dorte Hansdat- ter (-1653), 2 ^m x, guldsmed.	do.	56-59	41-45	2,0	10	6	4
75	Christen Bennedsen, bror til 1-114, km.	do.	42-47 2/1			14	10	2
76	Maren Gammelbys (-1643), E.	do.				0	†	†
77	Hans Jessen (1587-1659), søn af Jes Laursen Hjuler, gm x (1592- 1659), kimmer, f. Ribe, B 1618.	do.				4	8	†
78	Mette Andersdatter Lund (1570-		00-12	30-43		4	†	†

3. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Fattig		Skat 16-			
				Kunde HFN	hjælp/ bidrag	40	50	60	
	1643), Ee Anders Pedersen Spandet (1574-1621, rm 1620-21).		+9						
79	Niels Pedersen Gasse, gm Anne (E 1660 brødsalg), skomager, f. Ø. Gasse, B 1623.	do.	24-41 11/5	37-50	1,5	12	12		4
80	Maren Pedersdatter (1587-1659), Ee sgp., mag. Jens Vandal i Magstrup, mor til 3-213.					0	÷	†	
81	Anne Ibsdatter, ?sypige.					0	2		
82i	Boel Sørensdatter.					2			
?82a	Henrik Langes gård.								
83	Karen, som tjente hos Jens Rebslår.					2			
84	Jakob Clausen, g 1 ^m Bodil Jør- gensdatter (-1653), 2 ^m x, væver.	do.	38-60 10/6			4	4	2	
85i	vævepige hos foreg.					1			
86i	vævepige hos foreg.					1			
86a	øde bod.								
87	Hans Blymester, gm Karen, blytækker.					2			
88	Anne Poulsdatter.					2			
89	Gye Sørenkone/Svinkone, E.					0			
90	Niels Jensen, rebslår.	H Lan- ges bod			?52×10	0			
91i	Niels Askov (-1641), gm Maren, ?karl.	do.	30 1		52×8	0	†	†	
92	Hans Bennedsen, kurvemand.					2			
93	Anne Farups, E.					0	2	2	
94	Niels Madsen, buntmager.		24-48 13/4			2	2	2	
95	Ib Lauridsen.		26 1			2			
96	Jørgen Mortensen Krag, vognmand, f. ?Ribe, ?Bsøn.	Korsbrg.	23-32 4/1			2	4		
97	Niels Jørgensen, vognmand, f. ? Ribe, Jørgen Bjørnsens slegfred- søn, ?B 1621.	H Lan- ges bod				2	2		
98i	foreg.s mor, E.		+1			0			
99	Anne Clauses, E.					2			
100	Anne Pedersdatter.					0			
101	Anne Kalles, E.					0			
102	Hans Jensen, vognmand, f. uang., B ?1619, 1621, 1626.					2			
103	Anders Pedersen Randers, buntma- ger, f. Randers, B 1638.	Korsbrg.	37-48 6/4			2	2		
104	Anne Svendsdatter, Ee Hans Beck					2			
105	Jens Nollund, væver.	do.	28-32 2/2		b52×8	2	2		
106	Peder Jørgensen Tornum, g 1 ^m Karen Clemendsdatter (-1660), 2 ^o m Sidsel, Ee Jørgen Nielsen (-1662), km, f. Tornom, B 1629.	do.	32-43 4/1			4	10	20	
107	Else Hansdatter					2			

3. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Fattig		Skat 16		
				Kunde HFN	hjælp/ bidrag	40	50	60
108	Enevold Poulsen (-1669), g 1 ^m Boel, 2 ^m Johanne Jesdatter, blytækker.	do.	31-42 7/3			4	4	4
109	Hans Christensen Skade (-1649), g ca. 1638 m Johanne Svendsdatter, skrædder, f. Rovst, Skast h., B ?1638.		39-43 3+2/2			4		4
110	Anders Simensen, f. S. Farup, B 1639.	do.	40 1			4		
111	Karen Mortensdatter, ?tjenestepige (hos 4-43, 1637-44).					2		
112	Hans Andersen Bahus, ?karl, f. Bahus, B 1631.	do.	32 1			2	4	
113i	Maren Sørens datter.					2		
114	Kirsten, Ee Jep Solbjerg.		+2		52x4	0	4	
115i	Karen Jepsdatter, d. af foreg.					2		
116i	Voldborg Jepsdatter, do.					2		
117	Jens Snedker (-1650).	do.	33-44 4/1			2	†	†
118	Gye, Ee Oluf Koch.					2	2	
119	Ester Niskone, E, væverske, ca. 1640 gm Poul.	do.				2		
120i	vævepige hos foreg.					1		
121i	vævepige do.					1		
122i	vævepige do.					1		
123i	vævepige do.					1		
124	Mikkel Andersen (-1665), gm Marine, buntmager, f. ?S. Farup, B ?1629.	do.	31-38 5/1		0,8	6	10	6
125	Claus Jensen, g 1 ^m x (-1635), g 2 ^m x, hatfilter, hattemager, f. uang., B 1627.	do.	27-49 9/2			4	4	6
126	Laurids (Lorents) Hansen (-før 1646), gm Maren.	do.				6		
127i	Søren Enderup, f. ?Ribe, ?Bsøn.	do.				2		
128	Hans Sørensen Enderup (-ca. 1642), gm Johanne (druket 1642), f. ?Enderup, B ?1610.	do.	30-32 2/1			2	†	†
129	Rasmus Andersen Gasse (-1660), gm Maren Lauridsdatter, øl- og brødsalg (1660).	Gråbrg/ Sdrp. sg.	34-50 6/2	36-41	1,5	22	12	6
130	Oluf Pedersen Lønne, sen. E, hospitalspræst.	Gråbrg.				fr		0
131i	Hans Stjerne, ?km.					4	4	
132	Laurids Hansen, halvbror Anders Lund, gm Sidsel, f. Ribe, B 1616.	do.		30-41		0		
133	Knud Jepsen Roager, f. Roager s., B 1639.					4	2	
134	Peder (?Mortensen), bartsvær, f. ?Flensborg, B ?1611.					4	4	
135	Laurids Jensen (-1649), gm Maren Bertelsdatter Struck, d. af 1-24, og	do.	31-37 4	39-47	4,0	fr		4

3. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Fattig Kunde hjælp/ HFN bidrag		Skat 16- 40 50 60		
	søster til 1-23 og svigerinde til 1-24 og 4-80, km, vintapper, byskriver 1634-43, f. N. Farup, B 1626.							
136	Jens Markvordsen (-1659), g 1 ^m ?Anne, 2 ^o (før 1632) m Ingeborg Jensdatter (1598-1659), skrædder.	do.	32-38 4+1/2 +1	39-50	1,5	10	6	
136a	Ebbe Jessens stald.							
137	Søren Olufsen, søn af 4-20 og bror til 3-173, buntmager.		37-50 6/3			4	2	2
138	Rasmus Jakobsen Holst (1593- 1669), bror til 1-169, g 1624 m Anne Nielsdatter Klyne (1595- 1673), guldsmed, prokurator, f. Ribe, Bsøn.	do.	25-33 6/3	38-49	1,0	8	0	4
139	Dorete Olufsdatter, Ee Jakob Han- sen Bager, dræbt 1635, km.						0	
140	Boel Hanskone (-1650), bagkone.					6	†	†
141	Maren, Ee Laurids Jørgensen.	do.				0		
142	Peder Poulsen (-?1651), tømmer- mand, f. Brede ved Bredbro, B ?1613.	do.	25 1			4	4	
143	Hans Rasmussen, gm Anne Madsdat- ter (1651), f.: boede tidl. i Enderupskov, Gram s., B 1638.	do.				6	4	
144	Benned Bennedsen (-1645), gm Do- rete Christensdatter, km, f. ?V. Åbølling, Brøns s., B ?1622.	do.	27-40 7/1		1,5	6		2
145	Peder Pedersen Bjerklev (-1641), gm Karen, km, f. Bjerklev, B 1622.	do.	24-38 6/1			4	†	†
146	Bertel Iversen Gamst, bogbinder, klokker, f. ?Ribe, B ?1601.		28-36 6/3	39-50	1,5	8		
146a	Residens for friprædikensprædikanten.	do.					fr	
146b	Domskolen.	do.						
146c	bolig for hørere.	Gråbrg./ Skoleg.						
146d	bolig for hørere.	Skoleg.						
146e	tidligere kannikerresidens (til 1678).	do.						
146f	Liljebjerget.	do.						
146g	Snagdal, residens for sognepræsten ved Domkirken.	do.						
146h	bisperesidens.							
147	Anders Frederiksen, skytte.	Korsbrg. /Gråbrg.	36-40 2	39-50		4	4	
148	Mourids (Morits) Kortsen (1600-59) gm Maren Mathisdatter (-1660), kedelsmed, kedelfører, kobber- smed, f. uang., B 1641.	Gråbrg.	30-42 4/2			8	10	†
149	Rasmus Jessen Kærasing (-1657), g 1621 m Anne Andersdatter Spandet (1600-59), km, f. uang,	do.	25-42 8+2/1 +1	36-50	0,8	6	6	†

3. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Fattig		Skat 16-		
				Kunde HFN	hjælp/ bidrag	40	50	60
	B 1620.							
150	Berite Pedersdatter, ?tjeneste- pige (1638: til Ebbe Jessens)	do.				2		
151	Mads Knudsen, hjuler, f. ?Kast- bjerg, B ?1622.	do.	26 1	39-50	2,0	6	6	
152	Jens Pedersen (-1641, selvmord), gm Maren, bager, f. Jerne, Skast h, B 1640.	do.	36 1	37-39		6	†	†
153	Hans Svendsen (-1650), gm Anne, f. Varming, Seem s., B 1635.	do.				4	†	†
154	Niels Nielsen, tømmersmand, f. Ådum s., B 1617.	do.	23 1			2		
155	Mikkel Jensen, skipper.	do.	41 1			4		
156	Anders (?Andersen) Als, skræd- der.	do.	30-41 5/1			2		
157	Jakob Bartholomæussen (-1658), g 1 ^m Maren (-1645), 2 ^m x (-1650), 3 ^m Lene Engelbrektsdatter (-1654), 4 ^m Maren Eliasdatter, maler, f. Flensborg, B 1624.	do./ Præsteg.	31-57 8+1/3	39-45	2,0	14	2	†
158	Anne (-1640), Ee Anders ?Gred- sted/Bundsen.	Præsteg.				0	†	†
159	Mads Knudsen, f. ?Kastbjerg, B ?1622.	do.				0		
160	Hans Nielsen Tønding, gm Karine (-1654), f. Ribe, Bsøn.	do.	37-47 6+1/3			8	8	
161	Christen København, sen. E.	do.				4	2	
162	Line Poulsdatter.	do.			252x8	0	0	
163	Tyre Skarrisdatter (-1642), Ee Jens Rasmussen Rebslår, km.	do.	+1	38-42		16	†	†
164i	Jørgen Jensen/Skarrisen, søn af foreg., ?rebslår, f. ?Ribe, ?Bsøn.	do.				0		
165	Christoffer Kruse, gm Maren Jensdatter, d. af 3-163, feltskærer.	do.	30-45 4			fr		
166	Niels Eriksen, ?tømmersmand, f. Skærbæk, B 1617.	do.				4		
167	Niels Klejnsmed.					2	2	
167a	Residens for kapellanen ved Domkirken.					fr	fr	fr
168	Hans Eskelsen Tornom, skrædder, f. Tornom, B 1621.					2	2	
169	Anne Pedersdatter.					2		
170	Mette Nisdatter (-1645).					2	†	†
171	Maren Vivsdatter (-?1651), Ee Hans Farup, ?væverske.					2	0	†
172	Christen Mortensen Brunsvig, ?søn af 3-222, f. ?Ribe, ?Bsøn.	do.	26 uæ 35 l			4	6	
173	Henrik Sørensen (-1650), gm Do- rete Olufsdatter, søster til 3-137, skolemester.	do.	34 uæ 1	37-43		fr	fr	†

3. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Fattig		Skat 16-		
				Kunde HFN	hjælp/ bidrag	40	50	60
174	Peder Sørensen, gm Marine Nielsdatter, svarver.	do.	27 1			2		
175	Termen Jensen (-1655), gm Karen Jensdatter (-ca. 1640), vognmand, f. Hover s., B 1619.	do.	25-30 2/2	41-45		6	?	
176	Christen Jensen Hvidding (-1665), gm Karen Jensdatter (-?1665).		25 1+2			4	4	
177	Dorete, Ee Niels Vilslev.					2		
178i	Katrine, som tjente på Slottet.					2		
179	Jep Andersen Vilslev (-1659), ?km, f. Vilslev by, B 1638.	do.	31-42 3/1			4	10	†
180	Knud Jensen (-1645), gm ?Jenge Mortensdatter, søster til 3-216's kone, væver, f. Ribe, B 1606.	do.				4	†	†
181	Kjeld Bennedsen (-1650), gm x (-før 1650), f. ?Sejstrup, Hun- derup s. (dér bror), B 1632.	do.	33-42 4+1/4			4	4	†
182	Peder Eriksen (-1647), bror til 3-198, ?gm Karen Mortensdatter, væver, f. uang., B 1619.	do.	23-33 2	39-44		2	†	†
183	Søren Hansen (-1660), gm Anne Pedersdatter, (linned)væver, f. ?Farup s., B ?1638.	do.	38-53 11/9	39-49		4	4	4
184	Mattis Christensen, murmester, murmand.	do.	40-52 6/2			2	2	
185	Anne Gartners, E.				52×6	0		
186	Hans Hermensen, væver.					2		
187	Morten Knudsen, gm Mette Olufs- datter (-1659), (linned)væver.	do.	35-47 6+1/3			8	8	4
188	Johanne, Ee Anders snedker.					0		
189	Frands Lassen, gm Anne (1594- 1659), f. Allerup, Skast h., B 1633.	do./ F. Magdl.	34-42 4			6	6	
190	Morten (?Staffensen) Krag, vognmand, f. uang., B ?1604.	boder Korsbrg.				2		
191	Peder Laugesen (Lauridsen), slagter, ?Bsøn.	do.	30-35 3/1			4	2	
192	Mads Staffensen Koch (-1656), gm Mette, postsvend, ?vognmand.	F. Magdl. boder	40-51 5/1			4	4	
193	Anders Børgesen Koch (-1652), gm Else (-før 1652).					4	2	†
194	Hans Jørgensen (ca. 1556-), skytte (tjent Albret Skeel ca. 1603-39).					0		
195	Grete Dampes, E.					2		
196i	Jep Terkelsen, tækker, f. Sne- um s., B 1626.	Grønneg.	27-40 4/1			2	0	
197	Anne, Ee Søren Madsen (?Gred- sted).	do.	24-30 ?4/1			2		
198	Oluf (Ole) Thomsen, g 1 ^m Marine	do.	24-31			4	2	

3. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Fattig		Skat 16-		
				Kunde HFN	hjælp/ bidrag	40	50	60
	Eriksdatter (-ca. 1637), søster til 3-182, 2 ^m Anne (-1660), søn 3-202, skrædder.		5/2					
199	Ingeborg Anderskone (-1653), ?Ee Anders Jensen.					2	0	†
200	Anders Nielsen (-1669), gm Mar- grete, skipper.	do.	39-50 7+1/4			10	8	4
201	Claus Pedersen, gm Anne, tøm- mermand, f. ?Ø. Åbølling, B ?1632.	do.	39-41 2			2	2	4
202i	Lambert Olufsen, søn af 3-198, gm Anne, skrædder, f. Ribe, Bsøn.	do.	38-47 6/2			0		
203	Anne Gundersdatter.					0	2	
204	Søren Nielsen, brolægger, f. ?Tjæreborg, B ?1605.				d52×6	2		
205	Poul Jensen (-1645), tømmer- mand, f. Fole by, B 1626.	do.	26-43 4/3			0	†	†
206	Peder Harmensen (-1669), g 1 ^m x (-1635), 2 ^m Gedske, bøsse- mager, f. Slesvig, B 1631.	do.	38-44 3		1,0	8	6	6
207	Molte Nielsen, gm Johanne, hum- lemand, km, f. Guldager s., B 1615.	do.	30-44 8	39-50		6		
208	Mads Hermensen, skomager.	do.			1,0	8	10	8
209	Hans Christensen, ?gm Inger, skrædder.	do.	25-41 5/2			2	2	0
210	Niels Nebel (-1648), gm Anne, tømmermand.	do.	42-47 3/3		b52×6	2	†	†
211	Peder Buntmager.	do.	50 1			4	2	4
211a	Laurids Baggesens stald.							
212	Jakob Mortensen Tolstrup (-1641) gm Maren, bror til 2-200 og 3-221, f. ?Ribe, Bsøn.	do.	25-40 6/2			4		0
213	Hans Jensen Vandel (1611-59), søn af 3-80, g 1637 m Anne Hansdatter (1615-59), km, rm 1650-59, f. Magstrup, B 1634.	do.	35-54 9/3	35-50	3,0	14	24	32
214	Hans Ditlevsen Guldsmid (ca. 1596-1657), søn af 4-98, bror til 2-210, gm Anne Simensdat- ter, byfoged 1642-49 og 1655- 57, ?guldsmid, f. Ribe, Bsøn.	do.	24-32 6/2	35-46	4,0	16	0	†
215i	Niels Smed (-1646), gm Mette (-1646), skipper.				1,0	4	†	†
216	Laurids Andersen, g 1 ^m Maren Mortensdatter (-1628), søster til 3-180's kone, 2 ^m Line An- dersdatter (-1642), væver.	do.				6		
217i	Maren Olufsdatter, ?vævepige	do.				2		

3. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Fattig		Skat 16-		
				Kunde	hjælp/ HFN bidrag	40	50	60
218	Maren, Ee Niels Buntmager (-ca. 1638).	do.				2		
219	Kirsten (-1646), Ee Søren Madsen, skomager.	do.		30-50		4	†	†
220	Jens Hansen Vognslund, f. ? Brøndumdam, B ?1609.					6		
221	Peder Mortensen Tolstrup (-1653), bror til 2-200 og 3-212, g ca. 1640 m enken Karen Sørensdatter (-1660), km, f. ?Ribe, Bsøn.	do.	41-50 6/2	40-45		10	18	†
222	Morten Brunsvig (var juli 1642 i Klosteret/Hospitalet).	do.				2		
223	Jens Olufsen (-1674), gm Anne (-1674), sværdfejer, f. uang., B 1629.	do.	30-50 9/5+1	40-50		4	6	4
224	Hans Jessen (-ca. 1645), bror til 2-116 og 4-48, gm Dorete Bertels- datter Struck (ca. 1607-59) (g 2°, 1647 m Lauge Frandsen Tanderup), km, vintapper, f. ?Fanø (Sønder- hø), B ?1611.	do.	35 1/1	43		4,0	8	
225	Abild Hansdatter, Ee Knud Kim- mer, g 2°m Hans Jørgensen.	do.				4		
226i	Gertrud Knudsdatter, d. af foreg.	do.				-		
227i	Sara Knudsdatter, do.					-		
228	Niels Jensen Viborg, gm Mette (?Christensdatter), skrædder.	do.		25-33 (L)		0		
229	Hans Markursen (-1642, halshug- get), gm x ?Christensdatter (-1642, dræbt af ham), bartskær, f. ?Klovborg, B ?1611.	do./ Torvet	24-29 4/1	36-41 (L)		4	†	†
4.								
fj.								
1	Gunder, Ee Christen Klejnsmed.					0		
2	Kirsten Jespers, E.					0		
3	Dynes Jepsen (-1654), gm Kir- stine (-1654), fogedsvend på Riberhus, f. Ribe, Bsøn.	Skib- broen	30-36 5/2			6	0	†
4	Jørgen Jensen Færkrog, g 1°m Maren Christensdatter (-1660), 2°m Katrine Villumsdatter (-1661).	do.	40-50 4/3			2	6	8
5	Anne Pedersdatter, Ee Las Frede- riksen (-ca. 1634), var 1649 gm Mads Jensen (-1649), km.			36-50		2	?	
6	Jørgen Mortensen, gm Anne Hen- riksdatter, vognmand.		24-33 ?4/1			2		
7	Peder Farsen, gm Anne Nielsdat- ter (-1658), g 1°m x Holsted, skudemand, fisker.	do.	24 1			4	6	2
8	Iver Mikkelsen.	Grønneg.	39-50			2	4	

4. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Fattig		Skat 16-		
				Kunde hjælp/ HFN	bidrag	40	50	60
		slippe	5/1					
9	Gies Peders/Pedersdatter, E.					0		
10	Voldborg Jørgensdatter. Færdingsti/hjørnet.					0		
11	Søren Laursen Skytte, byens kær- mand.	Grønneg. (enden)				fr		
12	Christen Mikkelsen, humlemand, f. uang., B ?1620.	Grønneg.	24-26 2	50		8	8	
13	Dorte Moltes, E.	do.			1,0	6		
14	Hans Adamsen (-1654), gm Maren Nielsdatter (Moltesdatter) (-1656), smed (på Riberhus), f. uang., B 1646.	do.		43-50		fr	12	†
15	Jesper Ibsen, gm Marine, g 1 ^m Hans Frandsen, skipper, f. Rømø, B 1617.	do.	25-27 3/1	42-43	1,5	14	12	10
16	Peder Jensen Novrup (-ca. 1646), gm Dorete, f. Novrup, Jerne s., B 1640.	do.		30-49		6		4
17	Jørgen Jakobsen Holst Hollænder, gm Maren (-1650), skudemand, f. ?Ribe, ?Bsøn.			36-47		14	16	10
18	Anders Andersen Brun Tønder, gm Maren Nielsdatter, rebslager, f. Tønder, B 1640.			34-48 11/3	41-47	2,0	4	4 6
19	Hans Christensen Røm (-1650), gm Marine, skipper, f. Rømø, B 1609.	do.	26			0,8	20	16 †
19a	øde byggested.							
20	Oluf (Ole) Olsen (-ca. 1641), far til 3-137, gm Gertrud, buntmager.	do.				2		
21	Hans Jepsen, tømmermand, f. N. Farup, B 1630.	do.	+1				0	
22	Anne Andersdatter, ?tjenestepi- ge (1638, 1644 til Lydiks).					1,0	8	8 6
23	Mourids Kusk, gm Maren.						4	6
24	Christen Hansen, skipper, sku- demand, f. ?Ribe (Hans Poulsens søn), B 1625.	Bredesl.	26-50 9/2			4	4	2
25	Line Christensdatter.						4	6
26i	Maren Hansdatter (-?1645).					2	2	
27	Christen Ebsen, f. Rovsthøje, B 1625.	do.	26 uæ 36-45 5/2	30-50 (L)		0	†	†
28	Nis Thomsen.	Skib- broen	26-30 2			4	4	2
29	Oluf Svendsen, f. ?Jedsted, Vilslev s., B ?1639.	Gæste- boder/ Bredesl.				2		
30	Hans Sørensen, æblemand, f. uang. B ?1610.	do.				4	4	
30a	øde byggested.							

4. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Fattig		Skat 16-		
				Kunde HFN	hjælp/ bidrag	40	50	60
31	Mads Thomsen Ladefoged (-1659), gm x, ladefoged i Ladegården.	Grønneg.	41-53 7/2	40-50		6	6	†
32	Hans Termensen/Lauridsen (-1651) gm Else, skipper, skudemand.	do.	35-43 4/1	42-50		6	8	4
33i	Christen Nielsen Juell, km, f. Lin- trup, Holsted s., B 1638 og 1648 (for forseelse)	do.	53-56		1,5	10	12	
34	Jens Jespersen, g 1 ^m Margrete (-1645), 2 ^m 1646 m Maren Anders- datter Spandet (1610-59), skip- per, overformynder 1656-60, øl- og brændevinssalg (1660).	do.s slippe/ Mellem- slippe	28-29 2 47-49 2	39-46	3,0	16	24	28
35	Peder Gødesen Norsk, skrædder, f. ?Nøsslinge s., Halland, B ?1635.	Grønneg. slippe				2		
36	Ni(el)s Ibsen (-1648), brolægger, f. ?Ottersbøl, B ?1608.					0	†	†
37	Claus Pedersen (?Koster) (-1644), skomager, f. Ø. Åbølling, B 1632.		?44 ?1			2	†	†
38	Karen Jensdatter, Ee Jørgen x.					2	4	
39	Maren Knudsdatter.					2		
40i	foreg.s søster.					0		
41	Smalleslippe eller Midtslippe							
41	Karen Andersdatter, Ee Jørgen Jepsen.					0		
42i	foreg.s søster.					0		
43	Peder Gregersen (ca. 1593-1659), svoger til 4-96, gm Bodil Madsdatter (1587-1659), skipper, rm 1655-59, f. Ribe, Bsøn. ?Skidenslippe.	Grønneg.	25-32 4+5	30-50	7,0	24	24	†
44	Anders Lydiksen (-1650), bror til 1-17, gm Kirsten x(-1649), dansk skoleholder, f. ?Ribe, Bsøn, i slutn. af 1640erne forladt by- en, død i Oslo.	do.	39-45 3/1	38-47	1,0	fr	†	†
45	Laurids Mikkelsen (-1646), gm Anne, f. Gredsted, Jerne s., skrædder, B 1614. Byens slippe.	do.	25 1	39-43		6		4
46	Gunder Pedersdatter.					2		
47	Karen Jensdatter Sønderho.					2		
48	Rasmus Guldsmid (-?1645), gm An- ne Jesdatter, søster til 2-116 og 3-224, guldsmed, f. ?Kolding, B ?1616.					0		
49	Jørgen Ibsen (-1651), g 1 ^m x (-1635), 2 ^m Mette (-1661), skip- per, f. Rømø, B 1613.	do.	42-49 3/1	38-48	2,0	12	16	†
50	Johan Pedersen Styrrck (-før 1661),	do.	38-39	39-50	4,5	8		

4. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Fattig		Skat 16-		
				Kunde HFN	hjælp/ bidrag	40	50	60
	gm Dorete, ?km, 1638 forvalter på Krogsgård, f. Basdal i Westfalen, B 1638.		2+2/2				0	+
51	Niels Jakobsen Bonum, gm Gertrud x (1620-59), km, f. Darum, B 1638.		41-42 2	42-45	3,0	12		
52	Oluf Jensen (-1647).	do.	23-38 5/1			2	†	†
52a	Rådhus, med byens vinkælder.							
52b	Rådhus, med rådkammeret.							
52c	Rådhus, med den store rådhusal.							
53	Niels Svendsen, g 1 ^m x (-1651), 2 ^m x, glarmester.	do.	37-57 13/6	30-46		4	4	
54	Erik Lauersen, f. Grinderslev, Salling, B 1638.	do./ Torvet				4		
55	Lauge Andersen Gredsted (-1659), gm Abelone Thomasdatter (-1659), bror til 2-67, km.	Torvet			3,5	16	10	†
56	Mads Enevoldsen (-1644), hatstafterer, hatfilter, f. Vong, Nykirke s., B 1640. Tinggangen.	do.	43-45 3/2			4	†	†
57	Morten Lassen Hillerup (-ca. 1676) g 1 ^m Maren Jensdatter (-1646), 2 ^m Ingeborg Lauridsdatter Friis (1620-1703), km, bm 1640-50, f. Hillerup, B 1629.	Storeg.	48-51 3	32-50	20,0	88	64	rejst
58	Hans Nielsen Friis (1587-1650), gm Lene Kjeldsdatter (ca. 1596-1636), km, rm 1620-23, 1638-50, bm 1623-38, f. Ribe, B søn.	do.	23-35 7+2/1		40,0	88	72	†
59	Hans Lauridsen (-1648), gm Lene Bertelsdatter (-1650), kræmmer, rm 1623-48, f. ?Langetved, B ?1597.			36-49		28	†	†
60i	Jørgen Lausen, f. uang., B ?1635.				?,1,5	4		
61	Terkel Andersen Hjort (-?1655), g 1 ^o før 1614 m Maren Hansdatter, 2 ^m Maren Sørensdatter (-1638), km, f. ?Stiense, B 1600.	do.	23 1		3,0	16	?÷	†
62	Hans Tygesen, gm Margrete, skipper, f. Ballum, B 1623.	Fiskerg.	29-40 5/1	30-42		2		
63	Jens Mikkelsen Røm (-før 1646), gm Else/Elsebet, skipper, f. Rømø, B 1639.	do.	40-43 2		1,0	10		16
63a	Jens Jonsen Trellunds stald.	do.						
64	Hans Nielsen (-1655), gm Dorete, skomager, f. uang., B ?1619, ?1626, ?1626.	do.	30-49 5/1		1,5	18	18	†

4. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Fattig		Skat 16-		
				Kunde HFN	hjælp/ bidrag	40	50	60
65	Anders Frost, gm Maren, berider på Riberhus.	do.	27-44 6			0		0
66	Søren Villadsen, sen. E, skræd- der, f. Vilslev, B 1619.		30-37 3			2		0
67	Hagen Hagensen, gm Sindet An- dersdatter (-1650), murmester, f. Seem, B 1613.	do.			0,5	8	4	
68i	Erik Jakobsen Juel (-1650), gm Ellen Jespersdatter (-1658), kræmmer.		43-49 4/1		3,0	10		36
69	Hans Lauersen, gm x Nielsdatter, d. af Niels Mikkelsen skipper, ?skipper, f. Søndernæs, Brøns s. el. Gasse, B ?1634.	do.	40 1+6/1	38-45		4	8 ?	10
70	Niels Andersen (-1641), gm Do- rete (-1642), skipper, f. uang., B ?1613.	do.	27-34 5/1	30-41		4	†	†
71	Anne, Ee Anders Hansen Holst, snedker.	do.				4		
72	Søren Andersen, g 1 ^m Else, 2 ^m Maren Rasmusdatter (?1628-66), d. af 2-168, skipper, skudemand, f. ?Ribe (søn af Anders Sørensen), ?Bsøn.	do./ Bredesl.	27-44 8/4	40-50	0,8	10	8	
73	Hans Hansen, gm Mette, snedker, f. Jernelund, B 1621.	Fiskerg.	24 1			6		4
74	Peder Christensen, kræmmer, f. uang., B ?1617, ?1618.	do.	32-47 3/1			2	4	
75	Karen (-1645), Ee Hans Guldager.	do.				0	†	†
75a	øde jord.							
75b	jord.							
76	Troels Nissen, ?arbejdsmand, f. ?Ribe, Nis Hyfbjergs slegfred- søn, B 1621.	Skib- broen	31 1		52×4	2		
77	Johanne Bendets, E.					0		
78	Anne Ivers, E.					2		
79	Mette Termensdatter.					2		
80	Jens Jonsen Trellund (1589-1655), gm Maren Madsdatter Roed (1602- 59), svoger til 1-22, km, rm 1642-55, f. Ribe, Bsøn.	Fiskerg.	23-42 9/2	35-50	12,0	36	40	12
81	Maren (-1643), Ee Morten (?Ib- sen) Krag.	do.				0	†	†
82	Maren Poulsdatter, Ee Engelbret Andersen Guldsmed, søster til 1-108.	Storeg.				0		
83	Hans Nielsen Vilslev (1607-59), gm Maren Graversdatter (1607-59), ?km, delefoged og havnekammer 1651-58, f. Vilslev, B 1637.	do.	38-45 4	45-50	1,5	6	18	†
84	Peder Pedersen Hjerting (-1645),	do.		33-41	6,0	fr	†	†

4. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Fattig		Skat 16-		
				Kunde	hjelpp/ bidrag	40	50	60
	gm Anne Jensdatter, g 1 ^m Ebbe Jensen, kræmmer; km, byfoged 1639-42, bror til 1-21 og 2-81, f. uang., B 1618.							
85	Mads (Mattis) Jepsen, møller, f. Arnsm, B 1625.	Skib- broen					2	
86	Christen Madsen (-1651), gm Ger- trud Sørensdatter, delefoged og havnekæmner 1631-51, f. ?Stub- berup, Højen s., B ?1612.	do.	26-31 3/1	32-50		fr	fr	+
87	Hans Madsen Beck (-1659), g 1 ^m x (-1637), 2 ^m Anne Svendsdat- ter (-1659), skipper (?km), f. ?Ribe, B 1612.	do.	24-46 9/5	25-31		2	0	+
88	Christen Thomsen Bunde, gm Maren Madsdatter, f. ?Varde, B ?1623.	do.				2	2	
89	Jørgen Jensen, gm Anne, skipper, f. ?Ribe, B ?1617.	do.	25-37 6/2	41-50		1,5	8	2
90	Tønnes/Thomas Christensen, gm Tyre, ?km el. skipper, f. ?For- sum, Egvad s., B ?1624.	do.	45 uæ 50-56 5/1	36-48		2,0	20	14 4
91	Christen Sørensen, g ?1 ^m Mar- grete, ?2 ^m Else Andersdatter, d. af 1-177, buntmager, f. uang., B ?1609, ?1613.	do.	24-34 6/1	37-50		20	24	20
92	Hans Gregersen, søn af Gregers Hansen, skipper, og bror til 4-43 og 4-96's kone, gm Gertrud, skipper, 1660 ølsalg, f. ?Ribe, Bsøn.	do.	34-46 5/1	32-41		6	10	8
93	Mads Nielsen Limes børn: Line, Karen, Kirsten og Johanne Mads- datter, forældre: 2-213.						0	
94	Jens Sønniksen (-1660), gm Ka- ren Jespersdatter (-1660), skip- per, f. Sønderho, B 1640.	do.	41-57 5+3/2	40-48		6	6	8
95	Niels Hansen Sønderside (-1643), g 1 ^o ca. 1621 m Ellen Sørensdatter Splids (-ca. 1637), g 1 ^m Søren Lauridsen Splid (-ca. 1604), kræm- mer, søster til 2-29 og 70, g 2 ^m Anne Graversdatter, skole- mester, f. Sønderside, B 1606.		26 1			fr	+	+
96	Peder Jensen Terpger (1579- 1667), g 1610 m Dorete Gregers- datter (1595-1684), søster til 4-43 og 92, km, f. Ribe, Bsøn.	do.	24-39 9/?2	41-47		4,0	12	6 ÷
97	Anne, Ee Las	do.					4	4
98	Sara Iversdatter Vandel (-1648), Ee Ditlev Hansen Guldsmid (før 1576-	do.				5,0	6	
			+2					

4. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Fattig		Skat 16-		
				Kunde HFN	hjælp/ bidrag	40	50	60
	1633, byfoged 1619-33, rm 1633), mor til 2-210 og 3-214.							
99	Ni(el)s Christensen Ballum(er) (-1643), gm Sidsel.	Fiskerg.				4	2	
100	Anne Bakkensdatter (-1646).	do.				0	†	†
101i	Margrete, Ee Peder Smed.	do.				0		
102	Anders Christensen (-1640), gm Johanne, kusk, f. Jedsted (tjent på Riberhus som postdriver), B 1631.	do.	33-38			2	†	†
		Skib- broen	3/3					
103	datter af Peder Jessen.					2		
104	Knud Jensen Als (-ca. 1642), bror til 3-25, g 1 ^m Boel, 2 ^m Anne Andersdatter (sen. gm 1-150).	do.			1,0	8		
105	Peder Villadsen, hjuler, f. Malt- bæk, B 1608.				52×10	0		
106	Eske Hansen (-1658), g 1 ^m Mari- ne Nielsdatter (-1644), 2 ^m Anne Enevoldsdatter (-1651), 3 ^m Else Bennedsdatter, f. Kalvslund, B 1640.	do.	42-56 6/1	41-50 (L)		4	4	
107	Søren Hansen (-1672), g 1 ^a ca. 1636 m Marine Bertelsdatter (som tjente 4-96) (-1659), 2 ^m Kirsten Andersdatter, skipper, skudemand, f. Fanø, B 1637.	do.	36-51 7/1			4	10	16
108	Anne, Ee Thomas Hansen (-ca. 1640, skipper).	do.	35-37 2			0		
109	Frederik Dresell (også: Dressler), gm Catrine Christensdatter (-1660), klejnsmed, f. Stolpen i Meissen, B 1646.	do.	43-60 3	40-50		fr	6	8
110	Gunder Lambertsdatter (-1644), Ee Magnus Grave (1553-1635, km, rm 1607-35), faster til 1-3.	Mellem- dammen	0			32	†	†
111	Bunde Ibsen, ?skipper, f. Hvid- ding, B 1615.				1,0	12		
112	Hans Pedersen Jels (-1642), g ca. 1637 m Maren Staffensdatter (-1660), hjulmand, f. Jelsgård, B 1636.	do.		36-45		4	2	-
113	Gertrud Prongsdatter (-1652), E.					0	2	†
114	Peder Clausen, gm Marine, skoma- ger, f. Haderslev, B 1639.		40-55 6			4	4	4
115	Iver Nielsen Tar(u)m (-1646), gm Boel (-1659), km, f. Skodsbøl, Oddum s., B 1613.	do.		23-46 (L)		6	†	†
116	Jens Pedersen Obeck, skomager. Møllestrømmen.	Midtmøl- lebro	23-31 5			2	12	10
117	Anders Jensen (1610-59), gm Karine Rasmusdatter, guldsmed.	Neder- dammen	7	35-50	2,0	8	16	6

4. fjdg.	Navn m.m.	Gade	Børn	Fattig		Skat 16-		
				Kunde HFN	hjælp/ bidrag	40	50	60
118	Anders Hansen, bror til 4-123, gm Dorite (1641), Karine (1645), guldsmed, f. Ribe, Bsøn.	do.		42-50	1,2	8	6	6
119	Peder Pallesen (-1655), g ca. 1644 m Kirstine Christoffersdatter, bror til 3-152, kræmmer, byskriver 1650-55, f. Jerne pgd., B 1640.	do.		41-50		20	0	2
120	Johannes Caspersen Hauch (1589-1659), gm Anne Jensdatter Guldsmed (1605-59), guldsmed, f. Tyskland, B 1623.	do.		38-50	3,0	4	4	†
121	Thomas Jensen Gamst (-1644), gm Boel Madsdatter Varde, g 1 ^m kaptajn Hans Andersen Guldsmed (-1625), km, f. Gamst, B 1619.	do.		35-38		4	†	†
122	Knud Pedersen (-ca. 1648), gm Karen, søn af Peder Mortensen Skudstrup, kræmmer; skipper, f. ?Ribe, ?Bsøn.	do.		37-47		6		†
							2	
123	Laurids Hansen, bror til 4-118, skomager.	do.			0,5	6	6	8
124	Hans Hansen, gm Anne, bager, f. ?Fanø, B ?1631.	do.		33-46		4	6	10
125	Jes Hansen Kærgård (-1652), gm Ingeborg (Inger) Nielsdatter Mulvad (-1693), km, f. Lundager (tjent som foged på Kærgård), B 1616.	do.			6,0	36		
							20	6
126	Daniel Iversen (-1645), gm Dorete (-1632), ?km.	Storeg.				0	†	†
127	Jørgen Jensen, ?gm Gertrud, f. ?Ribe, B ?1617.	do.				4		
128	Mads Lassen Lime (ca. 1584-1643), g 1605 m Kirsten Olufsdatter, km, havnekæmner 1620-31, byskriver 1612-33, byfoged 1633-39, rm 1638-43, f. Ribe.	do.		32-41	6,0	0	†	†
129	Knud Mikkelsen (-ca. 1647), gm Karen, skomager.	uden Nørrep.		30-50	2,0	16		6

Anm.: Om oplysningerne og forkortelserne i de enkelte rubrikker bemærkes:

Nr.: Skatteyderne er her nummereret fortløbende inden for hver af de fire fjerdinge; offentlige bygninger, stalde, øde jorder m.m. er anført, hvor de optræder i skattelisterne eller ifølge tingbøger m.m., og er betegnet med pladsens nr. og bogstaverne a, b, c osv. Ved kursivering af numrene er angivet skatteyderne under domsognet, mens de ikke-kursiverede hører under Skt. Katharinæ sogn. Nr. 191-93 i 2. fj. og 10-48 i 3. fj. skulle ifølge *Kinch*, 2, s. 550, ikke høre under domsognet, men gør det tilsyneladende at dømme efter domsognets kirkebog 1623-60.

Navn m.m.: I parentes efter personnavne angives evt. fødsels- og dødsår, gm = gift med, Ee = Enke efter, km = købmand, bm = borgmester, rm = rådmann, f. = født (med stedsangivelser især fra borgerskabsprotokollen), B = borgerskab (med angivelse

af år for løsning af dette; ved spørgsmålstegn angives, at personidentifikationen ikke er sikker), Bsøn = borgersøn, dvs. søn af Ribe-borger, d = datter, s = sogn, pgd. = præstegård.

Gade: Hvor intet er anført, er adressen ikke fundet oplyst i det gennemgåede materiale, men den vil oftest fremgå, ud fra sammenhængen, af kortet. Angivelser af antal fag (f) er bemærket i *tb* for følgende huse/boder: 1. fjdg. nr. 45 3 f, 46 3 f, 47 3 f, 75 3 f, 76 3 f, 77 3 f, 78 3 f, 88 4,5 f, 99 3 f, 103 5 f, 150 13 f, 152 4 f, 154 5 f, 155 4 f, 156a 4 f, 157 4 f. – 2. fjdg. nr. 36 4,5 f, 37 4,5 f, 38 4,5 f, 39 4,5 f, 41 4,5 f, 59 9 f, 81 5 f, 86 4 f, 87 10 f, 107 6 f, 116 4 f, 122a 13 f, 205 4 f, 212 5,5 f. – 3. fjdg. nr. 5 5 f, 126 5 f, 128 9 f, 159 5 f, 198 7 f, 200 5 f, 206 5 f, 211 7 f. – 4. fjdg. nr. 81 4 f, 88 4 f. Ved flg. huse er stald set anført: 2-27, 2-29, 2-69, 2-122a, 3-60, 3-132, 3-163, 3-211 (5 f). – 2-185 og 2-186 var ét hus, ligesom 3-61 og 3-62. – 4-19 var et gavlhuse, 4-55 og 4-56 stenhus (stens). – 2-113 betegnes Henrik Langes kannikerresidens. – Husene 3-48 og 3-49 lå i Slippen »tværs over for borgmester Morten Limes hus. – Forkortelserne for gader m.m. er umiddelbart forståelige, med undtagelse af: *F Magdl boder* = Fru Magdalene (Sehested)s boder, *H Langes bod* = Henrik Langes boder.

Børn: Tal som »37-47« osv. angiver årstal, 1637-47 osv., for første og sidste barns fødsel, tallene 1...16 antallet af børn, tal efter skråstreg antallet af børn, der vides at være døde før deres 21. år; tallene er for personer fra domsognet (kursiverede nr.) hentet fra domsognets kirkebog, for øvrige fra det nedenfor anførte materiale, hvorfra domsognets tal også er suppleret, angivet ved tal efter +tegn; når der ikke anføres årstal, er børnetallet oftest hentet fra skifter; uæ = født uden for ægteskab.

Kunde HNF: Tallene angiver de år, de pågældende havde konto hos købmand Hans Nielsen Friis, i hans store røde bog 1631-50; ved (L) betegnes personer fra hans og faderens lille regnskabs- og notatbog 1601-50, med optegnelser om tilgodehavender/lån.

Fattighjælp/bidrag: Kursiverede tal angiver fattighjælp, anført i antal uger × beløb i sk.; b = barn/børn, s = søn, d = datter; øvrige tal angiver fattigbidrag i sldr.

Skat 1640, 1650, 1660: Angiver skatteskillingsal fra skattelisterne 1640 19-21/12, 1650 22/8 og 1660 24/8; fr = fritaget for skat; † angiver, at personen vides at være død 1650, 1660.

Kilde: Grundlaget for listen er *sktl* 1640 19-21/12, hvis personnavne, spredte oplysninger om erhverv, status som »inderst« samt skatteskillingsal er suppleret med oplysninger fra *sktl* 1600-60, *tb* 1636-47, *rådstdb* 1634-46, *kb* 1623-60, *rådstb enge* og *jorder* 1596-1660, *fortegn Ribe engskifter og holme* 1626-75, *Bprot* 1587-1809, *prot over bidrag til de fattige* 1630-34, *fattigrsgsk* 1597-1659 med ugepengeregistre 1640-41, *L*, *Sr*, *hustakst* 1661, *kmrgsk* 1600-60, *hkmrgsk* 1600-60, *Ribe Domk.s rgsk*, *Ribe Skt Katharinæ Kirkes rgsk*, *Kinch*, 2, *Degn*, 1971, *Engquist*, 1969, og matrikelkort over Ribe 1952.

Om kortet over Ribe 1640, bd. 2, bagest, gælder, at skatteyderne er placeret på grundlag af deres placering i skattelisten og gennem indsamling af så mange adresseangivelser som muligt, i de førnævnte kilder. For flere kvarterer er der tale om nogen usikkerhed, især dem med dårligere stillede borgere, som Puggårdsgade, Bispegårdsgade, ved Graven, Skovgade og Gråbrødregade samt Fiskergade og Skibbroen. For andre kvarterer har især tingbøgernes oplysninger om nabohuse ved køb og salg af ejendomme kunnet give helt sikre placeringer, ikke mindst ved »spring« i »matrikel« numrene; det gælder således, når man får oplyst, at 1-99 støder op til 1-111, 1-140 med bagsiden op til 1-169, 3-180 op til 3-220 osv. Ligeledes bringes en del brikker på plads af flere kendte bygninger, som de tre møller, Porsborg, Tårnborg, domskolen, Snogdal, stenhusene i Stenbogade, rådhuset i Grønnegade, Almisseboderne og Gæsteboderne, samt af adresseangivelser ved gadehjørner.

Forkortelser

I henvisningerne, tabellerne og tabelbilagene benyttes følgende forkortelser for utrykte kilder og enkelte trykte arbejder, idet trykte arbejder i øvrigt citeres ved forfatternavn og årstal.

Antegn til pmrgsk 1632-55

Antegnelser til pengemesterregnskaber 1632-55, *RR*

Borgervæbningssager 1657-1824

Borgervæbningssager 1657-1824, *RR*

Bprot

Borgerskabsprotokol 1587-1809, *RR*

CCD

V. A. Secher: Corpus constitutionum Daniæ. Forordninger, recesser og andre kongelige breve, Danmarks lovgivning vedkommende 1558-1660, 1-6, 1887-1918.

Da Kanc

Danske Kancelli, *RA*

DAA

Danmarks adels årbog, se litteraturlisten

DBL

Dansk biografisk leksikon, red. af Povl Engelstoft og Svend Dahl, 1-26, 1933-44.

Div dok vedr fattigvæsenet 1602-1803

Diverse dokumenter vedrørende fattigvæsenet 1602-1803, *RR*

Dok. henl. ef. Grønlunds design 1303-1759

Dokumenter henlagt efter Grønlunds designation 1303-1759, Ribe Katedralskoles arkiv, *LAV*

Dok vedr damsk 1583-1864

Dokumenter vedrørende damskifterne, *RR*

Dok vedr. kirkens embedsmænd 1607-61

Dokumenter vedrørende kirkens embedsmænd, Kirkeinspektionsarkiver, Ribe Skt. Katharinæ Kirke, *LAV*

Eds- og forpligtsb

Eds- og tovsprotokoller (forpligts- samt vide- og vedtægtsbøger), 1557-96, 1596-1639, *RR*

Fattigrnsk 1597-1659

Fattigregnskaber, 1597-1659, *RR*

fjdg. fjerding

Fortegn Ribe engskifter og holme 1626-75

Fortegnelse over, hvem Ribe engskifter og holme tilhører 1626-75 (2 eksemplarer), *RR*

frdg. forordning

Friis-Petersen, 1942, 1961

se litteraturlisten

Hkmrgsk Havnekæmnerregnskaber 1596-1660, *RR*

Hustakst 1657, 1661

Hustakster 1657 og 1661, *RR*

Justitsprot for rådstr 1653-61

Justitsprotokol for rådstueretten 1653-61, *RR*

Kb Kirkebog = Døbte Ribe domsogn, 1623-1700, Ribe Domkirkes præstearkiv, *LAV*

KBB Kancelliets brevbøger, se litteraturlisten

Kgl reskr 1597-1709

Kgl. reskripter, rentekammer- og kollegiebreve 1597-1709, *RR*

Kinchs excerptbøger

J. F. Kinchs excerptbøger, II, Ribe Katedralskoles bibliotek

Kmrgsk Kæmnerregnskaber, 1548-1660, *RR*

Kop og adk til skolens gods ca. 1650

Kopier og adkomster til skolens gods ca. 1650, Ribe Katedralskoles arkiv, *LAV*

Kronens skøder

Kronens skøder, se litteraturlisten

L Hans Friis' og Niels Grisbecks lille regnskabs- og notatbog 1602-50, Privatarkiver, *LAV*

LAV Landsarkivet for Nørrejylland, Viborg

Liber scholæ Ripensis 1590-1638

Liber scholæ Ripensis 1590-1638, Ribe Katedralskoles arkiv, *LAV*

LR Lensregnskaber, *RA*

NkS Ny kgl. Samling, Det kongelige Bibliotek

Papirbreve 1523-1663

Papirbreve 1523-1663, *RR*

Pmrgsk Pengemesterregnskaber, 1565-67, 1571-1660, *RR*

Prot fattigvæs vedr 1623-1787

Protokol over fundatser, legater, pantebreve etc., fattigvæsenet vedrørende, 1623-1787, *RR*

Prot indeh kopier af kongebr 1608-39

Protokol indeholdende kopier af kongebreve 1608-39, *RR*

Prot over bidrag til de fattige 1630-34

Protokol over bidrag til de fattige (»Stachels bog«) 1630-34, *RR*

RA Rigsarkivet

Reg 108B Reviderede civile regnskaber; Registrant 108B, *RA*

Retsakter 1568-1860

Retsakter 1568-1860, *RA*

Rgsk for Ribes, Vardes og Ringkøbings Vin- og saltkomp 1623-26

Regnskaber for Ribes, Vardes og Ringkøbings Vin- og saltkompagnier 1623-26, *RR*

Rgsk over bytold

Regnskaber over bytold (Revier-tolden), 1639-71, *RR*

Rgskb for byen

Regnskabsbøger for byen (kvittancebøger) 1569-96, 1595-1633, 1654-92, *RR*

Ribe Domk.s rgsk

Ribe Domkirkes regnskaber, 1591-1688/89, Ribe bispearkiv, *LAV*

Ribe latinskoles rgsk

Ribe latinskoles regnskaber, 1596-1713, 1753, Ribe bispearkiv, *LAV*

Ribe Skomagerlavs art

Ribe Skomagerlavs artikler 1633 29/3, Lav, *LAV*

Ribe Skt Katharinæ Kirkes rgsk

Ribe Skt. Katharinæ Kirkes regnskaber, 1633-39, 1673-74, Ribe bispearkiv, *LAV*

Ribe Skt Katharinæ Kirkes rgskb

Ribe Skt. Katharinæ Kirkes regnskabsbog 1580-1620, Ribe bispearkiv, *LAV*

Ribe Hosp.s jordeb ca. 1640-72

Ribe Hospitals jordebog ca. 1640-72, Ribe Hospitals arkiv, *LAV*

RR Ribe Rådstuearkiv, *LAV*

Rtk Rentekammeret, *RA*

- Rådstb enge og jorder*
Rådstuebøger over byens enge og jorder 1544-96, 1596-1654, 1655-72, *RR*
- Rådstdb* Rådstuedombøger, 1527-1657, *RR*
- Schifferbücher*
Schifferbücher 1624-25, 1610-20, 1630-31, 1647-48, 1622-23, 1632-34, Staatsarchiv Hamburg
- Sh* Hans Friis' store hvide udenbyes bog 1627-50, Privatarkiver, *LAV*
- Sk* Skifter (I = 1646, 1650-55, II = 1656-59, jfr. tabelbilag 32), Originale registreringer og skiftebreve, Ribe byfoedarkiv, *LAV*
- Sk ef Gregers Krabbe 1656*
Skifte efter Gregers Krabbe 1656, Privatarkiver, *RA*
- Sk ef Hans Friis 1650*
Skifte efter Hans Friis 1650, Topografisk Samling, *RA*
- Skatteregistre m.m. 1657-77*
Skatteregistre m.m., 1657-77, *RR*
- Skattergsk 1627, 1643-70*
Skatteregnskaber 1627, 1643-70, *RR*
- Sktl* Skattelister, i: Skattebøger, 1545-1678, *RR*
- Sr* Hans Friis' store røde indenbys bog 1631-50, Privatarkiver, *LAV*
- Standkvartersrgsk*
Standkvartersregnskaber 1657-85, *RR*
- Tb* Tingbog/tingbøger 1561, 1568-1660, Ribe byfogedarkiv, *LAV*
- Tb Skast herred*
Tingbog Skast herred, Skast herredsfogedarkiv, *LAV* (se også litteraturlisten: Skast herreds tingbøger)
- Thomas Jørgensens kopib 1601*
Thomas Jørgensens kopibog 1601, *RR*
- Viborg Landstings sk og pbog*
Viborg Landstings skøde- og pantebog, se litteraturlisten
- Øresundstoldrgsk*
Øresundstoldregnskaber, *RA*.

Kilder og litteratur

Utrykte kilder

Landsarkivet for Nørrejylland, Viborg

Ribe rådstuearkiv

Rådstueretten

Justitsprotokol for rådstueretten 1653-61.

Dombøger, 1527-76, 1580-1657.

Eds- og tovsprotokoller (forpligts- samt vide- og vedtægtsbøger), 1557-96, 1596-1639.

Magistraten

Kgl. reskripter, rentekammer- og kollegiebreve 1597-1709.

Papirbreve 1523-1663.

Protokol indeholdende kopier af kongebreve 1608-39.

Borgerskabsprotokol 1587-1809.

Retsakter 1568-1860.

Rådstuebøger over byens enge og jorder 1544-96, 1596-1654, 1655-72.

Thomas Jørgensens kopibog 1601.

Dokumenter vedr. damskifterne 1583-1864.

Borgervæbningssager 1657-1824.

Fortegnelse over, hvem Ribe engskifter og holme tilhører 1626-75.

Protokol over fundatser, legater, pantebreve etc., fattigvæsenet vedrørende 1623-1787.

Diverse dokumenter vedr. fattigvæsenet 1602-1803.

Regnskaber

Regnskabsbøger for byen (kvittancebøger) 1569-96, 1595-1633, 1654-92.

Borgmestre og råds regnskaber 1643-61.

Antegnelser til pengemesterregnskaber 1632-55.

Pengemesterregnskaber, 1565-67, 1571-1660.

Kæmnerregnskaber, 1548-1656.

Havnekæmnerregnskaber, 1596-1660.

Regnskaber over bytold (Revier-tolden) 1639-71.

Fattigregnskaber 1597-1659.

Protokol over bidrag til de fattige (»Stachels bog«) 1630-34.

Standkvarterregnskaber 1657-85.

Skattebøger, 1545-1678.

Skatteregistre m.m. 1657-77.

Skatteregnskaber 1627, 1643-70.

Hustakster 1657 og 1661.

Regnskaber for Ribes, Vardes og Ringkøbings Vin- og saltkompagnier 1623-26.

Ribe byfogedarkiv

Tingbøger, 1561, 1568-1660.

Originale registreringer og skiftebreve, 1646, 1650-62.

Skast herredsfogedarkiv

Tingbøger, 1636-60.

Ribe bispearkiv

Ribe Domkirkes regnskaber, 1591-1688/89.

Ribe Skt. Katharinæ Kirkes regnskabsbog 1580-1620.

Ribe Skt. Katharinæ Kirkes regnskaber, 1633-39, 1673-74.

Ribe latinskoles regnskaber 1596-1713, 1753.

Ribe Domkirkes præstearkiv

Døbte Ribe domsogn 1623-1700.

Kirkeinspektionsarkiver, Ribe Skt. Katharinæ Kirke

Dokumenter vedr. kirkens embedsmænd 1607-61.

Ribe Katedralskoles arkiv

Kopier og adkomster til skolens gods ca. 1650.

Liber scholæ Ripensis 1590-1638.

Dokumenter henlagt efter Grønlunds designation af 1756 27/4 (1303)-1759.

Ribe Hospitals arkiv

Riber Hospitals jordebog ca. 1640-72.

Lavsarkiver

Ribe Skomagerlav. Skrå for Ribe Skomagerlav 1633 29/3.

Privatarkiver

Niels Hansen Grisbeck og Hans Nielsen Friis' regnskabs- og notatbog 1602-50.

Hans Nielsen Friis' regnskabsbøger 1627-50 og 1631-50.

Vejle rådstuearkiv

Kæmnerprotokol ca. 1562-1626.

Ribe katedralskoles bibliotek

J. F. Kinchs excerptbøger, II, Afskrifter og uddrag af håndskrifter vedkommende Ribe.

Statsbiblioteket i Århus

H. Friis-Petersen: Studenter ved Københavns Universitet, 1-2,3, 1479-

1667, 1942 (Hs. nr. 507, 502, 1-3).

H. Friis Petersen: Danske og norske studenter ved udenlandske universiteter og Kiel Universitet, 1-5, 1961 (Hs. nr. 734, 1-5).

Rigsarkivet, København

Danske Kancelli

B 30. Tegnelser over alle lande 1537-39, 1541-45.

B 81. Jyske tegnelser, 1572-1660.

B 96. Rostjenestetakseringer på adelen, indsendt ifølge kgl. befaling, 1574... 1652.

B 97. Mønstringsruller over borgerskabet 1583-1639.

B 103. Akter ang. oprettelsen af kompagnier i købstæderne til fremme af salthandelen på Spanien i henhold til kgl. missive af 28. aug. 1622.

B 112c. Akter ang. besigtigelser på lenene i Skåne, Bleking og Jylland i henhold til kgl. missiver af 7. og 8. okt. 1645, 1645-46, IV, Ribe stift.

B 121b. Sognepræsternes designationer på gårde, bol og tiendeydere i deres sognekald, indsendt i henhold til kgl. missive af 1. febr. 1651, III, Ribe stift.

B 160. Indlæg til registre og tegnelser samt henlagte sager, 1572-1650.

B 170. Akter angående forstrækninger og kontributioner fra adel, gejstlighed, borgerskab og bønder til landets defension, 1625-58.

B 186. Oluf Dås optegnelsesbog 1635-50.

B 217. Kvittancebog 1642-43.

B 243b. IV nr. 6. Toldbøger for Listerdyb 1642 3/11-1643 6/12.

B 244b. Sager ang. Det ostindiske Kompagni, 1617-48. III. Kompagniets regnskab. V. Skibsudredning.

Rentekammeret

214.37. Diverse synsforretninger og efterretninger angående ruin og udgifter for lenene i Svenskekrigene 1657-60, 1660-63, C-F, Jylland.

Reviderede civile regnskaber; Registrant 108B

83. Regnskaber over købstædernes ekstraskatter. Jyske byer. (Ribe, 1629-51).

124. Byfogedregnskaber. (Ribe, 1601-03, 1630-31, 1634-37, 1641-43).

168. Brudstykker af toldregnskaber. Jyske købstæder. (Ribe, 1568-70, 1623-25, 1626-36, 1638-41, 1643-49, 1651-58, 1660-61).

Lensregnskaber

Riberhus len, a. Regnskaber, 1562-63, 1581-82, 1585-86, 1598-99, 1600-01, 1602-03, 1605-09, 1610-15, 1616-27, 1629-44, 1645-55. c. Skatte-mandtal, 1606/07, 1610-14, 1617-19, 1620-27, 1627/28, 1629-44, 1645-55.

Andre civile regnskaber revideret i Rentekammeret: Øresundstoldregnskaberne
Indtægtsbøger 1559-1660.

Diverse dokumenter indtil 1660. (Juni-aug. 1638, Protokol over Elbtolden).

Militære regnskaber

III c 6. Fynske landkommissærers regnskaber. 1) Falk Gjøe, 1642-49. 2) Laurids Ulfeldt, 1642-48.

IV d 2. Sjællandske kommissarieregnskaber, 1647-59.

IV d 2 b. Skånske landkommissariatregnskaber, 1647-58.

IV d 4. Lollandske kommissarieregnskaber, 1645-60.

IV d 5. Jyske kommissarieregnskaber, 1645-56.

Privatarkiver

Skifte efter Gregers Krabbe 1656.

Topografisk Samling

Skifte efter borgmester Hans Nielsen Friis 1650 22/11. (Ribe nr. 105).

Det kongelige Bibliotek, København

Ny kgl. Saml. 190,8°. Peder Terpager: Adversaria ad historiam Ripensem.

Ny kgl. Saml. 370,8°. Christen Nielsen Friis' stambog 1608-12.

Ny kgl. Saml. 578,2°. Historisk beskrivelse om adskillige tings tildrag i Danmark, sammenskrevet af Peder Svendsen Riber 1611.

Ny kgl. Saml. 646,4°. Relationes speciales om Danmark. Ca. 1735-36.

Ny kgl. Saml. 1353b,4°. Ditlev Hansen Guldsmeds lovhåndskrift.

Schleswig-Holsteinisches Landesarchiv, Gottorp

Abt. 7 (A XX) Herzogtum Schleswig-Holstein-Gottorp bis 1713: 2811.
Betr. Amt und Stadt Husum, Ochsenhandel, 1639-1712.

Staatsarchiv Hamburg, Hamburg

Hypotekenamt. Hauptbücher St. Petri, St. Nicolai, St. Katharinen, St. Jacobi, St. Michaelis A-B.

Senat, Interna, Cl. VII, Nr. XI, 1, l a-d. Bürgerbuch 1596-1608, 1609-18, 1618-28, 1629-63.

Senat, Interna, Cl. VII, Lit. Ea, Generalia und Interna, Pars 1:

Nr. 3a, Vol. 1. Schifferbücher. Chronologische Listen der nach See fahrenden Schiffer (Kladden, mit Angabe des Zieles, zum Teil auch der Lastzahl), 1624 1/9-1625 15/11. Vol. 2. Alphabetischer Register der nach See fahrenden Schiffer (nach den Anfangsbuchstaben der Vornahmen chronologisch aufgezogen; zum Teil mit Angaben des Zieles und der Lastzahl).

Nr. 3b. Schifferbücher. Chronologische Listen der von See kommenden Schiffer (Kladden mit Angaben der Herkunft und der Ladung), Vol. 1. Fasc. 1: 1-4, 1622 15/4-1623 21/5, Fasc. 2, 1632 21/9-1634 26/4.

Archiv der Hansestadt Lübeck, Lübeck

Navneregistre til Bürgerbücher, Niederstadtbücher, Wette-Jahrbücher, Win-Kost-Rechnungen, Bruderbuch der Kramerkompagnie, Marien-Wochenbücher, Catharinen-Wochenbücher, Petri-Wochenbücher.

Stadtarchiv Stade, Stade (Elbe)

Kämmerei-Rechnungen 1640-48.

Niedersächsisches Staatsarchiv in Oldenburg, Oldenburg

20-74, Nr. D 1. Weserzollregister 1625-27.

Staatsarchiv Bremen, Bremen

2-U 13 b 9. Elsflether Zoll.

Staatlicher Archivlager in Göttingen, Staatsarchiv Königsberg (Archivbestände Preussischer Kulturbesitz)

Stadtarchiv Reval. A.g.b.12. Portorienbücher, Ausführung 1638-42, Einführung 1638-41.

Hessisches Staatsarchiv, Marburg/Lahn

Bestand 4f. Niederlande, Nr. 487. 493.

Gemeente Archief, Amsterdam

Notarieele archieven: 747 H. Bruyningh.

Public Record Office, London

E. 190. Records of the exchequer. The king's remembrancer. Port books. (C. = Customer, C.ler = Controller, C.of c. = Collector of customs, C.of N.I. = Collector of New Impositions, S. = Searcher, S.g. of T. and P. = Surveyor general of Tunnage and Poundage; Xmas = Chistmas, Eas. = Easter, Mich. = Michaelmas = 29/9).

London:

31/1 S. Xmas 1626-Xmas 1627. Overseas: outwards.

40/6 S. g. of T. and P. Xmas 1636-Xmas 1637. Overseas: imports by aliens.

43/1 S. g. of T. and P. Xmas 1639-Xmas 1640. Overseas: exports by denizens.

43/2 C. of N. I. Eas. 1639-Mich. 1639. Overseas: exports by denizens.

43/3 C. of c. Xmas 1639-Xmas 1640. Overseas: exports by aliens.

43/4 C. of c. Xmas 1639-Xmas 1640. Overseas: exports by denizens.

Newcastle, omfattende hovedhavnen Newcastle upon Tyne og ladestederne (the creeks) Blyth, Sunderland, Hartlepool, Stockton og Whitby:
 185/6 N. and S. S. Mich. 1593-Mich. 1594. Overseas.
 186/1 N. and St. C. Mich. 1601-Eas. 1602. Overseas.
 188/4 N., S. and B. C. Xmas 1615-Xmas 1616. Overseas.
 189/4 N. C. of N. I. Mich. 1624-Eas. 1625. Overseas.
 189/7 N. C. of N. I. Eas. 1631-Mich. 1631. Overseas.
 190/4 N. and S. C.ler. Xmas 1632-Xmas 1633. Overseas.
 190/12 N. and S. C.ler. Xmas 1633-Xmas 1634. Overseas.
 191/3 N. and S. C.ler. Xmas 1635-Xmas 1636. Overseas.
 191/4 N. C. of N. I. Eas. 1635-Mich. 1635. Overseas.
 191/9 N. and S. C.ler. Xmas 1636-Xmas 1637. Overseas.
 191/10 N., H. and St. C. of N. I. Eas. 1637-Mich. 1637. Overseas.
 191/13 N. C. of N. I. Mich. 1637-Eas. 1638. Overseas.
 192/6 N. and S. S. Xmas 1639-Xmas 1640. Overseas.
 193/1 N. and S. S. Xmas 1660-Xmas 1661. Overseas.
 193/3 H. and St. C. Xmas 1661-Xmas 1662. Overseas.
 Hull, omfattende hovedhavnen Hull og ladestedet Grimsby:
 317/6 Hull. C.ler. Xmas 1632-Xmas 1633. Overseas.
 317/16 Grimsby. S. Xmas 1635-Xmas 1636. Overseas and coastal.
 Dover, under Sandwich and Deal:
 658/7 Dover. S. Xmas 1634-Xmas 1635. Overseas.

Trykte kilder og litteratur

Abel, Wilhelm: Agrarkrisen und Agrarkonjunktur. Eine Geschichte der Land- und Ernährungswirtschaft Mitteleuropas seit dem hohen Mittelalter. Zweite Auflage, Hamburg 1966.

Achelis, Thomas Otto: Aus der Geschichte des jütischen Ochsenhandels. (Zeitschrift der Gesellschaft für Schleswig-Holsteinische Geschichte, 60, 1930-31, s. 173-212).

Adler, Peter: Bidrag til Ribes historie under de kejserliges indfald i Danmark 1627-29. (Skoleprogram Ribe Katedralskole, 1834, s. 1-57 og bilag, s. 1-40).

Adler, Peter: Bidrag til Ribes historie under krigen med Sverrig i 1643-1645. (Sstds., 1836, s. 1-82).

Adler, Peter: Ribe by under krigen 1657-1660. 1. Følger af den første svenske krig (årene 1645-56). (Sstds., 1838, s. 3-14).

Adler, Peter: Bidrag til skildring af byen Ribe i de forrige århundreder, efter utrykte kilder. 1. Skibsfart og handel. (Sstds., 1842, s. 1-107).

Adler, Peter: Bidrag til skildring af byen Ribe i de forrige århundreder efter utrykte kilder. 3. 1) Aktstykker til Ribes ældre historie. 2) Om byens jorder i ældre tider. (Sstds., 1847, s. 1-62).

Adler, Peter: Krigene 1643-45 og 1657-60. (Sstds., 1848, s. 1-52).

- Agats, Arthur:* Der hansische Baienhandel. Heidelberger Abhandlungen zur mittleren und neueren Geschichte, 5, Heidelberg 1904.
- D'ailly, A. E. (red.):* Zeven eeuwen Amsterdam. 3. De stad en haar schoonheid in de zeventiende eeuw, Amsterdam ca. 1942.
- Allan, F.:* De stad Enkhuizen en hare geschiedenis, Schagerbrug 1856.
- Amsinck, Caesar:* Die niederländische und hamburgische Familie Amsinck. Ein Versuch eine Familiengeschichte, 1-2, Hamburg 1886-91, 3 (Bearbeitet von Otto Hintze), Hamburg 1932.
- Amsterdam in 1585. Het kohier der capitale impostie van 1585. Met een historische inleiding en aantekeningen uitgegeven door J. G. van Dillen, Amsterdam 1941.
- Andersen, Birte:* Adelig opfostring. Adelsbørns opdragelse i Danmark 1536-1660, 1971.
- Andersen, Ellen:* Danske bønders klædedragt, 1960.
- Andersen, Emilie:* Malmøkbømanden Ditlev Enbeck og hans regnskabsbog. Et bidrag til Danmarks handelshistorie i det 16. århundrede, 1954.
- Andersen, Emilie:* En lille rest af et købmandsarkiv 1567-85. (Afhandlinger tilegnede arkivmanden og historikeren, rigsarkivar, dr. phil. Axel Linvald, 1956, s. 46-57).
- Andersen, Halv.:* Adskillige gamle documenter, Ribe bye vedkommende. (Danske Magazin, 2.r.2, 1806, s. 257-85).
- Andresen, Ludwig:* Geschichte der Stadt Tondern bis zum dreissigjährigen Krieg (1627). Schriften zur Volksforschung Schleswig-Holsteins, 1, Flensburg 1939.
- Arnim, Volkmar von:* Krisen und Konjekturen der Landwirtschaft in Schleswig-Holstein vom 16. bis zum 18. Jahrhundert. (Quellen und Forschungen zur Geschichte Schleswig-Holsteins, 35, Neumünster 1957, s. 11-120).
- Arup, Erik:* Studier i engelsk og tysk handels historie. En undersøgelse af kommissionshandelens praksis og teori i engelsk og tysk handelsliv 1350-1850, 1907.
- Arup, Erik:* Danmarks historie, 2, 1932, 3, 1955.
- Asch, Jürgen:* Rat und Bürgerschaft in Lübeck 1598-1669. Die verfassungsrechtlichen Auseinandersetzungen im 17. Jahrhundert und ihre sozialen Hintergründe. (Veröffentlichungen zur Geschichte der Hansestadt Lübeck, 17, Lübeck 1961).
- Aston, Trevor (ed.):* Crisis in Europe 1560-1660, London 1970.
- Baasch, Ernst:* Hamburgs Seeschiffahrt und Warenhandel von Ende des 16. bis zum Mitte des 17. Jahrhunderts. (Zeitschrift des Vereins für hamburgische Geschichte, 9, 1894, s. 295-420).
- Baasch, Ernst:* Die Börtfahrt zwischen Hamburg, Bremen und Holland. Forschungen zur hamburgischen Handelsgeschichte, 2, Hamburg 1898.
- Baasch, Ernst:* Der Kampf des Hauses Braunschweig-Lüneburg mit Hamburg um die Elbe von 16. bis 18. Jahrhundert, Hannover 1905.
- Baasch, Ernst:* Hamburg und Holland im 17. und 18. Jahrhundert. (Hansische Geschichtsblätter, 16, 1910 A, s. 45-102).
- Baasch, Ernst:* Ein Verzeichnis der hamburgischen Kauffahrteiflotte vom Jahre 1672. (Zeitschrift des Vereins für hamburgische Geschichte, 15, 1910 B, s. 39-52).
- Baasch, Ernst:* Aus der Geschäftskorrespondenz eines hamburgischen Kaufmanns zur Zeit des 30-jährigen Krieges. (Jahrbücher für Nationalökonomie und Stati-

- stik, 3. Folge, 59, Jena 1920 A, s. 48-59).
- Baasch, Ernst:* Der Interessengegensatz zwischen Kaufmann und Reeder in älterer Zeit, namentlich in Hamburg. (Schmollers Jahrbuch für Gesetzgebung, Verwaltung und Volkswirtschaft im Deutschen Reiche, 44, 1920 B, s. 515-36).
- Bang, Gustav:* Kirkebogsstudier. Bidrag til dansk befolkningsstatistik og kulturhistorie i det 17. århundrede, 1906.
- Bang, Nina Ellinger:* Dansk studehandel i 2den halvdel af det 16de århundrede. (Hist. Tidsskr., 7.r.1, 1897-99, s. 328-45).
- Bang, Nina Ellinger:* Tabeller over skibsfart og varetransport gennem Øresund 1497-1660. 1. Tabeller over skibsfarten, 1906. 2. Tabeller over varetransporten, A, 1922, B, 1933.
- Bang, Thomas B.:* Lensregnskaberne og deres benyttelse som historisk kilde. (Fortid og Nutid, 1, 1914-16, s. 141-60).
- Bang, Vilh.:* Hexevæsen og hexefølgelser især i Danmark, 1896.
- Barbour, Violet:* Dutch and English merchant shipping in the seventeenth century. (The Economic History Review, 2, 1929-30, s. 261-90).
- Barbour, Violet:* Capitalism in Amsterdam in the seventeenth century, Baltimore 1950.
- Barfod, Jørgen H. P.:* Danmark-Norges handelsflåde 1650-1700, 1967.
- Becker, P. W.:* Efterretninger om tvende møder af stænderne i Ringsted og i København i året 1645. (Danske Magazin, 2.r.6, 1836, s. 206-15).
- Becker, T. A. (udg.):* Bidrag til landets indre historie i krigsåret 1627. (Danske Magazin, 3.r.4, 1854, s. 65-76).
- Becker, T. A. (udg.):* Tegnelse over alle lande 1536. (Danske Magazin, 3.r.6, 1860, s. 28-81, 97-159).
- Bencard, Mogens, og H. H. Engquist:* Quedens' gård, 1965.
- Berg, Karin:* Træk af købstadforvaltningen i Vejle på Christian IV's tid. (Træk af Vejle bys historie, Jubilæumsskrift, 1977, s. 117-67).
- Bernisen, Arent:* Danmarckis og Norgis fructbar herlighed, 1656.
- Beutin, Ludwig:* Der deutsche Seehandel im Mittelmeergebiet bis zu den Napoleonischen Kriegen. Abhandlungen zur Handels- und Seegeschichte, Neue Folge, 1, Neumünster 1933.
- Birck, L. V.:* Rigets offentlige formål og indtægter i middelalderen og under adelsvælden, 1922.
- Birket Smith, S.:* Københavns Universitets matrikel, 1, 1611-1667, 1889-90.
- Blok, P. J. (udg.):* Relazioni Veneziane. Venetiaansche berichten over de Vereenigde Nederlanden van 1600-1795. Rijks geschiedkundige publicatie, 7, 's-Gravenhage 1909.
- Boesen, Gudmund:* Noget om drikkeskik og drikkekar i Danmark. (Arv og Eje. 17, 1968, s. 7-68).
- Bog, Ingomar:* Wirtschaft und Gesellschaft Nürnbergs im Zeitalter des Merkantilismus (1648-1806). Eine methodologische Fallstudie. (Vierteljahrschrift für Sozial- und Wirtschaftsgeschichte, 57, 1970, s. 289-322).
- Bolin, Gunnar:* Kvartersindelning och tomtnummerering i gamla Stockholm. (Samfundet S:t Eriks Årsbok, 1922, s. 1-28).

- Brahe, Sophie*: Sophie Brahes regnskabsbog 1627-40. Ved Henning Paulsen, 1955.
- Brakel, S. van*: Schiffsheimat und Schifferheimat in den Sundzollregistern. (Hansische Geschichtsblätter, 21, 1915, s. 211-28).
- Brandt, Ahasver von*: Geist und Politik in der Lübeckischen Geschichte. Acht Kapitel von den Grundlagen historischer Grösse, Lübeck 1954.
- Brandt, Geeraerd, en Sebastiaan Centen*: Historie der vermaerde see- en koop-stadt Enkhuizen. Den tweeden druk, 1-2, Hoorn 1747.
- Braun, Georgius, und Franz Hogenberg*: Civitatis orbis terrarum, 5, Köln 1598.
- Bredius, A., H. Brugmans, G. Kalff, G. W. Kernkamp etc.*: Amsterdam in de zeventiende eeuw, 1-3. 's-Gravenhage 1897-1904.
- Bricka, C. F. (udg.)*: Indberetninger fra Charles de Dançay til det franske hof om forholdene i Norden 1567-1573, 1901.
- Bricka, C. F., og S. M. Gjellerup*: Den danske adel i det 16. og 17. århundrede. Samtidige levnedbeskrivelser, uddragne af trykte og utrykte ligprædikener, 1874-75.
- Bro Jørgensen, J. O.*: Forsikringsvæsenets historie i Danmark indtil det 19. århundrede, 1935.
- Brugmans, H.*: Handel en nijverheid van Amsterdam in de zeventiende eeuw, 's-Gravenhage 1911.
- Brugmans, H.*: Opkomst en bloei van Amsterdam, Tweede druk, herzien en bijgevoegd door A. le Cosquino de Bussy en N. W. Posthumus, Amsterdam 1944.
- Brunner, Otto*: Hamburg und Wien. Versuch eines sozialgeschichtlichen Vergleichs. (Neue Wege der Verfassungs- und Sozialgeschichte, 2. vermehrte Aufl., Göttingen 1968, s. 322-34).
- Buek, F. Georg*: Genealogische und biographische Notizen über die seit der Reformation verstorbenen hamburgischen Bürgermeister, Hamburg 1840.
- Buek, F. Georg*: Die hamburgischen Oberalten, ihre bürgerliche Wirksamkeit und ihre Familien, Hamburg 1857.
- Bugge, Alexander*: Den norske trælasthandels historie, 1-2, Skien 1925-33.
- Bøcher, Steen B.*: Vandkraftens udnyttelse i det sydlige Nørrejylland før og nu. En erhvervsgeografisk undersøgelse, 1942.
- Bøcher, Steen B.*: Vandmøller og andre vandkraftsudnyttelser i Ribe amt. Lokalisationsliste til »Vandkraftens udnyttelse i det sydlige Nørrejylland før og nu«, 1944.
- Bøggild-Andersen, C. O.*: Christian IV's tidsalder. (Schultz Danmarkshistorie, 3, 1942, s. 3-170).
- Bøggild-Andersen, C. O.*: Hannibal Sehested. En dansk statsmand, 1, 1946.
- Böttger, Franz, und Emil Waschinski*: Alte schleswig-holsteinische Masse und Gewichte, Neumünster 1952.
- Christensen, Aksel E.*: Der handelsgeschichtliche Wert der Sundzollregister. Ein Beitrag zu seiner Beurteilung. (Hansische Geschichtsblätter, 59, 1935, s. 28-142).
- Christensen, Aksel E.*: Tiden indtil c. 1730. (Axel Nielsen (udg.): Industriens historie i Danmark, 1), 1943.
- Christensen, Aksel E.*: Det danske stændersamfunds epoker. Et rids. (Festskrift til Astrid Friis på halvfjerdsårsdagen d. 1. august 1963, s. 29-46).
- Christensen (-Hørsholm), C.*: Agrarhistoriske studier, 1. Danske landboforhold før- end enevælden, 1886.

- Christensen, Chr. Villads*: De jyske kirkebøges bidrag til belysning af krigen i Jylland 1657-59. (Hist. Tidsskr., 6.r.5, 1894-95, s. 519-54).
- Christensen, William*: Dansk statsforvaltning i det 15. århundrede, 1903.
- Christensen, William*: Nogle slægtbogs- og våbenbogsundersøgelser. (2. »Christen-
ce Krag's våbenbog«). (Personalthist. Tidsskr., 9.r.2, 1929, s. 1-37).
- Christian 4.s egenh. br.: se Kong Kristian den Fjerdes egenhændige breve.
- Christiansen, Carl*: Formuesforhold i Danmark under de første enevoldskonger 1660-1700, 1941.
- Christiansen, Sv.*: Bystyret. (Povl v. Spreckelsen (red.): Randers købstads historie, 2, 1952, s. 387-462).
- Christlieb, Marie*: Rostocks Seeschiffahrt und Warenhandel um 1600. (Beiträge zur Geschichte der Stadt Rostock, 19, 1933, Rostock 1934, s. 5-130).
- Dahlerup, Troels*: Bidrag til rentespørgsmålets historie i dansk senmiddelalder og reformationstid. (Festskrift til Astrid Friis, 1963, s. 47-64).
- Dahlerup, Troels*: Toldregnskaber kritisk belyst. (Historie, Jyske Samlinger, Ny r., 9, 1971, s. 232-53).
- Dalgård, Sune*: Dansk-norsk hvalfangst 1615-1660. En studie over Danmark-Norges stilling i europæisk merkantil expansion, 1962.
- Danckwerth, Casparus, und Johannes Mejer*: Neue Landesbeschreibung der zwey Herzogthümer Schleswich und Holstein, 1652.
- Danmarks adels årbog, 1-87, 1884-1975.
- Davis, Ralph*: The rise of the English shipping industry, London 1962.
- Degn, Ole*: To Ribe-købmænd og deres selvbiografier for årene 1580-1644. Niels Hansen Grisbeck og sønnen Hans Nielsen Friis og deres regnskabs- og notatbog. (Erhvervshist. Årbog, 17, 1966, s. 143-65).
- Degn, Ole*: Marked, torv og købmændsgård. (Axel Steensberg (red.): Dagligliv i Danmark i det sekstende og syttende århundrede, 1, 1620-1720, 1969, s. 639-64).
- Degn, Ole*: Livet i Ribe 1560-1700 i samtidiges optegnelser, 1971.
- Degn, Ole*: Perspektiver i et købmændsregnskabsmateriale fra Ribe fra første halvdel af 1600-årene. (Beretning. Foredrag og forhandlinger ved Det nordiske Historikermøde i København 1971 9.-12. august, 1973, s. 113-29).
- Degn, Ole*: De nyanlagte byer og byudviklingen i Danmark 1600-1800. (Urbaniseringsprosessen i Norden, 2. De anlagte steder på 1600-1700 tallet. Det XVII. nordiske historikermøde Trondheim 1977, s. 9-48).
- Degn, Ole*: Urbanisering og industrialisering. En forskningsoversigt, 1978.
- Degn, Ole*: Materialet i Ribe Rådstuearkiv før 1660. (ARKIV. Tidsskrift for arkivforskning, 1978 A, s. 80-103).
- Degn, Ole*: Skifters repræsentativitet og pålidelighed – belyst ud fra materiale fra Ribe fra årene 1650-60. (Sstds., 1978 B, s. 104-12).
- Degn, Ole*: Danske købmændsregnskaber fra tiden før 1700. (Erhvervshist. Årbog 1979, 1980, s. 7-40).
- Dell, Richard F.*: Rye shipping records 1566-1590. (Sussex Record Society, vol. 64), 1965-66.
- Dietz, Brian (udg.)*: The port and trade of early Elizabethan London documents, London 1972.

- Dillen, J. G. van:* Bronnen tot de geschiedenis van het bedrijfsleven en het gildewesen van Amsterdam, 1-2, 1929-33.
- Dillen, J. G. van:* History of the principal public banks. Accompanied by extensive bibliographies of the history of banking and credit in eleven European countries, Haag 1934.
- Dreyer, Alfred:* Hamburgs Kampf mit Christian IV von Dänemark um die freie Elbe. (Nordelbingen. Beiträge zur Heimatforschung in Schleswig-Holstein, Hamburg und Lübeck, 4, 1925, s. 1-29).
- Dunsdorfs, Edgars:* Der Aussenhandel Rigas in 17. Jahrhundert. (Pirma Baltijas vesturnieku konference, Riga 16.-20. VIII 1937, Riga 1938, s. 457-86).
- Dureel, Magnus Nilsson:* Uddrag af den svenske resident Magni Durells relation om Danmark (1654). (P. F. Suhms Samlinger til den danske historie, 2,3, 1784, s. 44-133).
- Dybdahl, Vagn:* Socialhistorie i købstæderne. (Fortid og Nutid, 24, 1971, s. 643-58).
- Ehrenberg, Richard:* Hamburger Handel und Handelspolitik im 16. Jahrhundert. (Karl Koppmann (Herausg.): Aus Hamburgs Vergangenheit. Kulturhistorische Bilder aus verschiedenen Jahrhunderten), Hamburg und Leipzig 1885, s. 281-321).
- Ehrenberg, Richard:* Zu Statistik des Hamburger Handels im 16. und 17. Jahrhundert. (Mitteilungen des Vereins für Hamburgische Geschichte, 4, 1887-89, s. 374-76).
- Ehrenberg, Richard:* Hamburg und England im Zeitalter der Königin Elisabeth, Jena 1896.
- Ehrencron-Müller, H.:* Forfatterlexicon omfattende Danmark, Norge og Island indtil 1814, 1-9, 1924-32.
- Elias, Johan E.:* De vroedschap van Amsterdam 1578-1795, tweede uitgaaf, 1-2, Amsterdam 1963.
- Ellehøj, Svend:* Christian 4.s tidsalder 1596-1660. (Politikens Danmarkshistorie, 7), 1964.
- Ellehøj, Svend:* Anmeldelse af Svend Åge Hansen: Adelsvældens grundlag, 1964. (Hist. Tidsskr., 12.r.4, 1969, s. 208-19).
- Eller, Povl:* Borgerne og billedkunsten på Christian 4.s tid. Uddrag af Helsingørs skifteprotokoller 1621-1660, 1975.
- Enemark, Poul:* Studier i toldregnskabsmateriale fra begyndelsen af det 16. århundrede, 1-2, 1971.
- Engberg, Jens:* Dansk finanshistorie i 1640erne, 1972.
- Engqvist, Hans Henrik:* Sønderportsgade 17. Et gavlhús fra slutningen af 1500 årene. (Jørgen Bukdahl m.fl.: Et Ribe-minde, 1963, s. 13-19).
- Engqvist, Hans Henrik:* Terpagers gård på Mellemdammen. (Mark og Montre. Fra sydvestjyske museer, 1966, s. 7-23).
- Engqvist, Hans Henrik:* Bevaringsplan Ribe, 1969.
- Erslev, Kr.:* Aktstykker og oplysninger til rigsrådets og stændermødernes historie i Kristian IV's tid, 1588-1648, 1-3, 1883-90.
- Erslev, Kr.:* Danmark-Norges len og lensmænd 1596-1660, 1885.
- Erslev, Kr.:* Den danske adels hartkorn i Kristian den fjerdes tid. (Danske Magazin, 5.r.1, 1887-89, s. 161-90).

- Faber, J. A.*: De buitenlandse scheepsvaart en handel van Harlingen in de jaren 1654 en 1655. (AAG Bijdragen, 14, Wageningen 1967, s. 34-71).
- Fabricius, Knud*: Enevældens dæmring og den ældre enevælde. (Schultz Danmarks-historie, 3, 1942, s. 235-524).
- Fabritius, Albert*: Indgiftet i den danske højadel i det 17de århundrede. (Til Knud Fabricius 13. august 1945, 1945, s. 94-111).
- Fabritius, Albert*: Danmarks riges adel, dens tilgang og afgang 1536-1935. En studie i dansk adelshistorie, 1946.
- Fabritius, Albert*: Det københavnske bystyres slægtsforbindelser i ældre tid. (Hist. Medd. om Kbh., 4.r.2, 1949-52, s. 315-39).
- Falbe-Hansen, V.*: Hvilke forandringer er der siden Amerikas opdagelse foregået i priserne på Danmarks væsentligste frembringelser og i arbejdslønnen her i landet, og hvilken del kan der tilskrives de ædle metallers mængde i disse forandringer, 1869.
- Feilberg, C. G.*: Studier i Københavns toldregnskab for året 1615. (Geografisk Tidsskrift, 60, 1961, s. 1-15).
- Fokkens, Melchior*: Beschrijvinge der wijdtvermaarde koopstadt Amstelredam, 1662.
- Frederiks, J. G., en P. J. Frederiks*: Kohier van den tweehonderdsten penning voor Amsterdam en onderhoorige plaatsen over 1631, Amsterdam 1890.
- Freudensberger, H.*: Hamburgs Streit mit Christian IV von Dänemark über den Glückstädter Zoll 1630-45, Hamburg 1902.
- Fridericia, J. A.*: Danmarks ydre politiske historie fra freden i Lübeck til freden i København (1629-60), 1-2, 1876-81.
- Fridericia, J. A. (udg.)*: »Den borgerlige stands onde vilkår«. Et forslag til handelens fremme og borgerstandens opkomst, vistnok fra midten af det 17de århundrede. (Danske Magazin, 5.r.1, 1887-89, s. 27-36).
- Fridericia, J. A.*: Statistiske notitser fra Århus rådstuearkiv. (Historisk Tidsskrift, 6.r.2, 1889-90 A, s. 214-18).
- Fridericia, J. A.*: Studier over Københavns befolkningsforhold i det 17. århundrede, særlig omkring året 1660. (Sstds., 6.r.2, 1889-90 B, s. 219-63).
- Fridericia, J. A.*: Historisk-statistiske undersøgelser over Danmarks landboforhold i det 17de århundrede. (Sstds., 6.r.2, 1889-90 C, s. 469-622).
- Fridericia, J. A.*: Til belysning af toldindtægterne under Frederik III. (Da. Mag., 5.r.2, 1890, s. 153-80).
- Fridericia, J. A.*: Adelsvældens sidste dage. Danmarks historie fra Christian IV's død til enevældens indførelse (1648-1660), 1894.
- Fridericia, J. A.*: Danmarks riges historie, 4, 1588-1699, 1896-1902.
- Friis-Petersen, H.*: Kannik i Ribe Niels Torkilsen Lym og hans efterkommere med udeladelse af kvindernes descendenter. Familien Friis-Petersens ahnebog, 2. Familien Lihme, 1932 (duplikeret).
- Friis-Petersen, H.*, 1942, se Utrykte kilder, Statsbiblioteket i Århus.
- Friis-Petersen, H.*: Familien Friis fra Ribe gennem 400 år, 1949.
- Friis-Petersen, H.*, 1961, se Utrykte kilder, Statsbiblioteket i Århus.
- Frost, (P. N.)*: Optegnelser om Ribe, 1842.
- Fussing, Hans H.*: Gessingholm 1609-1663. En landbrugshistorisk studie. (Historisk

- Tidsskrift, 10.r.3, 1934, s. 59-101, 193-241).
- Fussing, Hans, H.*: Skovgårds drift i Christian Rantzaus ejertid 1635-1663. (Jyske Samlinger, 5.r.2, 1935-36, s. 1-28).
- Fussing, Hans H.*: Demstrup og Sødringholm 1625-63. Et stykke landbrugshistorie fra det syttende århundrede. (Jyske Samlinger, 5.r.3, 1937-38, s. 1-98).
- Fussing, Hans H.*: Herremænd og fæstebønder. Studier i dansk landbrugshistorie omkring 1600, 1942.
- Fussing, Hans H.*: Adel og menighed. Kirkebøgernes vidnesbyrd om den danske adel omkring midten af 1600-tallet. (Til Knud Fabricius 13. august 1945, 1945, s. 160-77).
- Fussing, Hans H.*: Stiernholm len 1603-1661. Studier i krongodsets forvaltning, 1951.
- Fussing, Hans H.*: Bybefolkningen 1600-1660. Erhvervsfordeling. Ambulans. Indtjeningsveje, 1957.
- Fürbinger, -*: Die Stadt Emden in Gegenwart und Vergangenheit, Emden 1892.
- Gelder, H. E. van*: Zestiende eeuwse koopmansbrieven. (Economisch-historisch Jaarboek, 5, 1919, s. 136-89).
- George, Ernst*: Die wirtschaftlichen und kulturellen Beziehungen der Westküste Schleswig-Holsteins zu den Niederlanden. (Nordelbingen, 1, Flensburg 1923, s. 220-89).
- Geyl, Pieter*: The Netherlands in the seventeenth century, 1, 1609-1648, London 1961.
- Gille, H.*: Demographic history of the Northern European countries in the eighteenth century. (Population Studies, 3, 1949-50, Cambridge 1950, s. 3-65).
- Gjellerup, S. M.*: Biskop Jens Dinesen Jersin. Bidrag til Danmarks skole- og kirkehistorie i det 17de århundrede, 1868-70.
- Glamann, Kristof*: Om kapitelstakst og kornmål. (Hist. Tidsskr., 11.r.4, 1953-56, s. 489-504).
- Glamann, Kristof*: En disputats om adelsvældens grundlag. Anm. af Svend Åge Hansen: Adelsvældens grundlag, 1964. (Nationaløkonomisk Tidsskrift, 103, 1965, s. 118-29).
- Goubert, Pierre*: Beauvais et le Beauvaisis de 1600 à 1730. Contribution af l'histoire sociale de la France du XVIIe siècle, 1960.
- Gregersen, H. V.*: Studedriften forbi Toldsted i 1600-tallet. (Jyske Samlinger, 5.r.8, 1947-49, s. 139-61).
- Grundtvig, Johan (udg.)*: De danske lensmænds genanter i 1642. (Meddelelser fra Rentekammerarchivet, 1872 A, s. 117-23).
- Grundtvig, Johan*: Danmarks folkemængde i 1645. (Sstds., 1872 B, s. 208-70).
- Grundtvig, Johan*: Danmarks folkemængde i 1660. (Sstds., 1877, s. 135-91).
- Grønlund, David*: Efterretninger om de i Ribe bye for hexerie forfulgte og brændte mennesker, 1780.
- Hagedorn, Bernhard*: Betriebsformen und Einrichtungen des Emders Seehandelsverkehrs in den letzten drei Jahrzehnten des 16. Jahrhunderts. (Hansische Geschichtsblätter, 15, 1909, s. 329-429; 16, 1910, s. 187-284, 489-530).
- Hagedorn, Bernhard*: Die Entwicklung der wichtigsten Schiffstypen bis ins 19. Jahr-

- hundert. Veröffentlichungen des Vereins für Hamburgische Geschichte, 1, Berlin 1914.
- Hammerich, Fr.:* Om de tre uadelige stænders deeltagelse i Danmarks og Norges statsanliggender, fra rigsdagen 1523 til rigsdagen 1660. (Hist. Tidsskr.. 2.r.1, 1847, s. 403b-68).
- Hansen, C. Rise:* Den økonomiske udvikling inden for bondestanden c. 1560-c. 1660. Et bidrag til dens historie. (Sstds., 10.r.6, 1942-44, s. 141-76).
- Hansen, C. Rise:* Aktstykker og oplysninger til rigsrådets og stændermødernes historie i Frederik III's tid, 1, 1959.
- Hansen, Svend Åge:* Adelsvældens grundlag, 1964.
- Hansen, Svend Åge:* Befolkningsforløbet 1645-1960. (Anm. af Aksel Lassen: Fald og fremgang, 1965). (Nationaløkonomisk Tidsskrift, 104, 1965, s. 82-88).
- Hansen, Viggo:* Landskabet og bebyggelsen. (Turistårbogen, 1966, s. 19-25).
- Hanssen, P. T.:* Ribe Cathedralskoles og disciplenes samt rectoratets indtægter. (Skoleprogram Ribe Katedralskole, 1825, s. 1-49).
- Hart, Simon:* Göteborg-Amsterdam. Ett historisk-demografisk bidrag om emigrationen på 1600- og 1700-talen. (Göteborg förr och nu, 6, 1970, s. 36-50).
- Heckscher, Eli F.:* Öresundstullräkenskaperna och deras behandling. ((Svensk) Historisk tidskrift, 1942, s. 170-86).
- Hegelund, Peder:* Almanakoptegnelser. Udg. ved Bue Kåe, 1-2, 1976.
- Helms, Jacob:* Ribe Domkirke, undersøgt og beskrevet, 1870.
- Hermannides, Rutgerus:* Regnorum Daniæ ac Norvegiæ descriptio, Amstelodami 1669.
- Hess, J. L. von:* Hamburg, topographisch, politisch und historisch beschrieben, 2. Aufl., 1-3, Hamburg 1810-11.
- Hinton, R. W. K.:* The port books of Boston 1601-1640. (Publications of the Lincoln Record Society, vol. 50), Hereford 1956.
- Hjelholt, Holger, Johan Hvidtfeldt og Knud Kretzschmer (udg.):* Flensborg bys historie, 1, 1953.
- Hoff, Arne:* Bidrag til våbenfabrikken Brobyværks historie. (Fra Svendborg Amt, 1933, s. 75-94).
- Hoffmann, E.:* Die Herkunft des Bürgertums in den Städten des Herzogtums Schleswig, Neumünster 1953.
- Hofman, Tycho de:* Historiske efterretninger om velfortjente danske adelsmænd, 1-3, 1777-79.
- Hohls, Hermann:* Der Leinwandhandel in Norddeutschland vom Mittelalter bis zum 17. Jahrhundert. (Hansische Geschichtsblätter, 31, 1927, s. 116-58).
- Holland-Danmark.* Forbindelserne mellem de to lande gennem tidene. Red. af Knud Fabricius, L. L. Hammerich og Vilh. Lorenzen, 1, 1945.
- Holm, Ecv.:* Danmark-Norges indre historie under enevælden fra 1660 til 1720, 1-2, 1885-86.
- Huhnhäuser, Alfred:* Rostocks Seehandel von 1635-1648. Nach den Warnemünder Lizenzbüchern. 1. Die Schifffahrt. (Beiträge zur Geschichte der Stadt Rostock, 8), Rostock 1914.
- Hvidtfeldt, Johan:* Bidrag til Vejle bys historie i tidsrummet 1660-1700. (Vejle Amts Årbøger, 1935, s. 52-131).

- Hvidtfeldt, Johan*: Alsiske retsområder og tingsteder. Sønderjyske Årbøger, 1942, s. 17-57).
- Hvidtfeldt, Johan*: Social og politisk uro på revolutionstiden. (Sstds., 1945, s. 128-69).
- Häpke, Rudolf*: Niederländische Akten und Urkunden zur Geschichte der Hanse und zur deutschen Seegeschichte (1531-1669), 1-2, München und Leipzig 1913, Lübeck 1923.
- Høyberg, -*: Børnetallet i ca. 5000 ægteskaber i det 17. og 18. århundrede. (Ugeskrift for Læger, 1938, s. 1353-55).
- Ijzerman, J. W.*: Amsterdamsche bevrachtingscontracten 1591-1602. 1. De vaart op Spanje en Portugal. (Economisch-historisch Jaarboek, 17, 1931, s. 163-291).
- Iuul, Stig*: Fællig og hovedlod. Studier over formueforholdet mellem ægtefæller i tiden før Christian V's Danske Lov, 1940.
- Iversen, Peter Kr.*: Møgeltønder len 1536-1660. (Sønderjyske Årbøger, 1943, s. 50-110).
- Iversen, Peter Kr.*: Tiden 1523 til 1660. (Johan Hvidtfeldt og Peter Kr. Iversen (red.): Åbenrå bys historie, 1, Indtil 1720, 1961, s. 67-184).
- Jacobsen, J. C.*: Danske domme i trolldomssager i øverste instans. Indledning og kommentar, 1966.
- Jacobsen, N. H.*: Skibsfarten i det danske vadehav. En erhvervsgeografisk studie, 1937.
- Jacobsen, N. Kingo*: Rejsbymarsken. Miljø, stormfloder og digebygning på en eksponeret Vesterhavskyst, 1972.
- Jacobsen, P. V.*: Det danske skattevæsen under Christian III og Frederik II, 1833.
- Jacobsen, P. V.*: Bidrag til fremstilling af det danske købstadsvæsen under kongerne Christian III og Frederik II. (Hist. Tidsskr., 1.r.5, 1844, s. 1-139).
- Jeannin, Pierre*: Contribution à l'étude du commerce de Lubeck aux environs de 1580. (Hansische Studien. Heinrich Sproemberg zum 70. Geburtstag, Berlin 1961, s. 162-89).
- Jellingsø, Ole*: Helsingørs finansforvaltning i midten af det 16. århundrede. (Fra Frederiksborg Amt, 1967, s. 19-61).
- Jensch, Georg*: Der Handel Rigas im 17. Jahrhundert. Ein Beitrag zur livländischen Wirtschaftsgeschichte in schwedischer Zeit. (Mitteilungen aus der livländischen Geschichte. Herausgegeben von der Gesellschaft für Geschichte und Altertums-kunde zu Riga, 24,2, Riga 1930, s. I-X og 49-146).
- Jensen, Chr. Axel*: Danmarks snedkere og billedsnidere i tiden 1536-1660, 1911.
- Jespersen, L.*: Svenskerne i Skads herred 1643-45. (Fra Ribe Amt, 1926, s. 429-39).
- Jochmann, Werner*: Hamburgisch-schlesische Handelsbeziehungen. Ein Beitrag zur abendländischen Wirtschaftsgeschichte. (Geschichtliche Landeskunde und Universalgeschichte. Festgabe für Hermann Aubin, 1950, s. 217-28).
- Johannesson, Gösta (red.)*: Hälsingborgs historia, 3, 1-2, Hälsingborg 1959.
- Johnsen, Oscar Albert*: Utsyn over mynt- og prisforholdene i Norge ca. 1500-1660. (Heimen, 6, 1941-45, s. 149-57).
- Jürgens, Adolf*: Zur schleswig-holsteinischen Handelsgeschichte des 16. und 17. Jahrhunderts, Berlin 1914.

- Jørgensen, Johan:* Det københavnske patriciat og staten ved det 17. århundredes midte, 1957.
- Jørgensen, Johan:* Denmark's relations with Lübeck and Hamburg in the seventeenth century. (The Scandinavian Economic History Review, 9, 1963, s. 73-116).
- Jørgensen, Johan:* Skifter og testamenter, 1968.
- Jørgensen, Johan:* Familien Würger i Lübeck og København. (Hist. Medd. om Kbh., 1969, s. 10-28).
- Jørgensen, Poul Johs.:* Dansk retshistorie, 2. udg., 1947.
- Kancelliets brevbøger vedrørende Danmarks indre forhold, 1556-1645. Udg. af Rigsarkivet, 1887-1968.
- KBB*, se Kancelliets brevbøger.
- Kellenbenz, Hermann:* German aristocratic entrepreneurship: Economic activities of the Holstein nobility in the sixteenth and seventeenth centuries. (Explorations in Entrepreneurial History, 6, 1953-54, s. 103-14).
- Kellenbenz, Hermann:* Spanien, die nördlichen Niederlande und der skandinavisch-baltische Raum in der Weltwirtschaft und Politik um 1600. (Vierteljahrschrift für Sozial- und Wirtschaftsgeschichte, 41, 1954 A, s. 289-332).
- Kellenbenz, Hermann:* Unternehmerkräfte im Hamburger Portugal- und Spanienhandel 1590-1625. (Veröffentlichungen der Wirtschaftsgeschichtlichen Forschungsstelle Hamburg, 10), Hamburg 1954 B.
- Kellenbenz, Hermann:* Die unternehmerische Betätigung der verschiedenen Stände während des Übergangs zur Neuzeit. (Vierteljahrschrift für Sozial- und Wirtschaftsgeschichte, 44, 1957, s. 1-25).
- Kellenbenz, Hermann:* Die Betätigung der Grossgrundbesitzer im Bereich der deutschen Nord- und Ostseeküste in Handel, Gewerbe und Finanz (16. bis 18. Jahrhundert). (First International Conference of Economic History, Contributions, Communications, Stockholm 1960, s. 495-510).
- Killing, Margarete:* Die Glasmacherkunst in Hessen. Ein Beitrag zur Gewerbe- und Kunstgeschichte der deutschen Renaissance, 1927.
- Kinch, J. F.:* Riber kapitels ældste bevarede jordebog tilligemed nogle bemærkninger om kapitlets indtægter under katolicismen. (Kirkehist. Saml., 2.r.1, 1857-59, s. 68-91).
- Kinch, J. F. (udg.):* Tale af Joachim Timmermann, kongl. medikus og kannik i Ribe, holdt i Ribe Domkirkes kor dagen efter slottets overgivelse d. 30te avgust 1644. Latinsk tekst med dansk oversættelse. (Skoleprogram Ribe Katedralskole, 1858, s. 5-55).
- Kinch, J. F.:* Ribe bys kirkebøger i det 17de århundrede. (Jyske Samlinger, 1.r.1, 1866-67 A, s. 114-41).
- Kinch, J. F.:* Rådmand Anders Sørensen Klyn i Ribe og hans slægt. (Sstds., 1866-67 B, s. 219-304).
- Kinch, J. F.:* Ribe bys historie og beskrivelse, 1-2, 1869-84.
- Kinch, J. F.:* Af Ribe bys tingbøger fra slutningen af det 16de århundrede til skilddring, dels af retsvæsenet, dels af sæderne og tilstandene på den tid. (Jyske Samlinger, 1.r.3, 1870-71, s. 138-209).

- Kinch, J. F.*: Af Ribe rådstuebog 1661-62. Et søpas. (Sstds., 1.r.4, 1872-73, s. 199-201).
- Kinch, J. F.*: Af Ribe bys tingbøger fra den første halvdel af det 17de århundrede. (Sstds., 1.r.6, 1876-77, s. 133-205).
- Kinch, J. F.*: Breve og andre skriftstykker af Ribe stiftsarkiv. (Sstds., 1.r.7, 1878-79 A, s. 142-78).
- Kinch, J. F.*: Seglen og leen. (Sstds., 1.r.7, 1878-79 B, s. 197-98).
- Kinch, J. F.*: Familierne »Trellund« og »Baggesen«. (Sstds., 1.r.8, 1880-81, s. 44-80).
- Klopp, Onno*: Geschichte Ostfrieslands von 1570-1751, Hannover 1856.
- Kolderup-Rosenvinge, J. L. A.*: Samling af gamle danske love, 4, Recesser og ordnanteser, 1824.
- Kolderup-Rosenvinge, J. L. A.*: Udvalg af gamle danske domme, afsagte på Kongens Retterting og på landsting, 1, 1466-1562, 1842.
- Kolding, Jon Jensen*: Daniæ descriptio nova, insvlarvm ac partivm præcipvarvm, hvjvs plagæ anticæ theatrvm repræsentans, Francofvrti ad Moenvm 1594.
- Kong Kristian den Fjerdes egenhændige breve. Udg. ved C. F. Bricka og J. A. Fridericia, og J. Skovgård, 1-8, 1878-1947.
- Kornerup, Bjørn*: Ribe Katedralskoles historie, 1-2, 1947-52.
- Kristensen, H. K.*: Ovtrup sogn i Vester Horne herred, 1933-35.
- Kristensen, H. K.*: Øster Horne herred, 1944.
- Kristensen, H. K.*: Gamle sydvestjyske fiskerlejer. Et bidrag til vestkystfiskeriets historie, 1965.
- Kristensen, H. K.*: Studeudførselen over Ribe 1641. (Fra Ribe Amt, 18, 1972-74 A, s. 505-10).
- Kristensen, H. K.*: Skibsfart fra Ribe-Varde-Blåvandshukområdet i gammel tid. (Fra Ribe Amt, 18, 1972-74 B, s. 363-403; 20, 1976-77, s. 69-134, 386-455).
- Kroman, Erik*: Danmarks gamle købstadlovgivning, 1-5, 1951-61.
- Kroman, Erik*: Stadsstyrelse. (Kulturhistorisk leksikon for nordisk middelalder, 17, 1972, s. 5-8).
- Kroman, Erik (udg.)*: Ribe rådstuedombøger 1527-1576 og 1580-1599, 1974.
- Kromann, N. M.*: Fanøs historie, 1-3, 1933-35.
- Kronens skøder på afhændet og erhvervet jordegods i Danmark fra reformationen til nutiden. 1. 1535-1648. Ved L. Laursen, 1892. 2. 1648-88. Ved F. J. West, 1908.
- Krüger, Kersten*: Die Einnahmen und Ausgaben der dänischen Rentmeister 1588-1628. Ein Beitrag zur frühneuzeitlichen Finanzgeschichte, Marburg 1970.
- Kuhn, Walter*: Die niederländisch-nordwestdeutsche Siedlungsbewegungen des 16. und 17. Jahrhunderts. (Geschichtliche Landeskunde und Universalgeschichte. Festgabe für Hermann Aubin, 1950, s. 241-57).
- Kulischer, J. M.*: Allgemeine Wirtschaftsgeschichte, 2, 1928-29.
- Kuske, B.*: Wirtschaftsgeschichte Westfalens in Leistung und Verflechtung mit den Nachbarländern bis zum 18. Jahrhundert. (Veröffentlichungen des Provinzialinstituts für Westfälische Landes- und Volkskunde, 1,4), Münster 1949.
- Kvist, John*: Veerst sogn. Den ældre gårdhistorie ved Henrik Larsen, 1958.
- Kåe, Bue*: Lidt om saltvandsfiskeriet i Riberhus len omkring 1600. (Årsskrift for

- Fiskeri- og Søfartsmuseet, 1963, s. 20-52).
- Kåe, Bue*: Studenter fra Ribe i Leipzig og Wittenberg i det 16. århundrede. (Fra Ribe Amt, 17, 1968-71, s. 339-83).
- Kåe, Bue*: Føj for pokker – træk fra Ribe i det 16. århundrede. (Fra Ribe Amt, 1975, s. 163-215).
- Landau, Georg*: Geschichte der Glashütten in Hessen. (Zeitschrift des Vereins für Hessische Geschichte und Landeskunde, 3, 1843, s. 434-65).
- Langholm, Sivert*: On the scope of micro-history. (Scandinavian Journal of History, 1976, s. 3-24).
- Larsen, Svend*: Byting og rådstueret i Odense før 1649. (Til Knud Fabricius 13. august 1945, 1945, s. 136-59).
- Larsen, Svend*: Arvesølv. (Fynske Minder, 1951-53, s. 25-43).
- Larsen, Svend*: Studier over det fynske rådsaristokrati i det 17. århundrede, 1-2, 1965.
- Lassen, Aksel*: Skæbneåret 1659. Hungersnød og pest over Sydvestdanmark, 1959.
- Lassen, Aksel*: The population of Denmark in 1660. (The Scandinavian Economic History Review, 13, 1965 A, s. 1-30).
- Lassen, Aksel*: Fald og fremgang. Træk af befolkningsudviklingen i Danmark 1645-1960, 1965 B.
- Lassen, Aksel, og Ole Karup Pedersen*: Slægtens spor, 1963.
- Lauridsen, P.*: Bidrag til Haderslev amts historie og beskrivelse. 2. Wallensteins hær i Nordslesvig fra 1627 til 1629. (Sønderjyske Årbøger, 1891, s. 264-304).
- Le Roy Ladurie, Emmanuel*: Climat et récoltes aux XVIIe et XVIIIe siècles. (Annales. Economies, Sociétés, Civilisations, 15, 1960, s. 434-65).
- Lebech, Mogens*: Jyllands gamle retskredse. (Jyske Samlinger, 5.r.2, 1935-36, s. 151-344).
- Lehe, Erich von*: Hamburg zur Zeit der Gegenreformation und des dreissigjährigen Krieges. 1563-1648. (Erich von Lehe, Dietrich Kausche und Heinz Ramm: Heimatchronik der Freien und Hansestadt Hamburg, Köln 1958, s. 96-108).
- Lehe, Erich von*: Die Märkte Hamburgs von den Anfängen bis in die Neuzeit (1911). (Vierteljahrschrift für Sozial- und Wirtschaftsgeschichte, Beiheft 50, 1966).
- Lensch, Martin*: Die Salzgewinnung in Nordfriesland. (Mitteilungen des Nordfriesischen Vereins für Heimatkunde und Heimatliebe, Husum 1908-09, s. 45-68).
- Liisberg, Bering (red.)*: Danmarks søfart og søhandel fra de ældste tider til vore dage, 1, 1919.
- Lipson, E.*: The economic history of England. 2-3. The age of mercantilism, Third edition, London 1943.
- Loose, Hans-Dieter*: Hamburg und Christian IV von Dänemark während des dreissigjährigen Krieges, Hamburg 1963.
- Lorenzen, Vilh.*: Studier i Dansk herregårdsarkitektur i 16. og 17. århundrede, 1921.
- Lorenzen, Vilh.*: Vore byer. Studier i bybygning. 2. Den senmiddelalderlige bys fortsatte afvikling. Nye byidealer, 1600-1660, 1952.
- Lunden, Kåre*: Agrartilhøve ca. 1600-1720. ((Norsk) Historisk Tidsskrift, 48, 1969, s. 220-47).
- Lütge, Friedrich*: Deutsche Sozial- und Wirtschaftsgeschichte. Ein Überblick. (En-

- zyklopädie der Rechts- und Staatswissenschaft. Abteilung Staatswissenschaft), Zweite Aufl., Berlin, Göttingen, Heidelberg 1960.
- Mack, Heinrich*: Jürgen Kalms Briefe aus der Lehre in Hamburg an seine Mutter in Braunschweig. (Zeitschrift des Vereins für Hamburgische Geschichte, 10, 1899, s. 41-116).
- Mackeprang, Edv. Ph.*: Et brudstykke af en folketælling. (Nationaløkonomisk Tidsskrift, 1907, s. 248-70).
- Mackeprang, M.*: Dansk købstadsstyrelse fra Valdemar Sejr til Kristian IV (Forordn. af 1619), 1900.
- Mackeprang, M.*: De danske købstæders skattevæsen indtil begyndelsen af det 17. århundrede. En oversigt. (Hist. Tidsskr., 7.r.3, 1900-02, s. 150-89).
- Mansa, F. V.*: Bidrag til folkesygdommenes og sundhedspleiens historie i Danmark fra de ældste tider til begyndelsen af det attende århundrede, 1873.
- Matthiessen, Hugo*: Gamle huse i Ribe, 2. udg., 1961.
- Matthiessen, Hugu, Otto Smith og Victor Hermansen*: Ribe bys historie 1660-1730, 1929.
- Mauersberg, Hans*: Wirtschafts- und Sozialgeschichte zentraleuropäischer Städte in neuerer Zeit. Dargestellt an den Beispielen von Basel, Frankfurt a.M., Hamburg, Hannover und München, Göttingen 1960.
- Meier, Harri*: Zur Geschichte der hansischen Spanien- und Portugalfahrt bis zu den spanisch-amerikanischen Unabhängigkeitskriegen: (Ibero-amerikanische Studien, 5, Ibero-Amerika und die Hansestädte, Hamburg 1937, s. 93-132).
- Meyer, Ed. Lorenz, und Oscar L. Tesdorpf*: Hamburgische Wappen und Genealogien, Hamburg 1890.
- Minchinton, W. E.*: The growth of English overseas trade in the 17th and 18th centuries, London 1969.
- Mitterauer, Michael*: Das Problem der zentralen Orte als sozial- und wirtschaftshistorische Forschungsaufgabe. (Vierteljahrschrift für Sozial- und Wirtschaftsgeschichte, 58, 1971, s. 433-67).
- Mols, Roger*: Introduction à la démographie historique des villes d'Europe du XIVe au XVIIIe siècle, 1-3, Louvain 1954-56.
- Manrad, Johan*: Etatsråd og landkommissær Johan Monrads selvbiografi (1638-1692). Udg. af S. Birket Smith, 1888.
- Morville, Niels*: Geographisk og geometrisk beregning over den deel af Jylland, som indbefatter Hiøring, Ålborg og Randers amter, 1809.
- Munch, P.*: Købstadstyrelsen i Danmark fra Kristian IV's tid til enevældens ophør (1619-1848), 1-2, 1900.
- Møller, Elna og Mogens Bencard*: Ribe Domkirke. Vor Frue i Ribe, ca. 1970.
- Møller, Ernst*: Schüler und Lehrer der Husumer Gelehrtenschule von 1449-1852, Neumünster 1939.
- Møller, H. L.*: Dansk studehold og studehandel i det 16de og 17de århundrede. (Dansk Tidsskrift, 1900, s. 585-601).
- Mørch, Søren*: Forsøg på en udredning af Claus Brockenhuus' økonomiske forhold (ca. 1620-1640). (Fynske Årbøger, 9, 1965-67, s. 465-528).
- Nef, J. U.*: The rise of the British coal industry, 1-2, London 1932,

- Neuss, Erich:* Aktenkunde der Wirtschaft. 1. Kapitalistische Wirtschaft, Berlin 1954.
- Nicolaysen, N. (udg.):* Bergens borgerbog 1550-1751, Kristiania 1878.
- Nielsen, Helge, og Victor Thalbitzer:* Skatter og skatteforvaltning i ældre tider, 1948.
- Nielsen, M. H.:* De kongerigske enklaver. (Fra Ribe Amt, 5, 1919-22, s. 485-551).
- Nielsen, O. (udg.):* Kjøbenhavns diplomatarium. Samling af dokumenter, breve og andre kilder til oplysning om Kjøbenhavns ældre forhold før 1728, 2, 1874.
- Nielsen, O.:* Kjøbenhavns historie og beskrivelse, 3, 1536-1660, 1, 1881.
- Nyerup, Rasmus:* Historisk-statistisk skildring af tilstanden i Danmark og Norge i ældre og nyere tider, 3,2, Kjøbenhavns Universitets annaler fra reformationen af og til 1805, 1805.
- Nyrop, C.:* Danmarks gilde- og lavsskråer fra middelalderen, 1-2, 1899-1904.
- Oleschowitz, Karl-Friedrich:* Zum Schiffbau Lübecks im 16. und 17. Jahrhundert. (Hansische Studien. Heinrich Sproemberg zum 70. Geburtstag, Berlin 1961, s. 311-21).
- Olechnowitz, Karl-Friedrich:* Handel und Seeschiffahrt der späten Hanse. (Abhandlungen zur Handels- und Sozialgeschichte, 6), Weimar 1965.
- Olrik, Jørgen:* Borgerlige hjem i Helsingør for 300 år siden, 1903.
- Olrik, Jørgen:* Drikkehorn og sølvtøj fra middelalder og renaissance, 1909.
- Olrik, Jørgen:* Gamle jærnovne. (Tidsskrift for Industri, 1912, s. 179-223).
- Olrik, Jørgen:* Tobakspibe. (Salmonsens konversationsleksikon, 2. udg., 23, 1927, s. 541-42).
- Olsen, Albert:* Steffen Rodes regnskabsbog over studehandel 1637-50. (Hist. Tidsskr., 9.r.1, 1918-20, s. 255-81).
- Olsen, Albert:* Nogle synspunkter for dansk merkantilistisk erhvervspolitik. (Scandia, 3, 1980, s. 223-73).
- Olsen, Albert:* Bybefolkningen i Danmark på merkantilismens tid. Merkantilistiske studier, 1, 1932.
- Olsen, Albert:* (Perioden 1536-1840) i: Axel Nielsen (red.): Dänische Wirtschaftsgeschichte, Jena 1933, s. 80-314).
- Olsen, Erling:* Danmarks økonomiske historie siden 1750, 1962.
- Olsen, Gunnar:* Studier i Danmarks kornavl og kornhandelspolitik i tiden 1610-60. (Hist. Tidsskr. 10.r.6, 1942-44, s. 428-84).
- Olsen, Gunnar:* Hovedgård og bondegård. Studier i stordriftens udvikling i Danmark i tiden 1525-1774, 1957.
- Olsen, J.:* Varde og omegn, særlig med hensyn til de kejserliges indfald 1627-29. (Jyske Samlinger, 2.r.4, 1893-95, s. 117-51).
- Olsen, Olaf:* Christian IV.s tugt- og børnehus. (Hist. Medd. om Kbh., 4.r.3, 1952, s. 257-356).
- Paasche, H.:* Die städtische Bevölkerung früherer Jahrhunderte. (Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik, Neue Folge, 5, 1882, s. 303-80).
- Pedersen, Henrik:* Die Kapitelstaxen in Dänemark. (Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik, 3. Folge, 29, Jena 1905, s. 784-93).
- Pedersen, Laurids:* Almueundervisning i en dansk købstad, 1909.
- Pendorff, B.:* Geschichte der Buchhaltung, Leipzig 1913.

- Petersen, C. V.*: De 24 mænds conspiracy i Vejle 1611. (Vejle Amts Årbøger, 1926, a. 108-12).
- Petersen, Carl S.*: Illustreret dansk litteraturhistorie, 1, 1929.
- Petersen, Erling Ladewig*: Dansk adelig økonomi 1600-1660. (Fortid og Nutid, 22, 1965, s. 453-71).
- Petersen, Erling Ladewig*: Anmeldelse af Svend Larsen: Studier over det fynske rådsaristokrati, 1965. (Historisk Tidsskrift, 12.r.4, 1969 A, s. 235-41).
- Petersen, Erling Ladewig*: Adelige herregårdsregnskaber fra 1600-tallet. (Hilsen til Hæstrup, 1969 B, s. 91-109).
- Petersen, Erling Ladewig*: The Danish cattle trade during the sixteenth and seventeenth centuries. Review article. (The Scandinavian Economic History Review, 18, 1970, s. 69-85).
- Petersen, Erling Ladewig*: Fra domænestat til skattestat. Syntese og fortolkning, 1974 A.
- Petersen, Erling Ladewig*: Christian IV.s pengeudlån til danske adelige. Kongelig foretagervirksomhed og adelig gældsstiftelse 1596-1625, 1974 B.
- Petersen, Erling Ladewig*: Skøde- og panteprotokoller. (Anm. af udg. af Viborg landstings skøde- og pantebog 1624-37 og 1645-52 og registre til Sjællands landstings panteprotokoller 1632-1761). (Hist. Tidsskr., 75, 1975, s. 141-51).
- Petersen, Erling Ladewig*: Adelig godsdrift i 1600-tallets Danmark. (Från medeltid till välfärdssamhälle. Nordiska historikermötet i Uppsala 1974. Föredrag och mötesförhandlingar, Stockholm 1976, s. 63-87).
- Plesner, C. U. A. (udg.)*: Tegnelser [over alle lande] 1545, 1547. (Danske Magazin, 4.r.1, 1864, s. 91-172, 185-302, 305-53).
- Pontanus, Johan Isaksen*: Rerum Danicarum historia libris X. Accedit chorographica regni Daniæ, Amsterdam 1631.
- Pontoppidan, Erik*: Oeconomische Balance, 1760.
- Posthumus, N. W.*: De geschiedenis van de Leidsche lakenindustrie, 2-3. De nieuwe tijd (zestiende to achtiende eeuw). De lakenindustrie en verwante industrieën, 's-Gravenhage 1939.
- Posthumus, N. W.*: De uitvoer van Amsterdam 1543-45, Leiden 1971.
- Poulsen, Gert*: Debatten om foldudbytets størrelse i det 17. århundrede. (Fortid og Nutid, 26, 1975-76, s. 358-71).
- Pringsheim, Otto*: Beiträge zur wirtschaftlichen Entwicklungsgeschichte der Vereinigten Niederlande im 17. und 18. Jahrhundert. (Staats- und sozialwissenschaftliche Forschungen, herausgegeben von Gustav Schmoller, 10,3), Leipzig 1890.
- Qvist, Gunnar*: Om bouppteckningar och deras bokbeståndsuppgifter som historiskt källmaterial. ((Svensk) Historisk tidskrift, 1973, s. 127-33).
- Rantzau, Henrich*: Cimbricæ chersonesi ejusdemque partium, urbium, insularum et fluminum, nec non Cimbrorum originis ... descriptio nova (1597). (Ernestus Joachimus v. Westphalen: Monumenta inedita rerum Germanicarum praecipue Cimbricarum et Megapolensium ..., 1, Leipzig 1739, s. 1-166).
- Rasmussen, Poul*: Ebeltoft købstads historie indtil år 1800. (Poul Rasmussen og Gustav Albeck: Ebeltoft købstads historie, 1951, s. 9-340).
- Rasmussen, Poul*: Mål og vægt, 1967.

- Ravestejn, Willem van:* Onderzoekingen over de economische en sociale ontwikkeling van Amsterdam gedurende de 16de en het eerste kwart der 17de eeuw, Amsterdam 1906.
- Redlich, Fritz:* European aristocracy and economic development. (Explorations in Entrepreneurial History, 6, 2, 1953-54, s. 78-91).
- Reincke, Heinrich:* Hamburgs Bevölkerung. (Forschungen und Skizzen zur Hamburgischen Geschichte. Veröffentlichungen aus dem Staatsarchiv der Hansestadt Hamburg, Hamburg 1951 A, s. 167-200).
- Reincke, Heinrich:* Bevölkerungsprobleme der Hansestädte. (Hansische Geschichtsblätter, 70, 1951 B, s. 1-33).
- Reincke, Heinrich, Walter Hävernack und Gustav Schlotterer:* Hamburg einst und jetzt, Hamburg u.å. (1933).
- Reisner, Wilhelm:* Die Einwohnerzahl deutscher Städte in früheren Jahrhunderten, mit besonderer Berücksichtigung Lübecks, Halle 1902.
- Richter, Werner:* Lübeckische Vermögen im 16. und 17. Jahrhundert (1500-1630), Berlin 1913.
- Riemersma, Jelle C.:* Monetary confusion as a factor in the economic expansion of Europe (1550-1650). (Explorations in Entrepreneurial History, 5, 1952 A).
- Riemersma, Jelle C.:* Trading and shipping in 16th century Holland. (Tijdschrift voor Geschiedenis, 65, 1952 B, s. 330-38).
- Riismøller, Peter:* Sultegrænsen, 1971.
- Rockstroh, K. C.:* Udviklingen i den nationale hær i Danmark i 17. og 18. århundrede, 1, 1614-70, 1909.
- Rostoch, Mads Pedersen:* Dend gamle og navnkundig kiøbstæd Ribe korteligen beskrevet (ca. 1690). Ved Mogens Bencard, 1967.
- Rubin, Marcus:* Bidrag til Kjøbenhavns befolkningsstatistik i hundredåret 1630-1730. (Historisk Tidsskrift, 5.r.3, 1881-82, s. 487-549).
- Rubin, Marcus:* Folketal og fødselshyppighed, historisk-statistisk belyst. (Hist. Tidsskr., 7.r.3, 1900-02, s. 1-54).
- Rubow, Axel:* Renteforhold i Danmark i tidsrummet fra reformationen til Chr. V.s Danske Lov, 1914.
- Rørdam, Holger Fr.:* Kjøbenhavns Universitets historie 1537-1621, 2-4, 1875.
- Rørdam, Holger Fr.:* Danske kirkelove samt uddrag af andre bestemmelser, vedrørende kirken, skolen og de fattiges forsørgelse fra reformationen indtil Christian V's Danske Lov (1536-1683), 1-3, 1883-89.
- Sayous, André-E.* Die grossen Händler und Kapitalisten in Amsterdam gegen Ende des sechzehnten und während des siebzehnten Jahrhunderts. (Weltwirtschaftliches Archiv, 46, Jena 1937, s. 685-711; 47, Jena 1938, s. 115-44).
- Scharling, W.:* Pengenes synkende værdi, belyst ved danske aktstykker, samt ledsaget af en kort oversigt over den danske mønthistorie, 1869.
- Schildhauer, Johannes:* Soziale, politische und religiöse Auseinandersetzungen in den Hansestädten Stralsund, Rostock und Wismar im ersten Drittel des 16. Jahrhunderts. (Abhandlungen zur Handels- und Sozialgeschichte. Herausgegeben im Auftrag des Hansischen geschichtsvereins, 2), Wismar 1959.
- Schildhauer, Johannes:* Die Sozialstruktur der Hansestadt Rostock von 1378-1569.

- (Hansische Studien. Heinrich Sproemberg zum 70. Geburtstag, Berlin 1961, s. 341-53).
- Schlegel, J. H. (udg.):* Kort overslag på alt rigens indtægt og udgift, som er giort og tilsammendragen den 24. decembris anno 1602. (Samlung zur dänischen Geschichte, Münzkenntnis, Oekonomie und Sprache, 1,1, 1771, s. 23-130).
- Schmidt, August F. (udg.):* Peter Adlers breve til P. V. Jacobsen, 1937.
- Scholliers, E.: De levensstandaard der arbeiders op het einde der 16de eeuw te Antwerpen. (Tijdschrift voor Geschiedenis, 68, 1955, s. 80-103).*
- Schorler, Vike:* Seestadt Rostock 1578-1586. »Wahrhaftige abcontrafactur der hochloblichen und weltberuhmten alten See- und Hansestadt Rostock, Hauptstadt im Lande zu Meckelnburgk« (1585), Rostock (1965).
- Schramm, Percy Ernst:* Kaufleute zu Haus und über See. Hamburgische Zeugnisse den 17., 18. og 19. Jahrhunderts, Hamburg 1949.
- Schreiner, Johan:* Tømmerekspert og tollpolitikk under Christian IV. (Norsk Sjøfartsmuseum, Skrift nr. 17), Oslo 1934.
- Schultz, V. Hostrup:* Helsingørs embeds- og bestillingsmænd. Genealogiske efterretninger, 1906.
- Schäfer, Dietrich:* Geschichte von Dänemark, 5 (1559-1648), Gotha 1902.
- Schäfer, Ernst:* Internationaler Schiffsverkehr in Sevilla (Sanlucar) auf Grund einer spanischen Schifffahrtsstatistik vom Ende des 16. Jahrhunderts. (Hansische Geschichtsblätter, 59, 1934, s. 143-76).
- Schöffner, Ivo:* De demografie van het oude Europa. (Tijdschrift voor Geschiedenis, 74, 1961, s. 1-31).
- Secher, V. A. (udg.):* Den af den jyske og fynske adel i året 1627 betalte kornskat. (Danske Samlinger, 2.r.3, 1873-74, s. 127-45).
- Secher, V. A. (udg.):* Judicia placiti regis Daniæ. Samling af kongens rettertings domme. 1595-1614, 1-2, 1881-86.
- Secher, V. A.: Corpus constitutionum Daniæ. Forordninger, recesser og andre kongelige breve, Danmarks lovgivning vedkommende 1558-1660, 1-6, 1887-1918.*
- Sehested, Sophie:* (Udskrift af) Fru Sophia Sehested, Erik Juels til Hundsbeek, hendis med egen hånd skrefne bog om sig self og sine børn. Meddelt af H. G. Garde. (Danske Magazin, 3.r.3, 1851, s. 26-29).
- Shorter, Edward:* Illegitimacy, sexual revolution, and social change in modern Europe. (The Journal of Interdisciplinary History, vol. 2, 1971, s. 237-72).
- Sillem, Wilhelm:* Zur Geschichte der Niederländer in Hamburg von ihrer Ankunft bis zum Abschluss des Niederländischen Contracts 1605. (Zeitschrift des Vereins für Hamburgische Geschichte, 7, 1883, s. 481-598).
- Skast herreds tingbog 1636-40, 1644-45 og 1648-49. Ved Poul Rasmussen, 1955-69.
- Skeel, Christen:* Rigsråd C. S.s dagbog, ført i rigsrådet 1649-1659. Udg. af T. A. Becker. (Danske Magazin, 3.r.4, 1854, s. 1-65, 105-39, 221-40, 265-328).
- Skovmand, Roar:* Vesteregnens skattefund. (Fra Ribe Amt, 1940-43), s. 639-56).
- Skrubbeltrang, Fridlev:* Husmand og inderste. Studier over sjællandske landboforhold i perioden 1660-1800, 1940.
- Skrubbeltrang, Fridlev:* Kapitelstakster og kirkekøb på Sjælland i det 18. århundrede. (Festskrift til Erik Arup den 22. november 1946, 1946, s. 225-49).

- Skrubbeltrang, Fridlev*: Anmeldelse af Svend Gissel: Landgilde og udsæd på Sjælland i de store mageskifters tidsalder, 1968. (Hist. Tidsskr., 12.r.6, 1972, s. 243-53).
- Slicher van Bath, B. H.*: The agrarian history of Western Europe A. D. 500-1850, London 1963.
- Slicher van Bath, B. H.*: Die europäischen Agrarverhältnisse im 17. und der ersten Hälfte des 18. Jahrhunderts. (A. A. G. Bijdragen 13, Wageningen 1965, s. 134-48).
- Slicher van Bath, B. H.*: The yields of different crops (mainly cereals) in relation to the seed c. 810-1820. (Acta historiae Neerlandica: Historical Studies in the Netherlands, 2. Leiden 1967, s. 26-106).
- Sombart, Werner*: Luxus und Kapitalismus. Studien zur Entwicklungsgeschichte des modernen Kapitalismus, 1, München 1913.
- Sombart, Werner*: Der moderne Kapitalismus. Historisch-systematische Darstellung des gesamteuropäischen Wirtschaftslebens von seinen Anfängen bis zur Gegenwart. Zweite, neugearbeitete Auflage, 1-2, München und Leipzig 1916.
- Sonnichsen, A. P., S. Sonnichsen og N. M. Kromann*: Slægten Sonnichsen og de dertil hørende slægter Thomsen og Kromann af Sønderho på Fanø. Fra reformationens indførelse i Danmark til vore dage, 2. udg., 1940.
- Soom, Arnold*: Der baltische Getreidehandel im 17. Jahrhundert. (Kungliga Vitterhets Historie och Antikvitets Akademiens Handlingar, historiska serien, 8, Stockholm 1961).
- Stampe, H.*: Erklæringer, breve og forestillinger, generalprokureurembedet vedkommende, udg. af J. L. Rottbøll, 1-6, 1793-1807.
- Staring, W. C. H.*: De binnen- en buitenlandsche maten, gewichten en munten van vroeger en tegenwoordig met hunne onderlinge vergelijkingen en herleidingen. Vierde druk, Schoonhoven 1902.
- Statistiske Meddelelser, 4.r.15, 1: Kapitelstakster i ældre og nyere tid, 1904.
- Steenstgård, Niels*: Det syttende århundredes krise. (Hist. Tidsskr., 12.r.4, 1969-70, s. 472-504).
- Steenstgård, Niels*: The economic and political crisis of the seventeenth century, 1970.
- Stephens, W. B.*: Seventeenth-century Exeter. A study of industrial and commercial development 1625-88, Exeter 1958.
- Sthyr, Jørgen*: Dansk grafik 1500-1800, 1943.
- Suhm, P. F.*: Udtog af Claus Christophersen Lyschanders fortale til sin store utrykte danske krønike. (Suhm: Samlinger, 1,2, 1780, s. 6-47).
- Suhm, P. F.*: Borgerstandens besværinger og forslag før souverainitetens indførelse. (Suhm: Nye Samlinger, 2, 1792, s. 197-229).
- Sundbo, Arne*: Af Varde og Hjertings historie. (Fra Ribe Amt, 4, 1915-18, s. 573-606).
- Svalastoga, Kåre*: En disputats om adelsvældens grundlag. Anmeldelse af Svend Åge Hansen: Adelsvældens grundlag, 1964. (Nationaløkonomisk Tidsskrift, 103, 1965, s. 130-44).
- Syv, *Peder Pedersen*: Aldmindelige danske ordsproge, 1-2, 1682-88.
- Søgaard, Helge (udg.)*: Rasmus Pedersen Thestrups stambog, 1972.

- Tandrup, Leo (udg.):* Svensk agent ved Sundet. Toldkommissær og agent i Helsingør Anders Svenssons depecher til Gustav II Adolf og Axel Oxenstierna 1621-1626, 1971.
- Terpager, Peder:* Inscriptiones Ripensis, Latinæ, Danicæ, Germanicæ cum præmissa brevis urbis descriptione exscripta, 1702.
- Terpager, Peder:* Ripæ Cimbricæ, sev urbis Ripensis in Cimbria sita descriptio, Flensborg 1736.
- Thienen, Frithjof van:* Das Kostüm der Blütezeit Hollands, 1600-1660, Berlin 1930.
- Thomsen, Rudi:* Den jyske borgerbevægelse 1629. (Historisk Tidsskrift, 11.r.1, 1944-46, s. 602-54).
- Thorsen, Chr.:* Små bidrag til belysning af ejendomsforholdene i landbruget i slutningen af det 16. årh. (Sstds., 8.r.4, 1912-13, s. 183-210).
- Thorup, P. N.:* Studenter fra Ribe Kathedralskole. (Skoleprogram Ribe Katedralskole, 1824, s. 1-88, 1826, s. 55-76, 1830, s. 1-19, 1837, s. 1-80, 1843, s. 1-41).
- Thorup, P. N.:* Historiske efterretninger om Riberhuus. (Sstds., 1839, s. 1-72 og bilag s. 1-20).
- Thorup, P. N.:* Fortsættelse og slutning af de i programmerne for 1833 og 1835 meddeelte antiqvariske bidrag til Ribe byes beskrivelse. (Sstds., 1839, s. 1-72 og bilag s. 1-20).
- Thorup, P. N.:* Historiske efterretninger om Ribe Cathedralskole, 1846.
- Timmermann, Joachim,* se J. F. Kinch, 1858.
- Tomner, Lennart (udg.):* Christen Skeels resedagbok 1619-1627, Malmö (1962).
- Trap:* Danmark, 5. udg., 21, Vejle amt, 22, Ringkøbing amt, 23, Ribe amt, 24, Haderslev amt, 25, Tønder amt, 26, Åbenrå-Sønderborg amter, 1964-67.
- Trevor-Roper, H. R.:* The European witch-craze of the sixteenth and seventeenth centuries and other essays, New York 1969.
- Uldall, Kai:* Bordtøj af træ i Danmark omkring 1500-tallet. En arkivalsk undersøgelse. (Varbergs Museum Årsbok, 1963, s. 109-30).
- Warthoe-Hansen, Ole:* Randers håndværkerlav fra lavenes opståen indtil deres ophævelse efter 1857, 1-2, 1970.
- Wattjes, J. G., en F. A. Warners:* Amsterdams bouwkunst en stadsschoon 1306-1942. 3e herziene druk, Amsterdam 1948.
- Wegemann, Georg:* Die führenden Geschlechter Lübecks und ihre Verschwägerungen. (Zeitschrift des Vereins für Lübeckische Geschichte und Altertumskunde, 31, 1941, s. 17-51).
- Westermann, J. C.:* Statistische gegevens over den handel van Amsterdam in de 17de eeuw. (Tijdschrift voor Geschiedenis, 61, 1948, s. 3-15).
- Wiberg, S. V.:* Personalhistoriske, statistiske og genealogiske bidrag til en almindelig dansk præstehistorie, 1-4, 1870-73.
- Viborg Landstings dombøger 1616.* Sagreferater og domskonklusioner. Udg. ved Poul Rasmussen, 1965.
- Viborg Landstings skøde- og pantebog 1624-1637.* Udg. ved Jens Holmgård, 1966-70. 1645-52. Udg. ved Poul Rasmussen, 1969-73.
- Wiese, Ernst:* Die Politik der Niederländer während des Kalmarkrieges (1611-13) und ihr Bündnis mit Schweden (1614) und den Hansestädten (1616). (Heidelber-

- ger Abhandlungen zur mittleren und neueren Geschichte, 3), Heidelberg 1903.
- Wiese, Heinz, und Johann Böls: Rinderhandel und Rinderhaltung im nordwesteuropäischen Küstengebiet vom 15. bis zum 19. Jahrhundert, Stuttgart 1966.
- Wilcke, J.: Christian IV's møntpolitik 1588-1625, 1919.
- Willerslev, Richard: Danmarks første aktieselskab. (Hist. Tidsskr., 10.r.6, 1942-44, s. 608-36).
- Willerslev, Richard: Dansk studehandel fra 1560 til 1660. (Jyske Samlinger, Ny r., 2, 1952-54, s. 153-81).
- Wilson, Charles: The Dutch republic and the civilisation of the seventeenth century, London 1968.
- Wiskemann, Erwin: Hamburg und die Welthandelspolitik von den Anfängen bis zur Gegenwart, Hamburg 1929.
- Vogel, Walther: Der Grösse der europäischen Handelsflotten im 15., 16. und 17. Jahrhundert. Ein historisch-statistischer Versuch. (Forschungen und Versuche zur Geschichte des Mittelalters und der Neuzeit. Festschrift Dietrich Schäfer zum siebzigsten Geburtstag dargebracht von seinen Schülern, Jena 1915, s. 268-333).
- Vogel, Walther: Beiträge zur Statistik der deutschen Seeschiffahrt im 17. und 18. Jahrhundert, 1, Lübeck. (Hansische Geschichtsblätter, 53, 1928, s. 110-52).
- Wolf, Jens Lauritsøn: Encomion regni Daniæ, Det er: Danmarckes riges loff oc dets høyløflige konge riges ... beskriffvelse, 1654.
- Woodward, D. M.: Short guide to records: Port books. (History, 1970, s. 207-10).
- Worm, Ole: Breve fra og til. Oversat af H. D. Schepelern. Under medvirkning af Holger Friis Johansen, 1-3, 1607-1654, 1965-68.
- Woude, A. M. van der: Het Noorderkwartier. Een regionaal historisch onderzoek in de demografische en economische geschiedenis van westelijk Nederland van de late middeleeuwen tot het begin van de negentiende eeuw, 1-3, (A.A.G. Bijdragen, 16), Wageningen 1972.
- Wrightley, E. A.: Family limitation in pre-industrial England. (Economic History Review, Second series, 19, 1966, s. 82-109).
- Västhagen, Nils: Inkomst och utgiftsbegreppen i förvaltningsbokföring och affärsbokföring, Lund 1950.
- Wätjen, Hermann: Die Niederländer im Mittelmeergebiet zur Zeit ihrer höchsten Machtstellung. (Abhandlungen zur Verkehrs- und Seegeschichte, 2), Berlin 1909.
- Zeiger, Karl: Hamburgs Finanzen von 1563-1650. (Hamburger wirtschafts- und sozialwissenschaftliche Schriften, 34), Rostock 1936.
- (Zeiller, Mart.): Nieuwve en bondige beschrijving der koningrijken Denemerken en Noorwegen: als ook der hartogdomen Sleswik en Holstein. Met de afbeeldsels der voornaamste steden seer kunstig in koper. Amsterdam 1956.
- Ørberg, Paul G.: Omkring de nørrejske kirkebøger. (Afhandlingler om arkiver. Ved Rigsarkivets 75-års jubilæum 1964, 1964, s. 63-69).
- Åkjær, Svend: Bidrag til bondesamfundets historie, 2, 1933.
- Åkjær, Svend: Landsby og enkeltgård. (Fortid og Nutid, 10, 1934, s. 209-28).
- Åström, Sven-Erik: From cloth to iron. The Anglo-Baltic trade in the late seventeenth century. Part 2. The customs accounts as sources for the study of the trade, Helsingfors 1965.

Noter og henvisninger

Gennem forkortelserne, s. 294-97, henvises til Kilder og litteratur s. 298-323. Ved henvisninger til noter angiver 0/ Indledning, 1/ 1. afsnit osv., /x notetal.

Indledning

Noter til s. 13-23

1. Om Maren Splids-sagen, se bd. 1, s. 385-97.
2. Kontoer: Laurids Splid: *L*, s. 119; Jerlev Andersen: *Sr*, s. 23b, 30b; Peder Hjerting: *Sr*, s. 45a-b, 133a; Niels Holdensen: *Sk ef Hans Friis 1650*, s. 30; Villum Hansen: *Sr*, s. 56b, 112a, 234a-b, 240b; Niels Pedersen Kastbjerg: *Sr*, s. 199a-b.
3. Om købmandsbøgerne, se *Degn*, 1966, 1973, 1980 og note 0/26.
4. Samspillet mellem by og land er vigtigt, men har været forsømt, jfr. *Mitterauer*, 1971, s. 433-48; *Kellenbenz*, 1957, s.7; *Degn*, 1977, s. 27.
5. Om mikro- og lokalstudier, se *Langholm*, 1976, s. 3-24; Robert Redfield: *The little community: viewpoints for the study of a human whole*, Stockholm 1955; Börje Hanssen: *The oikological approach*. (David Gaunt, Hans Chr. Johansen and Sune Åkerman (ed): *Chance and change. Social and economic studies in historical demography in the Baltic area*, 1978, s. 147-58).
6. Jfr. Sune Åkerman: *Människor och miljöer*. (Scandia, 1978, s.115).
7. *Goubert*, 1960, s.VII. *Olechnowitz*, 1961, s.321.
8. *Dybdahl*, 1971, s.643.
9. Jfr. her Ladewig Petersen, *Dansk socialhistorie*, 3, 1980, s.112-15, 120-26, 417-27.
10. Jfr. også Börje Hanssen: *Fields of social activity and their dynamics*. (Transactions of the Westmarck Society, II, Copenhagen 1953, s.110).
11. Jfr. *Langholm*, 1976, s.14-24.
12. Lawrence Stone: *Prosopography*. (Historical studies to day, ed. by F. Gilbert and S. R. Graubard, New York 1972, s.108).
13. Inspirerende, når det gælder kvantitativt-statistiske aspekter er her arbejder af Peter Laslett, E. A. Wrigley og R. Schofield.
14. Se bd. 1, s. 189-91 og 138-42.
15. Jfr. *Degn*, 1977, s.41.
16. Jfr. bd. 1, s.438-40.
17. Se henholdsvis *Fridericia*, 1896-1902, *Bøggild-Andersen*, 1942, og *Ellehøj*, 1964.
18. Bindet om perioden 1500-1700 skrives af *Ladewig Petersen*.
19. I litteraturlisten anføres de omtalte arbejder af de enkelte forfattere, med undtagelse af følgende: Kr. Erslev: *Konge og lensmand i det sextende århundrede*, 1879; G. Bang: *Sjællandsk landbefolkning i det 17. og 18. århundrede. Et bidrag til ældre dansk befolkningsstatistik*. (Hist. Tidsskr., 7.r.2, 1899-1900, s.417-54); Alb. Olsen: *Staten og lavene*. (Hist. Medd. om Kbh., 2.r.3, 1927, s.81-136); H. H. Fussing: *Fyns folketal under Karl Gustav krigene*. (Fortid og Nutid, 9, 1931-32, s.242-50); Øernes befolkning under Karl Gustav krigene. (Hist. Tidsskr., 11.r.1, 1944, s.287-333); F. Skrubbeltrang: *Nogle kilder til ældre dansk landbrugsstatistik*. (Hist. Tidsskr., 11.r.1, 1943-46, s.245-86); *Den danske husmand*, 1-2, 1952-54; *Studier over gårde, gårdbrugertal og brugsstørrelser i det 17. århundrede*. (Hist. Tidsskr., 12. r.5, 1971, s.1-54); Johan Jørgensen: *Ditmer og Johan Bøfke*. (Hist. Medd. om Kbh., 1961, s.48-77); *Bilantz 1660. Adelsvældens bo*. (Festskrift til Astrid Friis, 1963, s.153-71); *Patriciat og enevælde*. (Hist. Medd. om Kbh., 1963, s.11-62, og 1964, s.7-89); *Rentemester Henrik Müller. En studie over enevældens etablering i Danmark*, 1966.
20. Af den udenlandske forskning må af arbejder, der beskæftiger sig med periodens demo-

- grafiske, sociale og økonomiske forhold og med områder, der har interesse set ud fra danske forhold foruden de tre allerede anførte værker nævnes arbejder om Hamborg, Lybeck, Rostock, Nürnberg, Frankfurt a. M., Hannover, München, Westfalen, Antwerpen og Basel, se *von Lehe*, 1958, *Reincke*, 1951, *Mauersberg*, 1960; *Richter*, 1913, *Asch*, 1961, *Wegemann*, 1941; *Schildhauer*, 1959, 1961; *Bog*, 1970; *Mauersberg*, 1960; do.; do.; *Kuske*, 1949; *Scholl'iers*, 1955, *Mauersberg*, 1960. Se endvidere *Kellenbenz*, 1957, 1960; *Lütge*, 1960, *Schöffner*, 1961, *Shorter*, 1971, *Sombart*, 1913, *Wrightley*, 1966.
21. Åge Fasmer Blomberg: Fåborg bys historie, 1-2, 1955-56; J. O. Bro-Jørgensen: Svendborg købstads historie, 1, 1959; Sv. Cedergreen Bech: Københavns historie gennem 800 år, 1967; H. Hjelholt, J. Hvidtfeldt og K. Kretzschmer: Flensborg bys historie, 1, 1953; jfr. *Degn*, 1978 C, s. 30.
 22. *Terpiger*, 1736, s.664-94, 706-26, 33-52, 459-551.
 23. *Schmidt*, 1937, s.1 ff.
 24. At dette er tilfældet, ses tydeligt af registeret: dette er ikke fuldstændigt, men omfatter kun de personer, Kinch har fundet »betydningsfulde«; karakteristisk nok indeholder det blot 11 kvindenavne.
 25. Jfr. kilde- og litteraturlisten.
 26. At arkivet var så velbevaret, viste sig efter gennemgangen og en omordning, hvorved protokoller og regnskaber, der hidtil havde stået opstillet adspaltet, evt. under forskellige betegnelser, blev ført sammen, jfr. *Degn*, 1978 A, s.81-82. Om arkivet se i øvrigt *Schmidt*, 1937, s.41; *Degn*, 1978 A. Om Malmø stadsarkiv, se Leif Ljungberg: Stadsarkivet i Malmö. (Malmö fornminnesförening, Årsskrift 1934, s.47-90). Om Helsingør rådstuearkiv, se *Sjællandske rådstuearkiver indtil ca. 1868*, Frederiksborg amt, 1, 1971.
- Metodiske problemer i forbindelse med skattelister som dem, der findes i Ribe rådstuearkiv, behandles af *Schildhauer*, 1961, s.342-43; *Mauersberg*, 1960, s.19; jfr. *Fridericia*, 1889-90 B, s.225-38; *Degn*, 1978 A. Om problemer i forbindelse med byens regnskaber, se *Västehagen*, 1950, s.19-29; *G. Johannesson*, 1959, 3,2, s.33-34, 42, 73-76; *Sjællandske rådstuearkiver indtil ca. 1868*, Frederiksborg amt, 1, 1971, s.44-86; *Degn*, 1978 A. Om problemer i forbindelse med toldregnskaber, se *Enemark*, 1971, 1, s. 98-107; *Dahlerup*, 1971, s.235; om specielt Øresundstoldregnskaberne, se *Huhnhäuser*, 1914, s. 23; *van Brakel*, 1915, s.213-18; *A. E. Christensen*, 1935; *Heckscher*, 1942, med litteraturliste s.170-71; *S.-E. Åström*, 1965, s.18-19, 25-34, 38-74. Om skifteregistreringerne, se *Johan Jørgensen*, 1968; *S. Larsen*, 1965, 1, s.33-37, 117-23; *Skrubbeltrang*, 1940, s.190; *Degn*, 1978 B. Om metodiske problemer i forbindelse med 1500-1600 årenes købmandsregnskaber, se *Arup*, 1907, s.404-11; *Pendorff*, 1913, s.37, 99-107; *Kulischer*, 1928-29, s.294-99; *Neuss*, 1954, s.20, 29, 51-59, 198-99; *Emilie Andersen*, 1954, s.40-49; *Lütge*, 1960, s.214; *Engberg*, 1972, s.76; *Degn*, 1980. Er Hans Friis' tre bevarede købmandsbøger (*L*, *Sr* og *Sh*) end ret omfattende, så har hans forretningsarkiv dog været endnu større, jfr. *Degn*, 1980, s. 15-17.
27. Se *Degn*, 1978 A og 1978 B.
 28. Jfr. her *Degn*, 1978 A, s.93-94.
 29. Se her *Degn*, 1978 A, s.87-88 og bd. 1, s. 319-21.
 30. Se her *Degn*, 1980.
 31. Se *Degn*, 1978 B, s.106-08.
 32. Således suppleres kirkebogen søskenderække døbt 1625 11/9, 1630 30/5, 1632 16/11 osv. af *Degn*, 1971, s. 178, fødsel 1627 25/10. Jfr. ligeledes upræcise, senere indskrevne indførsler i kirkebogen 1624 (mellem nr. 24 og 25), 1629 (juni) og 1632 (mellem nr. 29 og 30).
 33. Se *Degn*, 1978 A, s.89.

1. Stændersamfundet

1. *Suhm*, 1792, s.217.
2. Om adelen, se *Fridericia*, 1894, s.42-51; *CCD*, 2, s.661-63, 3, s.447, 542, 4, s.477, 6, s.535-36.
3. Om gejstligheden, se *Fridericia*, 1894, s.62-64.

4. Om borgerstanden, se samme, s.64-81.
5. Om bondestanden, se samme, s.82-99.

2. Byen

1. *Fridericia*, 1889-90 B, s.224; *Erslev*, 1883-90, 1, s.160, 2, s.14, 486; *CCD*, 5, s.676-79; jfr. tal for bøsseskytter: *Kgl reskr 1597-1709*, Fr.3., Kbh., 1650 3/11.
2. *M. H. Nielsen*, 1919-22.
3. *Sktl* 1567 19/5 og 1/2. Den seneste inddeling: jfr. *Kinch*, 2, s.599. Da fjerdingsinddelingen fra dec. 1567 var den samme som den, man havde 1640 (der kendes fra tabelbilag 95) og 1660, kan man ved at skrive sedler ud på skatteyderne i 1. og 4. fjerding i den ny sktl. fra dec. 1567, ved derefter at give dem numre i den rækkefølge, hvori de står i denne liste, og ved endelig at lægge sedlerne op efter skatteydernavnene i den ældste, ligeledes adresseløse liste, gennem numrene få afsløret den »rute«, denne ældste sktl. har fulgt.
4. Jfr. tabelbilag 61.
5. Jfr. *Kinch*, 2, s.569.
6. Om fjerdingsinddelingen, se *Mackeprang*, 1900, s.35, note 1, og 37, note 1; *KBB* 1571-1576, s.656; *Bolin*, 1922, s.3-5; *Jellingsø*, 1967, s.22, 24-25.
7. Om sognene: *Kinch*, 2, s.550-51; 1866-67, s.116; tabelbilag 95.
8. Jfr. kort, bd. 2, bagest.
9. Portene: *tb* 1638; *kmrgsk* 1639-40, 10/6. Dårkiste: Ladegårdsgade, *tb* 1650 19/10. Gabe-stokke, kag, træhest: *rgskb for byen* 1569-96, s.201a; *kmrgsk* 1631 5/10; *hkmrgsk* 1649. Brønde: *hkmrgsk* 1612; *kmrgsk* 1615, 1625, 1631 9/9, 1642-43; *Secher*, 1881-86, 2, s.115-19; *tb* 1638 22/10, 1641 5/4; *kmrgsk* 1637-38. Vandbroer: *NkS* 190,8°, s.148; *kmrgsk* 1636-37, 1638-39. Hemmeligt hus: *tb* 1638 13/11.
10. *Pmrgsk* 1623, udgifter ca. 9/6; jfr. *Hegelund*, 1612 15-16/8. *KBB* 1571-1575, s.645-48, 650, 665; 1576-1579, s.38-39; *Erslev*, 1883-90, 1, s.450, 491; *Kinch*, 2, s.141-43.
11. *Kinch*, 2, s.607-08 (1641 591, mens *sktl* 1641 17/5 har 799!); *Fridericia*, 1894, s.68.
12. Om beregninger af bybefolkningstal, se *Rubin*, 1881-82, s.495-507; 1900-02, s.3-5, 24-42; *Paasche*, 1882, s.303-80.
13. *A. Lassen*, 1965 B, s.324.
14. Tilsvarende eller andre tal: *G. Johannesson*, 1959, 3,1, s.38; *Munch*, 1900, 1, s.195; *Reincke*, 1951 A, s.170; *Fridericia*, 1889-90 B, s.228, 246; *Riismøller*, 1971, s.71-72.
15. Jfr. note 2-11. Forskellen mellem Kinchs tal og tallene her fremkommer væsentligst ved, at Kinch ud fra et galt ræsonnement udelader skatteydere ansat til 0 sk., idet han ikke betragter sådanne som skatteydere, mens de i virkeligheden var skatteydere, der blot var takseret til 0 sk., et trin lavere end dem takseret til 2 sk. 1549 var der efter Kinchs angivelse 19 (af 744) i skatelisten, der var ansat til 0 sk., 1591 169 (af 857) og 1641 138 (af 729). Hertil kommer, at Kinch med sine tal reelt regner med 6,9 indbyggere pr. skatteyder i 1549, 6,5 i 1591 og 5,9 i 1641, mens der her i alle tre tilfælde regnes med 5,8. For 1640 vil tallet (jfr. tabelbilag 61) være 4.400.
16. Eksempler på tidlig dåb: *Degn*, 1971, s.153-54, 165-75, 177-80, 189, 200. *Rubin*, 1881-82, s. 495-507; 1900-02, s.3-4.
17. Tabelbilag 95: for de 4 fjdg. 184, 215, 229 og 129 skatteydere + 27, 23, 30 og 6 inderster + 7, 1, 1 og 3 øde huse + 0, 6, 8 og 3 huse uden skatteydere (som præsteresidens, adelsgård m.m.) = 700.
18. *Reincke*, 1951 A, s.172. *Hegelund*, 1611 18/4; *borgervæbningssager 1657-1824*, mønstringsruller 1657 1/6, 2/6, 18/6. *Da Kanc*, B 97, Mønstringsruller Ribe 1588 8/8 (393 personer), 1624 (432).
19. Et lignende tal for embedsmandsfamilier i 1600-årene har *Høyberg*, 1938, s.1354.
20. 262 mandlige skatteydere, hertil maksimalt 262 hustruer, 72 enker og 47 enlige kvinder, 897 børn og 0,5 tjenestedreng eller -pige pr. skatteyder.
21. *Reincke*, 1951 A, s.184, jfr. *Kulischer*, 1928-29, s.20.
22. *Alb. Olsen*, 1932, s.98, der yderligere kun har 1.011 borgerskabstagere 1587-1655.
23. Fra præstegårdene i Uge 1601 og 1605, Brøndum 1625, 1631 og 1635 og Jerne 1630 og 1640 (2), og fra Rømhø 1639 og 1646.

24. *Alb. Olsen*, 1932, s.6-14; *Krüger*, 1970, s.23. *CCD*, 4, s.23.
25. Citeret *Kinch*, 1876-77, s.155.
26. Udvandret til Randers, Nyborg, Slangerup, Slagelse, Stubbekøbing, Malmø: *tb* 1630 19/5, 1633 9/7, 1643 22/3, 1670 11/7, 1641, 1643 22/3, jfr. også tabel 6.
27. Bergens borgerskabsbog: *Nicolaysen*, 1878. De anførte norske byer: *Kinch*, 1866-67, s.302-03; *tb* 1643 20/3; *Kinch*, 2, s.424; *Sk* II 3, 1656; *tb* 1633 9/7; *Sk* II 170, 1660; bygder: *tb* 1636 17/5, 1643 4/2, 1646 21/8; Norge uangivet: *Sh*, s. 50a; *Sk* II 69, 1659; 72, 1659; 141, 1660. *Alb. Olsen*, 1932, s.22-23. Vekselvirkning Ribe-Norge: *tb* 1650 20/5, 1637 1/4 og 1638 23/2.
28. *Alb. Olsen*, 1932, s.22-23.
29. *Hart*, 1970, s.47-48.
30. Ses af mange kontoer i *Sr* og *Sh*. Tabelbilag 64.
31. *Kinch*, 2, s.611-13.
32. Jfr. også *Munch*, 1900, s.61.
33. Jfr. *Kinch*, 2, s.612, og *sktl*.
34. Tallene for 2.-3. fjdg. er fra 1641.
35. I Antwerpen var 1556 77% af befolkningen besiddelsesløs (niet bezitters): *Scholliers*, 1955, s.100-01. I Rostock udgjorde i første halvdel af 1500'årene de besiddelsesløse lag 2/3-3/4 af befolkningen: *Schildhauer*, 1961, s.352.
36. *Munch*, 1900, 1, s.62, der henviser til *Fridericia*, 1894, s.70.
37. *Fridericia*, 1889-90 B, s.260. Det svarer godt hertil, at i hans bind af Danmarks riges historie (4, 1896-1902, perioden 1588-1699) forekommer begrebet »fattige« overhovedet ikke.
38. *Kinch*, 1, s.482-83, 543; 2, s.12, 58-59; *sktl* 1567 maj, 3. fjdg. *Kinch*, 2, s.123-37, 589.
39. *Sktl* 1606 og 1611, 3. fjdg.: fru Mette; 1613, 3. fjdg.: jomfru Ellitz (Norby); 1630, 4. fjdg.: velb. Hans Harbos hus, øde; 1639 22/2, 1. fjdg.: Ditlev von Buchwald. *Kinch*, 2, s.290, 332.
40. *Kinch*, 2, s.582, 83-84, 114. *Sktl* 1567 maj, 2. og 3. fjdg. *Dok vedr damsk 1583-1864*, 1583 5/6. *Rådstb enge og jorder* 1596-1654, 1598 27/5 og *tb* 1603 16/12. *Secher*, 1881-86, 1, s.294. *Tb* 1639 5/2, 1643 20/10, refererende til sag 1633 18/12. *LR* 1643-44, jordskyld Riberhus. *Tb* 1639 15/7, 1643 17/6, 1637 4/12.
41. *Fussing*, 1945.
42. Ejendommeligt nok gik dog to sønner af Erik Juel til Hunds-bæk i 1640'erne i Ribe Domskole: se bd. 1, s.338.
43. *KBB* 1635-1636, s.150-51; *tb* 1638 16/2, 21/4, jfr. *Kinch*, 2, s.587; *tb* 1639 17/7, jfr. *Kinch*, 2, s.583; *tb* 1638 6/12.
44. *Kinch*, 2, s.231, 716-18; *pmrgsk* 1601. *Kb*, jfr. tabel 66 og *Kinch*, 2, s.148.
45. På grundlag af besigtigelsen 1645 20/11: *Da Kanc*, B 112c.
46. *Omtales Sr* 19a-20b og spredt; *Kinch*, 2, s.477.
47. *LR* Riberhus 1647-50.
48. *Wolf*, 1654, s.9; lejeudgifter i *LR*; *LR* 1647-50.
49. *KBB* 1596-1602, s.62; 1603-1608, s.363; 1609-1615, s.142. Boderne: *LR*, indtægter. *Sktl* 1612, 2. fjdg., nr.34-39; *LR* 1632-33; de var senest udlejet til en kusk, en skytte, en snedker og to enker.
50. *KBB* 1561-1565, s.584. *Kinch*, 2, s.368-69.
51. *Zeiller*, 1656, s.157. *A. Lassen*, 1965 B, s.324.

3. Landet

1. Stormtårnet: *Helms*, 1870, sp. 149, 151; *Wolf*, 1654, s.5.
2. *M. H. Nielsen*, 1919-22.
3. *KBB* 1596-1602, s.473, 772; *Kinch*, 2, s.480; *LR*, f.eks. 1640-41.
4. Forskellige tal for sogne, men ikke for herreder hos *Kolding*, 1594, s.86; *Rantzau* 1597, sp. 61; *NkS* 578,2^a, 1609; *Braun und Hogenberg*, 1598; *Pontanus*, 1631, s.660; *Da Kanc*, B 96, rostjenestetaksation 1652, indlæg (der placerer 43 af stiftets 281 sogne i hertugdømmet); *Danckwert und Mejer*, 1652; *Berntsen*, 1656, s.188-89.

5. C. A. Jensen, 1911, s.36, 45.
6. *Skast herreds tb*, 1637, s.39; *Da Kanc*, B 121b; *Gjellerup*, 1868-70, s.264-65; *Trap*, 23, s.614, 964, 1006; *Danckwert und Mejer*, 1652, s.74-77, 80, 84-85, 97.
7. *Trap*, 21, s.778-79, 1027, 1085, 1128, 1162, 1182, 1184; 22, s.37-38, 169, 224, 251, 293.
8. *Enestegårde: Åkjer*, 1933, s.122-28, 151, 153-54; samme, 1934. Om herregårdene, se bd. 1, s.64. Om møllerne: se bd. 1, s.180 og *Bøcher*, 1942, 1944.
9. A. Lassen, 1965 B, s.326.
10. Jordegne bønder: *KBB* 1609-1615, s.746. Bondebrug: *Fridericia*, 1889-90 C, s.480-96 og 514. Tallet for Slesvig er beregnet ud fra præsteindberetninger i *Da Kanc*, B 121b (Frøs herred har indberetninger for 5 sogne, Hvidding 9, Højer 3, Kalvslund 5, Lø 7, Nørre Rangstrup 5, Gram 3).
11. En samtidig skildring af Sønderkov og Kærgård giver Johan Monrad: *Degn*, 1971, s.198-99.
12. *Fabritius*, 1946, s.100. S. Å. Hansen, 1964, s.196. Ribe Domscole havde ret til at betjene ca. 20 sogne omkring byen med degne: *Kinch*, 2, s.734-35.
13. Om børnetallet, se s.272.

4. Ribe-området stændersamfund

1. Grundlaget er A. Lassens tal (1965, s.326) for Riberhus-Koldinghus og Bøvling-Lundenæs len; de her fundne tal for adelige, gejstlige og borgere (det sidste = 3 gange Ribes folketal 1640, jfr. ovenfor) fratrækkes, og det resterende antal indbyggere betragtes som bønder. Dette tal er sat i relation til gårdtallene, hvor forholdet mellem stiftets dele nord og syd for grænsen mellem Nørrejylland og Slesvig er som 6:1; efter samme forhold er ansat befolkningstallet for stiftets slesvigske dele, hvor der blot var en enkelt købstad (hvis folketal er ukendt), og hvor tallet af adelige og gejstlige var ubetydeligt.

5. Erhvervsforhold

1. *Ribe Skomagerlavs art* 1633, §1. *Tb* 1640 22/8. *Ribe Domk.s rgsk*, 1638 27/5: to tømmere fik for 3½ dag og 3 stunder 2 sldr. 52 sk.; daglønnen var 24 sk. og timelønnen altså 2 sk.; juli 1645 fik to tømmere hver 3 sk. i timen: *kmrgsk* 1645 4/7. Lignende lange arbejdsdage: *Kulischer*, 1928-29, s.186; *Olechnowitz*, 1965, s.316; *Lipson*, 1943, 2, s.58-59. Vinter-, forårs-, sommer- og efterårsløn i Amsterdam 1608: *van Ravesteyn*, 1906, s.242, note 3; i Kbh. 1602: *Schlegel*, 1771, s.112-13.
2. *Fattigrsk* 1597-1659, blokpengergsk. 1626 25/12-1626 7/10; helligdagene var 3 juledage, nytårsdag, helligtrekonger, kyndelmisse, Mariæ bebudelse, skærtorsdag, 3 påskedage, bededag, Kristi himmelfartsdag, 3 pinsedage, Skt. Hans dag, syvsoverdag, Mariæ besøgelsesdag, Mikkelsdag, Allehelgensdag og Mortensdag.
3. *Fussing*, 1942, s.266. *Eds- og forpligtsb* 1557-96, s.51a, 1595. Jfr. *kmrgsk* 1646-47, 20/9.
4. *Eds- og forpligtsb* 1596-1639. *Rgskb for byen* 1569-96. *Tb* 1641 27/10; 1639 22/10, 3/12; 1638 28/5.
5. *Eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 52, 1598. Jfr. også *Mauersberg*, 1960, s.129; *Asch*, 1961, s.14-15.
6. Systemet ses klart af *sktl* 1649 /11. Om lignende razziaer, se *Alb. Olsen*, 1932, s.17. Et eksempel på udsættelse af borgerskabsløsning: *tb* 1650 20/5.
7. *Skul* 1649 26/11, 2. fjdg. Jfr. *Mauersberg*, 1960, s.129.
8. *Rgskb for byen* 1569-96, s.157a-b; *Degn*, 1971, s.106. *Rådstb enge og jorder* 1544-96, s.123a, 1577 11/1. *Papirbreve* 1523-1660, Fr.2, 1580 2/3, jfr. *KBB* 1580-83, s.38. *Rådstb enge og jorder* 1544-96, s.105b, 1587. Af de 71 borgerskabstager 1587-90 ses 15 ikke i *sktl* 1590, 1 er sat til 0, 2 til 3, 26 til 4, 10 til 6 og kun 16 til 8-14 sk. Af de 39 borgerskabstager 1637-40 ses 8 i *sktl* 1640 sat til 2 sk., 19 til 4, 5 til 6 og kun 7 til 8-20 sk. Henholdsvis 55 og 82% af borgerskabstagerne ses altså ikke at opfylde skattekravet, men det kan ikke oplyses, om nogen *alligevel* er blevet afvist. At der kan have været et pres af tilflyttere, synes det i teksten anførte at tyde på.

9. Bopælskrav: *Bprot* 1600 18/12, 1617 28/11, 1622 15/2. *Eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 333, 336, 1624.
10. *CCD*, 2, s.389-90, 1585. *Eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 93, 1600. Do., sag nr. 173, 1608; lignende sager: *tb* 1641 10/2, 1642 29/8, 1643 15/9. *Tb* 1643 15/9.
11. *Munch*, 1900, 1, s.63; *Fridericia*, 1894, s.73-74; 1889-90 A, s.214-16; jfr. *Kinch*, 2, s.613.
12. Jfr. *Mauersberg*, 1960, s.129; *Asch*, 1961, s.14-15. *Munch*, 1900, 1, s.12-13.
13. Se tabelbilag 95, 1-107-10.
14. *Bprot* 1600 8/12, 1602 29/10, 1614 18/11.
15. Jfr. *Bprot* 1617 12/9.
16. *Borgervæbningssager 1657-1824*, mandtal ca. 1660. *Tb* 1643 6/3.

6. Landbruget og fiskeriet

1. *Slicher van Bath*, 1965, s.136.
2. Kongelige ladegårde: Riberhus, Møgeltønder, Lundenæs, Bøvling, Koldinghus, Lønborg Bispegård, Holstebro Bispegård, Gudum Kloster, Vamdrupgård (Vamdrup s., Anst h.), Nygård (Øster Starup s., Brusk h.) og Skøddegård (Bække s., Anst h.), de tre sidste dog nedlagt i 1600'årene. *Fridericias* tal (1889-90 C, s.605 og 609) for kronens, adelens og jordegne bønder hhv. 4.064, 4.358 og 842.
3. *Fussing*, 1942, s.212-20; *G. Olsen*, 1957, s.139-40.
4. *G. Olsen*, 1957, s.240, 185. *Trap*, 23, s.1022, 863-64, 884, 871-72 og 794, jfr. *G. Olsen*, 1957, s.364, 359, 359, 319 og 300.
5. *G. Olsen*, 1957, bilag I-V, s.289-365. Jfr. *Ellehøj*, 1969, s.214, note 8. *Hegelund*, 1609 7/11.
6. *Trap*, 21, s.1211; *G. Olsen*, 1957, s.316.
7. Man ser da også mange klager fra bønder: *Fussing*, 1942, s.220-23; *Hegelund*, 1605 /10, jfr. *Trap*, 25, s.674; *Suhm*, 1792, s.227-29.
8. Bygger på *Trap*, 17, s.217; *Viborg Landstings sk og pbog*, 1625 31/1, 26/1, 1629 12/2. *Viborg Landstings sk og pbog*, 1630 14/4, 1626 10/12, jfr. 1625 31/1, 1626 14/10, 21/11, 1627 6/1, 20/3, 28/4; 1630 12/10. *Kronens skøder* 1535-1648, s.464. Do.; *Viborg Landstings sk og pbog*, 1634 26/3, 1636 12/2, 1637 26/2; *Kronens skøder*, 1635-1648, s.511, 522. *Viborg Landstings sk og pbog*, 1631 9/2, 1634 21/2. *Kronens skøder* 1648-88, s.36.
9. Jfr. registeret til *Fussing*, 1942, s.502, og til *Skast herreds tb*.
10. *CCD*, 1, s.29.
11. Tabelbilag 33, suppleret med skifte fra *Skast herreds tb*, 1636, s.32-36.
12. *Fussing*, 1942, s.96, 103-05, 317; 1937-38, s.19, 78; 1934, s.79; jfr. *G. Olsen*, 1942-44, s.439-51; *C. Christensen (-Hørsholm)*, 1886, s.32. *Skrubbeltrang*, 1972, s.252; *G. Poulsen*, 1975-76. Tal lignende Fussings har *Slicher van Bath*, 1967, s.32-33, 90-93. Biskop Jens Dinesen Jersin anfører 1633 et foldudbytte på 3 i det højeste for Henne sogn: *Gjellerup*, 1868-70, s.141.
13. *S. Å. Hansen*, 1964, s.129; *Fussing*, 1942, s.103; jfr. også bd. 1, s.82, 210 med note 13/35 og 284.
14. Tabelbilag 25.
15. Ifølge matrikelen 1664 udgjorde i Riberhus len hovedgårdsjorden 728 tdr. htk. eller 12% af det samlede areal på 6.134 tdr. htk. Et vist indtryk af forholdene giver formentlig også matrikelen 1688; her opføres for de fire amter Riberhus, Koldinghus, Lundenæs og Bøvling hartkornstal på henholdsvis 7.220, 11.000, 10.093 og 10.939, hvoraf hhv. 1,1, 8,7, 7,0 og 1,9% var ejet af jordegne bønder, 1,3, 0,8, 1,4 og 0,6% var jord under tidligere kongelige ladegårde (tallet for Koldinghus er dog ukendt), 8,8, 5,8, 9,5 og 7,9% jord under de i 1640 eksisterende adelige hoved- og ladegårde og 88,8, 84,7, 82,1 og 89,6% fæstegårdsjord. Som helhed var altså da forholdet mellem hovedgårds- og fæstegårdsjord som 1:11.
16. *Sk* I, 37, 63, 75, II 8b, 77, 106, 138, 144. *Kinch*, 1878-79 B, s.197-98.
17. *Abel*, 1966, s.108.
18. *Fridericia*, 1894, s.47; *Kinch*, 2, s.821-24; *CCD*, 1, s.627-28; 2, s.521-22; 3, s.437, 581-82; 4, s.27, 68-69, 99-100, 334-35; 5, s.38-40, 621-22.

19. *Kinch*, 1, s.461, 2, s.823. *KBB* 1556-1560, s.428-29; 1640-1641, s.43-44, 66. *CCD*, 5, s.38-40. *Erslev*, 1883-90, 2, s.575, 584; 3, s.434.
20. *S. Å. Hansen*, 1964, s.122; *Erslev*, 1883-90, 2, s.248. Anders Bille ser i sin erklæring af 1630 ikke øksnehandelen som det eneste økonomiske grundlag for adelen, som hævdede af *S. Å. Hansen*, 1964, s.122, men udtaler sig på baggrund af forbud mod den vigtige kornudførsel, hvilket fremgår af hans erklæring: *Erslev*, 1883-90, 2, s.248. *Erslev*, 1883-90, 2, s.184, 575; 3, s.410.
21. *C. Christensen (-Hørsholm)*, 1886, s.50.
22. *S. Å. Hansen*, 1964, s.121. *Fussing*, 1934, s.88; 1937-38, s.28. *Brahe*, 1955, s.134; *S. Larsen*, 1965, 1, s.101; *Sh*, s.265a, 1646. *Ladewig Petersen*, 1970, s.80.
23. Eksempler på foderperioder hos adelig: *Sh*, s.198b, hos gejstlig: *Sh*, s.225a, 1639, hos bønder: *Sh*, s.115a, 46b, 1639, 95b, 1637, 174a, 1641, 175b, 1642, 180a, 1646. *Sh*, s.289b, 1648; lignende 307b, 1650.
24. Forholdet støtter *Ladewig Petersens* antagelse, 1970, s.80. Til tabelbilag 24's tal skal lægges 8 okser for 1650.
25. Tabelbilag 49. Tal for 1642-43 giver *Hvidtfeldt*, 1935, s.71-75.
26. Jfr. breve 1643 5/1 og 23/2, 1646 11/4 og 1649 21/8 i Schleswig-holsteinische Landesarchiv, Gottorp, Abt. 7 (A XX), nr. 2811.
27. *Wiese und Böls*, 1966, s.107-08; tallene vurderes på flere punkter kritisk af *Ladewig Petersen*, 1970.
28. *V. Hansen*, 1966, s.20-21.
29. I 1640-listen nævnes stalde i Sortebrødregade, Stenbogade, Sønderportsgade, Gråbrødregade, Præstegade, Grønnegade og Fiskergade, jfr. tabelbilag 95. *Hustakst 1661*.
30. *Kinch*, 1, s.417-18.
31. Om markvæsenet, se *Kinch*, 2, s.876-86. Tabelbilag 6.
32. *Kinch*, 2, s.711-12. *Papirbreve 1523-1660*, tingsvidne 1646 af Kalvslund herredsting.
33. *Kinch*, 2, s.881-82.
34. *KBB* 1580-1583, s.177; *Kinch*, 2, s.712.
35. *Tb* 1643 7/12.
36. *Kinch*, 2, s.882.
37. *Tb* 1643 26/3; *tb* 1639 17/7 og *Sh*, s.190a-191b, 1639, 1640; *Sh*, s.274a, *Sr*, s.240b, 1646, 1647, *Sh*, s.73b, 1646-49, 268b, 1646, 282b, 1646-49; *Sr*, s.249b. Andre eksempler, med køb af afgrøder: *Sr*, s.309a, 1633, 312a, *Sh*, s.268b, 274a, 282b, 240b, 214b, 1641, 1642; *sk ef Hans Friis 1650*, s.74, *Sh*, s.340a.
38. *Eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr.35; *KBB* 1642-1643, s.448; *tb* 1660 9/7; *Sk* I 2; II 119, 148, 168. *KBB* 1642-1643, s.352.
39. *Rådstb enge og jorder* 1596-1654, 1638 1/3, 1639 22/2, 1638 1/3, 1640 14/2, 6/3, 1641 22/2. *Kinch*, 2, s.879. *Rådstb enge og jorder* 1544-96, s.118b, 1581. Et eksempel på udbyttet i *tb* 1643 29/6.
40. *Kinch*, 2, s.885.
41. *Rådstb enge og jorder* 1596-1654, 1628 9/6. *Tb* 1638 7/7. *Tb* 1641 28/6, 26/7, 11/8; 1638 31/5; *Sk* I 62; *Sk* I 63, II 27. Håndværkere, der lejede enge: *Sr*, s.23b, 1636, 114b, 1648, 1649.
42. *Munch*, 1900, 1, s.61-62; jfr. også *Adler*, 1847, s.33.
43. *Tb* 1635 1/1. *Sr*, s.167a-b, *Sh*, s.191b. *L*, s.159, 161. *Sr*, s.59a-b, *L*, s.159, 161.
44. *L*, s.180, og *Sh*, s.40a; jfr. *Adler*, 1842, s.65, note 2. Andre købmænds honningproduktion: *Sk* I 5, 13, II 8a og *Sk* 1668 23/6 (Hans Friis' søn Ib).
45. *Adler*, 1842, s.37-38; *Lensch*, 1908-09, s.46-53.
46. *Ladewig Petersen*, 1965; 1969 B, s.94-98, jfr. 105-07; *S.Å. Hansen*, 1964, s.120; *Erslev*, 1883-90, 2, s.4, 9, jfr. *KBB* 1627-1629, s.32-33, 43, 122, 125.
47. Se bd. 1, s.210, 214-15, 216; jfr. *Rise Hansen*, 1942-44, s.175-76.
48. *Kåe*, 1960-63, s.47. *Rostoch*, ca. 1690, s.37-38. Jfr. *Suhm*, 1780, s.60.
49. *LR*, sandtold. Jfr. også *Schlegel*, 1771, s.107.
50. *Hegelund*, 1613 23/2, 1571 7/5. *Kåe*, 1963, s.50; *Kinch*, 2, s.364.
51. Således *Kåe*, 1960-63, s.20.
52. Se bd. 1, s.445. Om vestkystfiskeriet, se også *H. K. Kristensen*, 1965.

53. 1581-82 fra Sønderho fra de anførte steder hhv. 2, 1 og 1 samt 5 uangivet; fra Sønderside hhv. 13, 11, 1, 4, 1, 3, 1, 1, 9, 1, 6, 3, 1, 1 og 1 samt 3 uangivet; fra de nævnte herreder hhv. 2, 11, 10, 3 og 10 samt 13 uangivet.
54. *LR*, jfr. *KBB* 1580-1583, s.178; 1633-1634, s.813; 1637-1639, s.172. *Andresen*, 1939, s.188; *Kromann*, 1933-35, 2, s.95, 133.
55. *Adler*, 1842, s.34-36.
56. *Sonnichsen, Sonnichsen og Kromann*, 1940, s.VI. Kontoer i *Sr* og *Sh*. De privilegeredes andel, se bd. 1, s.225-27.
57. Se bd. 1, s.184.
58. *Kmrghsk* 1640-1650erne.

7. Handelen

1. *Hegelund*, 1608 26/3, 1613 25/4. Samme, 1592 30/9, 1593 27/9, 1593 sidst. *Reg 108B*, nr.168. Jyske købstæder, Mogens Sehested, Kbh. 1656 21/6. *Kellenbenz*, 1953-54, s.103-05; 1960, s.498-503.
2. Jfr. også *S. Larsen*, 1965, 1, s.111, 127-28; *Fridericia*, 1887-89, s.27.
3. *Baasch*, 1920 A, s.49. *L*, s.78 og lff. *Pmrghsk* 1623 21/11, *Rghskb* for byen 1569-96. s.148, 1634 10/9 og 1608.
4. *Johan Jørgensen*, 1963, s.77-78, 112, 115; 1969, s.10-13.
5. *L*, s.76.
6. Husnavnene fra *L*; nu kendes iflg. *d'Ailly*, 1942, s.67-68, kun få af husenes gavlstene; navne fra samtidige kilder: *Elias*, 1963, s.111-26.
7. Warmoesstraat: *Bredius, Brugmans, Kalff en Kernkamp*, 1897-1904, Handel en nijverheid, s.9; *Sayous*, 1937-38, s.69; *d'Ailly*, 1942, s.65-68; *Fokkens*, 1662, s.92-93; *Wattjes en Warners*, 1948, s.19, 32, 135, 182-83.
8. *Brugmans*, 1944, s.98-99; *Holland-Danmark*, 1945, 1, s.180; jfr. *Hart*, 1970, s.38.
9. *Kulischer*, 1928-29, s.210; *Barbour*, 1929-30, s.272-81; *Alb. Olsen*, 1932, s.4; *Brugmans*, 1944, s.111, 122, 130, 135-37; *Holland-Danmark*, 1945, 1, s.66, 160, 179-80; *Westermann*, 1948, s.3-12, 15; *Kellenbenz*, 1954 A, s.296-305, jfr. *Wilson*, 1968.
10. *George*, 1923.
11. *Fridericia*, 1894, s.75; *Holland-Danmark*, 1945, 1, s.180. Bd. 1, s.49-50.
12. *Posthumus*, 1971, s.169-72, 188.
13. Forbindelser i 1500-årene: *Hegelund*, 1591 21/10, 1592 7/3; *Kinch*, 2, s.309-10. *Rghskb* for byen 1569-96, s.131b. 1600-årene: *Hkmrghsk. Tb* 1633 4/7, 1638 10/12, 1643 15/7, 1649 19/6. *Sr*, s.18a. *Rådstdb* 1643 25/8. *Justitsprot for rådstr* 1653-61, 1655 /4 og 27/4.
14. *L* har kun lakuner i leverancerne 1617-23 (overgangen fra far til søn) og 1628-30 (vel Kejserkrigen); fra 1642 noteredes i en nu tabt »rejsebog«, jfr. *Degn*, 1980, s.17, med note 35.
15. *van Dillen*, 1929-33, nr. 425, 1255, 1405; 789; 961, 990. *Kellenbenz*, 1954 B, s.195. *Elias*, 1, s.456, 2, s.617. Hessisches Staatsarchiv, Marburg, Bestand 4f, Amsterdam, Niederlande 487, 493. Hans Friis' leverandører optræder også *t*b 1643 20/10, jfr. 1633 18/12, 1638 18/4; 1646 25/3, 11/5 og 25/5, jfr. 31/7. *Schreiner*, 1934, s.114, 118, 136, 142. *KBB* 1616-1620, s.207.
16. *Frederiks en Frederiks*, 1890.
17. Jfr. *Barbour*, 1950, s.97. Rentebetaling blot *L*, s.76. *Tb* 1646 25/3, 11/5, 31/7.
18. *L*, s.83.
19. *Sr*, s.67a, 133a, 49b, 69b, 105b. *Sr*, s.50a, 207b. *Sr*, s.18a, 1633. *Sh*, s.20b, 1638. *Sr*, s.211b, 297a, 1650.
20. *Rostoch*, ca. 1690, s.39, jfr. bd. 1, s.126-27. *Tb* 1638 18/4, 1643 20/10. *Hkmrghsk* 1633 19/3, 12/4. *Fridericia*, 1887-89, s.28. *Alb. Olsen*, 1930, s.226.
21. *Brandt en Centen*, 1747, s.287; *Allan*, 1856, s.7-8.
22. *Tomner*, 1962, s.36, 1623. *Tb* 1642 27/8, 1643 6/7. *Häpke*, 1923, s.387, nr. 1026. *L*, s.76, 109, 118. *Sr*, s.58b.
23. *Rostoch*, ca. 1690, s.38.

24. Ehrenberg, 1885, s.281-313; Baasch, 1894, s.296; Kulischer, 1928-29, s.256-58; Wiske-mann, 1929, s.50, 75, 78; Reincke, Hävernicks und Schlotterer, 1933, s.41; von Brandt, 1954, s.131-32; Schramm, 1949, s.23-55; Reincke, 1951 A, s.192; Kellenbenz, 1954 B, s.236-38; von Lehe, 1958, s.99; 1966, s.53-54. Wätjen, 1909, s.236-39; Kuhn, 1950, s.246-48; Brunner, 1968, s.331. Baasch, 1894, s.323-32; 1898, s.1; 1910 A, s.45-46; Arup, 1907, s.361.
25. Brunner, 1968, s.330; von Lehe, 1958, s.104; Reincke, Hävernicks und Schlotterer, 1933, s.43; Reincke, 1951 A, s.172.
26. Hüpke, 1923, s.398; Kellenbenz, 1954 B, s.117; Baasch, 1920 A.
27. Hegelund, 1571 7/4, 1609 3/5, 1610 10/4, 1612 4/7; jfr. toldrgsk. som Rgsk over bytold 1640 19/6, 20/6, 22/6, 15/8. Kinch, 1866-67, s.300-01.
28. Schifferbücher. Baasch, 1894, s.295-300, 323.
29. KBB 1621-1623, s.388. von Lehe, 1966, s.61; jfr. Rantzau, 1597, sp. 9. Sr, s.175a, 11b, 38b, 34b.
30. Reg 108B, nr. 168, toldrgsk. 1568-69. Hkmgsk, 1612, 1615. Reg 108B, nr. 124, toldrgsk. 1630-31.
31. Staatsarchiv Hamburg, Bürgerbücher.
32. Do.
33. Schramm, 1949, planche s.64/65. Meyer und Tesdorph, 1890, s.IX; Kellenbenz, 1954 B, s.182-84, 201-03, 207-09, 233-35; Ehrenberg, 1896, s.264-65. Buek, 1840, 1857. Sillem, 1883, s.510, 529, 597. Kellenbenz, 1954 B, s.238-41.
34. von Hess, 1810-11, 1, s.18, 22, 24, 26. Leverandørerne optræder også KBB 1640-1641, s.34, 229; 1642-1643, s.534; Sr, s.38a-b, 145a; Justisprot for rådstr 1653-61, s.41a; Da Kanc, B 244b, III 1.
35. L, s.68, 69, 85-86, 109, 124; 74, 79. L, s.125. L, s.85.
36. L, s.55-57, 61-126.
37. L, s.84, 1627. L, s.114, 1640. L, s.77, 1625. L, s.86, 1630.
38. L, s.103, 119.
39. Jochmann, 1950, s.219; Wiskemann, 1929, s.78.
40. L, s.86, 1630. Ribe Domk.s rgsk, 1645 /6. Terpager, 1702, s.72; Trap, 23, s.698, nr. 27.
41. Eksempel i Emilie Andersen, 1956, s.46-57.
42. Reisner, 1902, s.51. Siewert, 1897, s.192-99; Richter, 1913, s.42-43; Vogel, 1928, s.134-36, 141-42; Jeannin, 1961, s.164-89; Olechnowitz, 1965, s.89. Baasch, 1907, s.109.
43. Hegelund, 1586 11/10, 1591 23/3, 1612 4/11.
44. L, s.112, 113.
45. Sr, s.85b. Jfr. også Staatsarchiv Bremen, 2-u 13b 9, Protocollum der auf dem Weserstrom auf und abfahrende Schiffen, 1630 25/7. KBB 1596-1602, s.521.
46. Klopp, 1856, s.413; Fürbringer, 1892, s.26. Sr, s.71a; kmrgsk; LR, 1624-25, 1632-33. Hkmgsk, 1633 24/6. Sk I 88b, 1655; Rgsk over bytold, 1639 ff.; Reg 108B, nr. 124, Ribe, rgsk. over accise 1630-31.
47. Dunsdorfs, 1938, s.457. Jensch, 1930, s.88-90.
48. Sr, s.25b, 1638. Sk I 69; Sr, s.27b. Huhnhäuser, 1914, s.32-57, jfr. 144-45; Hegelund, 1600 5/6.
49. LR, 1620-21, varer indkøbt.
50. Reg 108B, nr. 168, Ribe, ekstrakt 1568-69. Reg 108B, nr. 124, Ribe, rgsk. over accise 1630-31. Tabelbilag 91, idet tøndetallet på læsten for strandsalt var 12 (rgsk for Ribes Vin-og saltkomp 1623-25). Rgsk over bytold, 1639 ff.
51. Kmrgsk, 1585 1/9; Ribe Domk.s rgsk, 1622 15/11.
52. Bøggild-Andersen, 1946, s.25-26; Bugge, 1925-33, 1, s.88, 144, 146, 189. Rgskb for byen 1569-96, s.131b. Sr, s.170a, 245b, 303a. Tb 1622 21/11. Hkmgsk, 1640, prampenge. KBB 1642-1643, s.183, 199; tb 1642 15/10, 1643 30/5. Tb 1643 11/2, 16/5, 26/5, 27/5, 10/6, 27/6. KBB 1642-1643, s.14.
53. Bøggild-Andersen, 1946, s.28-29. Ribe Domk.s rgsk, 1650 /7.
54. L, s.192. Sr, s.204a. Tb 1643 20/11. Pringsheim, 1890, s.16-17; Ehrenberg, 1896, s.1-11, 101-309; Bøggild-Andersen, 1946, s.23. Reincke, Hävernicks und Schlotterer, 1933, s.41; Wiskemann, 1929, s.77.

55. Om forbindelserne mellem Amsterdam og Hamborg og de nævnte områder, se *Brugmans*, 1944, s.83, 88-94; *Beutin*, 1933, s.33-35; *Baasch*, 1894, s.295-420; *Wätjen*, 1909, s.238-39; *Vogel*, 1928, s.110-52; *Beutin*, 1933, s.1-33; *E. Schäfer*, 1934, s.142-76; *Meier*, 1937, s.119-20; *von Lehe*, 1958, s.98-99. *Sr*, s.23b. *L*, s.84, 1627.
56. *Sk II* 89a og 93.
57. *Degn*, 1971, s.153.
58. *Bøggild-Andersen*, 1942, s.53-61.
59. *Kinch*, 2, s.289-90; *Willerslev*, 1942-44, s.621-33. *KBB* 1616-1620, s.551, 559, 681. *Prot indeh kopier af kongebr 1608-39*, 1618 29/12, 1619 30/4, 9/10. *Pmrgrsk*, 1619 13/10. *Prot indeh kopier af kongebr 1608-39*, 1630 24/3, 1635 6/2; *L*, s.163. *KBB* 1630-1632, s.54; 1635-1636, s.736.
60. *L*, s.163. *Sk ef Hans Friis 1650*, s.148.
61. *Bøggild-Andersen*, 1942, s.54-55; *CCD*, 3, s.659, 665-66. *KBB* 1624-1626, s.770, 772. *Sr*, s.45a.
62. *Bøggild-Andersen*, 1942, s.60; 1946, s.38; *Kinch*, 2, s.291-93; *H. K. Kristensen*, 1976-77, s.386-93 (der fejlagtigt hævder (s.391), at der ikke findes regnskaber fra Ribe over strand-salt). *CCD*, 3, s.681-86. *KBB* 1624-1626, s.150, 317.
63. *KBB* 1621-1623, s.514. *Rgsk for Ribes, Vardes og Ringkøbings Vin- og saltkomp 1623-26*. *Pmrgrsk*, 1624-25, indtægter, leje af rådhuskælderens. *KBB* 1624-1626, s.274.
64. *Jfr. Da Kanc*, B 103, 1622 15/11, relation fra Albret Skeel m.fl. til kansleren.
65. *Pmrgrsk*, 1624-25, indtægter (salg af bøssekrudt og musketter). *KBB* 1624-1626, s.727, 781, *jfr. CCD*, 4, s.342.
66. Indskuddene var 10 à 50 rdl, 1 à 30 rdl. Der er her bortset fra monopolindtægterne ved afgift af indført frisisk salt (ca. 97 sldr.).
67. *Rostoch*, ca. 1690, s.39.
68. *Kmrgrsk*, 1633 2/4, 6/4, 1648 24/3.
69. *C. Christensen (-Hørsholm)*, 1886, s.45-47; *N. Bang*, 1897-99; *H. L. Møller*, 1900; *Jürgens*, 1914, s.140; *Alb. Olsen*, 1918-20; *Bøggild-Andersen*, 1942, s.23; *H. V. Gregersen*, 1947-49; *Willerslev*, 1952-54; *Wiese und Böls*, 1966, s.9, 23-27, 34-36, 44-45. *KBB* 1627-1629, s.40-41. *Kinch*, 2, s.825-26, 847-48.
70. *Wiese und Böls*, 1966, s.4-9, 58-67, 70-75. *Jfr. Lunden*, 1969, s.22-29; og *H. V. Gregersen*, 1947-49.
71. *Abel*, 1966, s.107; *H. V. Gregersen*, 1947-49, s.144-48; *Ellehøj*, 1969, s.217, *jfr. S. Å. Hansen*, 1964, s.87-88, 112-13, 318.
72. *Blok*, 1909, s.38, 1610; s.164 og 201, 1626.
73. *KBB* 1566-1570, s.277; 1576-1579, s.157. Om *hkmrgrsk*, se *Degn*, 1978 A, s.96-97.
74. *Kinch*, 2, s.824. *KBB* 1603-1608, s.44-45 (1603).
75. Til de første hører tabelbilag 64's nr. 42, 44, 47, se tabelbilag 21, til de sidste nr. 59, 60, 63.
76. Se således Christen Friis og Niels Andersen Roager i tabelbilag 21.
77. *Redlich*, 1953-54, s.78.
78. *Jfr. Enemark*, 1971, 1, s.221-25.
79. De fire købmænds eksport ifølge Gottorprgsk. var hhv. 10.719 (1601-20), 5.227 (1601-21), 6.174 (1601-16) og 1.553 (1601-06) (tallene meddelt af Povl Enemark).
80. Fremgår også ved sammenligning med *Reg 108B*, nr. 168, Ribe, brudstykke (s.34-37) af toldbog 1639-40. Sstds. rgsk. med samlede tal for Ribe 1638/39-1640/41 og 1644/45-1647/48. At toldrgsk. 1640-41 i *LR* omfatter også øksne eksporteret ad søvejen, ses af mange formuleringer i de bilagte oprindelseserklæringer, at eksportørerne agtede at lade dem »(ud)skebe«, »overskibe fra Ribe til Holland« el. lign. (823 øksne). Selve toldrgsk.s navne og tal gengives af *H. K. Kristensen*, 1972-74 A.
81. Eksempler i *tb* 1599 16/2, 3/5, 1626 17/6, 1634 10/3, 1637 4/12, 1640 3/2, 30/9, 1643 21/7, 1646 25/2, 1649 20/9, 1655 25/7, 1661 7/5; *jfr. KBB* 1571-1575, s.524.
82. »Bondekøbmændene« stammede fra hertugdømmet Slesvig, hvor bønderne ikke, som i Danmark, blev hindret i at drive handel med stude (*jfr. H. V. Gregersen*, 1947-49, s.156).
83. *Jfr. dog Viborg Landstings dombøger*, 1616, C 124, 14/9-23/11, s.236r-245r.
84. Dette støtter *Ladewig Petersens* antagelse, 1970, s.80.

85. *Tb* 1637 4/12. *Da Kanc*, B 160, brev med påskrift »ca. 1625-39«, men én af underskriverne døde 1631.
86. Jfr. her også tabelbilag 88 med tabelbilag 17, hvor man for en række år får gennemsnitlige tal for øksne pr. skib på mellem 14 (1649) og 62 (1627), idet man ser en sammenhæng imellem eksportens størrelse og øksnetallet pr. skib; for 10 år med en eksport på under 2.000 øksne, var det gennemsnitlige antal øksne pr. skib 29; for 13 år med en eksport på 2.000-2.999 40, for 3 år med 3.000-3.999 49, for 4 år med 4.000-4.999 44, for 1 år med 5.489 62 og for 1 år med 6.027 55. Forklaringen kan ligge i, at de enkelte købmænd chartrede bestemte skibe, der så i år med en mindre eksport var mindre tungt lastede. Når *Terpager*, 1736, s.622, taler om, at der undertiden lastedes 270 skibe på én dag, må dette være et sagn. *Eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 71, 1599; *Hkmrsgsk*, 1614; *KBB* 1627-1629, s.40-41. N. H. Jacobsen, 1937, s.177. Af Warnemünder Zollbücher fremgår, at skibe lastede 2 okser pr. læst: *Huhnhäuser*, 1914, s.20.
87. *Reg 108B*, nr. 168, Ribe, toldrgsk. 1568-69 og 1569-70 samt *Hegelund*, 1586 15/4, 1588 29/3, 1589 6/4, 1590 18/3, 1593 26/3, 1594 22/3, 27/3, 1598 17/4, 1599 25-27/3, 1602 2/4, 1603 21/3, 1604 27/3, 1605 1/4, 3/4, 1606 28/3, 7/4, 1607 24/3, 2/4, 13/4, 1608 28/3, 1609 28/3, 16/4, 19/4, 24/4, 1610 30/3, 18/4, 1611 28/2, 1/4, 18/4, 1612 3/4, 14/4, 16/4, 24/4, 1613 22/3, 18/4, 3/5. *Hegelund*, 1607 2/4. *KBB* 1633-1634, s.44-45, 425-26 osv., se sagreg. under »konvoj«. *Adler*, 1834, bilag, s.6.
88. *Bøggild-Andersen*, 1946, s.26-27. *Sr*, s.113b, 1644, 298b, 1647; *KBB* 1635-1636, s.72; 1640-1641, s.378. *Tb* 1650erne, jfr. 1646 1/4.
89. *Arup*, 1932, s.611; jfr. også kritik heraf af *Ellehøj*, 1969, s.217. *Reg 108B*, nr. 168, Ribe, toldrgsk. 1568-69, s.43a. Amerinus' digt har »bicornu exercitu«, hvilket *Kinch*, 2, s.233, note 3, har misfortolket som »et krigskontingent til lands og til vands« i Syvårskrigen; digtet har i sammenhængen [handels]skibe, der pløjede havet. *Hegelund*, 1609 3/5.
90. *G. Olsen*, 1942-44; *S. Larsen*, 1965, 1, s.101, 106-10. *L*, s.328-29. *Hkmrsgsk*, 1622, jfr. *Adler*, 1842, s.63, note 2. *Sr*, s.51a, 29b, 50a, 198b, 200a, 212a.
91. *Sh*, s.137a, 1636. *Sh*, s.15b, 87b, 181b.
92. *Sr*, s.104a, *Sh*, s.217a-b, 330a. *Tb* 1650 18/11.
93. Jfr. *S. Larsen*, 1965, 1, s.107.
94. *L*, s.328, 338, 339; *L*, s.9, 37. *Sr*, s.219a, 277b, *L*, s.104, 115. *L*, s.98. *Sr*, s.277b, *Sh*, s.6a. *Hkmrsgsk* 1622, 1624, bropenge, jfr. *Adler*, 1842, s.63. Samme, s.66. *Schifferbücher*, f.eks. 1622-25.
95. *Adler*, 1842, s.66, note 2. *Sr*, s.16b, 69a, 138b, 207a, 237a.
96. Om handelslovgivningen vedr. Ribe: *Kinch*, 2, s.31-33, 47-48, 143-44, 167-68, 178, 293-94; *Mackeprang*, 1900, s.23. Jfr. en række aktstykker 1236-1573 i *NkS*, 1353b, 4°. *Kinch*, 2, s.293-94, jfr. *pmrgsk*, 1623, udgifter 1623 30/10, 10/12, og *KBB* 1621-1623, s.684. *KBB* 1561-1565, s.207, 229, 247, 273, 357.
97. Om Revier-tolden: *CCD*, 5, s.12, 111, jfr. *Kinch*, 2, s.853.
98. *CCD*, 4, s.485, 1629; *KBB* 1627-1629, s.793. *LR* Riberhus, c. Skattemandt. *Skil* 1662 8/9.
99. Niels Grisbecks og Hans Friis' personale kan følges *L*, s.10 (*bprot* 1606 31/10), 23, 26, 40, *tb* 1612 1/7; *Hegelund*, 1609 3/5; *L*, s.42, 56, 57 (*bprot* 1618 1/11). *Sk ef Hans Friis 1650*. *L*, s.73, 75-76. *Tb* 1631 15/7, jfr. *Kinch*, 1876-77, s.164-67. *Sh*, s.30b, 20a-b, 130b, 188b, 244a, *L*, s.23, 119, 123, 125-27. *Sr*, s.50a, *Sh*, s.84b, *L*, s.121-22. *Sr*, s.314a, *L*, s.133. *Sr*, s.223b (*bprot* 1639 8/11). *Sr*, s.244a, 12b, *tb* 1642 12/2, 8/8, 1643 7/2, *Degn*, 1971, s.174, *bprot* 1650 20/12. *Sh*, s.238b, *tb* 1643 6/3, *Sr*, s.293a, 298a, 269b, *Sh*, s.100a. *Ribe Domk.s rgsk*, 1649 20/4. *Do.*, 1649 6/11 og *Sh*, s.337a.
100. Jfr. bd. 1, s. 97, 99 og 336.
101. *Tb* 1642 3/5.
102. *Sh*, s.269a. *Sk ef Hans Friis 1650*.
103. *S. Larsen*, 1965, 1, s.123.
104. *Fridericia*, 1887-89, s.31.
105. Se bd. 1, s.279-80.
106. *Sh*, s.106b. *Sh*, s.19a, 58b, 87b, 337a. *Sh*, s.21b-22a. Skrivelse fra en bonde: *Sh*, s.192a.

107. *Sr*, s.314a, 1648. *Sr*, s.28a, 1635 (egentlig konto for Anders Jakobsens far, Jakob Thomsen). *Sr*, s.53b (2 steder), 170a, 268b, 44b, 24b, 50a, 100a, 301a, 265b, *Sh*, s.167a. Muligvis er det købmandsmærker, Hans Friis har benyttet, jfr. *rådstdb*, 1643 25/8, og *Woodward*, 1970, s.208.
108. *Sr*, s.240a og 117b, 1646. Køb af jernkakkelovn af skipper 1642 /10 for 2,5 sk. pr. skålpd.: *Sr*, s.288a; salg af 4 ovne 1642 /9-/10 for 3 sk. pr. skålpd.: *Sr*, s.227a, 285a, 290a, *Sh*, s.74b. *Sr*, s.43a, 221b, 199b (flæsk 1647). *Sh*, s.39a-40b, 207a-b, *Sr*, s.38a, 16b (honning 1633, 1634).
109. Hans Friis' rgsk. i *Rgsk for Ribes, Vardes og Ringkøbings Vin- og saltkomp 1623-26*.
110. Sstds, Vardes Vin- og saltkomp.s rgsk. Jfr. *Adler*, 1842, s.79-80. Tallene er her beregnet ud fra forholdet 1 læst = 18 tdr.
111. *Tb* 1640 18/4, 5/5, 25/8.
112. *L*, s.89. Nedenfor, bd. 1, s.162-63. *Sh*, s.267a-b.
113. *Sh*, s.1b, 5b, 6a, 26a. *Sr*, s.210a. *Sh*, s.11a, 19a, *Sr*, s.5a. *Sh*, s.258a, 1641, *Sh*, s.259a, 1641, *Sh*, s.289b, 1645. *Sh*, s.12a, 106a, 62b, 230b, 232a, 219b. *Sh*, s.287b, 86b, 87b.
114. *Sh*, s.150a og 245a, 51b, 149a, 293a, *Sr*, s.127a.
115. De adelige kunder er foruden de i tabelbilag 49 anførte: Ellen Hansdatter Arenfeldt (*L* s.109, 1637). Diderik Blome til Nybøl (*L*, 1646-50), Tønne Nielsen Friis til Hesselager (*L*, 1628-33), Ebbe Gyldenstjerne, lensmand på Koldinghus (*Sh*, s.337a, 1649-50), Ide Krabbe på Varho (*Sk ef Hans Friis 1650*), Erik Christensen Krag til Lydumgård (*L* 1646-50), Albret Skeel, lensmand på Riberhus (*Sr*, s.19a-20b, 76a-77b, 178a, 1632-39), Oluf Fastisen Staverskov (Glambek) (*L* 1624-25), Sofie Jakobsdatter Vognsen til Sønderriis (*Sh*, s.240b, 1649-50).
116. *Sh*, s.179b, 312a.
117. Svigersønnen; og broderen og dennes søn og 2 svigersønner; og broderens hustrus søster og 3 af hendes sønner og en anden søns svigerfar; samt en lang række efterkommere efter moderens børn af 1. ægteskab og efter hendes 2 søstre; samt hans egen kones 3 brødre og 3 af hendes svogre.
118. Eksempel *Sh*, s.80a og 292b. *Sh*, s.171a og 99a. *Sr*, s.235b; *Sh*, s.1a ff, 171a+248a og 112a (Manderup Abildgård til Skodborghus, hans foged og skolemester); *Sh*, s.55b+331a, 214b og 113b (Iver Vind til Nørholm, foged og skolemester); *Sh*, s.221a ff, 329a og 81b (Ditlev von Buchwald til Nybøl, forvalter og skolemester).
119. Det personlige kundeforhold: *Sombart*, 1916, 2,1, s.463; *Stampe*, 1793-1807, 5, s.159; jfr. *S. Larsen*, 1965, 1, s.107. Af de 66 forældrepar, hvis børn Hans Friis stod fadder til, ses i hvert fald de 43 som kunder i *Sr* og *Sh*.
120. Den langt største leverandør, Peder Jensen Terpager, der sammen med 5 købmænd eller skippere 1629-49 leverede fisk til Kbh.s Slot for næsten 11.000 rdl., var dog ikke rådmand.
121. *KBB* 1635-1636, s.665; 1637-1639, s.212, 536, 944; 1640-1641, s.5, 54, 275, 641-42; 1642-1643, s.248. *LR*, 1625-29.
122. *S. Larsen*, 1965, 1, s.129-31. *Johan Jørgensen*, 1965, s.536. *Ladewig Petersen*, 1969 A, s.239. Sammenhængen mellem eksport af landbrugsprodukter og import af kramvarer: ses ved sammenstilling af navne i tabelbilag 15 og 21.
123. Fremgår af f.eks. *L*, hvor Niels Grisbeck noterer beløb for leverancer, han garanterede for overfor Hamborg-købmænd for Ribe-købmænd. En række poster på købmandskontoer i *Sr* synes at være disses køb hos grossererene. Jfr. også *S. Larsen*, 1965, 1, s.152.
124. Jfr. *Kellenbenz*, 1957, s.2.
125. Råvarer og materialer til håndværkere og skippere: snedker: se følgende; *Sr*, s.165a-b; *Sr*, s.115a-b, 208a-b, 294a (1636-46 169 skov glas); *Sr*, s.126a; 6a-7b, 62a-63b, 142a-b, 157a-158b; *Sr*, s.238a; *Sr*, s.16b; *Sr*, s.11a-b, 35a, 34a, 131a-b, 51a, 228a, 291b, *Sh*, s.83a-b, 90a-b, 98a-b, 114a, 172a (1632-41 og 1649 mindst 1.400 m lærred til skippere). Forlagsvirksomhed: *Sombart*, 1916, 1, s.224-28; *Kulischer*, 1928-29, s.123-26; *Lütge*, 1960, s.264-70. Forlæggersystemet ses af Jens Snedkers konto 1637-50 (*Sr*, s.147a, 216a-b, 278a-b, 280b: deler til mindst 160 ligkister).
126. *Sh*, s.300a.
127. *Sr*, s.59b, 130b, 287b osv.

128. *Sr*, s.45a, 59b, 167a, 214a, *Sh*, s.9a, 198b, 293a osv.
129. *Kinch*, 1, s.519, 2, s.573-75.
130. *Tb* 1614 28/5, 1633 14/8; *Kinch*, 2, s.573-74. *Rgskb for byen* 1568-95, s.267b, 166b. Do. 1595-1633, 1626.
131. *KBB* 1571-1575, s.681-82.
132. *Tb* 1638 22/9; jfr. *CCD*, 2, nr. 484, 501, 526, 543, 3, nr. 284, 293, 312 osv.
133. *Justitsprot for rådstr* 1653-61, 1654 27/10.
134. *Riismøller*, 1971, s.80, hævder det første.
135. *Kinch*, 2, s.834-43; *Rantzau*, 1597, sp. 61; *Degn*, 1971, s.122. Forårsmarked: *Kinch*, 2, s.835, note 1; i almanakkerne igen fra ca. 1685, jfr. dog *tb* 1638 12/6. Heste- og fæmarker: *KBB* 1571-1575, s.316-17; 1580-1583, s.495.
136. *Rådsib enge og jorder* 1544-96, s.79a.
137. Snapsting Viborg: *Sh*, s.19a, 66b, 192a, 215a; Mauritius-marked: *Hegelund*, 1587 og 1598 22/9. Kolding marked: do., 1573, 1582, 1596 4/10, 1584 og 1588 29/7, jfr. *Rantzau*, 1597, sp. 62; *Sr*, s.50a, *Sh*, s.45a; *L*, s.69, 74, 79. Ry marked: *Hegelund*, 1584, 1587 23/10. Jfr. *Sh*, s.45a, 113a, 151b.
138. Henholdsvis ovenfor; ovenfor; *Sr*, s.228a; *Sr*, s.139a, og *Kinch*, 2, s.844-45; *Kinch*, 2, s.844-45; do.; *KBB* 1633-1634, s.415; *Jy. Saml.*, 9, 1882-83, s.128-29; *KBB* 1580-1583, s.7, og 1609-1615, s.241; *Kinch*, 2, s.844, 875; *Hegelund*, 1602 9/10; *Kinch*, 2, s.845; do.; do.
139. *Tb* 1642 23/11 (om 1640). *KBB* 1580-1583, s.7, 1609-1615, s.241. *Tb* 1638 27/8.
140. *Sk I* 2. *Tb* 1646 26/2, 25/3 og 11/5; *KBB* 1576-1579, s.372, 1584-1588, s.109.
141. Således *CCD*, 4, s.115.
142. *S. Å. Hansen*, 1964, s.99-100; *Ellehøj*, 1969, s.217. *Mackeprang*, 1900, s.14, 18. Eksempler på adelige skibe i Øresund i 1600-årene: *Øresundstoldrgsk*, indtægtsbøger, 1608, Da. og vend. tøndepenge, 2/5; 1616, Da. og vend., 2/11; 1623, Da. og vend. tøndepenge, 14/11; 1624, do., 6/4; 1626, do., 19/5; 1630, Da. og vend., 5/9; 1633, do., 23/7; 1643, do., 25/8.
143. Nemlig Henrik Ramel, Gert Rantzau, Helvig Marsvin, Holger Rosenkrantz, Henrik Bille, Gunde Lange og Jokum Beck.
144. Tabelbilag 21-22 (Christen Friis). *Hegelund*, 1593 /4, 1593 slutn.

8. Skibsfarten

1. *Bøggild-Andersen*, 1946, s.20-21.
2. Charles de Dançay, trykt *Bricka*, 1901, s.224. *Adler*, 1842, s.25, 46-47. *KBB* 1621-1623, s.398. *Kinch*, 2, s.851-56. *KBB* 1641-42, s.126-27.
3. *Hkmrgsk*, 1638 14/11, 12/12.
4. *Tb* 1646 11/3. *Kinch*, 2, s.850-51.
5. *Tb* 1646 19/12 nævner Rømø's havn. *L*, s.154.
6. *Kinch*, 2, s.168, 825-28, 847-48. *N. H. Jacobsen*, 1937, s.177.
7. *Kinch*, 2, s.818; *LR* 1616-57, fragt af fisk; *Øresundstoldrgsk*, 1640, C, Da. og vend., nr. 116, 13/7. *KBB* 1560-1565, s.105, 194; 1566-1570, s.579. *N. H. Jacobsen*, 1937, s.258. *Kinch*, 2, s.818, note 3. *Hkmrgsk*, 1648, kranspenge 8/5, 15/6 (2), 23/11. *CCD*, 4, s.179, 183.
8. *Øresundstoldrgsk* har lakuner 1559, 1561, 1562, 1570-73, 1632 og 1634.
9. Ribe årene 1557, 1578, 1583, 1588-89, 1593, 1602, 1608, 1610, 1615-16, 1620-57. Rømø årene 1602, 1608, 1610, 1615-16, 1619-57. Det synes i øvrigt urimeligt, når det gælder *Øresundstoldrgsk*, at skelne mellem lokaliteterne Ribe og Rømø, således som det f.eks. er gjort af *N. H. Jacobsen*, 1937, s.26 (med helt meningsløse konklusioner). Da således Ribe-skipperen Christen Hansen, der står i byens sktl. 1640 og 1650, i marts 1649 passerede Kronborg på rejse til København, blev han registreret som »af Rømø«; men da han to måneder senere passerede for vestgående fra København, blev han registreret som »af Ribe«. Af 68 skippere, der er registreret som kommende »af Ribe« og 28 »af Rømø«, forekommer de 18 under *begge* betegnelser.
10. Hollændernes dominans: *Geyl*, 1961, 1, s.160.
11. Dog er ved flere ballastede skibe anført »med stenkul« eller »med østers«.

12. Henholdsvis 1615-16, 1625, 1636-39, 1641-42, 1649; 1648; 1647; 1643; og England, 1636-37, 1641, Skotland, 1635-36, 1649.
13. *Nef*, 1932, 2, s.24, note 5, gengiver tal for 1615-16, herunder 16 ladninger med skibe fra »Repon (?)«, hvilket er Ribe (kan identificeres ud fra skippers navne).
14. *Minchinton*, 1969, s.10, 62, jfr. dog *Nef*, 1932, 2, s.24.
15. De øvrige navne er Fortune, Foele, Fowl, Griffin, Hope, Jonas, Macrell (2), Peter (2), Raphael, Rose og Vildman, idet Red Lion er navn på to skibe.
16. Kul fra Newcastle og Sunderland 1563-1660: *Nef*, 1932, 2, s.380/81, tabel 1. Den øvrige ripensiske trafik på England ifølge *Øresundstoldrgsk* er ikke fundet i det her gennemgåede hullede engelske port book-materiale (London 1626-27, 1639-40, Hull 1632-33, Dover 1634-35). Ingen Ribe-skibe forekommer London 1567-68 (*Dietz*, 1972, s.XXII), Rye 1566-90 (*Dell*, 1965-66, s.XXXIV), Exeter 1625-88 (*Stephens*, 1958, s.11, 107), Boston 1601-40 (*Hinton*, 1956).
17. Se bd. 1, s.97-99. *Faber*, 1967, s.41. *Eds- og forpligtsb* 1557-96, s.137b.
18. Niedersächsisches Staatsarchiv, Oldenburg, Weser-Zollregister, 1624 14/4, 1627 24/4 (3). Husum, Tønning, Glückstadt. *Sr*, s.47b.
19. Kämmererechnungen Stade, Stadtarchiv Stade, Stade (Elbe), 1642-43, 1645, 1647. I alt 117 danske skibe ud af 2.471. Ribe-skipperen Stade-Danzig: *Øresundstoldrgsk*, 1593, Da. og vend., 3/4, og Da. og vend. tøndepenge, 23/4.
20. *Schifferbücher*, Nr. 3b, Vol. 1, Fasc. 1, Bd. 2, 4 og 9-12, der omfatter indgående skibe i alt i 27 måneder af 1622, 1623, 1624-25 og udgående 12 måneder 1624-25. Samlede antal skibe: *Ehrenberg*, 1887-89, s.375; *Baasch*, 1910 B.
21. *Øresundstoldrgsk*.
22. Do., Div. dokumenter indtil 1660.
23. Søbrevregistrerne er behandlet af *Christlieb*, 1934, s.59-99 og 124. Årene 1635-48, se *Huhnhäuser*, 1914, på grundlag af Warnemünder Zollbücher.
24. T. A. *Becker*, 1860, s.121, jfr. *Kinch*, 2, s.817. *Abel*, 1966, s.106. *Sr*, s.27b, 1645 mellem 11/1 og /8 og 1646, efter 30/7.
25. Jfr. *Hegelund*, 1593 1/10.
26. Staatlicher Archivlager in Göttingen.
27. Tabel 25: Island, Bordeaux, Brouage. *Bprot*, 1657 6/6; *sktl* 1661 13/2, 4. fjgd.
28. *Geyl*, 1, s.160; *Barbour*, 1929-30, s.272-81.
29. Eks. *pmrgsk*, 1603-04, udgifter, 1603 24/12, jfr. *Degn*, 1971, s.107, 1603 1/12.
30. Jfr. *Wätjen*, 1909, s.241; *Kinch*, 2, s.849.
31. *Tb* 1587, 1591, 1595, jfr. *Thorup*, 1839, s.64, og *Adler*, 1842, s.46-47. Jfr. *eds- og forpligtsb* 1557-96, s.84b. *Sr*, s.36a, 1632.
32. *Sktil* 1555, slutn.; *KBB* 1588-1592, s.421; *Häpke*, 1923, s.387, nr. 1026; *L*, s.106.
33. *L*, s.43-50.
34. *L*, s.160, 164-65, 154-58. *Sr*, s.27a, 49a, 64a, 207b, 279b, *Sh*, s.167a. Hollænderne kunne bygge billigere og sødygtigere om også mindre solide skibe: *Barbour*, 1929-30, s.273-78.
35. *L*, s.154-58, 160, 164-65, *Sr*, s.27a, 49a, 245b, *tb* 1643 30/5. *Tb* 1642 15/10.
36. Ses især i skifter (*Sk* I 1, 2, 21, II 22, 36, 86, 102, 103, 125, 148, 149). Også *Kinch*, 1872-73, s.199-201.
37. *Hagedorn*, 1909-10, s.337-49, 352-58; *Riemersma*, 1952 B, s.331-32; *van Gelder*, 1919, s.127.
38. Eks. *Sr*, s.233a-b, 288a-b, 289b, 291b; 200a. *Sr*, s.35a-b; 140a; 69a-b, 207a; *Sr*, s.118b-119b, 69a.
39. *Sr*, s.291b. *Bro-Jørgensen*, 1935, s.124-27. *Sk* I 91b.
40. *Eds- og forpligtsb* 1557-96, s.94a, 1595; do. 1596-1639, sag nr. 71, 1599, jfr. *Kinch*, 2, s.849; *Adler*, 1842, s.9.
41. *Jürgens*, 1914, s.86-87; *N. Bang*, 1906, s.395.
42. Ses af de engelske port books, Public Record Office, London. Sætteskipperne: f.eks. port book Newcastle 1616 1/6, 12/6, 27/6, 15/7, 16/7, 27/8, 30/8, jfr. dog *rådstdb* 1643 25/8.
43. *Sr*, s.69b, 207b. *Degn*, 1971, s.104. *Dell*, 1965-66, s.809. *E. Schäfer*, 1934, s.171.
44. *Sundbo*, 1915-18, s.597-98.

45. *Dell*, 1965-66, s.8-9; *Davis*, 1962, s.7, note. I port book fra Newcastle 1616 sættes Ribeskipperen Peder Gregersens skib »Griffin« 1/6, 27/8, 30/8 til 40 t., 15/7 til 50 t., og da skibets navn er anført, kan man konstatere, at forklaringen på skiftende skibsstørrelser ikke nødvendigvis ligger i, at skipperen var sætteskipper, jfr. *Huhnhauser*, 1914, s.18-19. *A. E. Christensen*, 1935, s.72; *Heckscher*, 1942, s.177.
46. En påtænkt artikel i *The Scandinavian Economic History Review* vil redegøre for lygtepengeafgiften og resultaterne af en undersøgelse af den danske handelsflåde, der passerede Øresund 1635-43, dens tonnage og aktivitet.
47. Jfr. *Barfods* opstillinger, 1967, s.91-117; *Dell*, 1965-66, s.XXXVII. Om skibstyperne: *Hagedorn*, 1914.
48. *Barfod*, 1967, s.107-09, 111-12.
49. Jfr. *Ijzerman*, 1931, s.163-291.
50. *Kinch*, 2, s.848. *Sundbo*, 1915-18, s.597, der giver læstetal for de enkelte skibe. *Adler*, 1842, s.49, note 2.
51. *Fridericia*, 1894, s.77-78; *Bøggild-Andersen*, 1946, s.24.
52. *Dureel*, 1654, s.82; gengivelsen har som 6. danske lokalitet »Ribe og Rønne« = Rømø!
53. *Vogel*, 1915, s.286-88. *Baasch*, 1910 B.
54. *Vogel*, 1915, s.292-93.
55. *Do.*, s.302-20.
56. *Do.*, s.282-83, 285.
57. Jfr. *Kinch*, 2, s.845-49; og den noget fortegnede gengivelse hos *Fridericia*, 1894, s.78, og igen hos *Bøggild-Andersen*, 1946, s.24.
58. *Hkmrsk*, under tøndepenge og kabepenge, også ofte bropenge. *Rgsk over bytold*, 1640 4/5, 11/5.
59. Bygget på *hkmrsk* 1615, 1633, 1638, 1648, 1652 og 1660.
60. *Adler*, 1842, s.22. *Rådstb enge og jorder* 1544-96, s.118a, 1582. *Eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 179, 1610.
61. *Eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 132, 1602; *hkmrsk* 1597; *eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 179, 1610; *hkmrsk* 1638; *do.* 1643; *rgsk over bytold*, 1640-41. *Inventarium i hkmrsk* 1619; *hkmrsk* 1640 12/11. *Hkmrsk* 1637 21/1.
62. Jfr. *Kinch*, 2, s.829.
63. Charles de Dançay, trykt *Bricka*, 1901, s.224.
64. *Øresundstoldrgsk*.
65. *Wiese und Böls*, 1966, s.70.
66. *Lütge*, 1960, s.207. *Sk* I 17, 21, II 8b, 47.

9. Håndværket

1. Om de små forhold i danske håndværkervirksomheder i 1500-1600årene, se *G. Johannesson*, 1959, 3,1, s.295.
2. *Bprot* 1646 23/12. *Sr*, s.10b.
3. Om svende, se *G. Johannesson*, 1959, 3,1, s.303-04. *Skil* 1662 8/9.
4. *Kmrsk* 1625. *Ribe Skomagerlavs art*, §1. Jfr. for skomagerne *eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 237, 1615. Lignende for Kbh.s vedkommende: *Fridericia*, 1889-90 B, s.261.
5. Guldsmed: *Sk* II 21, 1657; bager: *Sk* II 132, 1660; remsnider: *Sk* II 98, 1660; skomagere: *Sk* II 15 og 27, 1657, II 70, 1659 og II 123, 1660; skræddere: *Sk* I 67, 1654, II 83, 1659, II 128 og 134, 1660; kandegyder: *Sk* II 9, 1656; kedelsmed: *Sk* II 133, 1660; smede: *Sk* I 58, 1653, II 115, 1660; klejnsmed: *Sk* I 38, 1652; notler: *Sk* I 50, 1653; kimmer: *Sk* II 33, 1658; svarver: *Sk* I 31, 1652; maler: *Sk* II 29, 1658; murmester: *Sk* I 90, 1655; snedker: *Sk* II 81, 1659; tømrer: *Sk* II 135, 1660; vævere: *Sk* I 61, 1653, I 78, 1654, og II 118, 1660.
6. Se henvisningerne i note 9/5.
7. *Skast herreds tb*, 1636, s.50; *Sk* 1670 21/11.
8. Forlagssystemet: se bd. 1, s.144, med note 7/125. *Sr*, s.139a, 1644; *Sr*, s.65a; *Sr*, s.122b.
9. Tallet af skomagere var muligvis også forholdsvis stort; i Hamborg var der 1637-40 kun 90-100 skomagere: *Mauersberg*, 1960, s.188-94.

10. *Kinch*, 2, s.875. *Fattigrsgsk 1597-1659*, Gildens rgsk.; *Ribe latinskoles rgsk*, rgsk. over uddeling af vadmøl og lærred, 1597, 1598, 1600.
11. Se note 9/5, vævere.
12. *Kmrsgsk*, 1589 28/6, 4/8, og *tb* 1643 27/5; *rgskb for byen* 1568-95, s.239a, 1593, s.247, 1594; *rådstb enge og jorder* 1596-1654, 1613 22/2; *tb* 1639 28/5. *Tb* 1639 28/5, 1641 9/8, 4/9, 1642 17/9.
13. *Pmrsgsk*, 1643 21/3.
14. *Thomas Jørgensens kopib 1601*, s.265, 1601, jfr. *Kinch*, 2, s.615, 695-97.
15. Tabel 37.
16. Idet en række personer ret regelmæssigt betaler accise af et bestemt antal tdr. øl og svarende hertil det halve antal tdr. malt (samme forhold øl/malt ses i Helsingborg: *G. Johannesson*, 1959, 3,1, s.215).
17. Ydermølle: *Kinch*, 1, s.472, 2, s.571. Midtmøllen: do., 1, s.471-72, 2, s.571-72. Kongens Mølle: do., 1, s.67, 518, 2, s.572.
18. *Kinch*, 2, s.184, 591-92, 710-11. *Rådstb enge og jorder* 1544-96, s.130a, 1573; *rgskb for byen* 1569-96, s.138a, 1581: *eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 22, 1596, 135, 1602, 283, 1617, 337, 1624.
19. *Kinch*, 1, s.436, 2, s.709-10. *KBB* 1580-1583, s.135.
20. *Kmrsgsk*, 1575. Aftagere fra Mandø, Sønderho, Vester Vedsted, Rejsby, Høgsbro, Åbølring og Nørre Farup. *Ribe Skt Katharinæ Kirkes rgskb* 1617-18.
21. *rgskb for byen* 1569-95, s.149b, 151b, 154a, 161a, 162a, 164a, 165b, 178a; do. 1595-1633. *Rådstb enge og jorder* 1655-72, 1655 22/2, 1658 26/3.
22. Hertil yderligere *Sk* II 81, 1659.
23. Udenbys skræddere: *Sh*, s.258a-259b, 1641-42, og *Sr*, s.102a, 1636 (for Erik Juel til Hundsboek).
24. På lignende måde har 9 snedkere købt varer hver på 1-6 kontoer, 15 smede hver på 1-16 kontoer, 10 tømmermænd på 1-7 kontoer, 7 murmestre på 1-6 kontoer.
25. De nævnte 6 fags arbejde for oplandets adelige og gejstlige: 1) *Sh*, s.232b, 1642, 260b-261a, 1642, 142a, 1638, 254b, 1642. 2) *Sh*, s.62b, 1635, 59b, 1638. 3) *Sh*, s.59a, 1636, 150a, 1639. 4) *Sh*, s.18b, 1641. 5) 196b, 1642, 272a, 1642. 6) *Sh*, s.59b, 1638. Jens Billedsnider: *Sh*, s.128b, *Trap*, 23, s.862. Henrik Grydestøber: *Sh*, s.62b, 1634.
26. *P. J. Jørgensen*, 1947, s.450-58; *Abel*, 1966, s.130-31; *G. Johannesson*, 1959, 3,1, s. 296-99, 304-06. Skomagerne i Ribe klagede 1574 til kongen over konkurrence fra fremmede: *KBB* 1571-1575. s.510. *CCD*, 3, s.453-54 (frdg. 1615). *O. Nielsen*, 1874, nr. 606, 620, 622, 647, 654, 658, 667, 674. *CCD*, 3, s.408-09 (frdg. 1613), 675-81 (frdg. 1621), jfr. 4, s.27-28. *KBB* 1576-1579, s.26-27, jfr. 1588-1592, s.434.
27. *Nyrop*, 1899-1904, 2, s.1-2, 183-84, 291; 44-48, 114-19, 295-96; 751-55; *Kinch*, 1, s.380; *H. Andersen*, 1806, s.257-61; *Nyrop*, 1899-1904, 2, s.393-94, *KBB* 1642-1643, s.182-83.
28. *Sr*, s.178b, 1639; *tb* 1640 24/3; *Sk* I 76, II 27, 43, 150, 154. *Ribe Skomagerlavs art*.
29. Jfr. *Warthoe-Hansen*, 1970, 1, s.103.
30. »Egteskabskontrakter«: *bprot* 1596 16/7, 1597 26/8, 1599 27/7, 1601 27/11, 1602 27/8, 1604 15/12 osv.
31. *Eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 39, 1597. *KBB* 1593-1596, s.54 (1593).
32. *KBB* 1635-36, s.430-31.
33. *Reces* 1537, art. 14, 1540, art 5, 1547, art. 35, og 1558, art. 55, se *Kolderup-Rosenvinge*, 1824, s.180, 201, 233 og 277-78 og *CCD*, 1, s.38. Jfr. *G. Johannesson*, 1959, 3,1, s.296-98.
34. Det er uklart, om skatteregistrene i *LR* giver et virkeligt billede af tallet af landhåndværkere; skatteregisteret for Riberhus len 1640 anfører ved siden af 1.321 gårdmænd, 728 inderster og 208 bolsmænd blot 32 håndværkere. *Hkmrgsk*, 1648, udgifter skibsskruer.
35. Lignende hos *Sombart*, 1916, 1, s.610-11. *Riismøller*, 1971, s.46.
36. Kobberstik af Israel von Meckenen, citeret *Sombart*, 1916, 1, s.610.

10. Andre erhverv

1. Tabelbilag 30.

2. Landtransport til Hamborg: *Kinch*, 1866-67, s.300.
3. *CCD*, 3, s.454 (frdg. 1615).
4. 1631 udgjorde 430 tagsten 4 læs: *Kmrghsk*, 1631; 1640 udgjorde 4,5 skippd. hør to vognlæs: *rgsk over bytold*, 1640 20/6. *Mack*, 1899, s.54-55.
5. *Sktl* 1649 2611, 3. fjdg. *Rådstb enge og jorder*, 1544-96, s.134b, 1570. *Kinch*, 2, s.426.
6. Fremgår af *pmrgsk*, der redegør for refusion af udgifter i forbindelse med kongelige gæsters og tjeneres o.a.s. ophold i købmandsgårdene; jfr. *bd.* 1, s.110 og 375, samt *Kinch*, 2, s.426.

11. Daglejere og tjenestefolk

1. Talrige eksempler i *kmrgsk*, *hkmrgsk*, *Ribe Domk.s rgsk*, *Sr*, s.312b, *tb*, *Hegelund*, 1609 3/2.
2. *Hkmrgsk*, *Sh*, s.181a, *Sr*, s.64a. *Tb* 1643 26/9. *Tb* 1643-45, stævninger sept.-dec. 1643.
3. *Fridericia*, 1889-90 B, s.242 (0,6 mandlige og 0,6 kvindelige tjenestefolk pr. husstand).

Beregningen:

Skatte- borger- gruppe	Antal skatte- ydere	Tjeneste- folk
0 -4 sk.	546	216
6 -14 sk.	141	112
16- sk.	70	153
fri	ca. 20	28

771

509

4. Nemlig til 12, 16 eller 24 sk., hvilket med den 60-dobbelte skat svarer til 0,2, 0,3 og 0,4 sk.; de øvrige skatteborgere var takseret til 1-64 sk.
5. Nemlig en spinderske, en vognmand, en gartner, en skolemester, en portner og en visiterer hver én, to guldmede 3, tre skippere og en skipperenke 4, to lærredsvævere 3, en tolder 3, syv enker 9 og 13 ukendte 13.
6. Adelskontoer med tjenestefolk: fra herregårdene nr. 2, 4-5, 7, 9-10, 13, 16-17, 23-25 og 118-19 i tabelbilag 49; skolemestre fra nr. 4, 9, 16-17, 25 og 119 sstds. Præstekontoer: fra Jernved, Gørding, Åstrup, Føvling, Malt, Vejen, Sneum, Grimstrup, Anst, Verst, Midelfart, Farup, Fole, Rødding, Sønder Hygum, Hvidding, Rejsby (2), Højrup, Gram og Nustrup. For de 14 adelige var gennemsnittet af tjenestefolk 3,3, for de 21 gejstlige 1,5, for de 10 bønder 1,3.
7. Idet der er 1.321 gårdmænd, 728 inderster og 208 bolsmænd: *LR Riberhus* 1640 24/6, skatteregister.
8. Således *Sk II* 77, 1659.
9. Se note 10/8.
10. Af de 17 tjenestepiger, der 1633-49 forekommer med fulde navn på kontoer i *Sr* og *Sh*, kan højst 5 forekomme i *sktl* 1640 og 1650, men på grund af navnenes almindelighed kan det ikke sikkert afgøres, om der er tale om dem.
11. Se *bd.* 1, s.259.
12. *Tb* 1638 26/9. *Tb* 1638 21/2.
13. *Tb* 1639 21/10. *Kmrghsk* 1631 /9, 1640 18/7. *Hkmrgsk*, 1638 5/5.
14. Se *bd.* 1, s.224-25 og tabelbilag 48.

12. Embedsmænd

1. *Mackeprang*, 1900, s.220-27.
2. *Engberg*, 1972, s.245-46; *Kinch*, 2, s.856-59; store told: *Fridericia*, 1894, s.173-74, 191-92; småtold, fra 1625 også kaldt kommissarietolden: *CCD*, 4, s.196-207 (1625); accise: *CCD*, 3, s.572 (1621), 4, s.91-94 (1623), 603-05 (1634), 5, s.76-77 (1641); *Fridericia*, 1894, s.132-

- 33, 174, 507, 510; og Skt. Annæ told og bådsmandsvåningstolden, indført 1627: *CCD*, 4, s.365-66, 526-28, 603-04, 4, s.76-77; *Fridericia*, 1894, s.173, 192.
3. *LR*.
4. *Kinch*, 2, s.632-39; *Mackeprang*, 1900, s.232; *Munch*, 1900, 1, s.6-7; *G. Johannesson*, 1959, 3,2, s.41-43. Fragmenter af byfogedens rgsk. i *Reg 108B*, nr. 168. *Mackeprang*, 1900, s.117, 243. Sammenhængen mellem byting og rådstueret: tabelbilag 64, Rm 8, Bm 31, Rm 55 og 59.
5. *Kinch*, 2, s.636-39. *KBB* 1571-1575, s.101 (1572), 267 (1573).
6. *LR*.
7. *Eds- og forpligtsb* 1557-96; do., 1596-1639. *Rådstb enge og jorder* 1544-96 og 1596-1654.
8. *Kinch*, 2, s.639-40; *Mackeprang*, 1900, s.125-27; *Munch*, 1900, 1, s.7; *S. Larsen*, 1965, 1, s.56-57. Byskriveren boede fra gammel tid, dog senest til ca. 1610, i 3. fjdg. (nr. 228 i tabelbilag 95), jfr. *tb* 1642 4/7.
9. *Kinch*, 2, s.640-41.
10. *Pmrgsk* 1572-1660; *Kinch*, 2, s.641.
11. *Kinch*, 2, s.641-44. *Eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 345, 1625.
12. *Hkmrgsk*, 1618-19, instruks for Morten Ibsen 1618 10/12. *Kinch*, 2, s.647-49, 856. *Eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 370, 1632.
13. *Munch*, 1900, 1, s.28-29. *CCD*, 3, s.564-66 (frdg. 1619). *Tb* 1642 18/7. En overformyndersprotokol i Ribe overformynderiarkiv begynder først 1650.
14. Se bd. 1., s.366-67.
15. *Mackeprang*, 1900, s.128.
16. *Eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 178, 1609, jfr. dog nr. 157, 1606; *Kinch*, 2, s.645-46. *Mackeprang*, 1900, s.131; *Kinch*, 2, s.644.
17. *Tb* 1638 29/5, 7/7. *Kinch*, 2, s.885; *eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 284, 1619. *Kinch*, 2, s.248, 580-81, 885.
18. *Kinch*, 2, s.646-47.
19. *Kinch*, 2, s.649-52; *pmrgsk* 1648-49, 1649 /2, jfr. bd. 1, s.318.
20. *Eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 99 og 101, 1600; 290, 1619. Jfr. *Kinch*, 2, s.647-49.
21. Jfr. *Mackeprang*, 1900, s.124.
22. Således Ditlev Hansen Guldsmed og Peder Pedersen Hjerting, byfogeder 1619-33 og 1639-42.
23. *Tb* 1643 22/8, 31/8, 4/9; *tb* 1646 29/4, 30/4. *Sk ef Hans Friis 1650*.
24. Byfogeder-rådmænd: se note 12-4's henvisning til tabelbilag 64. Pengemestre-rådmænd: se tabelbilag 64, Bm 20 og 21, Rm 36 og 54, Bm 61 og 62 og Rm 65.

13.1. Indtægtsforhold

1. *Riismøller*, 1971, s.83.
2. Jfr. bd. 1, s.91. Mogens Friis anfører i brev, dat. Viborg 1657 13/6: Gods forrentes, når kornet er dyrest, næppe 3%: *Da Kanc*, B170, I 4 c, s.61-62. *Ladewig Petersen* regner med et afkast på 2,5 rdl. pr. td. htk.: 1969 B, s.104, 1974 B, s.11, 82.
3. *S. Å. Hansen*, 1964, s.17; *Ellehøj*, 1969, s.210.
4. Disse havde han selv skrevet for faderen 1610-18: *Degn*, 1966, s.147.
5. Nemlig ca. 6% af skiftets ejendomsvurdering fraregnet værdien af beboelseshuset.
6. I Ribe var magistraten i 1640 lignet til 7,3% af byens samlede skatteligingsbeløb; om en lignende overvægt i Ringkøbing 1610, Vejle 1620 og Odense, se *Mackeprang*, 1900, s.87, *Fridericia*, 1887-89, s.28, og *S. Larsen*, 1965, 1, s.185-96.
7. Jfr. bd. 1, s.69 om daglønningers svingen med årstiderne. Personlige forhold: *Schlegel*, 1771, s.112-13, hvor malersvende sættes til 32, 28, 24 eller 16 sk. på egen kost, »eftersom de er gode til«, hvilket også gælder for andre håndværkere.
8. *Kmrgsk*, 1637 16/4 og /8; også 1639 1/4, 1645 4/7.
9. Eksempler fra *kmrgsk*. *LR*. Riberhus 1633-34.
10. *Kmrgsk*, 1639 10/4.
11. *Rådstb enge og jorder* 1544-96, s.142, 1571.

12. De fleste højtbeskattede »håndværkere« har sikkert i virkeligheden drevet handel, bl.a. med øksne; se således tabelbilag 21, hvor man ser flere øksnekøbmand med navne som Remsnider, Skrædder, Bager, Hatstofferer, Rebslår, Skomager. Jfr. også *Sombart*, 1916, 1, s.611. *Kmrsgsk*, 1638 8/7.
13. Adskillige eksempler i *kmrsgsk*, således 1630 18/9. Dog møller- og købsvende mindre: *Sk II* 109, 1660, og *L*, s.10 og 42.
14. *L*, s.10 og 42; se note 13.1/13.
15. *Kmrsgsk*, 1630 /9-/10; lignende 1635 20/11.
16. Sidstnævnte er muligvis ikke vognmand.
17. *Hegelund*, 1593 23/4; *Sk I* 53, 1653. *Sr*, s.258a, 1649, *Sh*, s.271a, 1641.
18. Forholdet 3:2 har også *Jellingsø*, 1967, s.3 (for Helsingør ca. 1555-58), *Pringsheim*, 1890, s.51, og *van Ravesteyn*, 1906, s.242-50. *Eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr 33, 1597.
19. *Falbe-Hansen*, 1869, s.78-81; *Hist. Tidsskr.*, 4.r.5, 1875, s.230; 5.r.2, 1880-81, s.407. *CCD*, 3, s.592-98, 1619.
20. *Sk I* 2, *Sk ef Hans Friis 1650*, *Sk I* 15, 17, 37, 59, 84, 88b, 91a, 91b, *II* 8b, 12, 13, 17, 24, 27 (flere har dog ingen angivelse af tidsrum). *Hkmrsgsk*, 1640 11/1.
21. *Sr*, s.164b, 89a.
22. *Eds- og forpligtsb* 1557-96, s.127b, 1585.
23. *Kinch's excerptbøger*, 7, s.89: Papirsbreve i Geheimearkivet, 1630 20/3. På grundlag af tabelbilag 95 kan beregnes, at den gennemsnitlige skatteansættelse 1640 for skatteyderne i Skt. Katharinæ sogn var 4,8 sk., i Domsognet 5,7 sk.
24. *Pmrsgsk*, 1618 2/6.
25. *Grundtvig*, 1872 A; *Erslev*, 1885. *KBB* 1566-1570, s.651; 1596-1602, s.123, 302, 624; 1637-1639, s.764; 1640-1641, s.203.
26. *Pmrsgsk*, 1652. *Tb* 1642 21/5.
27. *Kvist*, 1958, s.292-95. Omregningen er hér foretaget efter Hans Friis' købspris for byg, der 1635 er ukendt, men er sat i samme forhold til kapitelstaksten, som man ser for rug, jfr. tabelbilag 77; havreprisen er fra 1636.
28. Præsterne ingen løn i krigsåre: ses af *Sr* og *Sh*. Trykt *Kinch*, 1878-79, s.145-48.
29. *Kinch*, 1857-59, s.68-91; *Kinch*, 2, s.492-519; *Matthiessen, Smith og Hermansen*, 1929, s.297-313: Tallene er her beregnet på grundlag af *Kinch*, 2, s.492-519, rug og byg efter kapitelstaksten for 1640erne, jfr. tabelbilag 75, havre efter 80% af Hans Friis' salgspriser for havre i 1640erne, jfr. tabelbilag 76,3 (80% = takstens andel af salgspriser for rug og byg i 1640erne, jfr. tabelbilag 77), smør efter 3,3 rdl. pr. td., svin efter renteritaksten (*Engberg*, 1972, s.322).
30. *Liber scholæ Ripensis 1590-1638*, 1605.
31. *Timmermann*, 1859.
32. *Sh*, s.95a-b, 121b, 281a-b.
33. Bønder køber korn: Jernved sogn: *Sh*, s.250a, 1643, 68a-b, 1643; 75a-b, 1643-44; 292b, 1643; Gørding s.: *Sh*, s.49b, 1643; 39a-40b, 207a-b, 294a-b, 314a-b, 1633, 1634, 1639-42, 1646; 101a-b, 1636; Vejrup s.: *Sh*, s.214a, 1640, 1641, 1644, 1645, 1649; Føvling s.: *Sh*, s.115a-b, 1647; 176a, 1642, 1643; 299a, 1644; samt den i note 32 anførte; Vejen s.: *Sh*, s.171a, 248a, 1643, 1644; Jerne s.: *Sh*, s.105b, 1641, 1643; Sønderho: *Sh*, s.36a-37b, 1634, 1640, 1641; 133a, 1640; 83-a-b, 229a, 1637, 1639, 1640; 125a-b, 1640; Nordby: *Sh*, s.117a, 1637; Farup s.: *Sh*, s. 140a, 1641, 1642, 1643; 73b, 1646; 204a, 1640; 49a, 1633, 1634; Hjortlund s.: *Sh*, s. 165b, 1643; 271a-b, 1642, 1645, 1647; Lintrup s.: *Sh*, s.246b, 1642, 1643; Skrave s.: *Sh*, s.176b, 1640; 156a-b, 1637; 157a-b, 1641; 185b, 1647; 140a, 1637; 174a, 283b, 1637; Seem s.: *Sh*, s.213b, 307a-b, 1642, 1645, 1646, 1647; 82a-b, 269a-b, 311a, 1640, 1643, 1647; Gram s.: *Sh*, s. 203a, 1646.
34. Jfr. bd. 1, s.319-21.

13.2. Formueforhold

1. Jfr. Rostock i 1500årene: *Paasche*, 1882, s.371-76. *C. Christiansen*, 1941, s.124, 126, 141, 157-58, 221, 233, 265, behandler formuefordelingen i Ribe 1676, 1677, 1682, 1683 og 1688,

- men kender ikke (s.36, 39, jfr. 384) hustaksterne 1657 og 1661, der ikke findes i den relevante pakke i RA (Rtk 311.71), idet de er forblevet i RR (Hustakst 1657 og 1661).
2. Muligvis har overklassen fået gennemført en lavere skatteligning for sig selv, se bd. 1, s.431-32.
 3. Holberg citeret Alb. Olsen, 1932, s.15. Det rigeste skifte i 1650'erne (*Sk ef Hans Friis 1650*) var med en formue på 50.523 sldr. helt usædvanligt. Jfr. dog Kinch, 2, s.253 (om rådmænd Bertel Jørgensen Struchs formue 1621 og 1648), S. Larsen, 1965, 1, s.185, 188 (om Odense-skifter), Richter, 1913, s.86 (om Lybeck-skifter) og Brugmans, 1944, s.140 (om Amsterdamformuer).
 4. Se de meget rige skifter, der behandles af Svend Larsen, 1965, 1-2 (se især 1, s.45, 185-96). Fridericia, 1889-90 B, s.225, note 1, jfr. Erslev, 1883-90, 2, s.16; Reincke, 1951 B, s. 26, 30.
 5. Hegelund, 1604 3/6 (Bue Kåes udg., 1976, 1, s. 425). T. de Hofman, 1777-79, 1, s.21, tabel 2, jfr. Kinch, 2, s.230.
 6. Johan Jørgensen, 1968, s.64.
 7. Do., s.63-64.
 8. Skast herreds tb, 1636-37, se tabelbilag 33; 3 skifter er ikke medtaget hér på grund af ufuldstændighed (1636, s.28 og 28-29, 1637, s.101-02). Et bondeskifte fra Ribe-området (Tved, 1622) er gengivet Kinch, 1876-77, s.153-54, og benyttet af Arup, 1932, s.608-09.
 9. Sk II 77, 1659; husdyr 120 sldr., markredskaber og vogne 35 sldr.

13.3. Ejendomsbesiddelse

1. Således de fynske: S. Larsen, 1965, 1, s.163.
2. Do., s.164. Fordel og fortjeneste ved ejendomsbesiddelse fremgår f.eks. af L, s.185, 1631, hvor lejeindtægten giver en forrentning på 7.6%, dog med ukendte forhold omkring vedligeholdelsen.
3. Rådstb enge og jorder 1596-1654, 1597 7/3.
4. Nemlig 45 huse, 102 boder, 14 stalde og 2 møller, takseret til i alt 15.313 sldr. Byens samlede ejendomsværdi var 41.681 sldr. (heraf de 4 fjerdinge 38.529; haver og jorder på Holmen 896, stald, haver og jorder uden for Nørreport 2.256 sldr.).
5. Om andre byer 1672, se Munch, 1900, 1, s.70.
6. Sktl 1581, 4. fjdg., nr. 15 efter Fjerde Slippe. Sktl 1584 og 1586 ved sammenligning. Sktl 1567-79, 4. fjdg., Nyjord. (Christen Madsen, der 1545-46 boede i 4. fjdg., 1547-67 i 3. fjdg., vistnok i Fiskergade). Sktl 1574-77, 3. fjdg. (Christen Friis, 1564-66 i 3. fjdg., 1567-74 4. fjdg.). Skøde tb 1595 7/7; allerede 1585 havde Niels Grisbeck iflg. sktl betalt skat af den eng, der lå til det øde hussted. Hans ejendomme: Fiskergade, hus købt 1597 8/10; Grønnegade, hus solgt 1618 3/2; Hundegade, ejd. købt 1615 18/3; Klostergade, bod købt 1594 14/9; Nyjord, hus købt 1588 29/8, 2 boder, solgt 1610 6/10; smedeslippe, hus solgt 1621 10/2; Storegade, grund købt 1598 27/10; hus bygget 1586, på grund købt 1595 7/7 (1640 = 4-58 i tabelbilag 94), hus købt 1599 12/6.
7. Hans Friis' ejendomme (1640 x-x = sktl 1640, se tabelbilag 94, fjdg.-nr.; Sk = Sk ef Hans Friis 1650) Fiskergade: 2 huse (1640 4-62-63) Sk 300 sldr., arvet efter faderen; ved Graven: 2 våninger, Sk 150 sldr.; Grønnegade: hus (1640 4-23) Sk 220 sldr.; hus med eng og kålgårdjord (1640 3-211) Sk 250 sldr., købt 1646 24/2; hus, 8 fag med eng (1640 3-207) Sk 450 sldr., erhvervet 1640 20/2, L, s.234, Sr, s.259b; hus (1640 23-221) erhvervet 1631 19/9, solgt 1641, L, s.175; hus, erhvervet ca. 1633, L, s.184; bod, udlejet 1638, 1640, Sr, s.172b; øde byggested med eng, Sk 80 sldr.; Hundegade: hus (1640 72-1) erhvervet 1643, L, s.206; hus (1640 1-162), solgt 1626, L, s.188, 264; hus (1640 2-22) købt 1622 16/9; 3 våninger, Sk 300 sldr.; 3 våninger (1640 71-157-59) Sk 250 sldr., nr. 157 solgt 1640 1/3; Midtmøllen, halvpert, Sk 750 sldr., erhvervet ca. 1641, L, s.170, Sr, s.166a; Mellemdammen: 2 huse (det ene ved Nørreport, 1650 4-106), Sk 850 sldr., erhvervet 1646 /9, L, s.123, 167; hus (1640 4-115a) ?erhvervet 1636 17/10; Møllebroen: 2 våninger, Sk 450 sldr.; Nederdammen: hus (halvpert) med eng, kornstald og øksnestald i Ålegade (1640 1-4a), Sk hhv. 1.000, 320 og 488 sldr., arvet efter svigerfaderen; hus (1640 1-6) erhvervet ved dom 1633 /10, solgt 1636 1/10, Sr, s.108a-b; hus (1640 1-3) Sk 200 sldr., erhvervet 1638 30/6; Præste-

gade: 2 våninger, *Sk* 250 sldr.; Skibbroen: hus (1640 4-106) solgt ca. 1641, *L*, s.260; hus (1640 4-109) *Sk* 300 sldr., ?arvet efter svigerfaderen; hus (1640 4-99) *Sk* 250 sldr., erhvervet ca. 1631 /9, *L*, s.185, *tb* 1643 6/7; hus (1640 4-97) *Sk* 450 sldr., erhvervet ved dom 1633 /10; ved Slotet: lille hus (?1650 3-177) *Sk* 150 sldr.; Sortebrødregade: hus 4,5 fag, med eng (1640 1-87) *Sk* 200 sldr., erhvervet 1647 22/5, *Sr*, s.239; hus, arvet efter faderen, solgt 1633 29/1; Storegade: hus (1640 4-58) *Sk* overtaget af broderen, arvet efter faderen, bopæl for Hans Friis til hans død; hus med eng, stald, portrum, bruhus og indkørsel fra Fiskergade (1640 4-59) *Sk* 2.000 sldr., erhvervet 1646, *Sr*, s.239b-240a, 241b; Sviegade: hus (1640 2-137) *Sk* 250 sldr.; Sønderportsgade: hus, med bruhus, stald, staldgård og kålgård (1640 2-174), *Sk* 700 sldr., erhvervet (delvis 1642-43) 1647 1/6 for gæld, *L*, s.223; hus, *Sk* 180 sldr.; hus (1640 2-190), solgt 1643 18/11; boder, arvet efter svigermoderen, solgt ca. 1630, *L*, s.194, *Sr*, s.286a; Bispegårdsgades hjørne: 1/4 part i 2 ejendomme (1640 2-68), *Sk* 180 sldr., erhvervet 1642, *Sr*, s.207a-b; Saltgade (vestsiden): stald, *Sk* 300 sldr., erhvervet 1641 28/6; Skt. Hans Holm: have, *Sk* 400 sldr., arvet efter faderen, der købte den 1611 25/11; marker og enge: Frie enge, part, erhvervet 1635, *L*, s.198; 2 stk. holmskifter (husenge på Holmen), udlejet 1633-39; Mandø hølade, mandsdel, *Sk* 130 sldr., erhvervet ?1637 26/9, *Papirbreve* 1523-1660, *L*, s.186, 247, 285; Farup mark, 20 overagre (agre på overen), *Sk* 500 sldr., købt 1635 /1, *tb* 1635 /1, *L*, s.162; Middelfart mark, markjord erhvervet efter 1640, *L*, s.228; Undaften, halvgård/bol uden for Ribe, med 12 fags hus, erhvervet 1637 for 1.000 sldr. i opladelse, i fæste 20 rdl., fæstet 1637 6/1 af lensmanden på Riberhus til sønnen Kjeld, *L*, s.159, 161, jfr. *KBB* 1571-1575, s.678, og *Thomas Jørgensens kopibog* 1601, s.259.

8. *Tb* 1653 5/2. Andre: *tb* 1641 23/2, 23/2, 25/9.
9. *Tb* 1643 9/3.
10. *Sr*, s.141a, 1640.
11. *Fridericia*, 1889-90 C, s.519, idet ca. 4.800 selvejergårde er indregnet. *S. Å. Hansen*, 1964, s.291, bilag 1.
12. Her benyttes hartkornstørrelserne som mål, ikke det intetsigende hovedgårds- og ladegårdsbegreb, jfr. *Ellehøj*, 1969, s.211-12, i kritik af *S. Å. Hansen*, 1964, s.20. 1625 omfatter tallene i en del tilfælde ikke enkeltpersoner, men f.eks. NNs arvinger eller grupper på 2-4 personer, der er lagt i læg.
13. De 7 adelige kunder, der i *Sk ef Hans Friis 1650* er anført med en gæld på mere end 300 sldr., hørte næsten alle til blandt de mindre hartkornsbesiddere. De 7 (tabelbilag 49's nr. 5, 8, 9, 14 (arvingen Erik Krag), 15, 51 og 56, skyldte henholdsvis 750, 795, 1.858, 795, 730, 595 og 598 sldr., og som det fremgår af tabelbilag 49 havde 1652 (eller 1647) de 3 under 500 tdr.htk., 2 mellem 500 og 1.000 og kun én over 1.000, idet den sidstes hartkornstal er ukendt.
14. Jfr. note 13.3-12.
15. For to hovedgårde er ejerforholdet ukendt. I gennemsnitsberegningen mangler tal for 52 af de 123 hovedgårde.

13.4. Erhvervsinvesteringer

1. Eksempel på pris for et gods: *Hegelund*, 1600 /12.
2. Hartkornstaksationen 1638, *Erslev*, 1887-89. *Sk ef Gregers Krabbe 1656*.
3. *A. E. Christensen*, 1943, s.80. *Da Kanc*, B 103; jfr. *Liisberg*, 1919, s.339, der fejlagtigt placerer de adelige i Ringkøbing, Holstebro og Randers, idet de i kilden står til sidst under hvert af de tre kompagnier og dermed tilfældigt efter de anførte købstæder. *Dalgård*, 1962, s.307. I våbenfabrikken Brobyværk havde især fynske adelsmænd indskudt kapital, dog var Ribelensmanden Gregers Krabbe med: *Hoff*, 1933, s.81-84.
4. At det kun var en mindre, velstående kreds, der deltog som kapitalindskydere i Ostindisk Kompagni og Vin- og saltkompagniet, ses ved en sammenligning mellem skattetallene 1622 for deltagerne (tabelbilag 45) og skatteborgertallene (tabelbilag 81). Af deltagerne var 44 ansat til 24 sk. eller derover, 16 til mindre, 4 var fritaget for skat, og så godt som alle, der var ansat til 24 sk. eller derover, var med. *Anders Svensson* 1623 27/2 og 25/3, *Tandrup*, 1971, s.247-48, 260.

5. Der synes nemlig at have været et forhold mellem nedslaget i sandtolden og den borgerlige kapitalandel eller lod; se således *LR* 1642-43, Sønderho-skib med Peder og Hans Gregersen i Ribe som redere: de tager 900 af 1.200 skuller fri, »efterdi de selv de tre parter skib udreder«.
6. Blandt partsejerne 1642-43 er de skippere og købmænd, der i 1630-40erne gennem Riberhus lens administration leverede store mængder fisk til kronen. Af de 14 fiskeskibspartsejere forekommer 6 også som eksportører af øksne til Holland. Flere skippere havde gåld hos Hans Friis.
7. Adelige partsejere 1581-82 fra hovedgårdene Favrfeld, Krogsgård, Sønderris, Visselbjerg, Hennegård, Hesselmed, Lydumgård, Lindbjerg og Trøjborg og Korsbrødregård i Ribe, 1642-43 blot fra Agerkrog. Sognepræsterne var fra Ho, Nordby og Sønderho.
8. At bønderne i Skast herred ejede bygningerne, fremgår af *KBB* 1588-1592, s.444, jfr. 328-29, og *Skast herreds tb*, 1638, nr. 517, s.184.

13.5. Penge- og værdipapirformue og gældsforhold

1. *Sk* I 22, 1651. *Sk* I 91b, 1655. *Sk* II 162, 1660.
2. Eksempel *tb* 1641 12/8, 14/8, udlån af Domkirkens og landsbykirkers kapitaler. Om ordning af pengemellemværender gennem gælds- og pantebreve, se bd. 1, s.99-100, og *Sombart*, 1916, 2, s.521; *Ehrenberg*, 1896, s.308; *Neuss*, 1954, s.140-41; *Mauersberg*, 1960, s.268-80. Om datidens banker i bl.a. Amsterdam og Hamborg, se *van Dillen*, 1934.
3. *CCD*, 4, s.89, frdg. 1623, jfr. 5, s.40 og 307.
4. Maren Bølle til Sønderkov seks underskrifter 1629-36; sognepræsten Niels Pedersen i Gørding 16 1631-50. For ingen kunde gælder, at reglen om årlig underskrift er blevet overholdt. Risikoen herved ses af sag i *tb* 1643 11/12. Hans Friis har også selv fået kvittering i sin bog for betaling af leverancer: *L*, s.109, 1640.
5. *S. Larsen*, 1965, 1, s.137.
6. For Hans Friis' skifte er der dog ikke tale om breve, men om debitorer, idet hans bøger har tilladt en nærmere analyse af gældsposternes tilblivelse. *Sk* I, 1, 1646.
7. I ét skifte var de ældste breve mere end 10 år gamle, i to mere end 15 år, i to mere end 20, i tre mere end 25, i ét mere end 40 år gamle.
8. For årene 1630-49 blev der dog, når det gælder lån og udlæg, blot tale om 9% af omsætningen på kontoerne, nemlig i alt $8.008 \div 1.871$ af 67.665 sldr. (tabel 69, kolonne 2 fratrukket tilskrevne renter og kolonne 1+2). Af de anførte 8.008 sldr. var for de 4 stænder, adel, gejstlighed, borgere og bønder, hhv. 1.022, 379, 446 og 24 sldr., i alt 1.871 sldr., tilskrevne renter, således at udlæg og lån på kontoerne for de 4 stænder udgjorde hhv. 6, 8, 13 og 6%, i alt 9%, af den samlede omsætning 1630-49, tilskrevne renter hhv. 5, 3, 2 og 0, i alt 3%.
9. Om adelens långivning, se *S. Å. Hansen*, 1964, s.104-11.
10. Eksempler *tb* 1622 1/7 og *Hegelund*, 1610 10/4, 7/8, 1612 30/4. Jfr. *S. Larsen*, 1965, 2, s.156.
11. *Skast herreds tb*, 1637, s.58-60 og 256-58.
12. Do., s.96-97, 235-36 (samlet tilgodehavende på 716 sldr. (42 gældsbreve), heraf 10% fra 1635-37, 14% fra 1630-34, 52% fra 1625-29, 5% fra 1620-24, 7% ældre end 1620, 12% uangivet.
13. *CCD*, 1, s.46 (reces 1557); *Rubow*, 1914, s.48-49; *Dahlerup*, 1963, s.63-64. *CCD*, 4, s.571-73 (frdg. 1632), 5, s.308-09 (reces 1643). *L* har til 1610 5%, så 6%; dog i 1630 lån til svogeren 5%. *Pmrgsk* 1609; *tb* 1640 27/2, 20/3; privat lån til slægtning på 5% endnu *tb* 1639 12/6. *Sh*, s.269b, 1642, 81a, 1634, 133a, 1636.
14. *Bricka og Gjellerup*, 1874-75, s.284. Gemeente Archief, Amsterdam, Not. Arch., 747, H. Bruyningh, fol. 993, 994, 994-96, 1624.
15. Jfr. *Rubow*, s.172-73. Et eks. på 19,5 års rente bagud i *rådstdb*, 1646 17/7.
16. *CCD*, 1, s.46. *Tb* 1643 8/10. Et andet eks. *Fussing*, 1942, s.69, der idealistisk tror, at Hans Lindenov 1632 udlejede plovøksne blot for at fæstebønderne igen kunne få deres gårde i drift efter Kejserkrigen; en beregning af de angivne tal viser en forrentning på mindst 60% p.a. (idet et par øksne kan sættes til 24 sldr., 1 td. byg til 2,25 sldr. jfr. tabelbilag 75).

17. *Rådstdb*, 1646 17/7.
18. Alligevel ser man kreditorer eftergive gældsbeløb: *Sr*, s.57a, 123b, 143a, 181b, *Sh*, s.6b, 239b. *L*, s.193. *Tb* 1652 9/8, jfr. *Kinch*, 2, s.454-56; *tb*, 1649 2/8, 8/8, 29/8, 12/9.
19. De 111 sagers art var: 68 domme, 27 fordelinger, 1 forfølgning, 4 delsvindner, 2 tag og nam, 1 indvisning, 1 skøde og 7 uangivet. *Tb* 1643 11/10, 16/10, 2/11, 13/11. Andre eksempler med et stort antal skyldnere: 1643 9/3, 30/10, 23/11, 27/11, 29/11.
20. *Sh*, s.138a, 198b; *Sr*, s.51a; 315a; 275b; 13b, 70b, 138a; *Sh*, s.62b, 1634. Låneskråplan ser man også *Sr*, s.239b-240a, 241b (1640-47); 135a-b, 192a (1638-39); 10b (1643-48).
21. *Sr*, s.228a, 1646. *Sh*, 100a, 1636.
22. *Tb* 1643 22/4.
23. *Mørch*, 1965-67, s.498, betragter ud fra formuleringen gældsbreve som etårige. *Tb* 1641 25/8. Gældsbrief udstedt af Erik Juel til Hunds-bæk 1625 endnu i *Sk ef Hans Friis 1650*, s.10, *L*, s.182.
24. *Sk I* 5, 1650. *Sk II* 89b + 90a, 1659.
25. *L*, s.264. *L*, s.197, 175.
26. *Sh*, s.214a.
27. Ovenfor, note 7/140 og 13.5/18 og *tb* 1641 11/10, 18/10, 30/10, 3/11.
28. *Rådstdb*, 1642 23/12.
29. *CCD*, 4, s.81-83 (frdg. 1623); 571-73 (frdg. 1632); 5, s.300 (reces 1643); eksempler: *Viborg Landstings sk- og pbog*, 1634 24/5, 1649 30/1. Trykken af priserne: Ry-resolutionen 1629 19/10, jfr. Krempe-dokumentet 1629 2/9: *Suhm*, 1792, s.211-13, 214-20; *Erslev*, 1883-90, 2, s.208. *L*, s.256.
30. *CCD*, 3, s.480-81 (frdg. 1616); eksempel *tb* 1650 12/6.
31. *Da Kanc*, B 170.
32. *Sk II* 37, 1658; også *II* 76, 1659. Seks tilgodehavender i *Sk ef Hans Friis 1650* forekommer som gældsposter i seks skifter endnu i 1650ernes slutning: *Sk*: *II* 32, 1658, *II* 46, 75 og 95b, 1659, *II* 106 og 119, 1660.
33. *Sh* 50a. *Rådstdb* 1637 15/12.
34. *Mack*, 1899, s.72.
35. *Sk ef Hans Friis 1650*, s.75.

13.6. Boligforhold

1. *Engqvist*, 1963, 1966, 1973. *Lorenzen*, 1952, s.238-56.
2. *Lorenzen*, 1952, s.256-57.
3. *Tb* 1637 28/3: vurdering af 2-fags bod i Klostergade til 35 sldr.
4. Fremgår af *Engqvist*, 1973. Fra tiden før 1660 er: Fiskergade 1, 3, 5, 10, Grydergade 4, Grønnegade 12, 21, 25, Gråbrødregade 4, 6, Korsbrødregade 16, 20, 22, 26, Peder Dovns Slippe 6, 8, Præstegade 5, 7, 7a, 15, 19, 21, 23, 25, 27, 29, Puggårdsgade, 3, 5, 6, 8, 10, 22, Skibbroen 13, Skolegade Hans Tausens hus og 2, Sortebrødregade 5, 7, 10, 12, Storegade 1, 5, 7, 8, 10, 11, 16, 18, 28, 33, 34, Sønderportsgade 1, 3, 8, 17, 19, 21, 37, Torvet 2, 3-5, 11, 21-23, von Stöckens Plads: det gamle rådhus.
5. Storegade 5 (midterste gavlhús) og 10, Mellemdammen 18, Torvet 3(-5), Sønderportsgade 17, se *Bencard* og *Engqvist*, 1965, *Engqvist*, 1966, 1963; opmålingstegninger af Storegade 5 af E.E. Holm 1973; *Engqvist*, 1969, s.64-66, 68-69, 72, 86 og 80. Opmålingstegninger på Stadsingeniørens kontor.
6. Præstegade 21, 27 og 29, Peder Dovns Slippe 6, Puggårdsgade 5. Se *Engqvist*, 1969, s.51, 52, 52, 46 og 53-54. Opmålingstegninger på Stadsingeniørens kontor. Et fag kunne være 1,4 m, ligesom 2,3 m: *tb* 1639 17/12. Om tallet af fag i en del huse, se tabelbilag 95, anm.; man må formode, at de fleste boder, mere end halvdelen af byens boliger, har haft lignende størrelser. Gæsteboderne: *Engqvist*, 1969, s.13-14.
7. Tårnbor: *Engqvist*, 1969, s. 53-54.
8. Fremgår ofte af *sktl*.
9. *Sk ef Gregers Krabbe 1656*. *Sk II* 77, 1659.
10. *Sk I* 47, 69, 75, *II* 12, 32, 93. Huspris ansat pr. fag: *tb* 1641 25/9.

11. De resterende ejendomme er takseret 2-3 eller flere sammen, ofte i form af et adelhus med en eller flere boder, således at prisen for de enkelte boliger ikke kendes.
12. *Paasche*, 1882, s.366-68, har for Rostock 1595 fundet, at lidt mere end halvdelen af alle husstandene boede til leje.
13. Om en lignende udvikling i Rostock fra 1600- til 1800årene, se *Paasche*, s.370-71.
14. F.eks. Korsbrødregårds grund og Præstegades nordlige dels vestside.
15. For husene er der for de fire fjdg. tale om gennemsnitstakseringer på hhv. 166, 89, 99 og 113 sldr.
16. Store sociale og økonomiske forskelle mellem forskellige bykvarterers eller kirkesognes beboere er behandlet af *Rubin*, 1881-82, s.528-34. *Fridericia*, 1889-90, s.227-47, 262; *Jellingsø*, 1967, s.3, *Mauersberg*, 1960, s.22.
17. *Tb* 1650 24/10: Kræmmergaden.
18. *Sktl* 1582, 4. fjdg.; 1592, 4. fjdg.; 1606, 2. fjdg.; 1608, 2. fjdg.
19. De i tabelbilag 33 anførte skifter fra Skast herred. Sammenligning med Ribes husværdier: jfr. tabel 58, hvor taksterne, der er fra 1661, efter nedgangen med Svenskekrigene sandsynligvis skal ganges med 2-3, for at man når niveauet fra før krigen, jfr. bd. 1 s.436. Måske skal der ved sammenligning tages hensyn til, at ejendomspriserne i byen omfatter også grundene, der vistnok i hvert fald i visse gader kunne være ret kostbare.

13.7. Familieforhold

1. Om sådanne forhold som fordeling på køn, civilstand, alder, ægteskabsfrekvens, -varighed og -alder, fødselshyppighed, børn født uden for ægteskab og børnetal, og opfattelser hos forskellige forskere, se *Mols*, 1954-56, s.165-76, 183-233, 267-305, 322-25.
2. Dog ikke for de få adelige.
3. *Kb* 1627 26/11; 1626 6/6, 1636 6/6. *Riismøller*, 1971, s.88.
4. *G. Bang*, 1906, s.40-50. *Skast herreds tb*, 1636, s.205; 1637, s.34, 105, 113, 164, 256.
5. Fordelingen af de i *kb* forekommende børn på familier (fædre) sker i en del tilfælde med nogen usikkerhed, idet der flere gange optræder to personer med samme navn, hvor både fornavn og patronymikon hører til de mest anvendte; da mødreens navne kun anføres ved de uden for ægteskab fødte børn, bliver identifikationsgrundlaget mere spinkelt; det omfatter foruden faderens navn evt. erhvervsbetegnelse, evt. adresse, der kan skifte og i 1650erne ofte mangler, kronologisk sammenhæng samt evt. faddere.
6. Også for Antwerpen 1586 er det påvist, at børnetallet i velstående (bezittende) familier var højere end i fattige (niet bezittende) familier: *Scholliers*, 1955, s.101.
7. *Rubin*, 1881-82, s.504-07. *Riismøller*, 1971, s.71-74. Jfr. *Mols*, 1954-56, 2, s.314-48.
8. *Tb* 1641 13/3; *rådstb*, 1646 26/6.
9. *Hegelund*, 1601, 6/7, 18/7, 13/12. *LR Riberhus*, 1635-36; *tb* 1637 28/3. Ribes bursprog 1619 5/1, § 35-36: *H. Andersen*, 1806, s.262-69.
10. *Tb* 1646 19/12. Tre af de i Ribes *hprot* forekommende persone anføres dog som slegfredsøn: 1621 3/8, 7/12, 1638 7/12. *CCD*, 4, s.27 (frdg. 1622); *Warthoe-Hansen*, 1970, 1, s.22. *Riismøller*, 1971, s.78.
11. Militære som fædre til børn uden for ægteskab forekommer i *kb* 1629, 1630, 1634, 1640 (2), 1641 (2), 1642, 1643 (4), 1644, 1645 (2) og 1649.
12. *Kb* 1648 6/5 og 1649 23/7; 1639 30/8 og 1649 30/11.
13. *Sktl*, 1604, 2. fjdg.; 1624 14-15/10, 4. fjdg.; 1649 26/11, 4. fjdg.; 1649 26/11, 1. fjdg.; 1612, 1. fjdg., og 1624 14-15/10, 3. fjdg., ja, endnu et ugepengergsk. 1634, *fattigrsk 1597-1659*.
14. Dog ikke set på baggrund af *G. Bang*, 1906, s.67-73, der for 3 købstæder og 10 landsogne 1635-54 har tal på 9,7-10,7% for ikke-ægteskabelige børn.
15. *Shorter*, 1971, s.237-59, med litt.henv. s.262-64 og diagrammer s.265-72.
16. *G. Bang*, 1906, s.67-68. *Degn*, 1971, s.24-27 samt teksterne. Samme, s.71-73, 142-43; *eds-og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 25 (1597), 65, 74, 75 (1599); *L*, s.11. *Hegelund*, 1600 13/4, 1606 12/2.
17. *Degn*, 1971, s.192-95, jfr. 27.
18. Om fødselsunderskuddet i byerne, se *Mols*, 2, s.333-38.

19. Jfr. *Grundtvig*, 1877, s.145, for 1660.
20. *Kb* 1636 16/7.
21. For et større materiale når *Grundtvig*, 1877, s.146, til 13,5 persone pr. adelsfamilie 1660; om dette tal er for højt, eller om forholdene i Ribe-området var af en særlig art, fortjener overvejelse.

13.8. Forbrug

1. Jfr. *Sombart*, 1916, 2, s.211. Smørkærner i *Sk* I 13, 14, 17, 33, 40, 47, 58, 63, 65, 66, II 8b. Hør, blå, garn i *Sk* I 14, 20-23, 26, 32-33, 36-38, 42, 44, 47-48, 51b-54, 57, 61, 65, 67, 69, 72, 76, 84, 88b, II 1-2, 17, 52, 57, 74. Karter: *Sh*, s.110a, 124a, 125a, 156a. Ølbrygning: i købstaden, se bd 1, s.178-80; på landet finder man i 7 af 19 skifter fra Skast herred 1636-37 bryggerkedler.
2. 1627-29 salg på 1.097 sldr., 1650 på 444 sldr.
3. Om forholdene i fynske købstæder iflg. købmandsskifter 1639-50, se *S. Larsen*, 1965, s.131-53. Kortet s.280 over Hans Friis' kunder i Ribe 1640 omfatter *alle* kunder, hvis kundeperiode rummer året 1640 (jfr. tabelbilag 95), mens opgørelserne i tabelbilag 51 for hvert enkelt år som kunder, der ikke købte det pågældende år, blot medtæller kunder, der både senest tre år *før* og senest tre år *efter* dette år har foretaget køb. Kortet har derfor 12 kunder mere, end tabelbilaget har for 1640.
4. Man bør ikke vurdere bondekundernes betydning ud fra deres talmæssige overvægt og købmændenes talløse gældskrav mod bønder, således som det f.eks. gøres *Hvidfeldt*, 1935, s.96-97, og *S. Larsen*, 1965, 1, s.219.
5. For Kalvslund, Frøs og Hvidding herreder vil resultatet være usikkert, på grund af tilstedeværelsen af de mange, hér ikke bestemte slesvigske bønder.
6. Tabelbilag 27 og *Fridericia*, 1889-90, jfr. *Thorsen*, 1912-13.
7. Tallene på grundlag af tabelbilag 28 og 54 og tabel 69.
8. For de 12 måneder var den procentvise andel hhv. ca. 5, 3, 10, 5, 7, 6, 11, 11, 13, 17, 5 og 5. Vedrørende kortet s.280, se note 13.8/3.
9. For 8 er dateringen dog »om jul«. Mjød og vin: *Sr*, s.17a, 59a, 112a, 128a, 150b, 169b, 177b, 180b, 212a, 216a.
10. Om forskellige klæde- og tekstiltyper: *Posthumus*, 1939, s.317-30; jfr. *Pringsheim*, 1890, s.72-74; *KBB* 1624-1627, s.81. Læderbukser: *Sh*, s.274a, 1642.
11. Frankrig: *Sh*, s.41a; Norder laken: *Sr*, s.109b, jfr. *Ehrenberg*, 1896, s.269. Sorte kvaliteter: jfr. do., s.282-83.
12. Atlask: *van Thienen*, 1930, s.142-43. Andre år forekommer silkelegatur.
13. Andre år forekommer serges og overkik.
14. Andre år forekommer sejlærred, kanevas og (taffel)trip.
15. Yderligere forekommer firtråd og ganzogen uden nærmere angivelser.
16. *Mauersberg*, 1960, s.335-36. Jfr. *Kulischer*, 1928-29, s.167-68; *Olechnowitz*, 1965, s.118; *Hohls*, 1927, s.138-39, 149.
17. *Sh*, s.12a anfører dog 1627 31/8 atask fra Bologna, indforskrevet fra Hamborg. *Wätjen*, 1909, s.123, 221-26.
18. *Sr*, s.29a, 1636.
19. Andre år ser man engelske og hollandske knive, Kolding-knive, svenske buløkser, leer, segle m.m.
20. Andre år ser man anis, dansk kommen, svesker, lemoner, figner, kanelpudder, ingefærpudder, hvalfinne, hollandske kavringer. Vinudvalget var langt fra så stort som det, man finder ved det danske hof 1602: *Schlegel*, 1771, s.107-08, og ved apoteker Johan Pouchs indførsel 1632-33: *Reg 108B*, nr. 168, Ribe, brudstykker af toldrgsk. samt Johan Pouchs bilag.
21. *Sh*, s.331a, 1648; *Trap*, 23, s.823, daterer byggeriet til 1600årenes anden fjerdedel.
22. Papirmøller: *KBB* 1635-36, s.728. Pasglas: *Boesen*, 1968. Andre år forekommer bl.a. hollandske podetræer, morrodfrø, hørfrø, slangekrudt, musketkrudt, hollandske kurvevugger, tobak, sabler, pistoler, hollandske timeglas og spejle, hollandsk amdam, tobaks-

- piber, bøssesten. Det fremgår, at en del af disse varer var hollandske, og i *sk* fra 1650erne optræder en del hollandske fade, potter, kander, flamske hynder m.m.: *Sk* I 8, 8b, 48, 67, 78, 88b.
23. Jfr. også *Olrik*, 1903, s.16-17, 24; 1912, s.180, 182. *Kinch*, 2, s.587. I 1615 vejedes i Ribes vægthus 46 jernkakkellovne: *Hkmrsgsk*, 1615. *Sr*, s.47b, 1638. Ovne af tagsten: *Sr*, s.312a, 1644, 314b, 1647; *kmrsgsk*, 1632-33, 1632 18/10, 1634-35, 1634 20/11. Hans Friis' salg af jernkakkellovne: *Sr*, s.17b, 44b, 47b, 59b, 101b, 114a, 122b, 126b, 138a, 139a, 146a, 156a-b, 159b, 160b, 166a, 174a-b, 195a, 212b, 214a, 225b, 227a, 257a, 268a, 285a, 290a, *Sh*, s.43a, 74b, 136a, 158b, 203a, 205b, 227a, 237a, solgt til 2 adelige, 5 præster, 12 købmænd (heraf 6 rådmænd), 2 guldsmede, 9 håndværkere, en svinesnider, Riberhus, en borger i Haderslev, 3 bønder og en uangivet.
 24. Vinduesglas: *Sr*, s.28a, *Sh*, s.67a, 219a, 267a; jfr. *Killing*, 1927, s.13, 82-83, 86. *Landau*, 1843. Trætallerkener: *Sh*, s.112a; jfr. *Uldall*, 1963, s.114, 120, 123, 126; *Kinch*, 2, s.604-05. Tobak: *Øresundstoldrgsk*, indtægtsbog 1601, Nederlandske skibe, 15/4; *Fridericia*, 1896-1902, s.312; *Olrik*, 1927; *Sr*, s.127b, 206b, 272a, 282a, 286b; *Sh*, s.14a, 16b, 67a, 71a, 86b, 168b, 169a, 202b, 213b, 235b, 295a.
 25. *Bøggild-Andersen*, 1942, s.54. *Alb. Olsen*, 1930, s.239.
 26. *Sombart*, 1913, s.106-07.
 27. Luksuslovgivningen: *Mackeprang*, 1900, s.173. *Kolderup-Rosenvinge*, 1824, 4, s.229-30; *CCD*, 1, s.30, 48-49.
 28. *CCD*, 2, s.8, 32-39, 444-48.
 29. *CCD*, 3, reg. s.760, 4, do., s.791-92, 5, do., s.702, 6, do., s.483-84; *tb* 1643 17/4; jfr. også *eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 311; *CCD*, 3, s.445, 276.
 30. *CCD*, 4, s.155-64, 5, s.278-85 og 116-17.
 31. *H. Andersen*, 1806, s.272-73, jfr. *Kinch*, 2, s.93-96.
 32. *CCD*, 3, s.665.
 33. *Eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 167; *sktl* 1622-26, 1. fjdg., nr. 83, 72 sk. *CCD*, 5, s.60. *KBB* 1633-1634, s.153, 232, 1635-1636, s.662. *Hegelund*, 1613 19/8.
 34. *CCD*, 3, s.644-45, 666. Jfr. *Sombart*, 1913, s.100-01.
 35. *Skeel*, 1854, s.25-26. *Gjellerup*, 1868-70, s.189.
 36. Jfr. *Bøggild-Andersen*, 1946, s.25. Jfr. *Degn*, 1973, s.121-22.
 37. Bøndernes forbrug: jfr. opgørelserne fra *sk*, bd. 1, s.216; om deres betydning, se bd. 1, s. 276-79 og note 13.8/8. *Holm*, 2, 1885-86, s.349-50. *E. Olsen*, 1962, s.30.
 38. *Sk* I 85, 1655. Eksempler på rige *sk* : I 1, 1646, II 79b, 1659, 149, 1660; *Sk ef Hans Friis 1650*.
 39. *CCD*, 3, s.186.
 40. *Sr*, s.11b, 1635, *Sh*, s.126b, 1637.
 41. Dette forklarer den af *Kinch*, 2, s.262-63 omtalte sag fra 1607, jfr. *eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 166, 1607, og *Degn*, 1971, s.148.
 42. *KBB* 1633-1634, s.724-25, 1634.
 43. *Ellen Andersen*, 1960, s.15, slutter ud fra skifter o.a. kilder, at bønderne i 1500-1600årene for en stor del har klædt sig i udenlandske stoffer; i hvert fald for 1630-40erne kunne opfattelsen synes overdrevet.
 44. Jfr. også *S. Larsen*, 1951-53, der for sølv i 530 skifter fra Odense 1626-70 finder en lignende fordeling mellem erhvervsgrupperne som den her iagttagne (skifterne efter »håndværkere« med større mængder sølv, s.35-36, er formentlig efter købmænd med en håndværkerbetegnelse som tilnavn, jfr. ovenfor, note 13.1-12).
 45. *Sk* I 1, 2, 5, 23, 37, 40, 51a, 69, 88b, II 14, 17, 24, 40, 64, 65, 76, 79b, 84, 109, 119, 125, 146, 148, 149, 162, 170 og *Sk ef Hans Friis 1650*. (I *Sk* II 64 er ikke alle guldgenstande takseret). Den største sølvskat, i *Sk ef Hans Friis 1650*, må have været på ca. 11 kg smykker og 62 kg møntet sølv.
 46. *Lorenzen*, 1921, s.138, 190. *Rgskb for byen* 1569-96, s.181b, 1586. *LR* 1562-63; også *Reg 108B*, nr. 168, antegnelser 1639-40. *Sk* II 1-2, 1656; 66, 77 og 89b, 1659; 151, 1660.
 47. *Pontoppidan*, 1760, s.38-41; *Morville*, 1809; jfr. *Riismøller*, 1971, s.79 (der citerer *Morville* for et tal på 2 tdr. 6 sk. og derfor når andre resultater).

48. *Dok henl ef Grønlunds design 1303-1759*, overslag 1/5-1/11 ca. 1650. *Da Kanc*, B 186, s.78-82 (mandskab på 5.600 personer).
49. Tallene på grundlag af tabelbilag 75 (1650erne beregnet alene på 1650-55, idet 1654 og 1655, der mangler for Hardsyssel, er taget fra Ribe Domkirke med reduktion som i forholdet mellem Domkirken og Hardsyssel 1640-53) og 77.
50. *Abel*, 1966, s.137-38; *Kulischer*, 1928-30, s.184-85.
51. *Abel*, 1966, s.119.
52. *Mols*, 1954-56, 2, s.459-63. *KBB* 1571-1575, s.204, jfr. 235 (1573).
53. *Riismøller*, 1971, s.22-23; også *Mols*, 1954-56, 2, s.318-19.
54. *Sr*, s.170a, *Sh*, s.337a, 338a, 236a.
55. *Ses af tb* 1642 5/10.
56. *Riismøller*, 1971, s.59-61. *Pmrsgsk, hkmrgsk. Feilberg*, 1961, s.12; *G. Johannesson*, 1959, 3,1, s.219, 226; *Hegelund*, 1600 5/6, 1602 15/11. *Sk* II 110, 1660. *Reg 108B*, nr. 168, Ribe, brudstykker af toldrgsk., 1639-40, bilag 1640 10/5, 1/7.
57. *Sr*, s.256a-b; *Sh*, s.39a-40b, 207a-b; 294a-b, 314a-b; 275a-b; 298a-b.
58. *Rgskb for byen* 1569-96, s.267b, ca. 1585. *Kmrsgsk*, 1632-33. *L*, s.185; *Sr*, s.36b; 238a; 122a; 128b; 150b, 241a; 119b. I *sk ef Hans Friis 1650* 6 tilgodehavender med årlige huslejebeløb på 6, 10, 12, 14, 20 og 20 sldr.
59. *Sh*, s.325a-b.
60. Ligprædiken af Henning Stockfleth; epitafiet er omtalt i Pontoppidans Danske Atlas, 5, 1769, s.50, men siden forsvundet.
61. *Ribe Domk.s rgsk*, 1637-38. *Do.*, 1601 29/3.
62. *Møller og Bencard*, ca. 1970, s.27.
63. *L*, s.348, jfr. *Degn*, 1971, s.153. *Dok vedr kirkens embedsmænd 1607-61*, 1607 23/4.
64. *Ribe Skt Katharinæ Kirkes rgsk*, indtægt 1633 og 1634.

13.9. Levestandard og materiel kultur

1. Det følgende bygger på en registrering af alt i 25 udvalgte skifter, nemlig 3 borgmester- og rådmandssk. (*Sk* I 1, 2 og *sk ef Hans Friis 1650*), 3 købmandssk. (I 34, 51a, 91b), 2 skippersk. (I 17, II 22), 1 sk. efter en skoleholder (I 4), 1 efter en byskriver (II 84), 6 skomagersk. (I 42, 53, 57, 76, II 4, 15), 2 murmestersk. (I 8b, 90), 1 efter en remsnider-svend (II 49), 2 efter tjenestepiger (II 60, 62), 1 efter en svarver (stolmand) (I 31), 1 efter en ugift pige (I 32), 1 efter en blegmand (I 45) og 1 efter en uangivet (I 77), udvalgt efter formuestørrelse, erhverv m.m.

13.10. Åndelig kultur

1. Om metodiske problemer i forbindelse med udnyttelse af skifters oplysninger om bøger, se *Qvist*, 1973.
2. *Johan Jørgensen*, 1968, s.53.
3. Samme, s.52-56, med henvisninger s.59-60.
4. Jfr. samme, s.55.
5. Om portræt af Hans Friis og Line Kjeldsdatter, se *Kinch*, 2, s.425; et portræt af Niels Grisbeck og Kirsten Christensdatter fandtes 1668 i sønnesønnens bo (*Sk* 1668 23/6) og nævnes 1647 på kontoen for maleren Hans Bølling i *Sr*, s.241a. En opdeling af motiverne i skifterne fra Helsingør 1621-60 giver *Eller*, 1975, s.82.
6. *Sk* II 81, 1659, II 34, 1658, II 149, 1660, II 20, 1657, I 2, 1650, *sk ef Hans Friis 1650*.
7. *Sk* II 148, 1660. Muligvis var de ovenfor nævnte hollandske billeder i *Sk* II 20 og I 2 af samme art, men motiverne anføres ikke.
8. Således klart i *sk ef Hans Friis 1650*, s.51-52, 62, 63 (2 steder), 64 (do.), 65, 68.
9. *Olrik*, 1903; jfr. *Eller*, 1975. Da *Eller*, s.28-30, ikke har en opdeling af materialet på erhvervsgrupper relateret til skattelisterne, der begynder 1630, kan man ikke analysere baggrunden for den tilsyneladende forskellige udvikling i Ribe og Helsingør.
10. *Sthyr*, 1943, s.56. *Olrik*, 1903, s.13. *Møller og Bencard*, ca. 1970, s.26-31; *Trap*, 23, s.634-35, 694-99; gengivelser i *Degn*, 1971, s.54, 56, 59, 72, 76, 80.

11. *Sthyr*, 1943, s.57-58, hvor der dog gøres opmærksom på et par artikler af Hans Werner, der har udnyttet skifteregistre.
12. *Eds- og forpligtsb* 1557-96 og 1596-1639 og *rgskb for byen* 1569-96, kontrakter med instrumentister og trommeslagere 1612, 1661; *kmrgsk* 1633 24/8; *Kinch*, 2, s.649-52.
13. *Sk* I 91b, II 68, 162.
14. *Sh*, s.8a, 1636; 326a, 1648.

13.11. Skattebetaling

1. Jfr. *Munch*, 1900, 1, s.41. *Eds- og forpligtsb* 1557-96, s.173a, 1569. *Munch*, 1900, 1, s.28; *Birck*, 1922, s.152. *CCD*, 3, s.568-69 (frdg. 1619), jfr. 5, s.228-29 (reces 1643); *Munch*, 1900, 1, s.41.
2. Fr. 3., 1656 3/3, jfr. bd. 1, s.401-02, *Munch*, 1900, 1, s.41.
3. *Sktl*, 1581 22/11 har opdeling i roder med 20 skatteydere i hver, desuden i hver fjdg. 3 kvartermestre og 2 skatmestre.
4. *Jellingsø*, 1967, s.26; jfr. *P. V. Jacobsen*, 1833, s.100, 106-07; *W. Christensen*, 1929, s.589-91; *Mackeprang*, 1900-02, s.173-83; om ret lignende forhold for Rostock, se *Schildhauer*, 1961, s.344-47. *KBB* 1566-1570, s.556 (1570), 1576-1579, s.142 (1577). *Kroman*, 1951-61, 3, s.484, jfr. 490-91. *Mackeprang*, 1900-02, s.170; jfr. for Vejle kæmnerprot., bagest, skattelisten 1620, 1621, 1624, 1626, i Vejle rådstuearkiv, *CCD*, 3, s.602 (1619).
5. *Kinch*, 1866-67, s.239-40, efter skattebogen og »rådstuebog 2«.
6. *S. Larsen*, 1965, s.189-90 (der tillader beregning af skatteprocenter).
7. Denne fremgangsmåde synes at afvige fra den, *Mackeprang*, 1900-02, s.168-70, skildrer for byer som Randers, Vejle, Kolding, Nakskov, men den fremgår klart af *sktl*, *pmrgsk*, *rgskb for byen* 1569-96, 1595-1633, 1654-92 (egentlig pengemesterens kvittancebøger). Klager: *Mackeprang*, 1900-02, s.184. Ændringer: *sktl* 1625 16-20/12, 1. fjdg., 1631 6/11, 1. fjdg.
8. Skattebyrden for de velhavende fremgår klart ved en betragtning af den skattebetaling, som Niels Grisbeck og Hans Friis blev afkrævet; førstnævnte må iflg. *sktl* 1581-1617 have betalt 262 rdl. i skat, svarende til 2,2% af den formue i tilgodehavender, rede penge og varelager, han besad kort før sin død (jfr. tabelbilag 80, nr. 57-101, og tabelbilag 44, idet formuen 1618 svarede til 11.663 rdl. (à 80 sk.); sidstnævnte betalte 1618-49 næppe meget mere end 1.000 rdl. i skat, svarende til ca. 3% af den samlede formue iflg. skiftet 1650 (jfr. tabelbilag 80, nr. 102-88, idet niveauet for 5 sktl. er skønnet og for 5 helt usikkert og derfor ikke medregnet, og tabelbilag 44).
9. *LR* Riberhus, 1647, afgift af kronens og kirkens korntiende og 2% af penge på rente til 1/12 1647. Tabelbilag 38.
10. *Erslev*, 1883-90, 2, s.199. *CCD*, 5, s.92 (1652).
11. Jfr. her også *Poul Rasmussen*, 1951, s.325-38. Fattige i skat: f.eks. *sktl* 1650 22/8, 4. fjdg., nr. 33. *CCD*, 3, s.602 (1619). *Pmrgsk* 1578 angiver, at Thomas og Anders Stadsbud har krævet skat af »stakler«, i hhv. 1. og 4. og 2.-3. fjdg., hhv. 22,5 og 6,5 mk.
12. *Sktls* intervaller 6-8, 8-20, 20-32, og 32- (egtl. 20 sk.-2 mk. og 2 mk.-) har bevirket nogen vilkårlighed ved listens skatteberegning, idet den giver nogle 8-, 20- og 32-skillingsmænd høj, andre lav beregning. I Hamborg kendes progression i hvert fald siden 1577: *Zeiger*, 1936, s.27.
13. *Borgervæbningssager 1657-1824*, ca. 1660, 1., 2. og 3. fjdg.
14. Skatter af adelen 1626, 1627, 1630, 1631, 1638, 1641, 1642, 1644, 1645, 1646, 1647, 1650: *S.Å. Hansen*, 1964, s.130. De ca. 8-17% nås ved en værdi af 50 rdl. for en td. htk. og en forrentningsprocent på 3-6.

13.12. Offentlige ydelser: Det offentliges budget og faciliteter

1. *Rådstb enge og jorder* 1544-96, s.81a, 1599; *papirbreve 1523-1663*, 1603. *Kmrgsk* 1560. Om kraner i Emden og Rostock, se *Hagedorn*, 1909-10, s.509-13, og *Schorler*, prospekt af Rostock 1585. *Hkmrgsk* 1630erne. *Rådstb enge og jorder* 1544-96, s.109a, krantakst 1586. *Hkmrgsk* 1618, inventarium. *Schorler*, prospekt 1585.

2. *Hkmsgsk* 1655.
3. *Hkmsgsk* 1634, 1637; *eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 235, 1630; *eds- og forpligtsb* 1557-96, s.94a-b, 1595.
4. Jfr. *Kinch*, 2, s.600-05. *Kmrmsgsk*, 1657 /8.
5. Nybro: *kmrmsgsk*, 1573, 1601, 1633, 1646; *Kinch*, 2, s.568.
6. *Kinch*, 2, s.879-81.
7. *Rgskb for byen* 1569-96, s.241, 1593. Opgørelse s.ervice 1595 8/3, sstds s.306; *Kinch*, 2, s.604-05.
8. Jfr. også *Kinch*, 1870-71, s.207; *Hegelund*, 1601 22/7. *Antegnelser til pmrmsgsk* 1632-55, 1640-41. *Pmrmsgsk* 1643, jfr. *Kinch*, 2, s.822.
9. Jordskyld: 1570-1605 for de to kæmnere hhv. ca. 20 og 22 sldr., 1606-42 18 sldr. 12 sk. og 21 sldr. 5 sk., 1643-57 18 sldr. 18 sk. og 22 sldr. 25 sk. Husleje: for 1570-1644 beregnet på et gennemsnit af 1592, 1606, 1618, 1625 og 1639, hhv. 36,5, 30, 29, 24 og 13 rdl., for 1645-60 på grundlag af gennemsnit for 1650 og 1656, hhv. 7 og 4 rdl. Stadenpenge: tabelbilag 90,1. Borgerskabspenge: 1570-77 215 rdl., idet der er forhøjet for de manglende regnskaber 1574-76; 1583-89 215 rdl. og 1590-93 98 rdl., idet borgerskabspengene for de øvrige år regnskabsførtes af pengemesteren. Tabelbilag 92's tal er suppleret forholdsvis for de manglende år, dog ikke krigsårene 1644-45. Gilden: tabelbilag 67,1's tal er med nogen usikkerhed suppleret for 1570erne med tallene for 1580erne og for 1630-60 forholdsvis på grundlag af de kendte tal 1580-1629. Blokpengene: tabelbilag 68, på grundlag af de højeste tal i regnskaberne, og tabelbilag 69, med nogen usikkerhed suppleret forholdsvis for årene 1570-96, 1598-1601, 1633, 1640-43, 1647-48 og 1656-59 ud fra de kendte tal. 1630-fattigordningen: tabelbilag 69, fraregnet blokpenge og penge fra Gilden og suppleret forholdsvis for de manglende år. – Til pengemesterregnskaberne tal bør yderligere rettelig lægges beløb, som i 1640erne uden om pengemesteren forvaltedes af borgmestre og råd, at dømme efter de bevarede regnskaber for 1648-52 indtægter på 2.300 sldr. og udgifter på 2.578 sldr., se Borgmestre og råds regnskaber 1643-61, *RR*.

13.13. Retsvæsenet

1. *G. Johannesson*, 1959, 3,2, s.52; *S. Larsen*, 1945; jfr. *tb* 1642 1/10. *CCD*, 4, s.665-66 (frdg. 1636). Om retsvæsenet: *Kinch*, 2, s. 652-82.
2. *CCD*, 2, s.449-50, 1586, 5, s.602-03, 1649; *P. J. Jørgensen*, 1947, s.517. *Lebech*, 1935-36, s.335-44; *Trap*, 22-25, artikler om herreder og sogne.
3. Talrige eksempler på misbrug kendes, jfr. *Degn*, 1971, s.448; *Fussing*, 1942, s.444 (dog om herredsting); *Fridericia*, 1894, s.45-46.
4. *Justitsprot for rådstr* 1653-61, 1660 18/5.
5. Af de anførte tingdage var der dog flere, hvor man ingen sager havde at forrette.
6. Tallene bygger på 48 ud af 80 sagsøgere (heraf adelige og gejstlige ikke skatteansættelse, ligesom heller ikke Hospitalet, Domkirken, byen), 54 ud af 94 sagsøgte (heraf skatteansættelse ikke kendt for gejstlige og bønder).
7. Tre af de 5, der gik fra arv og gæld, var sat til 0 sk. i skat, og de 2 andre ses ikke i *sktl*. Den vistnok første prokurator, man møder i Ribe, er Ditlev Hansen Guldsmid (jfr. tabelbilag 65, nr. 55), der begyndte at møde i retten for andre 1612; senere forekommer Peder Jensen (*Sk I* 82, 1655; *Sh*, s.293a, 1648; *tb* 1652 23/2); Rasmus Jakobsen (?Holst Guldsmid) (*Justitsprot for rådstr* 1653-61, 1657 14/8, 1660 14/5); Anders Jakobsen (*Sk I* 51b, 1653); og Cornelius Ditlevsen (*Justitsprot for rådstr* 1653-61, 1659 25/11, 1660 6/7); andre fungerer som prokuratorer, således i 1640erne stadsbudene, jfr. også nedenfor om købmanden Niels Pedersen Kastbjerg; netop 1638 fik man den første lovgivning om prokuratorer: *CCD*, 4, s.722-25; *Kinch*, 2, s.682, er hér meget mangelfuld.
8. Det samme gjaldt for Odense: *S. Larsen*, 1945, s.150, 156. Jfr. *Kinch*, 2, s.676-77.
9. *Tb* 1642 27/9.

13.14. Uddannelse og analfabetisme

1. *Sk II* 118-25, 127-28, 1660 4/4-19/5. Tre personer optræder både som vurderingsmand og værge.
2. *G. Bang*, 1906, s.22-24. Det må her bemærkes, at det næppe er rigtigt at regne skipperne med til underklassen; de står på linje med de handlende.
3. *Sk II* 128, 172, 1660; *eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 234 og 237, 1615; 248 og 251, 1616; 266, 1617. *Sk I* 64b, 1652. *Sk II* 90, 1659, forpligtelse 1660; faderen var 1659 takseret til 6 sk., og skiftets samlede aktiver var 504 sldr. *Skast herreds tb*, 1637, s.36, taler om et års skolegang; det synes at fremgå, s.79, at skolegang på landet ikke var almindelig.
4. *Prot indeh kopier af kongebr 1608-39*, 1618 29/12. *Sr*, s.51a-b, 1630. Købmænd, der ikke kunne skrive: *LR Riberhus*, 1640-41, øksnetoldregister, bilag nr. 51 og 35; *Rådstdb*, 1640 10/7. De danske skoler: *Kinch*, 2, s.765-72. *Johan Jørgensen*, 1957, s.17. *Sr*, s.51a-b. *Kinch*, 1876-77, s.97.
5. *Sk I* 4, 1650. Gældsposter for skolegang finder man i flere kilder, således *Sk I* 91b, 1655, *II* 119 og 152, 1660; *Sr* s.51b, 55a.
6. Noget lignende for en skolemester i Helsingør: *L. Pedersen*, 1909, s.37-38, 43-44. Jfr. *Johan Jørgensen*, 1968, s.74.
7. *Fattigræsk 1597-1659*, 1637.
8. *Hegelund*, 1582 30/1, 1586 23/12, 1589 21/1, 1590 19/5, 23/7, 22/8, 1591 21/6, 1593 7/6, 18/8, 22/8, 1594 21/2, 25/2, 15/10, 1602 15/2, 1603 21/3, 4/10, 1604 19/1, 1605 2/10, 1609 17/1, 27/4, 4/10, 1611 8/2, samt opgørelserne ved slutningen af hvert år. Jfr. *Søgård*, 1972, s.31-70, der viser en lidt senere begyndelsesalder for pigerne.
9. *Rgskb for byen* 1595-1633, 1619 10/4; *KBB* 1616-1620, s.601; *Kinch*, 2, s.768, 771.
10. *Degn*, 1971, s.152, 155; *DBL*, 24, s.241-42; *L*, s.70, 297; *Kinch*, 1880-81, s.44; *tb* 1642 29/6; *Kinch*, 2, s.193. *Degn*, 1971, s.72.
11. *Dell*, 1965-66, s.XI; fra Ribe ses dog eksempler på skippere, der ikke kunne skrive deres eget navn, se bd. 1, s.334.
12. *Eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 217, 1614; 235-36, 1615; 301, 1620; 320, 1623. Jfr. *CCD*, 3, s.678-79.
13. *Ribe Skomagerlavs art* 1633, §8.
14. Jfr. *Eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 237, 1615, hvor der optræder 5 skomagersvende, hvoraf ingen tog borgerskab i byen.
15. *Warthoe-Hansen*, 1970, 1, s.107. *CCD*, 3, s.408-09, 675-81.
16. Jfr. *Johan Jørgensen*, 1957, s.17; *Fridericia*, 1894, s.XIII; *DBL*, 24, s.241-42; *Degn*, 1971, s.152, 155; *Kinch*, 1880-81, s.44.
17. *Sk ef Hans Friis 1650*; *Sh*, s.59b, 1638.
18. *Kinch*, 2, s.722-65; *Liber scholæ Ripensis 1590-1638*, s.15. Om domskolens forhold og dens disciple, se *Thorup*, 1824, 1826, 1830, 1837, 1843 og 1846.
19. *Hegelund*, 1570 25/7, 1572 24/1, 1573 23/1, 1576 /5, 9-15/8, 28/10, 1577 8/11, 22-25/11, 3/12, 1578 18/9.
20. *Peder Palladius* refereres af *Kinch*, 1, s.610, 2, s.723.
21. *Sktl* 1567 /5. *Tb* 1642 28/7, 1/8 og 13/8; og 8/8 har to sager med sammenstød mellem borgere og student.
22. Se bd. 1, s. 378.
23. *Liber scholæ Ripensis 1590-1638*; *Hegelund*, 1588 17/2, 1589 10/2, 1591 10/12, 1592 8/12, 1593 17/12 osv. Samme, 1597 12/12.
24. *Liber scholæ Ripensis 1590-1638*. *Degn*, 1971, s.183-88, jfr. 87-88.
25. Om skolens indtægter: *Kinch*, 2, s.724-40; *Liber scholæ Ripensis 1590-1638*; *Kornerup*, 1947-52.
26. *Kinch*, 2, s.448, og *DBL*, 18, 1940, s.495; *DBL*, 1, 1933, s.275-76, og *Degn*, 1971, s.63; *Hegelund*, 1603 21/3, 1611 8/2; samme, 1611 8/2.
27. *Rørdam*, 1875, 2, s.543; *Kâe*, 1968-71.
28. Oplysningerne fra *Friis-Petersen*, 1961. Christen Friis' stambog 1608-12: *NkS*, 370,8°; *L*, s.135.
29. *Justitsprot for rådstr 1653-61*, 1660 18/5.

14. Privilegerede grupper

1. 1. Korintherbrev, 11,3 og 11,9; *Hegelund*, 1603 9/5.
2. *Iuul*, 1940, s.293-302. Eksempler *ib* 1640 17/10; *justitsprot for rådstr 1653-61*, s.106-11a, 1655; *rådstdb*, 1642 12/8.
3. *Carl S. Petersen*, 1929, s.540-42, med litt.-henv. s.107b; *Fussing*, 1942, s.388, 424. Eksempler: *Kinch*, 2, s.233; samme, 1866-67, s.300-02, og *Hegelund*, 1596 9/6, 27/6, 1598 10/6, 26/6, 1599 30/6; *L* s.22, 1605, 1606 16/5 og *Kinch*, 2, s.193; *hkmgsk* 1633, pramleje 14/12; *hkmgsk* 1620erne; *Brahe*, 1955, s.3, og *Degn*, 1971, s.110, 194; *LR* Riberhus 1620-21; *Sk* II 92, 1659, og *Hustakst 1657, 1661* (her er indlagt takseringssedler ved konfiskationer!); *Kinch*, 2, s.323-24, og *Fabricius*, 1942, s.494-95.
4. *Skil*, 1581, 1. fjdg., kvinder, som er »til fiskind med købmandskab«; *KBB* 1603-1608, s.477, og *L*, s.21, 25, 37, jfr. *ib* 1602 15/10 og *Kinch*, 2, s.767-68; *LR*, 1619-20; *kmgsk*, 1638 18/9, 12/12, 1642; *eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 384, 1635; *kmgsk*, 1648; *Sr*, s.17a-b, 235a-b, 265a-b, 308a, 309a. *Sr*, s.16b.
5. *Sk* 1666 5/11; lignende forhold *Skast herreds ib*, 1637, s.35. Af *sk ef Hans Friis 1650* ses, at de to døtre havde fået hhv. 1.450 og 1.000 sldr. til »udflytning og medgift«, sønnerne hhv. 2.000, 900, 600, 0 og 0 sldr. til »ære og lære uden riget«. Medgift: *ib* 1637 23/11, 1638 8/5; *Sk* I 2, 1650, II 138, 1660.
6. *Sh*. s.213b, *Sr*, s.256a-b. *Sh*, s.234b, 1643.
7. *Lütge*, 1960, s.224; *Paasche*, 1882, s.347-53.
8. Ark papir, skrevet 1592 19/1 af Christoffer Poulsen Harbo, med 7 danske og 7 tyske sentenser, indlagt i *ib* 1594, jfr. *Kinch*, 1870-71, s.195.
9. Se om adel og gejstlighed bd. 1, s.35-36.
10. *CCD*, 3, s.563-72 (frdg. 1619).
11. *Mackeprang*, 1900, s.65, mener fejlagtigt, at Helsingør er den eneste by, hvorfra der er bevaret fyldige og gode oplysninger om rådsmandsvalgene.
12. Jfr. *Mackeprang*, 1900, s.64. I Ribe valgtes én rådmand 1567, 1592, 1640, 1657 (1640 dog en borgmester, der ikke først havde været rådmand), to 1556, 1571, 1581, 1594, 1642, 1659, tre 1557, 1566, 1575, 1588, 1603, 1616, 1623, 1638, fire 1595, 1607, 1620, 1633, 1650, 1655, jfr. tabelbilag 64.
13. Jfr. *Munch*, 1900, 1. s.38; *Kinch*, 2, s.619, 633. *Degn*, 1971, s.104; også 1537, samme, s.101; om rådsmandsvalgene 1595, 1620, 1633, 1655 og 1659, se samme, s.106, 150, 161 og 203.
14. 1571 indsatte lensmanden to borgmestre, 1577, 1582, 1584 og 1623 én: *Degn*, 1971, s.99 og 101, 101, 100 og 103, 100, 153; om 1602 og 1606, se det følgende. Adskillige eksempler på borgernes medvirken, også i Ribe: *Mackeprang*, 1900, s.68-70. Borgmestre og råds og 24 mænds medvirken nævnes 1582 og 1627: *Degn*, 1971, s.103 og 153.
15. *Hegelund*, 1602, 29/6, 26/7, 21/8, jfr. *Kinch*, 2, s.308; *Hegelund*, 1606 30/4, jfr. *Kinch*, 2, s.309-10.
16. Jfr. frdg. 1619, §11 og 26, *CCD*, 3, s.567 og 571; *Mackeprang*, 1900, s.80.
17. Sammenhængen i rådsmandskredsen og dens baggrundsgruppe fremgår f.eks. af en retssag i 1598, se *Kinch*, 2, s.218-19. *Fabritius*, 1949-52, s.336-37, om det kbh.ske bystyre. Nye personer, jfr. bd. 1, s. 378-80.
18. *Kinch*, 1880-81, s. 60-80. Af Baggesen-døtre var 3 gift med borgmestre og 4 med rådmænd i Ribe, 2 med borgmestre og 5 med rådmænd i andre byer.
19. Om borgerskabets klager over lensmændenes udnævnelser, se *Munch*, 1900, 1, s.34-35, 52-53. *Munch* hævder (s.53), at borgmestre og råd som regel blev valgt blandt byens købmænd. Men der er altså flere tilfælde af Riberhus-lensmandens udnævnelse af slotskrivere til rådmænd (der evt. senere blev borgmestre) end de to, *Munch* (s.53, note 3) anfører, fra 1633 og 1655. Jfr. *Mackeprang*, 1900, s.82, og *Dureel*, 1654. Alligevel kunne der opstå strid mellem lensmanden og magistraten eller borgmestrene: *ib* 1640 8/8, 1641, 13/4, 18/5, 10/8 og 30/8, jfr. bd. 1, s. 13 og 388.
20. Af særlig værdi er her *Hegelunds* almanakker 1565-1613, de mange selvbiografiske optegnelser fra tiden (*Degn*, 1971) og *rådstdb*, *ib* og *skil*.
21. De to: tabelbilag 64, nr. 9 og 16; og 22 og 26; de 13: nr. 1, 3, 7, 19, 23, 31, 38, 40, 45, 50,

- 52, 53, 75. Nr. 23 skal endda have været beslægtet med nr. 29 (*Hegelund*, 1603 9/3, *tb* 1584, s.34b).
22. Om lignende familieforbindelser i nordtyske byer i 1400-1500 årene, se *Schildhauer*, 1959, s.29-41).
23. Af dem, man ser gift 2 gange, var én gift med to borgmestre, tre med to rådmænd, én med en borgmester og en sognepræst, én med en rådmand og en sognepræst, mens 5 i det ene ægteskab havde måttet lade sig nøje med en menig borger.
24. Mens indtrædelsesalderen kun kendes for hhv. 15 og 23, kendes funktionstiden for hhv. 33 og 38.
25. Hovedgader: 5 i Stenbogade, 4 i Sønderportsgade, 5 på Skibbroen, 7 i Grønnegade og én i Fiskergade.
26. Jfr. *Munch*, 1900, 1, s.8-15; *G. Johannesson*, 1959, 3, 2, s. 26-30. *Tb* 1638 1/12.
27. Ses af *pmrgsk*.
28. *Mackeprang*, 1900, s.87. *CCD*, 1, s.569 (1619).
29. *Munch*, 1900, s.10-12. *CCD*, 4, s.663-66 (frdg. 1636).
30. *Kinch*, 2, s.187-88, 603, 620-21, 883-84. *Mackeprang*, 1900, s.89-97. I 1648 omtaler *pmrgsk* borgmestres og råds »seglpenge og behørig indkomst«, i dette tilfælde et beløb på 100 sldr.
31. *Kinch*, 2, s.714; jfr. *CCD*, 3, s.563-72. I f.eks. Vejle betalte magistraten fuld skat: *C. V. Petersen*, 1926, s.109.
32. Således *Sr*, s.37a-b; 43b; 44a; 48a, 206a-b. 88a; 101a-b; 108b, 167a; 112a, 260a; 188a; 195b; 238a, 264a; *Sh*, s.280a.
33. Rådmandskredsens kredit: *P. V. Jacobsen*, 1844, s.103-04. Kontakter: *Frost*, 1842, s.104. Begrænsning i næring: *S. Larsen*, 1965, 1, s.19.
34. Revisionsantegnelserne, se bd. 1, s.402; jfr. *Adler*, 1838, s.6-7, note 4.
35. *Tb* 1643 11/2, 20/3, 11/10, 18/10, 2/11, 4/12.
36. *Kinch*, 2, s.389-90, 428-30; *Sk I* 1, 1646.
37. *Tb* 1642 15/10, 1643 30/5; jfr. bd. 1, s. 113; *Sr*, s.69a-b, 207a-b, 279b, der viser, at Hans Friis 1637, 1639 og 1641 gennem skipperen fik udført betalingsforretninger i Holland, og at han 1636, 1640 og 1642 gav ham varer med til salg i Norge, 1640 mod at betale varerne til en købmand i Amsterdam »i øksentid«.
38. Om de 24 mænd: *Kinch*, 2, s.627-31; *W. Christensen*, 1903, s.585 (strid 1514); *Mackeprang*, 1900, s.60, 177-79; *Munch*, 1900, 1, s.14-20, 45-47; *P. J. Jørgensen*, 1947, s.439, 558; *S. Larsen*, 1965, s.209-10; *Rise Hansen*, 1959, s.34.
39. *Eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 230, 1614; *rgskb for byen* 1595-1633, 1624 9/3; *sktl* 1641 22/8, 1650 5/12, 1652 13/5-1655 17-18/12; *sktl*, 1656 7/10, 1/12; *Schmidt*, 1937, s.87.
40. *Munch*, 1900, 1, s.45. *Mackeprang*, 1900, s.148; *Munch*, 1900, 1, s.9, 12, 161; *C. V. Petersen*, 1926, s.108; *Matthiessen, Smith og Hermansen*, 1929, s.20; *Hvidtfeldt*, 1942, s.20-21; *Jellingsø*, 1967, s.21; *Kroman*, 1972, sp. 5-8; *Erslev*, 1883-90, 1, s.156, ser ikke identiteten mellem »menige borgere« og »et vist antal (oftest 24) borgere (undertiden kaldte »fornemste« eller »tilkejsede«). »Menige«: f.eks. *Kroman*, 1951-61, 4, s.201; *rådstb*, 1544 28/11, 1551 24/4. De 24 mænd tilhørte overklassen også i f.eks. *Randers*, *Helsingør* og *Vejle*, jfr. *Mackeprang*, 1900, s.177-79, 185. Når *Mackeprang*, s.185, hævder, at de 24 mænd rekrutteredes fra den lidt højere middelstand, er dette altså for Ribes vedkommende ikke rigtigt.
41. *Munch*, 1900, 1, s.46. *Skil*, 1629, 1634, 1646, 1656; *eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 372, 1632; *rådstb enge og jorder* 1596-1654, 1652; *rgskb for byen* 1654-92, 1654; *justitsprot for rådstr* 1653-61, 1654; *standkvarterstrgsk* 1657-85, bilag 1657-58 (1659). *Rgskb for byen* 1654-92, 1654 5/12, 6/12, 11/12 og 19/12; *justitsprot for rådstr* 1653-61, 1654 20/12.
42. *Munch*, 1900, 1, s.61.
43. Samme, s. 46.
44. *Kroman*, 1974, s.3-4. De 24 mænd ved revisioner: f.eks. *sktl*, 1562, og *pmrgsk*, 1608 6/5.
45. Jfr. *Mauersberg*, 1960, s.180. Syv, 1682-88, 1, s.228.
46. Brud på udførselsforbud kan i stort tal følges gennem sagregistrene til *KBB*. *Rgskb for byen* 1569-96, s.265a-b, 1595 8/11, 18/11.

47. *Tb* 1639 20/3, 7/12; *Kinch*, 2, s.282-83, 555-56.
48. *KBB* 1637-1639, s.390; jfr. *Kinch*, 2, s.224-26, 366, 555. Jfr. også *KBB* 1640-1641, s.66-67.
49. *KBB* 1648-51, fol. 22 (1648 3/8), 154b (1649 8/9); selve Hans Friis' brev synes ikke bevaret i *Da Kanc*, B 160, derimod i *papirbreve 1523-1663*, Niels og Kjeld Friis, u.d., til Gregers Krabbe; brev fra Hans Friis 1650 14/5 til lensmanden sstds. *Kinch*, 2, s.224-26.
50. A. E. Christensen, 1963, s.43-44; Johan Jørgensen, 1957, s.21-25, 34-43, 1963, s.75-76; Ellehøj, 1964, s.137-40, 326-34, 440-41; Ladewig Petersen, 1965, s.470-71.
51. Hans Sørensen til rigshofmester Frantz Rantzau 1632 /6: *Erslev*, 1883-90, 2, s.210.
52. Anders Svensson 1623 18/6, 27/2, 11/3: *Tandrup*, 1971, s.292-93, 247-28, 253. *Erslev*, 1883-90, 2, s.202-08, 331; *Suhm*, 1792, s.197-221, jfr. *Kinch*, 2, s.310-11; *Gjellerup*, 1868-70, s.175; A. E. Christensen, 1963, s.42-45.
53. Johan Jørgensen, 1957, s.12; *Suhm*, 1792, s.217.
54. *Erslev*, 1883-90, 2, s.204; *Suhm*, 1792, s.214-20; *Rudi Thomsen*, 1944-46, s.614.
55. *Erslev*, 1883-90, 2, s.203; *Suhm*, 1792, s.211-13.
56. *Erslev*, 1883-90, 2, s.469, 475, 3, s.168-69, 172; *Suhm*, 1792, s.204-06.
57. Eksempel *kmrgsk* 1563.
58. *Munch*, 1900, 1, s.65.

15. De ubemidlede

1. Møller og Bencard, ca. 1970, s.17. *Sk* 1670 30/8, Katrine Rasmusdatter.
2. *Sk* I 49, 1653.
3. Talrige sager i *tb* i 1630-40erne, i 1640 således 5 (tabel 88); *Sk* II 51, 68, 1659. *Sk* I 50, 1653, II 37, 39, 1658.
4. Eksempel i Niels Svendsen glarmester, 1640 og 1650 sat til 4 sk. i skat, mens begravelsesrgsk. fra Domkirken 1645, 1651 og 1654 nævner hans armod (ved børns begravelse). *Skil*, 1567 /5, 2. fjdg.; 1578, 2. fjdg.; 1604, 2. fjdg.; 1650 5/12, 2. fjdg. Mandtal ca. 1660: *borgervæbningssager 1657-1824*.
5. *Munch*, 1900, 1, s.10-11.
6. Jfr. *Kinch*, 2, s.778-80. *Fattigrsk* 1597-1659, Niels Kastbjergs blokpengergsk. 1626 25/12-1627 7/10.
7. *Kinch*, 2, s.773-78, 290, 332; 1, s.611-17. *Rgskb* for byen 1595-1633, 1595 ff. *Prot fattigvæs vedr* 1623-1787, 1621 5/4, 1623, 1631 18/6; *div dok vedr fattigvæs 1602-1803*, 1621 5/4.
8. *Prot fattigvæs vedr* 1623-1787, 1631 18/6. *Tb* 1646 16/2; *fattigrsk* 1597-1659, rgsk. for fattigordningen 1630-43, 1640.
9. *Kinch*, 2, s.328-32, 780-83.
10. *Kop og adk til skolens gods ca. 1650*, s.103-49; *Riber Hosp.s jordeb ca. 1640-72*, s.1-42.
11. *Fattigrsk* 1597-1659, 1629 22/12; *pmrgsk*, 1629-30, 1629 28/12; 1647, ca. 13/4.
12. Jfr. *Munch*, 1900, 1, s.10-11.
13. Således Tønder 1627, Køge 1628, Holbæk 1630, Odense 1632 jfr. den i note 17/38 anførte litteratur.
14. Jfr. *Kinch*, 2, s.780.
15. *Div dok vedr fattigvæs 1602-1803*, gavebrev 1602 9/8, jfr. *Kinch*, 2, s.251; samme, s. 223-27. Bredeslippe nr. 2-6 og Fiskergade nr. 9, matr.nr. 432, 433a-b og 427-28, jfr. *Engqvist*, 1969, s. 13-14 og 17.
16. *Kop og adk til skolens gods ca. 1650*, s.17-20 (fundats 1545), jfr. *Kinch*, 2, s.54, 789-814. *Dok henl ef Grønlands design 1303-1759*. 1652 14/9 (instruks), jfr. *Kinch*, 2, s.811.
17. Hjerteløs holdning hos myndighederne: *tb* 1643 13/3.
18. O. Olsen, 1952. *KBB* 1620-1623, s.859-60, 1620. *Pmrgsk*, 1623 9/6, 28/10, register, jfr. *Kinch*, 2, s.293.
19. *Eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 348, 1625, jfr. 360, 1627, og 361, 1628. *LR Riberhus* 1640-61, 1641 22/2.
20. *Rgskb* for byen 1595-1633, s.126a. 1581; *rådstb enge og jorder* 1544-96, s.111b, 1592; *Kinch*, 2, s.687-88; *Kåe*, 1975, s.190-95.
21. G. Bang, 1906, s.25-30; *CCD*, 1, s.42-43 (reces 1558). *KBB* 1571-1575, s.257, 266, 483;

- 1576-1579, s.78; 1580-1583, s.725-26; *CCD*, 2, s.497-98 (reces 1587), 3, s.450-51 (reces 1615); *KBB* 1635-1636, s.222-23.
22. *Pmrgsk* 1595 6/11; *fattigrsk* 1597-1659, Gildens rgs. 1627 (mærket 1629) 1/7.
23. *CCD*, 2, s.500 (reces 1587). *Fattigrsk* 1597-1659, Gildens rgs. 1646-47.
24. *Kmrgsk*, 1598. *Skil*, 1564, 3. fjdg.; 1567/5. 3. fjdg.; 1564, 3. fjdg.

16. Social rang og mobilitet

- Rådstdb*, 1642 23/12; *tb* 1638 12/2, 1640 23/3; *rådstdb*, 1646 17/7, 24/7; *tb* 1642 7/12; *rådstdb*, 1646 21/8; *tb* 1637 25/10; *rådstdb*, 1646 21/8, 17/7; *tb* 1642 9/5, 1637 29/4, 1640 30/7, 1638 28/5.
- Fabritius*, 1946, s.22-23, 25-26.
- A. S. Vedels Saxo-oversættelse 1575, 7,33, jfr. 3,14.
- H. K. Kristensen, 1933-35, s.211-12.
- Nemlig for fædre/sønner i 15 ud af 15 her kendte tilfælde, for svigerfædre/svigersønner i 28 ud af 33, idet 4 blev rådmænd, mens deres svigerfar sad i rådet (tabelbilag 64, nr. 30 og 21, 32 og 24, 51 og 32; og Hans Hansen Vandel og 71) og en svigerfar og en svigersøn blev rådmænd samtidig (nr. 60 og 61). *Kinch*, 2, s. 224, 232, 250, 309-10, 427. Af tabelbilag 66 ses, at mens 23 rådmænd nåede en skatteansættelse på 25-49 sk., 14 på 50-74 sk., 7 på 75-99 sk., 4 på 100-149, 5 på 150-199, 2 på 200-299, 2 på 300-399 og 2 på 400-499, var der hele 15, der blot nåede indtil 24 sk. (én var som byfoged skattefri).
- For flere rådmænd er børnetallet så lavt, at oplysningerne næppe kan være fuldstændige. Tabel 104 synes at antyde en udvikling, hvor der var større tilbøjelighed blandt bedrestilledes børn til at gå over i akademiske erhverv efter 1660, men tallene er små, og en undersøgelse af forholdene for rådmands sønnerne 1560-1660 (jfr. tabelbilag 64) viser for dette tidsrum ingen ændringer.
- Opgørelsen er også foretaget af *Kinch*, 1880-81, s.80.
- Se døtre af nr. 14 (2), 17, 27, 46 (3), 49 og 68 samt nr. 69 og 74 i tabelbilag 64.
- Jfr. *Kinch*, 1866-67, s.132-40. Eksempler på faddergaver: *Degn*, 1971, s.188-89. Rådmands og større købmænds barnedåb uden adelige fædre: jfr. *Kinch*, 1866-67, s.139 (en enkelt undtagelse dog i *kb* 1633 20/8), der står i modsætning til *Fussing*, 1945, s.174, der finder det karakteristisk, at det gerne er hos den højere borgerstand, som borgmestre, byfogeder og apotekere, at man finder de adelige faddere!
- Fussing*, 1945, s.169, 173.
- En borgmesters rolle som fadder for byens børn kunne være ejendommelig, jfr. *Kinch*, 1866-67, s.133. Hans Friis ses i *kb* som fadder ikke mindre end 66 gange, hertil hans kone 12 gange og en søn og 2 døtre 38 gange, for i alt 116 børn eller 6,4% af samtlige i Domsognet i disse år; for Hans Friis vedkommende var 2 hans egne børnebørn, 4 børn af rådmandskolleger, 2 af bisper, 3 af præster, 1 af lensmanden, 6 af købmænd, 6 af skipper, 20 af håndværkere, 12 af vognmænd, vævere og småembedsmænd, 10 af uangivne.
- Eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 350, 1625; *Kinch*, 2, s.520-22; *Degn*, 1971, s.148.
- Håndværkersønner, der blev præster: *Wiberg*, 1870-73, 2, s.13 og 21 (også *Sr*, s.247b), *tb* 1633 9/7; væversøn: *Wiberg*, 1870-73, 1, s.345 (også *Sr*, s.9b); graversøn hører i Ribe Domscole: *Sr*, s.286b, jfr. 128a-b.
- Man ser fra regeringens side direkte forsøg på ensretning eller bestemmelse af f.eks. en prædikens indhold, således ved udsendelse af trykte bededagsprædikener: *Hegelund*, 1609 17/11 og flere steder, jfr. *KBB* 1556-1645, registret under *bededage*, og *Rørdam*, 1883-89, do. *Sh* røber et tilfælde, hvor en adelsmands huslærer blev sognepræst i sognet: Anders Lauridsen Vedel (1613-56) blev ca. 1640 sognepræst i Ansager, efter fra ca. 1635 at have været huslærer for Iver Vinds børn på Nørholm, og efter at Iver Vind havde fået fordrevet forgængeren i kaldet, der var blevet uenig med ham: *Sh*, s.55b, 331a og 113b; se også H. K. Kristensen, 1944, s.384-85. Andre stridigheder mellem adelige og præster omtales *Hegelund*, 1598 5/1, 1603 4/3 (med note), 13/7 (do.), 1606 11/6 (do.), 24/6, 7/8.
- Ses ofte af navneforhold som Kort Mouridsen kedelsmed, søn af Mourids Kortsens kedelsmed osv. *Tb* 1646 25/4, 10/6. *Tb* 1642 14/12.

16. Jfr. bd. 1, s.197 og 350-51, og *Jellingsø*, 1967, s.19-23. *Skil* 1559, 2. og 3. fjdg.; 1560, slutn. af 2. fjdg.; 1565 /1; 1570.
17. Nemlig mag. Jakob Svaning: *KBB* 1593-1596, s. 417; en lignende sag: Kirkehist. Saml., 2.r.5, 1869-71, s.662-67. Ræktorrækken: se *Kinch*, 2, s.163-66, 249-50, 458-59, jfr. tabelbilag 64, nr. 5, 31, 32 og 35.
18. *Hegelund*, 1600 19/3, 21/3, jfr. 4/4; 13/4, jfr. også 15/4, 20/4, 26/4. *Hegelund*, 1604 12/2; en lignende sag: *Hegelund*, 1612 19/6, 20/6, 10/9, 13/9.
19. Fremgår i talrige tilfælde af tabelbilag 64; og ved sammenstilling af data fra f.eks. *tb* 1603, s.183b, *Hegelund*, 1603 9/5, 16/7, 24/8, og *skil*s opregninger af de 24 mænd.
20. Jfr. *Alb. Olsen*, 1932, s.7.
21. *Sk* 1668 23/6, Ib Hansen Friis; *justitsprot for rådstr* 1653-61, 1658 18/4.

17. Social uro

1. *Hvidtfeldt*, 1945, s.128.
2. *Schildhauer*, 1959, 1961; *Mauersberg*, 1960, s.114-17.
3. *Kinch*, 1857-59. Timmermann, der fra jan. 1643 havde et kanonikat i Ribe, var forlovet med borgmester Hans Friis' datter, der dog hævdede forlovelsen, hvorefter Timmermann nedsatte sig som læge i Odense (*Kinch*, 2, s.376, note 1); Hans Friis gjorde Timmermanns konto (*Sr*, s.280a) op 1644 4/9; er der mon en sammenhæng med talen 30/8?
4. *Kinch*, 1857-59, s.34-35, 34, 52, med note 1.
5. *Kinch*, 1866-67 B, s.219. *Degn*, 1971, s.66-68, 55, 73-75.
6. *Eds- og forpligtsb* 1557-96; do. 1596-1639; *rådstb enge og jorder* 1595-1633 er bagfra, s.74b-156a, benyttet til indførsel af forlig, vedtægter m.m. 1563-95.
7. *Rgskb for byen* 1595-1633, 1619 3/1, 26/2. *Tb* 1639 3/8.
8. *Tb* 1638 20/2. *Tb* 1643 1/6; et lignende tilfælde 1643 28/8.
9. Eksempel *tb* 1638 7/7, 16/7, 17/8, 8/8.
10. Med nummereringen hos *Grønlund*, 1780: 1) 1572, 2-3) 1577, 4) 1577-1610, 5) 1610-14, 6) 1613, 7) mangle, 8-10) 1620, 11) 1637-41, 12) 1652. Om yderligere en sag, fra 1595, se *Kinch*, 1870-71, s.197-203 (trolddom = plattenslageri og pengeafpresning). Selv disse få sager synes at antyde koncentration om bestemte tidspunkter eller smittetendens. *Hege-lund* omtaler flere hekseprocesser fra skiftet, således 1582 11/8. 23/9, 8/11, 1610 23/11, 10/12, 1611 2/2, 9/2, 15/4.
11. Jfr. *Trevor-Roper*, 1969, s.110-115, 135 ff., 165, 183-92, der taler om et socialt pres som baggrund for hekseforfølgelserne.
12. *Tb* 1637 22/4, 14/6 (4 indførsler), 21/6 (2), 27/6 (2), 29/6 (4), 27/7, 15/8 (2), 21/8, 16/9, 26/9; 1640 10/3, 31/3, 14/4, 17/4, 21/4 (3), 25/4 (2), 8/8 (2); 1641 9/11 (5), 27/11 (3), 13/12 (2), 14/12 (3); 1642 26/2 (2), 28/2, 5/3 (3), 8-9/3, 15-16/3, 19/3 (2), 26/3, 29/3, 30/3 (2), 16/4, 23/4 (3), 12/5, 17/5, 21/5, 4/6 (5), 7/6 (5), 18/6 (9), 25/6 (4), 28/6 (2), 5/7, 6/8 (3), 30/8 (2), 16/9, 3/10 (2); 1643 11/2, 18/3. 8/4, 13/5 (2). *Rådstdb*, 1640 19/6, 1642, 20/5, 17/7. 12/8 (jfr. 23/9), 19/8 (2).
13. Om Maren Splids-sagen, se *Grønlund*, 1780, s.102-36; *Kinch*, 2, s.348-60. *Tb* 1640 16/6.
14. *Tb* 1640 6/6 (jfr. 10/3); *bprot* 1623 18/4 har for Diderich Harman skrædder (*pmrgsk*: Hermansen) som fødested Paris i Frankrig, men det er formentlig blot et opholdssted. *KBB* 1637-1639, s.973, jfr. 969.
15. *Tb* 1640 21/4. *Tb* 1640 10/3, 13/4..
16. *Tb* 1637 14/6, jfr. 1640 21/4.
17. *Tb* 1640 10/3; 13/4.
18. *Tb* 1637 14/6; *Grønlund*, 1780, s.104-05.
19. *Grønlund*, 1780, s.103-04.
20. Når V. Bang, 1896, s.59, hævder, at også den forrige lensmand forfulgte hende, er dette ikke rigtigt.
21. *Tb* 1641 9/11. *Tb* 1637 21/6. 27/6.
22. *Skast herreds tb*, 1637, s.65. *Tb* 1637 21/8.
23. *Kmrsgsk*, 1641 14/12. *LR* Riberhus 1641-42 og *kmrgsk* oplyser om fængslede gennem kostudgifter. *Tb* 1642 18/6.

24. Af de nævnte 16 personer blev nr. 1-6 første gang udlagt af Maren Splids i Blåtårn 10/10; nr. 2-3, 7-9 og 11-14 udlagt af Anna Thomasdatter 8/11; nr. 9 og 15 af Maren Splids 9/11; nr. 10 af Anna Thomasdatter 4/12; og nr. 16 var indstævnet i retten 1642 18/6.
25. *Tb* 1642 18/6. Note 24, hvor de anførte tingbogsindførsler kan suppleres med referaterne fra 8/11 med udtalelser af Maren Splids og 27/11 og 11/12 (under tortur) af Anna Thomasdatter.
26. *Tb* 1641 8/11, 4/12, 11/12. *Tb* 1641 14/12.
27. Villum Hansen: *tb* 1619 13/12, 1623 28/6; *Kinch*, 1876-77, s.137; *tb* 1642 5/3; *tb* 1638 6/2, 19/4, /6, 26/7, jfr. 1642 5/9, 1646 18/11; *tb* 1638 /6, 1642 6/8. Anne Jensdatter: *Kinch*, 1876-77, s.175-97. Peder Pedersen Hjerting: søn af Peder Christensen (-1601) og Else Iversdatter Vandel, se tabelbilag 64, nr. 44; at han var en bror til Lisbet Pedersdatter og dermed de 4 anførte søstre, ses af *tb* 1641 6/11, mens *hendes* familieforhold ses af *Kinch*, 2, s.311; dermed var han bror til borgmester Hans Friis' svogers kone (jfr. tabelbilag 64, nr. 44 og 32), og Hans Friis havde også et nært forhold til hans søster Anne og var værge for hendes 3 børn: *Sr*, s.274a-b, 318a-b; 275a-b, 281b; og 9a; og *sk ef Hans Friis 1650*.
28. *Kinch*, 1876-77, s.175-92.
29. *Kmrsgsk*, 1620.
30. *Tb* 1641 13/12, 1642 26/2, 28/2, 5/3, 9/3, 16/3, 23/4, 4/6, 7/6, 6/8, 10/9.
31. *Tb* 1642 4/6, 30/8; *KBB* 1642-1643, s.82.
32. *Tb* 1642 29/3, 30/3, 23/4. *Tb* 1642 29/3.
33. *Tb* 1637 5/8 og 1640 21/4.
34. *Tb* 1640 21/4.
35. *Tb* 1640 14/4. *Tb* 1640 21/4.
36. *Tb* 1643 13/5.
37. *Tb* 1637 14/6. *Tb* 1642 14/6.
38. Om stridigheder mellem magistrat og borgerskab i en række byer i 1500-1600årene, se *Fridericia*, 1894, s.72-73; *S. Larsen*, 1965, 1, s.213-16, med den anførte litteratur; *Plesner*, 1864, s.265; *Kolderup-Rosenvinge*, 1842, s.272; *O. Nielsen*, 1881, s.159-65; *C. V. Petersen*, 1926, s.108-12; *Riismøller*, 1971, s.74-78. *Plesner*, 1864, s.332-33 (1547). *KBB* 1561-1565, s.50-51 (1565).
39. *Kinch*, 1, s.442, 2, s.188. *Kinch*, 2, s.185-90, og *H. Andersen*, 1806, s.276-85.
40. *Kinch*, 2, s.189. Af de 59 var, ifølge *sktl* 1579, hhv. 11, 15, 10 og 19 fra hver af de 4 fjdg., idet 4 ikke er identificeret; deres gennemsnitlige skatteansættelse var for hver af de 4 fjdg. 12, 14, 26 og 24 sk. (4 sk.: 3 personer, 6 sk.: 14, 8 sk.: 5, 10 sk.: 6, 12 sk.: 3, 16 sk.: 5, 24 sk.: 7, 28 sk.: 4, 32 sk.: 4, 48 sk.: 1, 56 sk.: 1, 64 sk.: 1, 176 sk.: 1).
41. Om denne, se *Kinch*, 2, s.390-95.
42. *Retsakter 1568-1860*, dom 1655 27/11 vedr. optræden 1/8.
43. *Retsakter 1568-1860*, dom 1655 30/10, efter dom på Ribe byting 23/10, vedr. episode 8/8. Sedlen var påskrevet, at den var læst på Ribe byting for dom 1655 29/8.
44. Den fremmede var Jonas Eriksen, født i Kbh.
45. *Da Kanc*, B 81, 1655 19/8.
46. *Kinch*, 2, s.392. Når *Kinch* skriver, at Hans Jessen Vintapper, en svigersøn af rådmand Bertel Struck, var leder af borgerskabet, er dette ikke rigtigt, idet denne var død 1646, og yderligere fremgår det af *justitsprot for rådstr 1653-61*, s.15a-b, 1655 30/4, at der var tale om Hans Jessen Kærgård. *Justitsprot for rådstr 1653-61*, s.15a-b.
47. *Justitsprot for rådstr 1653-61*, s.20b, 1650 30/7.
48. *Kinch*, 2, s.394-95 og bd. 1, s.402. Om lignende stridigheder vedr. byens regnskaber i Helsingør 1634, Ålborg 1640 og Kalundborg 1652, se *KBB* 1633-1634, s.819, 1640-1641, s.140, og *Munch*, 1900, 1, s.43 med note 4. Jfr. *Adler*, 1838, s.7, og hans bilag 1.
49. *Tb* 1640.
50. *Tb* 1639 /9.
51. *Kinch*, 2, s.383-85; *Adler*, 1836, s.33-38 og bilag s.69-77; *tb* 1646 1/4, 4/4, 8/4, 18/4, 20/4; *KBB* 1644-1645, s.138; jfr. *tb* 1643 16/9, 23/9 og *Kinch*, 2, s.426; *Erslev*, 1883-90, 3, s.313. *KBB* 1644-1645, s.127 (1644 21/9); *Degn*, 1971, s.159. *Da Kanc*, B 160, 1650 20/6; *Reg 108B*, nr. 83, kopi af Fr.3.s åbne brev Kbh. 1650 29/6. *Kinch*, 2, s.622. *Da Kanc*, B 217, kvittancebog 1642-43, s.42.

52. Om borgervæbningen: P. V. Jacobsen, 1844.
53. Jfr. *Ladewig Petersen*, 1975, s.145. Jfr. *Johan Jørgensen*, 1957, s.21-25. Jfr. bd. 1, s.199-243.
54. Studenteropposition og anden opposition mod adelen: *Nyerup*, 1805, s.106-11; *Ole Worm*, 1965-68, 3, s.11, i brev 1644 15/3; *Christian 4.s egenh br*, 6, 1885, s.65, 73-74; *Erslev*, 1883-90, 3, s.144-45. Fr. Oswald: P. W. Becker, 1836, s.209-15; på grundlag af konsistoriums kopibog, 3, s.834 ff, 1645 1-8/10, og *Aeta consistorii*, 1645 27/8 og 18/10. *KBB* 1644-1645, s.470; Fr. Oswald, der var student fra Ribe Domskole 1644 (*Kinch*, 2, s.427), blev 1645 immatrikuleret i Rostock, 1647 i Wittenberg, og blev 1672 rådmand, 1685 borgmester i Husum (*E. Møller*, 1939, s.21).

18. Økonomisk bestemmende faktorer

1. Nemlig følgende (H = *Hegelund*, D = *Degn*, 1971, LR = lensrgsk. Riberhus): 1570 1/11 (*Amsinck*, 1932, 1, s.33, tb 1570 4/11), 1572 12/10 (H, *Kirkehist. Saml.*, 2.r.5, 1869-71, s.362), 1576 30/6 (H), 1593 24/12 (H, D, s.190, 205, *Kinch*, 2, s.201), 1596 30/6 (H), 1597 9 (H), 1600 1/9 (H), 1601 20/9 (H), brev 1601 29/9, *Kirkehist. Saml.*, 2.r.6, s.664), 1602 12/7 (H), 1603 3/4 (D, s.147-48, *Kinch*, 2, s.257), 1605 25/1 og 5/7 (H), 1607 12/7 (H), 1608 15/7 (H), 1609 15/5 (H), 1610 7/1, 13/1, 18/6 og 27/6 (H), 1611 30/6, 21/7 og 12-15/9 (H), 1612 22/10, 13-14/12 og 21/12 (H), 1613 10/4 (H), 1615 30/11 (D, s.149), 1623 25/11 (D, s.149, *Kinch*, 2, s.294-95), 1624 26/11 og 9/12 (do.), 1625 26/2 og 20-21/3 (do.), 1630 8/6 (*kmrgrsk.*; *Da Kanc*, B 160, 1630 24/11), 1631 4/11 (do., 1631 7/11), 1633 slutn. af okt. (*kmrgrsk*), 1634 11-12/10 (LR, D., s.154, 178-79, 191, 205), 1637 ? jan. (*kmrgrsk*), 1637 12/10 (tb 1637 28/11), 1638 31/10 (LR, tb 1638 5/12), 1641 25/7 (Sr, s.198a), 1642 27/6 (*KBB* 1642-1643, s.349-53), 1648 14/2 (*Mansa*, 1873, s.329), 1661 4-5/1 (*retsakter 1568-1860*, 1661 19/12). Når N. K. Jacobsen, 1972, s. 39-41, blot registrerer 4 stormfloder mellem 1532 og 1660, er der altså tale om en meget ufuldstændig registrering.
2. *Degn*, 1971, s.147-50. *Hkmrgrsk*, 1635 7-18/1, 1637 21/1.
3. LR Riberhus, 1623-24, 1624-25, 1634-35, 1641-42; *KBB* 1635-1636, s.195.
4. *Retsakter 1568-1860*, 1661 19/2.
5. *Kinch*, 2, s.879-81; *dok vedr damsk 1583-1864*, 1583 5/6, med forlæg i fortegnelse 1573 20/5. *Fortegn Ribe engskrifter og holme 1626-75*. *Kmrgrsk* 1630, rgsk. for reparation af det store hul på dæmningen.
6. LR Riberhus 1634-35, 1635-36, 1636-37. *Ribe Domk.s rgsk*, udgifter 1645. *KBB* 1642-1643, s.349-53.
7. *Degn*, 1971, s.149. Samme, s.148, 179. Samme, s.178-79, 154. *Ribe Domk.s rgsk*, begravelsespenge 1634 /10.
8. Jfr. *KBB* 1635-1636, s.195.
9. *Riismøller*, 1971, s.34-44.
10. *Degn*, 1971, s.34; *Kinch*, 2, s.174-75. Brande på landet kan følges i LRs afkortninger i landgilde eller skatter.
11. Se herom *Slicher van Bath*, 1965, s.140-41 med note 7; *Steensgård*, 1969-70, s.492-93.
12. Jfr. *le Roy Ladurie*, 1960, s.434 og 461; *Lütge*, 1960, s.176.
13. *Mansa*, 1873, s.243-54; *Riismøller*, 1971, s.81-82, 105. *Eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 84, 1599 12/12. *Abel*, 1966, s.142, betegner modsat 1598-1600 som gode høstår. *Eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 17, 1596 24/9, jfr. *Adler*, 1842, s.62, note 4. Sstds, sag nr. 27, jfr. nr. 29, 1597.
14. *Mansa*, 1873, s.255-68; *Falbe-Hansen*, 1869, s.61-63, har på flere punkter afvigende opfat- telser. *Pmrgrsk* 1608 5/2. *Hegelund*, 1603 31/12.
15. *Mansa*, 1873, s.268-83; *G. Olsen*, 1942-44, s.459-60.
16. *Mansa*, 1873, s.283-95; *Riismøller*, 1971, s.74.
17. *Mansa*, 1873, s.304-21; *Søgård*, 1972, s.73; *KBB* 1630-1632, s.278.
18. *Mansa*, 1873, s.321-81.
19. *Mansa*, 1873, s.381-83; *Søgård*, 1972, s.81-85. *Goubert*, 1960, s.409-10, jfr. *Steensgård*, 1969-70, s.503, og *le Roy Ladurie*, 1960, s.461. *Degn*, 1971, s.159-60. *Mansa*, 1873, s.382-483.

20. *Slicher van Bath*, 1965, s.140.
21. Man ser dog i *KBB* mange købmænd og adelige få dispensationer fra udførselsforbud; en analyse af dette materiale ville være af interesse.
22. *E. Wiese*, 1903, s.2-3; *Schäfer*, 1902, s.361.
23. *Fridericia*, 1876-81, 1, s.127-30, 147-49, 154-56; *Freudensberger*, 1902; *Baasch*, 1905, s.79-88; *Dreyer*, 1925, s.3-28; *Wiskemann*, 1929, s.50-85; *Johan Jørgensen*, 1963, s.73-75; *Loose*, 1963; *Christian 4.s egenh br*, 8, s.113, 242; *CCD*, 4, s.516, 688-89; *KBB* 1627-1629, s.435; 1633-1634, s.38, 548; 1637-1639, s.74, 98.
24. *Erslev*, 1883-90, 2, s.108.
25. Jfr. også *Mols*, 1954-56, 2, s.463-73.
26. *Kinch*, 2, s.98-99, jfr. *CCD*, 1, bilag s.676-77. *Sktl*, 1567 /5, 1.-4. fjdg. hhv. 11, 29, 27 og 10 personer »y krig«. *Kinch*, 2, s.101.
27. *Kinch*, 2, s.264-67; Riberen Ægidius Lauridsens beretning: *Da. Mag.*, 2.r.2, 1806, s.9-56. *Eds- og forpligtsb* 1596-1639, sag nr. 187, 1611. *Pmrgrsk*, 1612 20/7, 11/12, 7/12, 24/8, 6/9, 12/9, 18/9 og /5-/6.
28. *Adler*, 1834; *Thorup*, 1835, s.22; *T. A. Becker*, 1854, s.65-76; *Kinch*, 2, s.324-27; *Lauridsen*, 1891, s.270-81. *Degn*, 1971, s.178. *KBB* 1627-1629, s.194.
29. Således *rådstdb*, 1632 27/4.
30. *Degn*, 1971, s.178; *CCD*, 4, s.388-89; *Sehested*, 1851, s.27 (1627).
31. *Tb* 1661 5/2.
32. *LR* Riberhus, bilag til restanceregister 1626-27. *A. Lassen og O. K. Pedersen*, 1963, s.54. *Olrik*, 1909, s.108-11, 115-47; jfr. *Skovmand*, 1940-43, s.654. *Pmrgrsk*, 1626-27, 1630-31.
33. *Adler*, 1834, s.29, jfr. bilag s.24.
34. *Fussing*, 1934, s.219-21. *Da Kanc*, B 160, 1629 4/10. Erklæring af Albret Skeel og Gunde Lange 1629 4/10, jfr. *Erslev*, 1883-90, 2, s.215, note 2; *KBB* 1630-1632, s.4. *Erslev*, 1883-90, 2, s.244. *KBB* 1630-1632, s.327. *KBB* 1635-1636, s.67-68.
35. *CCD*, 4, s.525, jfr. *G. Johannesson*, 1959, 3,1, s.236.
36. *Adler*, 1836, s.5-8. *KBB* 1637-1639, s.669, 704, 873; 1642-1643, s.10, 52, 579; *tb* 1641 7/2; *pmrgrsk* 1640-41; *kb* 1640 9/10, 1643 10/7; *KBB* 1642-1643, s.521. *Tb* 1643 27/9. *Tb* 1643 21/9. *Kmrgrsk* 1639 26-31/3.
37. *Degn*, 1971, s.157. *Kinch*, 2, s.370-81; *Thorup*, 1835, s.23-27; *Adler*, 1836, 1848. Bestik-
kelser: *Sr*, s.259a, 1644, 271b, 1644, *Sh*, s.278b og 293a, 1644. Salg af borgeres ejendele:
tb 1646 18/3, 15/4, 7/11.
38. *Pmrgrsk*, 1644 [/1].
39. *Thorup*, 1835, s.24; *Adler*, 1836, s.47; *Degn*, 1971, s.158.
40. *Tb* 1646, jfr. *Adler*, 1836, s.13-14, og *Kinch*, 2, s.381; *rådstdb*, 1646 31/7; *Sk* I 15.
41. *Reg 108B*, nr. 168, Ribe, antegnelser til Ribes toldrgrsk. 1646-48. Tabelbilag 51.
42. *Kinch*, 1857-59, s.40; *Sr*, s.276a-b.
43. *Tb* 1646 4/6; andre eksempler i *tb* og *Sr*, s.259a-b, 266b. *Adler*, 1836, s.61.
44. *Da Kanc*, B 112c, Besigtigelser på alle lenene i Ribe stift nov.-dec. 1645. *KBB* 1644-1645, s.508. *L*, s.277, jfr. *Kinch*, 2, s.373.
45. *Da Kanc*, B 112c, 1645 29/11, tingsvidne fra Vester Horne h. *Olrik*, 1909, s.115-47. *Tb* 1646 11/5; *Sr*, s.280a, 1644. *P. K. Iversen*, 1943, s.73. *Sehested*, 1851, s.27.
46. *Skast herreds tb* 1644-45, s.15. *Da Kanc*, B 112c, 1645 nov.-dec., synsvidner; jfr. *L. Jespersen*, 1926, s.330. Eksempel på produktionsnedgangen *Sh*, s.330a.
47. *Adler*, 1848; *Kinch*, 2, s.398-414.
48. *Kinch*, 2, s.398-99; *borgervæbningssager 1657-1824*, 1657 /6, mønstringsruller. *Degn*, 1971, s.162.
49. Ødelæggelser: *Sk* II 57 og 75, 1659.
50. *Sk* II 79b og 96, 1659; regnskabsbøger gemt bort: *Sk* II 40, 1658, 56 og 92, 1659. Værdigen-
stande sendt til Fanø: *Sk* II 56, 75 og 92, 1659; til Flensborg: *Sk* II 136, 1660; til Hamborg:
Sk II 92 og 93, 1659. *Sk* II 84, 1659. *Sk* II 100, 1660.
51. *Olrik*, 1909, s.115-47.
52. *Rtk* 214.37. *C. V. Christensen*, 1894-95.
53. *Ladewig Petersen*, 1969 A, s.235. *Fridericia*, 1896-1902, s.331-32, ser borgerstandens
»fremblomstring« som standset og ødelagt af Chr.4.s og Fr.3.s krige, indkvarteringsbyr-

- den og skattetrykket; et lignende syn har *Holm*, 1885-86, 2, s.351-52, og *Munch*, 1900, 1, s.67-71.
54. Jfr. *Ladewig Petersen*, 1974, A; *S. Å. Hansen*, 1964, s.129-30.
55. Skattesedlerne: *antegn til pmrgsk 1632-55 og skatteregistre m.m. 1657-77*, kort ekstrakt af Ribe bys skattesedler 1657-59.
56. *Mackeprang*, 1900-02, s.167.
57. Om skatterne *P. V. Jacobsen*, 1833; *Kinch*, 2, s.704; *Mackeprang*, 1900-02, s.160-64; *Nielsen og Thalbitzer*, 1948, s.53-54. Bøsseskytterpenge: *pmrgsk*. Unionsskat: *Rockstroh*, 1909 s.2.
58. *CCD*, 2, s.524.
59. Drengeskatten anføres første gang i skattebrevet 1631 22/7: *CCD*, 4, s.546, men ved miss. af 1629 12/10 (do., s.485) bestemtes, at også købsvende skulle betale skat.
60. *P. V. Jacobsen*, 1833, s.87-88; *C. Christensen (-Hørsholm)*, 1886, s.291-92; *Engberg*, 1972, s.190-92.
61. Madskatter: 1610, 1611, 1628, 1632, 1644. Kornskatter: 1628, 1635, 1636, 1639, 1640, 1642-44, 1646-48 (*CCD*, 3-5).
62. *Hammerich*, 1847, s.461. *Rise Hansen*, 1959, s.58. *KBB* 1576-1579, s.40, 1576.
63. Der var tale om den 1621 20/2 udskrevne toårige skat, jfr. *CCD*, 3, s.657.
64. *Skul*, 1657 7/9-1658 24/9 (tabelbilag 80).
65. *Skul*, 1658 28/10-1659 14/12 (tabelbilag 80).
66. *Skul*, 1631 6/11; af de skatteydere, der havde restancer, var 17 ansat til 2 sk., 12 til 4 sk., 3 til 6 sk., 2 til 8 sk., 4 til 12 sk. og 1 til 16 sk., idet tydeligere to købmandsenker, ansat til 80 og 112 sk., angives. *Tb* 1643 2/12. *Da Kanc*, B 160, 1648 13/7. Do., 1649 1/7; man ønskede udlæg til kongens krigsfolk modregnet, jfr. *Adler*, 1838, s.4. *Reg 108B*, nr. 83, Ribe købstads skattergsk. 1629-51. *Kgl reskr 1597-1709*, 1655 4/10.
67. *Da Kanc*, B 160, 1656 7/7 (*Kinchs excerptbøger*, 7, s.102). *Kgl reskr 1597-1709*, Chr.4. 1646 /5 (mærket 1/5 1640!) med følgeskrivelse af 1646 11/6 fra Erik Juel til Hundsbæk til borgmester Morten Lassen Hillerup. *Antegn til pmrgsk 1632-55*, jfr. *Adler*, 1838, s.6.
68. *KBB* 158-1592, s.705-10, 764-71, jfr. *Mackeprang*, 1900-02, s.164.
69. Eksempel på skattepresset: *Justitsprot for rådstr 1653-61*, 1658 27/3. *Sk* II 89b-90, 1659 5/12. *Sk* II 31, 38, 40, 73, 76, 79a, 79b, 82, 83, 87, 89a, 91, 95, 101, 116, 118, 128, 132, 171, med skatterestancer på hhv. 3,75, 7,5, 8,12, 14,75, x, 17,6, 16,5, 8, 12, 12,25, 65,36, 20,08, 4,88, 1,25, 7,25, x, 5, 13,13 og 32,5 sldr. *Skatteregistre m.m. 1657-77*, restanceregistre 1657 7/3-1659 29/10, 1657 7/3-1659 14/12 (2 eks.), ekstrakt 1657 7/3- 1659 29/10. *Eds- og forpligtisb* 1596-1639, sag nr. 136, 1603. Do., nr. 161, 1606, nr. 263 1616. Panterne ses af flere sk. Lån hos købmanden: *Sr*, s.23b, 48b, 51a, 174a, 213a, 221b, 266b.
70. *Da Kanc*, B 160, 1630 24/11. Do., 1631 7/11. *Pmrgsk*, 1633 1/9.
71. *KBB* 1580-1583, s.117; 1584-1588, s.522; 1588-1592, s.583, 817. *KBB* 1593-1596, s.235; 1624-1626 s.325; 1635-1636, s.6.
72. Om en på punkter lignende udvikling i Randers, se *Sv. Christensen*, 1952, s.420.
73. *Rise Hansen*, 1942-44, s.172-76. *Skast herreds tb*, 1637, s.33-34, 217-20; om forarmede bønder, sstds, s.17-18.
74. *Steensgård*, 1969-70, s.476, 501-04. H. R. Trevor-Roper, i *Aston*, 1965, s.73-80; Roland Mousnier, sstds, s.101; J. H. Elliot, sstds, s.104-05. *Steensgård*, 1970, s.4.

19. Pris- og lønudviklingen

1. *Lütge*, 1960, s.259, 272-73; *Abel*, 1966, s.113-20.
2. *Abel*, 1966, s.113, vedrørende England, Belgien, Frankrig, Nederlandene, Tyskland, Øst-rig og Polen (Krakau).
3. *Alb. Olsen*, 1933, s.126-27; *Scharling*, 1869, s.271, 274; *Abel*, 1966, s.144.
4. *Abel*, 1966, s.142.
5. Jfr. således takst over brødvægte ved svingende rugpriser (2-10 mk pr. td.), formentlig fra anden halvdel af 1500årene, i Ribe-håndskriftet af Jyske Lov (Borgmesterkontoret, Ribe), s.49b. Jfr. *Mauersberg*, 1960, s.555; *Scholliers*, 1955, s.81 (viser også månedspriser).

Om korrelation mellem kornpriser i Danzig, Lybeck, København og Amsterdam, se *Slicher van Bath*, 1965, s.142. *Hegelund*, 1571 1-10/11, jfr. 1573 1/1, noterer med klar forståelse for sammenhængen mellem udenlandsk efterspørgsel og eksportforbud.

6. Jfr. bd. 1, s.413-15, og *Skrubbeltrang*, 1946, s.225-27, 237-38.
7. Jfr. *S. Å. Hansen*, 1964, s.112; *Abel*, 1966, s.142 (der dog har 1604-07). *G. Olsen*, 1942-44, s.459-60, 482. *Ladewig Petersen*, 1965, s.466-67.
8. Jfr. *G. Olsen*, 1942-44, s.460-71, 482-83; *Abel* 1966, s.148.
9. *G. Olsen*, 1942-44, s.472-76, 482-83, hævder, at kornpriserne i 1630erne lå langt under priserne fra 1620erne.
10. *G. Olsen*, 1942-44, s.477-80 og 483; *Degn*, 1971, s.159-60. Udviklingen fra årti til årti følger ikke helt den, *von Arnim*, 1910, s.35, når til for Hertugdømmerne; på flere punkter har man dog overensstemmelse, således ved de kraftige kortvarige fald i kornpriserne, man ser ved at sammeholde 1624 med 1626, 1651 med 1655.
11. Jfr. *Ellehøj*, 1969, s.214-15; *Glamann*, 1965, s.128. *Sh. Wiese und Bölts*, 1966, tabel s.82, jfr. *Ellehøj*, 1969, s.215.
12. *Mørch*, 1965-67, s.474; *Viborg Landstings sk- og pbog*, s.87, 1627; 62 og 93, 1647; *Berntsen*, 1656, 3, s.287-89; *P. T. Hansen*, 1825, s.14. Priser på byjord: *ib* 1652 26/8 (Saltgade, 2,5 sk. pr. m²), 1660 23/1 (kålgårdsjord ved Skt. Peders Kirke, 1,2 sk. pr. m²).

20. Befolkningsudviklingen

1. *A. Lassen*, 1965; jfr. *S. Å. Hansen*, 1965, *A. Lassen* har hermed i nogen grad bekræftet resultater, der nåedes af *Grundtvig*, 1872 B og 1877, om end man formentlig må tage et vist forbehold, jfr. *Degn*, 1977, s.12. *Fridericias* lidt yngre opfattelse (1896-1902, s.296), at Danmark ca. 1650 havde 800.000-900.000 indbyggere, genfindes *Arup*, 1955, s.53, *Bøggild-Andersen*, 1942, s.145, *Fabricius*, 1942, s.238, og *Ellehøj*, 1964, s.115.
2. Gennemsnittallet for døbte børn pr. år i domsognet i de fire årtier mellem 1620 (1623) og 1660 var 32, 48, 51 og 42.
3. Århus har dog, ligesom f.eks. også Kolding, et højdepunkt i tallet af løste borgerskaber omkring 1600-20, jfr. *Alb. Olsen*, 1932, s.17.
4. *Munch*, 1900, 1, s.55-58 og 195; *Karin Berg*, 1977, s. 129-31.
5. Epidemier: 1565: *Degn*, 1971, s.105; *Reincke*, 1951 A, s.186. 1579: *sktl*; *KBB* 1576-1579, s.731. 1591: *Mansa*, 1873, s.244. 1602-03: *Hegelund*, 1602 15-19/7; *Kirkehist. Saml.*, 2.r.6, 1872-73, s.642-43; *Mansa*, 1873, s.258; *Riismøller*, 1971, s.74. 1609: *Mansa*, 1873, s.268. 1612: *Do.*, s.270. 1616: *Do.*, s.273. 1626: *P. K. Iversen*, 1961, s.164. 1629: *Mansa*, 1873, s.295. 1633: *Do.*, s.295. 1639: *Do.*, s.321. 1654: *Papirbreve 1523-1663*, Fr.3. 1654 21/12. 1659: *Degn*, 1971, s.192-95, 202; *A. Lassen*, 1965 A, s.14-20. Om betydningen, jfr. *Mols*, 2, s.426-59. *Fattigrsk 1597-1659*, bidragsprot. 1659; *Kinch*, 2, s.407-11. *Skil*, 1659 2/5 og 1659 14/12.
6. *A. Lassen*, 1959, s.135, og 1965 B, s.13, 294.
7. Jfr. *Gille*, 1950, s.13. Samtidige vidnesbyrd om hungersnød, se *A. Lassen*, 1965 B, s.184, 186-87. *Gille*, s.13.

21. Den økonomiske udvikling

1. *NkS*, 646,4°.
2. *Wolf*, 1654, s.4.
3. Se *Zeiller*, 1656; *Hermannides*, 1669.
4. *Rise Hansen*, 1942-44, s.172-76.
5. *Mackeprang*, 1900, s.21, 166.
6. *Da Kanc*, B 30, 1545 28/4, trykt *Plesner*, 1864, s.99. *CCD*, 6, s.674-81.
7. *Rådstb enge og jorder* 1655-72, 1655 22/2, 16/6, 18/6; 1660 13/6; 1657 23/2.
8. Stadepengene betaltes kun af udenbys: *kmrgsk* 1605, Vor Frue marked, 1618, Midsommer-marked; de udgjorde 8-32 sk. pr. person: *kmrgsk*, 1585, 1595, 1640 Vor Frue marked; og de må i 1540-50erne være betalt af hhv. ca. 35-70 og 70-105 personer i de to

- markeder, i 1640-50'erne af hhv. 6-24 og 8-20 personer.
9. Udviklingen afspejles måske også i det forhold, at fiskeskibene udstykkes i et større antal lodder, jfr. *KBB* 1644-1645, s.513.
 10. *Th. B. Bang*, 1914-16, s.147; *Fridericia*, 1894, s.94, jfr. 1889-90, s.492-93; *Fussing*, 1951, s.55-59. *G. Olsen*, 1957, s.48-49. *Da. Kanc.*, B 186, s.43-44, 1646. *Thorsen*, 1912-13, s.187.
 11. *Matthiessen*, 1961, s.10-12, jfr. samme i *Matthiessen, Smith og Hermansen*, 1929, s.139.
 12. Jfr. *Schildhauer*, 1961, s.352.
 13. Eric Hobsbawm i *Aston*, 1970, s.31-53.
 14. *Ladewig Petersen*, 1969 A, s.239-40. *S. Larsen*, 1965, beskæftiger sig væsentligst med Fyn, der ligesom Sjælland ikke blev direkte ramt af krigsbegivenhederne.
 15. *Reg 108B*, nr. 168, Ribe, kvitteringer 1630 27/4, 1632 15/4.

Slutning

1. Hans Friis er hér et godt eksempel, med virksomhed som importør og eksportør og detailhandlende, skibsreder, forlægger, boligudlejer, kapitalejer, landbruger osv.
2. Begrebet *profit* optræder *Erslev*, 1883-90, 1, s.431, 1624, *tb* 1642 15/10, *rådstdb*, 1643 21/7. *tb* 1646 1/4. Om den nye kapitalistiske ånd fra 1500'årene, se *S. Å. Hansen*, 1964, s.48; *Ellehøj*, 1969, s.214.
3. Om *Det 17. århundredes krise*, se *Aston*, 1970; *Slicher van Bath*, 1965, s.134-36.

Sagregister

Kursiverede sidetal henviser til bd. 2

Se også stedregisteret under *Ribe*. Registeret omfatter alene en række centrale og mere overordnede emner og begreber, da det har været uoverkommeligt at medtage alle forekommende begreber og betegnelser, som f.eks. de talløse erhvervs-, redskabs- og varebetegnelser.

Adelen 35-36, 56-58, 63-64, 76-80, 83-86, 123, 139-40, 147-48, 163, 201-02, 213-16, 219-23, 227, 229-32, 234, 237, 240-42, 248, 272, 275-77, 279, 293-94, 296, 299, 301-02, 307-08, 318, 324, 337-38, 344, 361, 372-73, 376, 405-06, tab.bil. 2-3, 38, 43, 46-55, 59, 70, 73

Administrativ inddeling 38-40, 60-62, tab.bil. 1

Analfabetisme 333-34

Arbejdsløn 69, 203-06, 436-37, tab.bil. 79

Befolkningsforhold 41-50, 438-40, 442

Befolkningsstruktur 37

Boligforhold 243-58, 311-12, tab.bil. 39-40

Borgerskabstagere 44-48, 71-74

Borgerne 36, 50-56, 58-59, 83-94, 96, 140, 202-09, 211-14, 217-18, 223-43, 259-70, 275-77, 279, 295-99, 301, 308-18, 372, tab.bil. 2-3, 30, 32, 43, 46-47, 50-55

Borgervævningen 404-05

Borgmestre og råd(mænd) 119-21, 163, 194, 202-03, 313-17, 325-27, 329, 331, 344-54, 373-75, 377-79, 381-82, 398-403, tab.bil. 21-22

Budget/regnskab, byens se Regnskab/budget, byens

Bøger, i skifter 312-14

Bønderne 36, 63, 76-78, 83-84, 123, 140, 210, 214-16, 219, 222, 227-28, 232, 235, 258, 270-71, 275-79, 299, 340-41, tab.bil. 2-3, 33, 46-47, 50-55

Børnetal 260-65, 270-72, tab.bil. 95

Daglejere 73, 188-89, 205, 381

De 24 mænd 347, 350-52, 354-56, 360, 373, 380-81, tab.bil. 64-65

Ejendomsbesiddelse 76, 217-22, tab.bil. 39-41, 49

Eksporthandel 117-30, 444-45

Embedslønninger 206-09, 437

Embedsmænd 53-54, 163, 193-97, 206-09, 313-16, 327-29, 344-51, 380, 437, tab.bil. 30, 32, 60, 70

Enge og marker, byens 87-90, 122-23, 196, 357-58, tab.bil. 4-8, 62, 89

Enker og enlige kvinder 54, 342-44, tab.bil. 30

Erhvervsfordeling, erhvervsgrupper 51-56, tab. bil. 30, 39-40, 60, 70

Erhvervsforhold 69-75, 76-197

Erhvervsinvesteringer 89, 92-95, 114-17, 133, 162-

63, 175-76, 179, 215-16, 222-28, tab.bil. 42-45

Faciliteter, offentlige 87-89, 170-171, 325-28

Familieforbindelser 13, 18-19, 50, 99, 107, 119, 121, 140-42, 345-52, 357, 360-61, 373-76, 380-82

Familieforhold 259-72, 352, tab.bil. 95

Fattige 54-56, 209, 323-24, 362-71, tab.bil. 67-72, 95

Fiskeri 91-95, 129, 225-27, 445, tab.bil. 29

Forbrug 272-312, tab.bil. 50-54, 56-57

Forbrugsmuligheder 272-75, 279, 281-83

Formuedannelse 216-17

Formueforhold 211-17, 228-43, tab.bil. 34-38, 44

Formuesammensætning 215-16, tab.bil. 34-38

Gejstligheden 36, 59, 64-65, 139-40, 148, 214, 216, 218-19, 227, 232-33, 237, 272, 275-77, 279, 295-96, 344, 361, 372, 374-75, 377-78, tab.bil. 2-3, 46-48, 50-55, 60, 70, 73

Gældsforhold 228-43, 273-74, tab.bil. 28, 46-48, 55

Gæstgivere 186-87

Handel 96-148, 415-16, 445-47, tab.bil. 24-28, 50-54, 56-58, 76, 87-88, 91

Hekseprocesser 13-14, 385-98, tab.bil. 74

Håndværkere 51, 53-54, 58, 74, 95, 174-85, 203-04, 251, 308, 313-16, 321-23, 327, 329, 331, 336, 339, tab.bil. 30, 60, 70

Importhandel 96-117, 415-16, tab.bil. 9-10, 15-16

Inderster 43, 248, 255-56

Indtægtsfordeling 210-11

Indtægtsforhold 91, 147, 172-73, 185, 192, 201-11

Kapitelstakster 413-14, 434, tab.bil. 75, 77

Kompagnihandel 113-17, 224-25, tab.bil. 16, 42-43, 45

Konjunkturer 441-50, tab.bil. 87, 94

Kornhandel 127-28, 137-38, 287, 356-57, 433-36, tab.bil. 24-25, 59, 75-77

Kornproduktion 80-82, 413-15

Krigene 415-24, 442-46, 449

Kundekredse 134-35, 139-42, 181-82, tab.bil. 26-27

Kunst (malerier, kobberstik, stentavler m.m.) 314-18, tab.bil. 60

Kvindens forhold 42, 54-55, 189-92, 205-06, 259-72, 342-44

Købmandsgårdens handel 130-41, 273-90

Købmænd 51-52, 84-85, 87-90, 130-44, 176, 189-91, 202-03, 218-19, 223-26, 229, 231-34, 237-43, 251, 275-90, 308, 311, 313-17, 321-23, 325-27, 329, 331, 336, 339, 356-60, 375-76, 405-06, tab.bil. 11-15, 21-22, 28-30, 44-46, 60, 70, 73

Landbrug 76-91, 219-23, 227-28

- Lav 74, 182-83
 Levetid 269-70, 351
 Levestandard 294-318
 Lüksuslovgivning 290-94
 Lærlinge 132-33, 174-75, 204, 334, 336, 378, 381.
 Lønninger 69, 203-09, 436-37, tab.bil. 79
 Markeder 146-47, 280-81, 283, tab.bil. 90
 Mobilitet, geografisk 45-50
 Mobilitet, social 197, 345-51, 373-82
 Møntforhold 36-38
 Naturaliebetalinger 134-37, 273, 279-80, 282, tab.-
 bil. 59
 Priser 138, 147-48, 433-36, tab.bil. 58, 76-78
 Privilegier 35-36, 82-84, 96, 184, 342-46, 358-59
 Rederivirksomhed 162-63, 223, 354
 Regnskab/budget, byens 325-28, 442-44, tab.bil. 62-
 66, 85-86
 Retsvæsen 194, 237-43, 328-32
 Rådmandskredsen, se Borgmestre og råd(mænd)
 Sandflugt 411
 Skatteansættelse 318-24, 431-32, 438-39, tab.bil. 30,
 36-37, 44, 61, 65-66, 81, 83-84
 Skattebetaling 301, 318-24, tab.bil. 36-37, 47, 84
 Skatteborgere 320-23, 438-39, tab.bil. 30, 61, 81, 95
 Skatteudskrivning 319, 321, 328, 424-32, 442, tab.-
 bil. 61, 80, 82
 Skibsfart 126-27, 149-73, 447, tab.bil. 87-88
 Skippere og skudemænd 53, 71, 160-61, 163-64, 203,
 321-23, 334, 336, tab.bil. 30, 60, 70
 Skolevæsen 334-40
 Social uro 13-14, 383-404
 Socialstruktur 201, 361, 449, 453-55, tab.bil. 30, 40
 Socialtopografi 253-56
 Stormfloder 409-11
 Stændersamfundet 16-17, 35-37, 66, 455
 Svende 73, 132-33, 135, 174-75, 204, 381
 Tjenestefolk 54, 132-35, 142, 189-92, 205-06
 Told 122-25, 130-32, 149, 151, 157, 159-61, tab.bil.
 15, 91-93
 Torvehandel 144-45
 Uddannelse 333-40, 343, 350, 396
 Ufaglærte 53, 73, 188-89, 205, 339, 381, tab.bil. 30,
 60
 »Uægte børn« 264-69, 187, 195
 Varelagre 133-34, tab.bil. 58
 Vognmænd 186, 204-05
 Vævere 55, 177, 205, 227, 89, 113
 Ægteskabsalder 259-60, 272, 352
 Øksnehandel 118-29, 444, tab.bil. 2-3, 17-25, 91-92
 Øksneproduktion 82-87, 89, tab.bil. 2-3, 49

Personregister

Kursiverede sidetal henviser til bd. 2

Forfatternavne i tabellernes og tabelbilagenes anmærkninger og kildeangivelser og i noterne er blot medtaget, når forfatternes arbejder eller opfattelser diskuteres. – Hans Friis, der forekommer talløse gange som købmand og borgmester, er ikke medtaget.

* ved et sidetal angiver, at der på siden er et portræt af den pågældende. A. = Amsterdam, arbmd. = arbejdsmand, bm = borgmester, Domk. = Domkirken, FM = medlem af de 24 mænd (anføres ikke ved borgmestre og rådmænd), H. = Hamborg, hist. = historiker, Kbh. = København, km = købmand, L. = Lybeck, mag. = magister, pgd. = præstegård, rm = rådmand, s. = sogn, sgp. = sognepræst, skm = skatmester, Skt. Kath. K. = Skt. Katharina Kirke, stud. = student.

Abel, Wilhelm, ty. hist. 433, 360

Abildgård, adelsslægt 141. – Kirsten Eggertsdatter 135. – Manderup Hansen, til Skodborg 391, 126, 335

Adamsen, Hans, smed 95, 286. – Sten, maler 265

Adler, Peter, hist. 24, 409

Adersdatter, Anne 195, 277. – Kirsten 93, 263

Ahlefeldt, adelsslægt 141. – Adolf Jørgen, til Visselbjerg 127. – Barbara 127. – Katrine Godskesdatter 130. – Katrine Hedeveg Gregersdatter 133. – Margrete, til Visselbjerg 127

Albretsen, Hans, km 61, 69

Aldewerelt (Aldewelt), J(oh)an van, km, A. 99 49

Als, Anders ?Andersen, skrædder 282. – Hans Hansen, km 98. – Hans Jensen 97, 276. – Knud Jensen 291. – Peder Hansen, smed 94, 277

Alsbro, Peder Hansen, tømmermand 100

Alsens, Anne, fattig 365

Amerinus, Hans Lauridsen, dr., medikus, digter 127, 188, 192, 334

Amsinck, familie, H. 107. – Arent (Arnold), km, H. 107 50. – Rudolf, km, H. 107. – Willem (Wilm), km, H. 107, 50

Andersdelt, Anne 94, 265, 291. – Anne, ?tjenestepige 286. – Dorthe 100, 273. – Elisabet 188. – Else 290. – Gertrud, ugift pige 98. – Gunder 94. – Johanne 98. – Karen 95. – Karen 261. – Karen 194, 275. – Karen 288. – Karen, se Klyne. – Kirsten 99. – Kirsten 99, 278. – Kirsten 98, 291. – Line 284. – Lisbet, se Klyne. – Maren 96. – Maren 102. – Maren 262. – Maren 267. – Maren 269. –

Maren 272. – Sidsel 94, 99, 263. – Sindet 92, 289. – Usse 267

Andersen, Anders, se Tønder. – Bendet, takker 270. – Benned, blegmand, arbmd 264. – Bertel 262. – Bertel 263. – Bertel, portner 102. – Claus v., til Ulsund 131. – Ebbe, tøffelmager 184. – Ellen, hist. 349. – Hans, rm 183, 200. – Hans tømmermand 265. – Henning, skomager 273. – Jakob 209. – Jens, km 259. – Jep, se Vilslev. – Jerlev (Jelle), skrædder 13, 390, 93, 267. – Karl, km 61, 66-68, 208. – Lambert, rm 184, 185, 190. – Laurids, væver 284. – Mikkell, buntmager 280. – Niels, buntmager 277. – Niels, skipper 289. – Nis, km 61, 68, 70-71. – Peder 88. – Peder, skipper 101-02, 334, 272. – Søren 258. – Søren, skipper 102, 278

Andersens, Anne, Peder (skipper). – Dorete, Niels (skipper) 278. – Mette, Peder (skipper) 272

Anderskone, Ingeborg 284. – Karen, fhv. tjenestepige 390. – Kirsten 191

Ankersen, Mogens, skomager 93, 266

Anne Hompel til hus, fattig 365

Archis, Marine 186

Arch, Niels 186

Arenfeldt, adelsslægt 141. – Elisabeth Hansdatter 133. – Ellen Hansdatter 141, 133, 335. – Helvig Hansdatter 126. – Ingeborg Hansdatter 132

Arens (Arendtz), Henrich, km, H. 50

Arensberg, Niels Hansen, sgp. Varde 193

Arnim, Volkmar v., ty. hist. 363

Arnum, Anders ?Nielsen, ?skrædder 100. – Knud Lassen, kurvemager, ?karl 276. – Niels Lauridsen 265

Arnums, Anne, Niels Lauridsen 265

Arrild, Hans Thomsen, ?øl- og brændevindhdl. 93. – Jens, km 61, 70-71. – Jens 277. – Thomas Nissen (Nielsen), km, skm 46, 61, 70, 119, 273

Arup, Erik, hist. 22, 28, 126

Askov, Laurids Jørgensen, km, FM 63, 69, 88, 120. – Mads Mortensen, km, skm 61, 66-68. – Niels, karl 279. – Niels ?Hansen 61, 67-68

Askovs, Maren, Niels 279

Backensen, Søren, skipper 96

Backers, Johan 195

Bager, Jakob Hansen, km 61, 71, 119, 281. – Laurids 280

Bagers, Anne, Hans Hansen 292. – Maren, Jens Pedersen 282

- Bagges, Margrete 184
- Baggesdatter, Anne 184, 187. – Anne 197, 198. – Anne 198. – Dorete 192, 194, 263. – Dorte 198. – Else 192. – Gunder 184. – Ingeborg 198. – Ingeborg 198. – Johanne 184. – Karen 184. – Kirsten 198. – Lene 198. – Maren 184. – Maren 192. – Margrete 198. – Marine 184, 189. – Sidsel 184. – Sitselle 192
- Baggesen, familie 121, 345, 348, 375, 381, 354. – Bagge 198. – Bagge, rm 102, 298, 358, 403, 46, 52, 61, 72-76, 115, 192, 198, 201, 208, 259. – Jannik 184. – Jens 184. – Jens Lauridsen, rm 257, 197. – Lambert, km, FM 46, 61, 72-73, 76, 88, 100, 115, 192, 195, 208, 263. – Laurids, rm, pengemester 102, 122, 200, 259, 261, 317, 403, 46, 52, 61, 71-73, 76, 88, 102, 174, 192, 196-97, 201, 208, 263, 284. – Laurids Lauridsen, bm, Varde 196. – Peder, d.Æ., rm 375, 380, 184, 187, 192, 200, 208. – Peder, d.y., rm, tolder 147, 197, 247, 316, 357-58, 403, 420, 46, 61, 71-72, 76, 88-89, 92, 122, 192, 196, 201, 208, 259. – Peder Lauridsen, rm, gods-ejer 257, 289
- Bagkone, Anne 272
- Bahus, Hans Andersen, ?karl 280
- Bakkensdatter, Anne 291
- Ballumer, Jep 94. – Laurids Nielsen, skipper 102, 393, 262. – Niels Christensen 291
- Ballumers, Sidsel, Niels Christensen 291
- Balters, Anna 192
- Baltersdatter, Dorte 192
- Baltersen, Harmen (Herman), bøsse-mager 384, 272. – Niels, sgp. Åstrup og Vester Starup 192
- Bang, Claus, bm, Middelfart 195. – Claus Madsen, km, Middelfart 191. – Elisabet Clausdatter 191. – Gustav, hist. 22, 333, 324, 353. – Jesper, km 65, 187. – Klaus, Bøgnse 185. – Mads Clausen, mag., konrektor Ribe, rektor Odense 195. – Maren Nielsdatter 194. – Niels Nielsen, Bøgnse 185. – Nina, hist. 151. – V., hist. 358
- Barchmann, Antonis, amtskriver, regimentsskriver 198
- Barfod, Karen Lambertsdatter 196. – Lambert Poulsen, sgp. Torstrup 196
- Bari (Bare, Bhar), Willem, km, H. 50
- Bart (Bare, Bhar), Hans, km, H. 50
- Bartholomæussen, Jakob, maler 96, 174, 282
- Barthum, Hans, kgl. ridefoged, Haderslev 196
- Bartskær, Christen Sørensen 185. – Claus Hansen Junge, havnekæmner 185. – Hans Christensen, FM 183, 185. – Peder Mortensen 280. – Søren Ibsen, skm 183. – (V)Ulf Baltersen, skm, sen. byfoged og bm i Århus 256, 185
- Baslund, Nis Rasmussen, km, skm 46, 61, 67-68, 70
- Basse, Ellen Lauridsdatter, af Vendsyssel 130
- Beck, Hans 279. – Hans Madsen, km, ?skipper 98, 290. – Jens Madsen, skrædder 260. – Jokum, til Gladsaxe 336. – Jost van, guldsmed 208. – Jørgen Madsen, ?km 261
- Bee, Hybert, km, A. 49
- Below, adelsslægt 141. – Marie Henriksdatter, til Bustrup 134. – Sofie, til Fårup(gård) 136
- Bendets, Johanne 289
- Bendetsen, se Bennedsen
- Bendsen, Hans 278. – Hans, buntmager 264
- Bendens, Karen, Hans 264
- Bennedsdatter, Else 93, 96, 291
- Bennedsen, Benned, km, skm 46, 61, 70-72, 281. – Christen, km 61, 72, 278. – Hans, bødker (kim-mer) 276-77, 96, 270. – Hans, kurvemand 279. – Kjeld, 92, 283. – Lauers, bonde, V. Nebel s. 102. – Niels, bødker (kimmer) 363, 269. – Peder, km 52, 263
- Berider, Trogels 267
- Bertel Luksus, fattig 365
- Bertels, Johanne 391
- Bertelsdatter, Jeng 98. – Lene 193, 288. – Maren 98, 291. – Sidsel 275
- Bertelsen, Anders, km 61, 70. – Jens, snedker 262. – Jesper, skm 182. – Niels, tømmermand 93. – Peder, bm, Malmø 192
- Bild, Karen Clausdatter Strangesen 127
- Bille, adelsslægt 64, 141. – Anders, til Rosendal, rigsråd 83, 330. – Birgitte Knudsdatter, til Ørum 134. – Erik, til Løgmose 132. – Erik Mogensen, til Møllegård 126. – Helvig Eriksdatter 132. – Henrik til Tirsbæk 134, 336. – Sten, til Kærsgård, lensmand, Koldinghus 91
- Billedsnider, Jens, Kolding 182, 339
- Billum, Hans Christensen, km 119, 275
- Billums, Maren, Hans Christensen 275
- Bjerklev, Peder Pedersen, km, skm 61, 70-72, 281
- Bjerklevs, Karen, Peder Pedersen 281
- Bjerrum, Jep, km 61, 74
- Bjert, Søren 95
- Bjørnsen, Jens 262. – Jørgen 279. – Mikkell, skrædder 275. – Niels, slagter 266. – Peder, hatstafferer 262
- Bjørnsens, Boel, Jens 402, 262
- Blegkone, Anne 270
- Blome, adelsslægt 141. – (»Rantzau«), Anna Didriksdatter, til Trøjborg 134. – Diderik, til Nybøl 141, 335
- Blymester, Hans, blytækker 279
- Blymesters, Else, Iver Hansen 262. – Karen, Hans 279
- Bochsen, Meinert, felbereder 274
- Bojsen, Las, fattig 363
- Bonnixen, Peder, skipper 166
- Bonum, Jakob Nielsen, sgp. Darum og Bramminge 380, 188. – Las (Laurids) Jensen, rm 394, 46, 61, 67-69, 71-72, 119, 193, 201, 208, 273. – Marine Jepsdatter 188. – Niels Jakobsen, km, FM 52, 63,

- 72, 288. – Thomas, rm, pengemester 123, 61, 66-67, 190, 200
- Bonums, Gertrud, Niels Jakobsen 288
- Borcher(t)sen, Johan, biskop 298, 387
- Bording (Bordum), Christen Lauridsen, medikus, dr.med. 388, 188, 209, 275
- Borre (Borris), Niels, km 65
- Bosen, Hans, FM 185. – Peder, skm 186
- Brahe, Anne Akselsdatter 136. – Birgitte Akselsdatter 131. – Jørgen Steensen, til Hvedholm 136
- Brem(me), Christen Jensen, km, FM 61, 66
- Brockenhuus, Johan Kjeldsen, til Lerbæk 132
- Bruer (Brouwer, Bruwer), Peter, km, H. 50
- Brun, Peder, rm 65, 184, 200. – Thomas, (slots)-skrædder 137, 298, 393, 263
- Brun van Lingen, Johan 48
- Brun(s), Bartel (Bartholdt), km, H. 50
- Brunsvig, Christen Mortensen 282. – Jakob Mortensen, km 46, 61, 73, 208. – Morten 285
- Brussel, Laurens van 48
- Bryske, Lisbet Eilersdatter, til Tirsbæk 134
- Brøndum, Christen Pedersen, km, FM 140, 163, 46, 61, 71-72, 95, 122, 174, 258. – Jens Pedersen, km 211, 237, 266, 298, 46, 62, 71-73, 208, 261. – Peder, sgp. Brøndum 174, 261. – Søren Pedersen, km 289, 298, 46, 62, 71-72, 261
- Brøndums, Kirsten, Peder 261
- Brøns, Svend Nielsen, se Nielsen
- Buch, Iver Nissen (Skodborg), km, FM 47, 88, 98, 273. – Jakob Madsen, kapellan Domk. 191. – Knud Mogensen, sgp. Skanderup 197
- Buchwald (v.), adelsslægt 64, 141. – Anne Christoffersdatter 133. – Christoffer, til Gram 209. – Ditlev Christoffersen, til Nybøl 298, 133, 327, 335. – Iven v., til Rybjerg 130
- Buck, Thomas, kapellan, Skærbæk 298
- Bunde, Christen Thomsen 290
- Bundsens, Anders (?Gredsted) 282. – Hans, km 62, 66-67. – Søren 102
- Bundsens, Anne, Anders 282
- Buntmager, Jens ?Christensen 274. – Jep 271. – Niels 285. – Peder 284
- Buntmagere, Gertrud, Oluf Olsen 286. – Maren, Niels Andersen 277. – Maren, Niels 285. – Marine, Mikkel 280
- Burre, Maria, Thy 183
- Busk, Jens Christensen 208. – Karsten, km, H. 50
- Butler (Bottelier), Jan, km, A. 49
- Bülöw, Jürgen v. 189
- Byrgesen, Peder, slotsskriver, ridefoged 13, 163, 298, 193
- Böckmann, Cordt, km, H. 109, 50
- Bøggild-Andersen, C. O., hist. 28, 149, 290
- Bølle, adelsslægt 141. – Maren Mortensdatter, til Estrup og Sønderskov 128, 230, 249, 345
- Bølling, Hans, maler 265, 350
- Bøssemagere, Gedske, Peder Harmensen 284
- Bøvl, Christen Pedersen, km, skm 95, 122, 269. – Jep, vognmand 324, 364. – Peder ?Frandsen, vognmand 269. – Tyge Pedersen 270
- Bøvl's, Karen, Peder 269. – Lene, Christen Pedersen 95, 269. – Maren, Tyge Pedersen 270
- Carstensdatter, se Karstensdatter
- Castensen, Kasper Christoffer, rm 257
- Catonisdatter, Saiche 192
- Christens, Anne, Ålborg 183. – Ingierd 277. – Mette, fattig 363
- Christensdatter, Anne 94 – Dorete 281, – Ellen 182, 184. – Ellen 270. – Else 98. – Else, bondekone, Næsbjerg s. 103. – Johanne 97. – Karen 189-191. – Katrine 99, 291. – Kirsten 382, 118, 189. – Line 286. – Maren 94. – Maren 95, 278. – Maren 96. – Maren 99, 285. – Margrete, Ålborg 192. – Marine 182. – Marine 185. – Marine 189. – Marine, bondekone, Guldager s. 103. – Mette 346*, 197. – Mette 93, 259. – Mette 182. – Mette 285. – Voldborg 189. – Voldborg 192
- Christensen, Anders postdriver, kusk 209, 291. – Christen 261. – Christen 269. – Christen (Stolmand), svarver 93. – Ebbe, fisker 98, 268. – Enevold, klejnsmed 268. – Frederik 276. – Hans 189. – Hans 189. – Hans, klejnsmed 272. – Hans, km 62, 68. – Hans, km 88. – Hans, muremester 272. – Hans, rm, Ålborg 189. – Hans, skrædder ?298, 403, 269. – Hans, skrædder 272. – Hans, skrædder 284. – Ib (Jep), km 184. – Jens 267. – Jep, se Ib. – Jørgen, skrædder 268. – Knud, km 62, 66. – Las, km 62, 67. – Lauge, rektor, Horsens 189. – Mathis, muremester 283. – Mikkel 96, 262. – Ole ?hakkelsemand 94. – Peder, km, FM 62, 66-67, 188, 191, 359. – Peder, km 289. – Peder, mag., sgp., Vejle 189. – Peder, skomager 95, 264. – Søren, km, FM 62, 70, 119. – Thomas/Tønnes, km el. skipper 46, 290. – Thomas, smed 277. – Villum 276
- Christensens, Johanne, Anders 291. – Kirsten, Mikkel 262. – Maren, Ebbe 268. – Tyre, Thomas/Tønnes 290
- Christian, adelstjener 139
- Christian 3. 24
- Christian 4. 30, 95, 97, 113, 154, 159, 183, 316-19, 344, 358, 370, 388, 415, 417-19, 424-25, 427, 453, 455, 457, 36-37, 173
- Christian (5.), prins 299, 355
- Christiansen, C., hist. 342
- Christina, dronning af Sverige 419
- Christoffers, Anne 264
- Christoffersdatter, Kirsten 292
- Claeszoon, Adrian, vinhandler, A. 49
- Clausdatter, Anne 273. – Kirstine 195. – Mette, Kiel 185
- Clausen, Jakob, væver 177, 420, 94, 279. – Peder,

- skomager 291. – Svend 99
 Clausen (Clausing), Gotschel (Godtschalck), klædehandler, H. 50
 Clausen, Anne 279. – Karine, Bogense 185
 Clemensdatter, Karen 96, 279. – Karen 99
 Clemensen, Anders, bager 100. – Mads 209. – Nis-/Niels, km, skm 46, 62, 70, 72, 95, 276
 Codde, Marten Pieterszoon de, klædehandler, A. 97, 99, 101, 49. – Roleff de, km, A. 97, 49
 Conkuer, Cornelis, km, A. 97, 49
 Dahlerup, Troels, hist. 211
 Dalby, Poul, skipper, Kolding 102
 Dall, Gertrud Pedersdatter 97. – Jens Mikkelsen 272. – Morten Pedersen, km 96. – Niels, sgp. Nustrup 296. – Peder Hansen, km 119, 273. – Peder Pedersen d.U., km 95
 Dalls, Anne, Jens Mikkelsen 272. – Dorete, Peder Hansen 273
 Dampes, Grete 283
 Dampesen, Lauge, sgp. Aller og Taps 186
 Dançay, Charles de, fransk diplomat 336, 338
 Danckwerth, Caspar, forf. 12, 35, 80, 109, 145, 285, 296
 Darum, Anders 185
 Diriksen, Hans, Ålborg 184. – Henrik, skomager 387, 97, 275
 Ditlevsdatter, Sara 194. – Susanne 189, 194
 Ditlevsen, Cornelius, km, skm, prokurator 240, 329, 46, 62, 71-72, 88, 275, 353. – Hans, guldsmed, FM, byfoged, fattigfoged 364, 46, 96, 194, 262, 284.
 Drengsted, Anders 276 – Drengsted, Mette 276
 Dresell (Dresler), Frederik, klejnsmed 174, 298, 99, 291
 Drill, Bodwin Janszoon van, km, A. 99, 49
 Dyre, Anne 307
 Dyreby, Christen Christensen, ?km 96
 Dyrtyd, Christen Offersen, skomager 275
 Då, Dorte Clausdatter, til Kølbygård 301, 126
 Ebbes, Anne se Jensdatter. – Kirsten 184
 Eb(be)sen, Christen 259, 286. – Mogens, tjeneste på flåden 187. – Søren, guldsmed, skm 94, 278
 Eggebrecht, Hans, possementmager, H. 50
 Eisenberg, Elias, prof., sen. provst på Samsø 189
 Elers, Jakob, km, H. 102, 50
 Eliasdatter, Maren 96, 282
 Eliesen, Thomas, km 72, 276. – Tøste 96, 276
 Ellehøj, Svend, hist. 148
 Ellem (Ellum), Hans, skomager 273. – Troels Ibsen, skomager 100, 273
 Eller, Povl, hist. 317
 Enderup, Hans Sørensen 280. – Søren, ?arbmd 280
 Enderups, Johanne, Hans Sørensen 280
 Enemark, Povl, hist. 333
 Enevoldsdatter, Anne 93, 291. – Boel 274. – Line 275.
 Enevoldsen, Ludvig, skolelærer 95, 260. – Mads, hatstofferer 288
 Engelbrektsdatter, Lene 96, 282
 Engelbretsen, Jens 208
 Engqvist, Hans Henrik, arkitekt 200, 244
 Engsterberg, Urban von, remsnidersvend 97
 Eriksdatter, Boel 273. – Marine 283-84
 Eriksen, Jens, skrædder 273. – Jonas, Kbh. 359. – Niels, tøfimermand 282. – Peder, væver 283
 Erslev, Kr., hist. 22, 324, 355
 Esbensen, Mikkel, bonde, Hostrup s. 228, 102. – Niels 267
 Eskelsen, Christen, ølsalg, FM 190, 208
 Espensen, Knud, vægter 386-87, 402, 262
 Essen, Johann (von), km, H. 50
 Fabritius, Albert, hist. 22, 64
 Falbe-Hansen, V., nationaløkonom 360
 Fanning, Hans Pedersen, bm 183, 200. – Peder Jørgensen, km, FM 185. – Poul, km 62, 68. – Terkel, km 62, 66
 Farsen, Peder, skudemand, fisker 96, 285
 Farup, Hans 282. – Hans Sørensen 46, 276. – Niels Christensen 272. – Niels Hansen, murmester 266
 Farups, Anne 279. – Maren, Hans Sørensen 276
 Fasti, adelsslægt 64
 Felbereder, Søren 363
 Felbereders, Kirsten, Jakob Hillebrandsen 266. – Maren, Hillebrand Tran(d)t 272
 Findsdatter, Lene 185, 192
 Fjærsted, Anders Mortensen 94, 271. – Jørgen Pedersen 362, 93, 263
 Foged, Nis, km, 62, 70
 Fole, Claus Jepsen 269
 Foss, David Lauridsen, kapellan Domk. 298, 387, 391
 Franck, Tobias, apoteker, rm 192, 195
 Francken, Antonis, km, A. 49
 Frandsen, Claus, possementmager 400-01. – Hans, skipper 286. – Jørgen, guldsmed 46. – Lauge, se Tanderup. – Niels, spiseimester i Hospitalet 414-15, 419, 422
 Frederik 2. 24, 72
 Frederik 3. 420, 422, 453, 232
 Frederik Henrik, prins af Oranien 98
 Frederiksdatter, Maren 193
 Frederiksen, Anders, skytte 281. – Hans, skomager 95, 174, 275. – Knud 193. – Las, km, skm 46, 62, 68, 70-71, 193, 285. – Morten, rm 46, 61, 67-69, 71, 119, 193, 201, 258
 Frendesen, Jens 209
 Fridericia, J. A., hist. 22, 27, 42, 55, 63, 72, 189, 257
 Fridsch, Mads Nielsen, km, FM 394,
 Friis, adelsslægter, 64, 121, 141. – borgerlig familie 345. – Albret, til Haraldskær, lensmand på Ribershus 214. – Anders, renteskriver, Kbh. 189. – Ben-(ne)d Hansen 93, 280. – Berete Jespersdatter 136.

- Berte 302*. – Christen 183. – Christen, FM 189-90. – Christen Christensen, til Timgård 130. – Christen Jakobsen, vognmand 270. – Christen Mortensen, hører Ribe, sgp. Torstrup og Horne 196. – Christen Nielsen, mag., lektor ved Domk., sgp. Vester Vedsted 13, 74, 148, 387, 62, 71-73, 75, 186, 189, 196, 198, 209, 271, 333, 336, 353. – Christoffer Hansen 193. – Christoffer Jørgensen, til Juellingsholm 133. – Dorte Godskesdatter 128. – Elisabet Christensdatter 130. – Else Lauridsdatter 198. – Frederik Hansen, sgp. Gram 198. – Hans, Odense 188. – Hans Baggesen 198. – Hans Mortensen, kapellan, sgp. Vilslev og Hunderup 196. – Ib Hansen, rm pengemester 257, 430, 61, 73-75, 115, 193, 223. – Ingeborg Christensdatter 196. – Ingeborg Lauridsdatter 198, 288. – Just Jørgensen, til Vadskærgård 131. – Kirsten Christensdatter 261. – Kirsten Hansdatter 193, 198, 259. – Kjeld Hansen, adelstjener 89-90, 358, 193, 344, 356. – Knud, slagter 99, 271. – Laurids Christensen, rm 122, 46, 61, 72-73, 75, 115, 198, 201, 208. – Laurids Lauridsen, forpagter, Bramminge, sen. Tyrrestrup 198. – Laurids Mortensen, byfoged, defefoged, tolder 196. – Lisbeth Nielsdatter 126. – Lydik Hansen 193. – Maren Christensdatter 185, 189, 195. – Maren Hansdatter 193. – Maren Lauridsdatter 198. – Margrete Christensdatter 118, 187, 189-90, 194. – Mogens, til Farskov 341. – Niels Hansen, lagmand Skien 358, 193, 356. – Peder Ditlevsen, skomager 97, 261. – Peder Hansen, stud. 193. – Sofie, til Haraldskær 132. – Søren Christensen, km, slotsskriver 62, 67, 189. – Tønne Nielsen, til Hesselager 141, 335. – Vibeke Lauridsdatter 198
- Friis', Karen, Christen Jakobsen 270
- Friskuster, Andreis Verlohren, se Verlohren
- From, Hans Simonsen, på Havgård 190
- Frost, Anders, berider 289
- Frosts, Maren Anders 289
- Fucht, Klaus van der, km, H. 50
- Fussing, Hans, H., hist. 22, 81, 324, 345
- Fyn, Niels Hansen, fisker 268
- Fyns, Maren, Niels Hansen
- Føvling, Jørgen Hansen 260. – Laurids 268
- Føvlings, Anne, Laurids 268
- Fårkrog, Jørgen Jensen 99, 285
- Gabrielsen, Niels 267
- Gallas, Mathias, østrigsk general 420
- Galt, Regitze Akselsdatter 129
- Gammelby, Søren, km 62, 66
- Gammelbys, Maren 278
- Gamst, Bertel Iversen, bogbinder, klokker 281. – Thomas Jensen, km, FM 47, 63, 70-72, 120, 208, 292
- Gardener (Garner), Magnus, klædehandler, H. 50
- Gartners, Anne 283
- Gasse, Jens, skrædder 276. – Niels, vognmand 364. – Niels Pedersen, skomager 269. – Rasmus Andersen, ?km, skm 99, 280
- Gasses, Anne, Niels Pedersen, brødsalg 269
- Geelkark (Geilkark), Heinrich, km, H. 50
- Gellerups, Anna, »heks« 390
- Gerbrandt, ?Jürgen (Jakob), km, H. 50
- Gerijtzoon (Gerdtsen), Wolter, ?km, A. 49
- Gersdorff, adelslægt 141. – Caspar Rudolf, til Søndergårde (Sydergård) (Emmerlev s.) 134
- Gesten, Jørgen Hansen, km 62, 67
- Giessenbier, Coenraad, A. 196. – Sara 196
- Gillesen, Anders, ?karl 276
- Ginckel, Arendt van, km, H. 50
- Gjellerup, Mads Christensen, rm, Varde 53
- Glabæk, se Staverskov
- Glarmester, Jochum Döss, km 310, 274
- Glud, Niels Sørensen, mag., lektor Domk., sgp. Skt. Kath. K. 184, 189
- Glysing, Claus, km, Varde 196-97. – Maren Clausdatter 196-97
- Glöy, Jürgen, km, L. 51
- Godsche (Does), Claus, bager 275
- Gonsager, se Gånsager
- Goubert, Pierre, fr. hist. 21
- Gram, Christen Jørgensen, km-tjener 102. – Jørgen Pedersen, km 93, 266. – Niels, skrædder 271. – Søren ?Hansen, ?skrædder 278
- Grams, Karen, Jørgen Pedersen 93
- Grave, Ide Clausdatter 347*, 115, 197. – Magnus (Mogens), rm 121, 123-24*, 365, 384, 61, 67-69, 71, 76, 119, 191, 200, 208, 291. – Villum, km 62, 70, 76, 119
- Graver, Ditlev, arbm 265
- Graversdatter, Anne 295. – Maren 98, 289
- Graversen, Peder, FM 184
- Graverskone, Dorte 262
- Gredsted, Anders Sørensen, km, FM 62, 67. – Hans ?Henriksen, km, FM 62, 66-67. – Jakob Andersen, km, skm 46, 61, 71, 96-97, 269. – Lauge Andersen, km, FM 237, 62, 68, 70, 98, 288. – Peder Nielsen 208
- Gredsteds, Johanne, Jakob Andersen 269
- Gregersdatter, Dorete 197-98, 290. – Johanne, Odense 195
- Gregersen, Hans, skipper, FM 62, 70, 89, 197, 290, 345. – Peder, skipper, ?km, rm, overformynder 102, 46, 61, 69, 71, 89, 97, 99, 119, 197, 201, 287, 338, 345
- Gregersens, Gertrud, Hans (skipper) 290
- Greys, H., kobberstikker 388
- Grisbeck, Christen Jensen, km, skm 62, 70, 119. – Niels Hansen, rm, 25, 28, 99, 106-07, 110, 121, 162, 202, 211, 217-18, 223, 225, 238, 240, 348, 381-82, 392, 439, 48-52, 60, 67-68, 75, 117, 189, 191, 200, 208, 334-35, 343, 350-51

- Grotum, Johann, km, H. 50
 Grubbe, Jakob Lauridsen, til Grubbesholm og Kabel 109, 128. – Margrete, Ålborg 197
 Grum, Grumme Poulsen, sgp. Gørding og Vejrup 188. – Morten Poulsen, sgp. Åstrup og Starup 188
 Grumsen, Peder 261. – Peder, bonde, Brøndum s. 103
 Grundit, Susanne Jensdatter 191, 194
 Grundtvig, Johan, hist. 348, 363
 Grønlund, David, sgp., hist. forf. 385, 387
 Guldager, Claus Nielsen, km, FM 62, 74. – Hans, skipper, km 162, 46, 62, 71-74, 89, 115, 277. – Hans 289
 Guldagers, Karen, Hans 289
 Guldmed, familie 121. – Anders Lydiksen, FM 191-92. – Anne Jensdatter 292. – Christen Andersen, sgp. Højerup 188, 191. – Ditlev Hansen, byfoged, guldsmed, prokurator, rm 364, 384, 410-11, 194, 201, 290, 341, 352. – Engelbrekt Andersen, km, FM 62, 67-68, 75, 119, 191, 194, 289. – Gertrud Andersdatter 184. – Hans Andersen, kaptajn 62, 70, 75, 188, 120, 191, 292. – Hans Dyttersker 194. – Hans Mortensen 190. – Henning 186. – Henrik 182. – Henrik 275. – Henrik Jakobsen, skm 208. – Jens Andersen, bm 186, 200. – Jens Andersen Jubilerer, km, FM 62, 67-68, 75, 119, 188, 191, 262. – Jesper 262. – Johannes 88. – Johannes, km, H. 50. – Las Lauritsen, km 62, 71, 260. – Lydik 186. – Lydik Andersen, km 123, 61, 66-69, 75, 119, 191, 200, 208. – Marine Andersdatter 191. – Niels Andersen, mag., sgp. Bjerregrov 192. – Niels Jensen 186. – Rasmus 287. – Søren 384, 260. – Søren Andersen, rm 46, 61, 66-69, 76, 119, 192, 200, 208. – Terkel, km 62, 66
 Guldsmids, Anne, Laurids Lauridsen 262. – Kirsten, Henrik 275. – Kirsten, Jesper 262
 Gundesdatter, Marine, Viborg 182
 Gundersdatter, Anne 284
 Gustav 2. Adolf, konge af Sverige 419
 Gyldenstjerne, adelsslægt 64, 141. – Anne Predbjørnsdatter 136. – Ebbe, til Biersgård, lensmand Koldinghus 141, 335. – Gertrud 268. – Jytte Knudsdatter 136. – Knud Akselsen, til Stubbergård 129. – Lene Mogensdatter 136. – Lisbet Knudsdatter 135. – Øllegård Akselsdatter, til Timgård 130
 Gødesen, Hans, km 62, 66
 Gøje, adelsslægt 64. – Ellen Andersdatter 133. – Eskil Henriksen, til Brandholm 133. – Ide Henriksdatter, til Lindbjerggård 128
 Gånsager, Anders Jessen, skomager 195, 277. – Laurids Andersen, mag., sgp. Jelling
 Haderslev, Hans Laugesen (Lassen), skomager 265. – Peder 324
 Haelwegh, Albert, kobberstikker 288
 Hagensen, Hagen, murmester 92, 289
 Hamsfort, Cornelius, læge, hist., Odense 195
 Hans d. Æ., hertug 130
 Hans, stodderkonge 371
 Hansdatter, Abild 285. – Abelone, fattig 365. – Anna 198. – Anna 194. – Anne 348*, 101, 197, 284. – Anne 391. – Anne /Brukone, brygkone 265. – Anne 94*. – Anne 95. – Anne 98. – Anne 99. – Anne 185. – Anne 266. – Dorete 94, 278. – Dorete 182. – Else 98. – Else 267. – Else 279. – Gyde 98. – Karen 96-97. – Karen 97. – Karen 97. – Karen 191. – Karen 198. – Kirsten 99. – Kirsten 99. – Kirsten 183. – Kirsten 268. – Lene 97, 261. – Lene 188. – Maren 94, 268. – Maren 102. – Maren 194, 260. – Maren 265. – Maren 270. – Maren 286. – Maren 288. – Maren, Ålborg 192. – Margrete 100. – Marine 185. – Marine 188. – Marine 188. – Mette, væverske 97. – Mette 271. – Mette 273. – Sara 192, 194. – Sophia 192
 Hansen, Anders, byskriver 423, 98. – Anders, guldsmed 46, 292. – /?Drengsted, Anders, km, skm 62, 67-68. – Benned 274. – Christen, FM 208. – Christen, skipper 166, 286, 336. – Clemend, væver 272. – Eske 211, 93, 96, 208, 291. – Frands, snedker 266. – Gregers, skipper, FM 62, 66-68, 70, 120, 197, 264, 290. – Hans, bager 292. – Hans, km, FM 62, 68, 70-71, 120. – Hans, snedker 289. – /?Stian, Hans, buntmager 274. – Hans Hansen, foged, Fanø 89. – Iver, blymester 262. – Jakob 185. – Jakob, bonde, V. Nebel s. 102. – Jakob, se Bager. – Jens, km 62, 66-67. – Jens /Vognslund 285. – Jep Hansen, skrædder 298, 275. – Jes 187. – Jes, dønniker, murmester 272. – Jesper, stiftskirkeskriver, rm 198-99, 201. – Jon 189. – Jørgen /Ostindiefarer, rm 160, 115, 198, 201. – Karl, km 62, 66. – Lambert 184. – Lambert, slotsskriver 184. – Lauge, km 88. – Lauge, skrædder 386-87, 271. – Laurids 209. – Laurids (Lorents) 280. – Laurids 280. – Laurids, km, Kbh. 142. – Laurids, sgp. Nørre Farup 237. – Laurids, skomager 292. – Laurids, svarver 99. – Mads, km 120. – Morten, bagmand 273. – Niels 98. – Niels, bagmand 100. – Niels, bonde, Guldager s. 103. – Niels, fhv. hyrde 274. – Niels, km, skm 62, 66, 68, 75, 186-87. – Sønderside, Niels, skolemester 290. – Niels, skomager 94, 275. – Niels, vægter 402, 262. – Peder 208. – Peder, bonde, Tjæreborg s. 102. – Peder, km 98. – Peder, skoflikker 266. – Peder, væver 95. – Poul, km 65. – Poul, km. – Svend Åge, hist. 23, 148, 330. – Søren 278. – Søren, skipper 98, 291. – Søren, væver 177, 271, 283. – Thomas, skipper 291. – Tonis, bonde, Tjæreborg s. 102. – Villum, slotsskriver, sen. km, FM 13, 89, 123, 391-97, 46, 62, 70, 75, 88, 120, 184, 209, 258, 324, 359. – Villum, km, Haderslev 184.
 Hansens, Anne, Thomas (skipper) 291. – Dorite,

- Anders 292. – Karen, Villum 258. – Karine, Anders 292. – Maren, Laurids 280
- Hanskone, Anne 194. – Anne 260. – Boel, bagkone 281. – Gertrud 197. – Helle 188. – Karen 183. – Maren, ?væverske 92. – Marine 183, 187. – Mette ?væverske 97. – Sara 259
- Hanssen, Börje, sv. hist. 21, 324
- Harbo, Christen Nielsen, til Hvolris 134. – Christoffer Poulsen, skoleelev 354. – Hans Pedersen, til Nielsbygård 221, 126, 327. – Just Jensen, km, FM 62, 66-67, 192. – Jørgen Jakobsen, FM, 386, 389, 395. – Maren Rasmusdatter 197-98
- Harbos, Maren, Jørgen Jakobsen 274
- Harbou, adelsslægt 64. – Jens Mogensen, til Ørum 134
- Harmensen, Dirich, se Skrædder
- Harreby, Jakob, skrædder 277
- Harre(s), Hans Nielsen, skomager 97, 273
- Hart, Simon, holl. hist. 49
- Hatstafferer, Peder Jakobsen, km, FM 102, 200, 46, 52, 62, 69, 71-72, 76, 120, 208, 263. – Rasmus Jakobsen, km, FM 62, 70-71, 76, 260. – Søren Andersen, km, FM 62, 69
- Hatstaffers, Lene, Peder Jakobsen 263
- Hauch, Johannes Caspersen, guldsmed 400-01, 292
- Haued, Thomas Hansen 102, 93, 270
- Havervad, Hans Andersen, herredsfoged, Hvidding h. 198
- Hede, Mads Hansen, skrædder 387, 275
- Hegelund, slægt 345, 378. – Agnete Jensdatter 183. – Anna Hansdatter 191. – Anna Pedersdatter 188. – Anne Christensdatter 182, 187. – Christen, Viborg 182. – Christen, km, FM 65. – Christen Jensen 183. – Christen Mortensen, ?stud. 185. – Christen Sørensen, bm, Viborg 185. – Dorete Hansdatter 191. – Else(be) Pedersdatter 185. – Hans Jensen, herskabsfoged, rm, 380, 61, 66-67, 183, 190-91, 200. – Hans Hansen, rektor, Holstebro 191. – Ib (Jakob), rektor Ringkøbing, sgp. Gudum og Fabjerg 191. – Iver Jensen, fetaljeskriver, Kbh.s Slot 183. – Jakob Jensen, sgp. Darum 183. – Jens Christensen, bm 182-83, 200. – Jens Hansen 191. – Jens Hansen 191. – Jørgen Jensen, adeltjener 183. – Jørgen Pedersen, rektor Kolding, sen. Ribe, sgp. Møgeltønder 188. – Karen Hansdatter 191. – Maren Hansdatter 191. – Margrete Hansdatter 191. – Marine Jensdatter 183. – Marine Pedersdatter 185. – Mette Pedersdatter 185. – Mikkelt Mortensen, Viborg 182. – Morten Christensen, Viborg 182. – Morten Mortensen, sgp. Ålborg 185. – Morten Pedersen, sgp. Vilslev 185. – Peder Christensen, bm, Viborg 182. – Peder Jensen, rektor, sgp., biskop 28, 48, 77, 96, 105, 110, 335, 360-61, 380, 183, 188, 195, 209, 271. – Peder Mortensen, tolder, rm 127, 65, 185, 200. – Poul Mortensen, sgp. Åby og Bjergsted 185. – Sara Pedersdatter 195. – Sidsel Hansdatter 191. – Søren Christensen, Viborg 182. – Søren Mortensen 185. – Søren Pedersen, bm, Bogense 185. – Søren Pedersen, sgp. Skærbæk 199
- Heistermann, Dirich, ?læderhandler, H. 50
- Heldt, Jochim, klædehandler, H. 50
- Hellekande, Rasmus Jensen, km, Kbh. 142
- Hendrickszoon, Aaris, km, A. 49
- Hemmer, Christoffer Christoffersen, dr., medikus 197. – Christoffer de, bm, Ålborg 197. – Karen Christoffersdatter de 199. – Margrete de 197, 199
- Hemmet, Iver Iversen, lektor, biskop 174, 186-87
- Henningens, Anders, skomager, skm 267
- Henriksdatter, Anne 285. – Gertrud 96-97, 269. – Mette 316, 102, 174
- Henriksen, Hans, snedker 316, 98, 174. – Henrik, svarver 278
- Herinck (Hering), Garloff, klædehandler, H. 50. – Henrich, oldermand, H. 50
- Hermensen, Hans, væver 283. – Mads, skomager 284. – Peder, bøsse-mager 284
- Hertoghe (Hartog), de, familie, H. 107. – Cornelis de, km, H. 107, 50
- Hillebrandt(sen), Hans Jensen, felbereder 269
- Hillebrandt(sen)s, Kirsten, Hans Jensen 269
- Hillebrandtsen, Jakob, felbereder 266
- Hillerup, Anders Andersen 208. – Anders Mortensen, km, skm 104, 47, 63, 71, 273. – Morten Lassen, bm 102, 112, 140, 200, 237, 320, 354, 390, 46, 52, 88, 92, 115, 122, 195-96, 201, 208, 288
- Hindhede, Søren Pedersen, FM 47, 196.
- Hindsholm, Hans Jakobsen, sgp. Klinte 194
- Hjelm, Christen, murrmand 268. – Søren, murrerster 268
- Hjeresdatter, Anne 365
- Hjeresen, Christen, skipper 162 118
- Hjerting, Peder Pedersen, km, FM, byfoged 390-91, 394, 47, 62, 70-72, 88, 120, 189, 191, 208, 289-90, 324, 341, 359. – Søren Pedersen 191, 269
- Hjort, Christen Hansen, km, FM 46, 62, 72-73. – Jens Madsen, skm 93, 259. – Mads Jensen, km, FM 62, 66-67, 100. – Mads Rasmussen, FM 191. – Terkel Andersen, km, FM 200, 62, 70, 120, 193-94, 288
- Hobsbawm, Eric J., eng. hist. 456-57
- Hofmand, Mads Jensen, km, FM 63, 66-67, 69, 120
- Holberg, Ludvig, hist. 213
- Holck, Christen, til Bustrup 134
- Holdensen, Jens (Hollendsen), karl 269. – Niels, portner 13, 390, 394-97, 97, 209, 309. – Peder, tækker 277
- Holdsens, Mette, Peder 277
- Hollænder, Erik Mortensen, km 97. – Jørgen Jakobsen Holst, skudemand 286
- Hollænders, Maren, Jørgen Jakobsen Holst 102, 286
- Holm, Anne Jensdatter 183. – Iver Andersen 209. –

Iver Christensen, kapellan Skt. Kath. K. 190. – Jakob Jensen, rektor Viborg, biskop Ålborg 185
 Holst, Anders Hansen, snedker 289. – Jakob Rasmussen 265. – Kirstine Pedersdatter 195. – Rasmus Jakobsen, guldsmed, prokurator 192, 281, 352. – Rasmus Jensen, rm, Ålborg 192
 Holstebro, Niels Nielsen, sgp. Ho 196
 Holsteds, Anne 96, 285
 Holsts, Anne, Anders Hansen 289. – Johanne, Jakob Rasmussen 265
 Holtz(e), Diderich (von), km, H. 50
 Hommersen, Hans 271
 Horn(e)mann, Carsten, km, H. 50. – Magnus, km, H. 102, 106, 50
 Huitfeldt, Hartvig Andersen, ?til Rammegård 131. – Lisbet Henriksdatter 136
 Husum, Peder Jepsen, toldskriver 97
 Hvas, adelslægt 64, 141. – Christoffer, til Hennegård 79, 91, 127. – Hedeveg Elisabeth 373. – Inger Jensdatter 126. – Jens, til Kås 79. – Mikkel, til Sørup 130. –
 Hvid, Christen Andersen, snedker, skm 270. – Hans 270. – Poul Hansen, km, FM 47, 209, 271
 Hvids, Anna, Poul Hansen 271
 Hvidding, Christen Jensen 283
 Hvidtfeldt, Johan, hist. 383, 348
 Hyfbjerg, Nis 289
 Høg (Banner), Jytte Styggesdatter, til Trudsholm 135
 Høgsbro, Anders, km 62, 66-67
 Højrup, Jakob Jakobsen 92, 273
 Høm, Anders Christensen, hjuler 270
 Hår, Hans Pedersen, skrædder 271
 Hårs, Maren, Hans Pedersen 271
 Ibsdatter, Anne 187. – Anne, ?sygpe 279. – Karen 269
 Ibsen, Bunde, skipper 291. – Ebbe, rm 184, 200. – Hans, svarver 272. – Jes, km 277. – Jesper, skipper 88, 286. – Jørgen 184. – Jørgen, skipper, FM 93, 287. – Lambert, rm 184, 200. – Las, km, humlemænd 62, 71, 267. – Laurids (Las), buntmager 276. – Mads 47. – Morten, km, FM, havnekæmner 47, 62, 67, 69-70, 120, 196, 341. – Niels, brolægger 287. – Niels, km 62, 74. – Peder, FM 187. – Peder, km 120, 182, 184. – Rust 190. – Troels, se Ellem
 Ibsens Lisbet/Else, Lambert 65, 184. – Maren, Jørgen 93. – Marine, Jesper 286. – Mette, Jørgen (skipper) 287
 Ivers, Anne 271. – Anne 289
 Iversdatter, Karen 193. – Maren 96
 Iversen, Anders, km 62, 70. – Bagge, km, skm 62, 72-73, 99, 208. – Daniel, km, FM 63, 69-70, 292. – Enevold, km 63, 69. – Peder, dr., Viborg 188
 Iversens, Dorete, Daniel 292
 Jacobsen, N. H., geograf 336. – N. K., geograf 360.

– P. V., hist. 24
 Jakobs, Birgitte 96. – Margrete 260
 Jakobsdatter, Else 102. – Kirsten 98, 278. – Lene 192. – Maren 191. – Mette 189
 Jakobsen, Anders, km, byfoged, FM, prokurator 101-02, 137, 47, 52, 63, 72, 193, 208, 352. – Anders (Andreas), km, H. 50. – Erik, se Juel. – Herman, tøffelmager 184. – Laurids, murmester 266. – Morits (Morst), bager 272. – Morten, km 63, 67. – Niels 208. – Oluf, murmester 95, 274. – Peder, km, Odense 188. – Peter, H. 50. – Søren, fisker 268. – Thomas, skomager, blegmand 102, 265. – Thomas, Flensborg 185
 Janszoon (Blaeu), Willem, nederl. kunstner 68
 Jelling, Søren Jørgensen, sgp. Jelling 195
 Jels, Hans Pedersen, hjuler 99, 291
 Jensdatter, Anna 187. – /Ebbes, Anna, anklaget som heks 390-93, 395-96, 120, 191, 209, 289-90. 359. – Anne 189. – Anne 189. – Anne 269. – Else 198. – Ingeborg 97, 281. – Inger 196. – Karen 102. – Karen 187. – Karen 276. – Karen 283. – Karen 283. – Karen 287. – Karen 287. – Karine 189, 194. – Kirsten 95, 258. – Maren 187. – Maren 198. – Maren 92, 196, 288. – Maren 270. – Maren 275. – Maren 282. – Maren, fra Kolding 185, 196, 259. – Marine 189. – Marine 193, 258. – Mette 261, 102, 174, 196, 263. – Mette 187. – Vibeke 74-75, 115, 198
 Jensen, Anders 284. – Anders, guldsmed 291. – Anders, Kolding 266. – Bagge, rm 375, 65, 184, 200. – Christen 208. – Christen 270. – Christen, kalkslår 271. – Christen, skipper 166. – Claus, hattemager 280. – Ebbe, km, FM 120, 189, 191, 289-90. – Frans 266. – Hans, maler 393. 94, 265. – Hans, rm 60, 65, 75, 186-87, 200, 208. – Hans, vognmand 279. – Hans, Vejle 184, 186. – Ib, vægter 262. – Iver, km, FM 182. – Jens 262. – Jens, klejnsmed 99. – Jens, d.U., sadelmager 278. – Jens, rm, Ringkøbing 196. – Jens, Sønderho 192. – Jep 120. – Jep 208. – Jep, bonde, Fåborg s. 102. – Jørgen, rebslår 272. – /Skarriisen, Jørgen, ?reblår 282. – Jørgen 292. – Jørgen, skipper, FM 298, 89, 290. – Knud, væver 283. – Las, bm, Varde 101. – Laurids/Vintapper, km, sen. byskriver, FM 101, 388, 47, 64, 70, 72, 190, 280. – Mads 193, 285. – Mads, skomager 271. – Markor, km 65. – Mikkel, skipper 166, 282. – Niels 208. – Niels 278. – Niels, rebslår 279. – Niels, møller 99. – Niels, rm, Varde 198. – Niels, skipper 160-61, 165-66. – Nis 48. – Oluf 288. – Oluf, foged på Turebygård 189. – Oluf, rm, Ringkøbing 192, 196. – Peder, 182. – Peder, km 100. – Peder, prokurator 352. – Peder, skipper 261. – Peder, skomager 387, 266. – Poul, rm, Varde 192. – Poul, tømmermand 284. – Søren 266. – Søren, skipper 354, 269. – Termen, km, FM 183, 185. – Termen, vognmand 283. –

- Thomas, km, FM 63, 66. – Thomas, km, Amsterdam, sen. Harlem 115, 196
- Jensens, Anne, Jørgen (skipper) 290. – Anne, Niels 278. – Anne, Søren (skipper) 269. – Dorete, Jens 262. – Gertrud, Jørgen 292. – Karen, Peder 261. – Marine, Søren (skipper) 269. – Mette, Christen 271. – Mette, Christen, bagkone 270
- Jenskone, Anne 184. – Boel, handlende 63, 66. – Johanne 261. – Kirsten 274. – Margrete 193
- Jep Fager, stoderkonge 363
- Jeppes, Maren 343
- Jepsdatter, Ellen 102. – Ellen 270. – Else 268. – Gertrud 186, 195. – Hellevig 277. – Ingeborg 265. – Ingeborg 265. – Karen 100. – Karen 280. – Karen, tjenestepige, Sønderho 192. – Maren 186, 191. – Margrete 92, 262. – Voldborg 280
- Jepsen, Anders, bonde, Føvling s. 210. – Anders, skm 192. – Christen, notler, FM 363, 94, 120, 261. – Dynes, fogedsvend, ?sen, km 88, 285. – Hans, tømmermand 286. – Hans, bonde, Fåborg s. 102. – Jens, km, FM 196. – Jørgen 287. – Mathis, møller 290. – Peder, se Husum. – Peder, km 88. – Peder, bonde, Fåborg s. 102. – Rasmus, ?km, FM 273. – Termen, vognmand 272
- Jepsens, Anne, Termen 272. – Karen, Jørgen 287. – Kirsten, Dynes 285
- Jersin, Jens Dinesen, biskop 294, 329
- Jesdatter, Anne 95, 264. – Anne 287. – Ellen 268. – Johanne 280
- Jespers, Kirsten 285
- Jespersdatter, Ellen 289. – Ingeborg 265. – Ingeborg 265. – Karen 100, 290
- Jespersen, Hans, kældersvend 396. – Hans, km 88, 267. – Jens, 88. – Jens, skipper, overformynder, FM 102, 193, 287. – Søren 208
- Jessen, Ebbe, se Thiset. – Frans, bonde, Skast h. 102. – Hans, kimmer 278. – /Vintapper, Hans, km, FM 47, 64, 69-70, 72, 75, 190, 285, 359. – Ib, bonde, Åre s. 102. – Peder 291. – Peder, skrædder 100, 259. – Peder, skudemand 271. – Poul, tømmermand 284
- Johansen, Claus, ?løjtnant 100. – Henrik, kandegyder, grydestøber 182, 278. – Herman, skrædder 384, 260. – Niels, sgp. Gram 188
- Johnsen, O. A., norsk hist. 36
- Jokumsdatter, Else, væverske 95. – Maren, væverske 96
- Jokumsen, Adam, se Kandegyder
- Jostensen, Karsten, km 63, 69
- Juel, adesslægt 64, 141. – Christen Nielsen, km 63, 72, 287. – Christence Hermansdatter 129. – Elsebe Jensdatter 126. – Elsebe Jensdatter, til Brusgård 134. – Erik Jakobsen /Kræmmer, km, skm 96, 289. – Erik Pedersen til Hundsbæk, landsdommer 57, 91, 126, 327, 339, 346. – Hans, d.U., vognmand 93. – Iver, til Villestrup 135. – Jens Hermansen, til Kjeldgård 135. – Jens Pedersen, til Lindbjerggård 128. – Jørgen Pedersen, bm 182, 184. – Kjeld, til Astrup og Stubbergård 129. – Lene, til Alsted 133. – Maren Pedersdatter 129. – Mogens Jensen, til Sønder Vosborg 130. – Thomas Christoffersen, til Sønderkov 249, 391, 126. – Vibeke Jensdatter, til Juellingsholm 133
- Juul, Aksel Iversen, til Volstrup 130. – Christence Nielsdatter 130. – Jørgen Frandsen, til Låge 133. – Malte Iversen, til Gjessinggård, lensmand Bøvling 91, 130. – Ove Frandsen, til Brusgård 134
- Jørgens, Margrete 183
- Jørgensdatter, Anne 261. – Barbara 99, 262. – Birgitte 188. – Boel 94, 279. – Kirsten 102, 271. – Maren 93. – Maren 99, 272. – Margrete 183. – Marine 198. – Voldborg 286
- Jørgensen, Christen, sgp. Seem 209. – Hans 243. – Hans 120. – Hans 285. – Hans, skm 197. – Hans, 285. – Hans, skytte 283. – Jens 267. – Jens, km, skm 63, 67, 69-70. – Johan, hist. 23, 97, 143, 324. – Jørgen, d.U., møller 396, 99, 258. – Kjeld, bm 206, 345, 60, 66-68, 75, 119-20, 188-89, 200, 208, 258. – Lars, Horsens 182. – Laurids 281. – Laurids, tømmermand 275. – Niels, mag., Lund 189. – Niels, vognmand 276. – Niels, vognmand 279. – Oluf, bm, Horsens 187. – Peder 188. – Peder 198. – Peder 208. – Thomas, rm 256, 60, 65, 187-88, 200
- Jørgensens, Maren, Laurids 281
- Kahlen, Katrine Johansdatter v. 131
- Kalles, Anne 279. – Kirsten 270
- Kallesen (Karlsen), Gravers, km 63, 66-67, 89. – Mads, ?karl 274. – Oluf (Ole), km 63, 66-67, 186. – Peder, skrædder 262
- Kalvslund, Anders Mikkelsen, skm 277
- Kamonis, Jørgen, arb.karl 324
- Kandegyder, Adam Jokumsen (Warncke) 95. – Jakob 393, 275
- Kandegyders, Berit, Jakob 275. – Johanne, Adam Jokumsen 95. – Johanne, Hans Reders 100
- Karl 10. Gustav, sv. konge 422
- Karlsen, Hans, rm 182, 200. – Peder, skrædder 271
- Karlsens, Kirsten, Niels 261
- Karstensdatter, Gunder 197. – Lene 197. – Margrete 192, 196-97.
- Kaspergård, Peder Lauridsen, fhv. foged 270
- Kaspergårds, Boel, Peder Lauridsen 270
- Kaspersen, Find, bm, Vejle 185, 192
- Kastbjerg, Niels Pedersen, km, FM 13, 386, 389, 97, 263, 324, 352, 356
- Kastbjergs, Susanne, Niels Pedersen 263
- Katkær (?), Hans Andersen, km, skm 63, 70, 261
- Kedelsmed, Hans Hansen 188
- Kemsgård, Maren Lauridsdatter 264
- Kimmer, Knud 285. – Niels 261

- Kimmers, Anne, Bendet Nielsen 269
- Kinch, J. F., hist., 24, 27, 40-42, 50-51, 177, 353, 374-75, 399, 89-91, 292, 325-26, 334, 359
- Kirkeby, Claus Nielsen, km, FM 103, 47, 63, 73. – Ib Andersen, km, skm 61, 69, 71
- Kjelds, Anne 93
- Kjeldsdatter, Else 192. – Line (Lene) 13-14*, 317, 343, 392-93, 92, 174, 188, 193, 288, 350. – Marine 188
- Kjeldsen, Christoffer, km, tolder 47, 63, 69-71, 75-76, 88, 119, 174, 316. – Jens, mag., rektor Ribe sgp. Landskrone 188. – Jon, gartner 219, 97, 265. – Jørgen, sgp. Føns 188. – Niels 262. – Niels, FM 208
- Kjeldsens, Jeng, Jon 265. – Lisbet, Christoffer, se Pedersdatter. – Maren, Niels 262
- Klejnsmid, Christen 285. – Hans, se Christensen. – Niels 282. – Oluf 268
- Klejnsmids, Gunder, Christen 285. – Maren, Jens Mortensen 268
- Klit, Chr., hist. 211
- Klobys, Kirsten Pedersdatter 277
- Klokker, Oluf 343
- Klokkers, Berte, tjenestepige 205. – Boel, Oluf 343
- Klyne, Anders Sørensen (Stage), rm 319, 321, 384, 60, 65, 67, 75, 119, 184, 188, 200. – Anne Andersdatter 183, 188, 271. – Anne Nielsdatter 281. – Anne Sørensdatter 184. – Frederik Andersen, mag., slotspræst Frederiksborg, sgp. Vindinge og Kvislemark 188. – Hans Andersen 188. – Ingeborg Andersdatter 188, 275. – Jens Andersen, km 63, 67, 75, 188. – Jens Sørensen, FM 182-83. – Karen Andersdatter 188. – Karen Sørensdatter 183-84, 190. – Lisbet Andersdatter 188, 262. – Maren Andersdatter 188. – Søren Andersen 188. – Søren ?Nielsen, rm 184
- Kniper, Dirik Johansen, km 402, 260
- Knivsmed, Thomas 270
- Knivsmeds, Maren, Thomas 270
- Knudsdatter, Anne 259. – Gertrud 285. – Karen 194. – Karen 267. – Kirsten 92. – Kirsten 194. – Maren 287. – Sara 285
- Knudsen, Anders 194. – Baltser, rm, 61, 66-67, 119, 192, 200. – Christen 194. – Jesper, skm, ?værtshusholder 261. – Klaus, skoleholder 352. – Knud 95. – Lambert 194. – Lambert, km, FM 187, 189-90, 194, 208. – Mads 282. – Mads, hjuler 282. – Mikkil, km, skm 47, 97. – Morten, væver 98, 283. – Niels, km 96. – Oluf 194. – /Weys, Peder, rm 61, 65-67, 75, 190, 200. – /Årre, Søren, felbereder 93, 270. – Thomas, mag., sgp. Hygum, provst, kanik Ribe 183, 186. – Villum, km 47, 63, 74
- Knudsens, Maren, Jesper 261
- Koch/Kock, Anders Børgeesen 97, 283. – Anders Lauridsen, murmester 276. – Henrik, kromand, H. 51. – Jens Hansen, murmester 271. – Laurids Pedersen 268. – Mads Jørgensen, rm 65, 186, 190, 200. – Mads Staffensen, postsvend, ?vognmand 95, 283. – Niels Pedersen, buntmager 263. – Nikkel, km, Kbh. 142. – Oluf 280. – Peder 264
- Kochs/Kocks, Gye, Oluf 280. – Else, Anders Børgeesen 283. – Kirsten, Peder, spinderske 264. – Mette, Mads 283
- Koldborg, Hans Hansen 263
- Kolle, Søren Nielsen, ?øl- og brændevinshdl. 102
- Kortsen, Mourids (Morits), kobbersmed, kedel-smed 100, 281, 357
- Koster (Køster), Hans, svinesnider 298, 263
- Krabbe, adelsslægt 64, 141. – Anne Nielsdatter 129. – Erik Christensen, til Strandbjerggård 131. – Godske, af Damsgård 135. – Gregers, til Torstedlund, lensmand Riberhus, sen. statholder Norge 13, 85, 163, 207, 215, 223, 234, 248, 298, 301, 307, 323, 388*-89, 391, 91, 108, 126, 197, 344. – Hans Tygesen, til Søgård 130. – Ide, til Varho 141, 335. – Ingeborg Nielsdatter 135. – Jakob Godskesen, til Damsgård 131. – Karen Tagesdatter 128. – Kirsten Godskesdatter 131. – Kjeld Nielsen, til Brusgård 129. – Margrete Iversdatter 135. – Mette Sofie 373. – Mogens, til Vegholm 134. – Niels, til Skellinge 132. – Niels, bm 182, 200. – Oluf, til Herpinggård 131. – Terkel Godskesen, til Hestlund 133
- Krabbe(sdatter), Maren 182.
- Krabbesdatter, Margrete 182
- Krafse, Karine Eilersdatter 134
- Krafting (Krechting), Johann, km, H. 109, 51
- Krag, adelsslægt 64, 141. – Anders Pedersen, professor 183. – Anne Pedersdatter 183. – Christen Eriksen, til Lydumgård 230-31, 127. – Christense Mogensdatter, til Ølluf 235, 127. – Erik til Bramminge og Lydumgård, sekretær, sen. øverstese-kretær i Danske Kancelli 141, 241*, 307, 335, 344. – Hans 261. – Jørgen Eriksen, til Endrupholm 182, 230, 237, 294*-95, 299, 91, 172. – Jørgen Mortensen, vognmand 279. – Margrete Eriksdatter, til Varho 85, 139, 307, 126. – Mette Pedersdatter 190. – Morten ?Staffensen, vognmand 283. – Morten ?Ibsen 289. – Niels, til Agerkrog 57. – Niels Mogensen, til Trudsholm 135. – Niels Pedersen, professor 184. – Otte, til Voldbjerg 91. – Peder 183-84, 190
- Kragelund, Elisabeth Pedersdatter 195. – Peder Jensen, biskop 195
- Krags, Kirsten, Hans 261. – Maren, Morten 289
- Kristensen, H. K., hist. 333
- Kristine, dronning 398
- Kromose, Henrik Christensen, skipper 166. – Peder Christensen, skipper 166
- Krudenerer, Jakob Jakobsen, skipper, H. 106, 51
- Kruse, adelsslægt 141. – Christoffer, feltskærer 282.

- Dorte Mogensdatter, til Hestlund 133. – Ingeborg Enevoldsdatter 128. – Laurids, til Svenstrup 131. – Maren Mogensdatter 131. – Otte Mogensen, til Ballegård 141, 296, 133
- Kræmmer, Mourids, hans datter 260. – Peder 260. – Peder Christensen 290
- Kusk, Anders Christensen 291. – Mourids 286
- Kusks, Maren, Mourids 286
- Kældersvend, Clemend Madsen, se Madsen
- Kær, Peder Christensen 268
- Kærgård, Hans Jessen, km 400-02, 47, 52, 63, 73, 208, 359. – Jes Hansen, km, FM 47, 63, 70-71, 73, 93, 122, 209, 292
- Kærsing, Rasmus Jessen, km, FM 47, 63, 70, 76, 94, 192, 196, 281
- København, Christen 282
- Kölln, Jakob (van), km, H. 51
- Königken, Bastian, tolder 316, 102, 174
- Königsberg, Hans Bertelsen, km 102, 267. – Knud Nielsen, maler 96-97
- Køster, se Koster
- Kås, Mogens, hans arv. 135
- Laas, Arild de, km, H. 51
- Ladefoged, Mads Thomsen 287. – Peder Nielsen, km, fhv. ladefoged 298, 47, 98, 209, 258-59. – Søren, km 63, 74
- Laer, Johan van, km, A. 97
- Lambertsdatter, Gertrud, 184-85, 190. – Gunder 124*, 384, 184, 191, 195, 291. – Ingeborg 119, 184, 186. – Karen 194. – Kirsten 194. – Maren 194. – Marine 184
- Lambertsen, Anders 184, 190. – Christen, km, skm 13, 392-94, 63, 70-71, 75-76, 88, 194, 260. – Hans 277. – Hans, km, FM 391, 47, 184, 194. – Ib, km 65, 184, 194, 195. – Ib, km 187. – Knud, pengeomester, rm 102, 178, 418, 46, 61, 69, 75-76, 88, 119, 194, 201. – Niels 184, 190. – Peder, bm 345, 184, 190, 200. – Peder, tømmersmand, bager 74
- Lambring, Marten, km, A. 49
- Landby, Broder Andersen, skomager 271. – Knud, skomager 260
- Lang, Christen, km 63, 66. – Mads Hansen, km, FM 62, 68, 88, 259
- Lange (Munk), adelsslægt 64, 141
- Lange, Anne, til Møbberg 133. – Christen, til Bramminge 214. – Christen Christensen, til Hesselmed 76, 307-08, 127. – Dorte Hansdatter 132. – Edel, til Møbberg 133. – Gunde Hansen, til Brejninggård 91, 129, 336, 361. – Hans, til Nørholm, 221. – Hans, rm, Flensborg 182. – Hans Christensen, til Lunderup 127. – Henrik, til Dejbjerglund 129, 279, 293. – Ide, til Kjeldgård 135. – Iver Christensen, til Bramminge 298, 126. – Kirsten Nielsdatter 128. – Maren Christensdatter 131. – Marie, fra Flensborg 182. – Mette Henriksdatter 128. – Peder Hansen, til Kærgård 91, 126, 209. – Sofie, til Møbberg 194
- Larsdatter, Maren 198
- Larsen, Lennart, fotograf, Nationalmuseet 303, 453. – Svend, hist. 23, 142, 449-50, 348-49
- Lasdatter, Anne 264. – Jeng 94, 276. – Maren 102
- Laskone, Anne 290. – Karine 195
- Laslett, Peter, eng. hist. 324
- Lassen, Aksel, hist. 23, 63, 438, 440, 363. – Anders, rm 184, 186. – Anders, Kolding 195. – Dynes, km, FM 47, 63, 71, 73, 120, 271. – Ebbe, km, FM 102, 47, 63, 69-71, 76, 120, 195. – Frans 283. – Knud, kurvemand 276. – Laurids, km 52, 98, 278. – Morten, klokker 316, 96. – /Teglmand, Niels, km, FM 63, 74, 269. – Peder 277. – Søren, kalkslår 264
- Lassens, Anne, Frans 283. – Karen, Dynes 271
- Lausen, Damp, Aller 186
- Laugesdatter, Marine 185
- Laugesen, Christen (Lauridsen), rm 65, 182, 189, 200. – Hans, biskop 392, 182. – Jens (Lauridsen), rm 392, 60, 66-68, 75, 182, 189, 200. – Kalle (Lauridsen), skomager 260. – Mads 182. – Peder, slagter 283. – Søren 182
- Laugesens, Maren, Jens 261
- Lauridsdatter, Anne 94, 96, 267. – Anne 100, 268. – Anne 186. – Boel 95, 275. – Dorete 264. – Ingeborg 186, 189, 196, 198. – Ingeborg 196. – Karen 186. – Karen 199. – Karine 184. – Karine 186. – Kirsten/Kirstine 75. – Kirsten 119, 186, 188. – Le-ne 186-87, 191. – Maren 92, 196, 259. – Maren 99, 280. – Maren 100. 259. – Maren 186. – Maren /Kemsgård 264. – Margrete 186. 192. – Margrete, fattig 386, 390, 395-97, 209. – Margrete, handlende 46, 76. – Marine 182. – Marine 196. – Mette 186, 194. – Mette 190. – Vibeke 197. – Vibeke 197
- Lauridsen, Anders (Laursen), udrider 97. – Bagge, km 47, 196. – Christen 273. – Christen 278. – Christoffer 266. – Erik (Lauersen) 288. – Eskel, ?km 93. – Hans, rm 137, 200, 354, 46, 88, 119-20, 193, 201, 208, 288. – Hans (Lauersen) 289. – Ib 279. – Ib, km 63, 66. – Jakob, sgp., Skærbæk 183. – Jens 186. – Jens 196. – Jens 197. – Jens, humlemand 276. – Jes (Lauersen), hjuler 278. – Lambert, km 63, 67, 69, 186. – Laurids, guldsmed 262. – Mads 196. – Morten, møller 96. – Niels, se Arnum, Seem og Søndernæs. – Niels, stadsbud 98, 261. – Oluf 186. – Oluf 197. – Oluf 197. – Oluf 384. – Oluf, km 63, 70-71, 120. – Peder 270. – Peder, slagter 267. – Peder, tømmersmand 100, 208, 270. – Samuel 102. – Søren 209. – /?Orre, Søren 274. – Thomas /Slagter, ?karl, vognmand 265. – Thomas (Laursen) 269. – Ægidius 361. – Ægidius, mag., ærkedegn 209.
- Lauridsens, Dorete, Søren 274
- Laursens, Maren, Thomas 269
- Lausen, Jørgen 288

- Legardt, Christian Hansen, livlæge 196
 Leiden, Wolter, km, A. 49
 Lend, Anne Hansdatter 198
 Lenswijk, Nicolaus van, A. 104
 Lepper, Clemend, arbejdsкар 268
 Lerche, Peder Pedersen, km, godsejer 192
 Leyel, Vilhelm 198
 Libstrup/Lifstrup, Niels Sørensen, km, FM 64, 70, 120
 Lime, Dorte Madsdatter 195. – Hans Lassen, herskabsfoged, FM 380. – Hans Lassen, km 384, 63, 67, 69. – Johanne Madsdatter 191, 290. – Karen Madsdatter 191, 290. – Karen Madsdatter 195. – Karen Mortensdatter 191. – Kirsten Lasdatter 190, 194-95. – Kirsten Madsdatter 191, 290. – Kirsten Madsdatter 195. – Las (Laurids) Hansen, FM 190, 195. – Laurids Madsen, sgp. Husby 191. – Laurids Madsen, skriver Århusgård, toldskriver Helsingør 195. – Lene Madsdatter 191, 290. – Lene Madsdatter 195. – Mads Lassen, byskriver, herskabsfoged, byfoged, tolder, rm 13, 123, 197, 298, 388-89, 392-93, 46, 61, 67-68, 72, 76, 120, 195, 201, 292. – Mads Mortensen, mag., sgp. Middelfart 316, 191. – Mads Nielsen, d.Æ., km 191. – Mads Nielsen, km, FM, delefoged, kranmester 63, 66-67, 69-70, 208, 275, 290. – Maren Madsdatter 393, 195. – Morten Madsen, bm, tolder 101-02, 359, 392, 46, 61, 66-69, 71, 76, 88, 119-20, 191, 200, 208, 278, 293. – Ole/Oluf Nielsen, km, FM, pengemester 186, 191. – Peder Lassen, sgp. Vejrum, sen. Skibsted 195. – Peder Mortensen, mag., sgp. Føvling 191
 Limes, Line, Mads Nielsen 275
 Lindenau, Marta Sofie v. 134
 Lindenov, Hans 135, 345
 Lindtkoff, Hendrick, km, A. 49
 Lingen, Aarent van, km, A. 49
 Lintelo (Lindtle), Hendrick van, km, A. 97
 Linthoff, Evert van, km, A. 49
 Lorck, Thomas, km, Kbh. 336
 Lourup, Anders Pedersen 209
 Lund, Anders Andersen, FM 192. – Anders Hansen, FM 192. – Jens Andersen, km, FM 63, 67, 76, 192. – Marine Andersdatter 192. – Peder, Søby 187. – Søren Nielsen, bonde, Lille Darum 423
 Lund(sdatter), Mette Andersdatter 269, 88, 192, 278-79
 Lustrup, Hans Lauridsen 270. – Jørgen Jensen, km, skm 389, 269. – Peder Pedersen, arb.кар 264
 Lustrups, Gertrud, Jørgen Jensen 269
 Lydiksdatter, Dorete 191, 194, 259. – Karen 95, 197, 259. – Karen 191. – Margrete 191, 195, 259
 Lydiksén, Anders, skolemester, Ribe, sen. Oslo 13, 393, 287. – Hans 191. – Hans, skm 191. – Morten 191
 Lydiksens, Kirsten, Anders 287
 Lykke, Erik Hansen, til Højris 128. – Kaj, ?til Timgård 130
 Lykke (Munk), Anne Nielsdatter, til Rydhav 129
 Lær, Johann van, km, A. 49
 Lønne, Oluf Pedersen, hospitalspræst 280
 Mackeprang, M., hist. 22, 425, 354-55
 Madsdatter, Anne 260. – Anne 277. – Anne 281. – Birgitte 186. – Bodil 99, 198, 287. – Boel 96. – Boel 120. – Boel 292. – Gies 286. – Gye 270. – Lene 100. – Madelene 263. – Maren 98. – Maren 290. – Mette, vævepige 265. – Vibeke, Ringkøbing 192
 Madsen, Anders, bm, Horsens 183, 187. – Anders, grovsmed 274. – Backen, skipper 102. – Christen, (lue)skrædder 262. – Christen, delefoged, havnekæmner 121, 390, 93, 290. – Christen, FM 189, 343. – /Kældersvend, Clemend, km, skm, herskabsfoged, byfoged 47, 63, 71, 73, 89, 278. – Hans, skomager 102, 268. – Ib, se Præst. – Jørgen 295-96, 95. – Knud, km, FM 189. – Laurids, murmester 274. – Niels 209. – Niels, buntmager 279. – Niels, km 63, 73. – Peder 96. – Poul, mag., biskop 184. – Rasmus, rm, Varde 193. – Søren, skomager 285. – Termen, 88. – Thomas, knapmager 97
 Madsén, Anne, Peder 267. – Anne, Søren 283
 Madskone, Marine, på Keldkær 191. – Mette 276
 Maler, Poul 273
 Malers, Anne, Sten Adamsen 265. – Maren, Jakob Bartholomæussen 282. – Mette, Poul 273
 Margrete, dronning, 38
 Margrete, rytterkone 386
 Markortsen (Markvordsen, Markursen), Jens 209. – Jens, skrædder, skm 298, 97, 281.
 Markursen, Hans, bartskær 285
 Marsvin, Helvig Jørgensdatter 336
 Matthises, Maren 390, 395-97, 209
 Mathisdatter, Maren 95. – Maren 100. – Sidsel 259
 Mathisen, Hans 99
 Mauritius, Elisabeth Hansdatter 277*, 115
 Mausekoff, Wendel, km, L. 51
 Meckenem, Israel von, tysk kobberstikker 339
 Medendorff (Middeldorp), Jochim, km, L. 52
 Meinertsen, Johan, felbereder 102
 Mejer, Johannes, kartograf, 12, 35, 80, 109, 145, 285, 296
 Mejlvang, Jens Jørgensen 93, 267
 Mejlvangs, Boel, Jens Jørgensen 93, 267
 Melby, Niels Sørensen 260
 Merian, Matthæus, topograf 111
 Mette Krøbbelpige, fattig 365
 Meulengracht (Møllengraf), Jakob Adriansen van, maler 265
 Mikkelsborg, Hans, felbereder 274
 Mikkels, Marine 186-87
 Mikkelsdatter, Anne 277. – Maren 277. – Marine 93, 186, 269. – Voldborg 115, 277

- Mikkelsen, Christen, blegmand 93. – Christen, bm, Ålborg 189. – Christen, humlemand 286. – Iver 285. – Jakob 365. – Jakob 272. – Jakob, kancelliembedsmand 225. – Jens, sgp. Lille Næstved 186. – Knud, km (?skipper) 102, 63, 71. – Knud, skomager 292. – Laurids, skrædder 298, 287. – Morits, ?tjenestedreng 265. – Niels 192. – Niels 275. – Niels, skipper 166, 289. – Niels, skipper 272. – Oluf, snedker 278. – Peder, skipper 166. – Søren 276
- Mikkelsens, Karen, Knud 292. – Maren, Christen (blegmand) 93. – Maren, Niels 275. – Mette, Jakob 272
- Miltersen, Thomas, km, FM 63, 66
- Mogensen, Ebbe, rm 244, 253, 60, 65, 187, 200
- Moltes, Dorte 286
- Moltesdatter, Dorte 100. – Gunder 262
- Monrad, Johan Eriksen, godsejer 373
- Morten Stodderkonge 363
- Mortens, Ingegerd 193. – Maren 289
- Mortensdatter, Else 275. – Jenge 283. – Johanne 194. – Karen 280. – Karen 283. – Maren 284
- Mortensen, Christen, km 63, 70. – Erik, km 63, 73. – Frederik, skm 193. – Hans 208. – Hans, bagmand 273. – Jakob, se Tolstrup. – Jens, bm Helsingør 195. – Jens, klejnsmed 268. – Jens, slots-skriver Riberhus, rm 46, 199, 201. – Jørgen, vognmand 285. – Laurids (Las), klokker 264. – Mikkel, se Tolstrup. – Niels, sgp., Anst 298. – Peder 266. – Peder, slagter 266. – Peder, se Skudstrup og Tolstrup
- Mortensens, Maren, Peder 266
- Mouridsen, Kort, kedelsmed 357. – Thomas, km, skm 63, 70
- Mule, Laurids Hansen, kancellisekretær 189
- Mulle, Peder Lauridsen, arbmd., kalkslår 268
- Mulvad, Ingeborg (Inger) Nielsdatter 292. – Mads Jessen, km 63, 73
- Munch, P., hist. 22, 28, 30, 55, 72-73, 90, 355, 360, 354
- Munck, Niels 269
- Munk, adelsslægt 64. – Anne Frederiksdatter, til Selsø 128. – Christen Andersen, skrædder 94, 98. – Frans, km, FM 65. – Frederik, til Krogsgård 77, 209. – Hans 268. – Margrete Pedersdatter 188. – Niels, ?vognmand 269
- Munk (Lange), Jørgen Frederiksen, til Haraldskær 132
- Munks, Anne, Hans 268. – Karen 268
- Murmester, Anna, Anders 390. – Maren, Oluf Jakobsen 274
- Müller, Jürgen, ?klædemager, H. 51. – Mikkel, fra Königsberg, mag., livlæge 188
- Møllendorph, Erdmann, korporal 386
- Möllmann, Cathrine 196
- Møller, Hans Jørgensen 274. – Peder Jensen (?Jes-
- sen), ?møller 274. – /Ostindiefarer, Peder 160. – Søren Hansen, kalkslår 271
- Møllers, Else, Søren Hansen 271
- Mørch, Jørgen Jensen 272. – Søren, hist. 346
- Mørcks, Maren, Jørgen Jensen, brødsalg 272
- Måde, Jørgen Hansen, km, skm 228, 93, 100, 190, 260. – Laurids Hansen, (?fhv.) skrædder 47, 209
- Nansen, Dorte Hansdatter 192. – Hans, præsident Kbh. 192. – Jens, skipper 166
- Nebel, Niels, tømmermand 284
- Nef, J.U., eng. hist. 337
- Nielsdatter, Anne 100. – Anne 278. – Anne 285. – Anne, huggerkone, Gredsted 390. – Boel 261. – Boel, bondekone, Fårtoft s. 102. – Gertrud 98. – Gertrud 183. – Gunder 188. – Ingeborg 93. – Ingeborg 100. – Jeng 266. – Johanne 102. – Karen 99. – Karen 100, 270. – Karine 183, 187. – Kirsten 94. – Kirsten 97. – Kirsten 97. – Kirsten 100. – Kirsten 183. – Maren (Moltesdatter) 95-96, 276. – Maren 100. – Maren 198. – Maren 199. – Maren 260. – Maren 277. – Maren, spinderske 94. – Maren, ugift pige 93. – Maren, ugift pige 272. – Margrete 102, 265. – Marine 183. – Marine 291. – Marine, bondekone, Grimstrup s. 102
- Nielsen, Anders, kgl. ridefoged 373. – Anders, skipper 166, 284. – Bakken, km, skm 63, 70. – Bendet, kimmer 269. – Christen, bonde, Grimstrup s. 102. – Christen, km 65. – Christen, skomager 94, 266. – Christiern, bm, Varde 182, 186. – Christoffer, km 63, 74. – Enevold 209. – Eske 208. – Frende, skomager 264. – Hans, glarmester 99, 278. – Hans, skomager 288. – /Mall, lb, km, FM 47, 63, 73-74, 208. – Iver, bm 370. – Iver, se Tarm. – Jens, rm, Varde 198. – Jens, snedker, d.Æ. 266. – Jens, vognmand 92, 262. – Jens, vægter 99, 262. – Jørgen 279. – Jørgen, skipper 74, 98. – Jørgen, stadskaptajn, km, FM 394, 47, 94, 99, 209, 263. – Knud, FM 186-87. – Knud, rm Vejle 189. – Laurids 183. – Laurids (Lange Laurids), bm 185. – Laurids, slagter 94, 266. – Mads, på Keldkær 191. – Mads, bm, Vejle 182, 184. – Mads, skrædder 298, 267. – Mikkel 94. – Mikkel, skipper 166, 286. – Molte, km, humlemand 47, 63, 71, 284. – Morten, skrædder 266. – Niels, bådsmænd 277. – Niels, skrædder 263. – Niels, tømmermand 282. – Oluf, pengemester, FM, se Lime. – Peder 184. – Peder, remmer 181, 99. – Poul, km 63, 67, 69. – Simen 276. – Svend 100, 268. – Søren, bonde, V. Nebel s. 103. – Søren, brolægger 284. – Troels, arbmd. 289. – Troels, skipper 166
- Nielsens, Johanne, Molte 284. – Margrete, Anders 284. – Sidsel, Jørgen 279
- Nielskone, Anne 391, 278. – Anne 94. – Bodil, husmandskone, Farup 390. – Dorete 283. – Else 264. – Johanne 262

Nisdatter, Edel 267. – Mette 282
 Niskone, Ester, væverske 280
 Nissen, Christen 88. – Clemend /Uld, km, skm 140,
 95, 122. – Iver, se Buch. – Jørgen, humlemænd 47,
 264. – Peder, sgp., Malt 298. – Truels 289
 Nissens, Anne, Jørgen (Humlemænd) 264
 Nollund, Jens, væver 279. – Las Jensen 94
 Nooms (Zeeman), Reiner, nederl. kunstner 168
 Norby, adelslægt 64. – Bendix, til Urup 132. – Eli-
 se, adelsjomfru 56, 120, 204, 327
 Normand, Ernst Jochumsen, lensmand Koldinghus
 91, 132
 Normsted, Hans, km 63, 67
 Norsk, Jep Dynesen, ?væver 97. – Peder, skrædder
 267. – Peder Gødesen, skrædder 287
 Notlers, Anne, Christen Jepsen 261
 Noviomagus, Poul, hofpræst 184
 Novrup, Peder Jensen 286
 Novrups, Dorete, Peder Jensen 286
 Numens (Numsen), Lorentz, km, L. 102, 52
 Nygård, Knud, byens tjener 261. – Niels Hansen,
 skomager 273
 Nytte, Jørgen Simensen, skrædder 262
 Obeck, Hans Jensen, skomager 95. – Jens, skoma-
 ger 94. – Jens Pedersen, skomager 291
 Obeling, Hans 194
 Ocker, David, km, H. 51
 Offersen, Christen, se Dyrtid
 Olesen, Jens, ?vognmand 94
 Olsen, Albert, hist. 22, 27, 46, 290, 324. – Gunnar,
 hist. 23, 77-78, 363. – Oluf (Ole), buntmager 286
 Olufs, Anne 387. – Else (Lisabet) 183. – Marine 186
 Olufsdatter, Anne 100. – Anne 183. – Bege 94. –
 Berite 183. – Birgitte 186. – Dorete 92, 282. –
 Dorete 185. – Dorte 281. – Else 183. – Karen 272.
 – Karen 275. – Karine 191. – Kirsten 183. – Kir-
 sten 195, 292. – Kirsten 264. – Maren, ?vævepige
 284. – Mette 98, 283
 Olufsen, Anders 271. – Anders, rm, Flensborg 185.
 – Hans 264. – /Riber, Hans, bm, Horsens 183. –
 Hans, mag., lektor Domk., sgp. Kath. K. 191,
 198, 209. – Jens 196. – Jens, bm, Ringkøbing 196.
 – Jens, bonde, Næsbjerg s. 235, 103. – Jens, FM
 183-84, 191. – Jens, sværdfejer 285. – Jens, vogn-
 mand 277. – Jens, Ringkøbing 192. – Jep, km 64,
 74. – Karsten, rm, tolder 347*, 46, 61, 72, 115,
 192, 197, 201. – Klemend, rm, Horsens 187. –
 Lambert, skrædder 284. – Niels, knivsmed 271. –
 Niels, skipper, skm 120, 275. – Niels, smed 270. –
 Peder 186. – Peder, sgp. Bredsten 183. – Rasmus
 88. – Søren, buntmager 281. – Torben, stud. 183
 Olufsens, Anne, Jens 277. – Kirsten, Jens 277
 Orloff, Peder, svinesnider 267
 Orloffs, Maren, Peder 267
 Ostermann, Hans, km, L. 52. – Mattis, km, older-
 mand, L. 52

Oswald, Frederik Feddersen, stud., sen. bm i Hu-
 sum 406, 360
 Palladius, Peder, biskop 337, 353
 Pallesen, Jens, bager 282. – Jon, km, 102, 47, 64, 71.
 – /Jerne, Jørgen, Varde 174. – /Jerne, Peder, km,
 FM, byskriver 298, 420, 47, 52, 64, 73, 208, 292
 Parsberg, Ingeborg Christensdatter, til Villestrup
 135
 Pauw, Claes, km, A. 97, 49
 Peders, Anne 182, 184. – Anne 267. – Gies 286. –
 Karen 190. – Kirsten 185. – Maren 387, 274. –
 Maren 267. – Maren 274. – Maren 274
 Pedersdatter, Abelone 267. – Anne 100, 283. – An-
 ne 120. – Anne 182, 184. – Anne 183. – Anne 186.
 – Anne 187. – Anne 188. – Anne 193. – Anne 198.
 – Anne 198. – Anne 264. – Anne 268. – Anne 279.
 – Anne 282. – Anne 285. – Anne, handlende 64,
 69. – Apelone, se Abelone. – Beritte, ?tjenestepi-
 ge 282. – Cecilie (Sidsel) 184. – Gissel 276. – Gun-
 der 287. – Ingeborg 196. – Ingeborg 198. – Johan-
 ne 187. – Johanne 196, 198. – Karen 95, 275. –
 Karen 97. – Karen 187. – Karen 269. – Karen,
 Viborg 182. – Kirsten 94, 98. – Kirsten 277. –
 Kirsten 277. – Kirstine 190. – Lene 46, 75, 119,
 191. – Lene 194. – Lisbet 316, 93, 174, 188, 191,
 259-60, 359. – Maren 96, 270. – Maren 97. – Ma-
 ren 99. – Maren 100. – Maren 187, 197, 279. –
 Maren 197. – Maren 264. – Maren 268. – Maren
 275. – Maren 277. – Margrete 191. – Margrete
 192. – Margrete 196. – Margrete 196. – Margrete
 198. – Mette 198. – Offens, Viborg 182. – Sidsel
 187. – Susanne 191. – Use, tjenestepige 97
 Pedersen, Anders 187. – Bagge 196. – Bagge 196. –
 Bagge, rm 123, 61, 66-69, 71, 75-76, 88, 119, 187,
 192, 200, 208. – Bendet, skomager 273. – Bertel
 194. – Bunde, km, FM 65, 183. – Christen, bon-
 de, Næsbjerg s. 102. – Christen, skipper 166, 89. –
 Christen, Ålborg 183. – Christoffer, stud., Århus
 293, 187. – Claus, ?skomager 287. – Claus, tøm-
 mermand 284. – Daniel 261. – Gregers, km, FM
 64, 73. – Gregers, sgp. Gadbjerg og Lindeballe
 198. – /Hundermark, Gregers, ?murmester 269. –
 Hans 184. – Hans 187. – Hans 198. – Hans 208. –
 Hans 264. – Hans, sgp. Janderup 194. – Hans,
 skipper 166. – Hans, skomager 278. – Ingvard
 102. – Jakob 194. – Jens, bager 282. – Jens, FM
 208. – Jens, ?klejnsmed 271. – Jens, kærmænd 47.
 – Jens, skomager 74. – Jens, skomager 271. – Jør-
 gen, slotsskriver Riberhus 163, 298, 346*, 391,
 429, 197. – Knud, km, skm 47, 64, 66, 68, 70-71,
 75, 88. – Knud, skipper 292. – Lambert 196. –
 Lange, km 64, 66. – Laurids, slagter 267. – Mads
 198. – Mikkell, buntmager 274. – Morten, slagter
 268. – Niels 100. – Niels, km 102. – Niels, sgp.
 Gørding 345. – Niels, skipper 166. – Nis, klejn-
 smed 93. – Oluf 194. – Oluf 208. – Søren, bonde,

- V. Starup s. 102. – Søren, glarmester 264. – Søren, mag., km 187. – Valter, skipper 166
- Pedersens, Johanne, Gregers 269. – Karen, Knud 292. – Kirsten, Jens 271
- Pelt, Catharina 196
- Penel, Christoffer, km, Slangerup 192
- Petersen, Erling Ladewig, hist. 23, 86, 143, 449, 234, 330, 333, 341. – Jeronimus (Hieronymus), km, H., 51
- Pietersz, Remmert, portrætmaler 302
- Pira, Anna de, km, A. 49
- Podebusk, adelsslægt 64. – Mourids, til Kørup, lensmand på Jungshoved 56
- Pogwisch, Henning, til Hollufgård 132. – Ida Benediktsdatter 137. – Laurids Hansen, til Skrumsager 242, 128
- Pontanus, Johan Isachsen, hist. 101, 129
- Pontoppidan, Erik, teolog, hist. 304
- Pors, Anna Jensdatter 188. – Jens, bm, Horsens 188. – Lambert, km 64, 69. – Lambert Laursen, skudemand 263. – Mads Andersen, mag., rektor, sgp. Domk. 380, 64, 69, 187
- Pouch, Anna Johansdatter 195. – Anne Johansdatter 195. – Christoffer Johansen 195. – Else Johansdatter 115, 195, 263. – Hans Johansen, sgp. Ringsted 195. – Hieronymus Johansen 195. – Johan, apoteker, rm 46, 52, 61, 68, 72-73, 76, 88, 115, 119, 195, 201, 259, 348. – Johan Johansen, mag., kapellan Domk. 329, 100, 195. – Lene Johansdatter 100, 115 192, 195. – Ludvig Johansen, dr. med., medicus 329, 377*, 115, 195. – Peder Johansen 195. – Thomas Johansen 195
- Poulsdatter, Anne 93, 270. – Anne 279. – Berete/Birgitte 276. – Dorotea 184. – Karen 95. – Line 282. – /Villev, Maren 289
- Poulsen, Christen, km 64, 73. – Enevold 183. – Enevold, blytækker 280. – Gert, hist. 81. – Hans 286. – Hans, km 47, 64, 74, 102. – Ib, skm 183. – Laurids 276. – Morten, skomager 271. – Niels, slotsfoged, herskabsfoged, byfoged, bm 345, 60, 66-67, 188, 200, 208. – Peder, tømmermand 281
- Poulsens, Boel, Enevold 280
- Prenick (Prenecke), Johan, H. 102, 109, 51. – Lorentz, km, H. 102, 109
- Prong, Hans Nielsen, snedker 95, 278
- Prongsdatter, Gertrud 291. – Maren, væverske, ?kræmmerske 272
- Præst, Ib Madsen, skudemand 74, 266. – Niels, arb. karl 363
- Pudewils, adelsslægt 141. – Dionysios v., til Gram, hofmarskal på Gottorp, sen. hos prins Christian (5.) 133
- Puggård, Oluf (Volle) 264
- Quitow, Eiler Henningsen, til Lykkesholm 136. – Erik, til Lykkesholm 240
- Ramel, Anne Henriksdatter 130. – Henrik, til Bækkeskov 336
- Randers, Anders Pedersen, buntmager 279
- Rantzau, adelsslægt 64. – Christian Gertsen, til Breitenburg, generalkrigskommissær 383, 137. – Dorete Ditlevsdatter 137. – Frantz Johansen, til Estvadgård 129, 356. – Gert, til Breitenburg 336. – Godske, til Trøjborg 134. – Heinrich, til Breitenburg, topogr. forf. 169. – Henrik Jespersen, til Schmoel 137. – Margrete, til Nybøl 133. – Margrete Godskesdatter, til Søndergårde (Südergård) 134
- Rasmusdatter, Anne 196. – Anne, Middelfart 191. – Karine 291. – Maren 289. –
- Rasmussen, Hans 92, 281. – Nickels, skipper 166. – Niels, hører Domsolen 340
- Rathlou, adelsslægt 141. – Jørgen Godskesen, til Krogsgård 127
- Ratlev, Johan, rm 89, 102, 110, 122, 139, 237, 46, 51-52, 61, 71-73, 75 88, 98, 197, 201, 208, 259.
- Ravsted, Christen Christensen, skomager 278
- Rebek, skipper, Kolding 102
- Rebslår, Jens Rasmussen, km, FM 204, 334, 47, 64, 69-71, 119-29, 279, 282
- Reders, Hans, kandegeyder 421, 95, 272
- Redfield, Robert, am. sociolog 324
- Reedtz, Peder, til Tygestrup, lensmand, Lundenæs 91
- Reibnitz, Hans Casper v. 131
- Rejsby, Christen 277. – Søren Lauridsen, ?vognmand 267
- Rejsbys, Johanne, Christen 277
- Rellufsen, Lydt, bonde, Ø. Vedsted 266
- Rems, Peder Lassen 277
- Remsnider, Morten, km 64, 66, 68
- Remsniders, Maren, Søren Thomsen 273
- Rentemester, Jørgen Pedersen, rentemester, kanik og kantor 182, 187
- Rentzell (Rundsell), familie, H. 107. – Kaspar, km, H. 51
- Resen, Peder Hansen, topogr. forf. 408
- Riber, Christen Hansen, prof. Kbh., biskop Ålborg 185. – Laurids Thomsen, mag., sgp. Kolding 183, 186. – Peder Hansen 184
- Ridefoged, Jens Mortensen, fisker 266
- Ridefogeds, Karen, Jens Mortensen 266
- Riismøller, Peter, hist. 201, 349
- Roager, Anders Lauridsen, ?murmester 276. – Anne Hansdatter 196. – Hans, km 64, 74. – Hans Hansen, overformynder 196. – Knud Jepsen 280. – Niels Andersen, km, FM 47, 64, 69-70, 72-73, 89, 93, 276, 333. – Oluf Hansen, km, FM, byskriver 104, 298, 357, 364, 47, 73, 88, 277
- Roagers, Anne, Oluf Hansen 364, 277. – Kirsten, Niels Andersen 276
- Rocke, Søren Mogensen 266

- Rode, Oluf, hans enke Katrine, L. 52. – Theuss, km, L. 52
- Rodenburg (Rownborg), familie, H. 107. – Johann, d.Y., rm, H. 107, 51
- Rodsteen, Palle Markorsen, til Lundsgård 136
- Roed, familie 121, 345, 348. – Bagge Pedersen, sgp. Møgeltønder 194. – Dorete Olufsdatter 190. – Gertrud Olufsdatter 190, 194. – Jep, km, FM 64, 66, 68. – Johanne Madsdatter 193. – Johanne Olufsdatter 190, 259. – Kirsten Madsdatter 193. – Kirsten Olufsdatter 190. – Kirstine Pedersdatter 194. – Lambert Madsen, foged, Norge 193. – Lambert Olufsen 190. – Laurids Pedersen 194. – Lisbet Madsdatter 193. – Mads Madsen, FM 185. – Mads Pedersen, rm 61, 68, 75, 119, 193, 200-01. – Maren Madsdatter 193, 196, 289. – Oluf Pedersen 194. – Oluf Pedersen, rm 183, 60, 67-69, 75, 119, 200. – Peder Madsen 193. – Peder Olufsen, bm 200, 391, 46, 52, 61, 69, 71-73, 75, 76, 119, 194, 201, 208, 263. – Susanne Madsdatter 190, 193, 260
- Romdrup, Anders Pedersen, mag., rektor, ærke-degn 298, 377*, 195, 269
- Rosengjedde, Ellen, til Møllegård 126
- Rosenkrantz, adelsslægt 64. – Beate Holgersdatter 136. – Dorte Holgersdatter 136. – Emerentze Karstensdatter 133. – Erik Holgersen, til Rosenholm 135. – Helle Holgersdatter 136. – Holger Akselsen 136, 336. – Lisbet Pallesdatter 129. – Mette Holgersdatter 132. – Mette Holgersdatter 135. – Mette Pallesdatter 135. – Otte Christoffer, til Boller, Korsbrødregård 209. – Palle Børgesen, til Vesløsgård 135
- Roskilde, Anders 266
- Roskildes, Anne, Anders 266
- Rostoch, Mads Pedersen, sgp. Odense, digter 91, 104, 118
- Rotkirch, Wenzel, lensmand, Korsør 92
- Rovst, Hans Christensen, ?skrædder 269. – Thomas Aestsen, karl 265
- Rubin, Markus, hist. 43-44
- Rud, Helvig Corfitzdatter 133. – Mette Corfitzdatter 136
- Rulandt, Daniel, km, A. 97, 49
- Rump, Cordt, km, H. 106-07, 51. – Erich, km, H. 51. – Heinrich, km, H. 106, 51. – Johann, km, H. 106-07, 51. – Johan, skolemester, Nybøl 298
- Rustsen, Ib, FM 190
- Rødning, Jørgen Nielsen, ?arbmd 264
- Røm(ø), Hans Christensen, skipper 286. – Jens Jensen, sadelmager 278. – Jens Mikkelsen, skipper, skm 166, 288. – Peder Pedersen 102
- Rømø, Else(bet), Jens Mikkelsen 288. – Maren 308. – Marine, Hans Christensen 286
- Rönlöf, Jakob, km, H. 51
- Rörinck (Röring), Evert, km, H. 107, 109, 51
- Sabell, Peter, klædehandler, H. 51
- Sachs, Hartvig, til Viumgård, lensmand Lønborg-gård 91, 128
- Sael (Sall), Mikkell Pedersen, skolemester 266. – Niels, karl 96, 268. – Peder Jensen, karl, drager 268
- Saels, Anne, Niels 96, 268
- Saxo, hist. 373
- Scheepmaecker, Jochim Janszoon, vinhandler, A. 97, 99, 49
- Schlüter, Hans, km, L. 52
- Schmale, Berent, km, H. 51
- Schofield, R., eng. hist. 324
- Schoushusen (Schaffshausen), Tønnes, km, H. 109, 51
- Schouten (Skauw, Schoudt), Cornelis, km, A. 49
- Schroeder, Baltser Henriksen, felbereder 93, 268
- Schwerte (Suarte), Claus, klædemager, H. 51
- Schytte, Christen, dr. med., Ålborg 197. – Jakobe Christensdatter 197
- Seeblad, Laurids Knudsen, Odense 184
- Seem, Anders Andersen, skomager 274. – Niels Lauridsen, fhv. km-tjener 208, 267
- Seerup, Niels Jørgensen, sgp. Domk. 198. – Søren Nielsen, sgp. Domk. 198
- Sehested, adelsslægt 64. – Christen Thomesen, til Tanderup 135. – Claus, til Rydhave 129. – Klaus, til Spandetgård, lensmand Riberhus 56. – Magdalene 56, 271, 283, 293. – Mogens Clausen, til Højris, lensmand Bøvling 91, 135, 331. – Niels Clausen 131. – Sofie Clausdatter 101, 126
- Sendsdatter, Karen 95
- Shorter, Edward, am. hist. 268
- Sillem (Selmer), familie, H. 107, 51. – Johann, km, H. 51
- Simensdatter, Anne 96, 194, 284. – Line 271. – Maren 270
- Simensen, Anders 280. – Jep, km 64, 66, 68. – Oluf (Ole, Volle) 264
- Sindetsen, Morten, murkarl 364, 268.
- Skade, Anders Christensen 266. – Hans Christensen, skrædder 94, 280. – Hans, til Rolsegård 135. – Knud Sørensen, ?bud 261. – Lisbet Christoffersdatter, til Viumgård 128. – Niels Sørensen, ?vogmand, karl 276
- Skades, Inger (Jeng) 266. – Maren, Niels Sørensen 276
- Skalk, Bente Jonsdatter 131
- Skarrisdatter, Tyre 282
- Skeel, adelsslægt 241. – Albret, til Hegnet, Fussingø m.fl., lensmand Riberhus 90, 114, 141, 225, 274-75, 302*, 316, 380, 174, 191, 204, 283, 333, 335, 361. – Christen Albretsen, til Fussingø 293. – Ingeborg Akselsdatter 109, 136. – Margrete Albertsdatter 135
- Skibelunds, Mette 261. – Margrete 390

- Skinkel, Helvig Nielsdatter 128
 Skipper, Søren ?Mikkelsen 183
 Skomager, Hans Villumsen, bm, Haderslev 184. – Jens, arbm 74. – Troels Hansen, km 204, 47, 64, 70, 72. – Villum, bm, Haderslev, 184
 Skomagers, Anne, Bendet Pedersen 387, 273. – Anne, Jens Pedersen 271. – Boel, Anders Henningsen 267. – Dorete, Hans Nielsen 288. – Kirsten, Søren Madsen 285. – Maren, Christen Christensen Ravsted 278. – Maren, Henning Andersen 273. – Marine, Peder Clausen 291. – Mette, Fren-deNielsen 264. – Mette, Mads Sørensen 259
 Skonebøl, Rasmus 99
 Skonebøls, Kirsten, Rasmus 99
 Skonning(er), Peder, skomager 266
 Skram, Ellen Andersdatter 129. – Jakob Hartvigsen, til Fruergård 128. – Maren Eriksdatter 131
 Skouboe, Jesper Urbansen, rm, Varde 192
 Skrifer, Christen Pedersen, slotsskriver 64, 72. – Christoffer 187. – Gunde Christiensen, bm, Viborg 182. – Lars Hansen, slotsskriver Ålborg, bm, Ålborg 185. – Laurids Mortensen 184. – Laurids Staffensen, km, FM, defleged, byfoged 64, 66, 68, 88, 192. – Peder Sørensen, slotsskriver, bm, 167, 298, 352, 390, 396, 403, 406, 46, 61, 71-72, 75, 88, 119, 194, 201, 208-09, 259
 Skrubbeltrang, Fridlev, hist. 22, 81, 324
 Skrædder, Bastian, km 64, 69. – Bertel Nielsen, km, FM 74, 399, 186, 194. – Christoffer 298-99. – Dirich Harmensen, (slots)skrædder 385-87, 389, 391, 394-97, 272, 358. – Enevold 298. – Hans 277. – Ib 274. – Jens 271. – Jens Jensen, km, FM 64, 66. – Niels 298. – Niels, invalid 363. – Niels ?Viborg 285. – Oluf, se Thomsen. – Peder 298
 Skrædders, Anne, Lambert Olufsen 284. – Anne, Laurids Mikkelsen 287. – Anne, Oluf Thomsen 100, 283-84. – Johanne, Hans 277. – Karen, Niels 265. – Karen, Niels Nielsen 263. – Maren, Christen Madsen 262. – Maren, Jep Hansen 275. – Maren, Jerlev (Jelle) Andersen 13, 390-91, 394-97, 209, 260, 267. – Margrete, Mikkel Bjørnsen 275
 Skudstrup, Peder Mortensen, km 292
 Skumager, Cornelis, km, Enkhuizen 97, 104, 50
 Skytte, Søren Laursen, kærmmand, karl 209, 286
 Slagters, Jeng 265. – Maren, Laurids Pedersen 92, 267
 Slucher van Bath, B. H., holl. hist. 413
 Smed, Niels Olufsen, skipper, skm 102, 284. – Peder 291. – Peder ?Pedersen/?Eskelsen 270. – Søren, Jerne s. 102. – Thomas 277
 Smeds, Anne, Niels Olufsen 270. – Margrete, Peder 291. – Mette, Niels Olufsen 284
 Snekder, Anders 283. – Jens 280
 Snekders, Anne, Anders Hansen Holst 289. – Johanne, Anders 283. – Mette, Hans Hansen 289
 Solbjerg, Jep 280
 Solbjergs, Kirsten, Jep 280
 Spandet, Anders Andersen, hører Domskolen 411, 192. – Anders Pedersen, rm 269, 61, 67-69, 76, 119, 192-93, 200-01, 278-79. – Anne Andersdatter 192, 281. – Else Andersdatter 193. – Maren Andersdatter 102, 193, 287. – Peder Andersen 192. – Peder Pedersen, pengemester, FM 192. – Søren Andersen, km. – tjener 192. – Voldborg Andersdatter 192
 Sparre, Ingeborg Emmikesdatter 135
 Spend, adellslægt 64
 Sperling, Anne Hansdatter 195. – Anne Ottosdatter 193. – Hans Poulsen, guldsmed, Odense 195. – Elisabet Ottosdatter 193
 Splids, Ellen Sørensdatter 290. – Maren Thomasdatter, »heks«, 13, 343, 346, 385-89, 391, 393, 395-97, 209, 358-59
 Splid(sen), Laurids Sørensen, skrædder, værtshusholder, 13, 385-86, 388, 395, 267, 324. – Peder Hansen, km, FM 47, 64, 73-74, 209, 269. – Poul Sørensen 389, 269. – Søren Lauridsen, km 290
 Spidsens, Inger (Jeng), Poul 389, 269. – Marine, Peder Hansen 269
 Staby, Oluf Pedersen, bm 183, 200
 Stadsbud, Anders 351. – Jakob 403. – Niels, 420. – Thomas 351
 Stadtlender (Stadtlander), Willem (Wilm), km, H. 51
 Staffensdatter, Maren 423, 99, 291
 Staffensen, Oluf, rm 184-85, 200
 Stage, Dorete Sørensdatter 375, 184, 187, 190. – Jakob, Thy 183. – Jakob Sørensen 184. – Karine Sørensdatter 184. – Marine Sørensdatter 184, 189. – Søren Jakobsen, bm 432, 65, 183-84, 200
 Stampeel (Stampell), familie, H. 107. – Heinrich, oldermænd, H. 107, 51. – Joachim, km, H. 107, 110, 51
 Stangenet, Hans, Vejle 184. – Katarina, Vejle 184
 Starup, Peder Pedersen 265
 Starups, Anne, Peder Pedersen 265
 Staverskov (Glambek), adellslægt 141. – Anne Fastisdatter, til Hennemgård 77, 127. – Fasti, til Øllufgård 127. – Oluf Fastisen 141, 335. – Sofie, til Øllufgård 77, 141, 127, 133
 Stavnagers (Stavnings), Kirsten 343, 261
 Stavning, Peder, ?vognmand 348, 386-87. – Peder Christensen 274
 Stavnings, Else, Peder Christensen 274
 Steensgård, Niels, hist. 432
 Steffensen, Lauge, rm 348, 182, 200
 Stensbæk, Niels, skomager 263
 Stiesdal, Hans, hist. 258
 Stippel, Johan, isenkræmmer 262
 Stjerne, Hans, ?km 280. – Molte, km, 64, 72
 Stockfleth, Henning, slotspræst Akershus 350

- Stone, Lawrence, eng. hist. 18
- Strangesen, Karen Clausdatter, se Bild
- Struck, Anders Bertelsen 190. – Bertel Jørgensen, rm 345, 370, 61, 66-68, 75, 119, 190, 200, 208, 260, 343, 359. – Dorete Bertelsdatter d.U. 97, 190, 285. – Dorete Bertelsdatter d.Æ. 93, 100, 190, 260. – Frederik Bertelsen 190. – Hans Bertelsen 190. – Johanne Bertelsdatter 190. – Johanne Lauridsdatter 263. – Jørgen Bertelsen, km, FM, overformynder, pengemester 298, 47, 190, 193, 260. – Kirsten Bertelsdatter 190. – Lauge Bertelsen 190. – Laurids Iversen, km, herskabsfoged, FM 192, 388, 391, 64, 69-70, 73, 88, 208, 264. – Maren Bertelsdatter 190, 280. – Maren Lauridsdatter 263. – Peder Bertelsen, sgp. Assarum, Blekinge 190
- Strudvad, Jens Pedersen, hører Domskolens, sgp. Guldager 193. – Peder Sørensen, km, FM 193, 258
- Stub, Iver, rm 182, 188. – Peder Iversen, tolder, Ålborg 188. – Sofie Iversdatter 182, 188.
- Styrck, Johan Pedersen, km, forvalter på Krogsgård 64, 73, 287-88. – Peder 208
- Styrcks, Dorete, Johan Pedersen 287-88
- Suder, Laurids 272
- Suntler, Laurids, km, H. 51
- Surhave, Anders Mortensen 97. – Jørgen Nissen, ?vognmand 260
- Surhaves, Karine, Jørgen Nissen 260
- Susanne, handlende 64, 66
- Suur, Bagge Lauridsen, Ålborg 192, 196-97. – Else Baggesdatter 196. – Karen Larsdatter 197. – Laurids Lauridsen, rm, Ålborg 192. – Thomas Lauridsen, rm, Ålborg 192
- Svalastoga, Kåre, sociolog 36
- Svane, Anders Hansen, bm, pengemester 101-02, 113, 122, 200, 345, 394, 401, 428, 46, 52, 61, 71-73, 75-76, 88, 115, 195, 201, 208, 260, 263. – Anne Hansdatter 183. – Anne Hansdatter 188, 191, 260. – Hans Hansen, km, FM 64, 66, 68, 75, 185, 189, 195. – Jens, km 64, 66. – Jens, km 64, 73. – Marine Andersdatter 195
- Svanes, Maren, handlende 64, 66
- Svaning, Dorte Hansdatter 75, 189. – Hans, mag., kgl. historiograf 183-84, 189. – Hans Jensen, mag., rektor Sorø, sgp. Besser 189. – Marine Hansdatter 189
- Svanings, Maren 209
- Svarver, Peder 283
- Svarvers, Maren, Henrik Henriksen 278
- Svarte, Claus, km, H. 102
- Svendsdatter, Anne 98, 279. – Anne 290. – Johanne 94, 280
- Svendsen, Hans 420, 92, 282. – Jens, km 64, 68. – Jes 208. – Niels, glarmester 288, 356. – Oluf 286. – Peder, ?vognmand 264. – Søren, stiftsskriver 182, 188
- Svendsens, Anne, Hans 282.
- Svensson, Anders, svensk resident, Helsingør 344, 356
- Sværdfevers, Anne, Jens Olufsen 285
- Swager(s), Franciscus (Franchois), km, A. 49
- Sædding, Søren Jensen 209
- Søhane, Hans Jessen, ?skipper, rm 164, 345, 384, 60, 65, 67, 187, 200. – Niels Hansen, km 188
- Sønderho, Karen Jensdatter 287
- Søndernis, Christen Olufsen, skm 208
- Søndernæs, Niels Lauridsen 265
- Sønderside, Niels Hansen, se Hansen
- Sønniksen, Jens, skipper 102, 265, 100, 290
- Søren Smålises, Boel 365
- Sørenkone, Gye 279
- Sørens, Dorte 96
- Sørens datter, Anna 266. – Anne 102, 278. – Anne 277. – Boel 193, 273. – Boel 279. – Else 99, 258. – Gertrud, anklaget som heks, 390-91, 393, 93, 290. – Gye 261. – Karen 94, 285. – Karen 99. – Karine 266. – Karine (?Lene) 187. – Maren 98, 273. – Maren 271. – Maren 280. – Maren 288. – Sidsel 268, 275
- Sørensen, Anders 289. – Anders, bm, Holstebro 240. – /Buntmager, Christen, FM 185. – Christen, buntmager 290. – Christen, km 64, 68-70. – Christen, sadelmager 181, 99. – Clemens, d.Æ., bm, Vejle 182, 184. – Clemens, d.Y., bm, Vejle 184. – Hans, bm, Ålborg 358, 356. – Hans, km, FM 64, 72-73, 88, 94, 96, 122, 267. – Hans, maler 268. – Hans, tolder, Ålborg 192. – Hans, væver 264. – Hans, æblemand 286. – Henrik, skolemester 335, 258, 282. – Jens 95. – Jens, fattig 363. – Jens, km 88. – Jep 258. – Jesper, km 64, 68. – Jon, km, FM 120, 196. – Karsten, km, FM, byfoged 47, 95, 259. – Knud, til Tredje 129. – Laurids 209. – Laurids, svarver, se Ulfeld. – Mads 209. – Mads, skomager 393, 96, 259. – Mattis 209. – Niels, km, FM 273. – Niels 52. – Niels, sadelmager 387. – Oluf, portner 276. – Peder, bagmand 271. – Peder, portner 95, 275. – Peder, skipper 166. – Peder, ?skipper 273. – Terkel, skrædder 387. – Thomas, remsnider 274
- Tanderup, Lauge Frandsen, vintapper, km, FM 97, 190, 285
- Tange, Hans Hansen 259
- Tanges, Anne, Hans Hansen 259
- Tarm, Iver Nielsen 262. – Iver Nielsen, km, skm ?238, 63, 70-71, 97, 120, 291
- Tarms, Boel, Iver Nielsen 291. – Mette, Iver Nielsen 262
- Tausen, Hans, biskop 182, 184. – Jens Hansen, kapellan, Skt. Kath. K. 237, 386-87, 190, 268. – Jørgen, mag. 184
- Tebsdatter, Maren 258
- Teglmund, Hans 47. – Jens Christensen 46. – Niels

- Lassen, km 98
 Terkels, Maren 102
 Terkelsen, Hans, km 423, 64, 73-74. – Jep, tækker 283
 Termensdatter, Gedske (Gøse) 183. – Karen 183. – Mette 289
 Termensen, Hans /Lauridsen, skipper 102, 92, 287. – Jens, km 183
 Termensens, Else, Hans 287
 Terp, Jens, skomager 261
 Terpager, Dorete Margrete Nielsdatter 343, 198. – Niels Pedersen, FM, sen. rm 257, 343, 47, 64, 73, 76, 197-98. – Peder Jensen, km FM 47, 64, 69-70, 72, 76, 88-89, 120, 197-98, 290, 335. – Peder Nielsen, lektor, sgp. V. Vedsted, hist. 24, 198, 334
 Thermo, Else Ottesdatter, til Hvolris 134
 Thiset, Ebbe Jessen, FM 120, 271, 281-82. – Peder Jessen, km 47
 Thomas, km-tjener 97, 102
 Thomasdatter, Abeline 98, 288. – Anne 93. – Anne 195. – Anne, »Krøbbel-Anna«, »heks«, 390-92, 394, 396-97, 209, 359. – Johanne 265. – Kirsten 99. – Kirsten 100. – Kirstine, tjenestepige 97. – Maren 272. – Maren 277. – Maren 277. – Maren, se Splids
 Thomesen, Hans, rektor Ribe, sgp. Frue Kirke, Kbh. 186
 Thommesen, Jens 198
 Thomsen, Christen, blegmand 270. – Jakob, km, FM 193, 260. – Jens, 208. – Jens, ?murmester 270. – Jens, øl- og brændevinshdl. 102. – Mikkell, rm 65, 186, 200. – Niels, bm, Varde 198. – Niels, km, skm 65. – Niels, skomager 102, 268. – Nis 286. – Oluf, rm 186, 200. – Oluf, skrædder 298, 100, 283-84. – Peder, bm 187. – Peder, sgp. Hygum 186. – Poul, kapellan, Frue K. Kbh. 183. – Søren, remsnider, sadelmager 273
 Thomsens, Gunder, Jakob 193, 260
 Thorup, P.N., hist. 24
 Thott, Else Andersdatter 135. – Henrik Christensen, til Boltinggård 136. – Otte Tagesen, til Næs 136
 Thuesdatter, Karen 268
 Thögler, Anders, km, L. 52
 Timmermann, Joakim, dr. med., medikus 383, 421, 358
 Timsdatter, Ellen
 Timsen, Niels, ?km 98
 Tjellofsen, Jens, rm 182, 200
 Tolstrup, Jakob Mortensen 63, 69-71, 284. – Mikkell Mortensen, km 63, 70, 274. – Morten, km, skm 64, 69-70, 88. – Peder Mortensen, km, skm 63, 66-67, 69, 94, 122, 285
 Tolstrups, Maren, Jakob Mortensen 284
 Torbens, Kirstine 183
 Torbensdatter, Marine 185
 Torkildsen, Niels, kannik 186
 Tornum, Anne Ibsdatter 46, 188. – Hans Eskelsen, skrædder 282. – Ib Jensen, bm 186-87, 200. – Jens, km, FM 186. – Peder Jørgensen, km 47, 99, 279
 Torstensson, Lennart, sv. general 419-20
 Tovskov, Hans 183. – Niels Hansen, byfoged, rm 183, 200
 Tran(d)t, Hillebrandt, felbereder 272
 Trane, Peder Jensen, rm, Viborg 182. – Poul Mad-sen, sgp. Ø.Lindet 198
 Trappe, familie, H. 345. – Hans, km, H. 51
 Trellund, familie 345. – Anne Pedersdatter 185. – Christen 185. – Finn Nielsen, bm, Kbh. 185, 192. – Gertrud Jensdatter 196. – Iver Jensen, km, Kbh. 193. – Jens Jonsen, rm 116, 123, 298, 391, 394, 427, 46, 61, 68, 71-73, 75, 88, 98, 119, 196, 201, 208, 288-89. – Jens Pedersen 185. – Jon Pedersen, km, FM 120, 185, 196. – Jon(as) Jensen, km Amsterdam, sen. Kbh., assessor 196. – Karine Jensdatter 196. – Kirstine Jensdatter 196. – Lambert Pedersen 185. – Lauge, sgp. Lønborg 185. – Lene Jensdatter 196. – Mads Jensen 196. – Niels, km, FM 64, 66, 75. – Niels Pedersen, FM 185, 192. – Peder, rm 65, 185, 200. – Peder Jensen 196. – Peder Jensen, bm, Kalundborg 196. – Peder Pedersen, skolemester 344, 185. – Søren Pedersen 185. – Villum Pedersen, skolemester 335, 187, 194
 Trevor-Roper, H.R., eng. hist. 457
 Trillers, Karen 391
 Troelsdatter, Maren 99. – Maren 271
 Tro(g)elsen, Hans, skomager 97, 261
 Trolle, Niels Birgersen, til Troldholm 136
 Tromslager, Mogens, trommeslager, karl 268
 Turisdatter (Bjelke), Marine, Ålborg 189
 Tybo, Christen Jensen 208
 Tygesdatter, Johanne 267. – Sidsel 278
 Tygesen, Hans, rm 185, 200. – Hans, skipper 161, 200, 288. – Niels (Tøgersen), km, FM 64, 66, 68
 Tygesens, Margrete, Hans 288
 Tækker, Jep ?Terkelsen 264
 Tøffelmager, Claus 184
 Tøgersdatter, Inge 186. – Karen 186. – Maren 186
 Tøgersen, Laurids, bm 127, 375, 381, 65, 119, 186, 193, 200, 208. – Niels 272
 Tømmermand, Clemend 277
 Tømmermands, Anne, Claus Pedersen 284. – Anne, Niels Nebel 284
 Tønder, Anders Andersen Brun, rebslager 286. – Christen 269
 Tønding, Hans Nielsen 282. – Laurids Hansen, km, FM 64, 68-69, 120. – Niels Ibsen, km 47, 64, 69, 262
 Tøndings, Karen, Niels 262. – Karinie, Hans Nielsen

282. – Lisbet, Laurids 262-63
- Tønnesen, Karsten, bm 346*, 61, 73-74, 115, 197, 201
- Tøstes, Anne 273
- Tøtesen, Elias 276. – Ni(el)s, km 208, 264
- Tøstesens, Ingeborg, Elias 276
- Udsen, Laurids Ebbesen, til Donneruplund, lensmand Skanderborg 91, 133
- Uldborg, Christen Jensen, km-tjener, skm 99, 208
- Ulfeld, Laurids Sørensen, svarver 298, 278
- Ulfeldt, Corfitz, rigshofmester 403, 193. – Corfitz, til Skovsgård 135. – Jakob Mogensen, til (Nørre) Karstoft 129
- Ulfstand, Margrete Melchiorssdatter 130
- Ullerup, Nis 47
- Ure, Iver Jensen, skm 182
- Urne, Helle Jørgensdatter 129, – Mette Eriksdatter 184
- Vandal, Jens Iversen, mag., sgp. Magstrup 187, 197, 279
- Vandel, Anna Hansdatter 197. – Anna Hansdatter 197. – Else Hansdatter 197. – Else Iversdatter 191, 278, 359. – Hans Hansen, rm 257, 197-98. – Hans, Iversen, mag. 197. – Hans Jensen, rm 298, 348*, 46, 72, 88, 102, 115, 120, 197, 201, 208, 284. – Hans Pedersen, slotsfoged, slotsskriver Ålborg-hus, bm Ålborg 186. – Iver Hansen, km, FM 65. – Jens Hansen 197. – Jep, km, FM 65. – Peder, km, FM 65. – Peder 186, 191. – Sara Iversdatter 194, 290. – Susanne Hansdatter 197
- Varde, Boel Madsdatter, se Madsdatter. – Niels Jensen, sgp. Mandø 208
- Varder, Jens Christensen, mag., sgp. Skt. Kath. K. 186. – Karen Jensdatter 186
- Varming, Christen Christensen, (slots)skrædder 268. – Nis Pedersen 192
- Vecht (Fest), Jakob van der, km, A. 49
- Vedel, familie 378. – Anders Lauridsen, huslærer, sgp. Ansager 357. – Anders Sørensen, kgl. historiograf 236, 314, 373, 190, 209, 357. – Anne Andersdatter 190, 260. – Dorete Sørensdatter 377*, 195, 269. – Else Sørensdatter 198. – Lauge Andersen, mag., sgp. Skt. Kath. K. 277*, 387, 391, 115. – Peder Sørensen, sgp. Rejsby 198. – Susanne Pedersdatter 197. – Søren Andersen, mag., rektor Sorø, sgp. Domk. 298, 387, 191, 195
- Vedsted, Anders Pedersen, ?skipper 274. – Hans Andersen, tømmermand 102, 278
- Vedsteds, Anne 267
- Vejbøl, Laurids Hansen, sgp. Farup 190
- Vejle, Jakob Madsen, biskop Odense 380, 184, 188-89, 192. – Mads Nielsen, kapellan Domk. 191. – Thomas Henriksen, sgp. Hvidding 198-99
- Vejrs, Anders Andersen, skrædder 100
- Verlohren Friskuster, Adam, skomager 260. – Andreis, skomager, km, FM 123, 393, 47, 64, 72, 208, 263
- Vessel, Niels 95
- Vessels, Else 95
- Vibe, Jakob 186
- Vibes, Mette 186
- Viborg, Jens Pedersen, mag., ærkedegn 184. – Niels, km 64, 72. – Niels Hansen, skrædder 285
- Villadsdatter, Maren 184, 194
- Villadsen, Peder, hjuler 291
- Villa(n)dsen, Peder, tømmermand 102, 271. – Søren, skrædder 298, 289
- Villemsen, Jens, portner 94, 276
- Villumsdatter, Katrine 99, 285
- Villumsen, Christen, ?vognmand, ?arbmd. 276. – Mads, stud. 189. – Niels, mag., rektor Ribe, sgp. Bredsten 183, 189
- Vilslev, Gertrud Jepsdatter 195. – Hans Jepsen 195. – Hans Jepsen 195. – Hans Nielsen, km, FM, defoged og havnekammer 98, 289. – Jens Poulsen 272. – Jep Andersen 283. – Jep Poulsen, rm 200, 46, 52, 120, 194-95, 201, 208, 263. – Karine Jepsdatter 195. – Marine Jepsdatter 195. – Mathis Jepsen, km, FM 47, 64, 73-74, 194. – Mette Jepsdatter 195. – Mette Jepsdatter 195. – Niels 283. – Poul Jensen, km, FM 47, 64, 68, 120, 186, 194, 208. – Poul Jepsen, FM 195
- Vilslevs, Boel, Jep Poulsen 263. – Dorete, Niels 283
- Vind, adelsslægt 141. – Anne Christensdatter, til Endrupholm 294, 127. – Ellen, til Lydumgård 307, 127. – Iver Jakobsen, til Nørholm, lensmand Lundenæs 57, 288*, 91-92, 128, 335, 357. – Lauge ?Andersen, snedker 264. – Niels Nielsen, til (Store) Grundet 132
- Vintapper, Hans Jessen, se Jessen. – Johan Henriksen, km, skm 64, 68-70, 88, 120, 189, 194, 260. – Laurids Jensen, se Jensen
- Vinter, Søren Pedersen, hører, Domskolen, sgp. Janderup 194
- Vischer, Cl. Janszoon, nederl. kunstner 288
- Vivsdratter, Maren, ?væverske 282
- Vognsen (Mormand), adelsslægt 141. – Anders Mogenssen, til Møgelgård 131. – Edele Eriksdatter 135. – Sofie Jakobsdatter, til Sønderris 141, 335
- Vognslund, Jens Hansen 285
- Voldbæk (Uldbæk), Jens 261
- Volle Godnat, fattig 365
- Vægter, Jørgen 261
- Vægters, Anne, Jørgen 261. – Ellen, Niels Hansen 402, 262
- Væver, Karsten 262
- Vævers, Maren, Clemend Hansen 272
- Werdt (Waert), Goris (Joris) de, km, A. 97, 49
- Werner, Hans, hist. 351
- Wes(se)ling, J(oh)an, km, A. 103, 49
- Wichmann, familie, H. 107. – Joachim, km, rm, ol-dermand, H. 107, 51

- Wick(e)voort, Casper (Jasper) Janszoon van, silke-
handler, A. 99, 49. – Joachim van, km, A. 99, 49.
– Johan van, km, A. 99, 49
- Wiese, Heinz, ty. hist. 86
- Wildschyt, Claus Rollufsen, Helsingør 195
- Willomzoon, Hendrick, km, Enkhuizen, 104, 50
- Wolf, Jens Lauridsen, topogr. forf. 441. – Jørgen
Jakobsen, ?rektor, Lemvig 97
- Worm, Lene Villumsdatter, Århus 293, 187. – Mar-
grete Jørgensdatter 127. – Mathias, præsident
257, 197. – Ole, dr, med., læge, Kbh. 187. – Vil-
lum Johansen, bm, Århus 187
- Woude, A. M. van der, holl. hist. 21
- Wrangel, Helmuth, sv. generalmajor 420
- Wrightley, E. A., eng. demograf 324
- Wuchters, Abraham, portrætmaler 288
- Ægidiusdatter (?), Dorete 261
- Ægidiussen, Laurids, mag., sgp. Skt. Kath. K. 182,
185, 188
- Ærulæus, Niels Jørgensen, mag., rektor Sorø, lek-
tor Lund 189
- Øgård, Niels, provstiforvalter, Varde syssel 198
- Åbenrå, Jakob Jørgensen, skomager 270
- Åkerman, Sune, sv. hist. 324
- Ågesdatter, Anne 363
- Ågesen, Niels, km, Kbh. 142
- Ål, Søren (Severin), km, FM 65, 186

Stedregister

Kursiverede sidetal henviser til bd. 2

Navnet *Ribe* er ikke medtaget, mens navnene på bygninger m.m. og gader i byen og navnene på enge og marker ved denne er anført under *Ribe*. *Danmark*, *Hertugdømmerne*, (*Nørre*)*jylland* og *Nordeuropa* er ikke medtaget.

h. = herred, hgd. = hovedgård, pgd. = præstegård og s. = sogn. * angiver illustration.

Aachen 286
Aberdeen 152, 157
Abildgårdsholt, hgd. 132
Abildholt, hgd. 129
Agerkrog, hgd. 57, 128
Agersbæk, hgd. 130
Agersbøl, hgd. 132-33
Akershus Slot 307, 108
Aller 186
Allerup 283
Alslev s. 127
Alsted, hgd. 133
Altdorf 189
Altona 188
Amerika 49, 433
Amrum 60, 93, 112, 40
Amstelfloden 97
Amsterdam 19, 21, 41, 44, 49-50, 68*, 96-99, 100*, 101-07, 110, 113, 115, 128-29, 139, 143, 152, 154, 158, 160-62, 169-70, 174, 236, 286, 287*, 288, 441, 444, 453, 48-49, 51, 54-60, 116, 196, 265, 328, 333, 343, 345, 355, 363. – Fluweele Burgwal 49. – Heerengracht 49. – Kalverstraat 97, 49. – Nieuwe Markt 68*, 129*. – Nieuwendijk 98, 48. – Oude Kerk 68*, . – Papenbruchsteeg 49. – Voorburgwal 97. – Væghuset 68*, 129*. – Warmoesstraat 68, 97-99, 103, 49
Angel 146
Angers 189
Ansager 357
Anst 340. – h. 46, 62, 222, 85-86, 132, 138, 140-43, 145, 254
Antwerpen 98, 105, 453, 49, 325, 327, 347
Arendal 152, 159
Arnum 265, 276, 290
Assens 56, 58
Augsburg 286
Aulum s. 128
Avsumgård ladegård 130
Bahus 44

Baie de Bourgneuf 288
Ballegård, hgd. 296
Ballum, 94, 164, 170, 172, 40, 262, 266, 288. – birk 60. – s. 94
Basdal, Westfalen 44, 288
Basel 189, 325
Beauvais 21
Becknell 152
Belgien 47, 362
Bergen 48-49, 105, 152, 156, 158-59, 169, 116, 327
Besser 189
Billum 94. – s. 94
Bjerger, på Sønderho 326
Bjerger h. 46
Bjergsted 185
Bjerklev 261, 281
Bjerregrav 192
Bjerrum spang 177
Blekinge 208
Blokzijl 170
Bogense 127, 375, 379-80, 41, 54-56, 58, 185, 197
Boller, hgd. 209
Bologna 113, 285, 348
Boltinggård, hgd. 136
Borbjerg s. 129
Bordeaux 152, 288, 337
Bornholm 208
Boston 337
Brabant 50, 168
Bramminge hgd. 77, 241, 307, 126, 198. – s. 77, 126, 188
Brandbjerg, hgd. 132
Branden s. 133. – å 87
Brandenburg 286, 423
Brandholm, hgd. 133
Braunschweig 111, 130, 243, 306, 51
Breda 287, 49
Bredbro 281
Brede 281
Bredmose, Ho s. 94
Bredsten s. 132, 183, 189, 191
Breitenburg, hgl. 137
Brejning s. 129
Brejninggård, hgd. 64, 129
Bremen 96, 111, 142, 149, 152, 156, 159, 162, 170, 289, 85-86,
Brendstrup 261, 267
Brobyværk, våbenfabrik 215, 108, 344

- Brouage 152, 337
 Brunsbüttel 170
 Brusgård, hgd. 134
 Brusk h. 46, 62, 222, 40, 85-86, 138, 140-43, 145
 Brügge 285-86, 151, 168
 Brømsebro 416, 420
 Brøndum pgd. 258, 260, 326. – s. 103, 261
 Brøndumdam 285
 Brøns s. 198, 268, 281, 289
 Brørup 419, 197
 Brøstrup 264
 Bundheim, Braunschweig 51
 Bustrup, hgd. 134
 Bække 208
 Bækmark, hgd. 131
 Bøgild 183
 Bøhmen 47, 105, 286
 Bøking h. 90, 130, 132, 255
 Bølling h. 46, 79, 222, 40, 129, 138, 140-43, 145
 Bøvling len (amt) 60, 62-64, 85, 128, 221-23, 40-42, 91, 130-31, 198, 328-29. – Slot 77, 193, 40, 42, 199, 329
 Chemnitz 284, 286
 Dalum len 92
 Damsgård, hgd. 77, 131
 Danzig 105, 112, 152-53, 156-57, 160-61, 306, 337, 363
 Darum 94, 380, 241, 266, 276, 288. – s. 418, 188
 Daugbjerg 217, 219
 Dejbjerg s. 129
 Dejberglund, hgd. 129
 Deventer 50, 193
 Ditmarsken 112, 411, 274-75
 Djursland 77
 Doggersand 152
 Donneruplund, hgd. 79, 133
 Donslund, hgd. 132
 Dover 152, 157
 Dronningborg len 128, 41
 Dueholm Kloster 91
 Dunkerque 418
 Dybe s. 131
 Eckernførde 169
 Egvad s. 290
 Ejderen 112
 Ejdersted 146, 169, 411, 275
 Ejsing s. 129
 Elben 82, 105, 109, 112, 126-27, 159, 172, 415-16
 Elbing 306
 Elbo h. 62, 222, 40, 85-86, 138, 140-43, 145
 Ellum 273
 Emden 101, 152, 170, 288, 416, 163, 217, 219, 351
 Emmerlev 94, 172, 134
 Enderupskov 281
 Endrup 77, 259, 280
 Endrupholm, hgd. 77, 182, 230, 237, 241, 294, 127
 Engbjerg 191, 248
 Engelsholm, hgd. 132
 Enggård (nu Gyldensteen), hgd. 85, 108, 197
 England 96, 105, 113, 152, 154, 156-57, 161, 166, 284-85, 152, 169, 337, 362
 Enkhuizen 96-97, 99, 102, 104, 152, 158, 170, 288, 48-50, 163, 188, 217, 219
 Estrup, hgd. 230-31, 126
 Estvad s. 129
 Estvadgård, hgd. 129
 Exeter 337
 Fabjerg s. 131, 191
 Fanø 60, 62, 95, 130, 132, 164, 414, 418, 423, 40, 89, 190, 198, 271, 285, 291-92. – birk 60
 Farup 89, 390. – Mark 90, 218, 344. – s. (også Nørre Farup s) 411, 283, 340, 342
 Favrfeld, hgd. 345
 Ferring s. 131
 Fjends h. 46
 Fjærsted 271
 Flandern 60
 Flekkerø 158
 Flensborg 23, 47-49, 102, 109, 112, 130, 132, 146, 158, 162, 169-70, 379, 401, 423, 116, 182, 185, 197, 255, 259, 268, 275, 280, 282, 361
 Fililad 152
 Flynder s. 131
 Folding s. 126
 Foldingbro 151, 193
 Fole 284, 340
 Forsum 290
 Fortoft 261
 Franeker 185, 187, 189-91
 Frankfurt am Main 105, 325
 Frankrig 47, 154, 156, 236, 284, 288, 340, 414, 161, 170, 186, 358, 362
 Frederiksborg Slot 188
 Frederiksborgmuseet, Hillerød 302
 Frederikshald 49
 Frederikstad, Norge 44, 269
 Friedrichstadt 49, 158, 170
 Fri(e)slund 60, 82, 158
 Fruergård hgd. 128
 Frøs h. 19, 47, 60, 62, 140, 236, 239, 278-79, 40, 85-86, 133, 138, 140-43, 146, 186, 199, 254, 328, 348
 Frøstrupgård, hgd. 127
 Fuglsang, hgd. 108
 Fyn 47, 125, 208, 214, 361, 420, 136
 Føhr 112, 169, 255
 Føvling s. 210, 126
 Fåborg 23
 Fåborg s. 102
 Fårupgård, hgd. 132
 Gadbjerg 132, 198
 Galicien, Spanien 16-17
 Galmsbøl 112, 254

- Galten h. 138, 140-43, 145
 Gammel Haderslev 265
 Gamst 292
 Gardelegen (Garleben) 112, 85-86
 Gasse 289
 Gedvigsund, Norge 152
 Geldern 286
 Genève 189
 Genova 285-86
 Gerlev h. 138, 140-43, 145
 Giessen 340, 187-88
 Gile 182
 Gimsing s. 130
 Ginding h. 62, 222, 40, 129
 Give s. 133
 Gjerlev 182
 Gjern h. 46
 Glückstadt 128, 142, 158-59, 189, 403, 415, 337
 Gotland 152, 208
 Gottorp 118, 123, 352. – amt 296
 Gram h. 47, 62, 181, 277, 40, 85-86, 133, 139-43, 146, 254, 328. – hgd. 278, 133, 209. – s. 133, 188, 198, 264, 278, 281, 340, 342
 Gredsted 390, 260, 287
 Gredstedbro 146
 Grejs s. 132
 Grimstad 113
 Grimstrup s. 385, 389, 422, 102, 269, 340
 Grinderslev 288
 Grindsted hedeslette 62. – s. 132. – å 87
 Grisbæk 189
 Groningen 170
 Grubbesholm, hgd. 128
 Grundet (Hornstrup) birk 40
 Gudum s. 191
 Gudum Kloster 193, 40, 42, 91, 329
 Guldager s. 103, 127, 193, 284
 Gørding h. 19, 46, 60, 62, 95, 132, 140, 181, 222, 236, 239, 277-79, 328, 411, 40, 85-86, 126, 138, 140-43, 145, 254, 263. – s. 76, 90, 126, 188, 274, 340, 342, 345
 Gånsager 277
 Haderslev 47, 49, 146, 169, 352, 379, 422, 116, 139-43, 146, 184, 196, 254, 265, 291, 349. – h. 62, 254
 Haderslevhus amt 60, 41
 Hads h. 46, 264
 Hald len 128, 41-42
 Halland 208, 422, 442
 Halmstad 425, 427
 Halstrup, hgd. 126, 128
 Hamar bispedømme 182
 Hamborg 19, 71, 82, 96-97, 102, 104-06, 108*, 109-11, 113, 115-16, 118-19, 121, 123, 127, 130, 138-39, 143, 149-52, 154, 156, 159, 161, 164, 169-71, 174, 186, 243, 286, 288, 306, 333, 337, 340, 352, 384, 415-17, 423, 436, 441, 444, 48-51, 53, 56-60, 85-86, 116, 152, 168, 193, 195, 216, 218, 249, 260, 325, 333, 335, 338, 345, 348, 351, 361. – Auf dem Nesse 50. – Bei dem Kran 50. – Binnen Alster 108*, 109. – Breiten Strasse 51. – Domkirken 108*, 109. – Fülentwite 51. – Grosse Bäckerstrasse 51. – Grosse Reichenstrasse 50-51. – Grosse Skt. Johannisstrasse 50-51. – Gröningstrasse 51. – Hamburgær Bank 51. – Hopfenmarkt 50. – Katrepel 51. – Kayen 50. – Kleine Reichenstrasse 50. – Kleweburg 50-51. – Kremon 50. – Köningstrasse 51. – Mönnikedam 50. – Neue Markt 51. – Skt. Jakobi 107, 108*, 109. – Skt. Katharina 107, 108*, 109, 50. – Skt. Katharinenstrasse 50-51. – Skt. Nikolai 107, 108*, 109, 50. – Skt. Petri 107, 108*, 109, 50. – Steinstrasse 51
 Hamborgsund, Norge 152
 Hammerum h. 222, 40, 128-29, 138, 140-43, 145
 Handbjerg s. 129
 Handbjerg Hovgård, hgd. 129
 Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg 168
 Hanning s. 129
 Hannover 130, 146, 325
 Hansestæderne 416
 Haraldskær, hgd. 132
 Harboøre 40
 Harderwijk 453
 Hardsyssel 46, 62, 279, 434, 38, 211-12
 Harlem 115, 196
 Harlingen 158, 166, 170
 Harte 238
 Hastrup hgd. 40, 133
 Hatting h. 85-86, 138, 140-43, 145
 Haved 270
 Havervad 198, 273
 Havgård (?Nustrup s.) 190
 Hedmark fylke 182
 Hee s. 130
 Hegen og Froland skibrede 193
 Hegnet, hgd. 302
 Heide 44, 275
 Heidelberg 185, 188, 193
 Hejnsvig s. 132
 Helgoland 169-70
 Hellevad 387
 Helmodde, fiskeleje, Rønmø 92
 Helmstedt 192
 Helsingør 25, 38, 152-53, 156, 158, 162, 169, 290, 317, 116, 195, 325, 342, 350, 354-55, 359. – Skt. Olai s. 333
 Henne s. 79, 127, 329. – å 128
 Hennemgård, hgd. 79, 128, 40, 127, 345. – birk 79
 Herborg 265
 Herborn 187
 Herlufsholm s. 186
 Herning s. 128
 HERNINGSHOLM, hgd. 64, 40, 128

- Herpinggård, hgd. 131
 Herris 273
 Hesselager, hgd. 335
 Hesselmed, hgd. 76, 307, 127, 345
 Hessen 130, 146, 289, 163
 Hestlund, hgd. 133
 Hillerslev 193. – h. 79
 Hillerup 195, 262, 273, 288
 Himmerland 248, 308
 Hind h. 40, 130, 138, 140-43, 145
 Hindborg h. 79
 Hjarup s. 38
 Hjerm h. 62, 79, 222, 40, 129-30. – s. 130
 Hjerpested 94, 172
 Hjerting 93, 95, 172
 Hjortlund 264, 342
 Hjørring 41
 Ho fiskerleje 92, 94-95, 172. – s. 94, 196, 275
 Hobro 117
 Hodde 198
 Holbæk 379, 189, 356
 Holland 49, 82, 97-98, 101, 112, 116, 119, 121, 123, 126-27, 138, 148, 150-52, 156, 162, 164, 170-71, 266, 286-87, 289, 340, 354, 357, 415-16, 418, 54-60, 85-86, 125, 152, 163, 171, 217, 219, 255, 345, 355
 Holmans h. 46, 62, 222, 40, 85-86, 138, 140-43, 145
 Holmgård, hgd. 129
 Holstebro, 46, 58-59, 128, 147, 240, 419, 40-41, 56, 58, 117, 191, 344
 Holstebro Bispegård 329
 Holsted s. 287
 Holsten 12, 47, 96, 112, 392, 411, 415, 417, 419, 422, 137, 163, 173, 255
 Hoorn 170
 Horne 196
 Hornstrup s. 132
 Hornum h. 46. – kirke 108
 Horsens 46, 49, 130, 319, 338, 375, 379, 54-58, 117, 182-83, 187-89. – Fjord 77
 Hostrup. s. 228, 102
 Hover s. 132, 283
 Humlum s. 131
 Hunderup, hgd. 40, 274. – s. 126
 Hundsbæk, hgd. 57, 126, 327, 339, 346
 Husby s. 191
 Husum, 47-49, 128, 130, 146, 158, 169-72, 193, 255, 272, 337, 360
 Husum, Ballum s. 94
 Hvedholm, hgd. 136
 Hvejsel s. 133
 Hvetbo h. 79
 Hvidding h. 19, 46-47, 60, 62, 95, 116, 130, 132, 140, 181, 277-79, 411, 40, 85-86, 134, 138, 140-43, 146, 198, 254, 328, 348. – Nakke 118, 126, 150, 162, 165, 170, 195, 326, 247-49. – s. 150, 303, 134, 198, 265, 272, 291, 340
 Hvolgård, hgd. 133
 Hvolris, hgd. 134
 Hygum s. 128, 390, 186, 259, 266
 Hyldelund, hgd. 126
 Hyllerslev 94
 Høgsbro 339
 Høgsbrogård, hgd. 134
 Højen s. 290
 Højer 90, 94-95, 170, 172. – h. 47, 60, 62, 172, 277, 40, 85-86, 134, 139-43, 146, 254, 328
 Højgård, hgd. 132
 Højris, hgd. 128, 135
 Højrup s. 188, 191, 268, 273, 340
 Høm 270
 IJ. het 68*, 97, 100*, 101
 Ikast s. 128
 Ilsted 188
 Indre Bjerrum (Bjergum) 40, 180, 270
 Island 96, 152, 415, 337
 Italien 340
 Itzehoe 116
 Janderup 79, 194. – s. 94. – å (Varde å) 128
 Japan 114
 Jedsted 286, 291
 Jegerup 197
 Jelling 40. – h. 85-86. – syssel 183
 Jelsgård 291
 Jerlev h. 46, 62, 222, 40
 Jerne pgd. 292, 326. – s. 102, 259, 266, 274, 282, 286-87, 342
 Jernelund 274, 289
 Jernved 340, 342
 Jerstrup, hgd. 108
 Jever(en) 44, 385, 272
 Jeverland 272
 Juellingsholm, hgd. 133
 Kabbel, hgd. 109, 128, 131
 Kalundborg 49, 128, 379, 196, 359
 Kalvslund 277, 291. – h. 19, 47, 60, 62, 89, 132, 140, 181, 237, 239, 277-79, 411, 40, 85-86, 133, 138, 140-43, 146, 186, 199, 254, 328, 330, 348
 Kampen 170
 Karup å 87
 Kastbjerg 282
 Kattegat 151
 Kelst 94
 Kemsgård 266
 Kiel 146, 236, 185
 Kina 114
 Kings Lynn 152
 Kirkeby 272
 Kjeldgård, hgd. 135
 Kjeldkær, hgd. 132, 191
 Klinte 194
 Klipleve 126

- Klovborg 285
 Klueborg, krohus, Altona 188
 Klåby 40
 Knud Dyb 150
 Kogsbøl hgd. 134
 Kolding 38, 46, 58-59, 102, 105, 109, 111, 118, 122, 127-28, 134, 146-47, 150-51, 182, 266, 326, 352, 417, 419, 40-41, 54-55, 58, 85-86, 117, 138, 140-43, 145, 183, 185-86, 188, 195, 254, 287, 336, 348, 351, 363. – Fjord 38
 Koldinghus 193, 329, 335. – len 60, 62-64, 128, 221-23, 40-41, 91, 132-33, 328-29
 Kollerup s. 132
 Kongensgård, hgd. 131
 Kongerigske enklaver 46-47, 277-78, 85-86, 138, 140-43, 145, 254
 Kongeåen 38, 63, 132, 249
 Korsør og Antvorskov len 92
 Krabbesholm, hgd. 135
 Krakow 112, 288
 Krempe 415, 346
 Kristiania 158
 Kristiansand 49
 Krogsdal, hgd. 130
 Krogsgård, hgd. 64, 127, 131, 288, 345
 Kronborg 148, 161, 167, 352, 336
 Kviesgård, hgd. 131
 Kvislemark (Fuirendal) 188
 Kvistrup, hgd. 130
 Kvon s. 79
 Kær h. 130, 132, 255
 Kærbøl, Nørre Farup s. 87-88
 Kærgård, hgd. 40, 126, 209, 292, 328
 København 22-23, 28, 36, 38, 48, 52, 55, 97-98, 105, 114, 126, 129, 142, 146, 152, 156, 158-61, 163, 169, 184, 189-90, 206, 213, 266, 290, 299, 325, 327-28, 333, 336, 340, 344, 352, 354-56, 361, 370, 379, 389, 394, 398, 402, 406, 417, 425, 427-28, 442, 448, 450, 457, 37, 56, 59, 116, 135, 180, 183, 188-90, 192-98, 254, 278, 328, 336, 363. – Blåtårn 389-90. – Bremerholm (Holmen) 304-05, 384-85. – Børnehuset 299, 370. – Christianshavn 370, 196. – Danske Kancelli 25, 424. – Frue Kirke 183, 186. – Islandske Kompagni 114, 156. – Klædekompaniet 114. – Kongelige Bibliotek 25. – Nyboder 256. – Ostindisk Kompagni 114-15, 216, 223-25, 334, 382, 116, 119-20, 344. – Rentekammeret 430, 125. – Silkekompaniet 97, 114. – Skydeselskabet 190. – Slottet 183. – Tugt- og Børnehuset 370. – Universitetet 333, 340, 406, 183, 185, 188-90, 192-95, 198. – Vestindisk Kompagni 114
 Køge 152, 116, 356
 Kølbygård 194, 259
 Königsberg 112, 152-54, 160, 306, 188
 Kås, hgd. 79
 Laer, Westfalen 44, 195, 259
 Lande Hadeln 50
 Lande Kehdingen 51
 Landskrone 338, 116, 188
 Landting, hgd. 64, 129
 Langeland 208
 Langetved 193, 199, 288
 Langli, fiskeleje 92
 Langskov s. 133
 Langvedel 146
 Leiden 285-87, 151, 187-91, 193-95, 198
 Leipzig 109, 182-83
 Lemvig, 46, 58, 85, 125, 128, 419, 40-41, 54, 58, 97, 101, 117
 Lerbæk, hgd. 132
 Lergrav, hgd. 128
 Lifstrup 128, 273
 Lille (=Rijssel) 285, 151
 Lille Darum 423
 Lille Næstved 186
 Limfjorden 60, 130, 132
 Lindbjerggård, hgd. 125, 345
 Lindeballe 198
 Lindknud s. 126
 Lintrup s. 38, 186, 287, 342
 Lissabon 105, 110
 List 60, 92, 164, 168, 172
 Listerdyb 167
 London 107, 152, 157, 337
 Louvain 185
 Lund 189
 Lundager 292
 Lunde s. 79, 127
 Lunden 44, 274
 Lundenæs, kgl. slot 77, 193, 329. – len 60, 62-64, 85, 128, 221-23, 40-41, 91, 128-30, 328-29
 Lunderup, hgd. 127
 Lundsgård, hgd. 136
 Lundtoft h. 254
 Lustrup 40, 95, 237, 239, 410, 40, 264, 269-70, 272. – birk 60
 Lutter am Barenberg 417
 Lybeck 28, 82, 96-97, 102, 110, 111*, 112, 143, 146, 169-70, 189, 286, 289, 333, 337, 340, 418, 48-49, 51, 125, 325, 363. – An der Trave 51. – Domkirken 111*. – Firschstrasse 52. – Holstentor 111*. – Jacobikirche 111*. – Katharinenkirche 111*. – Klingenberg 52. – Maria Magdalenakirche 111*. – Marienkirche 111*, 52. – Petrikirche 111*. – Skt. Aegidienkirche 111*
 Lydum s. 127
 Lydumgård, hgd. 230, 241, 127, 335, 345
 Lykkesholm, hgd. 136
 Lyne s. 128
 Lüneburg, 159, 288, 333, 337, 340, 160-61, 170, 216, 218
 Læborg s. 126

- Lø h. 46-47, 60, 62, 95, 277, 328, 40, 85-86, 134, 139-43, 146, 254, 328. – s. 273
- Løbke, Westfalen 44, 197, 259
- Løgum s. 273
- Løjt s. 271
- Lønborg s. 185
- Lønborggård (Lønborg Bispegård), kgl. gd. 77, 40, 42, 91, 329
- Lønne 62
- Låge, hgd. 133
- Magstrup 187, 197, 279, 284
- Makkum 170
- Malmø 25, 38, 169, 328, 338, 379, 442, 116, 185, 192, 325, 327
- Malt h. 19, 46, 60, 62, 140, 181, 193, 222, 237, 239, 277, 328, 40, 85-86, 126, 138, 140-43, 145, 254. – s. 419, 126, 340
- Maltbæk 291
- Mandø 46, 62, 92, 95, 150, 208, 414, 40, 337
- Mandø hølade 89, 218, 42, 344
- Marburg 188-89
- Mariager 117. – len 128, 41
- Meinstorf 44
- Meissen 44, 174, 291
- Mejlby, Nørre Farup s. 88
- Meldorf 50
- Mellemeuropa 268
- Middelfart 147, 375, 379, 56, 191, 195, 340. – Mark 218, 344
- Middelhavsområdet 286
- Mindstrup, hgd. 133
- Mjolden s. 94
- Morsø Nørre h. 46
- Mulvad 182
- München 325
- Mähren 105
- Møbjerg (Omvrå), hgd. 133
- Mørborg s. 131
- Møgelgård, hgd. 131
- Møgeltønder 172, 40, 188, 194, 278
- Møgeltønderhus ladegård 85, 42, 329. – len 60, 328, 422
- Møltrup, hgd. 131
- Møn 37
- Nakken, se Hvidding Nakke
- Nakskov 319, 351
- Napoli/Neapel 113, 285-87, 149
- Narva 110
- Nebel s. 259
- Nebis å (Ribe å) 40, 87, 89
- Nederlandene 46-47, 98, 105, 113, 118-19, 127, 129, 154, 163, 170, 286, 340, 383, 415-16, 423, 362
- Nees s. 131
- Neuenkirchen 50
- Newcastle 149, 152, 154, 157, 160-61, 337-38
- Niedersachsen 51
- Nielsbygård, hgd. 126
- Nordby 92, 94, 193, 225, 342. – birk 60
- Nordfrisland 164, 169
- Norditalien 119
- Nordland 160
- Nordstrand 169
- Nordtyskland 113, 118-19, 123, 127, 129, 154, 340, 383, 457
- Nordvesttyskland 170
- Norge 47, 49, 96, 112-13, 130, 149, 152, 154, 158, 162-64, 169, 215, 223, 234, 243, 301, 307, 379, 388, 409, 416, 85-86, 171, 182, 269, 327, 355
- Norrköping 152, 159, 161
- Novrup 286
- Nustrup s. 296, 190, 340
- Ny Lødøse 152
- Nyborg 327
- Nybøl, hgd. 278, 133, 335
- Nygård, ved Ribe 273. – kgl. ladegård 77, 329
- Nykirke s. 288
- Nykøbing F. 338
- Nykøbing Mors 123, 127, 41, 54-55, 58
- Nürnberg 189, 325
- Nysogn s. 130
- Næs, hgd. 136
- Næsbjerg s. 235, 102-03
- Næst Bjergum 270
- Nørhald h. 79
- Nørholm, hgd. 57, 288-89, 40, 128, 335, 357
- Nørlem s. 131
- Nørlyng h. 46
- Nørre Bork s. 79, 128, 278
- Nørre Farup Mark 88. – s. (også Farup s.) 87-88, 237, 190, 266, 272, 274, 281, 286, 339
- Nørre Felding s. 130
- Nørre Gøs h. 255
- Nørre Holmgård, hgd. 64, 131
- Nørre Horne h. 46, 222, 277, 40, 85-86, 128, 138, 140-43, 145
- Nørre Karstoft, hgd. 129
- Nørre Kærbøl s. 271
- Nørre Nissum s. 131
- Nørre Rangstrup h. 47, 62, 40, 85-86, 254, 328
- Nørre Tyrstrup h. 85-86, 138, 140-43, 145
- Nørre Vosborg, hgd. 64, 130
- Nørup s. 132
- Nørvang h. 46, 62, 79, 222, 40, 85-86, 132-33, 138, 140-43, 145
- Nösslinge s., Halland 287
- Odense 38, 49, 123, 133, 147, 313, 319, 328, 338, 375, 380, 442, 54-59, 116, 154, 188-89, 192, 195, 341, 343, 352, 356, 358. – stift 92
- Oksby 94-95
- Oland 169-71, 255
- Oldager, hgd. 129
- Oldenburg 111, 149, 158, 170, 385, 272

Oldenswort 44, 275
 Olidt 188
 Omme å 87
 Onsbjerg 189
 Oporto 105
 Orléans 195
 Oslo 191, 287
 Ostindien 113, 160
 Ottersbøl 94, 287
 Ovttrup s. 79, 127
 Oxford 191, 193
 Padova 195
 Pallisbjerg, hgd. 130
 Pandumgård, kgl. ladegård 85, 42, 91
 Paris 21, 185, 272, 358
 Pernau 112, 288
 Polen 422-23, 362
 Portugal 47, 167
 Prag 185
 Preussen 156, 288, 160, 214
 Ramme s. 131
 Rammegård, hgd. 131
 Randers 46, 147, 152, 333, 338, 54, 58, 117, 279, 327, 344, 351, 355, 361
 Randlev 264
 Ravsted 278
 Reden, se Riber Red
 Refstrup hgd. 132-33, 137
 Rejsby 198, 267, 277, 339-40
 Rendsborg 119, 146
 Reval 160
 Ribe, bygninger og institutioner: Almisseeboderne 217, 267, 367, 448, 95, 293. – Antikvarisk Samling 253, 303, 453. – Apoteket 195. – Bisperesidens 281. – Blegbjerg, ved Østerdam 177. – Brosfang 177. – Bytinget 40, 328-31, 389. – Børsen 277. – Ditlevs vandbro 181. – Domkirken, Vor Frue Kirke 14, 25, 28, 38, 40, 43, 57-58, 60, 70, 110, 124, 144, 148, 208, 219, 263, 265, 270, 272, 278, 309-10, 340, 346-48, 360-62, 376-77, 379-80, 383, 408, 410-11, 418, 38, 100, 183-87, 189, 195-96, 198, 203-04, 210-12, 222-23, 281-82, 345, 352, 356. – Domkirken: Omgangen 309, 43. – Domkirken: Lindegården 309, 408. – Domsolen 18, 24-25, 40, 58, 337, 339, 378, 380, 409, 125, 187, 192-95, 205, 209, 281, 293, 327-28, 357. – Domsognet 40, 42-43, 259-60, 265, 306, 438, 292, 342. – Fru Magdalenes boder 271, 283. – Galgebjergene 13, 88, 145, 394. – Graven 40. – Gråbrødreklosteret 180. – Gæsteboderne 217, 247, 367, 370, 390-91, 286, 293, 346. – Hans Tausens Hus 346. – Hellig-Gravs s. 40. – Henrik Langes boder 267, 276-77, 279. – Henrik Langes gård 279. – Holmen 218. – Hospitalet, Klosteret 40, 365-67, 370-71, 414, 422, 125, 209, 260, 285, 352. – Hundegades vandbro 181. – Korsbrødregård 56, 58, 381, 209, 270, 276, 345,

347. – Kranen, ved Skibbroen 41, 325. – Lilje-
 bjerget 281. – Midtmøllen (Nebs Mølle) 40, 180, 218, 43, 96, 111, 259, 339, 343. – Midtmøllebro 181. – Møllebro 181. – Møllestrømmen 291. – Nebs Mølle, se Midtmøllen. – Nybro 327, 410, 181. – Nyjord 218, 43, 343. – Nørreport 39-40, 122, 146, 196, 390, 410, 43, 101, 118, 292. – Overmøllen (Kongens Mølle, Slotsmøllen, Byens Mølle) 40-41, 180, 43, 99, 111, 258-59, 337. – Overmøllebro 181. – Pilleport 40, 58. – Porsborg 194, 411, 165, 187, 190, 263, 293. – Rellufs kjeld 41, 43. – Ribe Domkirkes landsogn 46. – Riberhus 40-41, 56, 58, 89-90, 128, 140, 142, 150, 163, 180, 193, 207-08, 214, 275, 299, 307, 327, 346, 378, 385, 388, 390-91, 393, 410, 417, 420-21, 41, 188-89, 193, 197, 199, 209, 263, 268, 283, 285-86, 289, 291, 335, 344-45, 349. – Riberhus ladegård 57-58, 85, 381, 410, 42, 209, 287, 329. – Riberhus staldgård 57. – Rådhuset 40, 326, 400, 411, 181, 288, 293, 346. – Rådstuetinget 40, 328-31. – Skranken 144, 180-81, 275. – Skt. Bartholomæus s. 40. – Skt. Hans Holm 177, 344. – Skt. Hans s. 40. – Skt. Klemens s. 40. – Skt. Katharinæ Kirke (Sortebrødre Kirke) 25, 40, 43, 181, 206, 237, 265, 310, 347, 350, 357-58, 389, 408, 38, 43, 85-86, 123-24, 182, 185-86, 188-91, 198, 203-04, 260-61, 268. – Skt. Katharinæ s. 40, 43, 292, 342. – Skt. Nikolaj Kirke 39. – Skt. Nikolaj s. 40. – Skt. Peders Kirke 39-40, 88, 161, 171, 393, 408, 363. – Skt. Peders kirkegård 177, 327, 180. – Skt. Peders s. 40. – Snogdal 281, 293. – Sortebrødre Kirke, se Skt. Katharinæ Kirke. – Sortebrødre Kloster (Hospitalet) 40, 304, 370. – Sortebrødre s. 40. – Stampemølle å 40, 87. – Stampemøllen 40, 180, 410, 181. – Sønderport 40, 177, 188, 196, 250, 386, 391, 410, 43, 93-95, 97, 118, 273-74, 276-77. – Talkes vandbro 95, 181. – Teglgård, Vestre og Østre 41, 180. – Teglgården 410, 180-81. – Tinggården 43. – Toften (Riber Tofte) 41, 145-46. – Tårnborg 246*, 247, 269, 293, 346. – Væghuset, ved Skibbroen 41, 325. – Ydermøllen 40, 180, 421, 111, 258, 337. – Ydermøllebro 181. – Østerdam 177
 Ribe, gader: Anden Slippe (Skomagerslippe) 448. – Badstuegade 250, 255, 390, 398, 411, 448, 43, 95, 186, 260-61, 263-65. – Bispe(gårds)gade 35, 255, 398, 448, 43, 267-69, 271, 293, 344. – Bredeslippe, 247, 255, 370, 448, 43, 98, 289, 336. – Bøddelgade 326, 411. – Fiskergade 250, 253, 255, 398, 411, 43, 92, 97, 182, 185, 196, 288-89, 293, 330, 343-44, 346, 355-56. – Fisketorv 41. – Første Slippe (Bredeslippe) 448. – Gravsgade 276, 448. – Grydergade 56, 337, 346. – Grønnegade 38-40, 218, 250, 253, 255, 267, 320, 326, 348, 393, 398, 43, 92-94, 96-101, 182, 185, 188, 190-92, 194, 197, 283-88, 293, 330, 343, 346, 355. – Grønnegades slippe 193, 287. – Gråbrødregade 40-41, 56, 177, 250,

253, 255, 337, 352, 398, 420, 43, 94-96, 98-101, 183, 189, 192, 194, 278-79, 281-82, 293, 330, 346. – Horsfold 250, 255, 398, 43, 94, 275-77. – Hundegade 35, 38-39, 219, 250, 253, 255, 266, 327, 386-87, 390, 398, 411, 43, 92-93, 97, 101, 165, 263, 265-67, 343. – Hundegades bro 327. – Kathrinegade (sen. Sortebrødregade) 411. – Klostergade 250, 255, 367, 398, 411, 448, 43, 95, 264-65, 343, 346. – Kobberruegade 411. – Kongensgade 418, 276. – Korsbrødregårds mur 95. – Korsbrødregårds)gade 58, 250, 253, 255, 398, 43, 97, 99, 279-80, 283, 346. – Kræmmergade 256. – Købmandegade 256. – Mag. Mads Højnesgade 411, 448, 43, 262-63, 267. – Mellemdammen 38, 40-41, 118, 150, 180, 243, 250, 253, 255, 257-58, 267, 352, 398, 402, 423, 43, 99, 101, 182-84, 186-88, 191-92, 194-96, 198, 259, 291, 343, 346. – Mellemslippe 255, 448. – Midtmøllebro 40, 255, 396, 291. – Møllebroen 250, 95, 343. – Nederdammen 38, 40-41, 118, 180, 250, 253, 255, 257-58*, 352, 392-93, 398, 43, 93, 96-99, 182-88, 191-93, 197, 258-59, 291-92, 343. – Overdammen (tidl. Storegade, se også denne) 200, 244, 253, 257-58*. – Overmøllebro 259. – Overmøllen 255. – Peder Dovnsgade 250, 255, 398, 411, 448, 43, 92, 96, 262, 346. – Præstegade 177, 248*, 250, 255, 298, 43, 92-94, 100, 282-83, 330, 346. – Puggårdsgade 27, 246*, 247, 250, 255, 386, 398, 421, 448, 93, 101, 269-71, 293, 343-44, 346-47. – Rykind 41, 269. – Saltgade 87. – Skibbroen 41, 70, 129, 150, 170, 188, 192, 218, 250, 253, 255, 267, 325, 390, 393, 398, 410-11, 43, 93-94, 96-97, 99, 181-83, 185, 187, 189, 196-97, 285-86, 289-91, 293, 344, 346, 355. – Skidenslippe 287. – Skolegade 38, 57, 253, 255, 43, 281, 346. – Skoleslippe 273. – Skomagerslippe 253, 255. – Skovgade 57, 250, 255, 43, 92, 94, 276-77, 293. – Skt. Nikolajgade 87. – Slippen (mellem Grønnegade og Fiskergade) 43. – Smedegade 253, 43, 100-01, 269, 274-75. – Smedeslippe 343. – Sortebrødregade 40, 244, 250, 253, 255, 347, 352, 389, 398, 402, 411, 43, 93-95, 97, 101, 187, 193, 197, 260-64, 330, 344, 346. – Stenbogade 38-39, 41, 118, 144, 250, 253, 255, 387, 393, 398, 411, 448, 43, 94, 96, 100, 184, 186-87, 190, 193, 195, 263, 267, 275, 293, 330, 355. – Storegade 38, 40-41, 97, 110, 118, 200*, 217-19, 243-44*, 250, 252*, 253, 255, 257-58*, 320, 325, 352, 390, 398, 402, 411, 448, 43, 92, 98, 182, 184-87, 189-90, 193-96, 198-99, 259-60, 263, 288, 292, 343-44, 346. – v. Støckens 250, 253, 385, 387, 398, 448, 43, 93, 99, 272, 344. – Svinkrog 43. – Sønder(ports)gade 38, 40-41, 118, 250, 253, 255, 327, 385, 389, 393, 398, 421, 43, 92, 95, 97-101, 190-91, 193, 195, 267, 269, 271, 273-75, 277-78, 280, 330, 344, 346, 355. – Sønderportsgades bro 40, 327. –

Tinggangen 288. – Torvet 39, 41, 145, 177, 188, 194, 218, 326, 408, 411, 419, 43, 101, 180-81, 186, 188, 194, 196, 249, 275, 285, 288, 346. – Tredje Slippe (Mellemslippe) 448. – Ved Graven 250, 253, 255, 391, 398, 448, 43, 95, 98, 100, 268, 270, 272, 274, 293, 343. – Ved Nørreport 95, 100, 258, 343. – Ved Sønderport 93-95, 273-74, 276-77. – Vætgtergade 40, 255, 386, 411, 448, 43, 96, 99, 262. – Ydermøllebro 40. – Ålegade 87, 343

Ribe, enge og marker: Fogedeng 42. – Gammel Jernkær Mark, se Vester Jernkær Mark. – Gravlund Mark 42. – Gravsogns Mark 88, 251. – Gåseholm 88. – Holmen 344. – Hovedeng 88, 42, 251. – Ingeborgsmark 42. – Jernkær Mark 87. – Kors(?kapel)eng 42, 251. – Kæret 95, 417. – Ladegårds Mark 42. – Lille Jernkær Mark 42, 251. – Lille Kobro 88, 42, 251. – Lusby Mark 87-88, 251. – Mølleeng 42. – Ny Jernkær Mark, se Øster Jernkær Mark. – Nymark 88, 181, 251. – Nøreng 88. – Nørkær 251. – Ribe Kær (Ribe Mose) 88, 171, 206, 42, 180. – Ribe Mark 410. – Ribe Nørremark 88-89. – Ribe Søndermark 89. – Roders Toft 358. – Rådmanskifte 42. – Segebjerg (Sejbjerg) Toft 88, 42, 251. – Segeholm 88, 42, 251. – Skrivereng 42. – Skt. Jørgens Mark (Klostermark) 88. – Skt. Peders Holm 357. – Snebeltange 88, 15, 251. – Stejleng 88. – Soeng 42, 251. – Store Jernkær Mark 42, 251. – Store Klostereng 42. – Store Kobro 88, 42, 251. – Stormklokkeeng 88, 251. – Surkær 42. – Svinholm 42. – Sønder Kobro, se Lille Kobro. – Sønderkær 251. – Teglgårds Eng 88, 42. – Teglgårds Mark 88, 177, 42, 251. – Todes Eng, se Hovedeng. – Tvedelhorde (Ribe kær) 88. – Tvedelkær (Sønderkær, Byens Kær) 87. – Tyreng 42, 251. – Vestermade 42. – Vester Jernkær Mark 88, 251. – Vittenberg Eng, 88, 42, 251. – Ørnsømark 88. – Øster Jernkær Mark 88, 251. – Østermade 87, 417, 251

Ribe Stift 38, 61*, 62-64, 76-78, 130, 140, 194, 207, 216, 220-21, 272, 366, 416, 419, 423, 91, 254-55. – å (Nebs å) 40, 87, 89

Riber Dyb (Øster Dyb) 150. – Red 126, 150, 165, 168, 170, 195, 326, 247-49

Riberhus len 18, 28, 38, 48, 60, 62-64, 82, 84-85, 112, 124, 128, 140, 221-23, 278, 303, 323, 328, 396, 410-11, 419, 421-22, 450, 35, 40-42, 126-27, 193, 328-29, 339

Riga 112, 152, 288, 161

Rijssel (=Lille) 285, 151

Rinds h. 46

Rindum s. 130

Rindumgård, hgd. 130

Ringkøbing 46, 58-59, 105-06, 112, 116, 125, 128, 132, 159, 172, 259, 345, 375, 379, 419, 40-41, 55-56, 58, 115, 117, 182, 191-92, 196, 270, 341, 344. – Fjord 132

- Ringsted 195
 Rise h. 254
 Ritzebüttel 51
 Roager 264, 268, 270, 275, 280
 Rolsegård, hgd. 135
 Rom s. 131
 Rosenholm, hgd. 135
 Roskilde 147, 338, 422
 Rostock 112, 159, 306, 417, 116, 185, 189, 191, 195, 325, 342, 347, 351
 Rotterdam 41, 152, 179, 116
 Rovst 265, 280
 Rovsthøje 286
 Rudbøl 172
 Rugballegård, hgd. 126, 132
 Rugård len 41
 Rusland 98, 105
 Ry, ved Skanderborg 35, 147, 359, 406, 336, 346
 Rybjerg, hgd. 130
 Ryde s. 129
 Rydhave, hgd. 64, 129
 Rye 337
 Rygård, hgd. 302
 Rækkergård, hgd. 129
 Rødding 264
 Rømø 60, 62, 92, 94-95, 126, 132, 150-54, 161, 164, 166, 168-70, 172, 326, 418, 447, 40, 272, 286-88, 336, 338. – pgd. 326
 Rørbæk, hgd. 126, 133
 Råsted s. 130
 Sachsen 105, 111, 130, 146, 286
 Salling 46, 288
 Samsø 41, 189
 Schlesien 286
 Schmoel, hgd. 137
 Schweiz 340
 Seem 184, 209, 267, 270, 274, 282, 289, 342
 Seest s. 38
 Sejerslev 172
 Sejlstrup len 128, 41-42
 Sejstrup 283
 Selsø, hgd. 136
 Sevel s. 40, 129
 Siegen 189
 Sild 92, 112, 132, 166, 172, 254
 Sildering fiskelade 92
 Silkeborg len 128, 41
 Simsted s. 262
 Sindbjerg s. 133
 Sinding s. 128
 Sindinggård, hgd. 128
 Sjelborg 267
 Sjælland 125, 208, 214, 221, 361, 423, 37, 136. – stift 92
 Skagen 172, 186
 Skanderborg len 91
 Skanderup 187
 Skandinavien 53, 413
 Skarrild s. 129
 Skast h. 19, 46, 60, 62, 81-82, 95, 130, 132, 140, 181, 214, 216, 222, 227, 235, 237, 239, 258, 260, 277, 328, 389, 411, 422, 40, 85-86, 127, 138, 140-43, 145, 254, 280, 282-83, 347. – s. 102
 Skern s. 40, 129. – å 87
 Skibet s. 132
 Skibsted 195
 Skien 49, 192-93
 Skive 147, 117
 Skivehus len 128, 41
 Skodborg 273. – h. 62, 40, 131, 211-12
 Skodborghus, hgd. 126, 335
 Skotland 96, 152, 154, 156, 337
 Skovbølling 77
 Skovgård, hgd. 77, 132
 Skovsgård, hgd. 135
 Skrave s. 342
 Skrumsager, hgd. 242, 128
 Skt. Jakobi s. (Varde) 127
 Skærbæk 144, 183, 199, 275, 277-78, 282
 Skøddegård, kgl. ladegård 329
 Skåne 21, 118, 125, 130, 208, 438, 136, 216, 218
 Skånelandene 47, 219
 Slagelse 327. – Skt. Mikkel s. 333
 Slangerup 192, 327
 Slavs h. 46, 62, 222, 85-86, 132, 138, 140-43, 145, 254
 Slesvig by 49, 146, 169, 338, 254. – hertugdømme 12, 38, 46-47, 80, 96, 104, 118, 132, 158-60, 162, 172, 181, 222, 278, 417, 438, 133-34, 138-43, 146, 254-55, 328, 333
 Slogs h. 254
 Slumstrup, hgd. 129
 Snebjerg s. 128
 Sneum 77. – s. 94, 127, 340
 Sneumgård, hgd. 77, 126-27
 Sokkelund h. 214
 Soltau 286, 154
 Sorø 189, 191
 Spandet s. 191, 263
 Spandetgård 56
 Spanien 96, 105, 115-17, 167, 170, 284, 147, 161, 170, 216, 218
 Speyer 415
 Staby s. 130
 Stade 96, 107, 149, 152, 159-61, 172, 51, 337
 Stadil s. 130
 Starup s. 188, 265
 Stavanger 49, 158, 116
 Steinburg 415
 Stenumgård, hgd. 130
 Stiensø 288
 Stjernholm len 41

- Stockholm 152, 156, 159
 Stollig 271
 Stolpen, Meissen 44, 174, 291
 Store Grundet, hgd. 132
 Store Hessel, hgd. 129
 Stralsund 152
 Strand 411
 Strandbjerggård, hgd. 131
 Strasbourg/Strassburg 189, 193-94
 Stubbekøbing 327
 Stubbergård, hgd. 129
 Stubberup 290
 Störfloden 415
 Stårupgård, hgd. 126
 Sunderland 337
 Sundet, se Øresund
 Svendborg 23
 Sverige 98, 406, 416, 419, 422, 425, 442, 457, 162, 170, 186
 Sæby 41
 Sædding s. 129
 Søgård, gd. 77, 79, 130
 Søllemarkgård, Samsø 128, 41
 Sønder Bork s. 79, 128
 Sønder Farup 262, 271-72, 276, 280
 Sønder Felding s. 128
 Sønder Gøs h. 255
 Sønder Hygum 340
 Sønder Lem s. 129
 Sønder Nissum 130
 Sønder Omme 133, 270
 Sønder Rangstrup h. 47, 60, 62, 277, 40, 85-86, 139-43, 146
 Sønder Vium s. 128
 Sønder Vosborg, hgd. 130
 Sønderborg 147, 158, 169-70, 254
 Søndergårde (Südergård), hgd. 134
 Sønderho 60, 62, 92, 94-95, 172, 192-93, 225, 326, 285, 290, 331, 339, 342, 345
 Sønderhoved, hgd. 133
 Sønderjylland 83, 130
 Søndernæs 265, 268, 289
 Søndernis, hgd. 127, 335, 345
 Sønderside fiskeleje, 92, 94-95, 171, 193, 227, 290
 Sønderskov, hgd. 249*, 126, 328, 345
 Søndervang, hgd. 130
 Sørup, hgd. 130
 Søvigsgård, hgd. 77, 79, 373, 127
 Tanderup 89, 392, 258. – hgd. 128, 135. – kofenne 89
 Tange 40, 95, 265, 263. – Mark 88
 Taps 186
 Tarp, ?Billum s. 94
 Thisted 338, 41
 Thy 46, 130, 132
 Tim s. 130
 Timgård, hgd. 64, 40, 130
 Tipperne, fiskeleje 92
 Tirsbæk, hgd. 134
 T(h)iset 390, 271, 278
 Tirstrup s. 128
 Tjæreborg s. 102, 127, 284
 Toldsted 119
 Torning s. 183
 Tornum 265, 270, 279, 282
 Tornumgård 38, 186
 Torsted s. 130
 Torstedlund, hgd. 85, 248, 388, 108
 Torstrup s. 128, 196
 Torup 262
 Tranemose, hgd. 130
 Trankebar 198
 Trans s. 131
 Tredje, hgd. 129
 Trelleborg 116
 Trolldholm, hgd. 136
 Trondheim 49, 116
 Trudsholm, hgd. 135
 Trøjborg, hgd. 139, 134
 Turebygård 189
 Tved 40, 95, 265, 343. – å 87, 146, 327
 Tvedelhorde, gd., Nørre Farup s. 87
 Tvis s. 128
 Tvis kloster, hgd. 40, 128, 133
 Tübingen 195
 Tyregod s. 133
 Tyrrestrup, hgd. 198
 Tyrsting h. 62, 85-86
 Tyrstrup s. 270
 Tyskland 44, 46-47, 289, 340, 422, 425, 255, 272, 292, 362
 Tømmerby 94, 264
 Tønder 47-49, 58, 62, 125, 128, 146-47, 158, 169, 172, 352, 401, 420, 40, 254, 286, 356. – amt 287. – h. 46-47, 60, 40, 85-86, 134, 254
 Tønning 49, 158, 169, 337
 Tønsberg 49, 158, 170
 Tørrild h. 46, 62, 222, 40, 85-86, 132, 138, 140-43, 145
 Tørring s. 128, 131
 Uddevalla 152
 Udstrup, hgd. 130
 Uggerslevgård, hgd. 56
 Uldbæk 261, 267
 Ulfborg h. 40, 130-31. – s. 130
 Ulsund, hgd. 131
 Undaften, halvgd. 89-90, 218, 344
 Undal 152, 159
 Urup, hgd. 132
 Utrecht 195
 Vadsøkærgård, hgd. 64, 131
 Vamdrup s. 38, 132

- Vamdrupgård, kgl. ladegård 329
 Vandel 189, 193
 Vandfuld h. 62, 40, 131, 211-12
 Vang h. 182
 Varde 46, 58-59, 85, 88, 101, 106, 112, 116-17, 125, 127-28, 138, 159, 170, 227, 235, 238, 375, 379, 419, 421-22, 40-41, 53, 55-58, 85-86, 116-17, 138, 140-43, 145, 174, 182, 186, 192-93, 196-98, 254, 267, 270. – Skt. Jakobi Kirke 193
 Vardesysse 193, 198
 Varho, hgd. 85, 241, 307, 126, 335
 Varming 282
 Vedstedgård 150
 Vejbjerggård 131
 Vejen s. 419, 126, 340, 342
 Vejle 58-59, 127-28, 132, 140, 151, 338, 375, 379, 419, 438, 40-41, 54, 56, 58, 85-86, 117, 184, 186, 189, 192, 340, 351, 355. – Fjord 77. – -egnen 279
 Vejrum s. 130, 195
 Vejrup s. 239, 381, 188, 342
 Velling s. 130
 Vensysse 46, 130
 Vennergård, hgd. 129-30
 Verst 208, 340
 Vesløsgård, hgd. 135
 Vester s. 133
 Vest-Friesland 130
 Vester Horne h. 46, 60, 62, 79, 95, 132, 140, 222, 277, 328, 40, 85-86, 127, 138, 140-43, 145, 254, 361
 Vester Linnet 264
 Vester Nebel s. 102-03, 127
 Vester Nykirke kirke 182. – s. 127, 259
 Vester Starup s. 102, 192
 Vester Vedsted 148, 150, 265, 189, 196, 198, 267, 270, 274-75, 339
 Vesterhavet 62
 Vesterland Føhr 60, 93, 172, 40
 Vestermærsk 112
 Vesterside fiskeleje 92, 227
 Vestervig Kloster 42
 Vestjylland 85, 87, 112, 116, 171
 Vestkysten 105, 164, 208, 225
 Viborg 46, 147, 151, 338, 352, 359, 398, 56-58, 91, 117, 182, 185, 188, 336
 Viborg Skt. Hans og Asmild Kloster 91
 Viding h. 254
 Vig, gd. 77, 79
 Villestrup, hgd. 135
 Vilslev s. 423, 185, 195-96, 262, 264, 266, 271, 283, 286, 289
 Vindinge 188
 Visby s. 134
 Visselbjerg, hgd. 127, 345
 Viumgård, hgd. 128
 Voldbjerg, hgd. 130
 Volstrup, hgd. 40, 130
 Vorbasse 147
 Vorgod s. 265
 Vong 288
 Vordingborg 188
 Vradh h. 46, 85-86
 Walsrode, ved Hamborg 44, 417, 260
 Warnemünde 334, 337
 Wedel 118
 Weser 158, 415
 Westfalen 44, 195, 197, 259, 288, 325
 Wien 105
 Wismar 156
 Wittenberg 340, 182-83, 185, 188-89, 195
 Ydre Bjerrum 265
 Yorkshire 284
 Ystad 338, 116, 183
 Zerbst 306, 188
 Zuidersøen 97, 170
 Zwolle 50, 191
 Ølgod s. 128
 Ølluf 77, 235
 Ølluf(gård), hgd. 77, 235, 127
 Øresund (Sundet) 82, 105, 151-61, 164-67, 169, 172, 415, 447, 457, 338
 Ørnhovedgård, hgd. 128
 Ørnsø 352
 Ørs, hgd. 128
 Ørslev s. (Vends h.) 188
 Ørum hgd. 134
 Ørum len 128, 41, 91
 Øse s. 126
 Øsel 208
 Øster Gasse 278-79
 Øster Horne h. 46, 79, 222, 277, 289, 40, 85-86, 128, 138, 140-43, 145
 Øster Lindet 198
 Øster Nykirke 133
 Øster Snede s. 132
 Øster Vedsted 40, 42, 266, 270, 276, 278
 Øster Åbølling 261, 274, 284, 287
 Østerbygård, hgd. 132, 134
 Østergård, hgd. 128
 Østerholm, hgd. 126, 128
 Østerland Føhr 172, 255
 Østerlen 21
 Østersøbyer, tyske 96, 104-05, 112, 154
 Østersøen 104, 149, 151, 160, 167
 Østersølandene, Østersøområdet 53, 82, 98, 154, 157, 409
 Østrig 47, 362
 Åbenrå 47, 49, 146-47, 169, 254, 270. – amt 60
 Åby 185
 Åbølling 281, 339
 Ådum s. 282
 Åkær len 91

Ål s. 127, 275-76

Ålborg 38, 49, 105, 115, 123, 125, 128, 147, 152,
156, 159, 266, 290, 295, 338, 345, 358-59, 375,
379, 439, 442, 41, 55-58, 116-17, 183-86, 189, 192,
196-97, 359. – Budolfi Kirke 185. – stift 83, 91

Ålborghus 185-86. – len 83, 128, 41, 91

Årestrup 308

Århus 38, 48-49, 72, 162, 293, 338, 370, 379, 41, 55-
56, 58, 117, 185, 187-88, 191, 313, 363. – stift 65,
91

Århusgård 195. – len 128, 41-42

Årre s. 102

Åstrup len 128, 41. – s. 188, 192, 340

Skrifter udgivet af Jysk Selskab for Historie

1. *Hans H. Fussing*: Bybefolkningen 1600-1660. 1957. 125 sider. Udsolgt.
2. *Viggo Sjøqvist*: Peder Vedel. Udenrigsministeriets direktør. I. 1957. 287 sider. Udsolgt.
3. *Erik Rasmussen*: Statslånskrisen 1919. 1957. 2. opl. 1970. 125 sider. Udsolgt.
4. *P. G. Lindhardt og Jørgen Swane*: To højirkemænd. Brevveksling mellem bisperne H. Stein og J. Swane. 1958. 604 sider. Udsolgt.
5. *Aksel Lassen*: Skæbneåret 1659. Hungersnød og pest over Sydvestdanmark. 1958. 169 sider og 18 plancher. Udsolgt.
6. *Troels Fink*: Spillet om dansk neutralitet 1905-1909. L. C. F. Lütken og dansk udenrigs- og forsvarspolitik. 1959. 2. opl. 1970. 343 sider og 4 plancher. Udsolgt.
7. *Kristian Hvidt*: Venstre og forsvarssagen 1860-1901. 2. opl. 1971. 220 sider, illustreret. Kr. 48,80 (43,90).
8. *Vagn Dybdahl og Birgit Nüchel Thomsen* (udg.): M. P. Bruuns dagbog 1856-74. 1961. XXXXI + 312 sider, illustreret. Kr. 21,05 (15,55).
9. *Troels Fink*: *Ustabil balance*. Dansk udenrigs- og forsvarspolitik 1894-1905. 1961. 2. opl. 1969. 254 sider, illustreret. Udsolgt.
10. *V. Sjøqvist*: Peder Vedel. Udenrigsministeriets direktør II. 1962. 388 sider, illustreret. Udsolgt.
11. *Gunnar Sandfeld*: Thalia i provinsen. Dansk provinsteater 1870-1920 med særligt henblik på Jylland. 1962. 401 sider, illustreret. Udsolgt.
12. *Aa. Rasch*: Niels Ryberg 1725-1804. Fra bondedreng til handelsfyrste. 1964. 432 sider, illustreret. Kr. 34,70 (26,85).
13. *Aksel Lassen*: Fald og fremgang. Træk af befolkningsudviklingen i Danmark 1645-1960. 1965. 565 sider. Udsolgt.
14. For jysk og for dansk historie. Jysk Selskab for Historie, Sprog og Litteratur 1866-1966. 1966. 147 sider, illustreret. Kr. 22,00 (17,15).
15. *Ib Gejl* (udg.): J. C. H. Fischers politiske dagbøger 1852-56, 1872-75, 1966. XVI + 284 sider. Kr. 36,60 (28,05).
16. *Tage Kaarsted* (udg.): Admiral Henri Konows erindringer. I. Marine- og hoftjeneste 1877-1914. 1966. 384 sider, illustreret. Udsolgt.
17. *Tage Kaarsted* (udg.): Admiral Henri Konows erindringer. II. Guvernør – minister – flådechef: 1914-27. 1967. 373 sider, illustreret. Udsolgt.
18. *Aksel Lassen*: Vælgere på vandring. Nordiske valg 1947-66. 1967. 210 sider. Udsolgt.
19. *Ib Gejl* (udg.): For venner som kan tale og tie. Folketingsmand Anders Tanges breve til købmand Rasmus Winckler 1873-83. 1968. XVI + 235 sider. Kr. 43,90 (36,60).
20. *F. H. Kjølsten*: Rokokogreven Pierre d'Esneval og Christian VI's etiopiske projekt. 1968. 170 sider, illustreret. Kr. 36,60 (32,25).
21. *Hans Chr. Johansen*: Dansk økonomisk politik i årene efter 1784. Bd. I: Reformår 1784-88. 379 sider. Udsolgt.
22. *Aage Rasch*: Staten og kunstnerne. Bevillinger og meninger under enevælde og folkestyre. 1968. 219 sider, illustreret. Udsolgt.

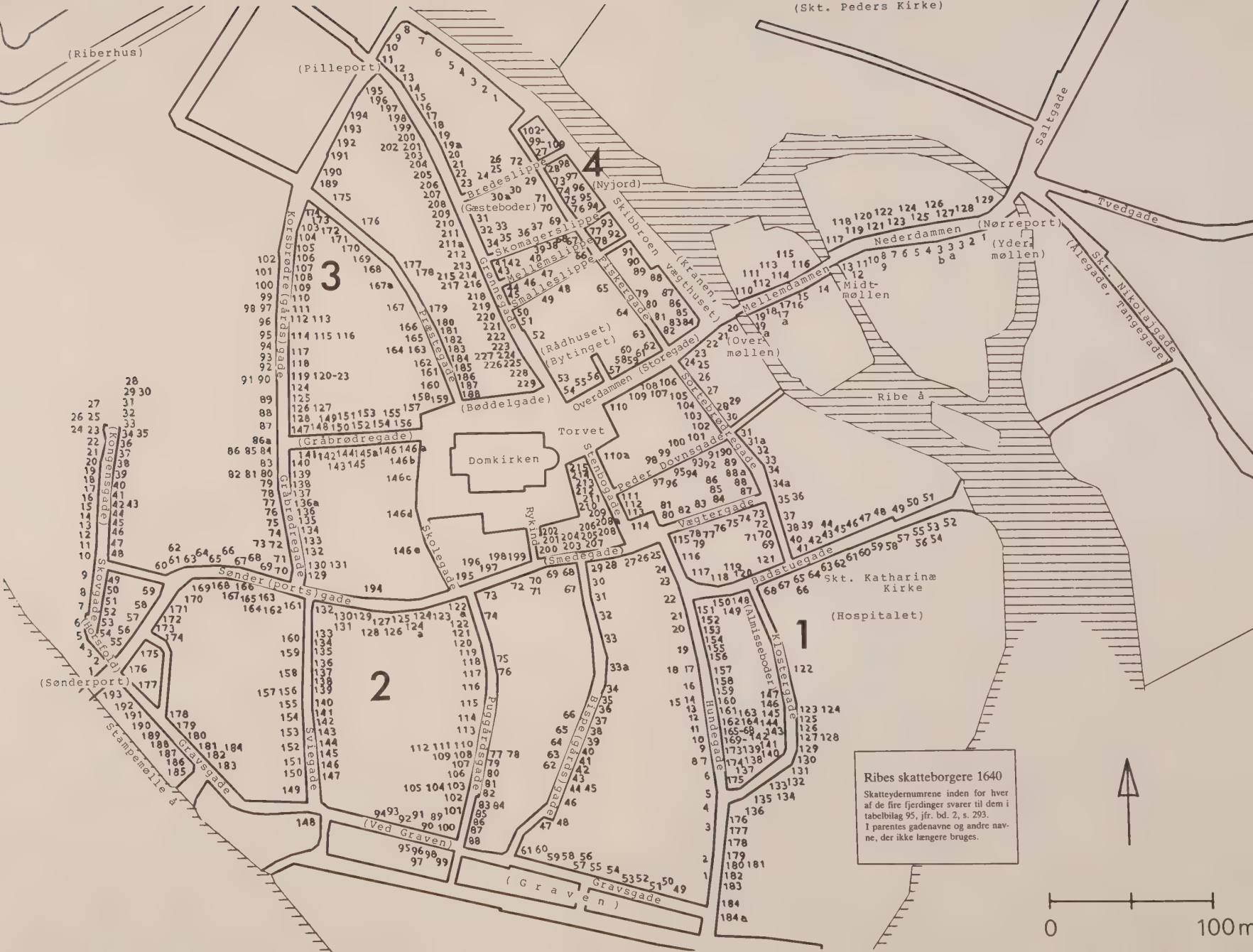
23. *Tage Kaarsted*: Påskekrisen 1920. 1968. 426 sider, illustreret. Udsolgt. 2. opl. 1969, hæftet. Udsolgt. 3. opl. 1973, hæftet. Kr. 51,25 (44,80).
24. *Vald. Andersen*: Den jyske hedekolonisation 1970. 246 sider, illustreret. Udsolgt.
25. *Ole Degn* (udg.): Livet i Ribe 1560-1700 i samtidiges optegnelser. 1971. 253 sider, illustreret. Udsolgt.
26. *Leo Tandrup* (udg.): Svensk agent ved Sundet. Toldkommissær og agent i Helsingør Anders Svenssons depecher til Gustav II Adolf og Axel Oxenstierna 1621-1626. 1971. 694 sider, illustreret. Kr. 89,40 (72,15).
27. *Kristian Hvidt*: Flugten til Amerika eller drivkraften i masseudvandringen fra Danmark 1868-1914. 1972. 557 sider, illustreret. Udsolgt.
28. *Jens Engberg*: Dansk finanshistorie i 1640'erne. 1972. 356 sider. Kr. 51,25 (43,90).
29. *Tage Kaarsted* (udg.): Indenrigsminister Ove Rodes dagbøger 1914-1918. 1972. 229 sider, illustreret. Kr. 55,70 (46,00).
30. *Tage Kaarsted* (udg.): Ministermødeprotokol 1916-1918. Kirkeminister Th. Povlsens referater. 1973. XII + 251 sider. Kr. 48,90 (43,90).
31. *Knud Larsen*: Forsvar og Folkeforbund. En studie i Venstres og Det konservative Folkepartis forsvarspolitiske meningsdannelse 1918-22. 1976. 454 sider. Kr. 98,30 (64,25).
32. *Jørgen H. Barfod*: Niels Juel. Liv og Gerning i den danske Søetat. 1977. 412 sider, illustreret. Udsolgt.
33. *Hans Kirchhoff* (udg.): K. H. Kofoeds erindringer, 1979. 562 sider, illustreret. Kr. 97,60 (52,45).
34. *Bent Jensen*: Danmark og det russiske spørgsmål 1917-1924. 1979. 598 sider, illustreret. Kr. 172,90 (72,00).
35. *Leo Tandrup*: Mod triumf eller tragedie. En politisk-diplomatisk studie over forløbet af den dansk-svenske magtkamp fra Kalmarkrigen til Kejserkrigen (1612-1625). I-II. 1979. 510 + 570 sider, illustreret. Udsolgt.
36. *Jens E. Olesen*: Rigsråd – Kongemagt – Union. Studier over det danske rigsråd og den nordiske kongemagts politik 1434-1449 1980. 616 sider. Udsolgt.
37. *Hans Chr. Johansen*: Dansk økonomisk politik i årene efter 1784. Bd. 2: Krigsfinansieringsproblemer 1789-93. 1980. 161 sider. Kr. 91,50 (54,90).
38. *Jens Chr. Manniche*: Den radikale historikertradition. 1981. 439 sider. Kr. 118,35 (81,75).
39. *Ole Degn*: Rig og fattig i Ribe. Økonomiske og sociale forhold i Ribe-samfundet 1560-1660. 1-2. 1981 458 + 402 sider, illustreret. Kr. 231,80 (122,00).

Endvidere har selskabet bl.a. udgivet:

- Sophie Brahes regnskabsbog 1627-40*. Ved *Henning Paulsen*. 1955. 256 sider. Kr. 13,65 (9,75).
- Troels Fink*: Fem foredrag om dansk udenrigspolitik efter 1864. 1958. 2. opl. 1967. 81 sider. Kr. 13,40.
- Tage Kaarsted*: Hvad skal det nytte? De radikale og forsvaret 1894-1914. 1958. 3. opl. 1969. 102 sider. Kr. 19,50 (15,05).
- C. O. Bøggild-Andersen*: Hannibal Sehested II. 1970. 604 sider. Kr. 85,40 (65,90).
- Vagn Dybdahl*: Historisk kommentar til nationaløkonomi. 1971. 173 sider. Udsolgt. 2. udg. 1972. 175 sider. Kr. 27,65 (21,95).
- C. O. Bøggild-Andersen*: Statsomvæltningen 1660. 1936. 2. opl. 1971. 464 sider. Udsolgt.
- Hansestæderne og Norden*. 1957. 2. opl. 1972. 195 sider. Udsolgt.
- Tage Kaarsted* (udg.): Konseilspræsident C. Th. Zahles dagbøger 1914-1917. 1974. XII + 148 sider, ill. Kr. 24,40 (18,30).
- Erna Lorenzen*: Folks tøj i og omkring Århus 1675-1850. 1975. 615 sider, ill. Kr. 268,40 (146,40).

- Tage Kaarsted* (udg.): Ministermødeprotokol 1908-1909. Konseilspræsident Niels Neergaards referater. 1976. 44 sider. Kr. 18,30 (14,65).
- Karen Marie Olsen* og *Hans Sode-Madsen* (udg.): Kr. Bording: Dagbog over Danmarks første socialdemokratiske ministerium 1924-26. 1976. 131 sider. Udsolgt.
- Tage Kaarsted* (udg.): Flåden under første verdenskrig. O. Kofoed-Hansens og V. Jøhnkes optegnelser. 1976. XXIV + 240 sider, ill. Kr. 36,60 (24,40).
- Tage Kaarsted* (udg.): Ministermødeprotokol 1920-1924. Handelsminister Tyge J. Rothes af-skrifter og trafikminister M. N. Slesbagers referater. 1977. 280 sider. Kr. 48,80 (36,60).
- Jørgen Fink*, *Jens Chr. Manniche* og *Helge Paludan* (udg.): Kildekritisk tekstsamling. 1978. 346 s. Kr. 49,50 (41,35).
- Tage Kaarsted* (udg.): Landbrugsminister Henrik Hauchs erindringer. 1978. 162 s. Udsolgt.
- Problemer i Ruslands og Sovjetunionens historie. Bind I. *Niels Erik Rosenfeldt* (red.): Sovjet-unionens historie 1917-1970. 1979. 282 sider. Kr. 73,25 (57,80).
- Problemer i Ruslands og Sovjetunionens historie. Bind II. *Hans Bagger*: Peter den Stores reform. 1979. 120 sider. Kr. 48,80 (33,45).
- Problemer i Ruslands og Sovjetunionens historie. Bind III. *Svend Aage Christensen*: Ruslands historie i det 17. århundrede. En forsknings- og kildeoversigt. 1979. 180 sider. Kr. 61,15 (45,50).
- Jens Topholm*: Emil Marott. Socialdemokrat med sociale og nationale særstandpunkter. 1980. 155 sider. Kr. 73,20 (48,80).
- Thomas Thomsen*: Farvel til Danmark. De danske skillingsvisers syn på Amerika og på udvan-dringen dertil 1830-1914. 1980. 149 sider. Kr. 73,20 (48,80).

Priserne i parenteser er særpriser for selskabets medlemmer.

Ribes skatteborgere 1640
Skattekødmunrene inden for hver af de fire fjerdedele svarer til dem i tabelbilag 95, jfr. bd. 2, s. 293. I parentes gadenavne og andre navne, der ikke længere bruges.

